

سینو هه

د فرعون د ځانگړي طبيب يادښتونه

له ميلاد څخه ۱۳۵۰ کاله وړاندې

تاريخ

سياست

فلسفه

دينپوهنه

ارواپوهنه

ناول

میکارو لتاری

ژباړن: ډاکټر محمد عیسی ستانکزی

لومړۍ برخه

سینو هه

د فرعون د ځانګړي طبيب یادښتونه

سياست

فلسفه

دینپوهنه

ارواپوهنه

ناول

میکاولتاری

ژباړن: ډاکټر محمد عیسی ستانګزی

سپنوهه

د فرعون د ځانگړي طيب يادښتونه

ژباړن: ډاکټر محمد عيسى ستانکزی

کتاب پېژندنه

لیکوال Waltari, Mika Tommy (۱۹۷۹-۱۹۰۸):

د کتاب اصلي نوم : Waltari Mika Tomy

فارسي ژباړن : ذبیح الله منصوري

فارسي چاپ کال : ۱۳۶۶ هجري شمسي

پښتو ژباړن : ډاکټر محمد عیسی ستانکزی

چاپ نېټه : ۱۳۹۱ ل

د چاپ نوبت : اول

چاپ شمېر : ۱۰۰۰ ټوکه

چاپځی

د دانش خپرندويي ټولنې تخنیکي خانګه

www.danishpress.com

د بیا چاپ ټول حقوق له خپرندويي ټولنې سره خوندي دي

مکتبہ اعلیٰ دہلی

دالی

عصمت اللہ خاوان تہ چہ لہ ژبارہ سرہ ہہ آشنا کرم اوزما میرمنہ تہ چہ
د کتاب ژبارہ تہ ہہ وھخولم

ڈاکٹر محمد عیسی ستانکزی

د خپرندويې ټولنې يادښت

دا کتاب د فراغنه و د نولسمې لړۍ کيسې کوي، خو دا کيسې ماضي او مستقبل دواړه په خپله غيږ کې رانغاړي. سينو هه د فرعون ځانگړې طبيب دی او د خپل مهال پيښې يې په داسې هنر ليکلې دي، چې سړی ترې د خپلې زمانې د ټولنيزو ناخوالو د تحليل لپاره گټه اخيستلی شي. ځينې خلک د کتاب د ليکوال په اړه پوښتنې راپورته کوي، خو موږ يې له ليکوال سره څه کار نلرو، هغه خبرې چې پدې کتاب کې يې لولی، د فکر د ژورتيا او حقايقو ته د رسيدا لامل کيږي او دا تر هر څه لوی دليل دی، چې موږ يې ددې کتاب خپراوي ته وهڅولو.

سره له دې، چې د کتاب حجم به زموږ د زړه تنگو لوستونکیو وار خطا کړي، خو موږ په ډاډ سره وايو، چې که يو ځل دا جالب اثر تر شلو صفحو ولولئ، نو تر پايه به ځان درباندي لولي. ددې کتاب په اړه د ايران په خير په يو هيواد کې، چې مطالعه او فرهنگي هڅې پکې د خلکو عادت گرځيدلي، ويل کيږي، چې ددې کتاب له لوستلو محروم سړی د مطالعې دعوه نشي کولی. دا کتاب پخپل ځان کې څو کتابونه لري او ځکه نو د تاريخ، ناول، فلسفې، دينپوهنې، ټولنپوهنې... ټولو مينه والو ته يو په زړه پورې اثر دی.

دانش خپرندويه ټولنه دا کتاب د خپل خپرنيز بهير د لا ځلا او ښکلا په نمط پدې هيله خپروي، چې زموږ د خپلې ټولنې د مصر، ځپلې انسان به ترې خوند او پند دواړه واخلي. موږ له گران او خواږه ملگري ډاکټر عيسی ستانکزي نه يوه نړۍ مننه کوو، چې دا کتاب يې په مينه او ډېره بېره وژباړه او پر پښتو لوستونکیو يې د يوه لوی اثر د پيرزوينې نيکي هيڅکله نه هيوو.

له خپل گران او خواخوږي دوست امين الله دريغ نه هم مننه کوو، چې موږ يې ددې کتاب پر ارزښت خبر کړو او د هغه خپراوي ته يې وهڅولو.

له گرانو يارانو هر يوه، حفيظ هميم جلالزي، احسان الله درمل، نبي جان ساحل، حاجي محمد عمر خيل او محمد يار يار نه هم د زړه له تله مننه کوو، چې هر يوه د کتاب په پروف لوستنه کې زيار ايستی او د کتاب د چاپيدو تلوسې يې موږ گړندي کړي يو.

او په پای کې له تاسو ټولو نه مننه، چې دا مهم اثر لولی.

درښت

دانش خپرندويه ټولنه

یوه لنډه څرگندونه

لرغوني مصري تمدن ته د پاملرنې په ترڅ کې مې نېژدې درې کاله وړاندې د «مصري سپنوهه» جرمني ژباړه ومونده او بې ځنډه مې پرلپسې ترپايه ولوسته. دغه اثر د فېنلنډي ليکوال (ميکا والتاري) د هڅو پايله ده چې لومړی ځل پر ۱۹۴۵ کال خپور شوی او تر اوسه څه له پاسه څلوېښتو ژبو ته اړول شوی دی.

ميکا والتاري د ۱۹۰۸ کال د سپتامبر پر نولسمه په هېلسينکي کې زېږېدلی. پلار يې په پروتېستانت کليسا کې د پاستور دنده درلوده او تر څنگ يې ليکوال هم وو. والتاري د خپلې مور په غوښتنه لومړی دينپوهنه ولوسته او ورپسې يې په فلسفه، ښکلا پوهنه او اقتصاد کې نورې زده کړې بشپړې کړې. (۱) داسې ښکاري چې د پلار ليکنو به يې د ميکا والتاري پام ليکوالۍ ته وراړولای وي. دی لا اووه لس کلن وو چې مذهبي ليکنې يې پيل کړې او وروسته يې د ژوند ترپايه هنري ليکوالي کوله.

د نړۍ په ادبياتو کې د ميکا والتاري نوم د «مصري سپنوهه» له خپرېدلو سره وپېژندل شو او وځلېد. د دغه اثر نوم (سپنوهه) په هغو پاڼو کې راغلی چې له ننه نېژدې ۳۹۰۰ کاله وړاندې د منځنۍ فرعونې امپراتورۍ د دوولسمې واکمنۍ په پيل کې په هېروگليف بڼه ليکل شوي. د دغو ليکنو ناڅرگند ليکوال د يوه سلطنتي کارمن کيسه ليکلې چې نوم يې سپنوهه دی. سپنوهه د فرعون (لومړي امېنېمېت) تر وژل کېدو وروسته د دې وژنې د تور له وېرې سره مخامخېږي او د خورالانجمنې تېښتې په پای کې په پلستين کې مېشتېږي. د جلاوطنۍ تر اوږده څو وروسته فرعون (لومړی سپسوستريس) پوهېږي چې سپنوهه يې د پلار په وژنه کې گرم ندی او له دې سره جوخت مصر ته د بېرته ورسېدنې لار لېږي.

سینو هه د بلنې له تر لاسه کولو سره سم، بېرته خپل ټاټوبي ته ورستنېږي او هلته یې په ډېر درناوي سلطنتي هرکلی کېږي.

د سینو هه کېسه د لومړي سپسو ستریس د ارگ سیاسي پروپاګند دی او د فرعون پروړاندې د رعیت منندويي څرګندوي. (۲) د پورتنۍ کیسې پایپروس پانې د برلین په لرغوني مصري موزیم کې ساتل شوي دي. میکا والتاري د همدې کیسې د منځني کرکټر (سینو هه) نوم او ورسره اړوند توکي اخیستې او د هغه د اوتوپوګرافي په په بڼه یې دغه تاریخي اثر لیکلای دی.

«سینو هه» چې د خپلې ژورې پوهې او پلارملګري په مرسته سلطنتي کورنۍ ته لار مومي؛ له فرعون (اېخناتون) سره ملګری کېږي او پخپل ژوند کې له راز، رازپېښو او لوړو، ژورو سره مخامخېږي.

سره له دې چې والتاري اکاډیمیک اېګیپتولوګ (مصرپوه) ندی، خو د لرغوني مصر او په ځانګړې توګه د څوارلسمې مخزېږدې سلیزې په اړه یې اېګیپتولوژي دومره ژوره لوستې چې ګردې پېښې، کرکټرونه او د منځني ختیځ او سهيلي یونان اقتصادي، ټولنیزې، سیاسي، جغرافیایي، فکري او کلتوري ځانګړتیاوې یې پر تاریخي بنسټ خورا ګره انځور کړې دي. همدا لامل دی چې د والتاري سینو هه نومی اثر، تاریخي ناول ګڼل کېږي، ځکه چې ګردې پېښې یې په یوه تاریخي پړاو کې رامنځته شوي او ګنشمېر کرکټرونه یې رېښتیا په همدغه پړاو کې اوسېدلي دي.

په کتاب کې سیاسي واک، اقتصادي ګټو او ایروټیک ته د لاسرسی د هڅو بېلابېلې بڼې انځور شوي چې ګنشمېر یې په خورا تراژیدي ډولو پای ته رسېږي. د پاملرنې تر ټولو مهم ټکی یې دا دی چې سیاسي او روحاني کړۍ په ګډه د خپلو ګټو او غوښتنو په لار کې پرلپسې دین د یوې وسیلې په توګه کاروي.

له هغې مودې راوړوسته چې په مصري ټولنه کې «امون» د خدای په نامه ومنل شو، فرعوني دربار د اموني روحانیونو په مرسته په مصري ټولنه کې دا باور هم خپور کړ چې د دوی واکمني د ځمکې پر مخ د امون خدای واکمني ده او دوی یې مخامخ استازي دي. دوی د امون له احکامو سره سم واک چلوي او د هغه خدایي قانون پلی کوي. له دغه باور سره، فرعوني دولت اموني دولت ښودل کېده او له سپارښتنو څخه یې هر ډول سرغړونه د دولتي جرم تر څنګ دیني ګناه هم ګڼل کېده. پخوانیو

مصريو دا هر څه په پټو سترگو منل. دوی تر مرگ وروسته ژوند ته ژوره هيله او تلو سه درلوده او پرلپسې دا ورته ويل کېدل چې بلې نړۍ ته يوازې هغه څوک ورتلای شي چې د امون له احکامو سره سم ژوند يې کړی وي او دا چې د دغو احکامو ساتونکي او پلي کوونکي روحانيون او فرعونان ول، نو هر چا به هرومرو د دې کړۍ هر رنگه لارښوونو او سپارښتنو ته بې «ولې؟» او «څنگه؟» غاړه اېښوده. کله، هم به ديني دولت سزا ورکوله او هم به د امون له کرکې سره مخامخېده او په بله نړۍ کې به له هوسا ژوندانه بې برخې پاتې کېده.

فراعنه پوهېدل چې د مصري ټولنې ديني باور د پر کلک دی او د امون روحاني ډله اوچت پرستيز پکې لري. همدا لامل وو چې دغو روحانيونو ته يې پراخ مالي او هر رنگه نور امتيازات منلي ول او د هغوی په مرسته يې خپله سياسي واکمني ټولنې ته د اوچت ديني ارزښت په نامه ورپېژندلې وه. پر بله وينا، په لرغوني مصر کې دين داسې سياسي او سياست دومره ديني شوی وو چې يو تربله نه بېلېدونکي گڼل کېدل. دغه راز ديني سياسي سيستم يوازې د مصري ټولنې ځانگړتيا نه وه. د منځني ختيځ او يونان په سيمو کې «که څه هم چې نور خدايان يې نمانځل» دين و سياست سره تړلي ول او په هره سيمه کې له دين څخه د سياسي او اقتصادي گټو د ساتلو لپاره کار اخيستل کېده. دغه ټکي «کريتا» ټاپو ته چې د يونان په سهيلي ټاپو کې پروت دی؛ د سپنوهه له ورته ښه ترا څرگندېږي.

د ميکا والتاري سپنوهه پر خدايانو باور نلري. دا ځکه چې ده خو، خو ځله د روحانيونو او فراعنه وو ټگي او درواغ پخپلو سترگو ليدلې او پوه شوی چې دوی د خپلو غوښتنو د ترسره کولو لپاره د خلکو له ناپوهۍ ناوړه گټه پورته کوي او د يوه منظم پروگرام په چوکاټ کې يې د فکري ودې او نوښت مخه نيسي.

د کتاب ستره برخه د استثنایي فرعون (اېخناتون) د واکمنۍ پېښې څرگندوي. اېخناتون يوازې فرعون دی چې له روانو ټولنيزو ناخوالو، تېريو، ځانغوښتنو او جگړو کرکه کوي او دا هر څه د اموني دين د روحاني کړۍ د ناوړه چار، چلن پايله گڼي. دی د يوه پرمختللي ټولنيز سمون د رامنځته کولو لپاره د يوه نوي دين بنسټ ږدي؛ د امون خدايي ښکوي او پر ځای يې ټولنې ته «اتون» د خداي په نامه ورپېژني. له دې سره د اموني روحانيونو په ولکه کې ځمکې بېوزلو کړوند کړو ته

ورکوي؛ مرییتوب له منځه وړي او د جگړو او وینې بهولو مخه نیسي.
 سپنوهه د اپخاتون د انقلاب کلک پلوي دی، خو، اموني روحانیون چې په دغه
 انقلاب کې یې گټې له لاسه وتلي؛ خپل ټول هنر کاروي او له بېلابېلو لارو او
 امکاناتو په تراژیدي بڼه د اپخاتون پلان شنه وي او د خپل نېژدې
 ملگري (سپنوهه) په لاس یې وژني.

د کتاب هره برخه دومره پر زړه پورې ده چې لوستونکی تر پایه ځان ترې وزگارولای
 نشي. زما د خپل احساس له مخې د میکا والتاري دغه اثر د نړۍ د ریالیستي
 ادبیاتو په لومړي پور کې ځای لري او یو له هغو اوچتو کتابونو دی چې ما تر اوسه
 لوستلي دي. تردې اخوا، د دغه تاریخي اثر پر منځپانگه ډېر غږېدل بېځایه راته
 ښکاري ځکه چې همدا اوس به یې لوستونکی پر لوستلو پیل وکړي او په پای کې
 به یې تاریخي او ادبي ارزښت پخپله وارزولای شي.

څه موده وړاندې د دانش خپرندويي ټولنې له درانه مشر ښاغلي اسدالله دانش سره
 د دغه کتاب په اړه تېلیفوني غږېدلای وم. دا دی اوس مې ترې واورېدل چې دغه
 ناول ښاغلي ډاکټر عیسی ستانکزي پښتو ته وژباړه او دوی به یې ډېر ژر چاپ
 کړي. له دې سره یو لوی کار چې اووه شپېته کاله ځنډېدلای وو؛ پای ته ورسېد او د
 ډاکټر صاحب ستانکزي په متره دا ځنډ لنډ کړای شو.

دانش خپرندويي ټولنې د سپنوهه د کتاب په اړه د څه لیکلورا ته ویلي ول. لکه په
 پیل کې چې یادونه وشوه، ما د هغه جرمني ژباړه لوستلې وه او دا کړنې هم د
 هماغه ویرن پایله ده. پښتو مې یې لا تر اوسه لیدلې ندی، خو، ډاډه یم چې ډېر زیار
 به پرې گالل شوی وي.

په درناوي

امین الله. دریځ

02.04.2012

(1) Mika Waltari – Verein www.mikawaltariseura.fi/mwaltaride.html

(2) Die Geschichte von Sinohe, Wikipedia – Die freie Enzyklopädie

راځه دواړه د ښکلا په سفر ووځو....

ستاسو په لاس کې دا لوی کتاب تاریخ ندي، ناول ندي، سیاسي کتاب ندي، فلسفه نده، ارواپوهنه نده، دینپوهنه نده... خو عجیبه ده، چې دا هر څه دي. په دې کتاب کې تاسو له یوه مفکر (ډاکټرسینو) سره تر میلاد ۱۳۵۰ کاله وړاندې مصر ته سفر کوئ او دا ډاکټر د سفر خورا مهربان لارښود دی. تر میلاد ۱۳۵۰ کاله پخوانی مصر عجیب مصر دی، د فرعونیانو د نولسمې لړۍ د پیل کلونه دي، فرعون او دربار یې د ټولو دنیوي او اخروي گټو سرچینې دي، د فرعون پر وړاندې وړه خبره هم کفر او د مرگ په بیه ده، هڅه کېږي، چې تر واک لاندې خلک پانده وساتل شي او د (ولې؟) کلیمه تر ټولو منفوره کلیمه ده، معبد او دربار د ژرندې دوه پلونه دي. چې د هغه وخت د خلکو د سرونو دانې یې تر منځ دل کېږي، خرافات د دین او مقدساتو په نامه پر خلکو ورتپل شوي دي، فرعون چې مري، له سره یې خوشبو لټیږي او له پوزې یې زرین وزرې مارغه الوځي او بیا له لمر سره وصل کېږي. په ښوونځیو او پوهنځیو کې ټول علوم د فرعون د زورواکۍ امتداد ته لاره هواروي. په نصابونو کې د فکر د روزلو تومنه نشته او ټول کتاب لوستونکي د توتیانو په څیر یوازې خبرې کوونکي دي. ډاکټران تکړه دي، په هغو ناوړه شرایطو کې طبي سهولتونه برابرولی شي، خو د خپل علم په ژورونه پوهیږي او همدا سرسریتوب دی، چې دوی هم د تیارو په ماتولو کې ناکام دي. هر خواته د زورواکۍ، ناپوهۍ، ظلم، خرافاتو، فساد او بې عدالتۍ تیاره خوره ده، خو د خلکو د شعور له پلوه د نور تمه نه کېږي او رودینیل آرام روان دی. خدای یوازې له فرعون سره نیک اړیکې لري او نورو ټولو خلکو ته په غوسه دی، که خلک د فرعون پر وړاندې وړه گستاخي هم وکړي. په عذاب به اخته شي، خدای او د هغه ویروونکي تصور د فرعونیانو او د معبد د کاهنانو لویه وسله ده. چې خلک پرې رام کړي او د پورتنیو منابعو له مرستې پرته څوک خدای ته د رسیدو تصور هم نشي کولی.

سینو هه تاسو تر لاس نیسي، پر معبدونو مو گرځوي، دارالعلوم او دارالطب ته مو بیایي، د فرعون دربار ته مو رسوي. د هغوی کره وړه، خبرې، عقاید، سیاست، عدل او ظلم درته ښیي، د کاهنانو له رویې مو خبروي. له عامو خلکو سره مو کینوي، د مستۍ محفلونو ته مو بیایي، نورو هیوادونو ته سفرونه درسره کوي او غواړي تاسو ته وښيي چې:

انسان خومره بڼایسته دی

انسان خومره بدرنگه دی

سینووه عجیب کمالونه لري، دی یوازې د فرعون د دربار ډاکټر ندي، بلکې د هغو ټولو ټولنیزو ناروغیو یو ډېر ځیرک طبیب دی، چې د مصر د هغه مهال ټولنیز ارگانیزم پرې اخته و. ده یوازې د شاهي کورنۍ د فرعانونو کوپړۍ ندي پورته کړي، بلکې پر هغو دوه و خبرې کوي، چې له امله یې انسان ته فزیکي یا معنوي زیان رسیږي.

ددې کتاب لوست ته ستاسې له رابلنې موخه یوازې دا نده، چې تاسو ته د پخواني مصر په اړه یو د تاریخ، فلسفې، ټولنپوهنې، ارواپوهنې، دینپوهنې او... یو معجون په داستاني بڼه ولولی، بلکې موخه دا ده، چې وگورو، د مصر د هغه مهال له انسانه زموږ د پیړۍ تر انسانه پورې د معنویت خومره لارې کچ شويدي؟

سینووه د هغه مهال د انسان په اړه بدیین دی او دعوه کوي، چې د دې موجود فطرت به یو لک کاله وروسته هم عین شی وي. موږ یې له سینووه سره منو که نه منو، خو ددې کتاب تر لوستو وروسته به تاسو پوی شئ، چې موږ اوس هم ټول یوازې د زمان او مکان په تغیر په هغه مصر کې اوسو، چې تر میلاد ۱۳۵۰ کاله وړاندې اباد و، فرعونان، کاهنان او عوام یې مهمې طبقې وې. خو لومړۍ دوې یې د دریمې هغې د مرگ، استثمار او استعمار په بیه ژوندۍ وې.

موږ غوښتل، چې ددې کتاب په اړه له گرانو لوستونکیو سره ډېر وغږیږو، خو د کتاب په اړه تر خبرو د کتاب متن ډېر ارزښتمن دی، ځکه نو موږ له تاسو سره یو ځای د دې کتاب د لوست موزې په پښو کوو، په سینووه پسې روانیږو او تر میلاد د یارلس نیم سوه کاله وړاندې مصر ته د سفر بسم الله کوو. خو د تلو پر مهال یوه وروستی هیله: له پخواني مصر نه د راگرځیدو پر مهال له سینووه نه هغه هنر ضرور له ځان سره راوړئ، چې د هرې زمانې د فرعانونو ټول طلسمونه ماتولی شي...

فکر!

بڼه سفر ولری!

په مینه او درنښت

۱- درمل

د سلواغې پینځمه ۱۳۹۰ لمریز

دا کتاب ، د یو لوی انسان ژوند

که د ماشومتوب اووه کلونه ترې وباسم د پاتې ژوند ټوله برخه مې له کتاب سره تېره کړې ده. په دې موده کې مې ګڼ کتابونه ولوستل. د دې کتابونو یوه برخه هغه ده، چې د امتحان لپاره او د اصولو له مخې مې لوستي او د مدرسې ، ښوونځي او پوهنتون په نصابونو کې راځي او نور هغه کتابونه دي، چې د ذوق لپاره مې لوستي دي.

د ذوق لپاره په لوستو ټولو کتابونو کې ماته په زړه پورې کتاب سینو هه دی. سینو هه د فرعون ډاکټر او د دغه تاریخي رومان کرکټر دی. دغه تاریخي رومان فنلنډي میکا ولټاري ژباړلی دی. چې له سینو هه څخه یې روایت شوی او د پخواني مصر ، د مصر د فراغنه و او د شاوخوا ځینو نورو سیمو ، د هغه وخت سیاسي ، اقتصادي ، پوځي ، کولتوري اړخونه پکې روښانه شوي دي.

د مصر د تمدن د عظمت په اړه مې ډېر څه اورېدلي ول، خو هغه څه چې په دې کتاب کې مې ولوستل. له تېرو هغو ، په زړه پورې او ډېر دي.

مصر د اهرامونو په لرلو سره اوس هم د نړۍ د کلتوري میراث پلازمېنه بلل کېږي. د مصري تمدن عظمت د لیک لوست په برخه کې هم د پام وړ دی، چې د لومړي ځل لپاره یې سمبولیک ، لیک پر حروفي هغه واراوه.

مصر له دې کبله هم د ستاینې وړ دی، چې د اوسنۍ متمدنې نړۍ د ژوند په ډېرو برخو کې یې د بدلونونو بنسټ ایښی دی.

د مصر د تمدن د راتوکېدو پر مهال ، په نړۍ کې دوه ډوله خلکو ژوند کاوه چې یوې ډلې به د کرنې له لارې د ژوند اړتیاوې پوره کولې او بلې ډلې د کبانو ښکار کاوه او له دې لارې یې ډوډۍ پیدا کوله. خو د مصریانو نوښتګر فکر د دې لامل شو، چې درېیمه ډله خلک هم رامنځ ته شول چې تر ننه پورې هماغه دود ژوندی دی.

درېیمه ډله خلک په نننۍ اصطلاح مامورین ول ، دوی دنده درلوده چې د نیل سیند اوبه منظمې ، په وار او د خلکو له اړتیا و سره برابرې پر هغوی ووېشي. نننیو میراوانو ته ورته، چې د اوبو ټولې چارې سېمالوي او یا هم د اوبولګولو دولتي ادارې غوندې د اوبو د تنظیم چارې یې پر غاړه وې.

دغو کسانو ته د کار په بدل کې معاش ورکول کېده او د وخت په تېرېدو یې هغوی ته یوه مېنه هم جوړه کړه. چې پکې واوسي. کټ مټ داسې مېنه لکه اوس چې په نړۍ کې د مامورینو لپاره جوړېږي.

د مصر تمدن خورا ډېرې ځانګړتیاوې لري، چې له سیاسي نظامه نیولې، تر مذهبي اړخه پورې ټول یې د یادونې وړ دي.

مصر له دې کبله هم د نړۍ سرلاری هېواد بلل کېږي. چې په لومړي ځل پکې د سیاست بنسټ اېښودل شوی او په لومړي ځل پکې د نشنلېزم یا ملت پالنې روحیه رامنځته شوې او د همدغې روحې پر بنسټ یې مصر له هغو یرغلګرو خلاص کړی. چې له سوېل ختیځه یې، دغه هېواد لاندې کړ او څو سوه کلونه یې پرې واک وچلاوه.

د مصر عقاید هم د ځانګړې پاملرنې وړ دي، چې اصلي محور به یې د وخت فرعون و. د همدې ټولو اړخونو په اړه د مطالعې یوه ښه سرچینه دا کتاب دی.

سینو هه په سیند کې موندل شوی او پردۍ جوړې (خاوند او ښځې) د زوی په توګه لوی کړی دی.

د مصر د وخت تر ټولو ښه ښوونځی او پوهنتون یې ویلی دی، په عامیانه اصطلاح لوفري یې کړې ده. د مصر په پوځ کې یې د ډاکټر په توګه خدمت کړی. د مصر لپاره یې په نور هېوادونو کې جاسوسي کړې. کرونده او سوداګري یې کړې. د فرعون ځانګړی ډاکټر پاتې شوی او بالاخره په مصر کې د بدلون یوه سرچینه ترې جوړه شوې ده.

په دغه کتاب کې به تاسې له ډېرو نادرو خبرو او معلوماتو سره مخ شئ، ځکه د مصر د تمدن په اړه زه فکر کوم تر ټولو غوره تاریخي روایت دی.

کېدای شې د افسانې یوه برخه هم ورسره ګډه شوې وي، خو افسانوي اړخ یې، تاریخي او واقعي اړخ نه دی پیکه کړی.

په کتاب کې تر ټولو هېښوونکې خبرې د هغه مهال د هېوادونو د مذهبي عقیدو او د مصري تمدن او خلکو د ژوند په اړه دي.

ډېر داسې څه به پکې ومومئ، چې تر سینو هه پېنځه څلوېښت پېړۍ وروسته نړۍ ورته د مدنیت د یوې برخې او یا یوې اړتیا په سترګه ګوري. خو د سینو هه د ژوند په زمانه کې په مصر کې عادي خبره وه.

په دغه کتاب کې له میلاد څخه ۱۳۵۰ کاله وړاندې پېښې را اخیستل شوې او که هره پېښه یې ولولئ، داسې فکر به وکړئ، چې دنن ورځې تاریخ لولی.

دا په دې مانا نه دی چې نړۍ پرمختګ نه دی کړی، بلکې نړۍ اوس ایله هغه ځای ته ور

رسېږي چې مصر تر ميلاد ۱۳۵۰ کاله وړاندې و، توپیر دا دی چې هلته امکانات لږ او وسایل دودیزو او اوس امکانات او ټیکنالوجۍ ډېره شوې او د ژوند رنګ يې يو څه بدل کړی دی. د تاريخ بېلابېلو پېښو او حوادثو د بشري نړۍ پرمختګونه له خاورو سره خاورې کړي، کنه هغسې پرمختګ چې مصر تر ميلاد ۱۳۵۰ کاله مخکې درلود که نړۍ پرهماغه حال پاتې شوې وای خدای خبر چې اوس به څنگه وه؟

تمدن او کلتوري ارزښتونه

په يوشتمه پېړۍ کې پروغتيا ډېر زيات ټينګار کېږي، ملتونه او هېوادونه هڅه کوي، چې په بېلابېلو لارو د ناروغيو مخه ونيسي.

ډېر پام نظافت ته کېږي، چې په هغه د ځان، چاپېريال او کارېدونکو توکو پاکوالی راځي. ننۍ نړۍ د خوراک پاکوالي ته ډېر پام کوي او له همدې امله ډاکټر سپارښتنه کوي، چې تر ډوډۍ مخکې بايد لاسونه پرېمځل شي. مصر چې تر ميلاد سوونه کاله مخکې په طب کې ډېر پرمختګ کړی و، نو نظافت ته يې هم ډېر پام کاوه او د لاسونو پرېمځل يې د نظافت له پلوه پر يوه کلتور بدل شوي ول.

تر ډوډۍ وړاندې د لاسونو پرېمځل او بيا په کتاني ټوکر باندې وچول، د نن زمانې خبره بلل کېږي او له هغه څه سره تړل کېږي، چې دنن عصري نړۍ پاکوالی ورته وايي خو په دغه کتاب کې دا ټکي تاسې زرګونه کاله مخکې ليدای شۍ.

درملنه او معالجه

په دغه کتاب کې د سينو هه له خولې ځينې طبي سپارښتنې هم شته، د بېلګې په ډول دی وايي: ((موږ بايد په دې پوه شو، چې د ناروغ کومې خبرې سمې دي او کومې هغه د تخيل او تصور له امله کوي، ځکه چې ناروغ د هغه موجود په شان وي، چې سپېره روح بنديوان کړی وي او وحشتناکه خيالونه او تصورات لري. د ناروغ په بدن کې چټي او خيالي دردونه هم پيدا کېږي چې دغه دردونه له اصلي دردونو سره نه شي تشخيص کيدای په دې وخت کې د ناروغ خبرې ډاکټر په غلطه لار بيلولای شي او په غلط ډول يې معالجه کوي چې له امله يې ښايي ناروغ ومري))

ولې

سينو هه ټول عمر د ((ولې)) په ځواب پسې تېر کړی دی، خو په مصر کې هغه مهال د يوه شي په اړه د ولې په ټکي پوښتنه کول جرم و. هلته بايد هر څه په پټو سترګو ومنل شي. سينو هه وايي، د هر څه په اړه چې به مې پوښتنه کوله نو وروستی ځواب دا وه چې (امون) د مصريانو خدای

همداسې غواړي.

اوس ساينسي او اوروايي تجربې ښيي چې د شيانو په اړه پوښتنې كول له زده كوونكي سره مرسته كوي، خو له بده مرغه زموږ په ټولنه كې هم بايد، د مصري ټولنې په څېر د ډېرو شيانو په تړاو بايد سړي پوښتنه ونه كړي.

د مصر ذهنيټ

ددې كتاب له لوستو سره به، د مصري ټولنې ذهنيټ داسې درته ښكاره شي لكه د افغانستان په اړه چې كومه كيسه لولۍ.

د مصر د فراغنه و په دربار يوازې يو فرعون و، چې له كوچنيوالي يې له وينو كركه كوله او ويل كېږي چې د توحيد لپاره يې كار كاوه.

په همدغه كتاب هم د همدغه شهزاده، چې وروسته بيا فرعون شو، همدغه شخصيت ليدلای شى.

تاسې د يوه سپاهي او د مصر د شهزاده دا مكالمه ولولۍ: ((راغلى يم چې هغه (خپله نيزه) د فرعون د دښمنانو په وينو سره كړم. وليعهد وويل، زه له وينې بهېدنې كركه كوم، ځكه د وينې بهول تر ټولو بد عمل دى. نيزه لرونكي ځوان وويل، زه ستا په شان فكر نه كوم او باوري يم، چې د وينې بهېدل د ملتونو د پاكي سبب كېږي او هغوى ځواكمنوي. خدايان وينه خوښوي، ځكه چې د وينې په خوړلو سره كلكېږي او تر هغې ورځې چې جنگ ممكن وي د وينې بهېدل به دوام لري. وليعهد وويل زه به داسې كار وكړم چې نور جنگ رامنځته نه شي. نيزه لرونكي ځوان ماته وكتل او ويې ويل داسې ښكاري چې دغه سړى ليونى شوى دى، ځكه چې جنگ پخوا هم و او تل به وي او هر كار چې ملتونه يې د جنگ دمخنيوي لپاره وكړي، جنگ به نور هم زيات شي، ځكه چې جنگ هم لكه ساه اخيستل د ژوند لپاره اساسي توكى وي.))

زموږ په ټولنه يا كه ووايو په نړۍ كې اوس هم داسې ذهنيټ چورلټ له منځه نه دى تللى چې د جنگ پلوي وي او س هم تاراكونه شته، يرغلونه شته، وژنې شته او وينه روانه ده ددغه مصري ځوان منطق پر شخصي گټه نه دى ولاړ، خود نن يو جگړو يوه بله بدي داده چې تر شا يې موجود منطق پر شخصي گټو ولاړ وي.

پانگونه

دا مهال په نړۍ كې اقتصاد د بلې هرې برخې بنسټ جوړوي، د هېوادونو اقتصادي وده له نورو سره د سيالي اصلي محور دى او د اقتصاد ځواكمنتيا د سياست بنسټ گڼل كېږي. دا مهال د نړۍ په ډېرو هېوادونو كې سهامې يا د ونډو سيستم (join-stock System) روان دى.

سهمي شرکتونه د نړۍ د پانگوني لوی ځایونه دي او همدغه شرکتونه د کار سترې سرچینې دي. جالبه داده چې د سینو هه په روایت کې د سهمي شرکتونو د قدامت څرک هم لگېږي. سینو هه سوریې ته د خپل سفر پر مهال خپل شته په همدغو شرکتونو کې ساتلي وو: ((ما ډېر سره او سپین تر لاسه کړل او اضافي سره او سپین به مې د سوریې د بېرې چلونې په شرکتونو کې په کار اچول، په سوریه کې داسې شرکتونه شته چې پانگې یې په وړو برخو ویشل شوې او دغه وړې برخې خلکو اخیستې وې، دغه وړې برخې بیا هم په نورو وړو برخو ویشل شوي وي او پر هغوی یې لسمه برخه، سلمه برخه، او زرمه برخه نومونه ایښي وو.))

په دغه کتاب کې د پخواني مصر له عقیدو او باورنو څخه هم ځینې روایتونه راغلي دي، چې مطالعه یې له سړي سره ښه مرسته کولای شي.

دغه راز د هغه وخت پر سیاست او نظامي حالاتو باندې هم په دغه کتاب کې پوره رڼا اچول شوې او هر څه پکې ښه روښانه شوي دي. نور نو تاسې د کتاب لوستو ته رابولم.

د خدای ښه

همیم جلالزی

د سلواغې شپږمه، ۱۳۹۰ المریخ کال

خوشحال مېنه - کابل

د فارسي ژباړن سريزه او د سينو هه د کتاب د انشا په هکله لنډه توضيح

اوس د ۱۳۲۴ کال خوار لسمه سپيڅلې اسلامي پيړۍ ده او خيال نه کوم چې ددې پيړۍ تر پايه پورې دې دنړۍ په ادبياتو کې داسې کتاب چاپ شي چې د منځني ختيځ د هيوادونو د لرغوني تاريخ او دهغه وخت د ټولنيز او اروا پيژندې د تحليل له پلوه دې وکړاي شي له دغه کتاب سره چې له ميلاده ۱۳۵۰ کاله پخوا ليکل شوی دی سيالي وکړي. دغه تاريخ مونږ د مصر د فرعونيانو د نولسمې لړۍ د بنسټگر د باچاهۍ له پيليد اخځه استخراج کړی دی اولکه چې ددې کتاب ليکوال سينو هه وايي په مصر کې ددې سړي له باچاهۍ شپږ کاله وروسته جلاوطن شوی دی او ددغه کتاب ليکل بهي پيل کړل او ددې لپاره چې مونږ تير و تنه ونه کړو ددې کتاب د ليکولو نيټه مو ۱۳۵۰ مخ زير ديز کال چې د باچاهۍ پر گدی د مصر د فرعونيانو د نولسمې لړۍ د بنسټگر د کښينا ستو کال دی وباله او څرگنده خبره ده چې ددې کتاب د ليکلو د دقيقې نيټې د ترلاسه کولو لپاره بايد شپږ کاله پر تخت ددغه سړي د کښينا ستو له وخته کم کړو.

ددغه کتاب لوستونکي به که ځوانان دي يا بوډاگان ددغه لرغوني تاريخي کتاب له لوستلو گټه پورته کړي په ريښتيا چې دغه کتاب پر تاريخي اهميت سربيره د ټولنيزو او روانشناسۍ يو ښه معجون دی.

خو که ځوانان بهي لولي هغو ته سپارښتنه کوم چې کتاب له لوستو وروسته ورک نه کړي او هغه دې وساتي چې کله شپيته کلن او ياله هغه اوو بنټل بيادي ولولي په هغه وخت کې به د کتاب د ليکونکي سينو هه هنر نور هم ورته ښکاره او څرگند شي او داروايو هني او اجتماعي شنبې له پلوه به د کتاب په ارزښت نور هم پوه شي.

ددغه کتاب يوه گټه د منځني ختيځ د ځينو هيوادونو لرغوني تاريخ ته توجه ده چې په ځينو تاريخي کتابونو کې بهي حتي نوم هم نه دی اخيستل شوی دی که په ځينو کې بهي نوم اخيستل شوی تاريخي بحث پرې نه دی شوی.

خو په دې کتاب کې د (هاتي)، (میتاني) او (کوش) د ملتونو په شان د ملتونو له لرغوني تاریخه نسبتاً ډیر معلومات ترلاسه کوو.

ژباړن ضروري گڼي لوستونکو ته ووايي چې د سینو هه په لاس د دغه لیکل شوي کتاب دانشا روده د آباء الاولین انشاء روده ده او په دې سبک کې ځینې لنډې جملې تکرارېږي او له دې پرته چې حاشیو (اضافي شیان) بده ښکاره شي. بله خبره دا چې له میلاده په مخکینیز پېړیو کې د منځني ختیځ جاهلو قومونو شراب څښل او دهغوي له لوري د شرابو څښل په دې معنی نه دی چې ژباړن او یا خپرندویه ټولنه د شرابو له جسمي او بدني تاوانه کرکه نه کړي.

د کتاب یوه حیرانوونکې برخه هغه ده چې په لرغوني مصر کې فرعونیان دخپلو ډاکټران له لوري وژل کیدل او په دې کتاب کې بله گټوره خبره دا ده چې په منځني ختیځ او مصر کې په هغه وخت کې د طب د علم پرمختګ ښیي.

له مبالغې پرته د دې کتاب داسې څپرکی به نه وي چې د تاریخي معلوماتو له پلوه گټور نه وي او بیا هم له مبالغې پرته دغه کتاب له میلاده په مخکې پېړیو کې د منځني ختیځ دهیوادونو د تاریخي مطالعې لپاره یو بشپړ دایرة المعارف دی او د کتاب ځینې تاریخي مطالب باید سړی پشپړ حفظ کړي.

زما په شان دیوه میرزا لپاره غوره نه ده چې کله دغه کتاب ژباړم کوم په خپله دهغه ستاینه وکړم خو له مبالغې پرته باید ووايم چې د فرعون د ډاکټر سینو هه کتاب چې اوس ستاسو په لاس کې دی هغه کتاب دی چې له دې وروسته چې تاسو ولوست پوهیږئ چې د مطالعې ارزښت بهی درلود.

ذبیح الله حکیم الهي دشتي
د لیکوالی نوم ذبیح الله منصوري

له مصري خطه په يوه نړيوال خط د ژباړې په هکله لنډې خبرې

کله چې د فرعون د ځانگړي ډاکټر سينو هه کتاب د لومړي ځل لپاره چاپ شو د کتاب خوتنه لوستونکي د يوه ليک په وسيله له ژباړنه غوښتي ؤ چې ووايي سينو هه کتاب چې په مصري خط ليکل شوی ؤ څه وخت په يوه نړيوال خط ترجمه شو او ژباړن به څوک ؤ؟ لکه چې ټول پوهيږي اصلي مصري خط (هيه روگليف) يعنې تصويري خط ؤ او پخوانيو مصريانو د انسانانو، حيواناتو، نباتاتو، او جماداتو شکلونه او بڼې انځورولي او خپل مقصد به د دغه انځورونو په وسيله رساوه.

مصري ښوونکي چې مصري خط به به يې زده کوونکو ته ورښود يوازې به خطونه انځورول او د شکلونو سيورو او روښنايي ته به يې توجه نه کوله او دغه راز هغه څه چې د زده کوونکو له لوري ايستل کيدل رسم ؤ نه انځورگري. دهيه روگليف د خط (د مصر د تصويري خط) د پيدا کيدا تاريخ مورخانو ته معلوم نه دی او وايي چې کله چې د فرعونيانو لومړنۍ لړۍ پر دغه هيواد کې حکومت کاوه تصويري خط موجود ؤ او د مورخانو په وينا تصويري خط د مصريانو د مذهبي عقيدو زيربنده ده. سره له دې چې مورخان د مصري فرعونيانو د لړۍ د شميرې په هکله اختلاف لري خو ټولو د مصر د فرعونيانو تاريخ په دريو پړاونو ويشلی دی او دغه درې پړاونه (پخوانی، منځنی، او نوی) دي.

په پخوانۍ دوره کې چې له ۳۴۰۰ تر ۲۴۷۵ مخ زیږدیزه پورې دوام کوي د مصر هیه روگلیف (تصویری خط) بدل نه شو خو په منځۍ دوره کې (له ۲۴۷۵ څخه تر ۱۷۸۸ مخ زیږدیزه پورې) او په نوې دوره کې له ۱۷۸۸ تر ۱۰۹۰ مخ زیږدیزه پورې د مصر د تصویری خط بڼه ډیره بدله شوه.

د خط په بڼه کې بدلون داسې رامنځته شو چې خطاطانو (یار سامانو) د زاویو پراخوالی کم کړ او منفرجه زاوې په قایمه او بیا په حاده زاویو بدلې کړې او خطونه یې لنډ کړل او د خطونو په لنډولو کې داسې پرمخ لاړل چې ځینې خطونه یې د ټکي په بڼه راوستل او که کوم کاتب به غوښتل دیوه مرغه رسم وباسي د خپلو نیکونو په شان یې یو بشپړه مرغه نه ایسته بلکه په دولنډو افقي خطونو یې د مرغه وزرونه او په دوه لنډو عمودي خطونو به یې دهغه دوه پښې رسم کړې.

مصري کاتبانو د خطونو زاوې او قوسونو او د خطونو بڼې راکمې کړې چې د (دیموټیک) په نامه خط رامنځته شو.

په هغو وختونو کې چې سینو هه همغه ډول چې په دې کتاب کې وایي د ختیځ سمندر په سواحلو کې میشت شو او د خپلو خاطراتو لیکل یې پیل کړل مصري خط پخوانی مصري خط نه ؤ او مصریانو په دیموټیک خط چې تقریباً الفبایي خط گڼل کیده کتابت کاوه او سینو هه خپلې خاطرې په همدې خط ولیکلې او د دغه کتاب تدوین کوونکي میکا و التاري د سینو هه کتاب له دیموټیک ژبې په فنلاندې ژبې وژباړه.

هغه خبرې چې د مصري خط د بدلون په هکله تاسو ولوستلې له کولمبیا دایرة المعارف او د سینو هه دفرانسوي متن له ژباړې څخه اخیستل شوي دي.

دغه کتاب د مصر د لرغونو اثارو په کیندلو کې پیدا شوی او دنړۍ په بیلابیلو ژبو ژباړل شوی دی سینو هه هغه ډاکټر دی چې دنړۍ گوټ گوټ ته یې سفر کړی او دهغه لپاره نړۍ یوازې مصر نه ؤ په هغه وخت کې دغه مشهور ډاکټر له خپلې ټولنې مخکې روان ؤ او ډیر روڼ اندی ؤ ځکه خو د زور خاوندانو نه شو زغملی او له خپل ټاټوبي یې جلا وطن کړی ؤ.

فکر کوم دافغانستان په اوسنیو حالاتو کې د دغه کتاب لوستل ډیر گټور وي ځکه چې داسې ښکاري لاهم موږ د جهالت په تور تمونو کې ژوند کو او سیاسي دلان پر موږ لوبې کو همغه ډول چې زرگونو کاله مخکې یې د مصر په خلکو لوبې کولې او له مذهب

او نورو اوزارو او قوانینو په ناوړه استفاده کوله.

دغه کتاب تاریخي ناول دی چې ډیر له ځمکنیو واقعیتونو سره اړخ لگوي او ډیرې خبرې پکې داسې دي چې دلرغون پوهانو له لوري ثابتې شوي هم دي ددغه کتاب لوستل له لوستونکي سره مرسته کوي چې د مصر لرغونې ټولنه ښه وپيژني.

کیدای شي په ترجمه کې دنشر خوند ته زیان اوښتی وي خو سره له دې چې په شر کې بهې خوند شته له سیاسي، ټولنیز او پوځي پلوه ډیر څه ترې زده کیدای شي غوره ده په دقت سره بهې ولولئ او زه هیله کوم د کتاب اهمیت ته پام سره مې د ژباړې څه نا څه حق ادا کړی وي.

ښایي ځینې کسان فکر وکړي چې د کتاب په ځینو برخو کې غیر اخلاقي خبرې شوي خو له دې او دغسې د کتاب له نورو برخو په تیره بیا ځوانان ډیر څه زده کولای شي.

درنښت

ډاکټر محمد عیسی ستانکزی

۲۰۱۰/۰۸/۲۳

اسلو - ناروې

stanickzy2003@gmail.com

فهرست

۱۰	راځه دواړه د ښکلا په سفر ووځو.....
۱۱	دا کتاب د یو لوی انسان ژوند.....
۱۲	د فارسي ژباړن سریزه او د سینو هه د کتاب.....
۱۳	له مصري خطه په یوه نړیوال خط د ژباړې په هکله لنډې خبرې.....

لومړۍ خپرکی

۴	د ماشومتوب وختونه.....

دویمه خپرکی

۱۶	ښوونځي ته تگ.....

درېیمه خپرکی

۲۵	د طب لومړۍ ښوونځی.....

څلورم خپرکی

۳۲	په دارالحیات کې تحصیل.....

پېنځم خپرکی

۴۴	د مجسمه جوړوونکي هنرمند نصیحت.....

شپږم خپرکی

۵۶	لاړو چې د فرعون کوپړۍ سوري کړو.....

اووم خپرکی

۶۸	د مصر ولیعهد او د هغه مېرګي.....

اتم خپرکی

۷۹	زه د بېوزلو ډاکټر شوم.....

نهم خپرکی

۸۸	زما د زلمیتوب تر ټول ژړوونکې پېښه.....

لسم خپرکی

۱۲۴	یوه ناپېژندل شوې ساري ناروغي.....

یوولسم خپرکی

۱۴۴	(هورم هب) پخوانی انشا.....

دولسم خپرکی

۱۵۱	(د مصريانو لپاره) یو غیر عادي خدای.....

دريار لسم خپر کی

۱۶۷..... زما اوږد سفر

خوار لسم خپر کی

۱۷۸..... د بابل له پاچا سره کتنه

پينځم خپر کی

۱۸۷..... د راتلونکيو پېښو اټکل

شپاړ لسم خپر کی

۱۹۴..... د درواغو ويلو د ورځې جشن

اولسم خپر کی

۲۱۲..... د دوو کسانو د ژغورلو لپاره

اتلسم خپر کی

۲۲۱..... مينا او له بېهوشي څخه د کاپتا وينېدل

نولسم خپر کی

۲۳۵..... موږ درې ټوکمران شوو

شلم خپر کی

۲۴۳..... په هادتي هېواد کې

يووېشتم خپر کی

۲۵۴..... د (کرت) د ټاټوبي په لور

دوه وېشتم خپر کی

۲۶۲..... موږ په کرت کې څه ولېدل؟

دروېشتم خپر کی

۲۷۷..... د کرت د غوايانو د لوبو په ډگر کې

څلروېشتم خپر کی

۲۹۵..... له خپل مري سره مرموز کورته ننوتم

پينځه وېشتم خپر کی

۳۰۷..... له کرته ستنيدل او د ازميز نوي حالات

شپروېشتم خپر کی

۳۱۴..... د يوه ماشوم ناروغي

اوه وېشتم خپر کی

۳۲۸..... د هورم هب د ليدو لپاره مصر ته ستنيدل

اته ويشتم خپر کی

۳۴۹..... د راتلونکي لپاره د طبس د خلکو اندېښنه

نهه ويشتم خپر کی

۳۶۲..... په مصر کې د یوې لویې فتنې سریزې

دېرشم خپر کی

۳۷۸..... د طبس په ښار کې وژنه

یو دېرشم خپر کی

۴۰۴..... اخناتون د مصر فرعون

دوه دېرشم خپر کی

۴۳۴..... نوی ښار چې فرعون جوړ کړ

دري دېرشم خپر کی

۴۴۵..... زما پخوانی غلام

څلور دېرشم خپر کی

۴۷۹..... د فرعون مور

پېنځه دېرشم خپر کی

۴۹۱..... په طبس کې دارالحیات ته ستنېدل

شپږ دېرشم خپر کی

۵۱۳..... څه ډول پنځپل هویت پوه شوم

اووه دېرشم خپر کی

۵۳۵..... تېښتې ته په ورته ډول له طبسه وتل

اته دیرشم خپر کی

۵۴۵..... د فرعون په حکم د سوریې په لور حرکت

نهه دېرشم خپر کی

۵۵۶..... زما دردناک اثرات

څلوېښتم خپر کی

۵۷۳..... د فرعون د وژلو هڅه

یو څلوېښتم خپر کی

۵۹۶..... په طبس کې د ښگر او صلیب ترمنځ جگړه

دوه څلوېښتم خپر کی

۶۱۰..... پر مصر د هاتي د حملې سریزه

درې څلور پښتم څپر کی

په طبس کې زما نوې دنده ۶۳۱

څلور څلو پښتم څپر کی

په طبس کې بوږ نوونکی جنگ او زما د دوستانو مړینه ۶۴۴

پینځه څلو پښتم څپر کی

پنخپل لاس مې فرعون و واژه ۶۵۷

شپږ څلو پښتم څپر کی

د جنگ د الهي (سخ مت) د معبد پرانستل ۶۸۱

اوه څلو پښتم څپر کی

سپېڅلی جنگ یا د مصر او هاتي ترمنځ جنگ ۶۹۳

اته څلو پښتم څپر کی

د هاتي پر عسکرو موڅه ډول برید وکړ ۷۰۱

نهه څلو پښتم څپر کی

د غزې د بوږ وونکي مقاومت بیانول ۷۲۶

پنځوسم څپر کی

کاپتا په غزه کې ۷۴۰

یو پنځسم څپر کی

له یوه مات شوي سړي سره یوه شپه ۷۵۷

دوه پنځسم څپر کی

حیرانوونکی پیوند ۷۸۵

درې پنځوسم څپر کی

د باکتامون انتقام ۸۲۰

څلور پنځوسم څپر کی

زما تفکرات ۸۳۲

پینځه پنځوسم څپر کی

هورم هب د مصر فرعون شو ۸۴۷

شپږ پنځوسم څپر کی

څه ډول هورم هب له مصره جلا وطن کړم ۸۶۱

د مصري ډاکټر د کتاب شپږه سريزه ۸۷۳

زما نوم (د دغه کتاب لیکوال) سینو هه دی او زه دغه کتاب د خدايانو د ستاینې لپاره ته لیکم؛ ځکه له خدايانو ستړی شوی یم. زه دغه کتاب د فرعونيانو د مدحې لپاره نه لیکم؛ ځکه له فرعونيانو څخه تنگ شوی یم. زه دغه کتاب یوازې د ځان لپاره لیکم، بې له دې چې د انعام او بدلې فکر وکړم او یا دا چې په نړۍ کې دنوم گټلو لپاره وي.

په ژوند کې له فرعونيانو او خلکو دومره کرېدلی یم چې له ټولو شيانو حتی د تلپاتې نوم له ترلاسه کولو هم موږ شوی یم.

زه دغه کتاب یوازې د دې لپاره لیکم چې ځان راضي او خوشحاله کړم او فکر کوم چې یوازې لیکوال به یم چې له مادي او معنوي موخې پرته کتاب لیکم.

هر څه چې تر اوسه لیکل شوي دي یا د دې لپاره وو چې خدايان خوشحاله کړي او یا د دې لپاره و چې انسان خوښ کړي. زه فرعونيان هم دانسانانو په کتار کې بولم ځکه چې هغوی هم له موږ سره توپیر نه لري او زه دغه خبره په ایماندارۍ کوم.

زه د مصر د فرعونيانو ډاکټروم ځکه خو له نژدې، شپه او ورځ له هغوی سره وم او پر دې پوهېږم چې فرعونيان هم د احساساتو، کمزورتیاوو او وېرې له پلوه زموږ په شان دي حتی که یو فرعون زر ځله لوی کړو او هغه د خدايانو په کتار کې راولو بیا هم انسان اوزموږ په شان دی.

هغه څه چې تر اوسه لیکل شوي؛ د هغو کتابانو په لاس لیکل شوي چې د پاچایانو امر ونوته یې غاړه اېښې ده او د دې لپاره یې لیکل کول چې واقعیتونه بدل کړي.

ما تر اوسه پورې هېڅ داسې کتاب نه دی لیدلی چې واقعیتونه پکې لیکل شوي وي.

په کتابونو کې یا د خدايانو لپاره چاپلوسي شوې او یا د خلکو یانې فرعونيانو لپاره، او په دې دنیا کې تر اوسه پورې په هېڅ کتاب او لیکنه کې حقیقت نه دی موجود؛ او گومان چې له دې وروسته به هم په کتابونو کې حقیقت ونه لیکل شي.

شونې ده د خلکو جامې، ژبه، عادتونه او گروهې بدلې شي خو د هغوی حماقت به بدل

نه شي او په ټولو پېرونو کې به د لیکنو او ویناووله لارې انسان دوکې شي. ځکه هماغه ډول چې خواړه دمچانو خوښېږي: انسان هم په دروغو او چټي ژمنو مین دی چې هېڅکله نه پوره کېږي. ایا نه گوري چې خلک په څلور لاري کې دیوه فالبین شاوخوا راغونډ شوي وي او هغه په خاورو ناست او خلکو ته د خزانو او سپنو او سرو وعدې ورکوي خو خلک یې خبرو ته غوږ نیسي.

خوزه چې نوم مې سینو هه دی په دې آخري عمر کې له دروغو کرکه کوم: له همدې امله دغه کتاب د نورو لپاره نه بلکه د ځان لپاره لیکم.

زه نه غواړم چې بل څوک دې دغه کتاب ولولي او ما دې وستایي: زه نه غواړم چې ماشومان دې په ښونځیو کې پر خپلو درو باندې زما د کتاب عبارتونه وليکي او هغه دې یاد کړي. زه نه غواړم چې هوښیاران دې زما له کتابه مثالونه راوړي او په دې ډول خپل علم او پوهه ثابته کړي. هر څوک چې کوم شی لیکي هیله کوي چې له هغه وروسته نور کسان د هغه کتاب ولولي. ویې ستایي او څوک یې نوم هېر نه کړي. له همدې امله خپل ایمان تر پښو لاندې کوي. له ټولنې سره یو شان کېږي او یوازې د دې لپاره چې نور یې وستایي هغه شیان لیکي چې پخپله پرې باور نه لري. خو زه نه غواړم چې څوک دې زما کتاب ولولي او له ټولنې سره هم نه یو شان کېږم او د هغې د خرافاتو او خیالونو ستاینه نه کوم.

زه باوري یم چې انسان نه بدلېږي: که څه هم یو لک کلونه پرې تېر شي. که یو انسان په سیند کې ډوب کړي او بیا یې راوباسي: نو چې جامې یې وچې شي هماغه مخکېنۍ سړی به وي. که یو سړی له غمونو سره مخ کړي پر خپلو کړو به پښېمان شي خو کله چې له غمونو خلاص شو، بېرته لومړني حالت ته ورگرځي او د پخوا په شان به کېږي او بهرحمه وي.

څرنگه چې د ځینو شیانو رنګ او بڼه بدلېږي، د ځینو قومونو ژبې بدلېږي او نوې جامې او خواړه چې پروڼ نه ول دودېږي. نو خلک فکر کوي چې نن له پرون سره توپیر کوي. خو زه پوهېږم چې داسې نه ده او په راتلونکې کې هم د نن په شان څوک ریښتیا نه خوښوي: له دې امله نه غواړم چې څوک زما کتاب ولولي او د زړه له کومې هیله کوم چې په راتلونکې کې مې نوم ورک پاتې شي.

زه دغه کتاب له دې امله لیکم چې پوهه راسره ده او پوهه د تېزاب په څېر د انسانانو زړه خوري او که انسان خپله پوهه نورو ته ونه لېږدوي نو خپل زړه يې له منځه ځي. زه خپله پوهه بل چاته نه شم بيانولای. ځکه خو هغه د ځان لپاره لیکم: او دا کار د ځان د ارامتيا لپاره.

ما په خپل عمر کې ډېر شيان وليدل ما وکتل چې زوی خپل پلار وواژه. ومې ليدل چې بې وزلو د شتمنو پر ضد او ان د خدايانو پر خلاف پاڅون وکړ. داسې کسان مې وليدل چې يو مهال يې په زرینو لوښو کې شراب څښل خو داسې وخت هم راغی چې د سیند په څنډه کې يې او به څښلې. ومې ليدل چې خپل زړې په تلو کې تلل. خو يوه ورځ يې خپله ښځه د يوه مسي بنگري لپاره په تور پوستو وپلورله او دا کار يې هم ددې لپاره وکړ. چې دخپلې همغې ښځې ماشومانو ته ډوډۍ واخلي.

پخوا زما ځای د فرعون په ماڼۍ کې ؤ او د هغه په ښي اړخ کې به ناست وم، ډېرو مخورو چې سلگونه مريان به يې درلودل، ماته غوره مالي کوله او ماته به يې ډالۍ را استولې.

نن سبا په دغه ځای کې چې د ختيز سمندر څنډې دي، ژوند کوم. شتمني مې راسره ده او هماغه ډول بډای يم او مريان مې لاس پر نامه راته ولاړوي. دا چې زه يې له مصر او طبس ښاره تبعيد کړم او دلته يې راواستولم. ټول ددې لپاره وو چې زه په ژوند کې هرڅه لرم، خو غواړم داسې شی ترلاسه کړم چې د ترلاسه کولو لپاره يې بايد انسان هرڅه له لاسه ورکړي.

ما غوښتل چې حقيقت واکمن وي او درواغ. ریا او چل ول له منځه لاړ شي. خو په دې نه پوهېدم چې، د انسان په ژوند کې د حقيقت واکمنول ناشونی کار دی او هرڅوک چې رينستيا وايي او غواړي په رينستنولي ژوند وکړي، بايد هرڅه له لاسه ورکړي او زه بايد ډېر نيکمرغه سړی و او سم چې تراوسه مې خپله شتمني ساتلې ده.

لومړۍ خپرکي

د ماشومتوب وختونه

هغه سړی چې ما پلار و باله د طبس په ښار یانې د نړۍ په ستر ښار کې د بې وزلو طبیب و او هغه ښځه چې ما خپله مور بلله د هغه مېرمن وه.

دغې جوړې تر زېږېدې پورې اولاد نه درلود، نو زه یې په زوی ولی ونیوم.

له دې امله چې دوی سادگان ول، نو ویل یې چې زه خدایانو وراستولی یم، خو په دې نه پوهېدل چې د خدایانو دغه والی به دوی ته څومره بد مرغي ورپه برخه کړي؟

مور سینو هه بللم: هغې له کیسو سره ډېره مینه درلوده او د سینو هه نوم یې هم په یوه کیسه کې اوریدلی و. د مصر یوه مشهوره کیسه ده چې وايي: سینو هه یوه ورځ نابېره د فرعون په خیمه کې یو خطرناک راز واورېد: کله چې خبر شو فرعون پرې پوهېدلی، نو د مرگ له وېرې وتښتېد. یو څه وخت په کوڅو کې له ډول ډول گوانسونو سره مخامخ و خو ورسته بریالی شو.

زما مور هم فکر کاوه چې زه له گوانسونو او مرگونو را تېر شوی او دې ته رسېدلی یم. اوله دې وروسته به هم له هره گوانبه ژغورل کېږم.

د مصر د معبدونو ملایان وايي چې د هر چا نوم د هغه د برخلیک استازیتوب کوي او له نوم څخه پوهېدای شو چې پر خلکو څه راځي. ښايي له همدې کبله وي چې پخپل ژوند کې له ډېرو گوانسونو سره مخامخ شوی یم. پر ديو ملکونو او هېوادونو ته لارم او د فرعونيانو په رازونو (هغه رازونه چې د مرگ سبب کېږي) پوه شوم.

خو زه فکر کوم که ما بل نوم هم درلودای بیا به هم له دغو ستونزو او کړاوونو سره مخامخ شوی وای او په ټوله کې زما په باور نوم د انسان په ژوند کومه اغېزه نلري.

خو کله چې چاته نیکمرغي یا بد مرغي ورمخه کړي، نو د دغه ډول گروهې په مرسته خپل دردونه کموي، او په نیکمرغي کې بیا خان د هغه سعادت وړ بولي چې ورسېدلی دی.

زه په هغه کال وزېږېدم چې د فرعون زوی پکې پیدا شوی و، د فرعون مېرمنې چې دوه

ويشت کاله يې فرعون ته زوی نه و زېږولی پر همدغه کال زوی وزېږاوه، خود فرعون زوی په پسرلي يانې د وچکالۍ په موسم کې وزېږېد او زه په مني کې چې د اوبو د پریماني وخت دی پیدا شوم. ۱

(نیل سیند چې مصر خړوبوي د اروپا او اسیا د شمال د سیندونو پر خلاف په مني کې راخېژي او مستېږي او د مصر خلکو د نیل سیند د مستېد لپاره خوشحالي کولی ځکه چې کرنیزې ځمکې به یې خړوبولې او د طبیعي سرې په شان خرې به یې پر ځمکې کښېنوله چې ورسره به د ځمکې حاصل د برزیات شول نن سبا هم مصر له همدې نیل سیند څخه خړوبېږي خو کله چې د مصر په سوېل کې د العالی ډیم یا بند جوړ شو د نیل اوبه په مني کې کرنیزو ځمکې ته نه ورخېژي او پر دغه مهال ځمکو ته مصنوعي سرې ورکوي) ژباړن.

زه نه پوهېږم چې کله او څنگه مې دې نړۍ ته سترگې رڼې کړې: ځکه کله چې مور مې د نیل سیند پر غاړه وموندلم چې د لرگیو په یوې کجاوې کې پروت وم، د کجاوې سوري يې د ونوپه کنډو یا سرینسو بند کړي ول، چې اوبه کجاوې ته ورنننوزي، زما د مور کور د سیند پر غاړه و او په مني کې چې به اوبه راختلې مور مې اړه نه وه چې د اوبو د راوړلو لپاره له خپله کوره لېرې ولاړه شي، یوه ورځ چې هغه د کور مخې ته ولاړه وه، هغه کجاوه یې ولیدله چې زه پکې پروت وم، وروسته یې راته وویل چې مرغان دې پر سر الوتل او سندرې یې ویلې.

مور مې کور ته بوتلم او نغري ته یې نژدې کړم چې تود شم، خپله خوله یې زما پر خوله کېښودله او په زوره یې خپله ساه زما په خوله کې پوه کړه چې هوا زما سر ته ورسېږي او بیرته ساه واخلم، په هغه وخت کې ما کړیکه کړې وه خو ډېره کمزورې وه، پلار مې د بې وزلو سیمې ته تللی ؤ چې طبابت وکړي او د ناروغانو د معالجې په بدل کې یې دوه هیلې او یوه پیمانه اوږه له خان سره راوړي ول کله چې یې زما غږ واورېد فکر یې وکړ چې مور مې پیشینگوری کور ته رواستی دی خو مور مې وویل دا پیشینگوری نه دی یو هلک دی او ته باید خوشحاله شې چې موږ زوی پیدا کړی دی.

په سر کې مې پلار خپه او غوسه شو، په غوسه کې یې مور ته کونگ خطاب وکړ خو وروسته یې چې زه ولیدم موسکې شو او موافقه یې وکړه چې ما دخپل زوی په توگه ومني.

بله ورځ مې پلار و مور گاونډیانو ته وویل چې خدایانو زوی ورکړی خو زه فکر نه کوم

چې هغوی به دغه خبره منلې وي ځکه چې هېڅکله یې نه ولیدلي چې زما مور دې امېندواره وي.

مور مې هغه کجاوه چې زه یې پکې موندلې وم زما د زانګو پر سر وځړوله او پلار مې یو مسي لوښی د معبد لپاره والی کړ چې زما نوم په عبادتځي کې د هغوی د زوی په توګه ولیکي. ۱

۱) په افغانستان کې هم له ډېر پخوا دا دود و چې دنویو زېږدلو ماشومانو نوم په قرآن مجید کې ولیکي چې د زېږېدو نېټه یې هېره نه شي خو دلومړي ځل لپاره په مصر کې په رسمي توګه د بچیانو دنومونو ثبتول پیل شول او بیا دغه چاره اروپا ته هم ورسېده او په اروپا کې مور و پلار دنده درلوده چې د ماشوم د زېږېدو نېټه او د هغه نوم د کلیسا په کتاب کې ولیکي او په همدې ډول د نوم لیکلو دود رامنځته شو. همغه ډول چې په دغه کتاب کې لولو دلومړي ځل لپاره دغه دود په مصر کې پیل شو او له هغه وروسته همغه ډول چې په دغه کتاب کې به یې ولولئ دهلکانو د ستلولو دود هم دلومړي ځل لپاره په مصر کې پیل شوی دی اژبارن.

له هغه وروسته مې پلار چې طبیب ؤ سنت کړم ځکه وېرېده چې که مې د مصر د معبد ملایانو ته د ستلولو لپاره وسپاري نو د معبد د ملایانو چړو زخم عفوني کاوه. خو پلار مې یوازې ددې لپاره سنت نه کړم چې زما تپ چرک او زوی ونه کړي. بلکه معبد ته یې ددې لپاره ونه لېږلم چې له مسي لوښي پرته یې باید د سنتېد لپاره معبد ته نورې والی هم ورکړې وای. پلار مې بې وسه ؤ او مسي لوښی هم ورته ډېر گران بیه شي ښکارېد.

څرګنده ده کله چې دغه پېښې کېدې زه پرې نه وم خبر او وروسته مې له پلاره په دې اړه پوښتنې کړې دي.

تر هغه وخته چې ماشوم وم، هغوی ته مې د پلار و مور په سترګه کتل. خو له ماشومتوبه وروسته او د ځوانۍ پر او ته د ننوتلو پر مهال یې زما وېښتان را لنډ کړل او پلار و مور مې واقیعت راته بیان کړ. دوی له خدایانو وېرېدل او نه یې غوښتل چې همېشه له دغو سترو درواغو سره ژوند وکړي.

زه هېڅکله پوه نه شوم چې زما اصلي مور و پلار څوک دي خو په دې باور لرم چې زما مور و پلار د بې وزلو له پرګنې څخه ول. یا ښایي شتمن کسان وو خو زه لومړنی یا وروستی ماشوم نه وم چې په دغه برخلیک اخته شوی وي او نیل سین ته یې اچولی وي.

په هغه وخت کې طبس د مصر لومړی درجه او د نړۍ ستر ښار و او هلته د ډېرو شتمنو ماني ودانې وې.

د طبس شهرت او اوازې ددې سبب شوې چې ډېر شمېر بهرنيان له نورو هېوادونو راشي او په طبس کې ژوند وکړي. ډېر نور پکې بې وزله ول، خو دغه ښار ته ددې لپاره راتلل چې شته ترلاسه کړي.

د سترو معبدونو او د شتمنو د مانيو په څنگ کې د نیل پر دواړو غاړو باندې تر هغه پورې چې سترگو کار کاوه د بې وزلو جونگري ودانې وې او په دغو جونگرو کې هم مصري او هم نورو بېوزلو خلکو ژوند کاوه.

ډېر ځله به بېوزلو مېرمنو خپل بچيان په ځنښلونو یا کجاوو کې کېنول او نیل ته به یې سپارل چې د سین پر لوري لاړ شي. بیا هم شتمنو مېرمنو خپل نامشروع بچيان په کجاوو کې کېنول او نیل ته یې سپارل. خوله دې سره سره چې مصريانو به خپل ماشومان له زېږېدو وروسته ستول خو زه سنت شوی نه وم نو فکر کوم چې زما مور و پلار بهرنيان ول. کله چې له ماشومتوبه د هلکتوب او تاندې خوانۍ پراو ته ورسېد م زما زلفې یې غوڅې کړې او مور مې زما وینستان او د ماشومتوب بوتان دلرگیو په یو صندوق کې کېنودل او هغه کجاوه یې هم راوښودله چې زه یې پکې پیدا کړی وم او له نیله پکې تېر شوی وم.

و مې کتل چې د کجاوې لرگي زېږ شوي او ځینې لرگي په پرې تړل شوي ول، مور مې ویل کله مې، چې دغه کجاوه پیدا کړه همدغه پرې هم ورسره ول.

د ځنښل یا کجاوې ظاهري بڼې دا ښوده چې زما مور و پلار شتمن نه ول ځکه که شتمن وای نو په یوې بڼې کجاوې کې به یې کېنولی او د نیل څپو ته به یې سپارلی وم.

اوس چې بوډا شوی يم د ماشومتوب پړاو د یوې رڼا په شان زما له سترگو تېرېږي او په دې برخه کې د یوه شتمن او بېوزله ترمنځ توپیر نه گورم ځکه چې یو بېوزله بوډا هم د شتمن په شان خپل ماشومتوب رنگین کوي او ټولو ته داسې ښکاري چې د ماشومتوب پړاو تر اوسني حالت ډېر ښه و.

زمونږ کور د نیل پر غاړه، معبد ته نژدې په یوې بېوزلې سیمې کې و او کور ته څېرمه یو بندرو، چې د نیل کښتیو به پکې بارونه او چټول یا به یې خپل بارونه ښکته کول. ددې سیمې په تنگو کوڅو کې سلگونه شرابخانې وې چې د نیل ماڼوگانو به پکې

شراب څښل او هغه راز په دغو کوڅو کې د عیاشۍ لپاره کورونه جوړ شوي ول چې د ښار شتمن به په روانو تختونو کې د عیاشۍ اوسات تېري لپاره ورتلل. په دې پېوزله سیمې کې اوچت اولوی کسان د مالیاتو د ترلاسه کولو مامورین، افسران او د کښتو څوټه مانیوگان او د معبدونو څوټه ټیټ پورې ملایان ول. زما پلار هم د سیمې په لویو کسانو کې شمېرل کېده او زموږ کور هم د پېوزلو د کورنو په پرتله چې له خټو جوړ شوي ول د مانی په شان ښکارېده.

زموږ په سرای کې یو وړوکی بن درلود چې پلار مې پکې د نارون یوه ونه اېښې وه. دغه وړوکی بن د ونو په یوه کتار کې له کوڅې بېلېده او د بن په منځ کې یو حوض و چې د مني په موسم کې یانې د نیل د سین د مستېدا پر مهال مو اوبه پکې اچولې. زموږ کور څلور کوټې درلودې چې په یوې کې به مور پخلی کاوه او یوه هم د پلار د ناروغانو کتنځی و.

په اونۍ کې به یو ځل یوه نوکره زموږ کور ته راتله او زما له مور سره یې د کور په کارونو کې مرسته کوله او په اونۍ کې به یو ځل یوه مېرمنه راتله چې زموږ جامې د نیل غاړې ته یوسي او وېي وینځي (۱) ټول هغه معلومات چې په دغه کتاب کې د طبېس د ښار د یوې متوسطې کورنۍ په هکله لولئ د تاریخي اسنادو او مدارکو په اساس سم دي او د مصر په پاپیروسونو یانې د مصر په مکتوبو اثارو کې شته او داسې تصور ونه کړئ چې لیکوال د نښې ژوند په تقلید کې دغه خبرې له ځانه لیکلي دي (۲) بابر

زه به کړۍ ورځ تر یادی شوې ونې لاندې ځملاستم او کله چې به کوڅې ته تلیم یو لرگینه تمساح به مې په پرې تړله او له ځان سره مې د کوڅې په ډبرو کې کښوله. دا زما لوبتکه وه او ټولو ماشومانو به دغې سورخولې تمساح ته په ډېر حسرت سره کتل او زړه به یې کېده چې زما په شان د لوبو یوشی ولري. زه په دې پوهېدم چې یوازې د اشرافو زامن د غسې لوبتکه لرلای شي، نو نور هلکان مې هم پرېښودل چې پرې لوبې وکړي. دغه د لوبو شی د شاهي دربار ترکان زما پلار ته جوړه کړی و، ځکه چې زما پلار د ترکان د هغې دانې درملنه کړې وه چې هغه به یې د ناستې پر مهال خوراوه. د سهار لخوا به مور بازار ته بیولم او که څه هم ډېر شیان به یې نه اخیستل خو عادت یې درلود د هر شې د اخیستو لپاره د اوبو د یوه ساعت په اندازه چنې ووهي.

(۱) د اوبو ساعت هغه کاسه وه چې لاندې به یې کوچنۍ سوری ورکړې و او او په یوه بل

لونښي کې به يې ايښې وده، د پورتنۍ کاسې له سوري څخه به اوبه لاندې کاسې ته ورڅڅېدې او هغه به يې ډکوله. هر ځل چې به کاسه ډکه شوه دا به يو ساعت و، بيا به يې کاسه خالي کوله بېرته به يې اوبو ته کېښودله او په دې ډول دغه ساعت تر ۲۵ کاله مخکې هم په ځينو سيمو کې دود و.

د مور له خبرو داسې ښکارېده چې هغه فکر کوي پيسې لري خو ددې لپاره چې وهي چې د پيسو بچت کول ماته راوښيي. ويل به يې شتمن هغه نه دی چې سره او سپين لري بلکه هغه دی چې په لږو گوزاره وکړي.

له دې سره سره چې هغې دغه ډول خبرې کولې خو زه به د هغې له سترگو څخه چې د بازار توکرانو ته به يې کتل پوهېدم چې رنگين پشمي توکر... د عاج غاړکۍ او د شتر مرغ ښکې يې خوښېږي.

زه تر هغه چې لوی شوی نه وم په دې نه پوهېدم چې په مور مې شته، گران دي او ټول عمر يې هيله کوله چې شتمني ولري، خو له دې چې د بېوزلو د سيمې د يوه طبيب مېرمن وه په لږو يې گوزراه کوله.

د شپې مهال به مور راته کيسې کولې، هېڅکله مې نه هېرېږي چې د دوبي په گرمۍ هوا کې به موږ په برنډې کې ويده کېدو او مور مې کيسې پيلولې، پلار به مې اعتراض کاوه چې ولې د دغه ماشوم فکر په چټي شيانو ډکوي؟

مور به مې د پلار د اعتراض له امله غلې شوه خو کله چې به مې د پلار خرهار پيل شو مور به مې پاتې کيسه هم وکړه.

کله به يې د سينو هه او کله به يې د ديوانو او گوډگرو کيسې کولې. زه اوس پوهېږم چې هغې به له دغو کيسو څخه خوند اخيست.

کله چې به مادغه کېنې اورېدلې له دې امله مې خوښېدې چې فکر مې کاوه همدا شېبه په دغو چټلو او له مچانو ډکو کوڅو کې ژوند نه کوم.

کله به باد د هغو شنو او زرينو لرگيو بوی چې له کېنتيو به کېننه کېدل زما پوزې ته را رساوه او کله به مې د هغه مېرمنو د عطرو بوی احساساوه چې په روان تخت کې به تېرېدلې.

مانېام چې به کله زموږ د خدای آمون (مقصد يې لمردی ژباړن) زرینه کېنتۍ له نيټه او د لوېديځ له جلگو څخه په تېرېدا د غونډيو په لمنو کې ورک کيده په ساحل کې له

جوړو کورنود تازه دودۍ اوسره کړيو کبانو بوي لتيده دغه وړېم په ماشومتوب کې زما ډير خوشيده او نن چې بوډاشوی يم بيا هم خوشيږي.

لومړنۍ ښوونځۍ چې ما پکې د ژوند درس زده کړ زمونږ د کور برنده وه. د شپې مهال به د دودۍ پر وخت موږ دخپل کور په برنده کې په کتونو کېناستو. موږ به مې خواږه وېشل او زمونږ په مخکې کې به يې کېښودل. تردې مخکې چې پلار مې د دودۍ خوراک پيل کړي د هغه په لاسونو به يې اوبه ور اچولې.

کله به مې د مانوگانو يوه مسته ډله ليدله چې شراب به يې خښلي ول. زمونږ په کوڅه کې به تېرېدل او زمونږ د کور تروني لاندې به يې خپل احتياجات پوره کول.
۱) په طبس کې د بې وزلو کورونه له کوڅو د ديوالونو په وسيله نه بلکه د بانسونو اولرگيو په وسيله بېلېدل ژباړن

پلار مې احتياطي کارۍ سړۍ و. په هغه وخت کې به يې څه نه ويل خو کله چې به هغوی لارل. نو ده به ويل يوازې تور پوستي او سريانان په کوڅه کې خپل احتياجات پوره کوي او يو مصري هېڅکله داسې کار نه کوي. دغه راز به يې ويل کله چې يو منگۍ شراب و خوري په لښتي کې لوېږي او کله چې په ځان پوهېږي گوري چې جامې يې چالوتلې وي. کله چې به د عطر و تېزه وړېمه په برنډې کې احساس شوه او داسې ښځې چې رنگا رنگ جامې به يې اغوستې وې. مخونه. بانه او شونډې به يې رنگ کړې وې او په کوڅه کې به تېرېدې نو زه به پوهېدم چې دغه ډول ښځې له عادي ښځو سره توپير لري. دوی به له هغو کورونو راوتلې چې د عياشۍ لپاره جوړ شوي ول.

پلار به مې ويل له هغو ښځو ډه کوه چې تاته وايي څومره ښکلې هلک يې! هېڅکله د هغوی بلنه مه منه او کورنو ته يې مه ورځه ځکه چې د هغوی زړونه لومې دي او د دغو ښځو په گوگل کې داسې اوږدې چې تابه وسوځوي. د دغو خبرو له امله زه له ماشوموالي له ښکلو ښځو څخه چې له عادي ښځو سره توپير لري او دغه راز د شرابو له منگيو وېرېدم. له ماشوموالي څخه پلار خپل کتنځي ته بېوم چې د هغه د معالجې رودې او لارې چارې وگورم. زه ډېر ژر دخپل پلار له ټولو کارونو. پتېو او ملهمونو سره بلد شوم. کله چې به هغه د يوه ناروغ درملنه کوله ما به هغه ته درمل. پتې. شراب او اوبه ورکولې. موږ مې د نور ښځو په شان له وينو او زوې لرونکو دانو ډارېدله او هېڅکله زما د پلار کتنځي ته نه تل. يوازې هغه وخت به راغله چې پلار به مې ورته نارې کړې.

زه به خیر وم چې پلار به مې ناوړغانو ته درې خبرې کولې، ځينو ته به يې ويل ستاسې درملنه لږ وخت ته اړتیا لري، ځينو ته به يې ويل ستاسې د ناوړغۍ درملنه کېدای شي او ځينو ته به يې یوه ټوټه پاپيروس (د مصر معروف کاغذ) ورکړ او ورته ويل به يې دا بیت الحیات ته یو سه چې هلته ستاسې درملنه وکړي، بیت الحیات هغه ځای و، چې د سختو ناوړغانو درملنه به هلته کېده او کله چې به يې کوم یو هلته واستاوه نو ويل به (اې خوارکيه!).

له دې سره سره چې پلار مې د بېوزلو طبيب و، کله کله به ورته شتمن ناوړغان هم راتلل او کله خو به د ساعت تېري او عیاشیو له کورنو څخه هم ځینې کسان زما پلار ته راتلل چې گران بیه کتان کالي به يې اغوستي ول.

کله چې اووه کلن شوم مور مې د ماشومتوب لنگ را واغوست او د آمون معبد ته يې بوتلم چې د مصري خدایانو تر ټولو ښکلی او ستر معبد و، هلته يې ددې لپاره بوتلم چې یوه قرباني ووينم.

یو اوږد واټ چې په دواړو غاړو کې يې په مشخصه اندازه ابوالهول ناست و، تر معبد غځېدلی و او کله چې معبد ته ورسېدم ومې کتل چې د معبد دېوال دومره اوچت و، چې مایې پورتنۍ برخه په سختۍ سره لیدای شوه.

کله چې د معبد انگر ته ننوتو نو پلورونکو هر یوه د مړو کتاب (په نړۍ کې تر ټولو پخوانی لیکل شوی کتاب همدا مصري کتاب دی چې د مړو کتاب نومېږي) زما مور ته وړاندې کاوه خو موږ په کور کې د مړو کتاب درلودل ته مو اړتیا نه وه.

مور مې له خپله لاسه د مسو یو ښکړی را وایست او د قربانۍ په مراسمو کې د گډون د حق لپاره يې معبد ته ورکړ. د معبد ملايانو سپینې جامې اغوستې وې او سرونه يې خرپيلي او بیا داسې غوږ کړي ول چې پرک يې واهه.

دوی پر یوه غوايي راټول ول او حلالاوه يې، د غوايي د دواړو ښکرانو په منځ کې يې یو مهر خوړند کړی و چې داسې يې ښووله، ددې سخوند په بدن کې یو تور وېښته هم نشته.

کله چې يې غویي حلال کړ د مور له سترگو مې اوښکې و بهېدې، خو ما د غوايي حلالو ته پام ونه کړ بلکه د معبد ستنو او د جنگونو انځورونو ته مې کتل چې پر دېوالونو کښل شوي ول.

کله چې له معبد څخه راوتو. مور مې زما له پښو څخه زاړه بوتان و ایستل او نوي هغه مې را پر پښو کړل کله چې کور ته ورسېدو د غرمې له ډوډۍ وروسته مې پلار پر سر لاس را کېښود او راته مې وویل ته اوس اووه کلن شوی او باید ځانته یو کسب غوره کړي نو غواړې څه کاره شي؟ ما وویل نیت مې دا دی چې سرتېری شم. ځکه تر ټولو غوره لوبه چې ما به په کوڅه کې له ماشومانو سره کوله. د سرتېرو لوبه وه. ما به لیدل چې سرتېرو ځلاندې تورې درلودې او په واتونو کې به یې گاډۍ په ډېر زوږ تېرېدلې او په اړا بویا تیرونو کې به یې رنگارنگ رپي رپېدل.

له دې پرته پر دې هم پوهېدم چې سرتېري لیک و لوست ته اړتیا نه لري او ما له هغو ماشومانو څخه چې ښوونځیو ته به تلل د لیک و لوست پر مهال د وهلو او خورونو ډېرې خبرې اورېدلې وې.

دوی به ویل ښوونکی د هغه ماشوم وېښتان دانه دانه شکوي چې له بې پروایۍ خپله لیکدړه ماتوي.

پلار مې زما له ځواب سره په سوچونو کې ډوب او اغېزمن شو. بیا یې زما مور ته وویل چې خټین گړی ورکړي. مور مې گړی ورکړ پلار مې په یوه لاس زه و نیوم او په بل کې یې گړی و نیو او د نیل غاړې ته یې بوتلم. د نیل پر غاړه مې ولیدل چې ځینې پنډیان له پېړیو څخه بارونه را کوزوي. یو څارونکی یې پر ملا-ملا باندې په مترو کې وهي. پنډیان چې خولې پرې راماتې وې سترې ستومانه یې بارونه را کوزول او بېرې یې تشولې. پلار مې وویل. وگوره دغه کسان پنډیان او جوالیان دي. د هغوی پوستکی دومره سوځولیدلی چې د تمساح تر پوستکي هم پښ شوی دی. څو اړ دي تر بېگا پورې تر همداسې مترو کې لاندې زیار گالي او کله چې د شپې کورته ستانه شي نو خواړه یې پیاز او ډوډۍ وي.

د کروند گرو ژوند هم همداسې دی او ټول هغه کسان چې پخپلو دواړو لاسونو کار کوي همداسې ژوند کوي.

ومې ویل. پلار نه غواړم چې پنډي یا کروندگر شم نیت مې دی چې سپاهي شم. سپاهیان برېښنده تورې لري. د ځینو په غاړو کې د سرو زرو غاړه کی وي. له جنگونو څخه سره و سپین زر. وینځي. مریونه راوړي او خلک یو بل ته دهغوی د جنگونو او مېړانې کیسې کوي.

پلارمې څه ونه ویل زه یې له ځانه سره له هغه ځایه رهي کړم ، د شرابو یوه پلورنځي ته ورغی او په منگي کې یې شراب را واخیستل او رهي شو .
وروسته بیا دنیل پر غاړه یوې خټینې جونگرې ته ورسېدو پلارمې سر ودرتنه کړ او نارې یې کړې (این تب) ... (این تب) ...

یو څیرن بوډا چې یو لاس یې درلود او داسې لنگ یې اغوستی و ، چې له خپرو یې اصلی رنگ نه معلومېده له جونگرې راووت ، ما پلار ته په حیرانتیا وویل پلار ه آيا زړه وړ او مشهور سپاهي این تب همدا دی ؟

پلارمې بوډا ته سلام وکړ . هغه سړي خپل لاس د سپاهیانو په دود پورته کړ او عسکري سلام یې وکړ . د هغه د کوتې په مخکې اوږده څوکی یا هغې ته ورته کوم شی نه و ، نو اړ شوو ، چې پر ځمکه کېنو .

پلارمې د شرابو منگی د هغه مخې ته کېښود ، هغه هم په یوه لاس منگی خولې ته نژدې کړ او په حرص سره یې وڅښل .

پلارمې وویل این تبه ! زما زوی سینو هه هم غواړي سپاهي شي . ما تا ته راوست چې زموږ دسترو جنگونو یوازېنی پاتې اتل وگوري او د دغو جنگونو کیسې ستا له خولې واوري .

این تب چې گڼې سپینې وروځې یې درلودې ، خوله یې کنده اسه او څېره یې قهرجنه وه وویل په امون قسم درکوم . ایا ته لیونی شوی یې ؟ بیا یې په کنده اسه خوله مرگونې خندا وکړه او ویې ویل : که ما دهرې ښېرې او ښکښلې په بدل کې چې ځانته مې کړې دي ، یو غوړپ شراب ترلاسه کړي وای نو هغه حوض به مې ډک کړی و . چې فرعون د خپلې ښځې د لمبېدا لپاره جوړ کړی دی . ان دیو کال لپاره به مې د طبس ټولو او سپدنکو ته شراب ورکولای شوی .

ما ورته وویل ، داسې مې اورېدلي چې عسکري دنړۍ له ویارمنو دندو څخه ده .

این تب وویل په دغه هېواد کې شهرت او عسکري د حیواناتو خوشایي دي ، چې مچان پرې راټولېږي . ما چې له خپل شهرت څخه کومه استفاده کړې هغه داده . چې نن سبا یې نورو ته کیسې کوم چې یوه گوله ډوډۍ او یو غوړپ شراب را کړي او هغه هم په سلو کې یو کس را کوي . نو تا ته وایم چې دنړۍ په دندو او کسبونو کې هېڅ یو د عسکري په شان بد نه دی او دیو سپاهي د ټول ژوند ویارونه دغه ژوند دی چې ته یې گوري .

له هغه وروسته اېن تب د منگي ټول شراب پر سر واپول او د شرابو تودوخې د هغه مخ سور کړ. سريې او چت کړ او ويې ويل. ايا زما دغه ډنگر او له گونځو ډک ورمېر گوري؟ دا هغه ورمېر دی چې يوه ورځ پېنځه اميلونه پکې خورند ول او پخپله فرعون هغه زما غاړې ته اچولي ول کله به چې د جگړې له ډگره راستنېدم دومره غوڅ شوي لاسونه به مې راوړل چې زما د کبردي په مخ کې به د هغو يو څلی جوړ شو. خونن سبا له دغو ټولو وياړونو او سرو زرو ماته هېڅ هم پاتې نه شول.

سره زرمې له منځه لاړل. مريان، وينځې مې مړه شوي، يا هم وتنښتېدل او زما بڼی لاس هم په جنگ کې غوڅ شو.

تر هغه چې ځوان وم شپه و ورځ به مې په دښتو کې په لوږه او تنده کې مبارزه کوله. اوس چې بوډا شوی يم بيا هم وږی او تږی يم. که دې له پلاره پوښتنه وکړې چې کله د يوه عسکر لاس پرې کوي او بيا هغه ټپي لاس په سرو کړو غوړو کې نښاسي په دغه کس څه تېرېږي؟ هغه يو ډاکټر دی او دغه پوښتنه به ډېره ښه درته ځواب کړي.

زما د بدن د هر غړي غوښه او ټوټې د جنگ په يوه ډگر کې پاتې دي. خپل غاښونه او وېښتان مې توی شول. که نن سبا ستا د پلار په شان کسان له ماسره مرسته ونه کړي، بايد د امون د معبد پر وړاندې سوال وکړم.

له دغو خبرو وروسته اېن تب د شرابو منگي ته وکتل او ويې ويل له بده مرغه خلاص شول.

پلار مې له لاسه د مسو يوه کړۍ وايستله او هغه ته يې ورکړه چې د شرابو بل منگۍ وپېري. هغه يو ماشوم راوغوښت او ويې ويل دغه مسي بنگړۍ يوسه او شراب پرې واخله. پلورنکي ته ووايه چې ښه شراب نه غواړم، بلکې په منځنيو او مناسبو شرابو باندې دې. ټول منگۍ راډک کړې او پاتې مس دې بېرته راوړلېږي.

ماشوم ولاړ او ما له خان سره وويل. د عسکرۍ گټه داده چې يو سپاهي دې ليک لوست ته اړتيا ونه لري او بايد ښونځي ته د تگ زيار ونه گالي.

اېن تب وويل سمه خبره دې وکړه، يو عسکر ليک لوست ته اړتيا نه لري او بايد يوازې و جنگېږي. خو که سواد ولري پر نورو عسکرو به قومانداني وکړي او نورو ته به حکمونه کوي چې و جنگېږي.

ناشونې ده چې يو نالوستی سړی صاحب منصب شي ان يوه سل کسيزه ډله هغه کس ته

نه سپاري چې لیک لوست نه شي کولای. تل همداسې وو او همداسې به وې.
(میکا والتاري دغه کتاب د تاریخي اسنادو له مخې چې د پاپیروس په کاغذ لیکل شوي ول لیکلی دی او هغه اسناد چې فنلنډي لیکوال ترې استفاده کړې لږ تر لږه له مېلاده یو زرو پېنځه سوه کاله مخکې لیکل شوي دي او درې زره پېنځه سوه کاله مخکې په مصر کې هغه څوک د پوځ افسر یا صاحب منصب نه شوای جوړېدای چې لیک لوست به یې نه وزده. خو په یویشتمه پېړۍ کې په ډېرو هیوادنو او افغانستان کې ډېر نالوستي کسان جنرالان او مارشالان شول. ژباړن)

نو اې هلکه! که ته هم غواړې په راتلونکي کې په عسکرو حکموڼه وچلوې. باید لیک لوست زده کړې او بیا به هغه کس هم درته سر تیت کړي چې په غاړه کې یې د سرو زرو امیل وي. پر روان تخت به سپور وي او غلامان به دې د جنگ ډگر ته بیايي.
په شرابو پسې تللي ماشوم له شرابو ډک منگي را اخیستی و او بېرته راستون شو چې ورسره د بودا سترگې له خوشحالي برېښې او ویې وویل:

ستا پلار هېڅ وخت جنگ نه دی کړی. ان د یوې لیندۍ مزی نه شي کښولای او یوه توره له پوښه نه شي ایستلای خو له دې امله چې لیک لوست کولای شي. نن سبا ډېر ښه ژوند لري او له دې امله چې نیک خویو انسان دی زه ورسره بخيلي نه کوم.

کله چې ما ولیدل بودا منگي په لاس کې پورته کړ او له دې وې چې د هغه نشه پر موږ اغېزه ونه کړي او موږ هم د اوبو په لښتي کې ونه لوېږو چې نور خلک مو جامي ولوتي. نو د پلار لستونې مې راکارېدې چې له هغه ځایه لېرې شو. کله چې موږ لېرې شوو این تېد جنگ یوه سندره ویله او هغه ماشوم ورته خنډل چې ده ته یې شراب راوړي ول.

زه چې سینو هه نومېږم له خپلې دې پرېکړې تېر شوم چې په راتلونکي کې به سپاهي کېږم. او په دې توگه بله ورځ ښونځي ته روان شوم.

دویم څپرکی

بښوونځي ته تگ

زما پلار دومره توان نه درلود چې ما په معبد کې جوړ شوي بښوونځي ته واستوي. خکه چې هلته د اشرافونو او د معبد دملايانو يا د لومړۍ ليکې د کاهنانو زامنو او لویو سبق وايه او د ليک لوست د زده کولو لگښت يې د پريزيات ؤ.

زما بښوونکی د درېيمې درجې ملا گڼل کېده چې د خپل کور په برنده کې يې بښوونځی جوړ کړی و. موږ په پسرلي او اوړي کې په برنده کې درس وايه او په ژمي کې به کوټې ته تللو.

د هغه په شاگردانو کې د افسرانو، سوداگرو، او کوچنيو ملايانو زامن ول. چې پلرونو يې هيله کوله زامن يې د د کانونو حساب کتاب وکړای شي او يا، دا حساب وکړای شي چې د پوځ خره او اسان په غوجله کې څومره واښه خوري او د جنگ په ډگر کې د اسونو د وښو خرڅ څومره دی.

د نړۍ په ستر ښار طېس کې په کورونو کې جوړ شوي دغه ډول بښوونځي د پريزيات ول او په دغو بښوونځيو کې د محصلينو د زده کړې لگښت ډېر نه و. خکه چې شاگردانو خپلو استادانو ته د مسو بنگرې نه ورکول، بلکې هغوی ته يې خواړه او توکران ورکول.

د مثال په توگه د سکرو پلورونکي زوی به بښوونکي ته په ژمي کې سکاره او لرگي ورکول، د توکر او بدونکي بچيانو به ورته توکر راوړ او کروندگرو به واښه او غنم ورکول. خو زما پلار به د تعليم لگښت په درملو پوره کاوه او کله به ما خپل بښوونکي ته د

درمليزو بوټو جوشانده ورکوله چې په شرابو کې به خيښته شوې وه.

له دې امله چې موږ بښوونکو ته د هغه د ورځني ژوند توکي برابرول هغه به راسره سختي نه کوله او که به کوم ماشوم پر خپلې تختې ويده شو، سزايې دا وه چې پر بله ورځ به يې خپل معلم ته لېږشات او باقلي ورکول.

کله چې به کوم ماشوم بښوونکي ته يومنگی بير (دا وربشو او به) وروړلې نو هغه به

زموږ لپاره د جشن ورځ وه. ځکه چې کله به ښوونکي بیر وڅښل نو تعلیم او لیکنه به یې هېر شول او په کنده اسه خوله به یې موږ ته د خدايانو په هکله خوځندونکې کیسې کولې. موږ به دومره وځنډل چې په کوڅه کې تېریدونکي خلک به ودرېدل او غوږ به یې ونیو چې موږ ولې خاندو.

خو کله چې زه لوی شوم. پوه شوم چې زموږ ښوونکي یو ستر هدف درلود او غوښتل یې په دغو ځنډونکو کیسو موږ په ژوند کې له اصلي دندو سره بلد کړي او په دې مو پوه کړي چې په ټولو خدايانو کې یو خدای شته چې سربېره د شغال په شان دی، دغه خدای تل د انسانانو اعمال څاري او که څوک بد کار وکړي دغه خدای. انسان هغه ځناور ته اچوي چې نیم بدن یې د تمساح او نیم نور یې د سمندري اس په شان دی او دغه ځناور به یې وځوري.

هغه به ویل یو بل خدای هم شته چې د سیندونو له پاسه کشتی چلوي او له مړینې وروسته انسان هغه ځای ته بیایي چې باید هلته نیکمرغه شي.

په دغه ښوونځي کې له یوې مودې تعلیم وروسته یوه معجزه وشوه او هغه دا چې کله مې دوه شیان سره یوځای کړل نو په مانا یې پوه شوم.

کله چې دغه تصویر پر تختې وایستل شي، نو تر ټولو کم عقلمه کسان هم پرې پوهېږي چې څه مانا لري.

خو کله چې دوه یا څو انځورونه سره یوځای وکښل شي یوازې لوستی کس پرې پوهېږي چې دغه تصویرونه څه مانا لري.

کله چې تاسې پر تختې باندې د یوه سړي انځور وکارئ او یوه نالوستي کس ته یې ورکړئ. هغه پوهېږي چې دا یو سړی دی او که د یوه تمساح انځور رسم کړئ او هغه یوه نالوستي کس ته ورکړئ. هغه پوهېږي چې دا یو تمساح دی.

خو کله چې یو څوک په دې پوه شول چې یو سړی. له یوه تمساح او یوې ونې سره یوځای څه مانا ورکوي او د دغو انځورونو له یوځای کولو ستاسو موخه څه ده؟ نو دغه کس لوستی دی. (په مصر کې هغه وخت انځوریز خط دود وو. ژباړن)

له هغې ورځې چې زه په دې پوه شوم چې دوه یوځای شوي انځورونه څه مانا لري؟ نور مې دې ته اړتیا نه درلوده چې بوه ا معلم مې د درس زده کولو ته وهڅوي.

دومره شوق راسره پیدا شوی و، چې کله به کور ته راغلم له پلاره به مې غوښتل چې څو

انځورونه سره وښلوي چې زه يې مانا پيدا کړم. د زده کړو پړاو وخت متوجه شوم چې له نورو سره يوڅه توپير لرم. مخ مې گردی او لاسونه او پښې مې ښکلي او ظريف ول. ځکه خو هلکانو ځورولم او د کروندگر زوی به مې ستونی ونيوه او ويل به يې ته د نجوتو په شان يې. زه به مجبوره شوم چې په خپل قلم د هغه لاس ټينگ کړم چې خوشې مې کړي. خود دې اپوټه يوه هلک چې پلار يې افسرو. له ماسره مينه کوله، دغه هلک به هره ورځ ټولگي ته يو موټی خاوره راوړله او هلته به يې د حيواناتو مجسمې جوړولې. يوه ورځ يې زما مجسمه جوړه کړه او ماته يې راکړه او کله چې ما مجسمه کورته راوړه، د مور مې خوا بده شوه او وې ويل، داد کوډگرو کار دی، خو پلار مې پوه کړه چې که د مجسمې جوړول کوډې وي، نو د فرعون په کور کې به يې دومره ډېرې مجسمې نه اېښودې. په ښونځي کې زما د زده کړې يوه موده تېره شوه، تر دې چې يوه ورځ زما پلار نوې جامې واغوستې او زه يې له لاسه ونيولم او د آمون معبد ته يې بوتلم، ويل يې نيت لرم چې تا په دارالحیات کې داخل کړم چې هلته د طبابت تعليم وکړي. د دارالحیات ښونځي کې د داخلېدا لپاره د معبد د ملايانو هو کړه پکار وه، او پلار مې له دې امله چې ټول عمر يې د سوالگرو درملنه کړې وه له ملايانو سره راشه درشه نه درلوده او دې چارې په ژوند کې ډېر تاوان وراړولې و. ځکه چې په مصر کې هرڅه او ټول کارونه د ملايانو په لاس کې دي. دوی د دارالحیات د ښونځي لپاره شاگردان انتخابول. ماليه دوی ټولوله او د نيل سيند د راختو او مستبدو پړاو وخت به هم د سيند د راختو اندازه دوی معلوموله.

دوی دومره قدرت لري چې کله که فرعون څوک محاکمه کړي او دغه محکوم سړی په ملايانو کې څوک پېژندوی ولري نو د فرعون حکم هم لغوه کوي. پلار مې په دغه معبد کې څوک نه پېژندل او مجبور شو په انگر کې پر ځمکه کېنې چې د نورو په شان نوبت واخلي او بيا يې له يوه ملا سره خبرې وکړي. موږ چې سهار معبد ته تللي وو، تر مازيگره پورې هلته کېناستو خو نوبت رانه غی. په دې وخت کې يو کس معبد ته ننوت چې پلار مې وليد نو ويې پېژاند او ويې ويل دا پاتوردی، ما چې په دارالحیات کې درس وایه، دی زما ټولگيوال و، خو اوس د فرعون د کوپړۍ سوري کونکی دی.

زه په هغه وخت کې نه پوهېدم چې د کوپړۍ سوري کونکی څه کوي او څه وړتياوې لري

چې نور ترې بې برخې دي، وروسته چې طبیب شوم، پوه شوم چې د جمجمې سوري کونکې هغه څوک وي چې د فرعون او نورو کسانو د سر کوپړۍ سوري کوي او هغه غدي او تومورونه ترې راباسي چې په سر کې پيدا کېږي.

له دې پرته کوپړۍ سوري کونکې هغه کس دی چې کوپړۍ سوري کوي له سر څخه خطرناک او زهرجن بخارونه راباسي چې په سر کې ټولېږي او انسان ته ستونزې پيدا کوي.

پلار چې مې پاتور ولید، له ځايه پاڅېد او سلام يې ورته وکړ. پاتور هغه وپېژاند. لاس يې په اوږه ور کېښود او ويې ويل دلته څه کوي؟

پلار مې ځواب ورکړ، ددې لپاره راغلی يم چې له ملايانو اجازه واخلم او خپل زوی په دارالحیات ښونځي کې داخل کړم.

پاتور وويل ستاسې هڅه ګټه نه لري او ستاسې غوښتنه به ونه منل شي، خو زه به ستاسې کور ته درشم او په دې اړه به له تاسې سره مشوره وکړم.

پر بله ورځ مې پلار سهار وختي بازار ته لاړ او دخپل میلمه پاتور لپاره يې يو غاز، لږ شات او خوداني کبان راوړل او هغه يې زما مور ته ورکړل، چې غاز پوخ کړي، کبان سره کړي او په شاتو سره پتيرې پخې کړي.

کله چې د خوړو په زړه پورې بوی په کور کې خپور شو سوالګر او پانده د کور مخې ته راټول شول مور مې چې هرڅومره ورته وويل چې ولاړ شي، دوی نه تلل او بالاخره مې مور اړه شوه چې يوه اندازه وچه ډوډۍ د غاز په غوړو کې دننه کړي او پر هغوی يې ووهشي چې لاړ شي.

پلار مې په یومنگي کې خوش بويه اوبه واچولې، ماته يې راګر او ويې ويل کله چې پاتور راشي د هغه پر لاسونو يې ورواچوم.

مور مې د کتان يو ټوکر زما په څنگ کې راګېښود، او ويې ويل کله چې دې د هغه پر لاسونو اوبه ورواچولې نو پر دغه کتان د هغه لاسونه وروچ کړه.

دغه کتان هغې دخپلې جنازې د پردې لپاره برابر کړی ؤ.

موږ فکر کاوه چې پاتور به له معمول سره سم مازديګر زموږ کور ته راشي خو مازديګر تېر شو، شپه راخوړه شوه پاتور رانغی.

زه چې وږی وم د پاتور په نه راتګ خپه شوم ځکه پوهېدم چې که پاتور رانه شي ماته

هم خواړه نه راكوي.

پلار مې دومره خپه و چې له تيارې وروسته يې خراغونه روښانه نه كړل او زه او پلار په برنډه كې په يوه كټ ناست وو او جرئت مو نه شو كولای چې يو بل ته وگورو. زه پر هغې ورځ پوه شوم چې غفلت ياد وړو كسانو پر وړاندې د لويو كسانو بې پروايي د بېوزلو او هغو كسانو لپاره چې كمزوري دي څومره كړوونكې خبره وي. بالاخره په كوڅه كې مشالونه ښكاره شول او د مشالونو تر شا يوران تخت تر سترگو شو چې دوه تور پوستي يې لېږدوي. خود مشالونو لېږدونكي مصريان ول. كله چې پاتور پر ځمكه گام كېښود، پلار مې لاس په نامه ورتنه ودرېد، پاتور يا له ډېرې مينې او يا هم ددې لپاره چې لاس چېرته تكيه كړي، زما د پلار پر اوږه لاس كېښود. پلار او پاتور دېرندې پر لور رهي شول او مور مې په بېرته د پخلنځي له نغري يولگيدلی لرگی راوړ او زموږ دوه ډېرې يې بلې كړې. پلار مې پاتور په چو كې كېناوه، ما يې پر لاسونو او به ورواچولې او په كتاني ټوكر مې وروچ كړل.

هېچا خبرې نه كولې، پاتور ماته وكتل او زما پلار ته يې وويل زوی دې ښكلی دی بيا يې وويل تری يم او شراب يې وغوښتل. پلار مې شراب وركړل. پاتور لومړی شراب بوی كړل، چې ډاډه شو، ښه شراب دي نو يې وڅښل. هغه چې د شرابو په ازمويلو او څښلو بوخت و، ما ورته ځير ځير وكتل، بوډاسړی و. لنډ وېښتان يې درلودل، لنډې پښې، ننوتلی ټټر او غټه خيټه يې وه، په غاړه كې يې د سرو زرو اميل اچولی و او په كالو كې يې ډېرې ټاپې ليدل كېدې. د شرابو تر څښلو وروسته مې، پلار د هغه مخې ته خوږه ډوډۍ سره كړې كېان. خواړه او ميوه كېښودل.

له دې سره سره چې له ورايه معلومېدل پاتور له كومې ميلمستيا راستون شوی خو د حيا او نزاکت له مخې يې خواړه وخورل او د خوندونو صفت يې وکړ، زه متوجه شوم چې مور مې د پاتور له صفتونو خوشحاله شوه.

پاتور وويل چې زما مشال وړونکو دومره ډوډۍ خوړلې چې شرابو او نورو شيانو ته اړتيا نه لري، خو ښه به وي چې دغو تور پوستو ته لږ خواړه او د اورېشو او به وروړی.

ماډوډی او د اوربشو اوبه وروړې خو هغوی ددې پر ځای چې خوشحاله شي ښکښلې یې کولې او ویې ویل نه پوهېږې دغه بوډا کله روانېږي چې له دې ځایه لاړ شو؟
ما ورته وویل، زه نه پوهېږم او بیرته ستون شوم، ومې کتل چې د پاتور مثال وړونکي تروني لاندې ویده دي.

پر دې شپه زما پلار ددې لپاره چې خپل میلمه د شرابو څښلو ته وهڅوي د شرابو په څښلو کې افراط وکړ او له دې وروسته چې اخیستل شوي شراب خلاص شول زما د پلار طبي شراب یې هم وڅښل، بیا یې د اوربشو د اوبو هغه منگي هم تش کړ چې په کور کې ایښی و. دواړه مست شول، په دارالحیات کې یې د خپلو زده کړو د وختونو په هکله خبرې وکړې او تېرې خاطري یې بیان کړې.

پاتور به ویل زما دنده یانې د فرعون د کوپړۍ سوري کول د یوه ټنبل کس لپاره ډېره ښه دنده ده. پدې چې په طب کې له غاښونو، غوږنو او ستوني پرته هېڅ یوه څانگه د کوپړیو له سوري کولو اسانه نه ده. ځکه چې د غاښونو، ستوني او غوږنو څانگې هره یوه بېل متخصص غواړي.

پاتور به ویل چې که زه ټنبل نه وای او کومه بېله څانگه مې خوښه کړې وای اوس به معمولي طبيب وای، ستا په شان به وای، د خلکو د معالجه وېس به مې درلود او هغوی ته به مې ژوند وربښلی وای، خو زه اوس له خلکو ژوند اخلم.

کله چې خلک له بوډاگانو او سپین سرو او لاعلاج ناروغانو په تنگ شي ماته یې راولي، چې زه یې کوپړۍ سوري کړم، زه هم کوپړۍ سوري کوم چې تاواني بخارونه یې له سرونو وباسم او بیا بوډاگان او ناروغان ومري.

بیا پاتور پلار ته مخ واپاره او ویې ویل، که زه ستا په شان د بېوزلو ډاکټر وای خپته به مې دومره نه وای ستره شوې.

دغه خپته چې دگر خپدا مخه یې نیولې ده، له دې امله دومره غټه شوه چې د فرعون ډاکټریم او تل خوندور او قوي خواړه راکوي.

خو ته چې بېوزله یې هومره ډوډۍ خوري چې ستا بدن ورته اړتیا لري ځکه خو خپته نه کوي او زما دوه برابره عمر به وکړي، ځکه چې د عمر د کمولو لپاره تر ټولو ښه لاره داده چې پاڅه کړي خواړه وخورل شي.

پاتور زما د پلار خوله خلاصه کړه او دهغه غاښونه یې وکتل، بیا یې خپله خوله

خلاصه کړه او ویې ویل وگوره زه په خوله کې ایله دیارلس غاښونه لرم. په داسې حال کې چې ته نهه ویشته غاښونه لرې. زما غاښونه هغو خوړو خراب کړي چې پخېږي، خو ته بېوسه یې او هغه خواړه خورې چې ساده او طبیعي دي، نو خپل غاښونه دې ساتلي دي. بیا یې سر په ډېر حسرت وښوراوه او ویې ویل، زه ډېر تنبل او بې استعداد یم او ډېرو سرو او مسو په یوه حیوان بدل کړی یم.

پلار ماته وویل سینو هه! په دغو خبرو باور مه کوه، ځکه پاتور نن سبا د نړۍ تر ټولو تکړه مجسمه سوري کونکی دی او سلگونه کاهنیان او اشرافو د ده په لاس له مرگه ژغورل شوي دي.

دغه سړی پخپل کار کې دومره تکړه دی چې د هگۍ هومره یوه غده له مازغو وباسي او هغو ملایانو او خانانو چې ده له مرگه ژغورلي، ده ته سره زر، د طلا غاړۍ او مس ورکړي دي.

خو پاتور هماغه راز په حسرت سر ښوراوه او ویل یې د هر هغه کس په بدل کې چې د کوپړۍ له سوري کولو وروسته ژوندي پاتې دي لس بلکې سل تنه مې وژلي دي. ایا تر اوسه پورې تا اورېدلي چې یو فرعون د سر له سوري کولو وروسته درې ورځې ژوندی پاتې وي؟

هغه کسان چې وایي زما د جراحۍ چاره له چخماق کانیو څخه جوړه ده او نیکمرغي راولي ریښتیا وایي، ځکه چې له کانیو جوړه دغه چاره یو کاهن، اشرافو، او یو شهزاده په څو ورځو کې وژني او د هغه سره سپین، پسونه او غواگانې او دغه راز د غلو دانو زېرمې یې وارثانو ته پاتې کېږي او هغوي ورسره نیکمرغه کېږي.

کله چې فرعون له خپلې یوې ښځې تنگ شي ماته راځي، چې د کانیو پر دې چارې هغه اسوده کړم او کله خو پخپله له فرعون سره هم همدالوبه کېږي...

پاتور په دې وخت کې متوجه شو چې له خولې یې کوم شی راوځي چې بیا به وروسته پرې سخت پښیمانه شي، نو غلی شو او یوه شپه وروسته یې وویل زه په ډېرو شيانو پوهېږم... او ډیر رازونه زما په کوگل کې شته.

هغه څوک چې په دې خبرو پوه دي له ما وېرېږي، خو زه ډېر بد بخته یم ځکه چې په ډېرو شيانو پوهېږم او کله چې انسان په ډېرو شيانو پوه وي ډېر د خوا بدۍ احساس کوي.

پاتور په ژړا شو، خپلې اوښکې یې زما د مور په کتاني ټوکر پاکې کړې او زما پلار

ته یې وویل ته بهوزله خوشریف سړی یې خوزه بډای او فاسد یم، زه د حیواناتو له هغو خوشیو هم بیکاره او پست یم چې په لارو او کوڅو کې پراته وي.
په همدې وخت کې یې له خپلې غاړې د سرو زرو امیل خلاص کړ او زما د پلار غاړې ته یې واچاوه.

خو پلار مې هغه امیل ونه مانه ځکه چې پوهېده دمستی په وخت ډالۍ حقیقي او له زړه نه وي او ممکنه ده هغه کس چې ډالۍ ورکوي پېښمانه شي او په بله ورځ یې بیرته وغواړي.

پلار مې او پاتور په کوټه کې د یو بل ترڅنګ، ځملا ستل او زه لارم په برنده کې ویده شوم. سهار چې له خوبه پاڅېدم پاتور ته مې پام شو چې وینښ دی. پخپل ځای کې ناست و او په داورو لاسونو یې سر کلک نیولی و. ویل یې دا کوم ځای دی او زه دلته څه کوم.
زه دهغه خواته ورغلم او دواړه لاسونه مې پر زنگنو کېښودل، په ملا تیت شوم او ومې ویل پاتور دا دیوه ډاکټر کور دی، چې د ښارد بهوزلو معالجه کوي، ته بیګا په دې کور کې میلمه وې او اوس له خوبه پاڅېدې.

له پاتور سره زما د خبرو له امله پلار هم له خوبه پاڅېد او مور مې چې له مخکې پورته شوې وه دمېلمه لپاره یو منګی تروې او تروه کبان راوړل.
بیامې د پاتور په لاسونو اوبه واچولې، هغه خپل سر تیت کړ او ویې ویل. پرسر اوبه رواروه دهغه سر او لاسونه مې په کتان ټوکر وچ کړل.

پاتور تردې وړاندې چې تروې او کب وڅوري د باغچې پر لوري ولاړ او مشال وړونکي ته یې لغته ورکړه، چیغه یې وکړه ای غو باریه! ایا د خپل بادار ساتنه همداسې کوي؟ زما تور پوستي چیرته دي؟ روان تخت مې چیرته دی؟
مشال وړونکی پاڅېد او پاتور ورته وویل، ولاړ شه، زما تور پوستي او روان تخت را پیدا کړه.

وروسته معلومه شوه چې د پاتور، تور پوستي تېره شپه د خپل بادار له ویدېدا وروسته دعیاشۍ یوه کور ته تللي او روان تخت یې هلته ګرو کړی، د بیې پر پیسو یې عیاشي کړې او لاتراوسه ویده دي.

پاتور خپل مشال وړونکي ته چې دغه خبر یې راوړې و، د مس یوه حلقه وکړه چې ولاړ شي. روان تخت او تور پوستي له ګروه خلاص کړي.

بیا یې لږ شړومبې وڅښه، له تروش کب څخه یې نمرۍ وکړه او ویې ویل بېګاموږ د دغه هلك په هکله خبرې ونه کړای شوې، په داسې حال کې چې زه د همدغه کار لپاره راغلی وم.... وه هکله نوم دې څه شی دی...؟

ومې ویل زمانوم سینو هه دی.

پاتوړ وویل ایا لیکل اولوستل کولای شې؟ ومې ویل هو.

ویې ویل: لاړ شه د مړو کتاب رواړه.

زه لاړم او د پاپیروس یوه بسته مې چې د اموات کتاب پرې لیکل شوی و راوړه. هغه

یې یوه برخه خوښه کړه او ما ورته ولوست.

بیا یې څو جملې وویلې چې ما ولیکلې، هغه ځینې انځورونه وکتل چې ما کښلي ول

او خوښ یې کړل. ورپسې یې وویل ته ښه لیکل او لوستل کولای شې، خود ا راته ووايه چې

څه شی غواړې چې درڅخه جوړ شي؟

ومې ویل زه غواړم لکه خپل پلار طبیب شم اوله همدې امله د دارالحیات ښونځي ته ځم

پاتوړ وویل: سینو هه هغه څه چې درته ووايم یې ښه واوره او په یادیې لره، خودا هېره

کړه چې دا خبرې چا درته کړې دي او هېڅکله دا خبره ونه کړې چې د مصر له سلطنتي

جمعه سوري کونکي څخه دي اورېدلې دي.

هغه ځای چې ته د زده کړې لپاره ورځې د کاهنانو تاتوبی دی او ستا ژوند او

پرمختګ د هغوی په نظر او رایې پورې اړه لري.

هلته باید خاکساره، فرمانبرداره، او غلی واوسې.

هېڅکله په کوم شي نیوکه مه کوه او هېڅکله خپلې باطني عقېدې مه څرګندوه. هرڅه

چې تا ته وایي ویې منه او په دې پوه شه چې پخپل ژوند کې په تېره بیا په دارالحیات کې

د ګیدرې غوندې چالاکه او د مار په شان غلی اوسه، خو په ظاهر کې ځان د کوترې په

شان مظلوم او د مېرې غوندې بې خبره وښییه.

دا هېره نه کړې چې انسان یوازې یو وخت ځان هغه شان ښودلی شي لکه چې دی او دا

هغه وخت وي چې پیاوړی او مذبوت شي او تر هغه وخته چې کلک او پیاوړی شوی نه

یې سړتیت او خاکساره پاتې شه. زه به همدا نن سپارښتنه وکړم چې تا د آمون په ښونځي

کې ومني اوله درې کلنې دورې وروسته د دارالحیات ښونځي ته لاړه پیدا کوي. له دې

وروسته پاتوړ له موړو پلاره رخصت واخیست، په روان تخت کښیناست او ولاړ.

درېم څپرکی

د طب لومړنی ښوونځی

په هغه وخت کې په طبس کې لوړې زده کړې د آمون د کاهنانو (ملايانو) په لاس کې وې او د دارالحیات ښوونځی او روغتون د معبد تر سیوري لاندې کار کاوه.

ټول لوړ ښوونځي د ملايانو په وسیله اداره کېدل او هغوی به د هغو کسانو په ټاکنو کې ډېر پام کاوه چې په دغو ښوونځیو کې یې درس وایه. دوی به هڅه کوله هغه کسان چې له دوی سره مخالف ول له لوړو ښوونځیو لېرې وساتي.

پر طب سربېره د حقوقو، سوداګرۍ، هندسې، ریاضیاتو، او ستور پېژندنې ښوونځي هم د آمون په ښوونځي کې ول. ملايانو له دې امله د محصلینو په انتخاب کې دقت کاوه چې د مصر نیمایي خاوره له روحانیونو سره وه. یانې ظاهراً له خدایانو سره او هغوی به دا اجازه نه ورکوله چې د دوی له پلویانو پرته نور کسان ډاکټران، حقوق پوهان، سوداګر، انجینران، او ستور پوهاند شي. د پوځ افسرانو هم تردې وړاندې چې پوځ ته لاړ شي د حقوقو په ښوونځي کې یې یو پړاو درس وایه، نو د آمون د معبد ملايانو به د مصر په ټول پوځي او اداري سیستم حکومت کاوه.

په دغو ټولو ښوونځیو کې دوو څانګو ډېر اهمیت درلود یو د طب او بل د حقوقو مدرسه وه.

د دغو دواړو ښوونځیو لومړی پړاو درې کاله و او زده کوونکی باید درې کاله پکې پاتې شوی وای چې له امتحانه وروسته که د آمون خدای پرې څرګند شوی وای نو دا اجازه به ورکول کېده چې د آمون د طب یا حقوقو ښوونځي ته ولاړ شي.

دابه په راتلونکو څپرکو کې درته و وایم چې د آمون خدای به څرنگه محصلینو ته څرګندېده؟ خواوس وایم چې په پخواني مصر کې شاګرد ددې لپاره درې کاله په مقدماتي پړاو کې تېرول چې هر ډول خپلواکه فکر او نظر چې له پخوا ورسره وي د دوی په وجود کې له منځه یوسي.

په دغه درې کلن لومړني پړاو کې شاگردانو په معبد کې له عبادت کولو پرته بل هېڅ کار نه کاوه او یوازې مذهبي روایتونه به یې زده کول.

روحانیون په دې ښه پوهېدل، هغه شاگرد چې لومړنی او مقدماتي دورې ته راځي هغه ماشوم ته ورته دی چې نوی د ځوانۍ پړاو ته ور ننوږي. تر هغه وخته یې لوبې کړې وي او خپلواک فکر او عقیده نه لري او د آموډ د معبد ښونځي ته د هغه د ورتګ پر او هغه پړاو دی چې دی پکې نظر او عقیده پیدا کوي نو په همدغه پړاو کې باید د زده کوونکي د فکر ازادي له منځه یوسي او هغه په داسې یوه موجود بدل کړي چې له جنجاله پرته هغه څه ومني چې اوري یې یا یې لولي.

کله چې له دغه درې کلن پړاوه تېر شي، د طب او یا حقوقو ښونځي ته ولاړ شي او د دغو دوو ښونځیو په اړه د درسونو دورې تېرې کړي نو بیا پر یوه کامل ځوان بدلېږي. خو هغه ځوان چې د مصر د کاهنانو له تعلیماتو پرته یې نه څه اوریدلي او نه لوستي وي، د هغه فکر داسې د مصري ملایانو د تعلیماتو په چمبر کې حبس وي چې له لوړو زده کړو وروسته بل ډول فکر نه شي کولای.

مور یوه پېنځه کسيزه ډله وو چې د طب په لومړني ښونځي کې مو درس پیل کړ. زه چې به هر سهار ښونځي ته تلم د غرمې ډوډۍ به مې له ځانه سره وړله او تر لمر لوېدو مخکې به خپل کور ته ستنېدم.

له دې وروسته چې زه د آموډ د معبد لومړني ښونځي ته ولاړم ډېر ژر په دې پوه شوم چې درباري کوپړۍ سوری کونکي ملامت نه و، چې ویل یې، ته باید فرمانبردار و اوسي، سرتیت ونیسي، هېڅکله نیوکه مه کوه او خپله باطني عقیده مه څرګندوه.

ځکه چې ډېر ژر په دې پوه شوم چې ملایان په محصلینو کې جاسوسان لري، کله چې یو محصل پر یوې خبرې شک کوي او یوه خبره یا مسئله ردوي نو هغه له ښونځي باسي او بیا امکان نه لري چې دغه محصل بهر ته د طب یوه لوړ ښونځي ته ولاړ شي.

دا نو د محصل د ایستلو لپاره هم اغیزناکه پلمه وه او ویل به یې چې آموډ وایي دغه محصل استعداد نه لري.

پر کومه ورځ چې ښونځي ته لاړم دیارلس کلن وم او له دې سره سره چې د ښونځي تر ټولو کوچنی محصل وم او تر نورو زده کوونکو ګچې ډېرې پکې د سترو روحانیونو او اشرافانو زامن ول ډېر پوه او با استعداد وم او ویلای شم، که یې زه په هماغه وخت کې د

طب ښونځي ته داخل کړی وای، هم زده کړې مې کولای شوي او په هرڅه پوهېدای شوم ځکه چې له لیک لوست پرته مې علمي معلومات هم درلودل.

له دې کبله چې مخکې مې وویل زما پلار ډاکټر و، ما له هغه څخه د ډېرو درملو نومونه زده کړي ول او په دې پوهېدم چې څه ډول په تېلو د یو غیر میکروبي تپ معالجه کيږي او څه ډول انتاني تپ له دې وروسته چې زوی یې وایستل شي په اور سوځل کيږي چې بیا چرک ونه کړي.

ما دا لیدلي ول چې څه ډول زما پلار دیوې داینې مرستې ته ورځي او له یو کلک لرگي څخه په گټنې سره د مور په خېټه کې ماشوم ټوټه کوي او د هغه ټوټې له نسو راباسي چې مور له مرگه وژغورل شي.

له دې سره سره چې ما د نورو شاگردانو په پرتله دارالحیات ته د تگ لپاره ښه استعداد درلود، خو درې کاله یې په لومړني ښونځي وځنډولم.

مگر ددې پر خلاف هغه هلکان چې پلرونه یې له اشرافانو یا لویو کسانو ول له څو اونیو یا ورځو وروسته دارالحیات ته لېږدول کېدل او ملایانو به ویل، آمون امر کړی دی، چې دغه کسان دارالحیات ته واستوي.

که څه هم زموږ ډېر وخت په عبادت او د مذهبي روایتونو په زده کولو تېرېده، خو بیا هم دومره وخت پاتې کېده چې روحانیونو به راته امر کاوه چې د مړو کتاب ولیکو او بیا یې هغه کتابونه د معبد په انگر کې څرخول.

له دریو کلونو وروسته چې ما د وخت له ضایع کولو پرته بل اغېزناک کار، ونه کړ، هغو هلکانو ته چې زه هم پکې وم او د اشرافانو له ډلې څخه نه و، خبر راکړل شو چې دارالحیات ته د تگ لپاره چمتو شو.

دارالحیات ته تر تگ مخکې موږ باید یوه اونۍ روژه نیولې وای، خپل ټول وخت مو په معبد کې تېر کړی وای او له هغه ځایه نه وای وتلي.

په وروستۍ شپه باید آمون خدای موږ ته ځان څرگند کړی وای او له موږ سره یې خبرې کړې وای، له هغه وروسته دا معلومه چې موږ دارالحیات ته د تگ جوگه یو کنه؟

لکه چې ومې ویل تر درې کلن بهیر وروسته چې د شاگردانو ماغزه یې د آمون په اړه له افکارو ډک کړي وونو دا ناشونې وه چې پر هغې شپه ډې له آمون سره خبرې ونه شي.

په شاگردانو کې زه خانگري وم، ځکه له پلار سره به د ناروغانو په بستري درېدم او د

هغوی مړینه به مې پخپلو سترګو لیده .

ما له ماشوموالي تر شپاړس کلنۍ پورې څه باندې پېنځوس ناروغان کتلي چې زما په مخ کې مړه شوي ول .

له دې سره سره چې په هغه وخت کې ماشوم وم خو په دې پوهېدم چې له مرګ پرته هېڅ شی انسان د ملایانو د ځینو مطالبو چټي ماهیت ته نه متوجه کوي . ځکه انسان پخپلو سترګو ګوري چې د یوه انسان او یوه ځناور د مرګ ترمنځ توپیر نشته او په دې پوهېږي چې انسان پر ځمکه د آمون استازی او کفیل دی . د مرګ مخه نه نیسي بلکې پخپله هم مري .

انسان چې کله مرګ ویني په دې پوهېږي چې ټول مطالب او عقیدې چټي دي او هر څه چټي ورته ښکاري .

نورو شاګرادانو زما په شان په وارو وارو د خلکو مرګ نه ولیدلی . ځکه خویې زما په شان د ملایانو د روایتونو په اړه فکر نه شو کولای .

له دې وروسته چې یوه اونۍ مو په معبد کې تېره کړه او روژه مو ونیوله ، پر اوومه ورځ یې زموږ سرونه راوخرپیل او د معبد په لوی حوض کې یې ووینځلو . بیایې ډېر څیره کالي چې د دارالحیات رسمي جامې وې راواغوستلې .

د لمر لوېدو پر وخت چې آمون د لوېدیځو غونډیو تر شا پټېده (دلته له آمون څخه مقصد لمر دی چې په عین حال کې د مصر لوی خدای هم و . ژباړن) ساتونکو نغاړې ووهلې . د معبد دروازې وتړل شوې او په همدې وخت کې یوه روحاني ، چې د شرابو د څښلو له امله کوږ ووې روان و . موږ ته وویل راشئ !

موږ د دغه روحاني په لارښوونه له یوه اوږده دالانه تېر شو ، هغه یوه دروازه پرانستله . موږ یې یوې پراخې کوتې ته دننه کړو ، چې فرش شوې وه . ما ولیدل چې دغه کوته تیاره وه خو په پورتنۍ برخه کې یې یوه پرده راخوړنده وه چې دهغې له شا څخه کوتې ته لږه رڼا رالوېده .

تر دې مهاله زه کله هم دې کوتې ته نه وم ننوتلی ، خو په دې پوهېدم چې دا د آمون کوته ده .

روحاني پرده پورته کړه او د لومړي ځل لپاره زما سترګې په آمون ولګېدلې چې د انسان په شان و . له دې امله چې ځوان وم او په آمون خدای مې عقېده درلوده ، نو بدن مې

ورېږدېد.

ماولیدل چې آمون جامې اغوستې وې. هغو څراغونه چې د آمون گېر چاپېره لگېدلي ول او هغو سرو زرو او گران بیه کانو چې د آمون پر غاړه خوړندول هغه ته خلا ورېښلې وه. روحاني وویل تاسې باید دلته ترسهاره وینئ او اوسئ او عبادت وکړئ چې ښایي آمون خدای در سره خبرې وکړي.

که یې خبرې وکړې په دې مانا دي چې تاسې ددې ورېښلي چې دارالحیات ته داخل شئ. کله چې ددې ورېښوئ چې دارالحیات ته لاړشئ نو سبا به له ماسره یوځای آمون ولښوئ. د هغه جامې به بدلې کړئ او بیا به دارالحیات ته ولاړشئ.

د ملا له دې خبرو وروسته هغه د آمون په مخکې پرده بیرته کش کړه او له دې پرته چې لاسونه په زنگنو کېږدي او سرتیت کړي له کوتې بهر شو او دروازه یې بنده کړه.

ملا چې له کوتې ووت نو دغو شاگردانو چې تر مالوی ول خبرې او خنداوې پیل کړې، له خپلو جیبونو یې غوښه او ډوډۍ راوايستله او په خوراک لگیا شول.

یو زده کوونکی د باندې ولاړ او بیا یې نورو ته وویل: راځئ، د روحاني کوتې ته ولاړ شو، هلته به ډوډۍ هم وخورو او هورې به ویده هم شو، ځکه دلته پر کانو نه شي ویدېدای خو زما روژه ډډه او دې ته چمتو نه شوم چې د نورو ډوډۍ وخورم.

ما په داسې حال کې چې آمون د پردې شاته وي د ډوډۍ خوراک کفر باله.

نورو ځوانانو له ډوډۍ وروسته پر هډوکو لوبې پیل کړې (ښایي هدف یې د بېډیو لوبه وي. ژباړن) بیا هر یو د کوتې په ښویو او ځلېدونکو کانو پرېوتل او ویده شول.

خو ماته خوب نه راته، د آمون په فکر کې وم، خپلې مذهبي دعاگانې مې لوستلې او غوږ غوږ وم چې څه وخت به د آمون غږ اورم. په دې توگه سهار شو خو ما د آمون غږ وانه ورېده او د لمر ختو په وخت کې مې په مبهم ډول ولیدل چې د آمون په مخکې پرده لږه وښورېده.

سهار د معبد ساتونکو نغاړې ووهلې، دروازې پرانستل شوې، خلک معبد ته ننوتل او ما د هغوی غږ چې د سمندر د څپو په شان چې له لهرې تر غوږو کېږي اورېد.

کله چې لمر راوخوت ملا له هماغه ځوان سره جوړه کوتې ته راننوت چې د شپې تللی و چې په ارمه بستره کې ځملي او زه د دواړو له خبرو پوه شوم چې شراب یې څښلي ول.

ملا موږ ته وویل: اې هغو کسانو چې هیله لرئ دارالحیات ته ولاړشئ، ایا بېگا

وینښ واست او عبادت مو وکړې؟

موږ ټولو وویل هو!

ملا وویل ایا آمون در سره خبرې وکړې او د هغه غږ مو واورېد؟

یوه شېبه ټول غلي وو او بیا د موسی په نوم یوه شاگرد وویل هو، هغه له موږ سره خبرې وکړې.

نورو شاگردانو هم دغه خبرې تکرار کړې، خو ماڅه ونه ویل.

ددې لپاره چې آمون له موږ سره خبرې نه وې کړې او حیران دې ته وم چې څه ډول نور کسان دا زړه کوي چې درواغ ووایي.

هغه ځوان چې بېگا د ملا کوټې ته تللی و، هغه هم په ډېرې بې شرمۍ وویل چې آمون ما ته هم ځان څرگند کړ، خو ځینې رازونه یې راته وویل او ټینګار یې وکړ چې هېچاته به یې نه وایم، ما د هغه له ارام او مینه ناک غږ څخه خوند واخیست.

موسی وویل کله چې ما آمون ولید، هغه مې پر سر لاس کېښود او ویې ویل ای موسی! زه تا اوستا کورنۍ ته برکت در کوم او ته به یوه ورځ د مصر مشهور طبیب شي.

له موسی ورسته هر شاگرد پر خپل وار له آمون سره د کتلو او د هغه د څرگندېدا په هکله د درواغو کیسې وکړې، تردې چې ماته نوبت راغی او کاهن راته وویل سینووه! ایا تا آمون ولید او هغه له تاسره خبرې وکړې؟

ومې ویل، نه... ما هغه ونه لید او د هغه غږ مې هم وانه ورید، یوازې سهار مې احساس وکړ چې پرده وښورېده.

ملا برگ برگ راته وکتل او ټول غلي شول.

یوه ځوان چې ښونځي ته له تګ راهیسې له ما سره ملګری شوی و، د ملا لاس ونيوه او څنگ ته یې کړ، بیا ورسره وېونګیده او کله چې راستانه شول، ملا په کاور راته وویل سینووه! له دې امله چې ستاد عقېدې په پاکي او صمیمیت کې هېڅ شک نشته، نو ممکنه ده آمون له تاسره خبرې وکړي.

بیا د ملا په اشارې همغه ځوان پرده لېرې کړه، زه یې د آمون د مجسمې مخ ته بوتلم او اړ یې کړم چې له معمول سره سم پر ځمکه سر کېږدم، وروسته یې همداسې پرېښودم.

ناڅاپه په کوټه کې یوه غږ انگازې وکړې او ماته یې وویل، سینووه!... سینووه!... ما بېګاه هم غوښتل چې له تاسره خبرې وکړم خو ته ډېر تنبل یې ویده شوی وې.

ماسر راپورته کړ او ومې لیدل چې غږ د آمون له خولې راوځي بیا هماغه غږ وویل .
سینووه ! زه آمون یم او په دې جرم چې بېگا دې غفلت کړی باید تا د خوړونکي خدای په
خولې کې واچوم . خو زه پوهېږم چې ته پر ما عقیده لري او له همدې امله دې داخل بښم او

.....

له دې ورسته زه پوه نه شوم چې دغه غږ څه وویل . ځکه چې پوه شوم . دغه غږ چې د
آمون له خولې را ووت دهغه نه بلکې د هماغه ملا دی چې هلته موجود و .

له دې وروسته د کرکې ، غوسې او عبرت یو حالت راته پیدا شو . تردې چې ملا راغی
او زه یې له ځمکې پورته کړم او ویې ویل راشه او د آمون په وینځلو او د جامو په بدلولو
کې راسره مرسته وکړه .

زه سم نه پوهېدم چې څه ډول مې د آمون په وینځلو او د هغه د جامو په بدلولو کې له
نورو سره مرسته وکړه . ځکه چې فکر مې پرېشانه و او داسې احساس مې کاوه . چې زما
عقېدې یو لوی او نه جبرانېدونکې گوزار خوړلی دی .

پر هغې ورځ یې زما پر سر سپېڅلي غوړي وموښل او یو پاپيروس (مصري کاغذ .
ژباړن) یې راکړ چې دارالحیات ته زما د ننوتو حکم و .

کله چې دارالحیات ته زما د ننوتو تشریفات پای ته ورسېدل او زه له معبده بهر شوم
چې کور ته ولاړ شم نو له ډېرې کرکې او خپګانه کانګې راغلې او زړه مې بد شو .

خلوم خپرکی

په دارالحیات کې تحصیل

د دارالحیات د طبي ښوونځي استادان سلطنتي ډاکټران ول او ډېر لږ به دارالحیات ته راتلل. لامل یې دا و چې دوی ته به شتمن ناروغان ورتلل او دوی به د هغوی له درملنې څخه ډېر لږ وخت پیدا کاوه چې دارالحیات ته راشي.

خو ځینې وخت چې عادي ډاکټران به د ناروغانو په درملنه کې پاتې راغلل له دغو طبيبانو به غوښتنه وشوه، چې دارالحیات ته راشي او د ناروغانو درملنه وکړي.

په دې ډول به په طبس کې یو بېوزله کس هم هغه مهال چې نورو ډاکټرانو به یې درملنه نه کړای شوه، د دربار دیوه ډاکټر له علم او تجربې څخه ګټه پورته کوله.

له دې سره سره چې په طبس کې ډېر بېوزلي کسان هم دارالحیات ته راتلای شول او دلته یې درملنه کېدای شوه خو مانه غوښتل چې د هغوی پر ځای واوسم او د ځان وړیا درملنه وکړم.

په دارالحیات کې به ځوانو او بې تجربې ډاکټرانو پر دغو بېوزلو ناروغانو نوي درمل ازمویل او اغیز به یې معلوماوه.

دغه راز کله چې به دوی غوښتل یو ټپي عملیات کړي، یا دیوه کس کوپړۍ وسپړي او یا د کوم ناوړغ خېټه څیرې کړي نو د بېهوشۍ له درملو پرته به یې عملیات کول.

د بې حسۍ درمل به گران ول، بېوزلو خلکو نه شوای رانیولای او بله خبره دا وه چې دارالحیات هم دغه درمل ناروغانو ته نه ورکول.

له همدې امله چې به ځینې وخت څوک دارالحیات ته ننوتل د ناوړغانو او هغو ټپیانو درد وونکي غږونه به یې اوریدل چې جراحي عملیات پرې کېدل.

د دارالحیات د ښوونځي د زده کړې موده ډېره اوږده وه ځکه چې محصل باید د طب په علم، د کوپړۍ او خېټې په سپړلو، د سپرو، پښتورگو، مثاني او د ښځو د ناوړغیو د درملنې د لارو چارو پر زده کول و سربېره باید د ټولو درملو په اغېزه هم پوه شوی وای او

دایې هم باید زده وای چې له بوتو څخه دغه درمل څنگه ترلاسه کېږي او کله باید بوتې راټول او وچ کړای شي.

د دارالحیات د بڼو نخي محصل باید پوه شي چې کوم درملیز بوتې چیرته راټو کېږي او په کوم فصل کې باید وچ کړای شي او باید په لومړني نظر پخپله بوتې او د هغه وچه شوې بڼه وپېژني.

مثلاً د دېرشو ډولونو درملیزو بوتو ریښې به یې یوځای کولې او د محصل په مخکې به یې کېښودې. ورته ویل به یې دغه ریښې سره بېلې کړې!

کله کله به درباري ډاکټرانو هم د بوتو درینو پېژندلو په هکله تېروتنه کوله. ځکه چې د ځینو بوتو ریښې دومره سره ورته وې چې په اسانه یې توپیر نه کېده.

په دغسې حالاتو کې د درملیزو بوتو درینو د پېژندلو طریقه دا وه چې طبیب به د بوتې ریښه خولې ته واچوله، ژووله به یې او د هغې له خونده به یې معلوموله چې دا د کوم بوتې ریښه ده.

د دربار ځینو ډاکټرانو غاښونه نه درلودل او اړول، چې د بوتې ریښه وټکوي، کله چې به بڼه نرمه شوه خولې ته به یې واچوله او درینې مزه به یې کتله بیا به ویل چې دا کوم بوتې دی.

په دارالحیات کې تر ټولو سخته موضوع دا وه چې موږ باید د گوتو او سترگو په وسیله د ناروغۍ تشخیص وکړو بیا ووايو چې د ناوړغ کوم ځای درد کوي او دغه درد د کومې ناروغۍ له امله دی.

زه باوري یم چې یو طبیب تر هغه پورې سم ډاکټر نه دی چې له ناوړغ سره سترگې پر سترگو شي او د هغه له سترگو او څېرې څخه د هغه ناروغي کشف نه کړي او یو طبیب چې د ناوړغ پر بدن گوتې تېروي باید د هغه درد احساس کړي.

له همدې لامله په هغو محصلینو کې چې دارالحیات ته به راغلل له څو تنو پرته به نور حقیقي ډاکټران نه شول، ان که به سلطنتي ډاکټران هم شول بیا به یې هم د ناروغۍ د تشخیص حس نه درلود.

په دارالحیات کې د دوه ډوله ناوړغیو درملنه کېده. یو جسمي یا بدني ناوړغۍ وې چې د پخو شویو خوړو او بوډاتوب له امله پيدا کېږي او دویم ډول یې اروايي ناوړغۍ وې، ځکه چې اروا پخپله د ناروغۍ د رامنځته کېدا عامل وي.

ددې لپاره چې اروا، ناروغې رامنځته کړي، دغه دنده وروړو خونو ته سپاري او دغه روځونه دومره واره وي چې د نوک په اندازه یوه ځای کې په لکونه ځایېدای شي خو هر یو پکې په یوازې سر یوه ناروغې رامنځته کولای شي.

موږ باید په دارالحیات کې پوه شو چې څه ډول په مسکنو او درد ضد درملو باندې د ناروغانو دردونه ارام کړو او څنگه له درده پرته د یو کس خېټه یا سر وسپرو.

موږ باید دا هم زده کړي وای چې څنگه یو درد زیاتولای شو. ځکه چې ځینې ناروغې د درد له زیاتولو پرته نه شو معالجه کولای د زده کړې یوه څانګه دا وه چې څنگه موږ د یوې ناروغې په مرسته د بلې هغې درملنه کولای شو. په دې ډول چې یوه خطرناکه ناروغې به موږ د یوې بې خطرې ناروغې په وسیله معالجه کړه.

موږ باید په دې پوه شو چې د ناروغ کومې خبرې سمې دي او کومې هغه د تخیل او تصور له امله کوي. ځکه چې ناروغ د هغه موجود په شان وي چې سپیره روح بند یوان کړی وي او وحشتناکه خیالونه او تصورات لري.

د ناروغ په بدن کې چټي او خیالي دردونه هم پیدا کېږي چې دغه دردونه له اصلي دردونو سره نه شي تشخیصېدای.

په دې وخت کې د ناروغ خبرې ډاکټر په غلطه لار پیولای شي او په غلط ډول یې معالجه کوي چې له امله یې بنایي ناروغ ومري.

کله چې زه په دارالحیات کې وم نو پوه شوم چې د استعداد مسله ډاکټر په روزلو کې اهمیت لري او ورسره په څنګ کې دا هم راته معلومه شوه، څومره چې استعداد د طبیب په روزلو کې اهمیت لري تحصیلات یې نه لري.

ځکه کله چې څوک استعداد ونه لري نو دارالحیات چې دنړۍ ستر طبي بښونځی دی، هغه نه شي روزلای او له هغه څخه تکره ډاکټر نه شي جوړولای.

څوک چې دارالحیات ته ځي باید له طب سره مینه ولري او دې ته چمتو شي چې ددغه علم په لاره کې خپل هر څه څار کړي او تر ټولو مخکې باید سړی خپل استراحت او ارام قرباني کړي.

زه په دارالحیات کې پوه شوم چې یوه طبیب ته د درملنې پر مهال د ناروغ اعتماد ډېر ارزښت لري. ناروغ باید باور ولري چې د هغه معالج ډاکټر تکره او پوه دی او تېروتنه نه کوي.

له همدې امله باید ډاکټر تېروتنه ونه کړي. ځکه چې که تېروتنه وکړي ناروغ بیا پرې اعتماد نه کوي او په دې ډول هر راز درمل چې ناروغ ته ورکړي اغېز به ونه لري. زه په دارالحیات کې پوه شوم چې ددې جملې مانا څه ده؟ چې وایي ډاکټران په ډله ییز ډول خپل ناروغان ښخوي.

کله چې د شتمنو په کور کې کوم ناروغ پیدا کېږي نو د درملنې لپاره یې څو ډاکټران راځي. کله چې دویم او درېیم ډاکټر راشي او گوري چې لومړني ډاکټر تېروتنه کړې ده نو دوی یې له دې امله چې پر ډاکټرانو د خلکو باور کمزوری او زیانمن نه شي نه افشا کوي او په دې توگه ناروغ د مرگ کندی ته پرېښي.

هغه ډاکټران چې د شتمنو کورونو ته ورځي درباري طبیبان دي او کله چې خلک پوه شي، یوه درباري ډاکټر هم تېروتنه کړې نو بیا پر ټولو ډاکټرانو بې باوره کېږي. غوره دا ده چې خلک هېڅکله د یوه ډاکټر په تېروتنه پوه نه شي. ځکه که پوه شي، بیا نو فکر کوي چې شونې ده هر ډاکټر تېروتنه وکړي. له همدې امله ډاکټران پام کوي چې د بل ډاکټر تېروتنه پته کړي. ځکه چې بیا پر ده هم څوک اعتبار نه کوي. له همدې امله وایي چې ډاکټران په گډه او ډله ییزه توگه خپل ناروغان ښخوي. که څه هم په دارالحیات کې چپراسیان شته خو دغه نوکران کار نه کوي. ځکه چې هلته ټول کارونه د نویو محصلینو پر غاړه وي.

هغه ځوانان چې نوي دارالحیات ته ورځي له ډېرو بې کاره او گنده چپراسیانو هم ټیټ او گنده وي او تر ټولو چټل او گنده کارونه هغه ته ورسپاري. د معبد د سترو ملایانو او د شتمنو کسانو زامن له دغه کاره مستثنی دي. هغوی هم خپل کارونه بې وزله محصلینو ته ورسپاري چې په پایله کې یو بېوزله محصل هم د دارالحیات چپراسي وي او هم د شتمنو نوکر.

تر دې وړاندې چې په دارالحیات کې طبي څېړنې پیل شي باید محصل د پاکۍ او نظافت له تخنیک سره بلد شي او له دې حقیقت سره اشنا شي چې هېڅکله باید د وسپنې یا کاني چاقو و نه کاروي. یوازې هغه وخت دا کار کولای شي چې مخکې له مخکې یې په اور کې ایښی وي. دغه راز هېڅکله باید له یوه ټوکره څخه استفاده ونه شي مگر دا چې مخکې له مخکې په هغو اوبو کې ایشول شوی وي چې ښوره (پوتاشیم نایټریت) پکې اچول شوي وي.

ټول هغه لرگین و سایل چې په اور کې د ایښودو نه وي باید تر کارولو مخکې ښه وایشول شي.

په اور کې د او سپینزو او ډبرینو چاقوگانو اېښودلو او پر ښوره باندې د کارېدو نکیو ټوکرانو د وینځلو موضوع مې ذهن دومره بوخت کړی و، چې نیمه شپه به ناڅاپه او وار خطا، له خوبه راوینښ شوم. ما به خوب لیده، چې چاقو مې په اور کې له اېښودلو پرته کارولی دی.

زه د دغو مسلو په هکله چې په نورو طبي کتابونو کې هم لیکل شوي دي ډېرې خبرې نه کوم. ځکه چې که هر څوک یو طبي کتاب ولولي په دې خبرو پوهېدای شي. زه به د هغه څه په هکله خبرې وکړم چې لا تر اوسه په هېڅ یوه طبي کتاب کې نه دي لیکل شوي او ممکنه ده په راتلونکې کې هم ونه لیکل شي.

دار الحیات خانگري جامې درلودې چې کله مور هلته ولاړه دغه جامې مو واغوستلې. دغه جامې هم په دار الحیات کې د نورو کارېدونکو وسایلو په شان د ښورې په اوبو کې ایشول شوې وې.

هلته ټولو محصلینو یو ډول جامې اغوستلې خو په غاړه کې یې توپیر و. هر څومره چې به محصل په خپلو زده کړو کې پرمخته، نو یوه نوې غاړه کې به یې په غاړه کې وراچوله.

زه هغه ځای ته رسېدلې وم چې د تکره او کلکو کسانو غاښونه به مې ایستلای شول. مردار داني به مې سورۍ کولې او زوی به مې ترې را ایستلې. مات شوي هډوکي به مې داسې سره څنگ پر څنگ پتري کړل چې له روغو هډوکو سره به یې توپیر نه کېده.

په لومړنیو ډولونو مې مړي هم موميايي کول، ځکه چې د مړو موميايي کول یو طبي عمل نه دی. بلکې عادي کسان، چې سواد هم ونه لري د یوه ډاکټر په حکم مړي موميايي کولای شي.

ما ډېر زیار وایست او هر ډول سخت کارونه به مې کول. ځکه چې له طب سره مې مینه درلوده، له دې امله به مې د لاعلاج ناروغانو د جراحۍ په وخت پخپله خوښه تر ټولو چټل کارونه هم کول چې وگورم درباري ډاکټران څه ډول د لاعلاج ناروغانو درملنه کوي؟ خو په دغو هرو لسو ناروغانو کې به نهه تنه مړه کېدل.

سلطنتي ډاکټرانو د لاعلاج ناروغانو د معالجه لپاره له داسې لارو چارو کار اخیست چې تمساح هم په دې ډول نه معالجه کېږي.

زه ډېر ښه پوهېدم چې خلک بې ځايه له مرگه ډارېږي، ځکه چې پخپله مرگ ډار نه لري، بلکې د ډېرو کسانو لپاره خود (آمون) خدای د ليدلو په څېر ستر نعمت هم دی.

دغه لاعلاج ناروغان به تر هغې ورځې کېدې چې ژوندي به ول، خو کله چې به ومړل د هغوی په څېره کې به آرامتیا او هوساينه څرگنده شوه، په دې ډول چې هر چا به ورته کتل پوهېدل، چې اسوده شوي دي.

په داسې حال کې چې ما د طبي تخنيکونو د زده کولو لپاره د درباري ډاکټرانو تر لاس لاندې لاعلاج ناروغان معالجه کول، ناڅاپه له يوې معجزې سره مخامخ شوم، چې تردې مخکې په ښونځي کې هم ورسره مخامخ شوی وم او زما په روح کې دا فکر پيدا شو چې: (ولې؟)

زه تر دغه مهاله د (ولې؟) په فکر کې نه وم، خو په همدې وخت کې پوه شوم، چې د (ولې) ټکی د ټولو رازونو اصلي کيلي ده او که څوک وکړای شي چې ځانته ووايي، د (څه لپاره يا ولې؟) او له ډېر صميميت څخه ددې پوښتنې ځواب پيدا کړي نو په ټولو رازونو پوهېدای شي، ددې لامل چې پوهېدلی وم د (ولې) کلمه شته په دې ډول دی:

يوه ورځ يوه څلوېښت کلنه ښځه چې تر هغه وخته يې اولاد نه ؤ شوی دارالحیات ته راغله او په وحشتناک او ترهېدلي ډول يې وويل چې مياشتني عادت يې بند شوی دی. دې ويل چې اوس څلوېښت کلنه شوې، نور به ماشوم رانه وړي او پوښتنه يې وکړه چې ايا د ناروغۍ يا مياشتني عادت بندېدل يې د بوه اتوب له امله دي، که يو پليت روح يې بدن ته ننوتی دی او هلته يې ځای نيولی دی.

ما ښځې ته وويل چې د کتاب له مخې به هڅه وکړم چې پوه شم ستا د مياشتني عادت بندېدل د امیند اوړۍ له امله دي، که د بوه اتوب؟

خو ته بايد هره ورځ دلته راشې او کله چې دارالحیات ته راځي خپلې متيازې يا بولي به هم موږ ته راکوي.

ښځې وپوښتل چې زما په بولو به څه کوي؟ ما ورته وويل ستا په بولو به غنم شنه کړو. له هغه وروسته هماغه ډول چې په کتاب کې ليکل شوي ول، ما دوه پيماني غنم لمر ته په ځمکه کې وکرل، پر يوه مې معمولي اوبه وښیندلې او پر بل مې د هغې ښځې بولي.

نښې مې ورته کېښودلې چې دغه دواړه فصلونه سره غلط نه شي له هغه وروسته مې دغه دوه کوچني پټي يوپه معمولي اوبو او بل د هغې ښځې پر بولو خړبول.

له څو ورځو وروسته هغه پټي چې د ښځې په بولو مې خړوب کړي و، ښه زرغون او مست شو او د غنمو وړيو يې وده وکړه. خو د هغه بل پټي غنم ډېر کمزوري ول. ما هغې ښځې ته وويل چې خوشحاله اوسه ځکه چې ستا د مياشتني عادت بند بدل د ډېر عمر له امله نه دي بلکې (امون) تا ته پام کړی او ته امينداوره يې.

ښځه په دې زېري دومره خوشحاله شوه چې ويې ژړل او د دوو «دنيو» په وزن يې د سپينو زرو يوه کړۍ راکړه. (دنيه - يا دين - تريو گرام لږ، کابونهه سوه ملي گرامه وي او ښايي همدغه کلمه په وروسته پيرونو کې په دينار بدله شوې وي).

ځکه چې بدبختې ښځې دا هيله نه درلوده چې امينداره کېږي به، فکري يې کاوه چې زړه شوې او د اميندواړۍ وخت يې تېر شوی دی.

له هغه وروسته يې له ما پوښتنه وکړه چې زما اولاد به هلک وي که نجلی؟ زه پوهېدم چې ميندې ډېرې د زوی ارمان لري؟ نو ورته مې وويل ستا ماشوم به هلک وي.

خو دغه خبره مې له خياله وکړه، ځکه چې په کتاب کې په دې هکله څه نه و ليکل شوي، خو فکر مې کاوه، کله چې يوه ښځه اميندواړه وي دغه چانس چې ماشوم يې هلک وي که نجلی مساوی دی.

له دې وروسته چې دغه ښځه په خوشحالي له دارالحیات څخه ووتله ماله خان سره وويل ولې بايد د غنمو يوه دانه په يو شي پوه شي، خو يو ډاکټر پرې پوه نه شي. ځکه چې هېڅ ډاکټر په لومړيو دوو مياشتو کې تر هغه د يوې ښځې په اميندواړۍ نه شي پوهېدای چې خېټه يې لويه شوې نه وي.

يو ازې پخپله ښځه د مياشتني عادت د بندېدو په مرسته په دې موضوع پوهېدای شي. پر دې ورځ د لومړي ځل لپاره د (ولې) کلیمه زما ذهن ته راغله، يوه استاد ته ورغلم او هغه ته مې وويل ولې د غنمو يوه دانه په دې پوهېدای شي چې يوه ښځه امينداوره ده که نه؟ خو موږ پرې نه شو پوهېدای.

استاد هک پک راته وکتل او ويې ويل دغه موضوع په کتاب کې ليکل شوې ده.

خودغه خواب قانع نه کړم او بل استاد ته ورغلم چې هغه د دربار بښخې لنگولې، له هغه مې پوښتنه وکړه ولې یو موټی غنم چې په ځمکه کې کرل شوي وي موږ ته داراښي چې یوه بښخه امینداره ده کنه؟

د سلطنتي مېرمنو د لنگون ډاکټر راته وویل ددې لپاره چې د ټولو خدايانو خدای (آمون) همداسې مقررې کړې چې که د امیندارې مېرمنې په متيازو غنم خړوب شي بڼه وده کوي.

کله چې هغه دغه خواب راکړ پوه شوم چې ماته د یوه کلیوال په سترگه گوري اوزه په دې پوښتنې سره د هغه په نظر ډېر وړوکی شوم.

خو د هغه خواب هم قانع نه کړای شوم او په دې هم پوه شوم چې هغه او نور سلطنتي ډاکټران یوازې د کتابونو په متن او د درملو د کارولو پر علتونو پوهېږي او هېڅ یو هم په دې لټه کې نه دی چې له ځانه پوښتنه وکړي ولې او دڅه لپاره باید وسپنيزې او ډبرينې چرې تر کارولو مخکې په اور کې کېښودل شي.

یوه ورځ مې له یوه سلطنتي ډاکټر څخه پوښتنه وکړه کله چې د غېټې تارونه او فنګوسونه (کفک یا فنگس چې عام ډول یې پوښک هم دی او د ډوډۍ او نورو خوړو په سر کله کله پیدا کېږي، یو ډول یې درملیز خواص هم لري) په تپ کېښودل کېږي، ولې ورسره تپ بڼه کېږي؟ هغه په خواب کې وویل ددې لپاره چې په کتاب کې همداسې لیکل شوي او دود همداسې دی.

په کتاب کې لیکل شوي ول، هغه کس چې ډبرينه یا وسپنيزه چاره کاروي د انسان په بدن کې یو وسل و دوه اتبا جراحي عملیات کولای شي.

د دغو ۱۸۲ جراحي عملیاتو ډول او څرنگوالی په کتاب کې لیکل شوی دی، کله چې ما پوښتنه وکړه ولې ۱۸۳ ډوله عملیات نه شو کولای خواب راکړل شو چې کتاب همداسې لیکلي دي. دود همداسې دی او باید له دودونو او هغه څه څخه چې په کتاب کې لیکل شوي دي سرغړونه ونه کړو.

ځینې کسان به ډنگر شول او څېرې به یې سپینې شوې خو ډاکټرانو به ناوړغي نه شوای موندلی، مگر په کتاب کې لیکل شوي ول چې دغه ډول کسان له هېڅ ډول ناروغۍ پرته ډنگرېږي او د څېرې رنګ یې سپین شي، دغه کسان باید د څارویو ځیگر خام وڅوري.

کله چې ما له سلطنتي ډاکټرانو پوښتنه وکړه چې ولې دغه کسان چې د څارویو خام څیگر خوري چاغېږي او د مخ سپینوالي یې له منځه ځي، هغوی به ویل ددې لپاره چې په کتاب کې همداسې لیکل شوي دي او یا دا چې دود همداسې و.

زه پوه شوم چې زما پوښتنې د دې سبب شوې چې شاگردان او استادان ماته په بله سترگه وگوري او داسې گمان یې کاوه چې زه لیونی شوی یم، یا دا چې فکر کوي زه یو ساده او احمق یم او د څرگندو مسلو په هکله پوښتنې کوم.

موږ هېڅکله له دارالحیات څخه بهر نه وتلو، ځکه دومره ډېر کار مو درلود چې بهر ته د تلو وخت راسره نه پاتې کېده.

پر دې سربېره پر لومړي او دویم کال له دارالحیات څخه بهر وتل بند ول او ساتونکو به محصلینو ته اجازه نه ورکوله چې له دارالحیات څخه بهر شي، خو له درېیم کاله وروسته یې اجازه درلوده چې له دارالحیات څخه بهر لاړ شي په دې شرط چې د هغوی زده کړې ته تاوان ونه رسېږي.

لومړی او دویم کال پر ما هم تېر شول او درېیم کال راوړسېد، پر همدې کال چې هغې ښځې د سپینوزرو کړۍ راکړه د ولې فکر راته پیدا شو.

پر درېیم کال د دارالحیات په ټولو محصلینو کې د شتمنۍ له پلوه زه تر ټولو کمزوری وم له همدې امله د مړو د لېږد کار ما ته سپارل شوی و.

کله چې به یې کومه کوپړۍ سوري کړه، یا به یې کومه خپټه وڅیرله او بیا به هغه کس مړ شو، ما باید د هغه مړي له دارالحیات بهر وړي وای، خود درالحیات له کار کونکو پرته بل څوک نه پوهېدل چې زه مړی له دې ځایه باسم.

ځکه چې مړي به مې د دارالحیات له شاتنۍ دروازي څخه ایستل او د هغوی تر ایستلو وروسته به مې د دارالحیات په بهرني حوض کې چې د نیل اوبه پکې تېرېدلې خپل ځان ووینځه.

یوه ورځ مې د مړي تر ایستلو او د ځان تر وینځلو وروسته د حوض په څنډه کې کالي اغوستل چې یوې ښځې راباندې غږ وکړ، اې ځوانه نوم دې څه دی؟

ومې کتل چې زما د نوم پوښتونکې مېرمنې نري کتاني کالي اغوستي دي او کمیس یې دومره نری و، چې سینې یې ښکارېدې، داسې برېښېده چې دغه مېرمنه ډېره بډایه ده ځکه د سرو او سپینوزرو لس ښکاري یې په لاسونو کې ول، سرې شونډې او تورې سترگې یې وې.

د سر له غوړو و وېښتو یې خوند ور بوی راته.

ما په دارالحیات کې تل ډېرې ناورغې ښځې لیدلې وې، خو کله چې مې دغه ښځه ولیده و شرمېدم، په داسې حال کې چې له نورو هغو ښځو نه شرمېدم چې خپله ډېرینه چاره به مې پرې گرځوله او عملیات به مې یې کاوه.

ښځه راته موسکې شوه او ویې ویل: ولې ځواب نه راکوې؟ بیا یې وپوښتل نوم دې څه دی؟

ما ځواب ورکړ: سینو هه.

ښځې وویل څومره ښکلې نوم دی، ته چې په دې خریل شوي سر دو مړه ښکلې یې که وېښتان ولرې څومره به ښکلې شې.

فکر کوم له دې خبرې ورسته ډېر سور شوم ځکه دا لومړی ځل و، چې یوه ښځه له ما سره داسې خبرې کوي.

ددې لپاره چې له شرمه ځان پټ کړم او کومه خبره مې کړې وي ومې ویل ایا ته ناروغه یې او راغلې یې چې دلته د ځان درملنه وکړې؟

ښځې په خندا وویل: هوزه ناروغه یم خو معمولي نارغي نه لرم، له دې امله چې څوک نه لرم چې سات ورسره تېر کړم. نو نن دلته راغلم چې وگورم ددې ځای کوم ځوان مې خوښېږي.

کله چې ښځې دا خبره وکړه زه له شرمه، ووېرېدم او غوښتل مې چې ولاړ شم، خو هغې وپوښتل سینو هه! چیرته ځې؟

ومې ویل کار لرم او باید لاړ شم. ښځې وپوښتل (سینو هه) د کوم ځای یې؟

ومې ویل: د همدې ځای یم.

ښځې وویل دروغ وايې ځکه چې د بدن او څېرې رنګ دې سپین دی، واړه ښکلي لاسونه، غوږونه او پوزه لرې او کله چې ما له لیرې ولیدې، خیال مې وکړ، یوې نجلی د دارالحیات د محصلینو کالي اغوستي دي.

کله چې مې دا خبرې واورېدې، نه پوهېږم ولې مې زړه په درزېدا شو او په ځان کې مې غیر عادي او حیرانوونکې حالت احساس کړ. ښځې وویل سینو هه! ایا تا کله خپلې شونډې د یوې پیغلې پر شونډو ایښې دي او پوهېږې چې څومره خوند لري؟

ما ویل: نه... ما هېڅکله خپلې شونډې د یوې پیغلې پر شونډو نه دي ایښې.

... ښځې وویل: زما نوم (نفر) دی اوله دې امله چې ټول وایي ډېره ښکلې یم، ما ته (نفر

(نفر، نفر) وايي (د نفر کلمه د لرغوني مصر په ژبه کې د ښکلي معنی ورکوله او) (نفر، نفر، نفر) چې د ښکلي کلمې درې ځلي تکرار دی د ښکلاد صفت مبالغه ده او دغه ډول مبالغه په پښتو کې هم لرو لکه چې څوک وايي ډیر، ډیر ښکلی خو په لیکنې اړخ کې ځکه ډېره نه کارېږي چې له فصاحته لېرې ده. ژباړونکي)

او کله چې زه دلته ننوتم ستا ښکلي څېره مې خوښه شوه، تا ته بلنه درکوم چې زما کور ته راشې، چې په گډه وڅښو او زه به تا ته درزده کړم چې څنگه له یوې ځوانې ښځې سره لوبې وکړې؟

په یاد مې شول چې پلار مې راته ویلي ول، که کومې ښځې درته وویل چې ته ښکلی یې باید له هغې څخه ډډه وکړې، ځکه چې د دغه ډول ښځو په سینو کې اور بلېږي چې تابه و سوځوي.

ما ورته وویل: نفر، نفر، نفر (د دغه نوم له تکراره مې خوند اخیست) ستا په سینه کې داسې اوردی چې مابه و سوځوي.

ښځې و خندل او ویې ویل: چا درته ویلي چې زما په سینه کې اوردی چې تابه و سوځوي؟ ځواب مې ورکړ: پلار مې دغه خبره راته کړې ده.

زما لاس یې ونيو او په خپل تي يانې پر کمیس برسېره یې پر خپلې سینې کېښود او ویې ویل ایا ته دلته د اور احساس کوي او ستا لاس سوځي؟

ومې ویل: نه ښځې خپل کتان کمیس لېرې کړ او ویې ویل ښايي زما کمیس د اور د لمبو مخه نیسي... خپل لاس دلته کېږده او وگوره چې ایا زما په سینه کې اور شته؟

ما نه یوازې د اور احساس ونه کړ بلکې کله چې مې د هغې پر سینو لاس کېښود د بهساري خوند احساس مې وکړ او کله چې ښځه متوجه شوه زما مقاومت یې مات کړی دی، نو ویې ویل: سینو هه! راځه چې لاړ شو او وڅښو او دیوې کنیزې په شان چې خاند خپل خاوند په واک کې ورکوي زه به هم خپل وجود تاته وسپارم.

زه د ځوانې ښځې له دغه وړاندیزه وېرېدلې وم ومې ویل (نفر، نفر، نفر) له ما تېره شه ځکه چې زه وېرېږم.

ښځې وویل له څه شي وېرېږي؟ ومې ویل له تا وېرېږم او ستا کور ته له تگه ډارېږم. ښځې په خندا وویل د فرعون زوی زما د درلودلو هیله کوي شتمن ځوانان ما ته د سرو او سپینو کړۍ را کوي چې یوه ورځ یا شپه ورسره تېره کړم، خو زه د هغوی غوښتنه نه منم.

له دې کبله ستا غوښتونکې شوم چې ته د مصر تر ټولو ښکلی ځوان يې او ما هېڅکله ستا په شان ښکلی ځوان نه دی لیدلی.

ومي ويل: (نفر نفر) پر مارحم وکړه، په دې مه خوشحالېږه چې زه هم د نورو نارینه و په شان شم او خپله سپېڅلتيا له لاسه ورکړم، ځکه که يو نارینه له هغې ښځې سره ځملي چې آمون خدای ورته په نظر کې نه وي نيولې، خپله پاكي له لاسه ورکوي.

ښځې وخنډل او ويې ويل: سينو هه! ته ډېر ساده يې زه حيرانه يم چې د طبس ښځو څنگه تر اوسه پرې ايښی يې، ځکه امکان نه لري چې ستا په شان يو ښکلی هلک د دغه ښار په کوڅو کې وگرځي او څو نجونې يې تعقيب نه کړي، مگر دا چې تل له موږو پلار سره وي.

بيا يې وويل: سينو هه اوس چې نه غواړې زما کور ته لاړ شې او نه پرېږدې چې زه خپل ساعت در سره تېر کړم نو يوه ډالۍ راکړه.

ما غوښتل هغه د سپينو بنگرې ورکړم چې مخکې امينداوړې ښځې را کړې و، خودې وويل دغه بنگرې زما لياقت نه لري، بايد داسې ډالۍ را کړې چې زما وړ وي.

ما ورته وويل چې زه يو بې وزله ځوان يم او تا ته گران بيه ډالۍ نه شم در کولاي.

ښځې وويل که داسې وي نو زما ډالۍ ومنه او هغې خپله يوه گوتۍ له گوتې را وايسته او ما وکتل چې شين رنگه غمۍ لري او هغه يې ماته ډالۍ کړه.

ما غوښتل د گوتۍ له اخیستلو ډډه وکړم خو ويې ويل زه يوه بډايه ښځه يم، تا ته ددې گوتۍ در کول پر ما کوم اغېز نه کوي، خودې سبب به شي چې ته ما هېره نه کړې، ښايي يوه ورځ راشي او ته له دې شرمه ورتېر شي او پردغې ورځ به ددې گوتۍ په بدل کې ماته ډېرې ډالۍ را کړې. گوتۍ مې ترې واخيسته، پيغله په موسکا رانه روانه شوه، ما احساس وکړ چې له معبد نه تړوتلو وروسته به پخپل روان تخت ناسته وي او خپل کور ته به تللی وي.

پېنځم خپر کی

د مجسمه جوړوونکي هنر من نصيحت

سلطنتي ډاکټر (پاتور) چې رسمي نوم او درجه يې کوپړي سپرونکی و، يوه ورځ زموږ کور ته راغلی و، هډۍ يې وخوړه او د پلار په مخ کې يې راته وويل: په دارالحیات کې مطيع او فرمانبردار اوسه هېڅکله نيوکه مه کوډ، هرڅه چې وايي ويې منه خو ما خپل حقيقت پلټونکی حس نشوای ارامولای او د (ولې) ځواب مې لټاوه.

سلطنتي ډاکټرانو د دارالحیات معلمينو او محصلينو له دې کنجکاوي کرکه کوله زه د دارالحیات پر درېيم کال پر دې پوه شوم چې پاتور ولې ويلی ول چې بايد نيوکه ونه کړم او هرڅه چې راته وويل شي له جنجال پرته يې بايد ومنم.

خو ومې ويل چې پوهه د تېزاب په شان ده، دانسان زړه خوري او پوه سړی دنورو په شان ناپوهه کېدای نه شي چې ځان په ساده توب او حماقت ورته واړوي.

هغه څوک چې له سره احمق وي له دې ناپوهۍ څخه کرېږي خو هغه کس چې حقيقت يې موندلی وي، ځان د احمقانو په شان نه شي ښودلای.

ماليدل هغه ډاکټران چې په ټوله نړۍ کې مشهوره شوي او له نينوا او بابل څخه ناروغان ورته د درملنې لپاره راځي، دومره شعور نه لري چې پوه شي د څه لپاره دغه درمل ناوړه ته ورکول کېږي؟

دوی يوازې دا وايي چې په کتاب کې همدا ليکل شوي دي، خو زه په دغسې حالت کې غلې نه شوای کېناستلی.

زما د نيوکو او کنجکاوي پايله داشوه چې په دارالحیات کې يې زما د پرمختګ مخه ونيوله او اجازه يې رانه کړه چې دخپلو زده کړو بل پړاو پيل کړم.

هغه محصلين چې له ما سره په يوه ټولګي کې ول له ما مخکې شول او تر ما څو پړاوه مخته ولاړل، خو زه د دارالحیات په درېيم کال کې همدا سې پاتې وم.

په داسې حال کې چې ويلای شم په دغو محصلينو کې هېڅ يوه زما په شان استعداد نه

درلود او هېڅ یوه زما په شان له طبابت سره مینه نه درلوده.

له نیکه مرغه په ټولې دغې مودې کې چې د سلطنتي ډاکټرانو په امر له پرمختګه منع شوم د (آمون) نوم مې وانه خيست او له نورو به مې یوازې دا پوښتنه کوله چې ((ولې؟))
ځکه چې که مې د آمون نوم اخیستلی او یا مې ویلي وای چې آمون نه پوهېږي او له دې امله چې پخپله بې خبره و. نوریې هم تېر ایستي دي. نوزه یې له دارالحیات څخه ایستل او ما په دې ډول په طبس کې تحصیل نه شوای کولای. بیا به پر ووم چې سوریې یا بابل ته لاړ شم او هلته د مرګ تر وخته پورې د یوه ډاکټر تر لاس لاندې کار وکړم.

خو درباري ډاکټرانو له ښونځي څخه زما د ایستلو لپاره لاسوند نه درلود له همدې امله یې په دې بسنه کوله چې د تحصیل په پړاوونو کې زما د پرمختګ مخه ونیسي.
په دارالحیات کې له څو کلونو ژوند کولو وروسته مې یوه ورځ د ښونځي کالي وایستل او غسل مې وکړ په عادي کالیکو کې له ښونځي څخه ووتم او غوښتل مې خپل مور و پلار ته ورشم.

کله چې د طبس له سرکونو تېریدم ومې لیدل چې د ښار بڼه بدله شوې ده او د سوریې ډېر او سپېدونکي او تور پوستي په ښکلو جامو کې په ښار کې ګرځي. پخوا به د دغو کسانو شمېر ډېر لږ و.

پر دې سربیره له هرې خوا د سریاني موسیقي (د سوریې موسیقي، ژباړونکي) غږونه اورېدل کېدل او دغه غږونه د عیاشۍ له خانګړو کورونو را تلل.

له دې سره سره چې په ښار کې د عیش و عشرت ښې ښانې زیاتې شوې وې. خو خلک اندېښمن ښکارېدل. داسې برېښېده چې ټول د یوې بد بختۍ انتظار کوي او له اوسني حالت ګټه نه شي کولای چې خوشحاله وي.

زه هم د نورو په شان اندېښمن او غمجن وم. ځکه چې پوهېدم زما عمر په دارالحیات کې ضایع کېږي او څوک مې ترقي ته نه پرېږدي.

کله چې کور ته ورسېدم د مور و پلار په لیدو ډېر خپه شوم.

دواړه ډېر زړه شوي ول. پلار مې دومره زور شوی و. چې د لیک د لیدو لپاره مجبوره و کاغذ تر خپلې پوزې پورې سترگو ته ورنژدې کړي او مور مې یوازې د خپل مرګ په هکله خبرې کولې.

زه په دې پوه شوم چې دواړه بريالي شوي چې په ډېرې سېما سره د نیل سین په لودېځ

کې د هغې هدیرې تر څنگ چې کاهنینو یې ځمکه په ډېره لوړه بیه خرڅوله د ځان لپاره یو قبر واخلي.

پلار و مور زه بوتلم چې د مور دغه قبر چې پلار به مې هم پکې خاورو ته سپارل کېده راوښيي.

ومې لیدل چې دغه قبر له خښتو جوړ شوی او یوه کوچنۍ ودانۍ ده چې دیوالونه یې معمولي تصویرونه او کلیمې لري.

پلار و مور دگډ ژوند له پیله هیله درلوده، د ډېرو یو قبر ولري چې په راتلونکي کې باران او لمر او دنیل سین غیر معمولي سیلابونه هغه وړان نه کړي، خو خپلې دغې هیلې ته ونه رسېدل او اړ شول د خښتو دغه قبر جوړ کړي.

په هغه ځای کې چې زما د پلار و مور قبر یې جوړ کړی و، د مصر د فرعونانو قبرونه د هرم په بڼه له لېرې ښکارېدل او هر ځل چې زما مور و پلار اهرامونه کتل اسویلی به یې وایست، ځکه چې پوهېدل اهرامونه هېڅکله نه وړانېږي او باران، لمر او دنیل سیند غیر عادي سیلابونه او نیزونه د هغو اډانې نه شي وړانولای.

ما د مور و پلار لپاره د مړو (اموات) یو کتاب له غلطۍ پرته لیکلی و، چې له مړینې وروسته یې په قبر کې له ځان سره کېږدي او زما مور و پلار په بلې نړۍ کې د مړو د کتاب د تېروتنو له امله ورک نه شي.

له دې وروسته چې د قبر له لیدو خلاص شوو کورته ستانه شوو او مور مې خواړه راکړل.

پلار راڅخه د تحصیلاتو پوښتنه وکړه او ویې ویل زوی به د مړگ لپاره دې څه فکر کړی دی؟

ومې ویل پلار زه لا کوم عاید نه لرم چې د مړگ فکر وکړم او کله چې مې تنخوا او عاید پیدا کړل د بلې دنیا فکر به هم وکړم.

(قدرمن لوستونکي باید توجه وکړي هر ټکی چې په دغه کتاب کې لولي یو تاریخي حقیقت دی، د دغه کتاب ارزښت دا دی چې د نړۍ په ټولو ژبو ژباړل شوی دی او دا چاره د همدې تاریخي ټکوله امله ده مثلاً په دغه ځای کې د مړگ په حال کې یو بوډا پلار له خپل ځوان زویه پوښتنه کوي: د خپل مړگ لپاره دې څه فکر کړی دی؟ ځکه چې په لرغوني مصر کې له هغه وخته چې یو کس به ځوان شو د ژوند تر وروستۍ شېبې پورې له

مرگه د وروسته پړاو لپاره د وسایلو د برابرولو فکر کوي او هغه اهرامونه چې په مصر کې ودان شوي دي د همدې لپاره ووژباړونکي.

تر لمر لوېدو وروسته له مور و پلاره جلا شوم او کله چې له کوره راووتم د ښکلو هنرونو ښونځي ته ور روان شوم چې په یوه معبد کې و. ځکه پوهېدم چې یو پخوانی ملگر یې مې هلته دی.

د دغه ځوان نوم توتمس و او د ښکلو هنرونو په برخه کې یې ښه استعداد درلود، دېره موده مو سره نه وو لیدلي.

کله چې د ښکلو هنرونو مدرسې ته ننوتم شاگردان د خپلو معلمانو په مرسته په کار بوخت ول او چې کله یې د توتمس نوم واورېد، نو له کرکې یې نارې پر ځمکه توکړې یوه وویل چې هغه یې له دې ښونځي وشاره.

بل وویل که غواړې هغه پیدا کړې باید داسې ځای ته لاړشې چې هلته خدایانو ته ښکښلې کېږي، ځکه چې توتمس خدایانو ته ښکښلې کولې.

درېیم وویل هر چیرته چې لانجه او جنگ وي توتمس هم هلته دی او له هر جنگه وروسته ژوبلېږي.

خو کله چې ښوونکي لاړ او شاگردان پوه شول چې هغه نشته، ماته یې وویل هغه (د سوريې صراحي) په نوم په یوې ساقی خانه کې پیدا کولای شې، دغه ساقی خانه د بېوزلو د محلې په وروستی برخې او د شتمنو د محلې په سر کې ده.

هورې بېوزله هنرمندان او هغه کسان چې د ښکلو هنرونو له ښونځي شړل شوي دي راټولېږي او دا یې دېره ده.

ما له زحمت پرته دغه ساقی خانه پیدا کړه، ومې لیدل چې توتمس په زړو جامو کې په یوه څنډه کې ناست دی او داسې ښکاري چې همدا اوس له یوې لانجې خلاص شوی دی، ځکه چې تنده یې پر سېدلې وه.

توتمس چې کله زه ولیدم لاس یې پورته کړ او ویې ویل: سینو هه ته او دا ځای؟ څنگه دلته راغلې؟ ما فکر کاوه چې ته به یو ستر ډاکټر شوی یې.

ما ورته وویل زړه مې له غمونو ډک دی، یو ملگري ته مې اړتیا درلوده چې له هغه سره یوڅه وڅښم ځکه چې پلار مې ویلي لږ څښل د غمونو د لېږې کولو او ځان خوشحالی لپاره ښه وي.

زه په دې خپه یم چې څوک نه شي کولای د (ولې) ځواب راکړي او هغه کسان چې دغه ځواب نه شي راکولای ماته د لیوني په سترګه ګوري.

توتمس خپل لاسونه راوښودل چې وښيي د شرابو د اخیستلو لپاره سره یا سپین نه لري.

خو زما په لاس کې دوه کړۍ سپین زر ول. هغه ته مې وروښودل او یوه کړۍ پکې هغه وه چې امیندارې ښځې ماته راکړې وه.

ورپسې مې د ساقی خانې خاوند راوباله. هغه راغی او خپل دواړه لاسونه یې پر زنگنو کېښودل تیت شو. ما ترې وپوښتل څه ډول شراب لري؟

هغه وویل دلته چې هر ډول شراب غواړې شته او زه به خپل شراب په رنګارنګ جامونو کې درکړم. تردې چې د هغو په لیدو سره به ستاسې د زړونو جامونه هم ډېر ژر خوشحاله شي.

توتمس وویل موږ ته د نرګس له عطر و سره ګډ شوي شراب راوړۍ.

غلام راغی او زموږ پر لاسونو یې اوبه راواچولې.

بیایې د هندوانې زڼې پر مېز کېښودل او ورپسې یې شراب راوړل. هغه جامونه چې شراب پکې اچول شوي ول، رڼه او رنګین ول.

توتمس شراب په دې هیلې وڅښل چې د ښکلو هنرونو ښونځي او د هغه ښوونکي له نه غږېدونکي خدای سره مخامخ شي.

ما هم په دې هیله خپل شراب وڅښل چې د آمون ټول ملایان له همدغه خدای سره مخامخ شي.

په کراره مې خبرې وکړې او توتمس وویل مه ډارېږه، ددې ساقی خانې ټول ګاګان زما او ستا په شان ازاد فکر لري.

له دوو جامونو وروسته د شرابو رڼا زموږ زړونه روښانه کړل. ما وویل په دارالحیات کې زه له تور پوستو غلامانو هم پست او رالوېدلی یم او له ما سره داسې چلند کېږي چې ته واورانکارۍ یم.

توتمس وپوښتل ولې در سره داسې چلند کېږي؟

ومې ویل ددې لپاره چې وایم (ولې).

توتمس وویل ته د ډېرې سختې سزا وړ یې ځکه کله چې وایې (ولې یا د څه لپاره؟) د

هغو کسانو پر دین اعتقاداتو او شتمنی، یرغل کوي چې په مصر حکومت کوي... او هغوی پوهېږي چې ستا دغه پوښتنه د هغوی قدرت، شتمنی او نیکمرغۍ ته تاوان رسوي، نو مجبور دي چې تا وڅري.

زه خو حیران یم چې څنګه تراوسه پورې په دارالحیات کې پاتې یې، ولې دې نه څري او زما پر برخلیک چې د ښکلو هنرونو له ښوونځي شړل شوی یم نه اخته کېږي.

دغه کسان چې ته یې ګوري ښایي د رنگ، جسم، او د بدن د پوستکي اوان د مذهبي عقیدو له پلوه توپیرونه ولري خو له یوه پلوه ګډه عقیده لري او هغه دا چې څنګه دغه موهومات او ناسمې عقیدې او دغه تشکیلات پخپل حال وساتي، ځکه چې دغه تشکیلات د هغوی او د هغوی د بچیانو په ګټه دي. دوی له دغو تشکیلاتو مخکې هم حکومت کاوه او قدرت لري، بل دا چې د دوی شتمني به هم ورځ تربلې زیاته شي.

خو ته وایې (دڅه لپاره؟) غواړې د دغو تشکیلاتو بنسټ وړان کړې او د هغوی ناپوهي ثابته کړې.

که هغوی پخپلو کې اختلافات هم ولري خو ستا پر خلاف به یو ځای شي چې تاله منځه یوسي، ځکه چې ستا خطر د هغوی ترمنځ له اختلافاتو ډېر زیات دی او تر هغه چې مصر وي او په دغه هېواد کې اهرامونه شته هغوی به که ستا په شان لکونه کسان قربان هم کړي دغه تشکیلات به وساتي، ځکه چې د دوی د قدرت ضمانت کوي او هر څوک چې مخالفت وکړي هغوی به د آمون یا فرعون په نامه له منځه یوسي.

بیا تو تمس راته وویل کله چې زه د ښکلو هنرونو ښوونځي ته ولاړم داسې خوشحاله وم چې له مرګه وروسته به مې په اهرامونو کې ښخوي.

کله چې ما کارپیل کړ لومړی مې په قلم پر تختوانځورونه کارېدل وروسته مې بیا نرمه خاوره د مجسمو د جوړولو لپاره وکاروله او په پیل کې به مې د موم په مرسته د هرې مجسمې قالبونه جوړل کړل، وروسته به مې د هغو له مخې ډبرینې مجسمې جوړولې.

دغه مهال زه د هغه تږي په شان وم چې اوبو ته رسېدلی وي او هر کار به مې په شوق سره کاوه، تر دې پورې چې یوه ورځ مې لټه وکړه چې دخپلې خوښې او سلیقې په اساس مجسمې جوړې کړم او هغو ته بڼه او رنگ ورکړم.

خو پر دې ورځ ناڅاپه د ښکلو هنرونو استبدادانو اعتراضونه پیل کړل او ویې ویل دغه مجسمې چې ته یې جوړول غواړې له قانون سره سمې نه دي، ځکه همغه ډول چې د خط هر

توری خپله خاصه بڼه لري او له هغه پرته لیکل نه شي کېدای، په ښکلو هنرونو کې هم هره خبره او مجسمه خپله خاصه بڼه لري داسې نه شي کېدای شي چې له هغه پرته بل ډول مجسمه جوړه کړي او یا نوی رنگ پکې وکاروي.

د ښکلو هنرونو د رامنځته کېدو په وخت کې د هغه سړي انځور چې ناست او یا ولاړ دی راښودل شوی دی او موږ هم همغه ډول چې زموږ پلرونو انځور کړي دغه تصویرونه باسو.

د پنځون له پیله، هنرمندانو د حرکت په وخت کې د خړه د لاسونو د پورته کېدو، یا ښکته کېدو ډولونه په انځورونو کې معلوم کړي دي.

که موږ د هغوی پر خلاف انځور وباسو کفر به موکړی وي او په دې ډول به موږ هنرمندان ونه بولي چې هر څوک دې پخپله خوښه او سلیقه تابلو گانې وباسي او یا دې مجسمې جوړې کړي.

هر څوک چې زموږ د قانون او دود پر بنسټ انځور وباسي یا مجسمه جوړه کړي موږ هغه په ښونځي کې منو، هغه ته د کار لپاره پايي روس کاغذ او نرمه خاوره، کاني او دنجاری او حجاری وسایل ورکوو او هر څوک چې زموږ د قوانینو پر بنسټ عمل ونه کړي هغه به د ښکلو هنرونو له ښونځي وباسو.

ای سینو هه زه هم ستا په شان وم او په ښونځي کې مې خپلو استادانو ته وویل ولې باید داسې وي او ولې باید داسې نه وي؟ ولې دیوې مجسمې سینه تل په شنه رنگ رنگېږي او ولې یې تل سترگې سړې جوړېږي؟ ایا غوره نه ده چې دیوې مجسمې سترگې توري کړو او جامې یې په هغه ډول رنگ کړو چې پخپله یې غوښتي دي.

خو د معبد کاهنین هر چیرته ښوونکي او استادان دي، هغوی زه له ښونځي وايستل او له همدې امله مې اوس په همدې ساقي خانه کې په پرسېدلي مخ گوري.

خو ای سینو هه! له دې سره سره چې کاهنین په معبد او هغو ښوونځیو کې چې په دغو معبدونو کې یې جوړ کړي دي کلک نښتي دي او خپل دودونه او رواجونه نه پرېږدي، هڅه کوي هر نوی فکر په همغه لومړي سر کې له منځه یوسي او نه پرېږدي چې د تحول او بدلون لپاره کوم گام پورته شي خو زه دا احساس لرم چې دنیا داسې بدله شوې چې حیرانوونکې ده.

دغه کسان چې اوس د طبس په ښار کې گرځي که څه هم په آمون او نورو مصري

خدايانو عقیده لري خو له هغوی څخه نه وېرېږي او د جامو په اغوستلو کې هم بې پروا دي دغه بې پروايي لوړې درجې ته رسېدای شي، ځکه چې خلک په ډېرې بې شرمۍ خپلې سينې او خټې په رنگارنگ جامو کې پټوي، په داسې حال کې چې پاک خداى انسان لوڅ لپړ پنځولى دى، ددې لپاره چې انسان تل لوڅ وي او هېڅکله خپل بدن پټ نه کړي ان بښځې د نارینه و په شان بې شرمه شوې دي او داسې جامې اغوندي چې سينې او خټې يې پټوي

(لوستونکي دې توجه وکړي، هغه څه چې په دغه کتاب کې ليکل شوي تاريخي واقعيتونه دي، په قدیم مصر کې خلکو داسې جامې اغوستلې چې د هغوی سينه او خټه به يې نه پټوله اولوڅې سينې وياړو، ژباړونکى)

زه چې په دغو حالاتو فکر کوم گمان مې دى، چې په وروستۍ زمانه کې يو او ډېر ژر به دنيا پای ته ورسېږي.

که پېنځوس کاله مخکې يوې بښځې يا يوه نارينه داسې جامې اغوستلې چې سينه يا خټه به يې پټوله خدايانو ته د سپکاوي په تور به يې سنگسار کړل، خو اوس همدا ډول بښځې او نارينه د طبس په واټونو کې ازاد گرځي.

اوه! دغه دنيا څومره زړه شوې ده، سخ دې وي په هغه کسانو چې دوه زره کاله مخکې يې دغه ستر هرم، زر کاله مخکې يې دغه وړوکی هرم جوړ کړى دى، لاپل او اوس ژوندي نه دي چې دغه حالات وگوري.

د شرابو جام پردې سربېره چې زموږ زړونه يې بناد کړل، زموږ اروا يې هم داسې سپکه کړه لکه چې توتکۍ په مني کې الوت کوي (په مصر کې د نيل سيند په مني کې مستېږي او سيلابونه راځي نو توتکۍ هم په مني کې راڅرګندېږي)

توتمس وويل: بڼه به داوي چې پاڅو، دعياشۍ يوه کور ته لاړ شو او دنځانداره وکړو چې ټوله شپه د(ولې) په هکله فکر ونه کړو.

ما د ساقى خانې خاوند ته نارې کړې، هغه رانژدې شو، دواړه لاسونه يې پر زنگونو کېښودل او ټيټ شو، ماله دوو سپينو کړيو څخه يوه هغه ته ورکړه چې د شرابو او زړو بيه وروگرځوي، د ساقى خانې خاوند د شرابو او زړو د بيه له گرځولو وروسته د مسو څو کړۍ بېرته ماته راکړې، ما د مسو يوه کړۍ هغه مريي ته ورکړه، چې موږ ته يې شراب راوړي ول او زموږ پر لاسونو يې اوبه رااچولې وې.

کله چې مو غوښتل له ساقی خانې ووځو، نو شراب پلورنکې رانژدې شو او د درناوي په دود ټیټ شو. ویې ویل که مو زړه غواړي چې له سریاني نجونو سره ساعت تېر کړئ، زه پکې ځینې پېژنم، چمتو یم چې تاسې ته لارښونه وکړم او د دغو نجونو کور درون ښیم. د هغوی کور ته د ننوتو شرط دا دی چې تاسې به له ما څخه یو منگي شراب واخلئ او د هغوی کور ته ورشئ. کله چې هغوی شراب وگوري تاسې ته به لاره درکړي چې کور ته ور ننوځئ.

تو تمس وویل زه له سریاني نجونو څخه چې زیاتره یې زما د مور په شان زړې دي کرکه کوم. فکر کوم هغوی هغه نجونې دي چې کله زما پلار ځوان و، ور سره یې ساعت تېراوه. د ساقی خانې خاوند وویل زه به د داسې نجونو کور درون ښیم چې کله د هغوی خبرې وگورئ زړونه به مو له خوشحالي ښاد شي او هغوی به په ډېرې خوشحالي سره دې ته چمتو شي چې ستاسې خوښې شي.

خو تو تمس ونه منله او زه یې له ساقی خانې بهر کړم موږ د ښار په واټونو کې وگرځېدو. د طبس ښار شپه او ورځ نه لري، شپه یې هم د ورځې په شان وي او خلک د ښار په کوڅو او واټونو کې گرځي.

بډای عیاشان پر روان تخت سپاره له واټونو تېرېدل او د ساعت تېریو د کورونو په دروازو او په څلور لارو کې مشالونه سوځېدل.

له ځینو دغو کورنو د سریاني موسیقۍ (د سوريې موسیقۍ) غږونه اورېدل کېدل، له ځینو کورنو څخه د تورپوستو ډول غږونه راتلل او موږ به پوهېدو چې د دغو کورونو ښځې تورپوستې دي.

تو تمس باور درلود چې ځینې تورپوستې ښځې ښکلې وي او کله چې انسان هغوی د خپلې خور په توګه غوره کړي نیکمرغه به شي (څلور زړه کاله مخکې په مصر کې خور او ورود واده/جازه درلوده له همدې امله نارینه و، به خپلې ښځې د خور په نامه یادولې. ژباړن)

زه په څو څو ځله له خپل پلار سره یوځای د ناروغانو کورونو ته د تګ لپاره د طبس له واټونو تېر شوی وم.

خو تر دې شپې پورې نه پوهېدم چې د عیاشۍ د کورنو داخلي حالت به څنګه وي؟ تو تمس یوه کوچنۍ کور ته بوتلم چې د انګورو پیښۍ په نامه یادېده، هلته پر غولي

نرم فرش خپور و. څراغونو زېړ پوښونه درلودل.

د دې کور ښځې د څراغونو د زېړې رڼا له امله ښکلی ښکارېدې او ومې کتل چې ځینې پکې شپیلۍ او ځینې بربط غړوي.

یوې نجلۍ له هغه وروسته چې زه یې ولیدم شپیلۍ پر ځمکه کېښوده راپاڅېده او ماته راغله لاسونه یې زما پر لاس کېښودل او بله نجلۍ توتمس ته نژدې شوه او خپل لاس یې د هغه په لاس کې کېښود. هغې چې زما پر لاس یې لاس ایښی و. زما لاس یې پورته کړ او ویې کول. بیایې زما پر خړپیل شوي سر نظر تېر کړ او ویې پوښتل: ته د طب په ښونځي کې درس وایې که د حقوقو یا سوداګرۍ او که د ستورپېژندنې؟

له دې امله چې د توتمس لاسونه څیره ول. هغې نجلۍ ورته وویل چې هغه به د ښکلیو هنرونو په ښونځي کې درس وایې ځکه چې د حجارانو او مجسمه جوړونکو لاسونه هم د طبیانو او محصلینو په پرتله څیره وي.

له هغه وروسته مې د ډېرو شرابو له امله په یاد نه دي چې څه وشول خو په مبهم ډول مې احساس وکړ چې په هغه کور کې له یوې تورپوستې سره ونښتم. یو وخت مې ځان له کوره بهر په ناولي لښتي کې ولید او ومې کتل چې له مایې د سپینو زرو او مسو کړۍ هم اخیستې دي.

د پلار خبره رایاده شوه چې ویل به یې کله چې انسان ډېر وڅښي نټېجه یې داشي چې کله سترګې پرانيزي نو په لښتي کې به پروت وي. توتمس د نیل سیند څنډې ته بوتلم چې هلته خپل په خټو ککړ مخ او لاسونه ووينم.

کله چې دارالحیات ته ستون شوم سهار شوی و. له دې سره سره چې د ډېرو شرابو د څښلو له امله مې حالت ښه نه و. خو ځان مې د غوږونو برخې ته ورساوه ځکه چې پردې ورځ مې باید په دې برخه کې کار کړی وای.

په دهلیز کې معلم ولیدم. دغه سړی د غوږونو د ناوړغیو متخصص او درباري ډاکټر و. زما شلېدلو جامو او پرېسېدلي سرته یې وکتل او ویې ویل: سینو هه! ته بېګا د عیاشۍ په کورونو کې وې؟ ما خپل سرتیت نیولی و. ښوونکي وویل سترګې دې راوښیه! ما مې سترګې وروښودلې او له هغه وروسته یې زما ژبه هم ولیده او نبض یې وکول و یې ویل: بېګا دې ډېر څښلي دي. په دارالحیات کې د یوه محصل لپاره په شرابو کې افراط ښه نه وي. ځکه چې هغه له کاره غورځوي. که ته ځان معالجه نه کړې ترسبا به

پر کاله وې اوله زړه کار نه شې کولای، راځه چې مسهل در کړم چې کولمې دې پاکې کړي او د شرابو اغېز له منځه یوسي، خو په دې شرط چې نور به نه وایي چې (ولې) ځکه چې په دار الحیات کې د عیاشۍ کورنو ته تگ او شراب څښل عیب نه دی خو (ولې) پوښتنه ستر عیب گڼل کېږي.

ما تر هغې شېبې پورې له ښځې سره وېدېدل نه وو حس کړي او گمان مې نه کاوه چې د یوې ښځې شتون به سړی دومره خوشحالي.

له هغه وروسته به مې له هر فرصته استفاده کوله چې سپین او مس به مې درلودل د عیاشۍ کورنو ته به تلم.

له دې امله چې په دار الحیات کې به ناروغانو سپین زر را کول نو د فلزاتو تر لاسه کول به راته سخت نه و.

له هغه وروسته په دې پوه شوم چې د ښونځي معلمین چې پخوا په ما بد بیننه ول د عیاشۍ کورنو ته ترنگ وروسته یې ماته په ښه سترگه کتل، ځکه پوه شوي ول چې زه په عیاشۍ کې دومره بوخت یم چې د نیو کو فکر را سره نشته.

په دغو حالاتو کې فرعون چې (امن هوتپ) نومېده سخت ناوړغ و او درباري ډاکټرانو یې علاج نه شو کولای.

له دې سره سره چې هره ورځ به یې د فرعون له خوا په معبد کې قرباني کوله خو هغه ورسره نه ښه کېده.

داسې اواز ه گډه شوه چې پاچا پر آمون خدای غوصه شوی چې د هغه علاج نه کوي او په بین النهرین کې یې نینوا ته یو پلاوی استولی چې د نینوا له خدایه څخه چې (ایشتار) نومېږي مرسته وغواړي.

خو دغه موضوع له ملي پلوه دومره لوی شرم و، چې چا جرأت نه شو کولای دغه خبره په لوړ اوزا وکړي چې فرعون د ځان د درملنې لپاره د نینوا له خدایه مرسته غوښتې ده، خلکو به په کراره دغه خبره کوله.

یوه ورځ د نینوا د خدای مجسمه طېس ته ننوته، ما ولیدل چې یو شمېر روحانیون چې اوږدې ږیرې یې درلودې، د دغې مجسمې شاوخوا ته راغونډ شوي ول.

له دې سره له دې، چې ما فکر کاوه زه یو روڼاندی محصل یم خو له دې امله چې پردی خدای راغلی او زموږ د فرعون درملنه کوي کړېدم او کتل مې چې ټول محصلین او د

د رالحیات ښوونکي هم خپه ول.

پردي خدای د نیل له مستهدا تريوې اونۍ مخکې پورې په مصر کې و، خو هېڅ گټه یې ونه کړه چې د فرعون درملنه وکړي او موږ ټول د پردې خدای له ناکامۍ خوشحاله شوو.

سلطنتي کوپړۍ سوری کوونکي د دربار د نورو ډاکټرانو په شان د رالحیات ته راته، خو هغه هم د نورو په شان اندېښمن و او تريوه وخته یې ماته توجه نه کوله.

کله چې پوه شو چې نورې پوښتنې نه کوم، جنجال نه جوړوم او نه وایم چې د (ولې) خواب راکړی، نو له ما سره نرم شو او یوه ورځ یې راته وویل سینو هه! ستا پلار ستر سړی دی، خو د ټولو حقيقي مشرانو په شان بهوزله دی، زه ستا له پلار سره د ملگرتیا له مخې او د هغه درناوي پر بنسټ چې د هغه شرافت او سترتوب ته یې لرم غواړم له تا سره مرسته وکړم.

زه نه پوهېدم چې پاتوږ به څه مرسته راسره وکړي.

خو یوه ورځ یې خبر راکړ چې پاتوږ د فرعون د سرد کوپړۍ د سپرلو لپاره سلطنتي مانی ته ځي.

شپږم خپر کی

لار و چې د فرعون کوپړی سوری کړو

ټول ډاکټران د فرعون له معالجې نهيلي شوي ول او يوازې د درملنې يوه لاره پاتې وه. هغه داوه چې د هغه د کوپړۍ وسپړي او وگوري چې ايا د هغه ماغزه کومه ستونزه لري کنه؟

دغه کار په هر حالت کې گټه درلوده. ځکه چې که د هغه ماغزو کوم عيب درلودای، نو د ماغزو عيب يې لېرې کاوه او که يې عيب نه درلودای په کوپړۍ کې موجود زهرجن بخارونه يې را ايستل او د فرعون سر سپکېده.

پر هغې ورځ چې پاتور د فرعون ماني ته ورته چې سړيې سوري کړي سهار وختي دارالحیات ته راغی او زه يې وروبللم هغه يو صندوق را کړ او ويې ويل په دغه صندوق کې زما د جراحي وسايل وي چې په اور کې اېښودل شوي يا اېښول شوي دي. غواړم تردې مخکې چې نن سلطنتي ماني ته لار شم دلته د دوو کسانو کوپړۍ سوري او وسپړم. ددې لپاره چې تمرين وکړې نو غواړم چې د کار په وخت کې ته د جراحي وسايل را کړي.

پوه شوم هغه مرسته چې پاتور غوښتل له ماسره يې وکړي همدا ده ځکه کله چې يو شاگرد د سلطنتي ډاکټر له لوري غوره کېږي چې د جراحي وسايل د عملياتو په وخت کې ورکړي هغه غوره شاگرد وي. دغه شاگرد د هغه نژدې کس وي او ددې لياقت لري چې د هغه طبي مرستيا ل شي.

له هغه وروسته پاتور مخکې او زه ورپسې هغې برخې ته ننوتو چې لا علاج نه درلود. مفلوجين او هغه کسان پکې پراته ول چې په سر کې زخميان شوي ول.

پاتور چې هلته ورسېد د ځينو سرونه يې معاینه کړل او دوه تنه يې د جمجمې د سپړلو لپاره غوره کړل.

يو هغه لا علاج نه درلود، چې مرگ ورته لويه نیکمرغي وه او بل يو کلک او

تور پوستی غلام چې په سر ته په ډبرې وهل شوی و، نه یې خبرې کولای شوې او نه یې د بدن غړي بنورولای شول.

دواړه یې د جراحی ټول ته بوتلل او بې له ځنډه یې د اپیمو شیر د هغوی رگونو ته ننه ایستله چې د درد احساس ونه کړي.

په چالاکی سره مې د هغوی سرونه وخریل او بیامې د فنگس (کفک) او شنجرف (VERMILION) محلول پرې و موبل ځکه چې په کتاب کې لیکل شوي ول، چې له جراحی عملیاتو مخکې باید د عملیات ځای په دغه ډول محلول پاک شي.

پاتور خپله چاره واخیسته. د سر پوستکي یې پرې کړ، پوستکي یې دواړو لورو ته واړو. په دې وخت کې د سر پوستکي له دواړو غاړو وینه بهیدله خوپاتور وینې ته توجه نه کوله.

تر دې وروسته پاتور د کوپړۍ د سوري کولو وسیله واخیسته او په سر کې یې دننه کړه. کله چې د دې الې څوکه په سر کې ننوتله هغه یې وڅرخوله په دې ډول چې یو گرد هډوکی د سر له کوپړۍ بېل شو او مازغه ښکاره شول.

پاتور ماغزو ته څیر شو او ویې ویل زه د دغه کس په مازغو کې هېڅ نقص نه وینم. بیرته یې هډوکی پر خپل ځای کېښود او پوستکي یې چې سره بېل کړي یې و بیرته سره یوځای کړ او ویې تار په

خو کله چې هغه د سر د تړلو په حال کې و دنازوغ رنګ تک شین و او بڼت او مړ شو. کله چې د هغه سري مړی یې بهر کړ د دار الحیات مشر هم له یو شمېر محصلینو سره هلته موجود و.

پاتور یوه محصل ته وویل په تاسې کې یو تن چې لږ ځوان وي لارښی او ماته لږ شراب راوړی، چې لاسونه مې رېږدي.

یو محصل لار او یوه پیاله شراب یې راوړل هغه چې یې وڅښل د لاسونو رېږد بدل یې ودرېدل بیا یې امر وکړ چې مریی د عملیاتو لپاره وتړي او ورو یې زیاته کړه: د سر د هډوکی د قالب نیونې وسایل چمتو کړئ.

یو ځل بیا ما هغه ته د جراحی وسایل ورکړل، هغه لومړی د سر پوستکي لېرې کړ، خو دا ځل دوه تنه د هغه په امر په ښي او کین لوري کې ولاړ وو، چې د وینې بهېدا مخه ونیسي، ځکه چې پاتور نه غوښتل پخپله په وړو کارونو باندې وخت ضایع کړي چې له

اصلي کاره پاتې نه شي.

په دارالحیات کې یو بې سواده کس و، چې کله به د ناروغ په بستر حاضر شو د زخم خونریزي به ودریدله، خو پاتور په دې وخت کې نه غوښتل له هغه کار واخلي او هغه یې د فرعون د سر سپړلو ته ساتلی و.

له دې ورسته چې پوستکي لهرې شو پاتور د مریي د سر هډوکي ما او نورو کسانو ته وروښود، موږ ولیدل چې دهډوکي یوه برخه د گوزار له امله ننوتې ده.

له هغه وروسته یې په خاصې چرې او ارې سره د هډوکي دغه برخه له جمجې بېله کړه، چې اندازه یې د لاس د ورغوي هومره، او پاتور د تور پوستي مازغه چې سپین رنگه وو او ښور بدل ټولو ته وروښودل، موږ ولیدل چې پر مازغو لږه وینه هم پرته ده او هلته لخته یا کلکه شوې ده.

پاتور وویل دا چې دغه سړی خبرې نه شي کولای او د بدن غړي نه شي ښورولای لامل یې دهغه پر مازغو همدغه لخته یا کلکه شوې وینه ده.

بیا یې په ډېرې خیرتیا سره دغه وینه له مازغو پورته کړه او یو وړوکی هډوکي یې هم چې پر مازغو پروت و له هغه ځایه په احتیاط سره لهرې کړ.

په داسې حال کې چې هغه پخپل کار بوخت و، نورو په پیره له کوپړۍ د جلا شوي هډوکي له مخې د هغه قالب اخیست، قالب واخیستل شو او په دې ډول یې په لرګین خټک هډوکي وټکاوه چې ننوتلی ځای یې بیرته سم شي او بیا یې د هغه قالب واخیسته او په قالب کې یې ویلې شوي سپین زر واچول.

سپین زری یې په اېشیدلو او بوکې ساړه کړل او پاتور ته یې ورکړل پاتور هغه د سپینو زرو ټوټه چې د ناروغ د سر د جلا شوي هډوکي په اندازه وه، د سر په ستر سوري کېښوده او د سپینو زرو په کوچنیو بستونو سره یې د سر له هډوکي سره ونښلوله ورپسې یې د سر پوستکي بیرته د سپینو زرو په قالب راکاربه او له گنده لو وروسته یې ټپ وټاړه.

پاتور وویل دغه سړی راوینښ کړئ، خو باید تر دریو ورځو پورې حرکت ونه کړي.

سړی یې راوینښ کړ.

هغه چې د کوپړۍ له دې عملیاتو مخکې خبرې نه شوای کولای او لاس او پښې یې نه شوای ښورولای تر عملیاتو وروسته یې هم اندامونه خوځولای شوای او هم یې خبرې وکړې.

پاتور هغه ته وویل تر دریو ورځو پورې باید سر، ونه ښوروي.
 کله چې یې مریې بلې کوټې ته د ځملاستو لپاره بوت پاتور وویل که دغه کس تر دریو
 ورځو پورې مړ نه شي معالجه به شي، له دارالحیاته وتلای او له هغه چا څخه خپل کسات
 اخیستلای شي چې سر یې ورمات کړی و.
 له دې وروسته یې محصلین رخصت کړل او ماته یې وویل لاړ شه، زما وسایل په اور
 کې کېږده، ویې اېشوه چې فرعون ته ورشو او ته به هم له ما سره ځې.
 ما په بیرې د پاتور د جراحۍ وسایل پرېمنځل، په اور کې مې کېښودل، ځینې مې
 واېشول او له دارالحیاته ووتو.
 دهغه د جراحۍ صندوق ما اخیستی و او په سلطنتي راون تخت کې چې د دارالحیات
 پر وړاندې یې زموږ انتظار کاوه سپاره شوو.
 دهغه کس په ملگرتیا چې دهغه حضور د وینې د بهېدا مخه نیوله د سلطنتي مانی پر
 لور راوړ شو.
 مریانو روان تخت داسې لېږد اوډه چې بیخي نه خوځېده او مایو ډول ویار کاوه ځکه چې
 پوهېد م د پرژر به سلطنتي مانی ته ننوځم او فرعون به له نژدې وگورم.
 له دې وروسته چې لږ مزل مو په روان تخت وکړ د نیل څنډو ته ورسېدو، په سلطنتي
 ماکو کې کېښناستو او د (طلایي کور) یانې سلطنتي مانی پر لوري روان شو.
 کله چې هلته نژدې شو دومره ماکوگان او گران بیه بیرې چې له گرانو لرگیو جوړې
 شوې وې، ترسترگو کېدلې چې دنیل او به بیخي نه ښکارېدې.
 د خلکو په خوله دا خبره وه چې درباري کوپړۍ سوری کوونکي ډاکټر راغلی دی،
 ټولو به د ویر په بڼه لاسونه پورته کول او ژړل به یې، ځکه چې پوهېدل داسې نه دي شوي
 چې کوم فرعون دې د کوپړۍ له سپړولو وروسته ژوندی پاتې وي.
 موږ د مانی په مخکې له ماکو ښکته شوو او د زنبق په نامه له دروازې یې موږ مانی
 ته دننه کړو.
 د دربار مشرانو او سترو شخصیتونو زموږ په مخکې خپل لاسونه په زنگنو کېښودل
 او سرونه به یې د درناوي په دود ټیټ کړل، ځکه چې پوهېدل موږ هغه کسان یو چې مرگ
 موله خان سره راوړی دی.
 موږ یې د فرعون د خوب د کوټې پر لوري بوتلو، ومې لیدل چې فرعون پریوه کټ

پروت دی چې زري بخمل پرې غورېدلی و او دکتې پښې د خدایانو له مجسمو جوړې شوې وې.

په هغه وخت کې فرعون سلطنتي نښې نه درلودې مخ یې پر سپېدلی او اندامونه یې لوڅ ول. سړي یې یوه لورته کوږ شوی او له خولې یې نارې روانې وې.

ما چې کله فرعون په دې حالت کې ولیدم متوجه شوم چې ددې نړۍ قدرت دومره ناپایداره دی. چې فرعون د ناروغۍ او مرګ په بستر کې له هغو بېوزلو سره کوم توپیر نه لري چې په دارلحیات کې معالجه کېدل او یا به مړه شول.

خو د کوټې سینګار ډېر ښکلی و. په دیوالونو د سلطنتي ګاډیو عکسونه جوړ شوي وو او فرعون په هغو ګاډیو کې د زمریانو پر لور د غشي ویشته و پر وخت انځور شوی و.

پر دیوالونو باندې سره. لاجوردی او طلايي رنگونه ځلېدل او د کوټې غولۍ یې د یو ستر حوض په بڼه ښکلی جوړ کړی و. چې کبان پکې لامبو وهي او هیلۍ او مارغان پکې الوتنه کوي. موږ لاسونه په زنگونو کېښودل او پر ملا تیت شوو.

زه او پاتور پوهېدو چې د فرعون د سر سپرل به ګټه ونه کړي او د هغه حالت ښيي چې مړ به شي.

بله دا چې دود داوي چې له مړینې مخکې باید د فرعون سر سوری شي چې له سره یې بخارونه بهر شي او دا وویل شي چې شاوخوا کسانو د علاج په برخه کې له وروستیو هلو ځلو هم ډډه ونه کړه.

ما د پاتور. تور بخونه صندوق چې له ښکلي ابنوس (EBONY) لرګي جوړ شوی و. پرانست چې وسایل یې ورکړم.

زموږ تر ورتګ مخکې سلطنتي ډاکټرانو د فرعون سر خرپیلۍ و او د کوپړۍ د سوري کولو لپاره یې چمتو کړی و.

پاتور هغه سړي ته چې شتون به یې د وینې د بهېدا مخه نیوله امر وکړ چې د فرعون د سر خوا ته ودرېږي او د هغه سر دې په دواړو لاسونو کې کلک ونيسي.

خوپه دې وخت کې دمصر ملکه چې (تي تي) نومېده رامنځ کې شوه او ویې ویل نه! ما تر هغه وخته د هغه ځای د عظمت له امله د مصر ملکه. ولیعهد او د هغه خور نه وو لیدلي او ټولو د غم له امله لاسونه پورته نیولي ول.

د مصر ولیعهد همغه ډول چې د دغه کتاب په پیل کې مې هم وویل په هغه کال وزېږېد

چې زه پکې زېږدلی وم خو تر ما دنگ و، ژامه يې درلوده خو تېري يې نشوتی و. هغه هم دخپلې مور او خور په شان لاسونه پورته نيولي ول.

خور يې د مصر يوه ښکلې نجلی گڼل کېده او له دې امله چې د هغې عکس مې د آمون په معبد کې ليدلی و، نو پر دې خبره له مخکې پوهېدم.

د مصر د چاغې غمړنگې ملکې (تي تي) په هکله په هغه وخت کې ډېرې خبرې کېدلې. ټولو به ويل چې هغه يوه معمولي ښځه وه او له همدې امله د هغې دنیکونو نوم په رسمي اسنادو کې نه راځي.

هغه کس چې شتون به يې د تپ وينه دروله کله چې وليدل چې ملکې د ((مه کوئ)) حکم وکړ دوه گامه په شا شو.

دغه سړی يوساده کليوال او بې سواده و، چې د طب له علمه هم بې خبره و، خو له دې چې شتون به يې د زخمونو وينه دروله هغه يې په دار الحيات کې ددې لپاره گمارلی و چې کله به يې څوک عمليات کول هغه به يې په سر ولاړ و.

زه فکر کوم ددې علت چې ددغه سړي شتون به وينه ودروله دا و چې د هغه بدن به ډېر کروونکی او بد بوی کاوه.

دغه بوی دومره سخت و چې هر څومره به يې دغه کس ووينځه نو بوی به يې بيا هم نه ورکېده او دغه بوی هغه ميخ ته ورته و، چې د انسان په مازغو کې ننوځي.

دا چې مازغه او اعصاب پر ټول بدن واکمن وي نو د وينې د بهېدا مخه به يې ونيوله.

زه په پريکنده توگه نه وایم چې دغه سخت او کروونکی بوی به د وينې د بندېدا سبب کېده خو له دې امله چې ددغه کار لپاره د منلو وړ بل دليل نه شوموندلی نو زه تصور کوم چې د هغه بوی وينه دروله.

ملکې وويل زه اجازه نه ورکوم چې دغه کس دخداي سر په خپل لاس کې ونيسي. بلکه زه په خپله د هغه سر نيسم.

پاتور وويل مېرمنې! کله چې د سرپوستکي ليرې کړو وينه بهېزي او ستاسې لپاره د خونريزي کتل ښه نه دي.

خو ملکې وويل زه دخدايانو د وينې له کتلو نه وېرېدم او پخپله يې سر کلک نيسم. له دې چې سلطنتي ډاکټرانو زموږ له راتگه مخکې فرعون بېهوشه کړی و، پاتور پوهېده چې هغه به زموږ غږ وانه وري او که يې واورې هم نو د غبرگون ښودلو وس نه لري.

، نو خبرې يې پيل کړې، په همدې حال کې يې پر خپلې ډبرينې چرې د فرعون د سر پوستکي سوري کړ او په همدې وخت کې يې ويل:

فرعون چې له خدايانو دې د آسمانونو پر لور ځي او د خپل پلار آمون په زرین ماکو کې به وي.

فرعون له لمره پيدا شوی دی او د لمر لور ته به جاروځي او د هغه نوم به تر قيامته پورې پاتې وي... ای بوين سرپه... ته چيرې يې؟ ولې نه راځې چې وينه ودر وې.

وروستی جملې د پاتور له لوري هغه کس ته وې چې بايد پخپل شتون سره يې وينه درولې وای، ځکه چې پاتور کتل د فرعون د سر له پوستکي وينه بهرې او پوه شو چې بوين سرې نشته.

معلومه شوه چې هغه سرې د ملکې له ويرې شاته تللی دی او په ديوال يې تکيه وهلي وه. کله چې پوه شو له هغه سره خبرې کېږي د کت او د فرعون د سر لور ته نژدې شولاس يې پورته کړ او کله چې يې لاس پورته کړ د فرعون د سر وينه چې د ملکې په بدن تويه شوې وه بنده شوه، خو د دغه سرې د بدن خوسا او بد بوی په ټوله کوټه کې تيت شو، کله چې وينه ودر د يده پاتور د جمجمې د هډوکي پر سپرلو لگيا شو او په همدې وخت کې په خبرو بوخت شو، خو هغه يوازې د دې لپاره خبرې کولې چې يوڅه يې ويلې وای، ځکه پوهېده چې يو ډاکټر د سر د سوري کولو په وخت بايد د ناروغ له خپلوانو سره خبرې وکړي چې د هغوی پام پر بله خوا واړوي او په دې توگه هغوی له وېرې او اغېزمنتيا وساتي.

پاتور وويل مېرمنې! له دې وروسته چې خدای اسمانونو ته وخت د آمون له لوري به پرې برکتونه واوري، په دې وخت کې وليعهد پاتور ته ور نژدې شو او ويې ويل تاسې تېروتي ياست، آمون به پر هغه برکت ونه اوړوي بلکې هغه به د آتون له ملاتړه برخمن شي. پاتور وويل ستا خبره سمه ده ما تېروتنه وکړه او ويې ويل هغه به د آتون له ملاتړه برخمن شي.

زه پاتور نه ملا متوم چې پوه نه شو، فرعون له کوم خدای سره ډېره علاقه لري ځکه انسان نه شي پوهېدلی چې د هر چا پامور خدای کوم يو دی؟

په مصر کې تر سلو ډېر خدايان شته او ان کاهنان او ملايان چې د خدايانو د نومونو يادول يې دنده او کار دی دا ادعا نه شي کولای چې د ټولو خدايانو په نومونو پوهېږي وليعهد ژړل او پاتور د خبرو په وخت هغه ته ډاډگېر نه ورکوله تردې چې د فرعون د سر

هډوکی يې غوڅ کړ او له کوپړۍ څخه يې يو کوچنی هډوکی چې د گوتو د دوو بندونو په اندازه و له جمعې رابېل شو.

ما او پاتور په خيرتيا سره د فرعون مازغه کتل، ما چې ورته کتل مازغه يې ايرن رنگه ول چې بنور بدل.

پاتور وويل سينو هه خراغ دې لور ته ونيسه چې زه د سر داخلي برخه ښه وگورم ما خراغ داسې ونيو چې رڼا يې د سر منځنۍ برخې ته رسېدلې او پاتور وويل ډېر ښه، ډېر ښه! ما خپل کار وکړ او نور مې له وسه وتلې خبره ده، بلکې آتون بايد فيصله وکړي ځکه چې له دې وروسته موږ خپله دنده خدايانو ته سپارو.

له هغه وروسته يې د جمعې هډوکی بيرته پر خپل ځای کېښود مگر له دې وروسته چې د سر هډوکی بيرته کېښودل شو، د فرعون حالت که څه هم بېهوشه و خو لږ ښه شو. کله چې پاتور تپ و تاپه ملکې ته يې وويل: که خدايان اجازه ورکړي او هغه تر لمړختو ژوندي وساتي، نو ژوندي به پاتې شي گني مږ به شي.

(لکه چې گوري پاتور کله چې غواړي د مصر ملکې ته ووايي چې فرعون به مړ شي. د هېڅ شي پروا نه کوي او د فکر نه کوي چې هغوی به خپه شي له مقدمې پرته دا خبره ورته کوي ځکه چې په مصر کې خلک شپه او ورځ د مرگ له فکر سره آشنا و، څوک له دې خبرې نه و پرېده او نه اغېزمن کېده چې د خپلو نژدې کسانو د مرگ خبره واورې).

له هغه وروسته پاتور لاس د وير په دود پورته کړ او موږ هم همدا سې وکړل. ما د جراحي وسايل ټول کړل، په اور کې مې کېښودل او له پاکولو وروسته مې پخپل صندوق کې کېښودل. ملکې موږ ته وويل: زه به پاموږ ډالۍ درکړم، بيا يې رخصت کړو. موږ له هغې کوټې را وواتو چې فرعون پکې پروت و او يوې بلې کوټې ته ولاړو، هلته يې موږ ته خواړه راوړل او مريانوز موږ پر لاسونو او به را واچولې. ما له پاتور څخه پوښتنه وکړه: وليعهد ولې وويل چې پلار يې د آتون د خداي پلوی دی نه د آمون.

پاتور وويل دغه موضوع او ږده کيسه لري که يې اوس پيل کړم ډېر وخت به واخلي، همدومره به درته ووايم، دغه آمون هوتپ چې موږ يې د کوپړۍ ورو سپړله، يوه ورځ يې سوچ کړی و چې د آتون خداي ځان ور ښکاره کړی دی او ددې لپاره خداي په ښار کې يو معبد جوړ کړ چې له سلطنتي کورنۍ پرته بل څوک نه ورځي. ددغه معبد کاهن امي نومېږي چې دغه کس او دهغه مېرمن د مصر د وليعهد روزونکي ول وليعهد چې تا اوس

ولید د دغې مېرمنې شیدې یې رودلې دي او آمي یوه لور لري چې (نفرتي تي) نومېږي. له دې چې ولیعهد له دې نجلی سره یوځای شېدې خورلې له ناچارۍ باید یوه ورځ د ولیعهد خور شي. (دغه نومونه چې تا سويې دلته لولئ تاریخي نومونه دي. نفرتي تي همغه مېرمنه ده چې وروسته د مصر ملکه شوه او دا چې پاتور وویل هغه به یوه ورځ د ولیعهد خور شي مقصد یې دا و چې یوه ورځ به له هغه سره واده وکړي. ځکه چې په مصر کې د خور او ورور ودونه روا ول ژباړونکي).

پاتور د شرابو پیمانه پر سر واړوله او ویې ویل ای سینو هه! زما په شان دیوه بوډا لپاره تردې بل شي خوندور نه دی چې وڅوري او وڅښي او په هغومسلو خبرې وکړي چې په ده پورې اړوندې نه وي. بوډاگان د ډېرو خبرو شوقیان وي.

که زه خپل تندي وسپرم ډېر رازونه پکې شته دي آیا تا کله دا فکر کړی دی چې ولې د فرعون بڼې تل لونې زېږوي او زوی یې نه کېږي. ومې ویل نه! ما په دې هکله فکر نه دی کړی.

پاتور وویل دغه فرعون چې موږ یې اوس سر سوری کړ، په ځوانۍ کې د سوډان د سوېل په ځنگلونو کې څه د پاسه پنځه سوه زمریان او ځنگلي غوایی ښکار کړي دي. هغه ډېر کلک او پیاوړی و او هره ورځ به له یوې نجلی سره ویدېده. خوله دغو ټولو ښځو څخه یوازې نجونې پیدا شوې دي او یوازې یې له ملکې څخه یو زوی پیدا شو چې اوس ولیعهد دی.

ایا ته دایوه عادي چاره بولي؟

ددې چارې علت چې هېڅکله د فرعون زوی نه دی پیدا شوی دا دی چې ملکې د درباري ډاکټرانو په وسیله زېږیدلي هلکان ژوندي نه پرېښودل او کله چې به هلک وزېږېد سمدستي به یې وواژه.

بیا پاتور سترگه ووهله او ویې ویل ای سینو هه! ته باید په دغو اوازو باور ونه کړې، ځکه چې ملکه په مصر کې تر ټولو مهربانه او غوره مېرمن ده.

موږ په خوراک او څښاک بوخت شوو او ما د سلطنتي ډوډۍ له خورلو خوند اخیست، ځکه ذایقې به مې راته امر کاوه چې دغه ډوډۍ د دارالحیات له خوړو خوندوره ده. یو وخت مو پام شو چې شپه شوې ده.

پاتور وویل زما لاس ونیسه او له دې ماڼۍ مې بهر کړه. ځکه چې که څه هم شراب

زړونه بنادوي. خو موږ مستوي او زه به ستا له مرستې پرته ولوېږم.

ما دهغه لاس ونيوه او له ماني بهر شوو، ومې کتل چې د بنسار رڼا په ختيځ لوري کې اسمان روښانه کړی دی.

ما هم له حده ډېر ځنېلي ول او د خوشحالي احساس مې کاوه. زړه مې د يوې ښځې هوس کړی و، پاتور ته مې وويل زه بايد ولاړ شم او د عياشې په يوه کور کې يوه ښځه ومومم چې خپله خور يې کړم.

پاتور وويل هر نارينه د شپې مهال چې خپل ورځني کارونه خلاص کړي، د عشق فکر کوي. گڼې مينه نه شته. ما ورته وويل ايا ته پر عشق باور نه لري؟ نو داڅه شی دی چې ما د عياشې د کور لوري ته کاږي؟ پاتور وويل دا چې تا اوس د عياشې د کورونو پر لور کشوي هغه اړتيا ده چې ته يې ښځې ته لري، ځکه چې که يو نارينه ونه کړای شي ځوانه ښځه ترلاسه کړي او هغه پخپل څنگ کې ويده نه کړي غمجن کېږي، خو له دې وروسته چې ښځه دهغه خور شوه نو تر مخکيني حالت ډېر پسې غمجن کېږي.

ومي ويل ولې داسې کېږي؟ ولې کله چې يو نارينه يوه ښځه خپله خور کړي غمجن کېږي. پاتور وويل دغه پوښتنه چې ته يې له ما کوي خدايان هم ورته ځواب نه لري.

له هغه وخته چې دغه دنيا شته همدا سې ده، له دې ورسته به هم همدا سې وي. هر څل چې يو نارينه له يوې ښځې سره ځملي او هغه خپله خور کړي، تر ځملا ستود مخکې حالت په پرتله وروسته ډېر غمجن کېږي. ومې ويل پاتوره ايا ته تراوسه پورې مين شوی يې؟

پاتور وويل که وغواړې د مينې په هکله له ماسره خبرې وکړې ما به اړ کړې، چې ستا سر هم د فرعون په شان وسپړم چې سوزنده براس ترې بهر شي، ځکه هغه څه چې تا د مينې په هکله فکر کولو ته اړ کوي همدا براس دی چې ستا په کوپړۍ کې راټول شوی دی. ځکه چې مينه نشته او هغه څه چې مينه بلل کېږي، هغه اړتيا ده چې نارينه او ښځه يې يو بل ته لري چې په دې توگه له يو بل سره خور او ورور شي.

بيا پاتور د ستړيا احساس وکړ او ويې ويل ما هغې کوټې ته بوځه چې په سلطنتي ماني کې ماته په نظر کې نيول شوې ده هلته مې ځملوه او ته هم په هماغې کوټې کې ويده شه، ځکه چې موږ نن شپه بايد په دې ماني کې پاتې شو چې د فرعون د مرگ په وخت کې دهغه له پوزې څخه د يوه مرغه وتل وگورو.

ما وويل پاتوره! ستا په شان يوه کس ته نه ښايي چې چټي خبرې وکړي.

پاتور وویل: زه چتیا وایم؟

ومې ویل هو! ځکه چې د مرگ په وخت کې د انسان له پوزې کوم مرغه نه راوځي. ما پخپله دارالحیات ته تر تگ مخکې او له هغه وروسته ډېر کسان ولیدل چې مړه شول خو د هېڅ یوه له پوزې څخه مرغه الوتې نه دي او پردې سربېره د طب علم لادا وایي چې د انسان په وجود کې یوازې یو ځای شته چې یو ژوی پکې ژوندی پاتې کېدای شي او هغه هم د امیندواری په وخت کې د ښځې خېټه ده، له دې پرته بل داسې ځای نشته چې یو ژوی پکې ژوند وکړای شي په دې ډول څنگه یو الوتونکی د انسان په بدن کې پاتې کېدای شي او بیا د پوزې له لارې د باندې وتلای شي.

پاتور وویل: ای سینووه! له دې سره سره چې په دارالحیات کې ستا د نیوکو له امله ستا د پرمختگ مخه ونیول شوه، خو بیا هم دغه نیوکې کوي او سزا شوی نه یې. پوه شه چې فرعون د خدای زوی دی، له نورو سره توپیر لري، د مرگ په وخت کې د هغه له پوزې یو مرغه راوځي او دغه مرغه روح دی چې د فرعون له مړینې وروسته ژوندی پاتې کېږي.

یو ځل بیا پاتور راته سترگې وواهه او ویې ویل که غواړې چې ډاکټر شي، خلک معالجه کړای شي، خپل ډېر ناروغان ووژني، له دغې لارې څخه ډېرې پیسې، مریان او وینځې ترلاسه کړې، په طبس کې د ښه نوم خاوند شي او هره شپه پخپل کور کې میلستیا وکړې نو باید عقیده ولرې چې د مرگ په وخت کې د فرعون له پوزې مرغه الوځي.

نور هم ستا په شان دي او ښه پوهېږي چې د فرعون او د ښار د تیت سوالگر د مرگ ترمنځ د جسمي خانگرتیاوو له پلوه هېڅ توپیر نشته خو هغوی سره، سپین، مریان او وینځې غواړي، نو داسې ښيي چې په رښتیا دا خبره مني، خو که ته سبا په دارالحیات کې ووايي چې دغه خبرې ما درته کړي زه به منکر شم او وبه وایم چې ته په ما تهمت پورې کوي، ډاډه اوسه چې زما خبره به ومنل شي او تا به د سلطنتي ډاکټر او د دارالحیات د معلم د تورنولو له امله له ښونځي وباسي، ځکه ټول درباریان چې په دارالحیات کې کار کوي زما په شان له ښځو، خوږو، سرو او سپینو سره مینه لري.

ای سینووه! راځه ما په غېږ کې ونیسه او خپلې کوتې ته مې بوځه چې هلته ویده شم. ته هم ځمکه ځکه چې سبا سهار باید د فرعون له پوزې د مرغه الوت وگورو او پخپل

خط به وليکو چې مرغه مو وليد چې د هغه له پوزې ووت او اسمانونو ته والوت.
 ما د يوه مريي په شان چې خپل بادار په غېږ کې نيسي او له يوه ځايه يې بل ته بيایي،
 دغه په وزن سپک بوډا په غېږ کې واخيست. سلطنتي مانۍ ته مې بوت او په هغې کوټې
 کې مې ځملاوه چې ده ته ځانگړې شوې وه.
 خوماته خوب نه راته، ځکه څلميتوب خوب ته نه پريښودم. له مانۍ څخه راووتم، د
 سلطنتي مانۍ په مخکې گلانو کې ودرېدم او د طبس ښارد رڼا او د ستورو تماشا مې
 کوله.
 په داسې حال کې چې گلان مې بويول هغه بڼځه راياده شوه چې يوه ورځ دارلحيات ته
 راغلې وه. خپل ځان يې (نفر نفر نفر) معرفي کړی و او له مايې غوښتنه کړې وه چې کور
 ته يې ورشم. خوزه ورسره نه وم تللی، ځکه چې وېرېدم دغه بڼځه به له ماسره داسې کار
 وکړي چې خويندې يې له ورونيو سره کوي.
 خو په دې شپه مې ددې بڼځې ارمان کاوه او له ځان سره مې ويل څومره به بڼه وای چې
 هغه ماته راغلې وای يا دا چې د هغې کور را معلوم وای چې ورغلی وای.

اووم خپر کی

د مصر ولیعهد او د هغه مېرګي

ناڅاپه مې له گلانو یو غږ واورید. گورم چې یو کس ماته را نژدې کېږي چې ما وپېژني. ما هم وپېژاند او پوه شوم چې ولیعهد دی. په دغه ځای کې د دغه ځوان له لیدو حیران شوم او ووېرېدم. دواړه لاسونه مې پر زنگنو کېښودل او په ملاتیت شوم. ولیعهد وویل سر دې پورته کړه. ځکه چې دلته موږ څوک نه گوري او ضروري نه ده چې ته زما په مخکې رکوع وکړې. ایا ته هماغه نه یې چې نن دې زما د پلار په کوټه کې له دغه زور بیزو سره کار کاوه او هغه ته دې سټک ورکاوه؟ زه دېوډا بیزو له نومه حیران شوم. سر مې پورته کړ او ولیعهد وویل له زاړه بیزو څخه زما مقصد پاتور دی. چې نن یې زما د پلار سر و سپړه. دغه نوم زما مور پر هغه ایښی دی او که زما پلار مړ شو ته به له هغه سره یو ځای ووژل شي. زه ددی خبرې په اورېدو ډېر ووېرېدم. ځکه چې نه پوهېدم که څوک دیوه فرعون سر سوری کړي او هغه معالجه نه شي باید سر، سوری کوونکی ووژني. پاتور دغه خبره ماته نه وه کړې اوزه حیران هم وم. ځکه چې زه خو گنهنګار نه وم چې ما دې ووژني. هغه کس چې د جراحی په وخت ډاکټر ته چاره او سټک ورکوي بیګناه وي او باید هغه ونه وژل شي. ددې لپاره چې هغه دناروغ په معالجه کې اغېزه نه لري. ولیعهد ماته وویل زه پوهېږم چې نن به خدای ځان را څرګند کړي خو په سلطنتي ماڼۍ کې خدای ماته نه راځي. بلکې له ماڼۍ د باندې ماته څرګندېږي. زه پر دې هم پوهېږم چې د خدای د ظهور پر وخت زما بدن رېږدي او غږ به بند شي خو باید یو څوک وي چې له ماسره مرسته وکړي.

له دې امله چې ته مې په لاره کې وموندلې او په دې هم خبریم چې ډاکټريې نو تابه له
خان سره بوځم.

مانه غوښتل چې له دغه ځوان سره لار شم ځکه پاتور راته ویلي ول چې د فرعون
دمړینې پر وخت باید په مانې کې پاتې شو، خود ولیعهد له امره مې هم سر نه شو غړولای
او مجبوره شوم له هغه سره لار شم.

ولیعهد یولنډ لنگ اغوستی و، چې ورنونه یې هم ترې ښکارېدل. هغه زما په پرتله
جگ دی او اوچت گامونه یې اخیستل.

کله چې دنیل ځنډې ته ورسېدو ولیعهد وویل باید له سینده واورو او خان د هغه
ختیزې ځنډې ته ورسو.

دیوه ماکو پری یې خلاص کړ او زه ورسره په ماکو کې کېناستم او پارو مې واهه کله
چې د سیند بلې ځنډې ته ورسېدو ولیعهد له دې پرته چې ماکو وتړي هغه یې په سیند کې
خوشې کړ او اوبو ماکو لاهو کړ.

مونږ د ختیځ په لور وخوځېدو او له دې امله چې ولیعهد چټک روان و، نو زه مجبور
وم چې د هغه تر شا ورپسې وځغلم او بدن مې خولې وکړې.

په دې توگه مونږ هغه ځای ته ورسېدو چې د طبس ښار او د هغه باغونه زموږ شاته پاتې
شول او د طبس په ختیځ کې هغه درې غرونه راڅرگند شول چې د دغه ښار ساتونکي بلل
کېږي.

کله چې داسې ځای ته ورسېدو چې نور څوک نه وو او کوم غږ هم نه اورېدل کېده، نو
ځوان پر ځمکه کېناست او ویې ویل دلته به خدای ماته راڅرگندېږي.

زه حیران شوم چې څه ډول به هغه ته خدای ورڅرگند شي، ایازه به هم هغه وگورم کنه؟
په دې توگه سهار شو او تر لمر ختو وروسته ولیعهد نارې کړې (سینو هه) خدای راغی
او زما لاس ونیسه ځکه چې لاس مې ریرېدي.

مادهغه لاس ونيو او هر څومره چې لمر راپورته کېده د ولیعهد هیجان نور هم زیاتېده،
پر خاورو پرېوت او پر ځان راتاو شو.

زه چې د هغه له دغه حالته وېرېدلې وم، په دې وخت کې اسوده شوم ځکه پوه شوم چې
ولیعهد په میرگي اخته دی او ممکنه ده چې خپله ژبه هم پر خپلو غاښونو غوڅه کړي.

دود داسې دی چې د دغه ډول ناروغانو د غاښونو په منځ کې یو لړگی ورېږدي خو ما

هله لږگی پیدا نه کړې، مجبوره شوم د خپل لنگ یوه ټوټه پرې کړم او د هغه د غاښونو ترمنځ یې ورکېږدم، چې ژبه یې غوڅه نه شي.

بیا هغه ډول چې په کتاب کې لیکل شوي دي، د هغه د درملنې لپاره مې د ولیعهد د بدن مالش پیل کړ. ما د ولیعهد بدن مالش کاوه، چې یو باز لکه چې له لمره راوتلی وي زموږ پر سر وگرځېد او داسې ښکارېده چې غواړي د ولیعهد پر سر کېږي.

له ځان سره مې وویل ښایي هغه خدای چې ولیعهد یې په تمه و همداباز وي. خو خوشبې وروسته یو ښکلی ځوان، چې نیزه یې په لاس کې وه او د سوريې د غرونو اوسیدونکی ښکارېده راڅرگند شو. دغه هلک دومره ښکلی و، چې ما ورته رکوع وکړه. ځکه فکر مې وکړ هغه د ولیعهد خدای دی.

ځوان د مصر په ولایتي لهجې له ما پوښتنه وکړه دا څوک دی؟ ایا ناروغه دی؟ ما ورته وویل که ته خدای یې، د دغه ځوان معالجه وکړه او که غل یې په دې پوه شه چې موږ هېڅ نه لرو چې درېې کړو.

هغه باز چې په اسمان کې الوت راښکته شو او د ځوان پر اوږه کېناست. ځوان وویل زه خدای نه یم او دیوې پنیر جوړونکې ښځې اومیره زوی یم خولیک لوست مې زده کړي.

اتکل مې کړی چې زه به ډېر ژر د نورو قوماندان شم او اوس طبس ښار ته ځم چې د فرعون خدمت وکړم، ځکه چې اورېدلي مې دي، فرعون ناروغ دی او یو ناروغ پاچا زما په شان کسانو ته اړتیا لري چې د هغه ملاتړ وکړي.

بیا یې په ولیعهد نظر تېر کړ او ویې ویل ایا هغه به له دې ناروغۍ مړ شي؟ ومې ویل نه... د هغه ستونزه مرګونې نه ده خو انسان بېخوده کوي او انسان په بېخودۍ کې خپل اختیار له لاسه ورکوي.

ولیعهد بیدار شو خو د سهار د یخنۍ له امله رېږدېده، نیزه لرونکي ځوان خپل واسکت وایست پر ولیعهد یې واچاوه بیا یې وویل اوس څه کوي؟

ما ورته وویل که له ماسره مرسته وکړې هغه به ښار ته یوسو او هلته به یو روان تخت پیدا کړو چې هغه پکې کېږي او کور ته یې ورسوو.

ځوان وویل سمه ده زه چمتو یم چې له تاسره مرسته وکړم او هغه ښار ته بوځم ولیعهد کېناست خو رېږدېده. نیزه لرونکي ځوان مرسته وکړه، هغه واسکت مو

ورواغوست او ماته یې وویل دغه ځوان د شتمنو له کورنۍ دی، ځکه چې د بدن پوستکي یې سپین دی او نرم او سپین لاسونه لري.

بیا یې زما لاسونه ونيول او ویې ویل ته هم نرم لاسونه لرې دنده دې څه ده؟
ومې ویل زه ډاکټریم او په طبس کې دامون د معبد په دارالحیات کې مې درس ویلی دی.
ښایي دغه ځوان دې راوستی دی، چې دلته یې درملنه وکړي، خو ښه شوه چې جامې دې ورواغوستې، ځکه چې په بیدیا کې سهار مهال هوا سړه وي.
د لمر له راختلو او د جامو له اغوستلو وروسته د ولیعهد رپرېدا وردېده، ناڅاپه یې دغه ځوان ولید او ویې ویل دغه هلک ډېر ښکلی دی، له هغه یې پوښتنه وکړه ایا دآتون خدای راستولی یې؟

نیزه لروونکي ځوان وویل ... نه
ولیعهد وویل نن ما وکړای شول چې آتون خدای ووينم او همدا چې لمر راوخوت او هغه مې ولید، فکر مې وکړ چې ښایي هغه ماته راستولی یې.
ځوان وویل، زه د خدای له لوري نه یم راغلی، بلکې بېگا و خوځېد م چې نن سهار طبس ته ننوځم او د فرعون خدمت ته ملا وتړم.
د لمر له ختو وروسته زما باز دلته الوت کاوه، زه پوه شوم چې ښایي دلته یوڅه وي چې د هغه پام یې جلب کړی دی او چې دلته راغلم تاسې مې ولیداست.
ولیعهد وویل په دې نیزې څه کوي؟

ځوان وویل ددې نیزې څوکه له مس او قلعي څخه جوړه شوې ده او راغلی یم چې هغه د فرعون د دښمنانو په وینو سره کړم. (لومړنۍ دوه اوسپنې چې انسانانو سره یوځای کړي مس او قلعي وه، چې ډېر ځله په معدنونو کې دواړه یوځای وي او دغسې ترکیب ته به عربي کې مفرغ وايي.)

ولیعهد وویل زه له وینې بهیدنې کرکه کوم، ځکه د وینې بهول تر ټولو بد عمل دی.
نیزه لروونکي ځوان وویل زه ستا په شان فکر نه کوم او باوري یم چې د وینې بهېدل د ملتونو د پاکۍ سبب کېږي او هغوی څواکمنوي. خدایان وینه خوښوي، ځکه چې د وینې په خوړلو سره کلکېږي او تر هغې ورځې چې جنگ ممکن وي د وینې بهېدل به دوام لري.
ولیعهد وویل زه به داسې کار وکړم چې نور جنگ رامنځته نه شي.
نیزه لروونکي ځوان ماته وکتل او ویې ویل داسې ښکاري چې دغه سړی لیونی شوی

دی، ځکه چې جنگ پخوا هم و او تل به وي او هر کار چې ملتونه یې د جنگ دمخنيوي لپاره وکړي جنگ به نور هم زیات شي ځکه چې جنگ هم لکه د ساه اخیستلو د ژوند لپاره اساسي توکی وي.

ولیعهد لمر ته وکتل او ویې ویل، ټول ملتونه دهغه زامن دي، ځکه چې هغه آتون دی، بیایې ګوته د لمر خواته ونيوله او زیاته یې کړه، ټول مکان او زمان له هغه سره تړاويږي. زه به په طبس کې د هغه لپاره یو معبد جوړ کړم او د هغه انځور به ټولو باچاهانو ته ولېږم، زه له هغه پیدا شوی یم او هغه ته به ستنېږم.

نیزه لرونکي ځوان ددې خبرو له اوریدو وروسته وویل شک نشته چې هغه لیونی دی او تاسو حق درلود چې هغه مو بیدیا ته راوستی دی چې معالجه یې کړی.

ما وویل هغه لیونی نه دی، بلکې د میرګي پر وخت یې خپل خدای ولید، خوموږ دا حق نه لرو، د هغه څه په اړه نیوکه وکړو چې هغه لیدلی دی، ځکه چې هر څوک کولای شي د هغه خدای عبادت وکړي او پر خبرو یې عمل وکړي چې ورته ګروهمن وي.

موږ ولیعهد پورته کړ او د ښار پر لور مو بوتله د میرګي د حملې له امله ډېر کمزوری شوی و، نو تر دواړو متیومو ونيو او باز هم زموږ په مخکې الوت کاوه. ښار ته چې ورنژدې شوو ګورم چې د معبد یو کاهن یا ملا له یوه روان تخت او یو شمیر ملایانو سره د ولیعهد په تمه دی او موږ له حدس او ګمانه پوه شوو، چې دغه کاهن به هماغه آمي وي.

لومړنی خبر چې آمي ولیعهد ته ورکړ همدا و، چې د هغه پلار او درېیم آمون هوتپ، له دې نړۍ سترګې پټې کړې دي، هغه ته یې د کتان جامې ورواغوستې او خولۍ یې ور پر سر کړه (خولۍ دلته خاص نوم دی او د تاج په ماناده، پخوانیو ډېرو شاعرانو چې د تخت او خولۍ خبره یې کړې هدف یې همدا تاج و، ژباړن).

آمي ماته وویل سینو هه! ایا هغه وتوانید چې خپل خدای وګوري.

ومې ویل: هغه وایي چې خپل خدای یې لیدلی دی، خو زما پام ده ته و، چې کوم تاوان ورو نه رسېږي او دهغه علاج مې کاوه، پوه نه شوم چې دهغه خدای کله څرګند شو. خو ته زما نوم څنګه پېژنې؟ ما خو کله هم نه یې لیدلی، آمي وویل زما دنده داده چې ستا په نوم پوه شم او پر هغو پېښو خبر شم چې په سلطنتي ماڼۍ کې تېرېږي.

بېګا چې کله زه پوه شوم چې ولیعهد چې اوس فرعون دی، له میرګي سره مخامخېږي، نو پرې مې ښود چې یوازې پاتې شي، ځکه هر وخت ولیعهد احساس کوي چې دغه

مرض پرې حمله کوي گوشه نشین شي او که ونه غواړي چې یوازې پاتې شي، هوږ هڅه کوو، چې هغه یوازې پرېږدو، ځکه چې هېڅوک باید د ولیعهد میرګي او د هغه له خولې وتلي ځگونه ونه گوري.

بېګا چې کله ما ولیدل چې ولیعهد له ماڼۍ څخه د وتلو پر وخت له تاسره مخامخ شو، نو ډاډه شوم، ځکه چې ته ډاکټر یې او له دې سره سره چې طبیب یې د آمون د معبد کاهن هم ګڼل کېږي، ځکه تر هغه مهاله چې یو څوک کاهن یا ملانه شي هغه د در الحیات په ښوونځي کې نه پرېږدي.

او زه د آتون د معبد کاهن یم.

هغه وویل له دې سره سره چې زه او ته د دوو بېلو خدايانو پیروي کوو، خو اجازه مې ورکړه چې تېره شپه ولیعهد له تاسره یوځای بهر لاړ شي، ددې لپاره چې یو ډاکټر د هغه پالنه وکړي او زما یقین و، چې میرګي پرې راځي.

بیا یې نیزه لرونکي ځوان ته اشاره وکړه او ویې ویل دا څوک دی؟ ومې ویل: یو ځوان دی چې نن سهار په بیدیا کې ورسره مخامخ شوو، یو بازیې هم پر سر الوت او اوس دغه مرغۍ د هغه پر ولي ناسته دی.

آمي وویل کله چې پر ولیعهد د میرګي حمله راغله، دغه ځوان هلته موجود و او د هغه د ناروغۍ منظره یې ولیدله؟

ما ورته وویل: هو.

ویې ویل: که داسې وي باید دغه ځوان ووژنو.

پوښتنه مې وکړه ولې؟ ویې ویل ددې لپاره چې ولیعهد اوس فرعون دی او که خلک پوه شي چې زموږ فرعون په میرګي اخته دی او کله ناکله پرې حمله راځي، بېخوده کېږي نو پر هغه به عقیده ونه کړي.

ومې ویل دغه ځوان چې تاسې یې گورئ، نن یې په بیدیا کې خپل واسکت، وایست او ولیعهد یې پرې پټ کړ، چې له یخنۍ ونه رېږدي او پخپله هم وایي ددې لپاره راغلی چې د فرعون له دښمنانو سره وجنگېږي او له دې پرته ډېر ساده ځوان دی او په دې خبرې نه پوهېږي چې ولیعهد په دې مرض اخته دی.

آمي هغه ځوان ته نارې کړې او ویې ویل اوریدلي مې دي چې تانن د ولیعهد خدمت کړی دی، دغه د سرو زرو کړۍ ستا انعام دی.

له هغه ورسته آمي د سرو زرو يوه کړۍ هغه ته ورو غورځوله، خو ځوان دغه کړۍ وانخيسته او طلا پر ځمکه ولوېده.

آمي ورته وويل ولې دې سره زروانه خيستل؟

ځوان ورته وويل: ددې لپاره چې زه يوازې له فرعون څخه امر ترلاسه کوم او د نورو دستور نه منم. داسې ښکاري چې فرعون همدا ځوان دی چې اوس يې خولۍ پر سر کړې ده او تن دغه باز، زه د هغه لورته هدايت کړم. له هغه وروسته ځوان د نوي فرعون پر لور لاړ او يې ويل زه راغلی يم چې د فرعون چوپړ وکړم.

ته چې نن فرعون يې نو زه دې ته چمتو يم چې خدمت دې وکړم. فرعون ځواب ورکړ، هو زه به تا پخپلو خدمتگارانو کې شامل کړم، خو خپله نيزه زما يوه غلام ته ورکړه، زه له نيزې څخه ډېره کرکه لرم ځکه چې د وينې د بهېدا وسيله ده.

زه ټول ملتونه يوشان گڼم او ټول د آتون زامن دي، نو هېڅ يو پکې بايد بل ونه وژني. ځوان خپله نيزه يوه مريي ته ورکړه او بيا فرعون پر روان تخت کېناست، مور ټول پلي ورسې روان شو او په دې توگه سلطنتي ماڼۍ ته ننوتو.

سلطنتي ماڼۍ له خلکو ډکه وه او کله چې فرعون ماڼۍ ته ورسېد، له مور څخه جلا شو او ملکي يانې خپلې مور ته ورغی.

نيزه لرونکي ځوان له ما پوښتنه وکړه، اوس به زه څه کوم او بايد چيرته لاړ شم؟ ورته مې وويل همدلته اوسه او له دې ځايه مه ښوره، ته دلته اوسه چې فرعون په راتلونکو ورځو کې تا وگوري او ستا دنده وټاکي، ځکه فرعون خداي دی او خدايان هيرجن وي. تر هغه چې هغه تا ونه ويني هېڅکله به يې په ياد نه شي، چې ته يې پخپلو خدمتگارانو کې شامل کړی يې.

نيزه لرونکي ځوان وويل: زه د مصر راتلونکي ته ډېر اندېښمن يم، ومې پوښته ولې؟ ويې ويل، ددې لپاره چې زموږ نوی فرعون له وينو وهرېږي او وايي چې ټول ملتونه سره مساوي دي. زه چې يو جنگيالی يم په دې عقيدې باور نه شم کولای، ددې لپاره چې زه پوهېږم دغه عقیده د يوه سرتېري په تاوان ده.

په هر حال زه ځم او خپله نيزه له مريي څخه بيرته اخلم.

ورته مې وويل: زما نوم سينو هه دی او په دار الحيات کې دننه دآمون په معبد کې اوسېږم که له ماسره دې کار و ماته راتلی شي.

زه له ځوانه بېل شوم او د هغې کوتې پر لوري لارم چې تېره شپه پکې پاتور ویده شوی و. پاتور چې ولیدم اعتراضونه یې پیل کړل او ویې ویل: سینوهره! تا سخته غلطې کړې ده چې د بښلو نه ده.

پوښتنه مې وکړه، زما غلطې څه ده؟ پاتور وویل په داسې شپه چې فرعون مې کېده ته له مانۍ وتلی وې او ټوله شپه دې د عیاشۍ په مرکزونو کې تېره کړه.

له دې کبله چې ته دلته نه وې نوزه چا راوینس نه کړم، زه د فرعون د مرګ پروخت موجود نه وم. نو د هغه له پوزې څخه مې د مرغې الوتل هم ونه لیدل.

ما ورته وویل په قصدي توګه مې دغه کورنه و پرې ایښی، بلکې ولیعهد امر وکړ چې له هغه سره لار شم، بیا مې ټوله کیسه له پیله تر پایه ورته وکړه.

پاتور چې زما خبرې واوریدې ویې ویل: آمون دې موږ وساتي ځکه چې زموږ نوی فرعون لیونی دی ومې ویل هغه لیونی نه دی بلکې په میرګي اخته دی او کله نا کله دغه مرض پرې حمله کوي.

پاتور وویل څوک چې میرګي لري له لیوني سره یې توپیر نه کېږي، ځکه چې څوک د میرګي له حملې سره مخا مخېږي عقل له لاسه ورکوي، دېر ژر د نورو ګوډاګی ترې جوړېږي او زه د مصر ملت ته چې باید په میرګي د اخته فرعون د باچاهۍ تر سیوري لاندې شپې ورځې تېرې کړي خوابدی یم.

په دې وخت کې د لوی قاضي له لوري خبر را کړل شو چې باید هغه ته ورشو چې په موږ قانون پلی کړي، ځکه قانون وایي چې کله فرعون د کوپړۍ له سپړلو وروسته مړ کېږي باید هغه کسان ووژل شي چې په دغه کار کې لاس لري.

د دغه خبر په اورېدو سره ورېږدېدم، خو پاتور سترګې راته وواهه چې ونه وېرېږم او ورو یې وویل دغه قانون هېڅکله هم اجرا شوی نه دی.

یو شمېر سرتېري راغلل او موږ یې د دربار ستر قاضي ته بوتلو. د هغه په مخکې مې څلوېښت تاو شوې څرمنې ولیدې چې د مصر څلوېښت ګوني قوانین پکې لیکل شوي و او هره تاو شوې څرمنه د طومار په بڼه وه چې یو قانون پرې لیکل شوی و.

کله چې پاتور د قاضي حضور ته ورغی له هغه سره یې خبرې وکړې موږ درې کسان وو، چې د قانون له مخې باید وژل شوي وای.

یوزه، بل پاتور او درېیم هغه سړی و چې شتون یې د وینې د بندېدا سبب کیده.

له دې وروسته چې موږ د قاضي دربار ته ورغلو عسکرو بیرته د وتلو لاره بنده کړه چې موږ ونه تښتو او له هغه وروسته جلاد راغی.

ستر قاضي وویل: له دې امله چې فرعون مو معالجه نه کړای شو پر تاسې د مرګ حکم کېږي او اوس باید ووژل شئ.

کمبخته خوان چې په خپل شتون سره یې د وینې د بهیدا مخه نیوله سخت رېږدېده او پاتور په کندهاسه خوله وپوښتل: موږ دې ژوندۍ ده کنه؟

سړي وویل زما مور څلویښت کاله مخکې مړه شوې ده.

پاتور قاضي ته وویل: نو لومړی دغه سړی ووژنئ، چې موریې په بله دنیا کې ورته د نخود او لوبیا شوروا پخه کړې ده او د هغه په تمه ده. سړی چې نه پوهېده ورسره ټوکې کوي د جلاد مخته په ګوندو شو او جلاد خپله ستره، تیره توره چې سور رنګ یې درلود و خو خوله او ورو یې د هغه سړي پر ورمېر کېښووله.

سره له دې چې د هغه تورې هېڅ تاوان ورو نه رساوه خو سړی بېخوده شو. جلاد عسکرو ته وویل دغه سړی مې له مخې لرې کړی. له هغه وروسته ما ګوندې ووهله او جلاد په خندا خپله توره زما پر ورمېر کېښووله او زه له کوم تاوان یا ټپ پرته پورته شوم. کله چې د پاتور نوبت ورسېد نو جلاد په دې بسنه وکړه چې خپله توره د هغه پر سر وښوړي.

له دې وروسته موږ ته وویل شول، چې فرعون غواړي زموږ مزد راکړي او موږ یې د قاضي له کوټې بهر کړو، خو هرڅه یې چې وکړل بېخوده سړی یې وینښ نه کړای شو او په حیرانتیا سره مې ولیدل چې هغه مړ شوی دی.

زه نه شم ویلای چې د دغه سړي دمړینې علت څه و، ځکه چې هېڅ ډول ناروغي یې نه درلوده خو داسې ښکاري، د مرګ له ویرې مړ شوی وي.

سره له دې چې ډېر ناپوه سړی و، خو په مړینې یې ډېر خپه شوم ځکه چې ساری یې نه درلود او له هغه وروسته په ټوله موده کې چې ما طبابت کاوه داسې څوک مې ونه لیدل چې پخپل شتون سره د وینې د بهیدا مخه ونیسي.

نوي فرعون پاتور ته د سرو زرو یو څنځیر او ماته د سپینو زرو یو څنځیر راکړ چې زموږ په غاړې کې یې واچول.

دواړو ته یې کتان جامې را واغوستلې او کله چې زه له سلطنتي ماڼۍ دارالحیات ته

راغلم ټولو محصلينو راته رکوع وکړه او استادانو راته غوره مالي کوله.

د پاتور له لوري د فرعون د سرد عملیاتو د راپور د لیکلو دنده ماته وسپارل شوه.

هغه وویل سینو هه! ته باید په دغه راپور کې خوشیان ولیکې، لومړی دا چې کله موږ

د فرعون سر خلاص کړ د هغه له مازغو خوږ وږم پورته شو او دویمه دا چې د مړینې پر

وخت مو ولیدل چې د هغه له پوزې یو مرغه والوت او نیغ په نیغه د لمر پر لوري لاړ.

ما وویل پاتوره! که تېروتنه ونه کړم، نو کله چې فرعون مړ شو لا لمر نه و راختلی.

پاتور وویل ای کم عقله لمر تل شته، خو کله تر افق لاندې او کله هم پر افق له پاسه وي.

ومې ویل ښه ده، دابه هم ولیکم. پاتور وویل بل دا ولیکه، چې فرعون تردې خوشې

وړاندې چې مړ شي، سترگې پرانیستلې او خدایانو ته یې وویل چې اوس به زه ستاسو پر

لوري درشم.

ما د فرعون له مرگه مفصل او په زړه پورې راپور برابر کړ، چې کله پاتور ولوست ویې

خندل او ویې ویل: ښه دې لیکلی دی.

بیا دغه راپور د اویا ورځو لپاره هره ورځ د آمون په معبد او د طبس ښار په نورو

معبدونو کې ولوستل شو.

په دغو اویا ورځو کې چې د فرعون مړی په دارالممات کې بلې په دنیا کې د ژوند کولو

لپاره چمتو کېده او هغه یې مومیایي کاوه، په طبس کې د عیاشۍ ټول مرکزونه او ساقی

خانې بندې وې.

خو داخل هم د ډاکټرانو د اعدام په شان یوازې په نمایشي ډول قانون اجرا کېده، ځکه

چې ټولو ساقی خانو او د عیاشۍ مرکزونو دوه دروازې درلودې او خلک له شاتنۍ

دروازې دغو ځایونو ته ورتلل او هلته یې شراب څښل یا یې عیاشۍ کولې.

په همدې ورځو کې چې په دارالممات کې د فرعون د مړي په مومیایي کولو بوخت وو،

ماته یې زیری راکړ، چې په دارالحیات کې زما د زده کړې دوره پای ته رسېدلې ده او زه د

ښار په هرې سیمې کې چې وغواړم طبابت کولای شم.

دارالحیات څوارلس تخصصي خانگي درلودې، چې هر محصل په خپل خوښه یوه رشته

انتخابوله، ما په خوشالۍ سره دغه ښوونځی پای ته ورساوه او د سپینو زرو په هغه زنځیر

مې چې نوي فرعون راکړی و، یو کوچنی کور او د (کاپتا) په نوم یو مری چې په یوه سترگه

پوند و، راوښول. له دې وروسته چې زما مری پوه شو زه ډاکټریم ویې ویل: په ټولو ځایونو

کې به ووایم چې زما دواړه سترگې پندې وې او بادار مې یوه بیرته معالجه کړه.
له خپل هنرمن ملگري توتمس نه مې غوښتنه وکړه چې زما کور د انځورونو په وسیله
بنکلی کړي او د طب د خدای انځور یې زما د کوټې په دیوال انځور کړ، زما خبره یې هم
انځور کړه.

د طب خدای ویل چې سینو هه! زما تر ټولو ښه شاگرد او د طبس تر ټولو نیک او ښه
ډاکټر دی.

خو څو ورځې په کور کېناستم او هېڅ ناروغ رانه غی چې معالجه یې کړم.

اتم خپرکی

زه د پېوزلو ډاکتر شوم

يوه ورځ چې پخپل کتنځي کې د ناروغانو په تمه وم، گورم چې د دربار يو ساتونکی رانتوت او ويې پوښتل سينو هه څوک دی؟

ورته مې وويل: زه يم.

هغه وويل: پاتور احضار کړی يې.

ومې پوښتل پاتور چيرته دی؟

ځواب يې راکړ چې هغه په سلطنتي ماڼۍ کې ستا په تمه دی. پوښتنه مې ترې وکړه:

ايا نه پوهېږې له ماسره څه کار لري؟

ويې ويل: فکر کوم د پخواني فرعون د جنازې په هکله به وي.

زه پاڅېدم، دربار ته لاړم او پاتور مې پيدا کړ.

هغه وويل سينو هه! ته پوهېږې موږ وروستي کسان وو چې فرعون مو معالجه کړ. له

همدې امله بايد دهغه د جنازې موميايي کول زموږ تر څارنې لاندې وشي.

ما ورته وويل ولې اوس دغه امر موږ ته کوي. ځکه چې که تېروتنه ونه کړم نو له يوې

مودې راهيسې نور کسان په دې کار بوخت دي.

پاتور وويل: د موميايي کولو په دستور کې زموږ شتون تشریفاتې اړخ لري او له دې

امله چې زه په دې کار کې برخه نه شم اخيستلای دغه چاره تاته سپارم.

ومې ويل: اوس بايد څه وکړم.

پاتور وويل: ته بايد اوس دارالممات ته ولاړ شي او غوره داده چې خپل خواړه او

جامې له ځان سره يو سي. ځکه چې هلته به پېنځلس ورځې ايسار شي او په دې موده کې

به ته د فرعون د موميايي کولو د وروستي پړاو څارونکی وي.

ومې ويل خپل مریي هم له ځانه سره بوخم کنه؟ ويې ويل غوره ده چې د مریي له بيولو

ډډه وکړې، ځکه چې هغه ستا په شان ډاکټر نه دی او په دارالممات کې د ځينو شيانو د کتلو له امله به حيران شي.

زه چې ډاکټر یم تر هغه وخته مې فکر کاوه چې د مرگ په هکله چې کوم شی د کتلو وي هغه مې ليدلي دي.

فکر مې کاوه چې داسې شی به نه وي چې له مرگ سره تړاو ولري او ماله نژدې نه وي ليدلي.

د دغه کتاب په سريزه کې مې وويل چې موږ مصري ډاکټران د جنازو موميایي کول د طبي علومو برخه نه بولو، ځکه چې دغه کار هغه عمل دی چې تخصص نه درلودونکي يې هم کولای شي.

خو کله چې دارالممات ته لاړم، پوه شوم چې سخته تېروتنه مې کوله او زما تېروتنه له دې امله وه چې د ټولو مصري طبيبانو په شان ما هم تخصص په هغو کسانو پورې اړوند باله چې د دارالحیات له پوهنځي خلاص شوي وي.

موږ طبيبان له ډېرې ځان خوښونې څخه فکر کوو چې د متخصص کېدا يوازې لاره دا ده چې انسان د طب ښوونځي ټول پړاوونه په دارالحیات کې بشپړ کړي او که څوک دغه ښوونځی بشپړ نه کړي متخصص نه شي جوړېدای. خو کله چې زه دارالممات ته ولاړم ومې ليدل چې هلته داسې کارگران هم شته چې کله هم دارالحیات ته تللي نه و، خو د بدن د غړيو د اناټومي په برخه کې د هغوی تخصص له ما څخه چې يو ډاکټر یم ډېر دی.

(له دې امله چې د دغه کتاب لیکوال سینو هه په يوه راتلونکي فصل کې په دارالممات کې په تفصيل سره د خپلو دوو تنو خپلوانو د موميایي کولو په هکله توضیحات ورکړي دلته نه وايي چې د فرعون مړی يې څنگه موميایي کړ، په کلي توګه د (لومړي درجې) موميایي کول د فرعون، د سترو معبدونو د مشرانو او ډېرو کسانو لپاره خانگري شوي ول او په دې ډول ترسره کېدل چې لومړی به يې د مړي په خټه، ټټر، او جمجمې کې چې هرڅه ول، هغه به يې را ايستل او د سترگو ګاټي به يې هم را ايستل، ځکه چې خرابېدل، مړی به يې له څلوېښت تر شپېتو ورځو پورې د مالګې په غليظو اوبو کې اېښود، له دې ورسته چې مړی به يې له مالګو بهر کړ د سترگو او بدن سوري به يې له ډای سوډيم هايډرو کاربنات څخه چې په يوناني ژبه کې يې نظرون بولي ډکول د اوسنۍ زمانې موميایي کوونکي لکه چې د کتاب اصلي ژباړونکي پخوا د فرانسې چاپ گرير (معالجه کولو)

مجلسې کې لوستي دي باوري دي چې مصري موميایي کارانو پر نظرون د کونځلي او کرچک تیل (چې لاتین نوم یې *(communis Ricinus)* دی او ترکان یې خروع بولي) ورگډول، بیا به یې مړی په یوې گرمې کوټې کې اېښود چې رطوبت یې کم شي او له هغه وروسته یې په پلنو پټیو چې قیر به پرې اچول شوي ول، د مړي ټول بدن وپوښه.

دغه پټی به څو ځله پر مړي راتاو شوله او د فرعون، شتمنو او ملايانو پر مړيو به یې اووه ځله دغه پټی تاوولې. بیا به یې مړی له دارالممات څخه بهر کړ او د ښخولو لپاره به یې هدېرې ته انتقال کړ. ژباړونکی).

خپل کتنځي ته له ستنېدا وروسته مې څو وروځي ځان پاکاوه چې د دارالممات بویونه له ځانه پاک کړم.

دا ځل ناروغانو هم ماته مراجعه کوله او د بېلابېلو دردونو د معالجه لپاره یې د درملو غوښتنه کوله.

زه ډېر ژر په طبس کې د بېوزلو او خوارانو په منځ کې مشهور شوم. داهم له دې امله و، چې هر څه به دوی د فیس په توګه راګول منل به مې او د سلطنتي ډاکټرانو په شان کبرجن نه وم چې ووايم زما فیس سپين او سره دي.

د شپې مهال به له دې امله چې زړه مې د ځوانۍ تودوخه درلوده ساقې خانې ته تلم، هلته مې له خپل ملګري توتمس سره شراب څښل او هغه به بیا د روانو حالاتو په هکله راسره خبرې کولې.

د مصر فرعون دریم آمون هوتپ چې مایې د مړي په موميایي کولو څارنه کوله، هرم نه درلود چې هغه پکې ښخ کړي او فرعون یې په یوه عادي قبر کې ښخ کړ.

له هغه وروسته چې فرعون ښخ شو، زوی یې ولیعهد په ګدی کېناست او ویې ویل، نیت لري چې لومړی خپلو خدايانو ته ځان پاک او سوچه کړي او له هغه وروسته په رسمي بڼه د مصر فرعون شي.

تر هغه وخته چې ولیعهد پاک او سوچه شي موري یې پر زني ږیره کېښوده او د زمري لکۍ یې په شا وټومبله چې په لاره به تلله هغه به یې تر ملا تاوو کړه.

د باچاهۍ په ګدی به کېناسته او د زوی په ځای یې د هېواد اداره کول پیل کړل.

د ولیعهد مور چې لومړنی کار وکړ، دا و چې لوی قاضي یې له خپلې دندې لېرې کړ او د هغه پر ځای یې امي چې مخکې مې وویل د آتون د معبد کاهن و، د قاضي په توګه

وگماره. آمي د قاضي په خای او د مصر د قوانينو د ټولگي يانې د څلوېښتو چرمي طومارونو پر وړاندې کېناست او په قضاوت بوخت شو.

ددې پېښې له امله خلکو عجيب او غريب خوبونه وکتل او غير عادي بادونه راووتل. دوه ورځې په طيس کې باران وورېد او دغه باران د هغو غنمو يوه برخه ورسته کړه چې د نيل پر غاړه ډيرې شوي ول.

خو چا ددغو پېښو له امله تعجب ونه کړ. ځکه چې تل داسې کېدل او کله چې به د معبد کاهنين په قهر شول. دغه ډول پېښې به وشوې داخل هم دامون د معبد کاهنين له دې امله په قهر شوي ول. چې يو نوم ورکې سړی يعنې آمي د ستر قاضي په توگه ټاکل شوی و.

له دې سره سره چې دامون د معبد کاهنين غوسه ول. خو عسکرو د خوراک او څښاک له پلوه کومه ستونزه نه درلوده او تنخواگانې پخپل وخت ورکول کېدې. کومه خاصه ستونزه پېښه نه شوه.

ټول پاچاهان د مصر د فرعون له مرگه خواشيني شول او له گاونډيو هېوادونو. څخه د پخې شوې خټې ليکل شوې لوحې چې د خواشيني کليمې پرې ليکل شوې وې. مصر ته راواستول شوې او د ميتاني پاچا خپله شپږ کلنه لور راوېرله چې د مصر د وليعهد يانې د نوي فرعون خور شي.

(د ميتاني هېواد په منځني ختيځ کې د پخوانۍ نړۍ تر ټولو لرغونی هېواد و. لرغونپوهان وايي د ميتاني هېواد د دجلې او فرات سيندونو په سرچينې کې په برنۍ برخه کې پروت و. د ميتاني پاچاهانو ځينې وخت خپل هېواد له لوديځ پلوه د مدیترانې سمندرگي تر سوا حلو پورې پراخاوه او د دواب هېواد چې په متن کې يې لولئ بين النهرين دی چې د فرات او دجلې دوه سيندونه هلته روان ول او دي.)

د ميتاني هېواد په سوريې کې دی او له سمندر سره نږدې پروت دی. سوريه او شمالي هېوادونه سره بېلوي.

هغه کاروانونه چې د دواب په نوم هېواد څخه راځي له ميتاني تېرېږي او سمندر ته رسېږي.

هر شپه به ما او توتمس په ساقي خانه کې همدا خبرې کولې. کله به د توتمس په بلنه د عياشۍ مرکزونو ته تللو او مابه هلته د نجونو د نڅا سيل کاوه. خو د هغوی له نڅا مې خوند نه اخیست. له هغې ورځې چې ما (نفر، نفر، نفر) په دارالحیات کې کتلې وه. بلې

هېڅ یوې ښځې زما پام ځانته نه شو جلبولای.
 ښایسته ښځه هم د خوند ورو خوړو په شان ده. کله چې انسان خوندور خواړه وځوري
 بې مزې خواړه خوند نه ورکوي.
 که څه هم نفر نفر زما خور نه شوه خو دا چې زما خور شوې نه وه پر مې د هغې ارمان
 کاوه.

د شپې به چې کله کور ته راغلم د شرابو په څښاک کې د افراط له امله به پر ژر ویده
 شوم او سهار به چې له خوبه راپاڅېدم مستي به مې له اروا څخه ګډه کړې وه. په یوې
 سترګې پوند مریې (کاپتا) به مې په لاس او په اچولې او تروه کېان به یې راباندې وځوړل.
 له دې وروسته چې د تروو کېانو او ډوډۍ څو نمرۍ به مې وکړې د خوب له کوتې به
 خپل کتنځي ته تلم او بېوزلو به د خپلو دردونو د معالجې لپاره ماته مراجعه کوله.
 د ځینو ښځو زامن به دومره کمزوري ول، چې ما به خپل مریې واستاوه چې د هغو
 لپاره میوه او غوښه واخلي.

که مې دغه بې ځایه لگښتونه نه وای کړي، شتمن شوی به وای، خو چې هر څه به مې
 تر لاسه کړل یا به مې پر شرابو او د عیاشۍ په کورونو کې لګول او یا به مې له بېوزلو سره
 مرسته کوله.

یوه ورځ توتمس زما کتنځي ته راغی او ویې ویل سینو هه! نن د یوه شتمن سړي په
 کور کې جشن دی، څو تنو هنرمندانو ته یې بلنه ورکړې چې هلته ولاړ شي او کله چې یې
 ماته بلنه راکړه ما ورته وویل، زه به له سینو هه سره یو ځای په دغه جشن کې ګډون کوم.
 پوښتنه مې ترې وکړه چې دغه کس چې مېلمستیا ورکوي څوک دی؟

ځواب یې راکړ، هغه یوه ښځه ده خو ډېره شتمنه ښځه ده، چې د سرو کړۍ د مسود
 کړیو په شان خرڅوي.

(د طلا او مسو کړۍ د اوسنیو پیسو په شان د راکړې ورکړې وسایل ول.)
 دواړو ځانونه پاک کړل، ما او هغه په ځان عطرونه ووهل او د هغه کور په لور روان
 شو، چې توتمس ویلي وو.

لا کور ته نه و ورسېدلي چې د موسیقۍ غږ اورېدل کېده او د عطرو بوی پوزه وټخوله.
 کله چې کور ته ورسېدو، یوه پراخ هال ته ننوتو او ومې لیدل چې هلته د طبس تر
 ټولو ښکلې ښځې راټولې شوې وې، ځینې پکې له مېړونو سره وې او ځینې کونډې وې.

خوانان او بوډگان هم ول او د هال پر سر د مراد ورکولو خدای انځور شوی و، چې سر يې د پيشو په شان دی.

ځينو بڼځو چې هيله يې کوله بډای خاوندان ورپه برخه شي، د شرابو جام به يې پورته کړ، د نوموړی خدای په لور به يې اشاره وکړه او څښل به يې. په هال کې مريان د شرابو له ډکو صراحيانو سره گرځېدل او شراب به يې په جامونو کې اچول.

پر ځمکه دومره گلان اچول شوي ول چې د کوټې غولۍ نه ليدل کېده، توتمس وويل وگوره، ايا چېرته او په يوه وخت کې دې دومره بڼکلې کتلې وې؟ ومې ويل نه.

توتمس وويل ته سره او سپين ترلاسه کولای شي او خور هم نه لرې نو په دغو کې يوه بڼځه خپله خور کړه.

ناڅاپه د هال له منځه يوه بڼځه راتېره شوه او زما پر لور راغله، څنگه چې يې سترگې پر ما ولگېدې، زړه مې په درزا شو، ومې ويل توتمس، زه فکر کوم چې خدايان هم پردې بڼځې مينان دي... وگوره څنگه په لاره ځي او وگوره څومره بڼکلې سترگې او خوله لري. زه حيران په دې شوم چې له دې سره سره چې دغه بڼځه تر ټولو بڼکلې ده خونارينه پرې چاپېر شوي نه دي.

توتمس وويل، دغه بڼځه ددې کور مېرمنه ده او دغه جشن يې د هغه خدای په وياړ برابر کړی، چې مراد ورکوي. چې په دې توگه هغه بڼځې چې مېړونه نه لري وکړای شي په دې جشن کې له خدايه وغواړي چې هغوی ته مېړونه ورکړي او هغه چې مېړونه نه لري هيله وکړي چې شتمن مېړونه ورپه برخه کړي.

ومې ويل، ما دغه بڼځه ليدلې ده او هغه پېژنم، ايا دا نفر نفر نه ده؟ توتمس وويل هو، ومې ويل کله چې په دارالحیات کې وم يوځل دغه بڼځه هلته راغله او له ماسره يې خبرې وکړې.

نفر نفر ماته نږدې شوه او دواړو ته موسکۍ شوه. ما په حيراني سره کتل چې څنگه د هغې خوله موسکه ده، خو سترگې يې نه ځاندي، نفر نفر خپل لاس د توتمس په لاس کېښود او د کوټې يوه دېوال ته يې اشاره وکړه او ويې ويل، زه له تا څخه ډېره خوشحاله يم چې دغه انځور دې ايستلی دی، ايا ستا اجوره يې درکړه؟

تو تمس وويل هو! ما خپل مزد ترلاسه کړ، بيا يې ماته وکتل او زه پوه شوم، چې ماته پېژني.

خان مې وروپېژاند او ومې ويل زه سينو هه طيب يم.
 بښخې وويل زه د سينو هه په نوم يو کس پېژنم چې په درالحیات کې يې سبق وايه.
 ومې ويل زه همغه سينو هه يم.

بښخې سترگې ماته ونيولې او ويې ويل دروغ وايي، ته سينو هه نه يې ځکه چې سينو هه ځوان و او د هغه په مخکې گونځې نه وې، خو زه گورم چې ستا د وروځو په منځ کې گونځې شته، سينو هه بڼکلي څيره درلوده، خو ستا قيافه مړاوې بڼکاري.
 ومې ويل نفر نفر نفر، زه هماغه سينو هه يم، که باور نه کوي، زه به درته يو د ليل وړاندې کړم، چې زما په هويت کې شک نه پيدا کوي او هغه دليل هغه گوتمی ده چې په درالحیات کې دې ماته راکړه.

بيا مې هغه گوتمی وروښودله چې په گوته مې وه او ومې ويل له دې چې له ما کرکه کوي خپله گوتمی بيرته واخله چې ستا يادگار له ماسره نه وي، زه ځم او هېڅکله به ستا کور ته رانه شم.

نفر نفر وويل زما گوتمی درسره وساته، ځکه چې دغه گوتمی ستا لپاره ارزښت لري، لږ داسې کېږي چې زه چاته والی ورکړم، او له دې ځايه هم مه ځه، کله چې زما ميلمانه لاړل زه به له تاسره خبرې وکړم.

په دې وخت کې ما يوه مريي ته اشاره وکړه چې زما په جام کې شراب واچوي او هغه څه چې هغه ماته راکړل تر ټولو خوندور شراب ول، داسې شراب چې تر اوسه مې نه وو خوړلي، ځکه چې پوهېدم پر نفر نفر نفر گران يم.

که يې له ما کرکه کولای بيا يې ماته نه ويل چې د جشن ترپايه دهغې په کور کې پاتې شم.

ځينو ميلمنو به په شرابو کې د ډېر افراط له امله کانگې کولې او بې اختياره به شول، خو په دغه جشن کې دوو تنو ډېر شراب ونه خوړل يو کوربه ميرمنې او بل ما چې غوښتل مې له هغې سره خبرې وکړم.

کله چې د کوټې غولۍ له ماتو جامونو او صراحيانو ډک شو، نارينه او بښخې داسې بېخوده شول چې نور چا خبرې هم نه کولې او نه يې څه اورېدل او سازيانو هم ساز بند کړ،

مريان راغلل چې هر يو خپل نشه يادار خپلو کورونو ته بوځي.
په دې وخت کې نفر نفر ماته راغله او زه يې د جشن له هاله بلې کوټې ته بوتلم او په
خپل څنگ کې يې کېنولم.

ما ترې پوښتنه وکړه چې دغه کور ستا دی؟

هغې وويل: هو زما دی.

ما وويل: نو بيا خو ته ډېره شتمنه يې.

بڼځې وويل په طبس کې په هغو بڼځو کې چې له نارينه وو سره ساعت تيري کوي تر ما
شتمنې نشته.

بيا يې زما لاسونه وموښل او ويې ويل، ولې پر هغې ورځ چې ما بلنه درکړه زما کور
ته رانه غلې؟

ومې ويل: پر هغې ورځ زه له تا وېرېدلې وم، ځکه چې ماشوم وم. نفر نفر وويل نو
کله چې نارينه شوې له ډېرو بڼځو سره ځملاستې او هره شپه د عياشۍ کورونو ته تللې؟
ومې ويل هو! هره شپه د عياشۍ کورونو ته تللم، خو تردې شېبې چې له تاسره ناست
يم، يوه بڼځه هم زما خور نه شوه. نفر نفر وويل دروغ وايي، څنگه نا ممکنه ده يوسړی
هره شپه د عياشۍ کورونو ته ولاړ شي او د هغو کورونو بڼځې يې خوښې نه شي.

ومې ويل، هر ځل چې د دغه ډول کورنو کومه بڼځه زما پر لور راتلله ته به رايا ده شوې
او کله چې به ستا خبره راپه ياده شوه، پوه به شوم چې نور هغه بڼځه راته ارزښت نه لري.
نفر نفر وويل ته دروغ وايي او کله چې زه ستا خور شم په دې مسلې به پوهه شم چې
دروغ دې ويلې دي.

ومې وويل درواغ نه وایم او هېڅکله مې درواغ نه دي ويلې.

نفر نفر وپوښتل اوس څه غواړې وکړې؟

ما ورته وويل تر اوسه مې په خدايانو عقیده نه درلوده، په خدايانو عقیده مې وهم
او خيال باله، اوس ځم او په ټولو معبدونو کې شکر کوم چې خدايانو زه له تاسره يوځای
کړم.

بيا قرباني کوم، له هغه وروسته عطر اخلم او ستاد کور مخه به په عطرو سره ښکلي
کړم، تردې چې کله له کوره بهر ځي د عطرو بوی به احساس کړي او له بوټو او ونو به گلان
و شکوم چې کله له کوره وځي ستا تر قدمونو لاندې يې واچوم.

بنځي وويل . دغه کار مه کوه ځکه چې ماته ارزښت نه لري . زه په خپله هم عطر لرم او هم گلان . ستا عطرو او گلانو ته اړتيا نه لرم . که غواړې چې زه دې بنځه شم راځه باغ ته لاړ شو چې تاته يوه کيسه وکړم .

ما ورته وويل نفر نفر زما ته پکار يې نه ستا کيسه .

بنځي وويل که ما غواړې بايد زما کيسه واوړې .

ښايي رضایت درکړم چې له ما سره نن شپه ساعت تېر کړې . نو غواړم له تا سره ډوډۍ

و خورم

بې باغ ته لاړو او ما چې د اکاسي ونو د گلانو بوی احساس کړ . داسې هیجاني شوم چې غوښتل مې (نفر نفر نفر) په غېږه کې ونیسم خو هغې له ځانه لېرې کړم او ویې ويل لومړی زما کيسه واوړه .

د سپوږمۍ رڼا حوض روښانه کړی و . په اوبو کې گلانو د شپې له امله خپلې خولې پټې کړې وې او د شپې مرغانو سندرې ویلې .

د بنځي له امر سره سم مریي سره کړې هیلې او شراب راوړل او مونږ خوراک او څښاک پیل کړ . هر ځل چې ما غوښتل نفر نفر نفر په غېږه کې ونیسم هغې به ویل صبر وکړه او لومړی زما کيسه واوړه . له هغه وروسته چې زما خبره دې ومنله بیا به زه ستا خور شم .

خو د ځوانۍ هیجان مجبورولم چې هغه په غېږه کې ټینګه ونیسم او د هغې کيسه په نیمایي کې پرېږدم .

هغې ته مې وويل نفر نفر نفر ایاممکنه ده . په دې شپې کې او د سپوږمۍ په دې رڼا کې ستا خرپیل شوی سرووینم .

بنځي وويل . کله چې تا موافقه وکړه . چې زه به ستا خور کېږم . زه به خپل ساختګي وېنستان لیرې کړم او اجازه به درکړم چې ته زما خرپیل شوی سر لمس کړې او هغه وويني .

(له دې سره سره چې د توضیحاتو ورکول د ژباړن له لوري ډېر ښه نه دي او لوستونکی ستړی کوي خو باید ووايم چې څلور زره کاله پخوا په مصر کې اشرافي او شتمنو میرمنو سرونه خرپیل او ساختګي وېنستان به یې کېښودل او د یوې بنځې پر وړاندې د یونارینه تر ټولو ستر بریالیتوب دا و چې وکړای شي د هغې خرپیل شوی سرو وګوري او هغه لمس کړي ژباړن)

نهم خپر کی

زما د زلمیتوب تر ټولو ژړوونکې پېښه

په دې وخت کې نفر نفر داسې وویل، پخوا د (سات نه) په نامه یو سړی و، یوه ورځ د یوه کم ساري کتاب د کتولپاره معبد ته ولاړ، هلته یې یوه کاهنه ولیدله او په لومړي نظر کې پرې مېن شو. کله چې راستون شو، خپل غلام یې هغې ښځې ته واستاوه، پیغام یې ور ولېږه چې کور ته ورشي، څو شېبې یې خورشي او په بدل کې به د سرو زرو یوه کرۍ ترلاسه کړي.

ښځې غلام ته وویل، زه د سات نه کور ته نه ور ځم، ځکه چې ټول خلک به ما وويني او داسې به وانگېري، چې زه ځان ارزانه خرڅوم. بیا د ارته دې ووايه چې زما کور ته راشي؛ ځکه زما په کور کې څوک نشته.

سات نه د کاهنې کور ته لاړ او د سرو یوه کرۍ یې هم له ځان سره یووړه چې هغې ته یې ورکړي.

ښځه چې وپوهېدلې دغه سړی د څه لپاره ورغلی دی، ویې ویل ته پوهېږې چې زه یوه کاهنه یم او کاهنه ښځه ځان په ارزانه بیه نه خرڅوي. سات نه وویل، ته وينځه نه یې چې وادي خلم بلکې زه له تا داسې شی غواړم چې که یوه ښځه یې یوه سړي ته ورکړي هېڅ تاوان نه کوي، ځکه خو ددې شي بیه هر چیرته ډېره ارزانه ده.

کاهنې وویل، هغه څه چې ته یې له ما غواړې، تر ټولو ارزانه او بې ارزښته شی دی او ان په واټونو کې د څارویو له خوشیو هم ارزانه دی خو په عین حال کې تر ټولو گران بیه شی هم دی.

دغه شی د هغو کسانو لپاره ارزانه دی، چې ورته توجه نه کوي، خو کله چې یو نارینه دغه شي ته توجه وکړي، تر ټولو گران بیه شي ترې جوړېږي او که دغه کس یې غوښتونکی وي باید په ډېره گرانه بیه یې ترلاسه کړي.

اوس ته راته ووايه چې څومره راکوې چې د یوه ساعت لپاره ستا خورشم؟

سات نه وویل زه چمتو یم، د دغو سرو زرو دوه برابره درکړم.
کاهنې مېرمنې وویل، دا زما په شان د یوې ښځې لیاقت نه لري او که ته ما غواړې باید
هرڅه چې لرې رایې کړې.

نارینه چې د کاهنې ارمان یې درلود وویل، هرڅه چې لرم هغه به درکړم، په همغې
شېبې کې یې کاتب راوغوښت او سړي خپل کور پټي، مریان او ټول سره، سپین د هغې
ښځې په نوم کړل او بیایې لاس اوږد کړ چې د کاهنې ساختګي وپښتان لیرې کړي او سر
یې ښکل کړي. خو ښځې یې مخه ونیوله او ویې ویل، زه ډارېزم چې کله ته د یوه ساعت
لپاره ما خپله خور کړې، او کله چې موږ شې نو خپلې ښځې ته به ستون شې، نو که ته
غواړې چې زه ستا خورشتم باید همدا اوس خپله ښځه له کوره وباسې.

سړي چې نور یې مریان نه درلودل د کاهنې یو مری یې ولیږه، خپله ښځه یې له کوره
بهر کړه. بیایې وغوښتل چې د ښځې ساختګي وپښتان د هغې له سره لېرې کړي، خو
کاهنې وویل، ته له دې ښځې چې له کوره دې وایستله درې زامن لرې، زه ډارېزم چې یوه
ورځ به پلرنۍ مینه، تا د هغو زامنو پر لور بوځي او ما به هېره کړې، نو که غواړې خوند
واخلي باید خپل بچیان دلته راولې چې زه یې ووژنم او د هغوی د بدن غوښه خپلو سپیانو
او پیشوگانو ته واچوم.

سات نه بې له ځنډه د کاهنې د مریانو په وسیله خپل بچیان راوستل او ښځې ته یې
وسپارل، کاهنې ښځې په ډبرینې چرې درې واړه ووژل او په داسې حال کې چې سړی د
شرابو په څښلو بوخت و، ښځې د هلکانو غوښې خپلو سپیانو او پیشیانو ته ورواچولې.
بیایې وویل اوس راشه او زه به د یوه ساعت لپاره ستا خورشتم، ډاډه اوسه چې د زړه له
تله به ستا خورشتم او هره ښځه هغه وخت دې ته چمتو کېږي، چې له مینې د یوه سړي خور
شي، چې پوه شي ځان یې ارزانه نه دی خرڅ کړی.

د کوڅه ډېو اوزما په شان د عزتمنو مېرمنو ترمنځ توپیر دا دی چې کوڅه ډبې ځان
ارزانه خرڅوي، خو باعزت ته او ابرومندې ښځې ځان په ډېرو شتو خرڅوي.

ما وویل نفر نفر ما دغه کیسه اورېدلې ده، پوهېزم چې ټولې دغه خبرې په خوب کې
تېرې شوې دي او د کیسې په پای کې چې سات نه له خوبه راوینس شو، د خدایانو شکر یې
وکړ چې د هغه ماشومان ژوندي دي.

نفر نفر وویل داسې نه ده، هر سړی چې په یوې ښځې مین کېږي، د سات نه په شان

وي. ددې لپاره چې له هغې خوند واخيستلای شي چمتو دی خپل مال، ښځه او زامن ترې څار کړي. کله چې يې ستر هرم جوړاوه همداسې وو او کله چې باد او لمر هغه وړان کړي بيا به هم همداسې وي.

ايا په دې پوهېږي د هغه خدای سر يې چې په مينه کې مراد ورکوي ولې د پيشۍ د سر په شان جوړ کړی دی؟

ما وويل نه. نفر نفر وويل ددې لپاره چې ووايي ښځه د پيشۍ د پنځو په شان ده او کله چې پيشۍ وغواړي ښکار وکړي. هغه غولوي. خپلې نرمې پنځې پر هغه راکارې. ښکار له نرمو پنځو خوند اخلي، خونابېره د پيشۍ د پنځو تېرې څوکې د هغې له نرم پوستکي راوځي او د ښکار په بدن کې ننوځي.

زه له دې امله چې نه غواړم تا ته کوم تاوان ورسېږي نو درته وايم چې سينو هه له دې ځايه ولاړ شه او بيا دلته مه راځه.

ما وويل نفر نفر نفر تا پخپله نن راته وويل چې درڅخه لاړ ته شم او دلته اوسم چې له تاسره خبرې وکړم.

ښځې وويل هو ما وويل خو اوس درته وايم چې ورځه.

ددې لپاره چې که غواړي له ما خوند واخلي ډېره به درته گرانه شي او بيا به ماته ښېرا کوي چې تا ته مې دغه تاوان ورساوه.

ومې ويل. زه به هېڅکله له خپل تاوانه گيله ونه کړم او که ستا مقصد سره. سپين او مس وي. زه هرڅه چې لرم تا ته به يې ددې لپاره درکړم چې پرې مې ږدې خوند درڅخه واخلم.

نفر نفر وويل لکه چې تا هم وکتل ما نن دلته يو ستر جشن درسد او دغه جشن سترې کړې يم. اوس غواړم ويده شم. ته لاړ شه او بله ورځ زما کور ته راشه. بيا چې ما هرڅه درڅخه وغوښتل ته به يې راکړې او زه به يې په بدل کې ستا خور شم.

ما چې څومره ټينگار وکړ، چې دغه شپه له ماسره تېره کړي هغې ونه منله. زه مجبور شوم د هغې له کوره ولاړم خو تر سهاره د نفر نفر نفر د مينې له هيځانه ويده نه شوم.

پر بله ورځ مې سهار وختي خپل مريي ته وويل چې ټول هغه ناروغان چې زما کتنځي ته راځي خواب کړي او ورته دې ووايي چې پر دغې ورځ د معالجي حوصله نه لرم.

بيا سلمانې ته لاړم چې ځان پاک کړم. په ځان مې عطر ووهل او د نفر نفر نفر د کور پر

لور را ون شوم.

هلته یوه مریې د هغې کوټې ته بوتلم او گورم چې بښځه په سینگار بوخته ده. زه د بېگاني دوستۍ په اساس د هغې لور ته ورغلم، خو بښځې له ځانه لېرې کړم او ویې ویل سینووه! ولې دلته راغلې او ولې ماته مزاحمت کوې؟

ومې ویل نفر نفر له تاسره مینه لرم او نن دلته راغلی یم چې له وعدې سره سم زما خورشې.

بښځې وویل نن باید زه سینگار وکړم، ځکه چې یو سوداگر چې له سوریې راغلی دی، غواړي له ما سره خپل وخت تېر کړي او ویلي یې دي چې د یوې ورځې په بدل کې به یوه ټوټه جواهر را کوي.

بیا نفر نفر په کټ ځملاسته او یوې بښځې چې د هغې وینځه وه، په عطري تیلو د هغې د بدن مالش پیل کړ.

له دې امله چې ما نه غوښتل ولاړ شم ویې ویل سینووه! ولې مې کړوې او له دې ځایه نه ځې؟

ومې ویل، ددې لپاره چې ستا ارمان لرم... ددې لپاره چې غواړم ته لومړنۍ بښځه واوسې چې زما خورشې.

نفر نفر وویل یو ځل بیا د بېگا په شان درته وایم چې زه ستا د کړولو نیت نه لرم او تاته وایم چې پخپل کار پسې دې څه او ما پخپل حال پرېږده.

ومې ویل نفر نفر هر څه چې وغواړې دربه یې کړم خو چې نن راسره شپه تېره کړې، بښځې وپوښتل ته څه لرې؟ ومې ویل د سپینو او مسوڅو کړۍ لرم چې له ناروغانو مې د فیس په بدل کې اخیستي دي او دغه راز یو کور لرم، چې کتنځی مې هم همغلته دی، دغه کور هغه محصلین چې له دارالحیاته خلاصېږي او کتنځي ته اړتیا لري په ښه بیه اخلي.

نفر نفر په داسې حال کې چې په کټ ځملاستلې وه او وینځې یې بدن ته په عطر لرونکو تیلو مساز ورکاوه وویل سمه ده سینووه! ولاړ شه، یو کاتب راوړله چې دغه موضوع ولیکي. سند یې له ستر قاضي سره کېږدي چې دغه انتقال قانوني اړخ پیدا کړي او ته ونه کړای شې په راتلونکې کې هغه له ما څخه واخلي.

ما چې د نفر نفر ښکلي او مرمرین اندام ته کتل پر نفس مې غلبه نه شوای کولی،

فکر مې کاوه چې د ټولې شتمنۍ ورکول، ددې په بدل کې چې یوه شپه له هغې سر ځلمم اهمیت نه لري. ومې ویل نفر نفر نفر اوس ځم او کاتب راوړم.

بښځې وویل په هر حال نن له تا سره نه شم پاتې کېدای، خو کاتب راوړله او خپله شتمني زما په نوم کړه زه به دې په بله ورځ ومنم.

ما په بیرې یو کاتب راوست او هرڅه چې مې درلودل له سرو او سپینو رانیولې ترکور او حتی مریې پورې ټول مې د نفر نفر نفر په نوم کړل. هغې سند په دو کاپیو کې برابر کړ او له مایې واخیستل. یو یې له ځان سره وساته او بل یې کاتب ته ورکړ چې له ستر قاضي سره یې کېږدي.

ما وکتل چې خپل سند یې په یوه صندوق کې کېښود او ویې ویل سمه ده زه اوس ځم. ته سبا دلته راشه چې هغه څه درکړم چې ته یې غواړې.

ما غوښتل په غیږ کې یې ټینګه کړم، خو چیغه یې کړه او ویې ویل له مالېرې شه چې سینگار مې خرابوي.

بیا په یوه روان تخت سپره شوه او له خپلو مریانو سره لاړه. زه هم خپل کور ته ستون شوم. خپل خصوصي شیان مې راغونډ کړل چې کله د کورنۍ خاوند راځي او کور د ځان کړي.

کاپتا چې ولیدل دخپلو شیانو په ټولولو بوخت یم، ویې ویل د سفر نیت دې کړی؟ ومې ویل نه ما خپل ټول شیان او ته بل چاته ورکړل، ډېر ژر به یو څوک راشي او دغه کور به راڅخه تسلیم کړي.

ته هڅه وکړه چې له هغه سره کار کوي لږه غلا وکړې، ځکه چې ممکنه ده. هغه تر ما بې رحمه وي او په لرګي به دې ووهي. کاپتا زما په مخکې سجده وکړه او ویې ویل: ای زما باداره، زما په بډا زړه گران یې، ما له ځانه مه شړه ځکه چې زه له بل بادار سره کار نه شم کولای.

سمه ده چې ما له تا ځینې شیان غلا کړي دي. خو هېڅکله مې د انصاف له حده ډېره غلا نه ده کړې او د ورځې په تودو ساعتونو کې چې تا په کور کې استراحت کاوه ما د طبس په کوڅو کې ستا ستاينه کوله او ټولو ته مې ویل سینو هه زما بادار د مصر تر ټولو ستر طبیب دی. په داسې حال کې چې نورو غلامانو به خپلو بادارانو ته بښېراوې کولې او له خدایانو به یې د هغو مرګ غوښت.

د غلام په دې خبره مې زړه خپه شو او د هغه پر اوږه مې لاس کېښود، ومې ويل کاپتا پاڅېږه.

لږ داسې پېښ شوي چې زه خپل مريي ته د هغه نوم واخلم، ځکه چې وېرېدم هغه به خيال وکړي، چې ورسره برابر یم او ډېر ځله مې تمساح باله يابه مې ورته د غل او احمق خطاب کاوه.

کله چې مريي خپل نوم واورېد، ويي ژړل او زما پښې يې پخپل سر کېښودې، ويي ويل: زما ځوانمړه باداره! ما مه شړه او مه پرېږده چې نور کسان ستا بوډا مريي په لرگيو ووهي، پر سريې په کاني وولي او خوسا شوې ډوډۍ ورکړي، هغه ډوډۍ چې بايد سين ته يې واچوي.

سره له دې چې زړه مې پرې وسوځيد، خو پخپلې لکړې مې په شا وواهه (خو ډير سخت نه) او ومې ويل اي تمساح! پورته شه، دومره زاری مه کوه او که گوري چې زه دې له ځانه ليرې کوم، ددې لپاره دي چې تا ته ډوډۍ نه شم درکولای ځکه چې خپل ټول شيان مې بل چاته ورکړي او ستا ژړاگانې گټه نه لري.

کاپتا پورته شو او د وير په نښه يې خپل لاس پورته کړ او ويي ويل نن د مصريو سپېره ورځ ده.

له هغه وروسته يې لږ فکر وکړ او ويي ويل سينو هه! له دې سره سره چې ځوان يې ځو يو ستر ډاکټري، زه تاته وړاندیز کوم چې هر څومره سپين زر او مس چې لرې وايي ځله، نن شپه به په يوه ماکو کې کېښنو او له دې ځايه به لاړ شو.

ته به د مصر په يوه ښار کې چې د سين په ښکتنۍ برخه کې دی خپل کتنځی پرانيږي او که يې موږ ته مزاحمت کاوه نو سره هېواد ته به ولاړ شو او په سره هېواد کې د مصري ډاکټرانو ډېر درناوی کېږي.

(له سره هېواد نه مقصد ننۍ عربستان دی چې د سره سمندر په ختيځ کې پروت دی) که په سره هېواد کې نه غواړې ژوند وکړې موږ دميتاني يا دواب هېواد ته تللی شو. ما اورېدلي چې په دواب کې دوه سيندونه شته چې په اپوته بهير بهېږي او د شمال پر ځای سوېل ته روان دي.

ومي ويل کاپتا! زه له طبسه نه شم تښتېدلای، ځکه هغه مزی چې زه يې له دې ځای سره تړلی یم تر مسي زولنو هم مضبوط او کلک دی.

زما مریي پر ځمکه کېناست او سريي د ويرجنو په شان وښوراوه، ويي ويل امون خدای موږ پرې ايښي يو او نور موږ پرې گران نه يو، ځکه چې يوه موده کېږي تا د امون معبد ته والی نه دي ورې... زه خو وایم چې همدا نن د نورو خدایانو لپاره يوه والی یوسو. چې د نوي خدای له مرستو برخمن شو.

ومي ويل کاپتا! تا هرکړي چې زه نور څه نه لرم چې بل خدای ته يې ورکړم او ان ته چې زما مریي وي او س په ما پورې اړوند نه يې.

کاپتا! پوښتنه وکړه دغه کس څوک دی، نارینه دی که ښځه؟ ومي ويل هغه يوه ښځه ده.

کله چې کاپتا پوه شو چې نوی خاوند يې يوه ښځه ده داسې وير ماتم يې پيل کړ، چې زه مجبور شوم هغه پخپلې لکړې وگواښم چې غلی شي.

بيا يې وويل اي موري! ولې دي زه پر هغې ورځ چې پيدا شوی وم د خپل نوم په بند خفه نه کړم. چې ژوندی پاتې نه شم او دغه ناخوالې ونه زغمم؟.. ولې زه يو مریي پيدا شوی يم. چې له دي وروسته به ديوي ښځې په بند کې وم.

ددې لپاره چې ښځې تل له نارینه وو، بې رحمه وي هغه هم ددې ښځې په شان ښځه چې له تا يې ټول شيان واخيستل. دغه ښځه به له سهاره تر ماښامه ما وغلوي او اجازه به را نه کړي. چې يوشېبه هم استراحت وکړم او دا به په هغه حالت کې وي چې دا ما خپل چوپړ ته پرېږدي، گني په يوه معدنچي به مې خرڅ کړي چې په کانونو کې په کار بوخت شم او له څو ورځو وروسته به په کان کې له ډېرې سختۍ مړ شم.

زما مری څوک موميایي نه کړي او د ځملاستو لپاره به هډېره ونه لرم (په پخوانيو وختونو کې کارگران په کانونو کې د کار لپاره نه چمتو کېدل او د فلزاتو د استخراج لپاره يې مريان په کانونو کې د کار لپاره اړکول او له هغو به يې استفاده کوله.)

زه پوهېدم چې کاپتا سمه خبره کوي او د نفر نفر نفر په کور کې د يو بوډا د ارام لپاره چې يوه سترگه هم نه لري، ځای نشته.

هغه به په بل چا خرڅ کړي. له کاپتا سره به بد چلند وکړي او په لنډه موده کې به له سختو غذاونو وروسته مړ شي.

د مریي د ژړا له امله زه هم په ژړا شوم، خو په دي نه پوهېدم چې پر هغه ژاړم که پر ځان چې ټول شيان مې له لاسه ورکړي دي.

کله چې کاپتا ولیدل زه هم ژاړم کرار شو او له خپل ځایه پاڅېد. خپل لاس یې زما پر سر کېښود او ویې ویل، ټوله زما گناه ده چې نه پوهېدم زما بادارد هغه ټوکړ په شان ساده دی چې اوبه نه وي ورسېدلې.

د ژوند له حالاتو خبر نه دی او نه پوهېږي چې یو ځوان کله چې د شپې مهال پخپل کور کې ویدېږي باید یوه ښځه له ځان سره ځملي.

ما ستا په شان یو ځوان نه دی لیدلی چې د ښځو په اړه داسې بې پروا وي. هېڅکله داسې ونه شول چې ته له ما وغواړې چې لاړ شم او یوه ځوانه ښځه چې د عیاشۍ په کورنو کې پریمانه دي دلته راولم.

یو ځوان سړی چې د ښځو په اړه تجربه نه لري، د یو موټی وښو په شان وي او لومړنۍ ښځه چې ورسره مخامخېږي د تنور په شان وي چې کله واښه په تنور کې واچول شي سوځي.

بې تجربې ځوان هم چې کله له یوې ښځې سره مخامخ شي اور اخلي او ددې لپاره چې له هغې ښځې خوند واخلي، خپل هرڅه ترې څاروي او نه پوهېږي چې څانته یې څومره تاوان پېښ کړی دی.

زه په دې خواشینۍ یم چې ولې دې د ښځو په اړه له ما څخه پوښتنه ونه کړه چې لا رښوونه درته وکړم او تاته ووايم چې په دنیا کې یو ښځه هغه وخت له یوه سړي سره مینه کوي چې هغه سړی ډوډۍ او غوښه لري او کله چې یو سړی سوالگر شي نو بیا یې خوشې کوي او په بل سړي پسې ځي چې غوښه او ډوډۍ ولري.

ولې دې له ما سره مشوره ونه کړه چې تاته ووايم، کله چې یو سړی یوې ښځې ته ورځي باید له ځان سره یو لرگی هم یوسي او د ښځې کور ته له ننوتو سره سم هغه پر سر په لرگی ووهي؟

که دغه احتیاط ونه کړي پر هماغې ورځ به ښځه د سړي لاس او پښې وټري او بیا به سړی د هغې ښځې له منگولو خلاص نه شي، مگر هغه وخت چې سوالگر شي او دا هغه وخت دی چې ښځه یې پرېږدي.

هر څومره چې سړی شرم وکړي تر نورو ژر د ښځو په منگولو کې لوېږي او ډېر ترې کړاو ويني.

که تا ددې پر ځای چې ددغې ښځې کور ته ورشي هره شپه دې یوه ښځه دلته راوستلې

واي او سهار دې يوه کړۍ مس ور بښلي واي او بيا دې رخصت کړې واي نو موږ به نن له دغې بد بختۍ سره نه واي مخامخ شوي.

زما غلام يو شېبه وغږېد خو مايې خبرو ته غوږ نه نيو، ځکه د نفر نفر فکر مې له ځانه نه شو لېرې کولای. هر څه چې مريي راته ويل په يوه غوږ به مې ننوتل او له بله به وتل. په دې شپه تر سهاره لس ځله ويښ شوم او هر ځل چې به راويښ شوم نفر نفر به رايا ده شوه، په دې ډېر خوشاله وم چې سبا به هغه وگورم.

ددې بڼڅې د ليدو لپاره دومره بېقراره وم چې په بله ورځ کله د بڼڅې کور ته لاړم دالا ويده وه. زه د سوالگرو په شان د هغې د کور په دروازه کې کېناستم تر هغه چې داله خوبه راويښه شي.

کله چې د هغې کوټې ته ننوتم گورم، چې يوه وينځه د هغې د بدن په مالش لگيا ده او چې زه يې وليدم ويې ويل سينو هه! ولې زما د پرکالي او کسالت سبب کېږې؟ ما وويل زه نن راغلی يم چې له تا سره خواږه وخورم او خپل ساعت در سره تېر کړم. تا پرون له ما سره ژمنه وکړه چې نن ورځ به له ما سره تېروي.

نفر نفر خوله خلاصه کړه او اسويلی يې وايست ويې ويل: تا پرون ماته درواغ ويلې ول. ومې ويل څنگه مې درته درواغ ويلې ول؟ بڼڅې وويل، پرون تا وويل چې له کور او مريي پرته بل څه نه لرې په داسې حال کې چې ما تحقيق وکړ او پوه شوم، چې ستا پلار چې اوس پوند شوی دی او ليکنه نه شي کولای خپل مهر تا ته درکړی او ويلی يې دي چې ته بايد د هغه کور خرڅ کړې.

نفر نفر رښتيا ويل، پلار مې پوند شوی و او ليکنه يې نه شوای کولای خپل مهر يې ماته راکړی و. چې کور يې ورته خرڅ کړم، ځکه چې پلار او مور مې غوښتل د طبس له ښاره ووځي، يوه کرونده واخلي، همغلته خپل پاتې عمر تېر کړي، موږ به مې په کرونده کې کرنيز کارونه کوي او هملته به د مرگ تر وخته پاتې وي.

ما ورته وويل موخه دې څه ده؟ بڼڅې وويل ته د خپل پلار يو ازېنی زوی يې او پلار دې لور نه لري چې له مړينې وروسته د ميراث ډېره برخه هغې ته ورسېږي، نو ټول ميراث به تاته دررسېږي. ته دهغوی په ژوند کې دا حق لرې چې دهغه کور ماته منتقل کړې، هغه هم خپل مهر تاته درکړی او ته يې دکور په پلورلو کې ازاد پرې ايښی يې.

کله چې مې دهغې له خولې دغه خبره واورېده بدن مې ولږېد، ځکه چې ما د خپل کور

اختيار درلود او د پلار او مور کور مې نفر نفر نفر ته نه شو ورکولای، ومې ويل دغه غوښتنه دې ډېره عجيبه ده، ځکه چې که دغه کور تا ته درکړم پلار او مور به مې نوره کړونده ونه لري چې خپل پاتې عمر پکې تېر کړي.

نفر نفر خپلې وينځې ته وويل چې له کوټې بهر شي او ماته يې وويل چې ورژدې شم، وروسته يې راته وويل سينو هه! راشه او زما پر سر لاس تېر کړه، زه په ډېر شوق ولاړ شوم او د هغې پر بې وېنستو سر مې لاس تېر کړ او ومې موښه.

بښځې وويل سينو هه! بايد پوه شې چې زه داسې بښځه يم چې خان ارزانه نه خرڅوم، ستا کور چې پرون دې راکړ زما وړ نه دی او که غواړې له ما استفاده وکړې، بايد د خپل پلار کور هم زما په نوم کړې تر دې چې زه پوه شم، ماڅان ډېر ارزانه نه دی خرڅ کړی.

ومې ويل، نفر نفر نفر پرون خودې له ماسره ژمنه وکړه، چې نن ورځ به له ماسره تېروي، د پلار د کور خبره دې نه وه کړې.

بښځې وويل، ددې لپاره چې پرون لا زه خبره نه وم، چې ته د خپل پلار د کور د خرڅولو يا بل چا ته د دغه کور د انتقال واک هم لري او بله دا چې پرون، پرون و او نن يوه نوې ورځ ده، او که ته د خپل پلار کور زما په نوم کړې نن به تر ما بښامه پورې له ماسره ساعت تېر کړې په دې شرط چې لومړی ولاړ شي، يو کاتب راوړي او د کور د انتقال سند ماته راکړي، له هغه وروسته به له ماسره ساعت تېر کړې، ځکه چې زه د نارينه وو په قول او وعدو ډاډ نه لرم، زه چې څومره پوهېږم نارينه درواغجن دي.

ومې ويل، نفر نفر نفر، هر څه چې ته ووايي همغسې به وکړم. بښځې زه له خانه بهرې کړم او ويې ويل نو ورځه! لومړی کاتب راوړله او د کور د انتقال کار خلاص کړه، له هغه وروسته به زه تر شپې پورې ستا شم.

زه له کوره راووتم، يو ځل بيا مې کاتب راوست او دا ځل مې پلرنی کور چې پوهېدم له قبره، وروسته زما د مور او پلار يوازېنۍ شتمني ده، د نفر نفر نفر په نوم کړې.

کله چې کاتب غوښتل ولاړ شي ما سپين زر نه درلودل چې هغه ته يې ورکړم، خو بښځې د سپينو زرو يوه نرۍ کړې. کاتب ته ورکړه او ويې ويل داستا اجوره ده او له دې سره کاتب له دروازې ووت.

بيا نفر نفر نفر امر وکړ چې مريان ورته سبا ناری راوړي، هغوی موږ ته ډوډۍ، تروه کبان او د اوربشو او به راوړي.

نفر نفر وویل، نن تر ما بیا مه ستا په خدمت کې یم، په دې کور کې به وڅښې او وخورې اوله ماسره به ساعت تېر کړې.

له هغه وخته، بیا د لمر تر لوېدو لږ مخکې چې زه د نفر نفر په کور کې وم هغې له ماسره په مینه چلند وکړ، ماته یې اجازه راکړه چې سړیې وموښم او ویل یې چې زه به نن تاته داسې شیان در زده کړم چې لا دې نه دي زده کړي، خو زده کول یې د یوې خور د درلودلو لپاره ضروري دي، ځکه چې له دې پرته به ستا خور ستا له لمس کولو خوند وا نه خلی.

کله چې لمر داسې ځای ته ورسېد چې ښکارېده نوره نو شپه رانژدې کېږي ښځې راته وویل سینو هه اوس مایوازي پرېږده ځکه چې سترې شوې یم، باید استراحت وکړم او د سبا لپاره د ځان د سینگارولو فکر وکړم.

زما د سرو ښتان هم راشنه شوي دي باید نن شپه هغه وخرېم چې سبا ته مې سر وځلېږي او که ستا په شان یوه بل سړي وغوښتل له ماسره ساعت تېر کړي نو زما له خلیدونکي سره خوند واخلي.

زه د دغه ځای د پرېښودلو له امله ډېر خپه وم، په خواشینۍ سره د خپل هغه کور پر لور روان شوم چې زه پوهېدم نور زما نه دی او کله چې کور ته ورسېدم شپه شوې وه.

کله چې پښېماني او شرم له حده ډېر شي د اپیمو په شان په سړي خوب راوړي او زه په دې شپه له ډېرې پښېماني یا له دې شرمه چې د پلار کور مې خرڅ کړی و، ویده شوم او له دې امله چې د ورځې مې د هغې ښځې په کور کې ډېر شراب څښلي وو ترسهاره راوینن نه شوم.

سهار چې کله له خوبه راوینن شوم د نفر نفر ښکلې اندام او خریل شوی سر راپد شو او پوه شوم چې په کور کې نه شم پاتې کېدای، هغه هم په داسې کور کې چې پوهېدم زما نه دی.

له کوره ووتم او د هغې ښځې د کور پر لوري روان شوم.

ما سوچ کاوه چې هغه به ویده وي، خو چې ورغلم معلومه شوه چې وینه وه او په باغ کې ده.

کله چې یې زه ولیدم ویې پوښتل د څه لپاره راغلی یې او له ما څه غواړې؟
ومې ویل راغلی یم چې ستا په خوا کې و اوسم، د پروڼ په شان ستا سر وموښم او له تا

غواړم چې له ماسره ساعت تېری وکړي.

بنځې وویل. ایا ته څه لرې چې ماته یې راکړې چې زه له تاسره خپل وخت تېر کړم. ومې ویل خپل او د پلار کورونه مې تاته درکړل. نور کوم شی نه لرم خو له دې امله چې زه ډاکټر یم او له دارالحیاته فارغ شوی یم. په راتلونکې کې چې بډای شم هغه ډالۍ به درکړم چې نن یې باید درکړم.

نفر نفر نفر و خندل او ویې ویل د نارینه وو په ژمنو باور نه دی پکار. ځکه تر هغه وخته پورې پر خپلې ژمنې ولاړ وي چې هیله کوي یوه بنځه خورکړي. کله چې یې هغه څو ځله خپله خور کړه او له ورباندې موږ شو. نو بنځه داسې هېروي چې د عمر تر پایه پورې یې نه یادی.

خو له دې امله چې تا وکړای شو. پروږن زما د لارښوونو پیروي وکړې او له یوې بنځې د استفادې چل دې زده کړ. بنایي نن هم گروهه ولرم چې له تاسره ساعت تېري وکړم او د خپلې ډالۍ لپاره یوه حل لاره پیدا کړم.

زه دهغې په څنگ کې کېناستم. سر مې دهغې په سینو کېښود. بنځې وویل چې زموږ لپاره خواړه او شراب راوړئ او ویې ویل له دې امله چې بنایي نن له ماسره پاتې شې نو له همدا اوسه به خوراک او څښاک پیل کړو.

له دې وروسته چې لږ مو وڅښل نفر نفر نفر وویل سینو هه! ما اورېدلي چې ستا مور و پلار یو قبر لري چې هغه یې جوړ او سینگار کړی او له دې امله چې ته د خپل پلار د شتمنیو اختیارات لرې دغه قبر زما په نوم کولای شې.

ومې ویل دغه خبره چې ته یې کوي ما به د آمون له عذاب سره مخامخ کړي. څنگه د خپل پلار و مور قبر ستا په نوم کړم او ددې سبب شم چې دغه دواړه مېړه او بنځه په بلې دنیا کې کورونه لري او دهغوی مړی د مریانو او وړانکارو په شان په نیل کې واچوي.

ویې ویل: ته څنگه دا خبره نه منې چې مور و پلار دې قبرونه لري خو په دې راضي کېږي چې زه ځان ارزانه خرڅ کړم؟

ما وویل پروږن او هابل و ورځ مې دوه ډالۍ درکړې او ایا د دغه دوه ډالۍ ددې ارزښت نه لري. چې ته نن له ډالۍ پرته زما په څنگ کې پاتې شې؟

بنځې وویل دغه دوه ډالۍ زما د ښکلا د نیمې ورځې ارزښت نه لري. اوس له دواړه یو سپی راغلی او چمتو دی چې دیوې ورځې په بدل کې سل دینه سوچه طلا راکړي (دین

د مصري وزن واحد و او کابو یو گرام کېده.

بیا یې د شرابو بل جام راکړ او زیاته یې کړه که غواړې له ماسره اوسې او هرڅومره چې غواړې ما خپله خور کړې. باید د مور و پلار قبر دې زما په نوم کړې کله چې ښځه پوه شوه زه د قبر ورکولو ته تیار یم نو سمدستي یې کاتب راوغوښت او د قبر د انتقال سند یې برابر کړ.

بیا یې ماته وویل چې له باغه کوټې ته ولاړ شو، ځکه په باغ کې مریان او وینځې دي او ساعت نه شو تېرولای.

کله چې کوټې ته ولاړ و نفر نفر وویل، زه هغه ښځه یم چې پر خپله خبره درېږم او بیا چې ونه وایې ما تېراستی یې.

زه به نن تر لمر لوېدو له تاسره یم او ته به نن بیا هغه چلونه زده کړې چې پرون مې در زده کړي ول. زه به هم په دې کور کې ستا له شتونه خوند واخلم او ساعت به مې تېر شي. مریانو موږ ته پېنځه ډوله غوښه، اووه ډوله شرینې او درې ډوله شراب راوړل خو ما داسې احساس کاوه چې هرڅل زموږ تر شا درېږي پر ما ملنډې وهي، ځکه ټول پوهېدل چې ما ان د خپل مور و پلار قبر هم نفر نفر نفرته ورکړ چې یوه ورځ ورسره تېره کړم. نه پوهېدم چې هغه ورځ څومره ژر تېره شوه؟ او ولې هغه خوښۍ چې انسان یې په ډېرو فلزاتو تر لاسه کوي په خوشېبو کې ختمېږي خو د بد بختۍ ورځې پای نه لري. ناڅاپه متوجه شوم چې ورځ پای ته رسېدلې او شپه شوه.

نفر نفر وویل اوس هغه وخت دی چې ته باید زما له کوره ولاړ شي، ځکه چې شپه شوه، زه هم ډېره ستړې یم او باید د بلې ورځې لپاره سینگار وکړم. ومې ویل نفر نفر نفر! زه غواړم نن شپه هم له تاسره تېره کړم او سبا به له دې ځایه لاړ شم.

ښځې وویل ددې لپاره چې نن شپه له ماسره پاتې شي ماته څه راکوي؟

ومې ویل زه نور څه نه لرم چې تا ته یې درکړم.

ستا لپاره مې حتی مور و پلار هم په بلې دنیا کې بې کوره کړم او اوس د آمون له قهر سره مخامخ یم.

ښځې وویل دلته به نه راتلې، ایا ما درته ویلي ول، چې دلته راشه او له ماسره ساعت تېر کړه؟

ما تینگار وکړ چې نن شپه پاتې شم خو نفر نفر نفر وویل: نه شي کېدای، ځکه چې نن شپه له دواب هېواده راغلی سوداگر دلته راځي او هغه به ماته سل دینه سره زر راکړي. زه له دومره سرو زرو نه شم تېرېدلای، بیا هم که تا کوم شی درلودای او ماته دې راکړي وای ممکنه وه چې ما د خپل تاوان یوه برخه جبران کړې وای، خوله دې امله چې څه نه لرې باید ولاړ شي.

بیا زما له څنگه پورته شوه چې بلې کوتې ته لاړه شي، خو ما دهغې لاسونه ونیول چې مخه یې ونیسم.

په دې وخت کې دهغو شرابو له امله چې نفر نفر نفر راکړي ول، نه پوهېدم چې څه وایم. بښخي چې ولیدل مایې لاسونه کلک نیولي او نه یې پرېږدم چې لاړه شي، نو نارې یې کړې او خپل مریان یې راوبلل ورته یې وویل: چا تاسې ته اجازه درکړې چې دغه سپری زما کورته راپرېږدئ.

ژر یې له دې کوره وباسی، او که مقاومت وکړي دومره ووهی یې چې له هر څه ولوېږي. مریانو پر ماحمله وکړه، زه سره له دې چې نشه وم، غوښتل مې مقاومت وکړم او له کوره ونه وځم، خو هغوی پر ما برید وکړ او په لرگیو یې دومره ووهلم چې زما له مخ، سر، سینې او خیتې څخه وینې روانې شوې. وروسته یې له کوره د باندې وغورځولم. کله چې خلک راټول شول او ویې پوښتل چې ولې مو دغه سپری وواهه؟ نو دوی ورته وویل: ده زموږ مالکې ته سپکاوی کړی دی.

موږ چې ورته هر څومره وویل زموږ مالکه داسې بښځه نه ده چې ځان ارزانه خرڅ کړي خو ده نه منله او غوښتل یې چې په زور زموږ مالکه خپله خور کړي، نو موږ هم اړ شوو چې دی له کوره راوباسو.

ما دغه خبرې په داسې حال کې واورېدې چې تقریباً بیخوده وم. دومره یې وهلی وم چې له هغه ځایه نه شوای تللی، شپه مې هملته په خپلو وینو کې تېره کړه او ویده شوم.

سهار د پليو خلکو د پښو او د گاديو د اربو په غږ راوینس شوم، ټول بدن مې سخت درد کاوه او د شرابو مستي هم رانه تللې وه.

خو دومره چې له شرمه او پېښمانۍ څخه کېږدم هو مره د بدن له خوږو نه خوړېدم. روان شوم او ځان مې د نیل سیند څنډې ته ورساوه، هلته مې خپلې وېنې ووینځلې او

بيا مې له بڼاره د وتلو لاره ونيوله، ځكه چې دومره له ځانه شرميدم چې كورته نشواى تللى.

درې ورځې او درې شپې مې دنيل پر غاړه، بانگسونو او نيوونو كې تېره كړه او په دې موده كې مې له ابو او وښو پرته بل څه ونه خوړل.

درې ورځې وروسته بڼار ته را ستون شوم او خپل كور ته لاړم.

كله چې كور ته ورسېدم نو ومې ليدل چې زما پر كور د يوه بل ډاكټر نوم ليكل شوى و، او دې خبرې ثابته كړه چې زما كور يې ضبط كړى دى.

زما مريي كاپتا له كوره راووت، چې زه يې وليدم ويې ژړل او راته يې وويل، زما كم بخته باداره ستا كور يوه ځوان طبيب ونيوه زه او س زه د هغه مريي يم او د هغه لپاره كار كوم.

بيا يې وويل كه ما كولای شواى چې تا له بد مرغيو وژغورم نو خپله دغه يوه سترگه به مې دركړې واى. ځكه چې ستا مور و پلار هم مړه شوي دي.

ومې ويل آمون ته پناه وړم، بيا مې خپل لاسونه پورته كړل او ومې پوښتل زما مور و پلار څنگه مړه شول؟

كاپتا وويل: له دې امله چې تا د هغوى كور خرڅ كړى و، نو نن سهار وختي د ستر قاضي له لوري د هغه كور ته مامورين ورغلل چې هغوى له كوره وباسي او كور د هغه نوي مالک ته ورکړي، خو ستا مور و پلار پر ځمكه پراته ول او نه ښورېدل.

لاهم نه ده معلومه چې هغوى پخپله مړه شول او كه تردې وروسته چې خبر شول له كوره يې باسي نو يې زهر خوړلي دي او خپل ژوند يې پای ته رسولی دی.

خو ته كولای شې د هغوى جنازې او مړي، چې لا هم په هغه كور كې دي د مرگ كورته يوسي.

ماورته وويل زما مور و پلار دې ونه ليدل؟ كاپتا وويل پرون چې زما نوى بادار زما دكتولپاره راغلى و، او موريي كار كولو ته اړ كولم نو ما وليدل چې ستا پلار دلته راغلى دى.

له دې امله چې پلار دې پوند و، پر لاره نه شواى تللى او مور دې له لاسه نيولى و، دواړو غوښتل چې تا وگوري.

زه ورته متوجه شوم چې مور دې هم دومره كمزورې شوې وه چې پر لاره نه شواى تللى.

هغوی ویل چې د ستر قاضي مامورین کور ته ورغلي ول او ټول شيان یې مهر کړي او ویلي یې وو، چې هغوی باید ډېر ژر دغه کور خوشې کړي، گڼي دواړه به په زور له کوره وایستل شي.

پلار دې له مامورینو پوښتنه کړې وه چې دڅه لپاره دوی له کوره باسي نو هغوی ځواب ورکړی و چې ستاسو زوی سینو هغه دغه کور یوې بدنامې بڼڅې ته ورکړی چې له هغې څخه خوند واخلې.

پلار دې له ما وغوښتل چې تا ته خبر درکړم چې ته ورشي. خو زه نه پوهېدم چې ته چیرته یې؟

د پلار سترگو دې خبر نه کاوه خو غوښتل یې چې یو شی ولیکي او ماته یې وویل کاپتا یوه ټوټه نري مس راکړه چې د کاتب په وسیله پرې لیک ولیکم او که مې شوم دغه لیک مې زوی ته ورسېږي.

ما یوه ټوټه نري مس له خپلې زېرمې څخه ورکړل او هغه ستا له مور سره ولاړ. ومې ویل کاپتا! ایا پلار مې ستا په وسیله کوم پیغام ماته نه دی رااستولی. مریي مې وویل نه.

زړه مې په کوگل کې تر ډېرې هم دروند شوی و، تردې حده چې پر خپلو پښو نه شوای درېدلی. پر ځمکه کېناستم او ومې ویل کاپتا! هرڅومر سپین زر او مس چې دې زېرمه کړي وي رایې وړه او ماته یې راکړه ځکه چې مور و پلار مې مړه شوي دي. زه د هغوی د مومیایي کولو لپاره هېڅ فلز هم نه لرم. که ژوندی پاتې شوم ستا مس او سپین زر به بیرته درکړم او که مې شم آمون به یې بدله درکړي.

کاپتا وژړل او ویې ویل که ته زما یوه سترگه هم وغواړې چمتو یم چې در یې کړم. خو سپین زر او مس نه لرم.

ما دومره ټینگار وکړ چې هغه لاړ او له دې وروسته چې شاوخوا یې وکتل چې څوک یې نه څاري په باغچه کې یې یوه ډبره لیرې کړه او ترې لاندې یې یوه زړه کڅوړه راپورته کړه چې پکې څو ټوټې مس او سپین زر وو. هغه یې ماته راکړل او ویې ویل: اې زما باداره! دغه مس او سپین زر چې تا ته یې درکوم زما د ټول عمر بسپنه ده او له دې پرته په نړۍ کې بل څه نه لرم.

ومې ویل کاپتا! زه ډاکټر یم او که ژوندی پاتې شم ددې لس برابر به درکړم.

ما غوښتل په هغه وخت کې له سلطنتي ډاکټر پاتور او خپل دوست توتمس څخه قرض واخلم، خو له دې امله چې ځوان او بې تجربې وم فکر مې کاوه چې که له هغوی څخه قرض واخلم، نو د هغوی پر وړاندې به مې خپل حیثیت تر پښو لاندې کړی وي. کله چې د خپل مور و پلار کور ته ولاړم ومې لیدل چې ټول گاونډيان راټول شوي دي او زما د مور و پلار خیرې تورې شوې وې، او د کوتې په منځ کې په یوه غټ خټین منقل کې لاهم اور بلېږي.

پوه شوم چې مور و پلار مې په ذغال سره ځانونه وژلي دي، ستر منقل یې له ذغالو ډک کړی او اوریې ورکړی دی، ځکه چې د کوتې دروازې او کرکۍ هم بندې وې او هغوی مړه شوي ول.

يو ټوکر مې را واخيست، مور و پلار مې پکې تاوکړل، يو خرکار مې را وغوښت يوه ټوټه مس مې ورکړل او هغه ته مې وويل چې زما مور و پلار دارالممات ته ورسوي. هلته کارگران زما د مور و پلار منلو ته حاضر نه ول او ويل يې چې لومړی بايد د دغو دوو کسانو د موميایي کولو پیسې ورکړم.

ما ورته وويل هغه وخت چې دوی موميایي شي د کار اجوره به ورکړم خو د دارالممات کارگرانو نه منله.

تر دې چې بډا کارگر چې د فرعون د جنازې د موميایي کولو پر مهال راسره اشنا شوی و، او هلته یې ډېر نفوذ درلود، ضمانت وکړ چې زه د موميایي کولو اجوره د موميایي کولو په بهیر کې یوځای او یایې وروسته ورکړم.

بيا مې يو پری د مور او يو د پلار په پښو کې وتاړه چې له نورو مړيو سره یې توپیر وشي او هغوی مې د مالگې په حوض کې چې د بېوزلو جنازو لپاره ځانگړی شوی و، واچول.

کله چې ډاډه شوم، جنازې د مالگو په اوبو کې ځای پر ځای شوې نو کور ته راستون شوم. هغه ټوکرونه مې بېرته ټول راوړل چې له دغه ځایه مې وړي ول او د مور و پلار مړي مې پکې تاوکړي ول، ځکه دغه ټوکرونه نور زمانه بلکې د کورد نوي مالک مال بلل کېدل او که ما اخیستي وای نو غلا حسابېده.

کله چې مې غوښتل له کوره راووځم او دارالممات ته لاړ شم، نو يو کس چې د کوڅې په څنډه کې به د نانوايي دوکان ته نژدې ناست و، او لیکنې به یې کولې راوړل شو او نارې

بې کړې سینووه... سینووه...!

زه ورنژدې شوم او هغه یو پاپیروس (مصری کاغذ ژباړن) راکړ او ویې ویل: دغه لیک دې پلار تاته ولیکه او سپارښتنه یې وکړه چې کله راغلی در ویې سپارم.

مالیک پرانیست او داسې مې ولوسته: ((سینووه! زموږ گرانه زویه! له دې امله چې زموږ قبر و کور دې خرڅ کړل مه خواشینی کېږه، ځکه غوره داده چې موږ قبر ونه لرو او بیخي له منځه لاړشو. په دې توګه به په بلې دنیا کې د اوږدو سفرونو ډیر زیار نه گالو.

ته چې کله په لومړي ځل زموږ کور ته راغلی موږ دواړه بوډاگان وو او زموږ کور ته ستا راتګ زموږ د عمر وروستی پېر له خوښیو ډک کړ. ستا زامن دې ستا د نیکمرغۍ او خوشالۍ سبب شي، موږ په اسوده زړه دغه نړۍ پرېږدو او له قبر پرته د مطلقې نیستۍ پر لور ځو. خو پوهېږو چې تا پخپله دا نه غوښتل چې گنې موږ دې قبر ونه لرو، بلکې دغه چاره د هغو پېښو له امله وه چې ستا په واک کې نه وې.))

کله چې ما دغه لیک ولوست یوه شېبه وژړېدم، که څه هم د لیک لیکونکي ډاډګېر نه راکوله، خو زه نه غلی کېدم.

کله چې مې دسترگو او ښکې خلاصې شوې، د لیک لیکونکي ته مې وویل: زه فلز نه لرم چې د لیک د رسولو په بدل کې تاته انعام درکړم، خو چمتو یم په بدل کې یې خپل کمیس تاته درکړم.

خپل کمیس مې وکینښ او لیکونکي ته مې ورکړ، هغه په حیرانۍ سره دغه کمیس واخیست او لږه شېبه یې ورته وکتل چې پوه شي گران بیه دی کنه؟ سړی نابېره خوشاله شو او ویې ویل: سینووه له دې سره سره چې خلک په تاپسې خبرې کوي او وایي چې تا د خپل مور و پلار کور، ان د هغوی قبر خرڅ کړی دی او هغوی دې په بلې دنیا کې بې کوره پرېښودل، خو ستا سخاوت ډېر زیات دی، له دې وروسته هر څوک چې وغواړي په تا پسې بدې خبرې وکړي زه به ستا ننگه کوم.

خو اوس چې تا خپل کمیس ماته راکړ، ته به کمیس ونه لرې او لمر به دې ولي وسوځوي، ستا له بدنه به وینې او زوې وبهېږي.

ومې ویل ته نه پوهېږې چې ددې لیک په رارسولو سره دې ماته څومره لوی خدمت کړی دی او څومره دې خوشحاله کړی یم.
زما کمیس واخله او زما فکر مه کوه.

کله چې هغه ولاړ، نو ماله یوه لنگ څخه پرته نورې جامې نه درلودې او د دارالممات پر لوري روان شوم.

زه اړ شوم چې هلته د یوه عادي کارگر په توګه کار وکړم او د مور و پلار د جنازود مومیایي کولو کار پای ته ورسوم.

بوډا استاد چې پخوا یې هم ماته توجه کوله (راموز) نومېده، هغه ته مې وویل، غواړم چې شاگرد دې شم او کار در سره وکړم.

هغه وویل زه په ډېرې مینې چمتو یم چې تا د شاگرد په توګه ومنم خو ته د دارالحیات فارغ التحصیل او ډاکټر یې، څه ډول راضي شوی چې دلته راشې او زما شاگرد شي.

ومې ویل، د یوې بڼځې مینې زه بیچاره کړم، هغې بڼځې هر څه راڅخه واخیستل او نن ان کتنځی هم نه لرم چې هلته طبابت وکړای شم.

بله دا چې داسې څوک نشته چې سپین او سره ترې پور کړم او کور پرې واخلم (راموز) په ژور فکر سره خپل سرو بڼوراوه او ویې ویل، هر ځل چې زه اورم یو سړی

بد بخته شوی دی، پوهېږم چې یوې بڼځې بد بخته کړی دی.

ما څلوېښت ورځې او څلوېښت شپې په دارالممات کې تېرې کړې او په دې وخت کې د دې ځای د یوه ټیټ کارگر په توګه د مړیو پر مومیایي کولو بوخت وم.

کارگران چې پوهېدل زه د دوی له ډلې څخه نه یم او بد بختی د مرګ کور ته راوستی یم نو تر ټولو خراب او ګنده کارونه یې ماته سپارل چې په دې ډول له ما څخه چې لوستی او تر دوی لوړ وم غچ واخلي.

ماله مجبور یته د هغوی حکمونه پخپل وخت کې عملي کول چې د مور و پلار مړي مومیایي کړم.

زما یوازېنۍ نیکمرغي هم دا وه چې د خپل مور و پلار مړي د یوه شتمن کس په توګه مومیایي کوم.

پخپل لاس مې د خپلې ناسکه مور او پلار خپته او سینه وڅیرله او د هغوی معده، کولمې، سږي، زړه، ځیگر او د بدن نور داخلي غړي مې را وایستل، د هغوی خپته او

سینه مې له غوړو او نورو توکو څخه ور ډکه کړه.

دغه کارونه مې په دارالممات کې د فرعون د مړي د مومیایي کولو په وخت کې زده کړي ول.

بیا مې د راموز د رودې په اساس چې په مخکني ځل مې په دارالممات کې لیدلی و، د مور و پلار مازغه د پوزې د سوریو له لارې را وایستل او د هغوی د جمجې منځ مې د مومیایي له تېلو ورډک کړ (د مومیایي تېل همغه دي چې مور یې نن سبا قیر بولو ژباړن) پلار او مور مې مصنوعي غاښونه نه درلودل او تر هغه وخته پورې ما هم مصنوعي غاښونه نه وو جوړ کړي.

که مې ژر دغه اختراع کړې وای د مور و پلار لپاره مې دوه جوړې مصنوعي غاښونه جوړول چې په بله دنیا کې اسوده ووې، و خوري (مصري ډاکټر او ددې پېښې راوي سینو هله که چې پخپله په دې کتاب کې وایي د مصنوعي غاښونو اختراع کوونکی دی. تريوه حده چې ښکاره هم ده، لومړني کس چې مصنوعي غاښونه یې د فیل له عاجه پرته له بلې مادې جوړ کړل همدې و او تر هغه مخکې که مصنوعي غاښ موجود هم و نو یوازې د فیل له عاجه جوړېدل ځکه خو بې وزلو په بودا توب کې غاښونه نه درلودل، لامل یې دا و چې د فیل د عاج بیه یې نه شوای ورکولای ژباړونکی)

ای خدایانو شاهد اوسئ چې ما دخپلې ناسکه مور او پلار د جنازو د مومیایي کولو لپاره د مرگ د کور تیل، درمل او ټوکر، نه دی غلا کړی بلکې دیوه ټیټ کارگر... او دیوه مریي... په شان مې هلته کار وکړ، خوندور خواړه مې ونه خوړل، شراب مې ونه څښل او د مسو په هغو ټوټو د اجورې په توگه یې ماته را کول ما تېل، درمل او ټوکر واخیستل تر دې چې د مور و پلار د جنازې مومیایي کول پای ته ورسېدل.

په گرمو کوټو کې ټول موجود تیل زما د مور و پلار په جمجمې، سینې او خټې کې او د هغوی په غوښه کې دننه کړای شول، بیا د هغوی غوښه وچه شوه او چې هر څومره اوبه د غوښې په منځ کې وې تبخیر شوې.

کله چې وروستی پړاو هم پای ته ورسېد او ما ولیدل چې باید جنازې له دارلممات څخه د باندې یوسم نو و مې لیدل چې د مور و پلار د بدن وزن د مرگ کور ته د راوستلو د وخت په پرتله په دریو کې یوې برخې ته کم شوی دی.

په هغو څلوېښتو شپو ورځو کې چې زه د مرگ په کور کې وم دبې تربیته کارگرانو چلند زما په نسبت بدل شوی و او د پخوا په پرتله ښه شوی و، که څه هم دوی همغه راز سپکې سپورې ویلې او زه یې سپکولم خو په ما نور په قهر نه ول، او سپکاوی خود هغوی په طبیعت کې و ځان یې نه شو بدلولای.

کله چې زما په نیت پوه شول چې غواړم دخپل مور و پلار جنازه له دارالممات څخه وباسم نو له ماسره یې مرسته وکړه او زما په فلزاتو یې راته د غوا یو ښکلی او کمیابه پوستکی واخیست، ما هم دخپل مور و پلار جنازې د غوا په پوستکي کې کېښودلې او د څرمنې په تسمو مې وگنډله.

پر هغې ورځ چې د مرگ له کوره وتلم را موږ راته وویل له دې ځایه مه ځه او د عمر تر پایه پورې دلته پاتې شه، ځکه چې د دارالممات دیوه کارگر عاید د دربار د ډاکټر له عایده کم نه دي او که ته یوازې دخپل عاید نیمایي برخه ذخیره کړې نو په یوه اتوب کې به دیوه کاهن په توگه ژوند وکړي او کنیزې او غلامان به لري.

خلک دلته له کار کولو کرکه کوي ځکه خو له موږ سره سیالي هم نه کوي. خو زه هلته نه شوای پاتې کېدای ځکه چې فکر مې کاوه هغه کس چې لوی کارونه کولای شي باید واره کارونه د ځان لپاره خوښ نه کړي.

د کارگرانو د سپکو سپورو، ملنډو او خنداگانو په منځ کې مې له راموزه خدای پاماني واخیسته، د غوا په پوستکي کې مې د مور و پلار تاو کړای شوې جنازې په اوږه کړې او له دارالممات بهر شوم. خلک په کوڅو کې له ما څخه لیرې کېدل او خپلې پوزې به یې بندې کړې چې زما له بویه ځان وساتي، ځکه د دارالممات داسې بوی راڅخه لټېده چې ټول خلک به یې کرکجن او وېرول.

طېس دوه ستر ښارونه لري، یو د ژوندیو ښار دی او بل د مړیو ښار. د مړیو ښار د نیل په بله څنډه پروت دی او د شپې مهال د ژوندیو په پرتله د مړیو د ښار ډېره ساتنه کېده.

زه پوهېدم چې د مړیو ښار ته ننوتل ناشوني دي، ځکه چې ساتونکي به مې سمدستي ووژني خو وادی السلاطین ته ورته ممکن و.

د شاهانو کلی یا سیمه هم د نیل په بلې غاړې کې وه. خو د مړیو له ښاره پورته لور ته او په سوېل کې دی او د مصر ټول فرعونیان د نړۍ له پیله تراوسه په وادی السلاطین کې ښخ شوي دي.

د شپې د مړیو د ښار ساتونکي دومره څارل کېږي چې د شاهانو سیمه هومره نه ساتل کېږي. لامل یې دا دی چې ساتونکي او خلک پر دې پوهېږي چې کله کاهن یو فرعون په هدېره کې ږدي د هغه پر قبر داسې طلسم کوي چې هر څوک وغواړي دیوه فرعون هدېرې

ته ولاړشي و به مري

زه په طلسم عقیده نه لرم او فکر نه کوم چې طلسم دې وکړای شي انسان ووژني خو خیال کوم چې مصري کاهنین له دې وروسته چې یو فرعون ښخ کړي د قبر دیوالونو او دروازي او حتي د قبر لوبښي او شيان او د فرعون تابوت په یو ډول قوي زهرو ککړوي چې د وخت په تېرېدا سره له منځه نه ځي او که څوک د غلا لپاره قبر ته ننوځي او وغواړي گران بیه شيان غلا کړي د هغو زهرو په وسیله مړ کېږي.

خو زه د مرگ غوښتونکی وم. د هغه هرکلی کوم او له ځان سره مې ویل که زه وکړای شم د مور و پلار لپاره یو قبر ترلاسه کړم مرگ راته اهمیت نه لري.

غټه خبره داده چې زما مور و پلار تلپاتې شي او په بله دنیا کې چې ژوندي شي، خپل اوږده مسافرتونه پیل کړي نو د دې لپاره چې له منځه ولاړ نه شي باید د هغوی جسدونه په یوه قبر کې ښخ کړم. گڼي که په مومیايي شویو جنازو هوا ولگېږي له منځه ځي.

د ورځې له پلوه مې د مور و پلار جنازې او چټې کړې او بیدیا ته ولاړم چې د خلکو له سترگو لرې یم. کله چې شپه شوه صبر مې وکړ چې نوره هم تیاره شي او د شغلانو او لېوانو غبرونه پورته شي.

بیا ښار ته ستون شوم او د ځمکې د کیندلو لپاره مې یو کلنگ راواخیست او کله چې وادی السلاطین ته ورسېدم نیمه شپه وه.

له دې سره سره چې کتل مې ماران د بوټو له منځه راوځي، خو له هغوی څخه نه وېرېدم. خو ځایه مې ستر لړمان له مخې تېر شول. خو زه ونه ډار شوم. ځکه چې له خدایانو مې د مرگ هیله کوله او کلي قاعده داده چې کله انسان د مرگ غوښتونکی وي مرگ ورپسې نه راځي.

زه د قراول له پوستو خبر نه وم او مجبوره هم وم چې ترې تېر شم. خو چا ونه لیدم او زما مخه یې ونه نیوله. ښایي زه یې لیدلی هم یم خو خیال به یې کړی وي چې زه یو مړی یم چې خپله روزي مې په شا کړې او د فرعونیانو په قبرونو کې گرځم.

څه موده د فرعونیانو په قبرونو کې وگرځیدم او د داسې مقبرې په لټه کې وم چې وکړای شم دروازه یې خلاصه کړم او د مور و پلار جنازه هلته کېږدم. خو متوجه شوم چې ټولې دروازې بندې دي او که مې کومه دروازه پرانیستې وای نو شک پرې کېده او سمدستي ساتونکي متوجه کېدل چې کوم مړی یې د فرعون په هدیره کې ښخ کړی دی.

زه له مرگه نه وېرېدم او هغه څه چې د فرعون د طلسم په نوم بلل کېدل له هغه هم نه ډار
ېدم ځکه که مې مور و پلار ته کوم قبر برابر کړی وای دې کار به ارام را کړی وو، ان که په
دې هم پوهېدای چې سېمېستي مړ کېږم.

کله چې متوجه شوم چې د هېڅ یوه قبر دروازې نه شم پرانیستلای، نو د یوې هدېرې له
دروازې د باندې چې د کلنگ په وسیله په شگو کې یو قبر وکیند ما د خاورو د لیرې کولو
لپاره له خپلو لاسونو پرته بل څه نه درلودل او لاسونه مې هم په شگو د سولیدو له امله
ژوبل شول خو ما ارزښت نه ورکاوه.

ځمکه مې دومره وکیندله چې یوه داسې کنده پکې جوړه شوه چې زما د مور و پلار
قبرونه پکې ځایېدل، بیا مې په کنده کې د غوا څرمنه اواره کړه او خاورې مې پرې
واړولې.

له دې کبله چې د فرعون د قبر ستنې له شگو جوړې وې نو هلته د ځمکې د کیندلو د نښو
نښانو د ختمولو کار دومره سخت نه و.

بیا مې ارامه ساه واخیسته ځکه چې ډاډمن وم، زما مور و پلار له دې چې د فرعون په
څنگ کې دي نو په بلې دنیا کې به له خوراکی پلوه په سختۍ کې نه وي.

ځکه، چې تل به له فرعون سره وي او د هغه له ډوډۍ، غوښې او شرابو به استفاده
وکړي.

کله چې مې د مور و پلار په مړیو خاورې اچولې، لاس مې په یوه سخت شي ولگېد
چې راپورته مې کړ ومې کتل چې یو وړوکی غونډوسکې دی، چې قیمتي کاني پرې
لگېدلي ول. زه پوه شوم چې دا له هغو شيانو څخه دی چې د فرعون د بښخېدا په وخت یې
قبر ته راوړی او هلته لوېدلی دی او بیا د فرعون د قبر د جوړېدا پر وخت تر خاورې لاندې
شوی دی.

غونډوسکې مې پورته کړ او د لاس په پورته کولو سره مې له مور و پلاره خدای
پاماني راواخیسته ومې ویل هیله کوم چې ستاسې مړي د تل لپاره پاتې شي.

کله چې زه له وادي السلاطین څخه راووتم او ځان مې د سیند غاړې ته رساوه نو لمر
هم راختلی و. هلته مې کلنگ په اوبو کې واچاوه او بو تر څنگ وغځېدم خو د بدن سخت
درد خوب ته نه پرېښودم تردې چې له ډېرې ستومانی بې خوده شوم او خیال مې کاوه
ویده شوی يم.

کله چې د هيليو غږ پورته شو له خوبه راپاڅېدم او ومې ليدل چې لمر لوړ شوی دی. دنيل په اوبو کې ما کوگان او بهرې حرکت کوي او کالي وينځونکې بڼخې دنيل پر ځنډو د کار په وخت کې خبرې هم کوي.

سهار روښانه او هيلمن کوونکې و، خو زما زړه له غمونو ډک و او دومره خپه وم چې پخپل ځان نه پوهېدم.

زما جامې يوازې يو لنگ و او د لمر وړانگو مې شا سوځوله، ان يوه ټوټه مس مې نه درلودل چې ډوډۍ او د وربشو اوبه (بیر) پرې واخلم.

له بدنه مې د دارالممات ناولی بوی پورته کېده، ځکه چې لا مې په نيل کې ځان نه و وينځلی.

په دغسې ناسم حالت کې مې خپلو ملگرو ته ځان نه شونښکاره کولای چې پور يا مرسته ترې وغواړم. ځکه که هغوی ليدلی وای نو پوهېدل چې زه د خدايانو له لعنت سره مخامخ شوی يم، بله دا چې ټول پوهېدل چې ما خپل او دخپل پلار کورونه او ان د هغوی قبر په يوې بڼخې خرڅ کړي دي او زه له دې بدن مې سره ځان هغوی ته نه شم وربښولای.

په دې فکر کې وم چې څه وکړم او څه ډول خپله گېډه مړه کړم، يو وخت مې پام شو يو کس زما ترڅنگ بنوري.

ددغه سړي څېره دومره خرابه وه چې په لومړي سر کې ما فکر وکړ چې انسان نه دی، ځکه چې د پوزې پر ځاي يې د مخ په منځ کې يو سوری درلود او دواړه غوږونه يې نه ول، وروسته معلومه شوه چې غوږونه يې ورپرې کړي دي.

هغه ډنگر نري او سره تاو شوي لاسونه درلودل او کله چې پوه شوزه ورته ځيريم نو ويې ويل په موټي کې دې څه نيولي دي؟

خپل موټی مې پرانيسته هغه سړي د فرعون غونډوسکی وليد او ويې پېژاند. ويې ويل دغه شی ماته راکړه چې بخت راسره ملگری شي، ځکه چې چانس ته ډېره اړتيا لرم او اوريدلي مې دي چې که څوک دغسې غونډوسکی ولري نيکمرغه کېږي. ومې ويل زه ډېر بې وزله يم، له دې پرته بل څه نه لرم او غواړم هغه وساتم چې مانیکمرغه کړي.

هغه سړي وويل له دې سره سره چې زه بې وزله يم او گورم چې ته هم بې وزله يې نوچمتو يم چې ددغه غونډوسکي په بدل کې د سپينو زرو يوه کړۍ درکړم.

بيا يې له خپل کمربنده د سپينو زرو يوه کړۍ را وایستله او ماته يې ونيوله.

ما ورته وويل زه خپل غونډوسکي نه خرڅوم.

هغه سړي وويل تا دا هېره کړې چې که ما غوښتی نو په وړيا توگه مې هم درڅخه اخیستلای شو ځکه چې کله ته ویده وي. ماته وژلای شوي او ستا غونډوسکي مې اخیستلای شو.

ما ورته وويل ستا له پرې شويو غوږونو او پوزې داسې ښکاري چې غل او وړانکاره يې. له دې وروسته چې دواړه غوږونه او پوزه يې درېرې کړي. بيا يې د کار کولو لپاره معدن ته استولی يې او اوس له کانه تېښتېدلی يې.

نو دا به درته ښه وي چې ژر له دې ځايه وتېښتي ځکه که گزمه راشي او تا دلته وويني و به دې نيسي. بيرته به دې کان ته ستون کړي او که ما ووژنې له پښو به دې خورند کړي چې مړ شي.

سړي وويل د کوم ځای يې او له کوم ځايه راغلی يې چې لانه يې خبر؟

ټول هغه کارگران يې خوشې کړل چې په کانونو کې يې کار کاوه.

ومي ويل ولي داسې وشول څنگه ممکنه ده ټول مريان له کانونو خوشې کړي؟

سړي وويل نوي فرعون چې اوس په گدی ناست دی او مخکې وليعهد و له دې وروسته چې د باچاهۍ په گدی کېناست له کانونو يې ټول مريان خوشې کړل او له دې وروسته به د پيسو په بدل کې ازاد خلک په کانونو کې کار کوي.

گمان مې وکړ چې دغه سړی رښتيا وايي. ځکه چې ما څلويښت شپې او ورځې په دارالممات کې تېرې کړې او له هېڅ شي خبر نه وم. نه پوهېدم چې ځوان او نوي فرعون د کانونو کارگران خوشې کړي دي.

سړي وويل زه له دې سره سره چې يو مریي وم او په کان کې مې کار کاوه له خدايانو وېرېدم او له همدې امله. کله چې ته ویده وي ومې نه وژلې. ته کولای شي خپل دغه غونډوسکي له ځان سره وساتي او دنیکمرغۍ د جذبولو لپاره ترې استفاده وکړي.

خو زه حيران وم چې نوي فرعون يانې څلورم آمون هوتب څنگه ټول مريان له کانه خوشې کړي دي. ايا هغه متوجه نه دی چې ممکنه نه ده. يو ازاد سړی ولاړ شي او په کان کې کار وکړي.

ترڅو چې انسان لیونی نه وي هغه مريان نه خوشې کوي چې په کان کې کار کوي. ځکه

چې د کان کار به نابېره بند شي او بله دا چې اکثریت غلامان چې په کانونو کې کار کوي وړانکار او غله دي او د هغوی ازادي به د سترې فتنې سبب شي.
ته واغورې او پوزه پرې کړې کس زما له فکره خبر شوی وي. ويې ويل زه فکر کوم زموږ د نوي فرعون خدای یو لیونی خدای دی.

ومي پوښتل ولې؟ ويې ويل ځکه چې خدای نوی فرعون مجبور کړی دی هغه ټول وړانکاري چې په کانونو کې کار کوي خوشې کړي او س هغوی د مصر په ښارونو او بیدیاوو کې ازاد گرځي. له دې وروسته به یو دین سپین او سره زر او مس استخراج نه شي او مصر به له بې وزلۍ سره مخامخ شي.

که څه هم زه یوه بیگناه انسان وم او په ناحقه یې په جېل کې اچولی وم او په کان کې یې کار کولو ته اړ کړی وم. خو د یوه بیگناه کس په بدل کې په زرگونو وړانکارو په کانونو کې کار کاوه چې هغوی هم او س راخوشې شول او ازاد گرځي.

په داسې حال کې چې سړي خبرې کولې زما د بدن غړيو ته یې هم کتل او زه پوهېدم چې د مرگ د کور د بوی له امله چې له ما څخه پورته کېده په تنگ شوی نه دی. ويې ويل. ستا د بدن پوستکي یې سوځولی دی خو زه تیل لرم او هغه ستا په بدن موږلی شم.

کله چې یې زما بدن په تیلو غوړاوه ویل یې زه حیران یم چې ولې ستا پالنه کوم. ځکه چې کله یې وهلم او بدن به مې ژوبل شو ما به خدایانو ته ښېرې کولې. چې ولې یې پیدا کړی یم او د نورو له ظلمونو سره یې مخامخ کړی یم خو هېچا زما پالنه نه کوله.

زه پوهېدم چې ټول محکومین او مریان خان بیگناه معرفي کوي او دغه سړي هم د نورو په شان گنیم خو له دې کبله چې له ما سره یې نیکې کړې وه. بدن یې په تیلو راته غوړ کړی و پر دې ټولو سربېره هغه وخت زه یوازې وم نو له هغه مې وپوښتل چې په تايي څه کړي؟ او دغه ظلم ماته هم بیان کړه چې پر تامې زړه وخورېږي.

هغه سړي وویل زه چې او س ستا په مخکې پر ځمکه ناست یم. غوړونه او پوزه به لرم یوه ورځ مې کور پټي او غوا درلودل او په کور کې مې ډوډۍ او په منگي کې مې د وربشو اوبه پیدا کېدلې. خو له بده شامته زما له کور سره څېرمه د آنو کیس په نوم یو کس او سېده او دغه سړي دومره پټي درلودل چې سړو پای یې نه معلومېده.

دومره غواگانې یې درلودې چې د غواگانو شمېر یې د بیدیا تر شگو هم زیات و. خو زه له خدایانو غواړم چې د هغه بدن خوسا کړي او هېڅکله یې له مرگه وروسته مسافرت پیل

نه شي.

هغه سړي په دوامره پټيو او غواگانو کې زما کروندې ته سترگې نیولې وې او ددې لپاره چې زما پټی له ما څخه واخلي تل به یې پلمې کولې او هرکال به یې په مني کې د نیل له راخټو وروسته کله چې جریب کښان راتلل او ځمکې یې اندزه کولې نو ما به په حیرانۍ ورته کتل چې زما کرونده هرځل کمېږي او جریب کښانو چې له انوکیس څخه یې ډالۍ اخیستلې زما د ځمکې یوه برخه به یې د هغه له ځمکو سره یوځای کړه.

ما مقاومت کاوه او چمتو نه وم چې خپله کرونده د څو کړیو سرو او سپینو په بدل کې هغه ته ورکړم. په دې وخت کې خدایانو ماته پنځه زامن او یوه لور را کړې، زما لور ډېره ښکلې وه، کله چې انوکیس زما لور ولیده پر هغې مین شو او خپل یو مریي یې ماته را واستاوه، ویل یې چې خپله وږه لور ورکړم نور به راسره کار نه لري.

ما غوښتل خپله ښکلې لور داسې کس ته ورکړم چې په بوډاتوب کې له ما سره مرسته وکړي نو هغه ته مې د لور له ورکولو ډډه وکړه ان تردې چې یوه ورځ انوکیس ادعا وکړه چې ما په هغه کال چې د ځمکې محصولات کم ول هغه څخه غله دانه پور کړې وه او لا مې خپل پور نه دی ورکړی.

ما په خدایانو قسم وخور چې داسې نه ده، خو هغه خپل ټول مریان شاهدي ته راوستل چې ماته یې غله پور را کړې ده او پر همدې ورځ د هغه مریانو په کرونده کې پر ما حمله وکړه چې ما وژني.

ما له خانه د دفاع لپاره یوازې یو لرگی درلود، زما لرگی د هغه د یوه مریي پر سر ولگېد او مړ شو.

بیا یې زه ونيولم او زما پوزه او غوږونه یې پرې کړل او کان ته یې واستولم، هغه کس زما کور او کرونده د خپل خیالي پور په بدل کې واخیستل، زما ښځه او ماشومان یې خرڅ کړل، خو وږه لور مې انوکیس واخیستله او له دې وروسته چې یوه موده یې له هغې سره لکه د وینځې داسې چلند وکړ بیا یې هغه خپل مریي ته ورکړه.

زه لس کاله په کان کې په کار بوخت وم ترڅو د ځوان فرعون راخوشي کړم او کله چې خپل کور او کروندې ته ستون شوم گورم چې نښه یې هم نه شته او زما کوچنۍ لور چې د انوکیس لور وه هغه هم ورکه شوې وه وایی چې په طبس کې په یوه کور کې دنو کړې په توگه کار کوي.

ما چې په کان کې کار کاوه انوکيس مړ شو او هغه يې د مړيو په ښار کې ښخ کړی دی.
اوس مې زړه ډېر کپړي چې ولاړ شم او په دې پوه شم چې دهغه پر قبر يې څه ليکلي
ځکه چې حتماً يې د دغه کس جنايتونه دهغه پر قبر ليکلي دي.

خو له دې امله چې ليک لوست نه شم کولای د هغه د قبر ليکنې هم نه شم لوستلای.
ما ورته ويل زه ليک لوست کولای شم او د قبر ليکنه لوستلای شم، که غواړې له تاسره
د مړيو ښار ته تللی شم او هرڅه چې دهغه پر قبر ليکل شوي وي هغه به درته ووايم.
سړي وويل خدای دې ستا جنازه تل وساتي، که له ما سره دغه مرسته وکړې ډېر به
خوښ شم.

ما وويل له زړه غواړم چې له تاسره د مړيو ښار ته ولاړ شم او د انوکيس د قبر ډبر ليک
ولولم خو ايا خبر نه يې چې موږ په دې ډول د مړيو ښار ته نه پرېږدي.
پزه پرې کړي وويل زه پوه شوم چې ته له هېڅ شي خبر نه يې ځکه که خبر وای اوس به
پوهېدې چې نوي فرعون له دې وروسته چې مريان له کانونو ازاد کړل ويې ويل دغو
مرييانو له ډېرې مودې راهيسې خپل مړي نه دي ليدلي حق لري چې د مړيو ښار ته ولاړ
شي او له خپلو مړيو سره وگوري.

ما او پوزه پرې کړي سړي د تگ تکل وکړ، د مړيو ښار ته تر رسېدو وروسته هغه سړي
چې د انوکيس د قبر پته يې اخيستې وه، زه يې دهغه قبر ته ورسولم.
ومي ليدل چې د قبر مخته پخه شوې غوښه، او مېوه او يو منگي شراب اېښي ول.
پوزه پرې کړي سړي لږ شراب وڅښل، پر ما يې هم وڅښل او بيا يې وغوښتل چې زه د
قبر ډبر ليک ورته ولولم، ما هم داسې ولوست:

((زه انوکيس يم، غنم مې وکړل او ونې مې کېښودلې، زما د باغونو او کروندې
محصولات زيات ول، ځکه چې له خدايه وېرېدم او د خپلو محصولاتو خمس يا پېنځمه
مې خدايانو ته ورکاوه او نيل سين له ما سره ډېره مرسته وکړه، تل يې زما کروندو ته اوبه
ورسولې، هېڅ څوک زما په کروندې کې وېرې نه ول، زما کروندو ته څېرمه هېڅ څوک له
لوږې سره مخامخ نه شول، ځکه په هغو کلونو کې چې حاصلات لږ ول ما له هغوی سره
مرسته کوله او هغوی ته مې غله ورکوله.

ما د پيمانو د سترگو او ښکې پاکې کړې او داسې لټه مې نه کوله چې له هغو کونډو
خپل پور و غواړم چې خاوندانو ته مې يې ورکړی و.

هر ځل چې به کوم سړی مړ کېده ددې لپاره چې د هغه کونډه مې نه وي کړولې له خپلو پورنو به ورته شوم.

ځکه خو په ټول هېواد کې زما نوم په نیکۍ سره یادېږي او خلک له ما خوشحاله ول. که د چاغوا به ورکه شوه د هغه د ورکې غوا په بدل کې به مې هغه ته یوه چاغ غوا ورکړه.

ما په ژوند کې د دې مخه نیوله چې جریب کېښود کوم کروندګر ځمکه په ناسمه توګه اندازه کړې وي او یا یې د یوه ځمکه بل ته ورکړې وي. هېڅکله داسې ونه شول. دا هغه کارونه دي چې ما (انوکیس) ترسره کړي. چې خدایان را څخه خوشاله وي او په یوه اوږد سفر کې چې له مرګ وروسته یې په مخکې لرم له ماسره مرسته وکړي ((کله چې ما د ډبر لیک لوستل پیل کړل پوزه پرې کړي سړي وژړل.

له هغه مې پوښتنه وکړه ولې ژاړې؟ ویې ویل ددې لپاره چې پوهېږم د انوکیس په هکله مې تېروتنه کړې وه. ځکه که دغه سړی نیک نه وای دغه خبرې به یې د هغه پر قبر نه وای لیکلې.

هره لیکل شوې خبره سمه وي او ترهغه چې دغه نړۍ وي خلک به دغه ډبر لیک د هغه پر قبر لولي.

له دې امله چې د یوه نیک سړي جنازه له منځه نه ځي. هغه به ژوندی پاتې وي خو زه له مرګه وروسته ژوندی نه پاتې کېږم ځکه چې له مړینې وروسته د وړانګارو مړي نیل ته غورځوي. او به یې بیا سمندر ته رسوي او زما مړی به هم د سمندري ژویو خوراک شي. زه دده خبرو ته هک پک شوم او بیا متوجه شوم څه ډول د انسانانو حماقت له منځه نه ځي او په هر پړاو کې د خلکو له ناپوهۍ او خرافاتو استفاده کېدای شي.

دا زرکاله کېږي چې مصري کاهنین د مړیو د کتاب پر بنسټ چې دوی پخپله لیکلي وایي چې د خدایانو له لوري نازل شوی دی او په دې ډول یې خلک مریان کړي دي او د مصر ټولې ګټې د دوی دي.

ددې لپاره چې پرې نه ږدي د خلکو حماقت له منځه ولاړ شي. وایي د مړیو د کتاب هره کلمه پردې سربېره چې په ځمکه کې لیکل شوې وي په اسمانونو کې له خدایانو سره هم لیکل شوې او ساتل شوې دي او هېڅکله له منځه نه ځي.

دغه راز ددې لپاره چې د خلکو عقیده ددغه کتاب په اړه کمزورې او بدله نه شي داسې

بښي چې هر د کلیمه ځکه سمه ده چې لیکل شوې ده، او دغه عقیده په خلکو کې همدغسې منل شوې ده.

د دغه بد بخته سړي په شان چې غوږونه او پوزه یې پرې شوي دي او یا دا چې د انوکیس د ناسم نیت او د بښمنۍ له امله بندي شوی و او لس کاله یې په کانونو کې تېر کړي دي. خو کله چې گوري د انوکیس په قبر دغه خبرې لیکل شوې دي نو تصور کوي چې سمې دي.

اوس گورو چې ده پخپله تېروتنه کړې چې انوکیس یو بې رحمه او ظالم کس بولي. پوزه پرې شوي کس د خپلو سترگو او ښکې پاکې کړې. هلته چې کومه میوه او شراب اېښي ول را مخکې یې کړل او ماته یې وویل و خوره او خپله گېډه مړه کړه. ځکه چې نن له کانونو د مریانو د خلاصون ورځ ده. موږ د مریو ښار ته پرېږدي او دغه خواړه خوړلای شو.

له دې وروسته چې د غوښې، مېوې او شرابو د څښلو له امله مست او خوښ و، قبر ته یې په خطاب کې وویل: ای انوکیس کله چې ستا پر قبر لیکل شوي چې ته ډېر ښه سړی وې نو غوره دا ده د هغو طلايي او مسي لوښو یوه برخه چې ستا په قبر کې دي ماته راکړې او زه به نن شپه راشم او دغه لوښي به یو سم.

ما یو وحشي غږ پرې وکړ سړیه څه وايي داڅه کوي؟ غواړي نن شپه راشي او دغه قبر لوټ کړي. ته نه پوهېږې چې له یوه قبره غلا کول ستره گناه ده، تر دې بله ستره گناه نشته او خدايان یې نه بښي. غوږ پرې کړي سړي وویل ولې چتیا ت وايي؟

مگر تا د هغه په قبر ونه لوستل چې انوکیس څومره نیک سړی دی او دغه سړی چې تل یې د خدايانو په امر کار کړی هېڅکله نه غواړي چې زما پور وړي وي او که هغه ژوندی وای پخپله به یې زما پور راکړی وای.

په دې کې خو شک نشته چې هغه زما کور او کرونده او بچیان د ځان کړي ول او زما کور یې له خپل جايداد سره یو ځای کړی و، زما ښځه او بچيان یې خرڅ کړل. هغه زما کوچنی لور د وینځې په شان د ځان نوکره کړه.

له دې کبله چې انوکیس زما پور وړی دی. په ډېرې خوشالۍ به زما پور راکړي، زه نن شپه دخپل پور د ترلاسه کولو لپاره راځم. ته هم له ما سره راتلای شي او خپله ونډه اخیستی شي.

له دې امله چې هغه باید زما ونډه را کړي نو هر هغه شی چې له هغه یې تر لاسه کړم
حلال دی او د خپلو شیانو یوه برخه چې له هغه یې تر لاسه کوم تا ته در کولای شم چې ته یې
پخپله له قبره را وباسې.

د هغو مریانو ازادي چې په کان کې یې کار کاوه او دې چارې چې مرییان ازاد وي د
مړيو ښار ته ولاړ شي د مړيو د ښار نظم او ترتیب له منځه وړي و او هغه ښار چې مخکې
یې د ژوند تر ښاره ښه ساتنه کېدله په دې شپه د لوټماری په ډگر بدل شوی و.

زه او پوزه پرې کړی مریي د انوکیس قبر ته ننوتو او چې خومره مو وس درلود د سرو
سپینو او مسو لوښي مو یوړل، ازاد شوي مریي ویل هغه څه چې زه یې ورم زما برخه ده
او دا غلانه حسابېږي.

کله چې مو سره، سپین او مس د مړيو له ښاره ولېږدول و موکتل چې د مړيو د ښار ټول
ساتونکي چې دنده یې د غلا مخنیوی و اوس یې د ازادو شویو مریانو په شان په لوټمار
پیل وکړ او تر هغه چې موږ د نیل ساحل ته نژدې کېدو لا د مړيو په ښار کې غلا او چور
تالان روان و.

ساحل ته چې راوړسېدو ورځ شوه، په دې وخت کې د سوريي سوداگر د سین په بله غاړه
په تمه ول چې له غلو څخه لوټ کړي توکي وپېږي.

هغه څه چې موږ راوړي ول پر یوه سوريایي سوداگر مو په څلور سوه (دین) وپلورل.
له دغو څلور زرو څخه دوه سوه ماته او دوه سوه نور پوز پرې شوي مریي ته ورسېدل.
هغه وویل د سرو او سپینو د تر لاسه کولو لپاره مو ښه اسانه لاره پیدا کړه، ځکه که
پنځه کاله مو د نیل په بندرونو کې بارونه وړلای بیا موهم دومره سره او سپین نه شوای
تر لاسه کولای.

له دې وروسته چې سره او سپین مو تقسیم کړل له یوه بله بېل شوو، مریي پر یوې اوزه
پر بله لاره لاړم.

ددې لپاره چې د بدن بوی مې ورک شي لږ کافور او بیخک (دیوه بوټي ریښه ده چې کله
له هغه یوه کلاوه جوړه شي لکه صابون څک کوي او انسان پاکوي) مې واخیستل او د
نیل په څنډه کې مې ځان وویښه چې له بدنه مې د مرگ د کور بوی بیخي لرې شي او خلک
نور رانه کرکه ونه کړي.

له هغه وروسته مې نوې جامې واغوستې او یوې ساقی خانې ته ولاړم چې څه وخورم.

زه په خوراک اخته وم چې د مړيو له بڼاره مې شور ما شور تر غوږ شو او ومې لیدل چې نغاره وهي او جنگي گاډۍ هم په حرکت کې ده.

په کیسې له خبرو کسانو مې پوښتنه وکړه څه خبره ده؟ هغوی وویل خانگري نیزه لرونکي چې د فرعون گارد دی په دنده گمارل شوي چې ازاد شوي مریان وځپي چې نور د مړيو بڼار ونه لوتي.

پر همدې ورځ تردې وړاندې چې لمر ولوېږي څه د پاسه سل غلامان په طبس کې پر دار خړول شوي ول.

دا هغه غلامان ول چې پخوا یې په کانونو کې کار کاوه.

له دې سره فتنه او د مړيو د بڼار لوټمار هم پای ته ورسېد.

دغه شپه مې په یوه عمومي کور کې تېره کړه او هدف مې دا و چې لږ ساعت تېر کړم، خو د دغه عمومي کور یوه بڼځه مې هم خورنه کړه.

له دې عمومي کوره چې ووتم یوه میل مستون ته ولاړم او ویده شوم.

سهار د خپل پخواني کور پر لوري روان شوم چې د خپل پخواني مریي کاپتا پور ورکړم او له هغه مننه وکړم. ځکه که هغه خپله لږه بسپنه نه وای را کړې ما د خپل مور و پلار جنازې دارالممات ته نه شوای رسولای.

کله چې کاپتا ولیدم په ژړا شو او ویې ویل ما خیال کاوه چې ته مړ شوی یې ځکه مې له ځان سره ویل که ژوندی وای حتماً راته چې بیا له ما څخه سره او سپین پور کړي. ځکه چې هغه یو ځل له ما پور اخیستی او څوک چې یو ځل بل چاته فلز ورکړي، نو بیا باید د ژوند تر پایه هغه ته پور ورکړي.

له دې سره سره چې ما فکر کاوه ته به مړ شوی یې، خو احتیاط مې کاوه او له تا سره د مرستې لپاره مې له خپل نوي بادار څخه (خدای دې مړی ورته درې وړې کړي) غلا کوله او د هغه مور هم تل په لرگي وهلم.

په دې وروستیو کې وایي چې خرخوم دې له همدې امله چې اوس ته راغلی یې غوره به داوي چې دواړه له دې ځایه وتښتو او داسې ځای ته ولاړ شو چې له دې تمساحه لیرې وي. زه لږ شکمن شوم خو هغه وویل که د ژوند د خرچې لپاره اندېښمن یې زه لږ فلز لرم او هغه به مصرف کړو. کله چې فلزات خلاص شول زه به کار وکړم او تا به وږی پرې نه ږدم، خو په دې شرط چې ما د دې بڼځې له منگولو چې یوه تمساح ته ورته ده او د هغې له احمق

زویه وژغوري.

ومي ويل کاپتا زه نن ددې لپاره دلته راغلی يم چې خپل پور ادا کړم. ځکه چې پوهېږم هغه څه چې تاته را کړل په پېنځو کلونو کې ستا زېرمه وه. بيا مې کاپتا ته تر هغو فلزاتو څو چنده ډېر ورکړل چې ده را کړي ول او هغه چې دغه فلزات وليدل له ډېرې خوشحالي په نڅا شو خو وروسته متوجه شو چې د هغه په شان د يوه بوډا لپاره نڅا بڼه نه ده.

چې نڅا يې بنده کړه ويې ويل زما باداره! له دې وروسته چې ما خپل فلزات تاته درکړل ومې ژړل. ځکه چې فکر مې کاوه، ته به زما فلزات بيرته رانه کړې. خو له ما گيله مه کوه ځکه کله چې څوک ټول عمر مري وي، زړه يې مضبوط نه وي او که خپل فلزات بل چاته حتی که يې بادار ته هم ورکړي نو زړه به يې ډاډه نه وي. ومې ويل کاپتا پر دې سربېره چې تاته مې ستا پور درکړ، زه به دې له باداره واخلم او ازاد به دې کړم.

کاپتا وويل که ما واخلې او ازاد مې کړې زه هېڅ ځای نه لرم، چې هلته لاړ شم. څوک چې ټول عمر غلام پاتې شوی وي ازاد ژوند نه شي کولای. زه په يوه سترگه پوند غلام يم چې تل مې بادار درلودلی دی او له بادار پرته يوه پسه ته ورته يم، چې شپون نه لري. زه درته نصيحت کوم چې خپل زړې ځايه مه لگوه، ځکه چې زه ستا يم او ته ما له ځان سره بېولي شې.

بيا يې په يوې سترگې سترگه وواهه او ويې ويل سخي باداره! ما تل احتياط کړی. هره ورځ مې له دې ځايه ډېر يو د تگ په هکله معلومات اخيستي دي او پوهېږم، چې په دې وخت کې يوه بېړۍ له دې ځايه د ازمير پر لوري ځي.

موږ کولای شو په دې بېړۍ کې سپاره شو او ځان ازمير ته ورسوو خو يوازېني ستونزه داده چې له حرکت مخکې بايد خدايانو ته ډالۍ ورکړو چې روغ خپل مقصد ته ورسېږو. خو له هغه وروسته چې زه پر امون خدای بې باوره شوم تر اوسه مې بل خدای نه دی موندلی چې ډالۍ ورکړم.

ما له ډېرو کسانو وپوښتل چې ايا امکان شته چې لارښوونه وکړي او داسې خدای راوښيي چې زه يې عبادت وکړای شم او هغه ته ډالۍ ورکړم. هغوی وويل چې د اتون په نامه د فرعون د خدای عبادت وکړه.

پوښتنه مې وکړه دغه خدای په څه ژوند کوي؟

ځواب يې راکړ چې د اتون خدای د حقيقت پر بنسټ ژوند او خدایي کوي.

زه پوه شوم چې دغه خدای زما په درد نه خوري، ځکه هغه خدای چې وغواړي په حقيقت سره ژوند وکړي حتماً يو ساده او بې خبره خدای دی، نو اې باداره! ايا اوس ماته ويلای شې چې د کوم خدای عبادت وکړم.

ما خپل هغه غونډوسکی چې د فرعون په قبر کې مې دمور و پلار د ښخولو په وخت کې پيدا کړی و هغه ته ورکړ او مې ويل د دغه خدای عبادت وکړه. کاپتا پوښتنه وکړه دا څه شی دی؟

و مې ويل فرعون په دې خدای عقیده درلوده او تصور يې کاوه چې نيکمرغي راوړي. ما هم له هغې شېبې څخه چې دا ترلاسه کړی دی احساس کوم، چې د نيکمرغي پر لوري روان يم او سره اوسپين مې پيدا کړل.

که ته هم دغه غونډوسکی وساتې فکر کوم چې نيکمرغه به شې او زه به هم ستا له نيکمرغي استفاده وکړم.

له دې کبله په داسې حال کې چې دغه غونډوسکی لرې، خپلې جامې هم بدلې کړه او د سوريې د خلکو په شان جامې واغونډه چې په دې کشتۍ کې چې ته وايې حرکت ته چمتو ده ولاړ شو.

زه فکر کوم ستا دغه خبره سمه ده، چې زه بايد ستا د اخيستو لپاره پيسې ونه لگوم. ځکه چې له دې ځايه تر ازمير پورې ډېره خرچه لرو او کله چې ازمير ته ولاړو بايد لږ فلزات ولرو چې خرڅ يې کړو او زه پرې طبابت پيل کړم.

بايد تا ته ووايم چې زه هم بېړه لرم چې ژر له طبس څخه ولاړ شو، زه چې کله د طبس په کوڅو کې گرځم نو داسې راته ښکاري چې ټول مې گوري ماته ښکښلې کوي او زه له دې وروسته چې له دغه ښاره ولاړم هيڅکله به بيا طبس ته راستون نه شم.

کاپتا وويل باداره هېڅکله د راتلونکې په هکله پريکنده فيصله مه کوه، ځکه ته نه پوهېږې چې په راتلونکې کې څه کېږي، نو له همدا اوسه طبس ته د نه راتگ په هکله فيصله مه کوه، ځکه ښايي داسې ورځ راشي چې ستېدا ډېره گټه ولري.

پر دې سر بېړه کله چې څوک د نيل په اوبو خپله تنده ماته کړي هغه به تل د ځان پر لور راکاږي.

زه نه پوهېږم چې تا دلته څه کړي دي، چې له طبسه دومره کرکه کوي، خو له طبسه ستا د تګ فیصله سمه او معقوله ګڼم.

سینو هه! زه تا ته ډاډه درکوم چې دغه کار چې تا کړی، که هرڅه وي هېر به یې کړې. ددې لپاره چې ته ځوان یې، ځوان له څو کلونو وروسته پخوانۍ پېښې هېروي او بوډاګانو به هم د عمر په تېرېدو سره پخوانۍ خبرې هېرې کړې وي، خو له دې امله چې د دوی عمر لنډ وي د تېرو پېښو د هېرولو فرصت نه ورپه برخه کېږي.

انسان چې کوم عمل کوي هغې ډېرې ته ورتنه دی چې سمندر ته یې اچوي، دغه ډېره چې کله سمندر ته واچول شوه لوړ غږ کوي او اوبه داسې خوځوي چې انسان فکر کوي دغه هیجان او څپې به له منځه لاړې نه شي، خو څو شېبې وروسته اوبه بیرته آرامېږي او انسان له ځان سره بېرته داسې فکر کوي چې ګڼې په دغو اوبو کې کومه ډېره نه ده لوبدلې. ته به هم له څو کلونو وروسته دغه پېښه چې ته ور سره مخامخ شوی یې هېره کړې، له قدرت او شتمنۍ سره به طبس ته ستون شې او که تر هغه وخته هم زما نوم د فراري مریانو په لیست کې وي ته به وکړای شې زما ملاتړ وکړې او پرې نه ږدې چې څوک ما وکړوي. ومې ویل زه چې هر وخت شتمني او قدرت ولرم چمتو یم چې ستا ملاتړ وکړم. په دې وخت کې د کاپتا د بادار مور هغه ته نارې کړې او هغه ولاړ خو ماته یې ویل د کوڅې په پای کې راته په تمه اوسه زه ډېر ژر راځم.

زه د کور له دروازې لیرې شوم او د کوڅې په پای کې هغه ته په تمه ودرېدم. لنډه شېبه وروسته کاپتا چې ټوکړی یې په لاس او څادر یې پر سر اچولی و راغی. په بل لاس کې یې څو ټوټې مس ول، ماته یې راوښودل او ویې ویل دې ښځې چې د ټولو تمساح ګانو مور ده بازار ته واستولم چې سودا وکړم، خو زه به ورته هېڅ هم وانخلم ځکه خپل د کارشيان مې را اخیستي او په ټوکړۍ کې مې ایښي دي. چې له دې ځایه ولاړ شو، د مسو دغه کړۍ زموږ پانګه نوره هم زیاتوي چې د سفر خرچه ورسره زیاته شي.

ما ولیدل چې کاپتا په ټوکړۍ کې خپلې جامې او ساختګي وېښتان هم اچولي ول او کله چې له کوره لیرې شو د نیل څنډې ته ورسېدو هلته یې خپلې جامې بدلې کړې او ساختګي وېښتان یې پر سر کېښودل.

ما هغه ته یوه تراش شوې لکړه هم واخیسته، ځکه ما لیدلې ول، چې د سترو کسانو

نوکران لکړې لري، بیا د سوريې د بهريو د لنگرځای پر لور لاړو او ما ولیدل چې یوه بهري
د حرکت په حال کې ده.

ددې بهري ماکو هم د سوريې و او کله چې پوه شو زه یو ډاکټر یم او از میرته ځم په
ډېرې خوشحالی یې زه او کاپتا ومنلو او ددې لپاره چې دهغه په بهري کې یو شمېر
ماکوگان ناروغان و او هیله یې کوله چې زه به یې په لاره کې درملنه وکړم.

داسې ښکاریده چې پیدا کړي غونډوسکي نیکمرغي را په برخه کوله، ځکه چې
کارونه مو اسانه شول او موږ په اسانه سفر کولای شو.

کاپتا چې د غونډوسکي اغېز ولید د یوه رښتني خدای په توګه یې ورته عبادت پیل کړ

لسم خپر کی

یوه ناپېژندل شوې ساري ناروغي

کشتی حرکت وکړ او موږ څلرویشته ورځې په نیل کې سفر وکړ. په دې ۲۴ ورځو کې له ډېرو ښارونو، معبدونو، کروندو، او یادو تېر شوو، خو ما د مصر د منظرو له لیدو خوند وانه خيست ځکه بیرته مې وه چې ژر له دغه هېواده ولاړ شم او ځان داسې ځای ته ورسوم چې هېڅوک مې ونه پېژني.

کله چې له نیله ووتلو کشتی سمندرګي ته ننوته او په دې وخت کې کاپتا چې د نیل دواړه څنډې یې نه شوای لیدلای ورخطا او مضطرب شو. ماته یې وویل غوره نه ده چې له بهرې پلې شو او د وچې پر لاره ځان از میرته ورسوو؟

ما ورته وویل د وچې پر لاره غله دي. هرڅه چې لرو رانه اخلي یې او ممکنه ده و مو وژني.

کله چې ډېرې ماڼوگانو پراخ سمندر ولید د خپل عادت له مخې یې خپل مخونه په تېرو کانیو پرې کړل چې خدایان له ځان سره ملګري کړي او په سلامتیا بیرته مقصد ته ستانه شي.

د کشتی مساپر چې زیاتره یې د سوریې ول، د دې منظري په کتو ووېرېدل.

هغه مصریان هم وارخطا شول چې په دغه بهرې کې سپاره ول.

مصريانو د آمون له خدایه مرسته غوښته او سریانیانو د (بعل) له خدایه مرسته وغوښته. کاپتا هم خپل خدای راوايسته او ورته ویې ژړل.

د دې لپاره چې سمندر له ځان سره ملګری کړي یوه کړۍ مس یې سمندر ته وغورځول خو وروسته بیا له دې امله ډېر خپه و.

دغه پېښې همدا سې روانې وې. ان هغو کسانو چې تردې وخته یې په نیل سین او سمندر کې پاروګان وهل له پارو وهلو ولوېدل او بهرې د حرکت د دوام لپاره بادبانونه پورته کړل.

له دې سره هرڅه آرام شول، نور نه مانو گانو خپل مخونه ژوبلول او نه مساپرو مصري خدایان یادول، خو له دې وروسته چې بادبانونه پورته شول او کشتی گړندی شوه د سمندر د څپو له حرکتونو سره مخامخ شوه.

کاپتا چې ولیدل بهرۍ ټکانونه خوري وراخطا شو او دبهرۍ یو پری یې کلک ونيو. له څو شېبو وروسته یې په زگیروي کې ماته وویل زړه یې داسې بد بد کېږي او کانگي ورځي چې فکر کوي معده یې خولې ته راغله او حتماً به مړ شي. کاپتا چې تصور یې کاوه حتماً به مړ شي ماته یې وویل باداره له تاخپه نه یم ځکه چې تازه دلته نه یم راوستی بلکې زه وم چې تاته مې وویل باید له طبس ولاړ شو. کله چې زه مړ شوم ما د سمندر اوبو ته واچوه، ددې لپاره چې د سمندر اوبه تروې دي او د درالمات د حوض په شان د جنازې د ورستېدا مخه نیسي.

د کشتۍ مانوگان په مصري ژبه پوهیدل، چې کله یې دغه خبرې واورېدې نو ویې خنډل او هغه ته یې وویل یو سترگيه! په دې سمندر کې داسې حیوانات شته چې غاښونه یې تر تمساح هم تېره او لوی دي، تردې وړاندې چې ستا جنازه د سمندر تل ته ورسېږي تا به ټوټې ټوټې کړي او وبه دې خوري.

کاپتا چې پوه شو جنازه به یې د سمندر په تروو اوبو کې پاتې نه شي او ځناور به یې وخورې نو په ژړا شو.

څو شېبې وروسته زما پخواني مریي کانگې پیل کړې او له هغه وروسته ټولو مساپرو که مصریان وله که سریانیان، کانگې پیل کړې او معدې یې خالي کړې. زه دهغوی د له یېزې ناروغۍ له کبله حیران شوم ځکه چې په دارالحیات کې زموږ استادانو ددې ناروغۍ په هکله موږ ته څه نه و ویلي.

زه نه پوهېدم چې دا څه ډول ناروغي ده؟ ساري ناروغۍ چې په یو وار ټول ناروغه کوي مشهورې دي او د طبس ټول ډاکټران پرې پوهېږي.

زرگونه کاله کېږي چې دغه ناروغۍ پېژندل شوې او د معالجې وسیلې یې هم برابرې دي، خو اوس دغه ناروغي له هېڅ یوې بلې ناروغۍ سره ورته نه وه او ما فکر کاوه چې که د مصر ټول سلطنتي ډاکټران هم راټول شي دغه ساري ناروغي به چې ناڅاپه ټول پرې اخته شول ونه پېژني.

دغه ناروغي نه وبا وه، نه طاعون و او نه کوی، یاچیچک و.

ددې لپاره چې په دغو دریو واړو ناروغیو کې مریضان تبه کوي، خو دغو کسانو چې کانگې یې کولې تبه نه درلوده او د سر له خوړو هم په تکلیف نه ول. ما دهغوی خوله بوی کره چې پوه شم ایا دوبا یا کولرا په شان یې خوله بوی کوي کنه؟ خو خراب بوی یې نه کاوه.

دهغوی د ورنو منځ مې معاینه کړه چې پوه شم په طاعون خو به نه وي اخته شوي چې د ورنو له منځه یې رانې سوری کړی وي خو کومه غده مې ونه لیده او پر پوستکي یې هم کومه تپاکه یا دانه، نه تر سترگو کېده په دغو ټولو کسانو کې چې خوا یې راگرځېده هېچا هم تبه نه درلوده.

حیران پاتې وم چې داڅه ډول مرموزه ناروغي ده چې نښې یې په هېڅ یوه کتاب کې نه دي ذکر شوې.

په وارخطایۍ د بېړۍ مشر مانو ته ورغلم او هغه ته مې وویل ستا په بېړۍ کې یو ډول خطرناکه ناروغي ګډه شوې چې ترننه پورې یې ما ساری نه دی لیدلی.

زه مصری ډاکټریم اوله دارالحیات ښوونځي څخه فارغ التحصیل یم، خوله دې مر ضه خبر نه وم. زه درته وایم چې ډېر ژر ساحل ته ولاړ شه چې ناروغان وچې ته ولېږدوو.

د کشتۍ مانو وویل: تر اوسه پورې دې په سمندر کې سفر نه دی کړی؟... ومې ویل نه.

مانو وویل دغه ناروغي چې ستا په شان یو مصری ډاکټر ترې بې خبره دی د سمندر ناوړغي ده او ددې ناروغي علت هم ډېر خوراک دی. په دې بېړۍ کې هغه کسان چې غواړي د سریاني شرکت په خرچې چې د بېړۍ مالک دی، ډوډۍ وخورې تر نورو ډېره

ډوډۍ خوري، ځکه چې ډوډۍ یې په کرایه کې حساب شوې وي.

خو ته اې سینو هه کله چې په کشتۍ کې سپرېدې، و دې ویل چې پخپل خرڅ به ډوډۍ خوري، ځکه تر نورو روغ یې علت یې هم دا دی چې په خوړو کې احتیاط کوي.

خو دوی چې پوهېږي ډوډۍ د کشتۍ ده، نو ډېره خوري او گمان کوي چې ګټه یې کړې.

تر هغه وخته پورې چې په نیل سین کې مو حرکت کاوه ډېرې ډوډۍ هغو ته تاوان نه پېښاوه ځکه چې نیل سیند دی او څپې نه لري خو اوس چې سمندر ته ننوتو دوی له هرځل خوړو وروسته په همدې مرض اخته کېږي. دغه کانگې د کشتۍ د ټکان له امله دي او کشتۍ هم د سمندر د څپو له امله ټکانونه خوري.

ومې ویل ولې په دې توپاني هوا کې بېړۍ خغلوې چې مسافر دې له دې ناروغي سره

مخامخ کړي دي؟

مانو وویل دغه هوا توپاني نه ده، بلکې د بهرۍ د حرکت لپاره تر ټولو ښه هوا ده. ځکه تر هغه چې باد نه وي له بادبانه استفاده نه شي کېدای.

بیایې زیاته کړه سینو هه! سره له دې چې ته یو مصري ډاکټري یې د طب دغه علم له ما زده کړه.

د سمندر د ناروغۍ معالجه یوازې داده چې ډوډۍ لږه وخورل شي او که د کشتۍ مساپر کمه ډوډۍ وځوري یا یې ونه ځوري په دې مرض به اخته نه شي.

ما وویل دغه کسان چې ناروغه شوي دي وبه مري؟

مانو وویل کله چې بهرۍ ساحل ته ور سېږي او دغه کسان ترې پلي شي تر ټولو هغو کسانو به سالم او روغ وي چې په ساحل کې ګرځي ځکه چې د بیایا کانګو له امله به د هغوی د معدې دروند والی له منځه ولاړ شي.

د سمندر ناروغي تر هغه وخته دوام کوي چې بهرۍ په سمندر کې روانه وي. څنګه چې ساحل ته ور سېده نو دغه مرض هم ښه کېږي.

موږ په دې خبرو لګیاوو چې شپه شوه. یوه لوري ته هم ساحل نه ښکارېده، ما د کشتۍ مشر مانو ته وویل په دې توره شپه کې لاره درڅخه نه ور کېږي؟ هسې نه د ازمیر پر ځای د سړي خورو ټاټوبي ته ولاړ شي. (خلوزره کاله مخکې د مدیترانې د شمال اوسېدونکي تریوه حده وحشي ول او مصريانو فکر کاوه چې هغوی سړي خواړه دي) مانو وویل زه له خدایانو مرسته غواړم او خپله لاره نه ور کوم.

تر هغه چې ورځ وي، د لمر خدای راسره مرسته کوي او چې شپه شي د ستورو او سپوږمۍ خدای مې مرستې ته راځي او نه پرېږدي چې زه د سړي خورو ټاټوبي پر لور ولاړ شم.

له دې وروسته له مانو څخه راون شوم او په یوې څنډې کې پرېوتم. چې ویده شم، خو تر سهاره د کشتۍ د حرکتونو، د بادبانونو او څپو د غږ له امله خوب رانغی.

پر بله ورځ مې کاپتا ته لږ خواړه ور کړل، خو هغه نه خوړل. په دې وخت کې زه پوه شوم چې هغه به مړ شي ځکه چې تراوسه پورې داسې نه وو شوي چې، کاپتا د خوړو فرصت ولري خو هغه له لاسه ورکړی وي.

اووه شپې او ورځې موږ په سمندر کې وو او اتمه ورځ ازمیر ښکاره شو.

کله چې بندر ته ورسېدو باد بانونه رابښکته شول او د کشتۍ ماڼوگانو پاروگان په لاسونو کې ونيول چې کشتۍ ساحل ته ورسوي ما په حیرانۍ سره ولیدل، زما مریې او ټول هغه مسافر چې ناروغه ول کله چې په بندر کې له بهرې کوز او رهي شول، ټولو ویل چې وږي دي او ډوډۍ یې غوښته.

ما هېڅکله نه وو لیدلي هغه ناروغان چې ته خیال کوي مړه کېږي خو دوی ناڅاپه داسې روغ شي، روان شي، خبرې وکړي او وځاندي.

په دې وخت کې پوه شوم چې علم پای نه لري او انسان چې څو مړه تعلیم وکړي بیا هم د علم ترلاسه کولو ته اړتیا لري، ځکه موږ مصري ډاکټران چې د نړۍ تر ټولو ستر طبيبان یو خود یوه بې سواده ماڼو په اندازه معلومات نه لرو او په طبس کې زما ملگري ددې ناروغۍ له شتونه خبر نه وو.

سوریې ته سور هېواد او مصر ته تور ملک وایي (د هغو د خاورو د رنگ له امله) او هماغه ډول چې د دغو دواړو هېوادونو خاورې له یو بل سره توپیر لري، د سریانیانو او مصریانو ټول شیان هم سره توپیر لري.

مصر هوار هېواد دی، چې غرنه لري خو سوریه غرونه لري، د دواړو هېوادونو ترمنځ یوه دره یا جلگه ده، چې په هرې جلگې کې یو ملت ژوند کوي، یو پاچا نه لري او دغه ټول پاچاهان فرعون ته باج ورکوي.

د سوریې په سواحلو کې خلک د کبانو د ښکار او سمندر کچ کونې له لارې ژوند کوي او په وچه کې خلک کرڼه او لوټماري کوي. د فرعون پوځ هېڅکله د سوریې غله او ډاکوان له منځه یونه وړل.

په مصر کې خلک لوڅ دي، خو په سوریه کې له سر تر پښو پټ دي او جامې اغوندي. دوی خپلې جامې له وړیو جوړوي.

همدغه خلک چې له سره تر پښو جامې اغوندي، کله چې غواړي خپل طبیعي احتیاجات رفع کړي، له دې پرته چې کوم خاص ځای ته ولاړ شي په هر ځای چې د دوی زړه وغواړي رفع حاجت کوي او دا نه ده ورته مهمه چې خلک یې گوري.

د سوریې نارینه او ږده ږیره او وینستان لري، هر ښار خپل خدای لري او د خدایانو لپاره انسانان قرباني کوي.

ځینې کارونه چې په مصر کې ناروا دي، په سوریې کې جواز لري لکه دنارینه وو.

او بښخو معاشرت په ځینو اخترونو کې نارینه او بښځې په څرگنده له یو بل سره معاشرت کوي.

هر ځل چې فرعون یو صاحب منصب را لېږي چې د سوریې له پاچاهانو باج واخلي، د هغه لپاره د ایوډول تبعید وي، ځکه چې له محدود شمېر مصریانو پرته ډېری مصریان د سوریې د خلکو له ژوند سره نه جوړېږي.

په ازمیر کې د آمون د معبد په نوم یو معبد هم شته او هغه مصریان چې په دغه ښار کې ژوند کوي دغه معبد ته ډالۍ ورکوي.

ما په ازمیر کې دوه کاله تېر کړل او په دې موده کې مې د بابل لیک او ژبه زده کړل، ځکه چې ماته ویل شوي دي، که څوک بابلي ژبه او لیک زده کړي د نړۍ ټولو مشهورو هېوادونو ته سفر کولای شي او هر چیرته له تعلیم یافته نارینه وو سره خبرې کولای شي. بابلي خط پر هغو لوحو لیکي چې له متینې خټې جوړې شوې دي او بیا دغه لوحې، چې په نۍ لیکل کېږي په اور کې ږدي چې د خښتې په شان وچې شي. په سر کې به زه حیران شوم چې ولې بابلي خط د مصري خط په شان په پاپيروس (مصري کاغذ) نه لیکي؟

وروسته پوه شوم چې کاغذ له منځه ځي، خو پخه شوې خټه پاتې کېږي او دا ددې بڼوډنه کوي چې پاچاهان او واکمنان څومره ژر خپلې وعدې او ژمنې هېروي. یو شی چې په سوریې کې شته خو په مصر کې یې نه گورو، هغه دا دی چې په سوریې کې باید ډاکټر د ناروغ کور ته ورشي او هېڅکله ناروغ یو طبیب نه احضاروي. کله چې طبیب د یوه ناروغ کور ته ورځي، نو ناروغ خیال کوي چې خدايانو هغه ور استولی دی او د ډاکټر فیس له درملنې مخکې ورکوي چې دغه چاره د ډاکټر په گټه ده، ځکه کله چې ناروغ معالجه شو بیا د ډاکټر اجوره هېروي.

د سوریې هر شتمن خپل خاص ډاکټر لري او تر هغه چې روغ وي، هغه ته ډالۍ ورکوي، خو کله چې ناروغ شو، نو بیا طبیب ته هغسې ډالۍ نه ورکول کېږي لکه د روغتیا پر مهال خو دغه چاره بېرته هغه مهال پیل کېږي چې ناروغ ورغېږي.

زما مري له هغې ورځې چې ازمیر ته ننوتو زه اړ کړم، چې د خپل کار د عاید یوه برخه هغو کسانو ته ورکړم، چې د ښار بېلابېلو سیمو ته ولاړ شي او په طب کې زما معجزې خلکو ته ووايي.

زما مري کاپتا به ويل که ته په دې ښار کې مشهور شوي، نو بيا به مجبور نه يې چې د ناروغانو د درملنې لپاره د هغوی کورنو ته ولاړ شي، بلکې هغوی به ستا کور ته راځي. ما چې هر څومره ورته وويل په سوريه کې ناروغ د ډاکټر کور ته نه ځي، بلکه بالعکس وي خو هغه نه منله او ويل يې په پيل کې همداسې ده، خوله دې وروسته چې خلکو عادت وکړ ستا کور ته به راشي. ځکه چې خلک احمقان دي او ډېر ژر ورځني موده ته تسليمېږي په تېره بيا که هغه موده يوه بهرني هېواده راغلی وي.

نو کله چې هغوی پوه شي، د ډاکټر کور ته تگ موده دی، بيا خپل دود - دستور پرېږدي او د مصر د خلکو دود به غوره کړي.

يو کار چې کاپتا د هغه کولو ته اړ کړم داو، چې په کوڅه او سړک کې د سوريې ډاکټرانو ته ورشم (له دې امله چې هغوی د خلکو کور ته تلل، نو تل به په کوڅو او سړکونو کې ليدل کېدل) او هغوی ته ووايم چې: زه سينو هه د مصر مشهور ډاکټر یم، چې خپلې زده کړې مې په دارالحيات کې کړې، د ټولې نړۍ خلک مې پېژني او دومره علم لرم چې که خدايان راسره موافقه وکړي، مري به ژوندي کړم او ږنډې سترگې به ورغوم، خو عمل په هر ځای کې په يوه بڼه نه دی او ناروغۍ په هر هېواد کې خپل خاص ډول لري. زه ددې لپاره ستاسې ښار ته راغلی یم چې ستاسې د ښار ناروغۍ وپېژنم، درملنه يې وکړم او ستاسې له علومو خبر شم.

زه نه غواړم چې له تاسې سره سيالي وکړم، ځکه چې د سرو او سپينو د ټولولو لپاره نه یم راغلی او زما لپاره سره او سپين زما تر پښو لاندې خاړو سره څه توپير نه لري. کله چې تاسې وليدل، ستاسې خدايانو يو کس په قهر او غضب اخته کړی او ناروغي يې نه معالجه کېږي، ماته يې راواستوي چې ښايي زه يې په خپلې چرې معالجه کړم. ځکه چې پوهېږم تاسې هېڅکله د خپلو ناروغانو د معالجه لپاره چر نه کاروی، او تل د درملنې لپاره درمل کاروي.

که ما هغه ناروغان چې تاسې ماته رالېږلي پخپلې چرې سره معالجه کړل، هر څومره سره او سپين يې چې را کړل شول له تاسې سره به يې نيم کړم او که مې علاج ونه کړای شو هغه به بيرته تاسې ته در ولېږم.

دغه راز که کومه ډالۍ يې هم را کړه هغه به هم تاسې ته در کړم. کله چې به ما له يوه سوريایي ډاکټر سره د غسې خبرې وکړې، هغه به خپله ږيره وگړوله

او ویل به یې بې له شکه چې خدايانو تاته علم درکړی دی. ځکه چې ستا کلام په تېره بیا هغه برخه چې وايي سره او سپين به سره نيمایي کوو ډېره په زړه پورې ده.

له دې امله چې ته د چرې په مرسته درملنه کوي. نو که وغواړې له موږ سره چې په درملو معالجه کوو سيالي وکړې نه يې شې کولای. موږ عقیده لرو چې يو ناروغ په چرې نه معالجه کېږي. بلکې هغه به مړ شي موږ تا ته يوه سپارښتنه کوو. هغه دا چې هېڅکله په جادوگرۍ د چا معالجه ونه کړې ځکه که ته دغه هڅه وکړې نو له هغو خلکو به وروسته پاتې شې چې تر تا چالاک دي.

ما په دې خبرو باور کاوه. ځکه پوهېدم چې په سوريه کې کوډگر په وایونو او کوڅو کې د ډاکټرانو په شان سرگردانه دي او د کوډو په وسيله د ساده کسانو درملنه کوي.

هغوی هم يا مري او يا د وخت په تېرېدا سره معالجه کېږي. زموږ په مصر کې هم کوډې شته خو جادوگرۍ هلته د کاهنينو مسلک او حرفه ده. يوازې کاهنين او هغه هم په معبدونو کې کوډې کوي.

که څوک له معبد بهر په وایونو کې کوډې وکړي سخته سزا ورکول کېږي. هغه نتېجه چې ما په ازمير کې له خپلې معالجې واخيسته ډېره پاموړ شوه او ډېره موده تېره نه وه چې په ښار کې مشهور شوم.

ما به له هغو ډاکټرانو سره ډېر ښه چلند کاوه چې خپل ناروغان به يې ماته د علاج لپاره لېږل او چې له ناروغه به مې څومره فيس اخيستی و. هغه به مې ورسره نيمایي کاوه. ناروغ ته به مې ويل چې همغه ډاکټر ته ورشې او ورته ووايي چې ماته يې څه راکړي دي.

زما د معالجې وسيله چاره وه. هر ځل تر دې وړاندې چې چاره وکاروم هغه به مې په اور کې پاکه کړه او ځان به مې هم د دارالحیات په دود پاکاوه. يوه ورځ يو ږوند راغی او څرگنده شوه چې څه موده د سوريې ډاکټرانو ته د معالجې لپاره ورغلی دی. خو ناروغي يې نوره هم زیاته شوې ده.

د سوريې ډاکټرانو چې د دغه ږانده د معالجې لپاره کومه وسيله کارولې وه. هغه دا وه چې د خولې ناري به يې له خاورو سره يوځای کولې او د هغه پر ناروغي سترگې به يې ور موبښلې.

خو ما د دغه سړي د معالجې لپاره له ستني کار واخيست. لومړی مې ستنه په اور کې

کېښوده، چې پاکه به شوه نو د هغې په وسیله به مې د هغه سړي سترگه معالجه کړه او په دې توگه دغه سړی روغ شو.

دې موضوع زما له شهرت سره دومره مرسته وکړه چې په ټول ازمیر کې یې زه د خدایانو استازی بللم او ویل به یې، همغه ډول چې خدایان انسان ته سترگې ورکوي سینو هه هم پرندې سترگې رغوي.

د سوریې شتمن او سوداگر زموږ تر شتمنو او سوداگرو ډېره ډوډۍ خوري، هر ورځ څو ځله پخه شوې ډوډۍ خوري، دغه خوړ د هغوی بدن چاغ کړی وي او د معدې او ساه لنډۍ ستونزې لري.

کله چې زه مشهور شوم دغه کسان ماته راتلل او ما به د هغې چې په وسیله معالجه کول، د هغوی وینه به مې داسې تویوله لکه چې د خنځیر سر پرې کړې.

ما به ناروغ ته د هغه له وس سره سم درمل ورکول، که مې کتل چې ناروغ پیسې لري، نو گرانه مې پرې خرڅوله، خو بې وزلو ته مې ارزانه ورکوله او باوري وم، چې باید له بدایه یې واخلم او بې وزلي ته یې ورکړم، په تېره بیا که بهوزله ناروغ به د نوکرانو یا مرییانو له پرگنې و.

زما مریي کاپتابه هم له ناروغانو ډالۍ اخیستلې او زیاتره ناروغان به تردې وړاندې چې ماته راشي زما مریي ته به ورتلل چې د هغه په وسیله زما ډېر دقت او مرسته جلب کړي. کاپتابه هره ورځ یو شمېر سوالگر زما کور ته راوستل او ډوډۍ به یې ورکوله چې هغوی بیا د ښاپه شاوخوا کې زما د معالجو د معجزې په هکله خبرې وکړي او ووايي چې دغه مصری ډاکټر په ټولې نړۍ کې ساری نه لري.

ما ډېر سره او سپین تر لاسه کړل او اضافي سره او سپین به مې د سوریې د بهرۍ چلونې په شرکتونو کې په کار اچول.

په سوریې کې داسې شرکتونه شته چې پانگې یې په وړو برخو وېشل شوې بیا دغه وړې برخې خلکو اخیستې وي، دغه وړې برخې بیا هم په نورو وړو برخو وېشل شوې وي او پر هغوی یې لسمه برخه، سلمه برخه، او زرمه برخه نومونه ایښي وي. د ازمیر ټولو اوسیدونکو حتی سوالگرو دغه وړې برخې او ونډې اخیستلې او په نتیجه کې به د کشتیو په شرکتونو کې شریکان شول.

ځینې وختونه داسې کېږي چې بهرۍ سمندر ته ولاړې شي، ډوبېږي او بیرته نه

راستښېري.

خو کله چې بېړۍ راستنې شي نو بيا پانگوالو ته پرېمانه گټه رسوي. ما هم تر خپله و سه پورې دغه ونډې اخيستي وې چې دبېړيو د شرکتونو په گټه کې شريک شم. په مصر کې دغه دود نشته او له همدې امله هلته د سوريې دبېړيو په شان ستري بېړۍ نشته.

زموږ په هېواد کې چې کله د بېړۍ خاوند مړ شي، نو د هغه بېړۍ هم له منځه ځي، خو په سوريه کې له دې کبله چې بېړۍ په شرکت پورې اړونده ده او ټول خلک د شرکت ونډه وال دي، نو د يوه يا څو تنو مړينه د بېړۍ چلونې په کار و بار اغېزه نه کوي. ما په ازمير کې د کشتيو داسې شرکتونه هم وليدل چې پېنځه سوه کاله يې عمر کړی دی.

د بېړيو په شرکت کې له پانگونې زما يوه گټه دا وه چې هېڅکله به مې په کور کې ډېر سره او سپين نه ول، چې غله يې يوسي او د هغو له لامله مې مړ کړي. زه چې څومره بډای کېدم کاپتا هومره چاغېده او ښکلې جامې به يې اغوستلې، خپل بدن به يې په عطري تېلو غوړاوه.

له دې سره سره چې کاپتا بوډاشوی و، خو ځوانې ښځې به يې په خپله غېږه کې ځملولې او کله خوبه داسې مغرور شو، چې له سره به يې سپين سترگي کوله بيا به ما خپله لکړه را واخيسته او څو کلک گوزارونه به مې په وليو او ملا ورکول.

دومره سره او سپين مې پيدا کړل چې کله خوبه نه پوهېدم څه پرې وکړم؟ زما برياليتوب دوه علتونه لرل لومړی دا چې د سوريې له ډاکترانو سره مې سيالي نه کوله، ځکه چې په عمومي توگه مې هغه ناروغان معالجه کول چې هغوی به ځواب کړي ول. دويمه دا چې د چرې په کارولو کې مې ډېره تجربه درلوده.

کله چې به يوه سرياني ډاکتر کوم ناروغ ته ځواب ورکړ، چې نور نه رغېږي او ورته و به يې ويل چې مړې، نو خلکو به هم همدا سې فکر کاوه چې دغه کس به مړ شي. کله چې به ما په چرې سره هغه ورغاوه، ټولو به ستايلم او که به ناروغ مړ شو هېچا به نه رټلم ځکه چې پوهيدل ناوړغ نه رغېده.

له همدې لامله ما په ارام زړه، له وېرې پرته خپله چاره د هغولپاره کاروله. کله به مې د سوريې ډاکترانو له علمونو استفاده کوله، ځکه چې د هغوی ځينې

علمونه په تېره بیا د زخمونو لپاره له گرمو و سپینو استفاده ډېره ښه وه.

کله چې مې ډېره شتمني تر لاسه کړه او پوی شوم چې نورو سرو او سپینو ته اړتیا نه لرم. او زما پر وړاندې یې ارزښت هم کم شو. له هغه وروسته مې بېوزله ناروغان یوازې ددې لپاره معالجه کول چې خپل معلومات پرې زیات کړم.

په دغو دوو کلونو کې چې په ازمیر کې وم له یوازیتوبه کړېدم ځکه چې پخپله خوښه به مې ښځه نه پیدا کوله او له هر جايي ښځو مې نفرت کاوه.

دا ددې لپاره و چې نفر نفر نفر له هغو ښځو بېزاره کړی وم چې د سرو او سپینو لپاره د نارینه وو غېږې ته ورځي. ان کله چې به د سوريې معبد ته ولاړم چې له کومې ښځې سره ساعت تېر کړم بیا به مې هم له هغو کرکه کوله.

په ازمیر کې که یو سړی و غواړي چې له یوې ښځې سره ځملي معبد ته ځي او د یوه ساعت یا یوې ورځې لپاره هلته یوه ښځه خپله خور کوي.

سوریه ډېر خدايان لري چې تر ټولو مشهور یې بعل نومېږي.

بعل خونخوار خدای دی چې قربانۍ ته اړتیا لري. دغه خدای عادي غلام هم منع کړي او په بدل کې یې له چل ول سره غلامان پرې ایښي ده.

که په ازمیر کې یو څوک دخپلو بچیانو دخېټو د مړولو لپاره یو کب غلام کړي او بیا ونیول شي غل دبعل معبد ته بیایي او ددغه خدای په مخ کې یې ټوټه ټوټه کوي.

خو که څوک سپین زر له سرو، سره گډه کړي او بیایي د سرو په نامه خرڅ کړي څوک ورته گوته نه نیسي، ځکه چې چل یې کړی او په سوریه کې له چل ول څخه استفاده دستایلو وړ تخنیک گڼل کېږي.

له همدې لامله په دغه هېواد کې خلک د سرو او سپینو په پېژندولو کې استادان دي او کله چې د سرو یا سپینو کړۍ تر لاسه کړي پوهېږي چې سوچه دي کنه؟

د ازمیر د اوسېدونکو ښځینه خدای د ایشټار په نامه یوه الهه ده چې هره ورځ یې جامې بدلوي او دغه الهه په یوه ستر معبد کې ده.

په دې معبد کې سلگونه، ظاهراً باکرې نجونې دهغې خدمت کوي خو دوی یوازې په رسمي توگه باکرې دي.

خو دوی ته په معبد کې د خپل لقب اپوټه د دلربايي او زړه وړلو چلونه ورزده کوي چې معبد ته له راتلونکو سره ځملي.

په ازمير کې د ايشتار معبد په طېس کې د عياشۍ کورونو ته ورته دی، دلته ښځې د نارينه وو مېلمه پالنه کوي او هرڅه چې نارينه ورکوي د ايشتار په ساتلو يې لگوي. په مصر کې که يوه ښځه له يوه نارينه سره په معبد کې ځملي نو سړی د کار کولو لپاره کاڼ ته استول کېږي او ښځه له معبد نه باسي. خو په ازمير کې د ايشتار په معبد کې دغه ډول اړيکي ازاد وي او سريانيان وايي ايشتار له دې امله دغه عمل په معبد کې ازاد پرې ايښی دی چې له دغې لارې ډېرې پيسې گټي.

که يو سړی ونه غواړي د ايشتار معبد ته لاړ شي او د هغه ځای له ښځو سره ساعت تېري ونه کړي بايد ښځه وکړي او يا يوه وينځه واخلي.

ښايي د نړۍ په هېڅ يوه ځای کې د سوريې په شان مرييان او وينځې د خرڅلاو لپاره نه وي. ځکه چې هره ورځ له ليرې سيمو کشتۍ راځي او مرييان او وينځي چې له خان سره يې راوړي وي د خرڅلاو لپاره يې بازار ته استوي.

په وينځو کې د هر نارينه لپاره د هغه په سليقې او خوښه برابره ښځه پيدا کېږي او بيه يې هم گرانه نه وي.

هر څوک د خپلې خوښې وينځه لرلای شي چې کور ته يې بوځي او خپل ساعت ورسره تېر کړي.

معيوب مرييان او وينځې د ازمير حکومت اخلي. دغه مرييان په ډېره ارزانه بيه پيرودل کېږي او حکومت له هغوی څخه ښکلا نه غواړي بلکې هدف يې دا وي چې هغوی بعل معبد ته بوځي او هلته يې د نوموړي خداي په مخکې قرباني کړي.

حکومت باوري دی چې بعل په دې نه پوهېږي چې غوليدلی دی او معيوب نارينه او يانښځه يې د قرباني لپاره وروړي دي.

کله چې زړې وينځې او بوډا مرييان چې په خولې کې غاښونه نه لري، د قرباني لپاره د بعل معبد ته وړي او قرباني کوي يې نو پر دغه مهال د بعل څېره په يوه توکر کې پټوي چې خپل قرباني ونه گوري. د دې لپاره چې زه هم د ازمير د خلکو له قدروني سره مخامخ شم، د بعل خداي لپاره مې قرباني کوله، خود مريي او وينځې پر ځای مې د هغوی بيه ورکوله. دغه سره او سپين تر هغه ډېر څرگند ول، چې يو غلام او وينځه مې قرباني کړې وای.

هغه ښځې چې د ايشتار په معبد کې وې ډېرې ښکلې وې، ځکه چې د دود له مخې د

سوريې تر ټولو ښکلي نجونې په ايشتار معبد کې د خدمت لپاره گمارل کېدې. دغه نجونې چې به کله پېغلې شوې، نو د نارینه وو د زړه را کښلو چلونه به وربښوول کېدل چې څنگه يو سړی په ځان مين کړي چې ډېر سره او سپين زر واخلي. هره شپه چې زه به د ايشتار معبد ته تلم (د دې لپاره چې نارينه له کارونو د خلاصېدا په وخت يانې د شپې له پلوه هلته ځي) د معبد له يوې ښځې سره به ځملاستم چې باکري به يادېدلې.

زه نور هغه ساده او شرمناک سينو هه ته وم، چې د شپې مهال به په طبس کې د عياشۍ کورونو ته ولاړم، بلکې له ښځو د خوند اخيستلو په برخه کې مې ډېره تجربه پيدا کړې وه او په دې پوهېدم چې کله يو سړی غواړي له يوې ښځې سره ځملي، څه ډول بايد له هغې څخه استفاده وکړي.

له دې وروسته چې څو ځله د ايشتار معبد ته ولاړم، نو هلته مې وليدل چې هره يوه د مينې کولو او دلبرۍ په ځانگړو چلونو پوهېږي او دا د دغه معبد د دود يوه بله گټه ده چې ډېر سره او سپين زر ترلاسه کړي.

له دې کبله چې معبد ته تلونکي نارينه هر ځل له ښځو سره په مينې کولو کې نوي شيان زده کوي، دغه تنوع د دې سبب کېږي چې ايشتار معبد ته له تلو ستړي نه شي. ما د هغه ځای له ښځو څخه ډېر څه زده کړل او ورو- ورو په عشق کې استاد شوم، خو سره له دې چې هر ځل مې معبد ته د تللو په وخت کې خوښي احساسوله، په زړه کې مې د هغه ځای له ښځو کرکه کوله، ځکه پوهېدم چې د طبس د عياشۍ د کورونو له ښځو سره هېڅ توپير نه لري.

يوه ورځ کاپتا په څير راته وکتل او ويې ويل، زما باداره! سره له دې چې ته ځوان يې خو بيا هم ستا په مخ کې گونځې ليدل کېږي ورته مې وويل داسې نه ده.

هغه وويل همدا سې ده او د دې چارې لامل دادی، هغه ښځې چې ته يې په غېږه کې ځملوې، ته له هغوی سره د زړه مينه نه لرې، که يو څوک له يوې ښځې سره له زړه مينه ولري او له هغې سره ځملي هېڅکله به زور نه شي.

هغه وويل زه له دوو شيانو وېرېږم، يو دا چې له هغو ښځو سره چې ته مينه نه لرې او پوهېږې چې موقتي دي، ستا ځملاستل به د دې سبب شي چې ته ژر زوړ شي او دويم شی

دا چې د نفر نفرنفر پيښه تکرار نه شي او يوه بې رحمه ښځه به تا د ځان ليواله کړي او بيا به مړه سپيره شو.

ما وويل ډاډه اوسه چې زه به نور د نفرنفرنفر او هغې ته د ورته ښځو په لومه کې گير نه شم.

کاپتا وويل تر اخرې ورځې پورې چې يو سړی د نارينتوب ځواک لري دا احتمال شته چې د يوې حريصې او بې رحمې ښځې په لومه کې راشي او خپل ټول شيان له لاسه ورکړي. زه لته کوم تاته يوه کنيزه پيدا کړم چې تا په سرو او سپينو زرو باندې له مينو ښځو وساتم او د شپې مهال به له دې کنيزې سره ساعت تېري کوي.

پنځه ورځې وروسته چې کله خپلې کوټې ته ننوتم و مې کتل چې کاپتا له يوې ځوانې وينځې سره کوټې ته راننوت.

دغه ښځه نه د مصر او نه د سوريې اوسېدونکې وه، بلکې د سړي خورو قبایلو ته ورته وه، ځکه چې وېښتان يې طلايي، مخ يې سپين او سترگې يې شنې ښکارېدې. ښځه نه دنگه وه او نه ډنگره، سينې او لاسونه يې واړه ول. ما فکر وکړ چې که د سړي خورو د قبيلې ټولې نجونې داسې وي، نو د سړي خورو ټاټوبی د خدايانو تر کور هم ښه دی.

کاپتا چې کله هغه زما کوټې ته رانه ايستله، نو د هغې جامې يې وايستلې چې زموږ (مصريانو) په شان شي او بيا يې د هغې د ښکلا ستاينه وکړه، ويې ويل دا هغه وينځه ده، چې زموږ سمندر کچ کوونکو د سړي خورو له ساحله راټښتولې او ما نن د مرييانو د خرڅلاو په بازار کې تر دې بله ښکلې وينځه ونه لیده.

په ښځې کې د وحشت نښې نه ښکارېدې او خنډل يې، خپل سپين او برېښنده غاښونه به يې رابښودل او د خپل بدن ځينو غړو ته به يې اشاره وکړه.

غړو ته داسې اشاره کول ښه کار نه دی او زه پوه شوم چې کومه ښځه که له وحشي ملتونو څخه نه وي، نو بل څوک داسې بې تربيتي نه کوي.

دغه ښځه ډېر ژر له ماسره صميمي شوه، خو د دې ښځې شتون زما لپاره دايمي عذاب شو، ځکه چې دې ښځې غوښتل تل له ماسره ساعت تېري وکړي، خو زه د هغې له بيا بيا غوښتنو په تنگ شوی وم او کاپتا ته مې وېښله.

ښځه له هغه سره نه جوړېده، کاپتا به وهله او له هغه به ټنټېده ماته به راتله خو کله چې

په ما وهله خوشحاله به شوه او ويل به يې له تاسره ځكه خوشحاله يم چې ته خواکمن يې او له ما سره ښه مستي کولای شې.

له دې ښځې سره زموږ اړيکي په همدې ډول روان ول، خو يوه ورځ د سوريې يو پاچا (لکه چې مخکې مې ويلې ول، د هغو شمېر ډېر زيات دی) د معالجې لپاره ماته راغی او چې کله يې دغه ښځه وليده حيران شو.

زه پوه شوم چې زما د وينځې اندام يې ډېر خوښ شوی دی، ځکه چې زما وينځې زموږ له دود سره سم په کور کې کالي نه اغوستل او دغه پاچا هېڅکله پردې ښځه لوڅه نه وه ليدلې.

ما چې وليدل هغه زما له وينځې مخ ته اړوي، نو ور معرفي مې کړه او وينځې ته مې وويل چې پاچا ته شراب راوړي.

کله چې پاچا پوه شو چې دا زما وينځه ده نو ويې ويل: سينو هه! زه غواړم دغه وينځه له تا څخه واخلم، هر څومره سره او سپين چې وغواړې د هغې په بدل کې به يې درکړم.

تر دې ورځې پورې د خپلې وينځې د بيابيا غوښتنې له کبله چې بايد مستي ورسره وکړم په تنگ شوی وم، خو کله چې مې وليدل پاچايې غواړي نو زړه مې ونه شو چې پرې خرڅه يې کړم.

ځکه زه پوهېدم هرڅه چې وي خو بيا هم ځينې شپې ورته اړتيا لرم او که خپله وينځه و نه لرم مجبور به يم چې د ايشتار د الهې معبد ته ولاړ شم او د هغه ځای له ښځو سره ځملم. کله چې پاچا زما وينځه و غوښتله نو د هغې په قدر او قيمت پوه شوم، ځکه تر هغه وخته چې زموږ شيان پېرودونکي نه لري زموږ په نظر کې هم بې ارزښته راځي او کله چې د شيانو لپاره پېريدونکي پيدا شي زموږ نظر هم ځانته جلبوي.

اوس هغه وخت راغلی چې بايد د خپلې اختراع په هکله يوڅو خبرې وکړم. کله چې ما په دارالممات کې کار کاوه متوجه شوم چې که وکړای شو غاښونه په يوه پوښ کې وساتو نو له خرابېدو به يې وژغورو.

په دارالممات کې چې به کله شتمن مري موميابې کېدل د هغو په غاښونو به يې يوه پاڼه زړه راکاږل، دغه زړه د وريو په غوښه کې ننوتل او کلک به شول. پايله به دا شوه چې کله به وروسته په موميابې کې د وروستې انښې څرگندې شوې نو غاښونه به له وريو څخه جلا کېدل او له زرو کلونو وروسته به د غاښونو ليکه په خپل حال پاتې وه.

د مریو غاښونه له مومیايي کولو وروسته نه خرابېږي، ځکه چې له مړینې وروسته غاښ نه ورستېږي، خو له وریو جلا کېږي او د زرو په وسیله به یې هغه له وریو سره یوځای کول چې جلا نه شي.

ما فکر وکړ چې که د ژوندیو کسانو په غاښونو د طلا یو پوښ راکارېدل شي ممکنه ده د غاښونو د خرابېدا مخه ونیول شي. تر هغه وخته چې په طبس کې وم زما بېوزلۍ اجازه نه راکوله چې دغه ډول سینگار برابر کړم.

خو کله چې از میر ته ولاړم او سره او سپین راته بې ارزښته شول. نو په دې لټه کې شوم چې دغه موضوع تجربه کړم او پوه شوم چې په غاښونو د سرو زرو د یوه پوښ په راکارېلو سره هغوی له ورستېدا ساتلای شو. نوموړي پاچا چې د نور بدن د درملنې تر څنگ یې غوښتل د خپلو غاښونو درملنه هم وکړي، له ما سره موافقه وکړه، چې زه په طلايي پانې سره د هغه غاښونو ته پوښ جوړ کړم چې له خرابېدا وژغورل شي.

کله چې مې د هغه پورتنی او ښکتنی غاښونه په جلا جلا پوښونو سره وربښکلي کړل. نو ما ته یې وویل سینو هه! تا زما لپاره ډېر زحمت و ایست او زما غاښونه دې له خرابېدا وساتل. هغه اجوره چې تا ته مې درکړه، که څه هم زیاته ده خو ستا د پوهې په اندازه نه ده. سره له دې چې زه دې د احسان پوروې یم، له دې کبله چې زه یو ریښتونی سړی یم، نو تا ته وایم چې ستا وینځه غواړم، که دغه وینځه پر ما څرخه کړې ښه بیه به یې درکړم. مگر که بې څرخه نه کړې نو هغه به څرخه وتښتوم او که مقاومت وکړې نو بیا به تا ووژنم.

ما تر اوسه پورې د سړي خورو د سیمې له کومې ښځې سره مستي نه ده کړې، باید ته خپله وینځه پر ما څرخه کړې، چې له هغې سره ساعت تېری وکړم او پوه شم چې زموږ له تور سترگو ښځو سره تفریح ډېر خوند لري او که له یوې سړي خورې، شنې سترگې سره چې طلايي وینستان لري.

کله چې پاچا دغه خبرې کولې زما مریي کاپتا چې سوريې ته له راتگه وروسته یې د سوريې له سوداګرو سره د بازار د ګرمېدا چل زده کړی و، هلته موجود و او د دې لپاره چې د معاملې بازار ګرم کړي او پاچا پرې چې د وینځې په بدل کې ډېر څه راکړي، نو په نارو سورو یې پیل وکړ او ویې ویل، نن زما د بادار تر ټولو سپیره ورځ ده، کاشکې زه د مور له خټې نه وای راوتلای او دغه ورځ مې نه وای لیدلې، ځکه چې پر دغې ورځ ته غواړې زما بادار د ساعت تېري له یوازېنۍ وسیلې څخه هم محروم کړې او هغه وینځه چې

هره شپه ورسره ځملي له هغه واخلي.

زه پوهېږم چې بله هېڅ يوه بڼځه به ددې وينځې په شان زما د بادار زړه خوشحاله نه کړي، ځکه چې ددې په شان بله بڼايسته بڼځه نشته وگوره چې د هغې مخ د څوارلسم تر سپوږمۍ بڼکلی دی او دوه سينې يې د ازمير له سنټرو وړې دي. ايا د هغې بڼوی نس چې هېڅ لوړوالی نه لري گوري او د هغې د نوم ننوتلی ځای گوري؟!!

خير شه! ددې بڼځې پر بدن يو تار وينسته نشته، بدن يې د غوا تر شېدو سپين دی، تر باقليو نرم دی، زه باور لرم چې خدايانو ټول بڼايسته رنگونه راټول کړي او ددغې بڼځې په اندام او څېرې کې يې کارولي دي، ځکه خود هغې د سرو وينستان طلايي، سترگې يې شنې، شونډې يې سرې، نوکان يې د نکريزو رنگ لري، اندام يې سپين او د سينو دوه څوکې يې گلابي دي.

کله چې زما مريي داسې بازار گرماوه، نو پاچا داسې هيچاني شوی و، چې له ډېرې لېوالتيا يې ساه بنده بنده کېده او ويې ويل: سينووه! زه پوهېږم چې ستا وينځه ډېره بڼکلی ده، خو هرڅه چې وغواړې دربه يې کړم، که خرڅه يې نه کړې تابه ووژنم او دا به درڅخه واخلم.

ما خپل لاس پورته کړ چې خپل مريي غلی کړم، هغه هم خپلې نارې سوري بندې کړې او دغه سري ته يې چې په سوريه کې د (آمورو) سيمې پاچا و وويل: دغه بڼځه پر ما ډېره گرانه ده، که زه يې خرڅه کړم، له ځان سره به مې خيانت کړی وي، ځکه خو نه غواړم چې پر تا يې خرڅه کړم، خو چمتو يم چې خپله وينځه وړيا درکړم. ددې لپاره چې زموږ دغه دوستي ستا په ياد وي، ددې دوستۍ په ياد يې خپله خور کړې او له هغې سره له ساعت تېري خوند واخلي.

کله چې د آمورو پاچا پوه شو چې زه خپله وينځه هغه ته وړيا ورکوم، نو ډېر خوشحال شو او نارې يې کړې، سينووه! ما گمان نه کاوه چې يوه مصري ددې دومره سخاوت ولري. له ماشوموالي تر نننه پورې چې ما څومره مصريان ليدلي، د فرعون مامورين ول، چې له موږ څلنگ اخلي او تل يې لاس د اخيستو لپاره اوږد شوی وي، دوی هېڅکله نورو ته د يوه شي د ورکولو لپاره لاس نه اوږدوي.

ته لومړنی مصري يې چې ماته دې ثابته کړه، شونې ده په مصر کې هم داسې کسان

و موندل شي، چې لاس يې خلاص او سخيان وي او که يوه ورځ زما هېواد امورو ته راشي، نو ژمنه در سره کوم چې تا به خپل بڼي لوري ته کېنوم. زما مريي وينځې ته جامې راوړې، هغې واغوستلې، د آمورو له باچا سره چې غښتلی ځوان و، او اوږده توره ږيره يې درلوده، له کوره ووت. کله چې وتله زه پوه شوم چې زما وينځه د دغه پياوړي سړي له ليدلو څخه چې د هغې نوی بادار و خوشحاله ښکارېده.

له دې وروسته چې باچا ولاړ کاپتا زه ملامت کړم او ويې ويل ولې دې د امورو له پاچا څه وانه خيستل؟ په داسې حال کې چې هغه چمتو و هر څه چې ته وغواړې درکړي. ما وويل له دې امله مې دغه وينځه وړيا ورکړه چې په راتلونکې څوک خبر نه دي او نه پوهېږي چې په دنيا کې به څه تېرېږي او د يو ستر دوست درلودل د سختو ورځو لپاره ښه وي.

ښايي يوه ورځ اړ شم، د دغه سړي هېواد ته ولاړ شم او هلته د دښمن له گواښونو خوندي پاتې شم. که څه هم دغه سړی وړوکی هېواد لري او د هغه په پاتوې کې له پسونو او خړو پرته بل څه نه پيدا کېږي، خو د هغه دوستي او ملگرتيا زما لپاره د خطر په وخت کې ډېره غښت ده.

د آمورو پاچا درې ورځې په ازميز کې و او کله چې له دې ځايه روانېده نو د خداي پاماني لپاره ماته راغی او ويې ويل، سينو هه! که تا د مصر ټول سره او سپين راگري وای نو دومره به نه وم خوشحال شوی لکه چې دغه وينځه دې راکړه. ځکه دغه وينځه تر ټولو هغو ښځو ښکلې او په زړه پورې ښځه ده چې تراوسه پورې ما ليدلې دي، زه باوري يم چې هېڅکله به له هغې څخه موږ نه شم.

که ته يوه ورځ زما هېواد ته راشي نو له دوشيانو پرته چې بل هر شی ته وغواړې در به يې کړم او هغه دوه شيان يوه همدا وينځه او بل زما اس دي، ځکه چې زما په هېواد کې اسان ډېر کم دي او د گوتو په شمار اسان لرو چې هغه زما د جنگي گاډيو لپاره ضروري دي. له دغو دوشيانو پرته چې ته هر څه وغواړې در کوم يې او که هر څوک وغواړې زه يې درته ورژلای شم.

که په ازميز کې هم څوک له تاسره دښمني لري ووايه چې د خپلو کسانو په وسيله يې

په همدې ښار کې درته ووژنم، ډاډه اوسه چې ستا نوم به وانه خيستل شي.

له دغو خبرو وروسته د آموړو باچا زه ښکل کړم او ولاړ.

له څو شپو وروسته چې له وينځې ليرې وم، دستوماني احساس مې وکړ، ځکه چې له هغې سره اموخته شوی وم او ځينې شپې به د ساعت تېري او د هغې په ياد د ايشتار د الهې معبد ته تلم، خو د هغه ځای ښځو د يادې وينځې په شان زما ساعت نه شوای راتېرولای.

هوا گرمه شوه او د پسرلي نيمايي فصل تېر شو، گلان وغورېدل، توتکيو الوته پيل کړ او کشتۍ د ازميز په بندر کې حرکت ته چمتو شوې چې نورو هېوادونو ته ولاړې شي او له هغه ځايه شيان وينځې او مرييان راولي.

د پسرلي په نيمايي کې د ازميز ښار له هيځانه ډک شو، ځکه چې له خاورو څخه د تموز د خدای د ايستلو وخت راوړسېد.

د سوريې روحانيون هر کال د تموز خدای په مني کې خاورو ته سپاري او د پسرلي په نيمايي کې يې له خاورو راباسي.

پر هغې ورځ چې د تموز د خدای مجسمه يې له خاورو را ايستله په ازميز کې عمومي جشن و او پردغه ورځ نارينه او ښځې له ښاره وځي او بيديا ته ځي.

ټولې ښځې او نارينه په دې ورځ په بيديا کې په ښکاره ډول له يوبل سره ځملي.

زه هم پردغه ورځ بيديا ته ولاړم چې پوه شم خلک څه کوي؟

ما وليدل چې روحانيونو د تموز مجسمه له خاورو را وايستله، خلکو خوشحالي وکړې، نڅاگانې يې پيل کړې او ويل به يې د تموز خدای ژوندی شوی دی او هغه د گرمۍ خدای دی.

همغه ډول چې ځمکه او هوا گرموي د انسان بدن ته هم تودوخه ورکوي او نارينه او ښځې يوبل ته اړتيا پيدا کوي.

کله چې يې د تموز خدای له ځمکې را وايست ما وليدل چې يو شمېر ښځو يوه گاډۍ راکشوله، په گاډۍ کې له لرگي جوړه شوې د نارينه بدن د يوه غړي مجسمه وه چې زه يې د نوم له ويلو شرمېږم.

زه حيران شوم چې د دغه کار هدف څه دی؟ خو وروسته مې وليدل چې ناڅاپه نارينه او ښځې سره گډې شوې او له دې پرته چې شرم وکړي له يوبل سره يو ځای شول چې دغه

حيواني عمل تر ماښامه روان و.

د ځينو قومونو د څارويټوب پته بايد د دغو کارونو له ليدو ولگوو، ځکه چې په مصر کې چې يو متمدن ملت دی هېڅکله د غسې کار نه و شوی.

ځينو سپين سرو ښځو چې د ځان لپاره يې کوم کس نه و پيدا کړی له نارينه وو هيله کوله چې هغوی هم محرومي نه کړي او له دې کبله چې زه په هغه جشن کې يوازنی سيلاني وم، زه ډېرو به يې له ما هيله کوله چې ورسره مباشرت وکړم، خو ما به په کرکې سره له ځانه شړلې او هغوی ته به مې ويل: خدايانو د ښځو لپاره يو وخت ټاکلی دی، کله چې د ښځې عمر له دې مرحلې تېر شي بايد له هغه وروسته په دې فکر کې نه وي، چې له چا سره ځملي، ځکه که خدای غوښتي وای چې ښځې دې د عمر تر پايه پورې له نارينه وو سره معاشرت وکړي نو د هغوی د شهوت لپاره يې حد نه ټاکه.

يوولسم څپر کی

(هورم هب) پخوانی اشنا

له دې جشنه وروسته د سوريې له سرحدونو خبر راغی چې ځيری قبایلو بیا حمله کړې ده. د ځيری قبیلو برید نوې خبره نه وه ځکه دغو قبایلو به په هر پسرلي کې بریدونه کول خو په دې کال يې جرات دېرشوی و او هرځای ته چې رسېدل د مصر د پوځي چونیو عسکر يې وژل.

دوی به په ځینو سیمو کې حتی ځایي مشران هم وژل او په یوه واړه ښار کې يې باچا او د ښار ټول اوسېدونکي ان بښځې او ماشومان ووژل.

کله چې دغه خبر فرعون ته ورسېدل له ځيری قبایلو سره د مبارزې لپاره يې یو لښکر له مصره سوريې ته واستاوه او زه پوه شوم چې د مصر د پوځ او د ځيری قبایلو ترمنځ به چې د سوريې خاورې ته ننوتی دي سخت جنگ وشي.

ما هېڅکله د جنگ میدان نه ولیدلی او د جنگ د ټپیانو له حالته خبر نه وم. زه په دې نه پوهېدم چې گرز، توره، او نیزه په بدن کې څه ډول ټپ پيدا کوي.

د جنگ په میدان کې د ټپیانو د حالت د مطالعې ضرورت اړ ایستلم چې دغه میدان وگورم او له همدې امله مې له ازمیر څخه حرکت وکړ او د سوېل پر لور ولاړم.

د اورشلیم په نوم په یوه واړه ښار کې د مصر له پوځیانو سره یوځای شوم چې د نیل له ساحله راغلي ول.

دغه پوځ دومره قوي نه و لکه چې مشهور شوی و، دوی یو درزن جنگي گاډۍ او دوه زره غشي ویشتونکي او نیزه لرونکي درلودل.

کله چې زه هغه کمپ ته ننوتم ومې غوښتل چې قوماندان وگورم، پوښتنه مې وکړه چې د پوځ قوماندان څوک دی. ما غوښتل له هغه اجازه واخلم چې د جنگ په میدان کې طبابت او جراحي وکړم.

دوی راته وویل چې د پوځ قوماندان د هورم هب په نامه یو ښکلی ځوان دی.

ما غوښتنه وکړه چې د هغه قوماندانۍ او دفتر ته مې ورولي. کله چې مې هغه له ليرې وليد نو متوجه شوم چې هغه راته اشنا دی او کله چې رانژدې شو نو را یاد شو چې هورم هب خوک دی؟

دی هماغه ځوان و چې په کومه ورځ زه د مصر له ځوان وليعهد سره د مصر بېدیا ته تللی وم، دی سهار وختي له خپل باز سره رابښکاره شو او بیا د وليعهد یانې د مصر د نوي فرعون په چوپړ کې ودرېد.

هورم هب زه وپېژندم او ويې ويل اوو..... سینو هه! ته دلته څه کوي؟ په مصر کې ټول وايي چې ته مړ شوی یې او داسې اواز ه خپره شوې ده چې د مور و پلار ښېرا چې تاييې قبر خرڅ کړی و نابود کړی یې.

بيا يې زما د برخليک پوښتنه وکړه، ما د هغه وخت له اړتيا سره سم د خپل برخليک په هکله ورته توضيحات ورکړل او ومې ويل، زه د نفر نفر په نوم د يوې ښځې قرباني شوم. هورم هب وويل زه هم له دې ښځې سره ځملا ستلای يم، هغې غوښتل زما شتمني هم ترلاسه کړي، خو ماستا اپو ته خپل کور او د مور و پلار قبر خرڅ نه کړل، بلکې په دې متروکې سره مې چې زما په لاس کې ده هغه سمه کړه.

سینو هه! زه بايد درته ووايم چې ښځه تر هغه وخته د درناوي وړ وي چې په يوې تمساح بدله نه شي او کله چې لکه يوه تمساح حريصه شوه بايد له هغې سره د يوه ټيټ مريي په شان چلند وشي.

بيا ما د مصر او طبس د حالاتو په هکله پوښتنه وکړه او هورم هب وويل نه پوهېږم چې د مصر ملت څه گناه کړې چې خدايانو دغه فرعون د هغوی باچا کړی دی؟ ځکه چې دغه فرعون عقل نه لري او لیونی دی. د دغه فرعون خدای چې هغه ترې دنده او امر ترلاسه کوي، دده په شان لیونی دی او داسې شيان وايي چې لیونو هم نه وي ويلی.

په یاد به دې وي چې کله دغه فرعون باچا شو ټول هغه مرییان یې خوشې کړل چې په کانونو کې یې کار کاوه.

او ایا اورېدلي او یا دې لیدلي چې د مرییانو ازادي کومه بلا رامنځته کړه او څه ډول موږ ددې لپاره چې په طبس کې امنیت راوړلو مجبوره شوو چې هغوی ووژنو.

ومې ويل هو! کله چې مرییان له کانونو را ووتل زه هم په طبس کې وم او ومې لیدل چې څه ډول یې د مړیو په ښار برید وکړ او ټول شيان یې لوټ کړل.

هورم هب وویل سره له دې چې فرعون ولیدل، له ګانونو څخه د مرییانو ازادي څومره لویه
بلا او فتنه رامنځته کړه. خو بیا هم له خپلو خبرو او کارونو نه اوږې او وایې چې دیوه مریي
او شهزاده ترمنځ توپیر نه شته او مرییان او اشرافان د هغه د خدای په نزد یو شان دي.
ددې مانا دا ده چې څوک ووايي اوربشي او شات یو شان دي او توپیر نه لري.
د دغه فرعون یوه نوې خبره دا ده چې ماته وایې څیړي قبایل داسې رام کړه چې وینه
تویه نه شي.

ایا دا ممکنه ده چې له وینې بهېدا پرته وحشیان رام کړو؟ سینو هه! زه تاته وایم، ته یو
ډاکټري، ایا له وینې بهېدا پرته د ناروغ خپته څېړلی او اضافي کولمه یې را ایستلای
شي چې سړی مړ نه کړي؟

فرعون د دغو قومونو جنگي غېږونه چې د وحشي حیواناتو له غېږونو بد دي، نه دي
اورېدلي چې پوه شي له دوی سره نرم چلند نه شي کېدای.

له دې خبرې وروسته هورم هب وخنډل او ویې ویل، خوزه د فرعون خبرو ته غوږ نه ږدم
او د دوی وینه به داسې وبهوم چې ټول به پنبېمانه شي چې ولې له موره پیدا شوي دي؟
ما فیصله کړې چې ددې قبیلې رینه داسې وسو څوم چې په راتلونکې کې هېڅکله
څیړي قبیله ونه کړای شي چې په پسرلي کې یرغل وکړي.

خو سینو هه! زه ستا د احسان پورې یم، ځکه چې زه هېڅکله هغه ورځ نه هېروم چې
مور له ولیعهد سره له بیدیا ستنېدونو هغوی نیت کړی و چې ما ووژني، خو تا پخپلو
خبرو سره زما د وژنې مخه ونیوله، په دې ورځ تا په خپلې هوښیاری سره زما ژوند
وژغوره.

له همدې امله زه تاته هرکلی وایم چې زما پوځ ته راغلې او ته کولای شي په جگړه کې
راسره ګډون او د عسکرو علاج وکړي.

ستا تنخوا به د فرعون له جیبه درکړم. هرکله، چې زه وزگاروم ته به له ماسره یې اوله
ماسره به ډوډۍ خوري.

بیا هورم هب د شرابو جام پر سر واړواوه او زیاته یې کړه، کله چې طبس ته د څیړي
قبیلو د حملې خبر ورسېد او فرعون و غوښتل سوريې ته لښکرې واستوي، نو په طبس
کې موجود یو قوماندان او لښکر مشر چمتو نه شو چې ددې لښکر مشري پر غاړه واخلي.
ددې لپاره چې پوهېدل څیړي قبیله خونړۍ او جنگي خلک دي نو هر یو لښکر مشر په

یوې پلمې د لښکر له مشرۍ ډډه وکړه.

ځکه چې دوی نه یوازې له خپله مرگه وېرېدل بلکهې پر دې هم پوهېدل چې له سرو او سپینو به لېرې شي.

ددې لپاره چې د سوریې په دښتو کې سره او سپین نه پیدا کېږي او ددې اپوټه د فرعون په شاوخوا کې سره او سپین ډېر وي.

سره له دې چې زه د فرعون له ټولو قوماندانانو ځوان یم، خو دغه ماموریت او دنده مې ومنله. لامل یې دا و چې د خبریانو خطر ختم کړم او داسې کار وکړم چې نورو نه کړای شي په سوریې حمله وکړي.

د فرعون لښکر مشران ډېر شتمن دي او د امون له کاهنینو سره شریکان دي. دوی هڅه کوي چې د امون د خدای نفوذ له منځه ولاړ نه شي.

نن سبا په مصر کې د فرعون د خدای یانې آتون او د مصر د پخواني خدای (آمون) ترمنځ ستره مبارزه پیل شوې او لا معلومه نه ده چې په دې مبارزه کې به څوک بریالی شي؟

فکر کوم د مصر ستر قاضي او د آتون د خدای کاهن (آمي) لته کوي چې په دې کار کې د فرعون ملاتړ وکړي.

فرعون پوهېده چې په مصر کې د آمون خدای دومره پیاوړی شوی دی چې د امون کاهنین د فرعون حکم ته غاړه نه ږدي او که د فرعون کوم امر د خپلو گټو په خلاف وېلي نو د آمون له لوري یو حکم صادروي چې د فرعون حکم پرې لغوه کړي.

فرعون او ستر قاضي چې له دې زیات د امون د خدای او د هغه د کاهنینو باچاهي نه شي زغملاي اوس په دې لته کې دي چې د آتون خدای دومره لوی کړي چې آمون له منځه لاړ شي.

له همدې امله یې ماته امر کړی چې په دغه سفر کې چې هر ښار ته ننوځم د آتون د خدای لپاره یو معبد جوړ کړم او مالومړنی معبد دلته په اورشلیم کې جوړ کړ.

زه نه د آمون او نه د آتون په خدای عقیده لرم، خو فکر کوم چې فرعون دلته تېروتنه نه کوي او د هغه سیاست سم دی. ځکه دا د منلو نه ده چې مصر دې فرعون هم ولري خو د آمون کاهین دې د هغه پر ځای حکومت وکړي.

مقصد مې دا دی چې د مصر سرلښکریان او قوماندانان له دې امله چې د آمون نه کاهنینو سره یو لاس شوي دي او اوس خپلې گټې په خطر کې ویني نو نه غواړي چې په دې حساس وخت کې له مصره لیرې وي او له خپلو گټو دفاع ونه شي کړای او که په مصر کې له

سیاسي بدلونونو څخه نه ډارېدلی ښایي یوه پکې د دغه لښکر مشري کړې وای او له مصره به وتلي وای او سوريې ته به راغلي وای.

ما وویل چې د فرعون له سیاست سره مخالفت نه لرم، بلکې هغه ته حق ورکوم چې لټه وکړي د آموڼ د کاهنینو قدرت کم کاندې او هغه شی چې ماته د منلو نه دی دا دی چې فرعون وایي. زه غواړم له حقیقت سره باچاهي وکړم او زه دغه موضوع خطرناکه بولم.

ددې لپاره چې حقیقت د یوې تېرې تورې په شان دی، چې هېڅکله یې باید یوه ماشوم ته ورنه کړو دا خولا پرېږده چې د فرعون په شان یوه لیوني ته یې ورکړو.

کله چې شپه شوه ما د هورم هب کېږدی. ته نژدې په یوې کېږدی کې استراحت وکړ او کله چې سرتېري پوه شول، چې زه ډاکټر یم هڅه یې کوله چې له ما سره ملگري شي. ځکه چې هر عسکر هڅه کوي د یو ډاکټر ملگرتیا خپله کړي، چې د جنگ په میدان کې هغه معالجه کړي.

بله ورځ سهار نغاړې وو هل شوې، عسکري یې له خوبه پاڅول او هر قوماندان د خپلو عسکرو په مخکې ودرېده.

کله چې د عسکرو کتارونه منظم شول هورم هب چې یوه متروکه یې په لاس کې وه، له خپلې کېږدی بهر شو، یوه مریي یې پر سر چترۍ نیولې وه او بل مریي ورته پکې واهه چې مچان ترې وشړي.

هورم هب د عسکرو پر وړاندې داسې وینا وکړه:

((اې د مصر سرتېرو، چې په تاسو کې چټل تورپوستي او د سوريې ټنبل نیزه لرونکي هم شته او ټول د مصر د پوځ غړي دي او د غوايانو د یوې پادې په شان نارې وهي.

زه نن نیت لرم چې تاسې د جنگ ډگر ته بوځم او وگورم چې ایا له خبریانو سره جنگېدلای شئ او کنه؟ که له هغوی سره د جنگ وس ونه لرئ هیله کوم چې تر وروستي کس پورې ووژل شئ چې مجبور نه شم ستاسې منحوس بدنونه له ځان سره مصر ته یو سم او زه به تنها او یا هم له یوه ټولي ریښتونو سرتېرو سره مصر ته ولاړ شم.

اې.... ټولی مشره چې پوزه دې سوري ده، خپل هغه ناپوه عسکر ته یوه لغته ورکړه چې خپله شاگروي چې پوه شي کله چې زه خبرې کوم دی دې خپله شانه گروي.

نن کله چې موږ پر خبریانو برید کوو زه به تر ټولو مخکې راوړن یم، ستاسې په مخکې به له خبریانو سره جنگېږم او زه به ستاسې هر یوه ته پام کوم، چې وگورم کوم یو د جنگ

له ډگره شاتگ کوي او ياسم نه جنگېږي.

تاسې ته ډاډ درکوم چې نن شپه به زما له دې متروکې وينه څاڅي، دغه وينه به د هغو کسانو له بدنه وباسم چې د جنگ په ډگر کې بښه ونه جنگېږي او بښه پوه شي چې زما متروکه د خبيريانو له نيزې خطرناکه ده، ځکه چې د هغو نيزې مسي څوکې لري او څوکې يې ژر ماتېږي.

خبريان د دې غره تر شا دي چې تاسې يې گوري او بېگه زما د کشف مامورين تللي ول چې معلومه کړي د دوی شمېر څو دی؟ خو ډارېدلي ول او تنبېدلي دي، دوی بريالي نه شول چې د هغوی شمېر معلوم کړي.

خبريان يوازې يو ويروونکی شي لري او هغه د دوی غږ دی، خو که د هغوی له غږه وېرېږي نو پخپلو غوږونو کې د مټ خټه کېږي چې غږ يې وانه وري. البته دغه خټه د دې سبب هم کېږي چې د خپلو قوماندانو غږ وانه وري نو غوره ده چې له دغه کاره تېر شي!

هغه کس به سخت پښېمانه شي چې له نښې پرته غشي وولي او هغه کس به هم پېښېمانه شي چې د خپل مشر له امر سره سم غشي ونه ولي. په جنگ کې برياليتوب يوازې په مېړانه کې نه دی، بلکې په دې کې هم دی چې عسکر د خپل مشر امر ته غاړه کېږدي.

که تاسې نن بريالي شوي، نو د خبريانو ټول شيان، پسونه او غواگانې به ستاسې شي زه به پخپله نه يوه کړۍ مس، نه هم سپين زر او چټ کړم او نه به يو پسه واخلم. نن سبا خبريان ډېر شتمن شوي ځکه چې هغوی ډېر کلي او باندې لوټ کړي او د هغوی ټوله شتمني به د برياليتوب په وخت کې ستاسې شي. که بريالي شئ د هغوی بښځې به هم نن شپه ستاسې شي، خو که ماتې وخورئ، زما خونړۍ متروکه به نن شپه ستاسې هرکلی وکړي.)

کله چې سرتېرو دغه خبرې واورېدې خپلې تورې او نيزې يې له زغرو سره و جنگولي، خپلې ليندۍ يې وښورولې او خپل هيجان يې نندارې ته وړاندې کړ. هورم هب وويل داسې ښکاري چې تاسې غواړئ ډېر ژر له خبري قبيلو سره و جنگېږئ، خو له دې مخکې چې موږ د جنگ ډگر ته ولاړ شو، بايد په دې ځای کې د فرعون د خداي لپاره يو معبد جوړ کړو.

د آتون په نوم د فرعون خدای جنگي خدای نه دی او ستاسې په کار نه راځي، ځکه خو له تاسې سره مرسته هم نه شي کولای.

نو ضروري نه ده چې ټول د معبد د جوړولو لپاره دلته پاتې شئ، یوازې د پوځ شاتني کسان کفایت کوي او پاتې همدا اوس روانېدای شئ.

تاسې باید نن مزل وکړئ چې خيبري قبيلو ته ورسېږئ، خو پوه شئ چې کله هغوی راوسېدل زه به تاسې ته د استراحت اجازه درنه کړم او که ستري هم یاست باید له هغوی سره جنگ وکړئ چې ونه تېښتي.

له هغه وروسته هورم هب خپله متروکه وښوروله، سرتېرو حرکت وکړ او د خپلو بیرغونو او نڅښو ترشا روان شول.

د ځینو عسکرو د ټولیدو نښه د زمري لکۍ وه او ځینې ټولي د تمساح د سر په نښې پسې روان ول.

د پوځي ټولیدو په مخ او شا کې جنگي گاډۍ روانې وې چې د هغوی ملاتړې وې او پرې نه ږدي چې پر هغوی ناڅاپه حمله وکړي.

کله چې عسکر روان شول هورم هب او د پوځ شاتني کسان له یو شمېر صاحب منصبانو سره د هغه ځای پر لور ولاړل چې هلته د آتون معبد جوړېده، زه هم له هغوی سره ولاړم.

د تگ پر مهال مې واورېدل چې افسران له یوه بل سره غږېږي او وایي دغه بدعت چې نن هورم هب وکړ هېڅ د منلو نه دی.

تر هغه ځایه چې موږ لیدلي دي د جنگ په وخت کې پوځي قوماندانان د لښکر تر شا ځي او په تختونو کې له شاگوري چې کوم عسکر ونه تېښتي او اوس هورم هب وایي چې هغه به له لښکرو او سرتېرو سره یوځای د دښمن پر ضد جنگېږي.

نو موږ هم مجبوره یو چې د هغه پیروي وکړو او د عسکرو په مخکې لاړ شو.

په دې بڼه کې به د تېښتېدنکو عسکرو مخه څوک نیسي او څوک به د هغوی عملونه لیکي؟

ځکه چې عسکر خو پخپله سواد نه لري چې د خپلو ملگرو کارونه ولیکي، یوازې صاحب منصبان لیکل کولای شي، چې کوم عسکر مېړانه کړې او کوم یو ډارن ویا تېښتېدلی دی.

هورم هب چې مخکې و دغه خبرې یې واورېدلې او کله خو به یې خپله متروکه وښوروله، تردې چې معبد ته ورسېدو.

دولسم څپرکی

(د مصريانو لپاره) یو غیر عادي خدای

معبد وړوکی و او د وخت د کمي له امله یې ونه کړای شول چې د هغه چت جوړ کړي یوازې لږ لږ لږ لږ او مټه خټه یې وکاروله او یوه ودانۍ یې جوړه کړه.

کله چې موږ د معبد مخې ته ورسېدو و مو لیدل چې په منځ کې یې د خدای مجسمه نشته د پوځ شاتني سرتېري د خدای د نه شتون له امله حیران شوي ول او یوبل ته یې ویل دا څه ډول معبد دی چې خدای نه لري.

زه هم د سرتېرو په څېر هک پک پاتې وم. ځکه چې تر هغه وخته پورې مې له خدایه پرته معبد نه ولیدلی او هر ځل چې هر معبد ته ننوتم کتل مې چې د یوه خدای مجسمه هلته شته.

هورم هب چې ولیدل ټول حیران شوي یو، نو و یې ویل هغه خدای چې زموږ فرعون یې عبادت کوي یو عجیبه خدای دی چې زه هغه تاسې ته نه شم معرفي کولای ځکه زه پخپله هم نه پوهېږم چې دغه خدای څه ډول دی.

دغه حیرانوونکی خدای نه سترگې لري، نه خوله او نه خپټه، لاس او پښې لري. خواړه نه خوري، شراب او د اورېشو اوبه نه څښي او فرعون وایي چې د هغه خدای د انسان په شان نه دی او نه لیدل کېږي. خو که تاسې غواړئ هغه وپېژنئ ممکنه ده د لمر په شان یو گرد شې له ځان سره مجسم کړئ (مقصد نالیدلی او واحد خدای دی او تاریخ د دې ښودنه کوي چې دغه فرعون د لومړي ځل لپاره د توحید پرستی تبلیغ کړی دی ژباړن) سرتېري ستانه شول او لمر ته یې وکتل. د دوی رضایت نه و حاصل شوی او له ځانونو سره بونگېدل.

زما پام و چې ویل یې فرعون لیونی شوی ځکه تر هغه چې یو کس لیونی نه شي د هغه خدای عبادت نه کوي چې لاس، پښې، خپټه، خوله او سترگې نه لري.

هورم هب هم د خپلو سرتېرو په شان فکر کاوه او فرعون یې لیونی باله.

بیایو ځوان کاهن چې د سرو پښتان یې نه وو خریلي او د کتان کمیس یې اغوستی و

راغی، په معبد کې يې يوگري شراب، په يوه لوبښي کې د زيتون تيل او يوه کوده پسرلني بوتې کېښودل او بيا يې يوه سندره پيل کړه چې ويل يې فرعون دغه سندره د خپل خدای لپاره ويلې ده.

موږ د دې سندري په هکله په څه پوی نه شوو او سرتېري چې بې سواده وو هغوی هم په څه پوی نه شول.

په دې سندره کې دا خبره کېدله چې آتون داسې خدای دی چې نه ليدل کېږي، خو په هرځای کې دی.

پخپلې رڼا او تودوخې سره ځمکه روښانه کوي، هغې ته تودوخه ورکوي او ټولې ځمکې، د نيل سيند ټول نعمتونه او خوښۍ د هغه له امله دي.

دغه راز يې وويل، که آتون نه وي، زمري د شپې مهال ښکار نه شي کولای، مار له خپلې سوړې او دغه راز چرگوړې له هگۍ نه شي راوتلای.

هغه زياته کړه که آتون نه وي مينه نه رامنځته کېږي، هېڅ يو نارينه نه شي کولای کومه ښځه خپله خور کړي او هېڅ يو ماشوم به د مور له نښه پر ځمکې پښه کېږدي.

ځوان کاهن له دغو خبرو وروسته وويل، د مصر باچا د خدای زوی دی او د خپل پلار په شان په مصر او پر هغو هېوادونو پاچاهي کوي چې د مصر تر واکمنۍ لاندې دي.

کله چې سرتېرو دغه خبرې واورېدې خپلې تورې او نيزې يې په خپلو زغرو ووهلې او په دې ډول يې خپله خوښي وښودله، ځکه هغوی يوازې په دې برخې ښه پوی شول.

دوی پوهېدل، په دې کې شک نشته چې فرعون د خدای زوی دی چې تل همدا سې ول او په راتلونکې کې به تل د مصر فرعون د خدای زوی وي.

په دې ډول د آتون د معبد د پرانستلو کار پای ته ورسېد او بيا موږ روان شوو. له موږ څخه زما مقصد د پوځ شاتني سرتېري، او د هورم هب په مشرۍ صاحب

منصبان دي. هورم هب پخپلې جنگي گاډۍ کې ناست تر پوځ مخکې روان و او له هغه وروسته يو شمېر افسران روان ول، ورپسې سرتېري او ترشايي يو شمېر نور افسران روان ول.

ځينې افسران په جنگي گاډيو او ځينې پر راوانو تختونو سپاره ول، خو زه پر يوه خره سپور شوم او د جراحي د وسايلو او درملو صندوق هم راسره و.

موږ تر هغه وخته روان وو، چې سيوري لوړ شول او يوازې د ورځې په نيمايي کې د

دودۍ لپاره ودرېدو.

پخه شوې باقلي او پر سړيې اچول شوي د زیتون تېل مو وخورل. کله خو به ستومانه او معیوبه سرتېري چې له لارې به پاتې شول د لارې په څنډه کې کېناستل خو هغو افسرانو به چې له شاروان ول په مټرکو ووهل.

یو ځل مې ولیدل چې د یو افسر جنگي گاډۍ د یوه سرتېري په مخکې چې له ستومانی د لارې په څنډه کې ناست و، ودرېده، دغه افسر له خپلې گاډۍ ورتوب کړه او په دواړو پښو د سرتېري په خېټه کې ودرید.

دغه سرتېری د افسر د دغه گوزار له لامله ځای پر ځای مړ شو، خو هېچا اعتراض ونه کړ. ددې لپاره چې د جنگ ډگر ته د تللو لپاره اجیر شوي سرتېري تنبلي ونه کړي.

کله چې سیوري لوړ شول موږ هغو غونډیو ته ورسېدو چې د یوې غرنۍ سیمې پیل گڼل کېدې. ناڅاپه په سرتېرو د غشو باران جوړ شو او معلومه شوه چې یو شمېر خیبریانو په دغو غونډیو کې زموږ په سرتېرو غلچکۍ برید کړی.

د غشو د باران له امله هغه سرتېري چې سندري یې ویلې غلي شول خو هورم هب دغو غشو ته اهمیت نه ورکاوه، له دې امله چې موږ د پوځ له مهمې برخې سره یوځای شوي وو او د لښکر مخکیني او شاتني ځواکونه او د هغه زړه سره یوځای و، نو هورم هب امر وکړ چې سرتېري دې گړندي شي او له دې ځایه دې لیرې شي. ددې کار موخه دا وه چې د خیبري ځواکونو پر اصلي برخې حمله وکړي او د لارې په دواړو غاړو کې له خیبري غشي ویشتونکو سره په مبارزې خپل وخت تېر نه کړي.

زمونږ جنگي گاډیو په یوه برید کې غشي ویشتونکي له لارې لیرې کړل او موږ خپله لاره ووهله.

زما په څنگ کې یو افسر چې د پوځ د خوړو او د حیواناتو د وېشو مسول و پر یوه خره سپور و. له دې امله چې له سهاره تربېگا له یو بل سره وو نو له ماسره ملگری شو، له مایې غوښتنه وکړه چې که ووژل شو داسې یو کار وکړم چې جنازه یې له منځه ولاړه نه شي او دهغه خپلوانو ته یې ورسوم چې مومیایي یې کړي.

هغه به ویل خیبریان ډېر زړه وراو بې رحمه دي او د شپې تر رارسېدو پورې به موږ ټول ووژني.

د ورځې څلورمه برخه لپاتې وه چې د غونډیو په منځ کې یوه پراخه دښته رابښکاره

شوه او معلومه شوه چې خبریانو هلته پنډه غالی جوړ کړی دی.

تر کومه ځایه چې سترگو کار کاوه هومره تورې کېږدی یوه په بلې پسې ولاړې وې، د کېږدو په مخکې خبریانو له زغرو او ځلانده نیزو سره چیغې وهلې او د دوی غږ په بیدیا کې داسې انگازه کوله چې په زړونو کې یې وېره کېدوله.

هورم هب خپل سرتېري منظم کړل نیزه لرونکي یې په منځ، غاښه لرونکي یې په دواړو غاړو کې ودرول او بیایې ټولو جنگي گاډیو ته وویل کله چې ما امر وکړ نو حمله وکړئ او موږ به ستاسې تر شا حرکت وکړو.

خو غټې گاډۍ یې له ځان سره وساتلې او امر یې وکړ چې تل به له ده سره وي او له هغه به نه لیرې کېږي.

هورم هب چې پوه شو د هغه سرتېري د خبریانو له نارو او چیغو او د هغوی د نیزو او زغرو له برېښنا وېرېدلي دي، نو نارې یې کړې: ای د مصر او سوريې نارینه وو! او ای تورپوستو چې د مصر د لښکر یوه برخه یاست له دغو نارو سورو مه وېرېږئ.

دغه نارې تاسې ته زیان نه شي رسولای او پوه شئ چې د خبري سپاهیانو شمېر هم ډېر نه دی.

دغه کېږدی چې گوري د دوی د ښځو او ماشومانو ځای دی او د هغه لوگي ددې څرگندونه کوي چې، خواره پخوي.

که تاسې مېړانه وکړئ نن شپه به د هغوی خواره وخورئ او د خبریانو ښځې به ستاسې وي.

زه هم لکه یو وږی تمساح داسې شوی یم او غواړم جنگ ډېر ژر زموږ په ګټه پای ته ورسېږي چې وکړای شم د هغوی خواره وخورم.

تر دې وړاندې چې هورم هب د حملې امر وکړي خبري سپاهیانو چې سختې چیغې یې وهلې پر موږ حمله وکړه او مالیدل چې د هغوی سرتېري تر موږ ډېر دي.

کله چې زموږ نیزه لرونکو ولیدل چې هغه وېرونکي سرتېري را نژدې کېږي، نو شاته یې وکتل او ما هم د هغوی په شان شاته وکتل چې پوه شم له کومې لارې تېښتېدلای شم.

خو زموږ تر شا یوازې افسران ول چې پخپلو مترکو یې ډبرې تړلې وې او هغه یې ښورولې.

د دوی تورې هم برېښېدلې او زموږ سرتېري پوهېدل چې د تېښتې لاره نشته، پردې

سربېره ټول وږي او تږي وو او فکر يې کاوه چې که وتبستې خبيري سرتېري به په بېرته ور ورسېږي او هغوی به قتل عام کړي.

له دې امله يې تبېستې ته زړه نښه نه کړ او دومره سره نژدې شول چې ترمنځ يې واټن نه و او ان يو څس يې هم په منځ کې نه شو تېرېدای.

کله چې موږ ته نژدې شول خبيري غشي ويشتونکو خپل غشي وويشتل، له دې امله چې د غشو ووززز..... ووززز... او اوزونه ډېر وپرونکي ول او مرگ هره شېبه انسان گواښي، زه د هغوی له غږونو ووېرېدم، ځکه چې داسې منظره مې ليدله او داسې غږونه مې اورېدل چې تر اوسه پورې مې نه ليدلي ول او نه اورېدلي.

په دې وخت کې هورم هب خپله متروکه وايستله او ويې ښوروله نغارې ووهل شوې، شېبه وروسته گرندۍ گادۍ و خوځېدې او د هغو تر شا زموږ ټولو سرتېرو حرکت وکړ، داسې نارې يې وهلې چې ما کتل د دوی غږ د خبيري سرتېرو تر غږونو اوچت و.

زه پوهېدم چې زموږ سرتېرو ددې لپاره چې وېره له ځانه ليرې کړي نارې وهلې او ما هم د هغوی په شان چيغې وهلې او د نارو په وخت کې مې احساس وکړ چې نه وېرېم.

سره له دې چې خبيري سرتېري زړه وړول خو جنگي گادۍ يې نه درلودې او زموږ گاديو د هغوی ترمنځ يوه ليکه او درز جوړ کړ چې د نيزه لرونکو لپاره يې لاره خلاصه کړه. کله چې زموږ نيزه لرونکي دغه درز ته ننوتل د هورم هب د امر له مخې زموږ غشي ويشتونکو د دښمن لښکر په غشو وويشت.

له دې وروسته د دواړو لورو سرتېري سره يوځای شول، خو له لېرې د شتر مرغ له لورې ښکې سره د هورم هب وسپنيزه خولۍ ښکارېده او همغه راز د ټولو سرتېرو په مخکې جنگېده.

زما خرد جنگ د ډگر له شور ماشوره وېرېدلی و او ځان يې د جنگ د ډگر منځ ته واچاوه. ما هڅه وکړه چې مخه يې ونيسم خو بريالۍ نه شوم، ومې ليدل چې خبيري سرتېري په زړورتيا سره جنگېدل او چې پر ځمکه به ولوېدل هڅه به يې کوله چې په تورې يا نيزې سره زموږ سرتېري او اسونه له منځه يوسي.

هر لور ته مې چې کتل وينې مې ترسترگو کېدلې او پر ځمکه دومره مړي او ټپيان پراته وو، چې شمېر لای مې نه شول.

نابېره خبيري سرتېرو چيغې ووهلې او شاتگ يې وکړ، علت يې دا و چې زموږ جنگي

گاديو د هغو ليکي ماتې کړې وې، ځانونه يې د هغوی خيمو ته رسولي ول او هغو ته يې اور ورته کړی و. کله چې خيبريانو کتل چې ښځې، ماشومان، پسونه او غواگانې يې په خطر کې دي نو د هغوی د ژغورنې لپاره د کېږد يو پر لور ولاړل او همدا موضوع د هغوی د تباهي سبب شوه، ځکه چې زموږ گادي د هغوی لور ته ستنې شوې، زموږ سرتېري هم له شا راوړسېدل او خيبريان د دوو حمله کوونکو ډلو له لوري قتل عام شول.

وروسته له ټول شجاعت سره سره ژوندي پاتې کسان و تنستېدل چې روغ ووځي. هر خيبري سرتېری به چې ووژل شو پلټل کېده او زموږ سرتېرو به هر هغه شی ترې اخيست چې د استفادې وړ به و.

دوی به د مړو يو-يو لاس هم ترې غوڅاوه چې له جنگه وروسته يې د مصريانو په کمپ کې د لښکر د مشر د مقام پر وړاندې يو پر بل واچوي. له دې وروسته چې پوه شول خيبريانو ماته خوړلې ده او نور مقاومت نه شي کولای نو زموږ په سرتېرو د سړي وژنې غوصه برلاسي شوه او هر ژوی به يې واژه، ان د کوچنيانو مازغه يې په گورز، باد باد کړل.

زموږ له سرتېرو څخه ان غواگانې، اسونه او پسونه هم خوندي نه ول. تردې پورې چې هورم هب د جگړې د بندولو امر وکړ او ويې ويل هغه کسان دې نور نه وژل کېږي چې له جگړې څخه ژوندي پاتې دي. نوموړي وويل ژوندي پاتې کسان دې اسيران او خرڅ کړای شي.

زما څره د جنگ تر پايه پورې آخوا د پخوا منډې وهلې او تر پيډه. ما په ډېرې سختۍ سره ځان پرې ټينگ کړی و چې پر ځمکه ونه لوېږم. بالاخره زموږ يوه سرتېري د خپلې نېزې په لاستي د څره وربوز ته گوزار ورکړ، هغه يې کرار کړ او زه ترې کوز شوم.

سرتېرو چې پر دغې ورځ وليدم چې څره زه کړولی يم، نو له هغه وروسته يې پر ما ابن الحمار نوم کېښود.

په داسې حال کې چې زموږ سرتېرو د پسونو، آسانو او غواگانو د ټولولو او خيبري قبایلو د شيانو د لوټولو او د هغوی د ښځو د ضبطولو په حال کې ول.

ما د جنگ په ميدان کې له يو شمېر سرتېرو سره د ټپيانو معالجه کوله او کله چې شپه راغله ما د لارې يوې او بلې خوا ته د بلو اورو نو په رڼا کې د ټپيانو درملنې ته دوام ورکړ.

د خبيري سرتېرو گرزونو، نهزو او تورو زموږ يو شمېر سرتېري سخت ژوبل کړي ول او ما بايد د هغوی د معالجې لپاره هڅه او بېړه کړې وای.

په داسې حال کې چې زموږ تپيان د سختو دردونو له لامله خورېدل د کمپ له شاوخوا ساندې تر غوږ کېدلې، دا د هغو ښځو ساندې او نارې وې چې زموږ سرتېرو هغه پخپلو کې سره وېشلې او له هغو يې استفاده کوله.

کله کله به اړ شوم د يوه تپي د سر او بښتې پوستکي بېرته د هغه پر سرور وگنډم، کله به مې د بل سرتېري کولمې د هغه په خېټه کې ځايولې او خېټه به مې ورگنډله.

کله چې به مې کتل د يوه تپي د رغېدا هيله نشته، نو په رگونو کې به مې ډېر اږيم ورننه ايستل، د اورېشو ډېرې او به (بيير) به مې پرې وڅښل چې د درد له احساسه پرته مې شي. ما يوازې د مصري سرتېرو معالجه نه کوله بلکې د زړه سوي له امله مې خبيري سرتېري هم معالجه کول.

ما چې کله د څو خبيري سرتېرو تپونه وروترل په دې وخت کې د هغوی د ښځو چيغې پورته شوې او دوی يې غږونه واورېدل.

پر دغو ښځو باندې زموږ سرتېرو تېري کړی و، دغو تپيانو هغه پټۍ بېرته لېرې کړې چې ما پر زخمونو وروترلې وې نو ځکه وينې ترې ولاړې او د ډېرې وينې له بهېدا څو شېبې وروسته ومړل.

ما له دې امله پر خبيري سرتېرو زړه خوږاوه چې پوهېدم د مصر سپاهيانو پرې يرغل کړی او دا د فرعون او د مصر د پوځ لپاره وياړنه دی ځکه چې خبيريان پوځي کسان نه وو، بلکې کوچيان قبایل، لوږې هغوی لوټمار او چورته اړ کول او د سوريې د نورو اوسېدونکو په شان د مصر د فرعون تر حمايت لاندې گڼل کېدل.

د خواشینی يوه خبره دا وه چې کتل مې ټول خبيري سرتېري په سترگو معيوب، او ما پکې يو کس ونه موند چې روغې سترگې ولري، وروسته راته جوتنه شوه چې د هغوی په منځ کې د سترگو ساري ناروغي خپره شوې وه او ټول پرې اخته ول.

پر دغې شپه ټولو سرتېرو استراحت وکړ او يوازې ساتونکي وينې ول ځکه چې دا ويره وه چې کېدای شي تېښتېدلي خبيريان، بيا پر موږ حمله وکړي.

خو خاصه پېښه ونه شوه، زه تر سهاره پورې د تپيانو په درملنه بوخت وم او سهار چې کله هورم هب له خوبه راوښو، پوه شو چې تر سهاره وينې وم، وروسته يې ور

و غوښتلم او ويې ويل پرون مې وليدل چې ته له وسلې پرته په ډېرې زړورتيا د جنگ ډگر ته ننوتې خو بايد درته ووايم چې د جنگ په ډگر کې د يوه ډاکټر دنده له جنگه وروسته پيلېږي او ضروري نه ده چې هغه ځان له کرکېچ سره مخامخ کړي.

له دې وروسته هر ځل چې جنگ ته څو ته استراحت وکړه تردې چې جنگ پای ته ورسېږي او له هغه وروسته د تپيانو معالجه پيل کړه.

له دې امله چې ډېر سترې وم هورم هب د زړو يو اميل را کړ او ويې ويل دا ستاد پرونی زړورتيا او بېگانۍ بېخوبۍ انعام دی خو اوس ولاړ شه او ويده شه.

سره له دې چې سترې وم احساس مې نه کاوه چې ويده به شم، کله چې د سهار لمر را وڅېږي د سړي له سترگو خوب کډه کوي.

کله چې مې له هورم هب سره وليدل نو مې ورته وويل، پرون مې وليدې چې د سرتېرو په مخکې پر له پسې جنگېږي سره له دې چې ټول ځواکونه تاته متوجه ول او ټول پوهېدل چې ته د مصري پوځ قوماندان يې بيا هم په تا يو غشي ونه لگېد.

هورم هب وويل د دې لپاره چې زما باز تل زما پر سر الوت کوي او تل مې له خطر ه ساتي نو هېڅکله به غشي پر ما ونه لگېږي او د دښمن هېڅ سرتېري به ونه کړای شي چې ما په غشي يانېزي ووهي.

له همدې کبله کله چې زه د نورو له نظره يو زړه ور کس گڼل کېږم د غرور او خوښۍ احساس نه کوم دا د دې لپاره چې زه پوهېږم هومره زړور نه يم چې نور يې تصور کوي.

که زما پر ځای بل هر څوک وي همدا سې مېرانه کولای شي او زه د دې لپاره د سرتېري پر وړاندې حرکت کوم او جنگېږم چې مصري سرتېري له جنگ سره عادت وکړي.

دا څلوېښت کاله کېږي چې مصريان نه دي جنگېدلي او پر له پسې سولې په هغوی کې د جنگ غوښتنې او عادتونه له منځه وړي دي.

خو کله چې زما سرتېري وروزل شول او عادت يې وکړ چې نور به له دښمنه نه وېرېږي، نو زه به هم د مصر د نورو لښکر مشرانو په شان په روان تخت کې کښېنم او د جبهې په وروستۍ برخه کې به پاتې کېږم او جگړه به کنټرولوم.

ومې ويل هورم هب دا څنگه کېدای شي چې ستا په سر الوتونکی باز وکړای شي چې تاد غشو، تورو، نيزو او گرزونو له تاوانه وساتي؟

هورم هب وويل زه تصور نه کوم چې زما ساتونکی دې همدا باز وي، بلکې دغه باز

هغه نښه ده چې ماته نښي، تر هغه چې زما وخت نه وي راغلی زه به ونه وژل شم، نو ځکه خوداسې دلیل نشته چې زه و ډار شم.

زه پوهېږم چې انسان یو ځل مري او داسې څوک به نه وي چې دوه ځله ووژل شي، نو باید د داسې پېښې په اړه چې یو ځل پېښېږي ټول عمر ونه ډار شو.

له همدې امله وېره نه پرېږدم چې زړه ته مې لاره وکړي.

زه چې نه ډارېږم، مرگ هم زما لوري ته نه راځي. تر هغې ورځې چې زما وار نه وي راغلی او پردغه ورځ که زړوروم یا و ډار شم بیا به هم مړ شم.

پوه شوم چې هورم هب څنگه خبره کوي او د دې چارې علت چې مرگ د هغه لوري ته نه ورځي دا دی چې دی جرئت لري او بختور سرتېري هغه وي چې جرئت لري او د هغو طالع هم د دوی همدا جرئت دی.

هغه سرتېري چې جرئت نه لري طالع هم نه لري او په جنگ کې به لومړنی کس وي چې وژل کېږي.

د لوټمار او د ښکلو امیلونو او مېرمنو د ترلاسه کولو ارمان به بلې دنیا ته یوسي.

له هغه وروسته زه له هورم هب څخه جلا شوم او لارم چې لږ ویده شم، ورځ نه وه نیمایي شوې چې له خوبه پاڅیدم ومې کتل چې زموږ سرتېري ساعت تېري کوي او د نښو په ویشتلو بوخت دي.

د دوی نښې د خبیريانو هغه سرتېري ول چې علاج یې نه کېده، او دوی پوهېدل چې دغه سرتېري د مرییتوب لپاره هم نه په کارېږي نو هغه خرڅولای هم نه شو.

پر دغه ورځ او په بله شپه زموږ سرتېرو له خبیري ښځو سره ساعت تېري کول او څو مېرمنو د دې لپاره چې زموږ د سرتېرو لاس ته ورنه شي پخپلو اوږدو څنوی یې ځانونه ووژل. پر درېیمه شپه د هغومصري او خبیري سرتېرو د مړیو بویونه چې په بیدیا کې پراته ول د زغملو نه ول او تر سهاره مو د شغالانو او گیدرانو له شور ماشوره خوب ونه کړ چې د مړیو په خوړولو لگیا ول.

هورم هب ته مې وویل که په دې بیدیا کې و ځنډېږو ټول به د مړیو د بویونو له امله ناروغان شو.

هورم هب موافقه وکړه چې لښکر له هغې بیدیا و خوځوي او سخت تپیان د گادیو په وسیله اورشلیم ته واستوي.

هغه ویل له دې امله چې خبیریانو د تېښتې پر وخت خپل خدای له ځان سره وړی دی او زموږ د کشف مامورین وایي چې هغوی همدلته نژدې دي نو باید زه ولاړ شم او د هغوی خدای ترې واخلم.

پر بله ورځ له دې ورسته چې سخت تپیان مو اورشليم ته و خوځول هورم هب له یو شمیر گړندیو گاديو سره حرکت وکړ او زه یې هم له ځان سره کښولم او ویل یې چې غواړم تا پخپل جنگ کې شریک کړم چې پوه شې څنگه د پاتې خبیریانو پوزه په خاورو وموښم. کله چې موږ خبیري پاتې شونې راگیر کړل هغوی سندرې ویلې او هغه څه چې دوی د سوریې له خلکو او کروندگرو اخیستي دي مخته کړي او دوی ورپسې روان دي. موږ لکه توپان پرې نازل شوو او تردې وړاندې چې دوی د ځان دفاع وکړي زموږ گاديو ځوانان او بوډاگان لاندې کړل او د هغوی هډوکي یې ورمات کړل.

مصري سرتېرو ته چې به هر څوک گوټو ته ورغلل وژل به یې ان تردې چې نورو د ځان له ویرې خپل څاروي او خواړه پرېښودل او وتښتېدل.

هورم هب امر وکړ چې په بهدیا کې خواړه شوي پسونه او غواگانې راټولې کړي، بیا یې د خبیریانو خدای له ځمکې پورته کړ او بیرته ستانه شوو او له ټول لښکر سره د اورشليم پر لور روان شو.

هورم هب په لومړني تم ځای کې د خبیریانو خدای د سرتېرو پر وړاندې ټوټه ټوټه کړ او سرتېرو خوشالۍ کولې، ځکه چې پوهېدل نور خبیریان خدای نه لري او تر بل هر وخت ډېر بې وزلي شوي دي. تر هغه ځایه چې زما یادېږي خبیریانو خپل خدای چې له لرگي جوړ شوی و (یهود) یا (یهوه) باله.

کله چې زه اورشليم ته ننوتم حیران شوم چې ولې ډېر شمېر هغه سرتېري چې مایې درمنله کړې وه مړه شوي دي، په داسې حال کې، چې پوهېدم د هغوی ټپونه خطرناک نه دي او روغ به شي.

ددې موضوع راز وروسته ماته څرگند شو او هغه داسې و چې د هورم هب د امر پر بنسټ ټول لوټ شوي شیان یې اورشليم ته راوړل او له غلامانو او وینځو سره یوځای یې وپلورل هر څومره سره، سپین او نور شیان چې د دغو کسانو له خرڅلاوه تر لاسه شول پر سرتېرو یې ووېشل.

له دې کبله چې یو شمېر سرتېري مړه شوي ول نو د ژوندیو سرتېرو ونډه ډېره شوې وه.

د لښکر د څارويو د وښو او خوړو مشر (د لوجسټيک مشر) چې له ما سره ملگری شوی و، وویل په هر جنگ کې داسې کېږي، سرتېري ددې لپاره خپلو ژوبلو ملگرو ته اوبه او خواړه نه ورکوي او غواړي چې مړه شي. هرڅومره چې د سرتېرو شمېر کم شي نو له جنگي غنیمتونو څخه ډېر څه ترلاسه کولای شي.

د سوريې ډېر شمېر سوداگر په اورشلیم کې غوندې شوي ول او د جنگ غنیمتونه یې واخیستل.

هر سوداگر یو شمېر داسې بڼځې له ځانونو سره راوستې وې چې ځانونه یې ارزانه خرڅول او زموږ سرتېرو به سره او سپین ورکول چې خوشیې له یوې بڼځې سره تیرې کړي. له سهاره تر بېگه او له بېگه تر سهاره په اورشلیم کې د تنبور، دایرې، سورني، او تبلي غېږونه اورېدل کېدل او شراب څښل کېدل. مصري سرتېرو شراب څښل او له هغو بڼځو سره په ساعت تېري بوخت ول چې ځانونه یې ارزانه خرڅول.

کله خو به د نشه سپاهیانو تر منځ سخت جنگ ونښت، یو د بل په سینو او خېټو کې به یې چرې و منډلې او پر گرزونو به یې یو د بل ککړی ورماتې.

په دې وخت کې د مصر د لښکرو مشر هورم هب څو تنه اپوټه په دار وځړول خو سره له دې به هره ورځ شخړې کېدلې او هره ورځ به یو شمېر سرتېري په دار کېدل. سره له دې چې سرتېرو به په دار شوي خپل وړانکاره ملگری لیدل خو عبرت به یې نه اخیست.

تر هغه چې په دنیا کې شراب، سره، سپین او بڼځه وي او ځینې نشه کسان په سرو او سپینو یا د بڼځو پر سر له یو بل سره اختلافات پیدا کوي حتماً جنگ کېږي، یو شمیر پکې وژل کېږي او یو شمیر هم د قاتلینو په توګه باید په دار وځړول شي.

سپاهیانو چې په لوټ مار کې څه ترلاسه کړي ول ټول یې په شرابو او بڼځو وښندل او بایلودل.

مصري افسرانو هم د سرتېرو په شان خپلې ونډې په شرابو او بڼځو ولګولې خو په دې توپیر چې افسرانو به له هغو بڼځو سره لېوالتیا نه درلوده چې ځانونه ارزانه خرڅوي. دوی به هغه بڼځې خوښولې چې ځانونه به یې گران خرڅول ځکه هرڅومره چې بڼځه ښایسته وي نو بیه یې ډېره وي.

د پوځ په افسرانو کې یوازې هورم هب و چې بڼځو ته یې توجه نه کوله.

زه د هغه دې کلک هوډ او پاک لمنۍ ته حیران شوم.
 په داسې حال کې چې هورم هب ځوان او ښکلی و او هره ښځه که گران بیه او یا ارزان
 بیه وه په ډېرې خوښۍ دده خور کېدله.
 هورم هب له لوتل شویو شیانو او مرییانو استفاده ونه کړه او په بدل کې یې له
 سوداگرو څخه خپله ونډه واخیسته.
 دده استفاده په دې ډول وه چې کله معاملې ختمې شوې او سوداگرو مرییان او نور
 توکي وړل نو هورم هب ورته وویل، هر سوداگر باید د پېر دلو توکو لسمه برخه د امنیت د
 ساتلو د بیې په توگه ده ته ورکړي.
 هورم هب سوداگرو ته وویل په ټول هغه وخت کې چې تاسو معاملې کولې یوه سرتېري
 یاد ښار او سېدونکي جرئت ونه کړ چې ستاسې شیانو یا مالونو ته لاس وروړي، ځکه چې
 زه شپه او ورځ څیروم چې څوک ستاسې سره او سپین او مرییان غلا نه کړي.
 که زه نه وای تاسې له دې ځایه خپله شتمني او مرییان نه شوای لېږدولای بلکې مستو
 او خونړیو سرتېرو تاسې هم وژلاست.
 دغه خبره سمه وه او هورم هب داسې امنیت ټینګ کړی و چې د یوه سوداگریو یوه کړۍ
 مس هم ورک نه شول.
 سوداگر پوه شول که پخپله خوښه لس سلنه برخه ورنه کړي ممکنه ده ټول شیان یې له
 منځه لاړ شي نو له همدې امله یې هورم هب ته خپله برخه ورکړه او خپل شیان او ځانونه یې
 روغ رمټ له اورشلیم څخه وایستل.
 د جگړې له پای ته رسېدو سره زما دنده هم پای ته ورسېده نو هورم هب ته ورغلم چې له
 هغه سره خدای پاماني وکړم او از میر ته ستون شم.
 هورم هب د خدای پاماني په وخت کې ماته وویل چې پرون له یوه پاپیروس (مصري
 کاغذ ژباړن) سره د فرعون له لوري یو قاصد راغی او فرعون په دې لیک کې ملامت کړی
 يم چې ولې مې وینه بهولې او خبیریان مې وژلي دي.
 زه غواړم فرعون ته ووايم، ده چې خپل خدای ته سندرې ویلي او تصور کوي چې مصر
 او سوريه په مینې، سوله غوښتنې او له خپلو همنوعانو سره په محبت اداره کولای شي پر
 یوه کلي او باندې یې د خبیریانو حمله نه ده لیدلې.
 که وگوري دغه قبایل څه ډول پر کلیو او باندو حملې کوي، نارینه او ماشومان وژني،

له بښخو یې د ارزان بیو بښخو په څېر گټه اخلي او بیایې د وینځو په توگه پلوري، نو ما به نه ملامتوي.

پوهېږې! چې ځمکه په مینې، محبت او سوله غوښتنې سره نه شي اداره کېدای ځکه شونې نه ده یو څوک وس ولري او یا وژنې او لوتماری ته اړتیا ولري او دی دا کار ونه کړي. یو پیاوړی سړی چې د نورو د وژلو او د هغوی د سرو، سپینو او بښخو د اخیستو توان لري، یوازې یو وخت دغه کار نه کوي او دا هغه وخت دی چې دی شتمنی او بښخو ته اړتیا ونه لري.

اوس به زه خپل سرتېري مصر ته لېږدوم او باوري یم چې فرعون به راته ووايي خپل سرتېري رخصت کړه.

خو زه به یې رخصت نه کړم ځکه چې په ټول مصر کې یو روزل شوی او د جنگونو تجربه کار پوخ دی چې هغه هم زما پوخ دی.

ما ورته وویل ایا تصور کوې چې مصر به یوه لښکر ته اړتیا ولري، ځکه چې مصر دومره پیاوړی او بډای دی چې هېڅ دښمن نه لري او له همدې کبله اړ نه دی چې کوم تکره پوخ ولري.

هورم هب وویل د مصر په شان هېواد چې د سوريې لښکرونه پاچاهان یې تر ولکې لاندې دي، یوه پیاوړې پوخ ته اړتیا لري چې د پاچاهانو ترمنځ سوله وکړي، ما په دې وروستیو کې اورېدلي چې په سوريې کې د آمورو پاچا د سورلیو او اسونو په راټولولو او د جنگي گاډیو په جوړولو بوخت دی او داسې ښکاري چې د بغاوت نیت لري. ما وویل زه دغه پاچا پېژنم او مخکې مې ورته غاښونه معالجه کړي ول، هغه زما ښکلې وینځه ولیده او هغه یې خوښه شوه، ما بیا دغه وینځه هغه ته ورکړه او بې بښخې پاتې شوم.

هورم هب وویل سینو هه! ایا ته چمتو یې چې له ما سره مرسته وکړې یانې زما لپاره یو ستر سفر وکړې؟ زه به یې په بدل کې چې خومره زرو غواړې درکړم. ومې پوښتل ولې غواړې زه مسافرت وکړم؟

هورم هب وویل ته یو ډاکټر او ازدا سړی یې، هر چیرته تللی شې او له دې کبله چې طبیب یې ټول په تا اعتماد کوي او زه په دې هم پوهېږم چې په بابل او هاتې کې مصري ډاکټرانو تاته ډېر درناوی کوي. زه چې د مصر د لښکر قوماندان یم باید په دې پوه شم چې د نورو ملتونو په تېره بیا د هاتیانو او بابلیانو جنگي وسله څه ډول ده.

د هاتيانو او بابليانو د وسلو په هکله وحشتناک خبرونه رارسېږي. ما اورېدلي چې هاتيان خپلې تورې او نېزې له يوه تور بخون فلز څخه چې او سپنه يې بولي جوړوي او څوک نه پوهېږي چې دوی دغه فلز له کوم ځايه راوړی دی.

د هغوی له تورو او نېزو څخه د هغوی جنگي گاډۍ خطرناکې دي، اورېدلي مې دي چې هغوی خپلې جنگي گاډۍ له همدې او سپنې جوړوي او دغه گاډۍ دومره کلکې دي چې کله زموږ په مسي گاډيو لگېږي نو دلرگيو په شان يې ماتوي.

ددغې او سپنې او د نورو ملتونو د وسلو او گاډيو په اړه د معلوماتو د ترلاسه کولو لپاره تر تابل وړ کس نشته.

له دې کبله چې ته ډاکټري يې او هر چيرته تلای شې، بابلي نړيواله ژبه دې هم زده ده، له هر چا سره خبرې کولای شې او هېڅوک دا خيال نه شي کولای چې ته يو پوځي جاسوس يې. ځکه، څوک دا تمه نه کوي چې يو ډاکټر دې په پوځي مسلو هم پوه شي.

له دې پرته ته ډېر هوښيار او ځيرک يې او پوهېږي چې زما څه ډول معلومات پکار دي. په داسې حال کې چې نور عقل او شعور نه لري او کله چې فرعون هغوی د معلوماتو د ترلاسه کولو لپاره لېږي يوازې د بابل د پاچا د پيرې او د هغه د ښځو په هکله فرعون ته معلومات راوړي.

خو ته په نورو هېوادونو کې دا معلومات راټولولای شې چې څومره سرتېري لري او د سپاهيانو ونسله يې څه ډول ده.

دغه راز ته معلومولای شې چې او سپنه څه ده او څه ډول ترلاسه کېږي؟ ايا جوړېږي، که د مس په شان له ځمکې څخه ترلاسه کېږي؟

ته په دې هم پوهېداي شې چې د نورو ملتونو جنگي قدرت څومره دی او ددغو معلوماتو له ترلاسه کولو وروسته به په مصر کې له ماسره يوځای شې او هغه څه چې ترلاسه کړي دې دي ماته به يې وايي.

ماوويل، هورم هب! زه به بيا مصر ته ستون نه شم.

هورم هب وويل تېروتنه کوي، هغه څوک چې د نيل او به وڅښي له مصره زړه نه شي شکولی، ستا دغه خبره ماته د مچانو د ښکېدا په شان ښکاري او راته مهمه نه ده، ځکه چې پوهېږم حتماً به يوه ورځ مصر ته ستون شې.

که ته موافقه وکړې چې د نورو ملتونو د پاچاهانو، پوځ، وسلو او پوځي زده کړو په

هکله ماته معلومات راوړي، زه به ستا له دې معلوماتو ډېره استفاده وکړم، ځکه چې زه هیله کوم ستا له دغو معلوماتو څخه د مصر د ترقۍ او د نورو پاچاهانو د مهارولو لپاره استفاده وکړم. نن سبا هغه ځای ځایگي چې مصر باید درلودای نه یې لري.

په داسې حال چې د مصر ملت تر ټولو غوره ملت دی. خدایانو د مصر ملت ته ددې لپاره تر نورو ملتونو لوړ والی ورکړی چې د هغوی مشري وکړي خو پخپله مصریان د ټنبلۍ له کبله نه غواړي چې له دغو گټو استفاده وکړي.

زمونږ فرعون ددې لپاره چې نورو هېوادونو ته لښکري ولېږي دیوه خیالي خدای د وسوسو له امله له انسانانو سره د مینې او سولې خبرې کوي.

کله چې هورم هب دغه خبرې کولې ما ورته څیر څیر وکتل او احساس مې وکړ چې هغه زما په نظر ډېر ستر شوی دی.

ځکه تر هغه چې یو څوک لوړ استعداد، ونه لري داسې افکار نه شي درلودلای.

زمونږ هر شی زموږ د افکارو زېږنده وي، هغه کسان چې لوړ فکرونه لري او چمتو وي چې خپل افکار پخپل وخت عملي کړي یو ستر انسان دی.

له همدې امله مې هغه ته وویل هورم هب تراوسه پورې ما یوازې یو تکړه جنگي کس بللې او خیال مې نه کاوه چې د هېواد د اداره کولو توان هم لري، خونن په تا کې دغه استعداد گورم چې بنایي فرعون یې هم ونه لري.

هورم هب وویل، ایا حاضر یې ما خپل مشر وبولې؟ او خپل مقدرات زما له مقدراتو سره اړوند کړي؟

ومې ویل، هو چمتو یم.

هورم هب وویل سینو هه! ته به له ننه وروسته په نورو هېوادانو کې زما غوږ او سترگې یې او زه به ستا په وسیله د پردیو ملکونو له حالتو خبرېږم.

که ما ترقي وکړه او سترو مقامونو ته ورسېدم تا به په دې ترقۍ او نیکمرغۍ کې له ځان سره شریک کړم او که مې ترقي ونه کړه او اپوټه مې موقف ټیټ شو، بیا به هم ته تاوان ونه کړې ځکه چې د پخوا په شان به یو ډاکټري او د طبابت په وسیله به، سره او سپین تر لاسه کولای شي.

زما باداري او ستا نوکري شونې ده ستا لپاره ډېرې گټې ولري، خو تاوان به ونه کړې.

بیا هورم هب زما له تمې ډېر سره زر را کړل او یو سرتېري ته یې دنده و سپارله چې ما

ازمیر ته ورسوي چې په لاره کې څوک زما شته لوټ نه کړي.
 کله چې ازمیر ته ورسېدم خپل سره زرمې څو شرکتونو ته ورکړل او په بدل کې مې د
 مټې خاورې څو لوحې واخیستې چې په اورپخې شوې وې او په دغو لوحو هغه طلاگانې
 لیکل شوې وې چې ما شرکتونو ته ورکړې وې.
 له ما پرته بل څوک نه شي کولای دغه سره زر په بابل یا هاتي هېواد کې ترلاسه کړي او
 که غلو دغه لوحې هم غلا کړې وای د هغو لپاره یې ارزښت نه درلود، بله دا چې ما هم
 تاوان نه کاوه ځکه چې بیرته به ستون شم او هلته به له شرکتو نورې لوحې واخلم.
 زه تصور کوم چې د پخوانیو او وحشي پېرونو په پرتله زموږ د وخت یوه ګټه دا ده چې
 موږ د پره طلا د دغو لوحو په بڼه لېږدولای شو او مجبور نه یو چې خپله ټوله طلا
 ولېږدوو، چې دغو تمه ورته پیدا شي او هغه څه چې لرو یې او یا د ټول عمر ګټه رانه
 یوسي.

ديار لسم خپر کی

زما اوږد سفر

اوس تردې وړاندې چې ووايم په نورو هېوادونو کې مې څه وليدل، غواړم يا دونه وکړم، چې زما اوږد سفر زما د ټول عمر تر ټولو بڼې شپې ورځې وې او پوهېږم چې نور به دغه ورځې راونه گرځي.

زه په هغه وخت کې ځوان او قوي وم، لمر به راته ډېر روښانه ښکارېده، د گل وږمې به مې ښکلې او په زړه پورې محسوسولې او ښځې راته ښکلې برېښېدلې.

لمر، وږمې، ښځې توپیر نه کوي خو په بوه اتوب کې يې انسانان بل ډول ويني. کله چې ما سفر پیل کړ په نړۍ کې د سولې د ټينګښت څلوېښت کاله پوره شوي ول، هر چيرته کاروانونه ازاد گرځېدل او بېړيو په سيندونو او سمندرونو کې د غلو له وېرې پرته سفرونه کول.

ګروند ګرود دوامداره سولې له امله له خپلو ګرندو ډېر محصولات اخيستل خپلو مالکینو ته به يې ورکول او هر چيرته اسماني نیل د مصر د نیل پر ځای ګروندې خړوبولې. پسونه او غواګانې به په ورشوګانو کې څرېدل او شپنو به په اوږدو لرګيو تکیه کوله چې د خپلو رمو لپاره شپېلۍ ووهي.

د انګورو له تاګونو ډېر محصولات تر لاسه کېدل او د مېوې ونې ترې لاندې ګرېدلې. له ټولو معبدونو د لوګيو ستنې اسمانونو ته ختلې، ځکه چې په ټولو معبدونو کې پسونه او غوايان قرباني کېدل.

هر شي خپل عادي بهير کچ کاوه، شتمن کال په کال شتمن کېدل او بېوزلي نور هم بېوزله کېدل ځکه چې خدايانو همدا سې ټاکلې وه چې هر کال دې د شتمنو شتمني زیاته شي او بېوزله دې هر کال تر تېر کال بېوزله شي.

زه تصور کوم چې په هغو کلونو کې خدايان هم د کاهنينو په شان چاغ او روغ رمت ول.

او بڼې شپې ورځې یې تېرولې، ځکه چې کله په ځمکه کې سوله واکمنه وي نو د خدايانو کار هم کمېږي او خپل ډېر وخت په استراحت او خوبنيو کې تېروي.

زه نن د دغو ورځو ارمان نه کوم ځکه چې ارمان کول د یوه هوښیار او گرځنده سړي کار نه وي او په ارمان او افسوس سره تېر وخت بیرته راگرځولای نه شو، په تېره بیا که د ستنبېدلو نه وي لکه څوک چې نه شي کولای ځواني بیرته راستنه کړي.

تر دې وړاندې چې سفر پیل کړم لکه چې ومې ویل از میر ته ستون شوم، زما مریي کاپتا چې زه ولیدم زما پر لوري یې رامنډه کړه، له یوې سترگې یې د خوشحالی او بڼکې وبهېدلې او ویې ویل، نن زما د عمر تر ټولو مبارکه ورځ ده ځکه چې ته کور ته راستون شوی یې.

ما خیال کاوه چې ته په جنگ کې وژل شوی یې او زه به دې نور ونه وینم، خواشینی په دې وم چې ستامړی به چیرته وي او څوک به یې مومیایی کړي؟

خوله ځان سره مې ویل، له دې کبله چې ته مړ شوی یې نو دبېړیو په شرکتونو کې ستا ټوله شتمني به ماته ور سپړي.

نن چې راستون شوې ډېر خوشحال یم، ځکه چې له تا پرته که شتمن شوی هم وای د هغه پسه په شان به وم چې خپل خاوند یې ورک کړی وي، حال دا چې نن دیوه خاوند لرونکي پسه په شان یم.

ستا په غیاب کې ما تر هغه څه ډېر نه دي غلا کړي چې ستا په شتون کې مې غلا کول، ډېره هڅه مې کوله چې ستا کور بې عیبه پاتې شي او شيان دې کم نه شي، نو له همدې کبله دهمغې ورځې په شان چې له دې ځایه تللی وي اوس هم دیوه منظم کور خاوند یې.

بیا یې اوبه راوړې، زما پښې یې راووینځلې، په مخ یې اوبه راواچولې او همغسې یې خبرې کولې.

ما ورته وویل دومره خبرې مه کوه، ددې پر ځای ولاړشه او د مسافرت لپاره خپل وسایل برابر کړه، ځکه چې زه نیت لرم یو اوږد سفر وکړم.

کله چې مې کاپتا ته وویل زه د سفر نیت لرم نو په ژړا شو او خدایان یې ملامت کړل چې هغه یې ولې پیدا کړی دی.

کاپتا وویل نه پوهېږم ولې دې دنیا ته راغلی یم، چې باید د یوې اوږدې مودې لپاره نیکمرغه پاتې نه شم.

ده وويل، ما ډېر زيار وايست چې چاغ شم، اوس چې ته غواړې دغه اسوده ژوند پر
برېدې، نو زه هم اړيم له تاسره ولاړ شم او چې ځم نو بېرته به ډنگر شم.

ما ورته وويل ته مجبور نه يې چې له ما سره ولاړ شي، ته همدلته پاتې کېدای شي.
کاپتا وويل که ستا سفر يو يا دوه مياشتې وای، زه به دلته پاتې شوی وای، خو له دې
کبله چې ته غواړې په يوه اوږده سفر لاړ شي، نو زه مجبور يم چې له تاسره ولاړ شم، ځکه
چې که زه درسره ولاړ نه شم او ستا لارښوونه ونه کړم ته به د هغه خوشکي په شان يې چې
غلو يې پښې ورتړلې، او پر خپلو اوږو يې بار کړی وي او څو سکي هېڅ مقاومت نه شي
کولای.

او بيا به د هغه چاپه شان يې چې سترگې يې ورتړلې وي لاره نه شي موندلې او په هر گام
کې پر ځمکه لوېږي.

که زه درسره نه يم نو هر څوک به له خپل وس سره سم ستا سره اوسپين او نوره شتمني
لوټ کړي.

خو که زه له تاسره ولاړ شم يوازې زه به درڅخه غلا کوم او زما غلا د نورو له لوتولو بڼه
ده ځکه، چې نور ستا د شتمنۍ د لوتولو پر وخت هېڅ شي ته پام نه کوي او نو زه به ستا د
شتمنۍ په اندازه له تا څخه غلا کوم او تل به ستا د شتمنۍ ډېره برخه ستا لپاره ساتم.

ايا غوره نه ده چې همدلته په ازمير کې په خپل کور کې پاتې شو، خپل خوندور خواړه
وخورو، له خپلو سرو سپينو استفاده وکړو او د سفر له خطرو او زحمتونو تېر شو.
کاپتا د وخت په تېرېدا سره ډېر بې شرمه شوی و، داسې خيال يې کاوه چې گنې له
ماسره شريک شوی او تل به يې زموږ د خوړو، زموږ د کور او زموږ د سرو - سپينو خبره
کوله.

ددې لپاره چې هغه ته يې ور په زړه کړم چې هغه زما مریي دی، زما د شتمنۍ شريک نه
دی او ددې لپاره چې ويې ژړوم او د هغه ژړا ښکاره او ريښتونې وي خپله لکړه مې
واخيسته، پر ملا او د وليو په منځ کې مې څو گوزارونه ورکړل او ومې ويل، کاپتا ته چې
په غلا دومره عادت شوی يې يوه ورځ به په دار وځړول شي او زه به دې وگورم چې ته يې له
پښو راځوړند کړی يې.

کاپتا بالاخره راضي شو چې سفر ته غاړه کېږدي، د سفر وسايل مونتبار کړل او
وڅوځېدو.

که کاپتار اسره نه وای نو ما د سمندر له لارې له زمیره، ځان لبنان ته رساوه، خو کاپتا ویل چې که هغه ووژنم نو تردې به غوره وي چې په بهرې کې سفر وکړم. زه پر یوه روان تخت سپور شوم، خود کاپتا لپاره مې یو خر و اخیست. له دې کبله چې کاپتا د بدن په شاتنۍ برخه کې تپ درلود نو پر خره د سپرېدا په وخت کې یې زگیروي کول او یوه برخه مزل یې پلې کاوه، ویل یې چې پلې تگ د خره تر مزله بڼه دی. کله چې لبنان ته ورسېدو ما هلته د سدر لوړې ونې ولیدې او دغه ونې دومره لوړې وې چې که یې خانگري تیاوې بیان کړم په مصر کې به څوک پرې باور ونه کړي، نو ځکه ترې تېرېږم.

د سدر ونو له ځنگلونو ډېر بڼه بوی پورته کېده او په ځنگل کې رنې او به روانې وې. ما له ځان سره وویل په هغه تاتوبي کې چې دومره بڼکلي او خوشبویه ونې وې، هېڅوک بد بخته نه دي.

تر هغه ځایه ورسېدم چې هلته مرییان د سدر ونو د غوڅولو په کار بوخت ول، دغه ونې به یې پر اوږو لېږدولې، له غرنۍ لارې یې بڼکته کولې چې د سمندر څنډې ته ورسېږي او له هغه ځایه په کشتیو کې ولېږدول شي.

کله چې ما د دغو مرییانو ژوبل شوي اندامونه ولیدل چې مچان پرې ناست ول، نو متوجه شوم چې په دغه بڼکلي او معطر ځای کې هم کم بختان پریمانه دي. بیا له لبنانه ووتم او د میتاني هېواد په لور رهي شوم.

په میتاني کې کاپتا ډېر خوشاله و، ځکه دغه هېواد ته د ننوتو پر ورځ خلکو زموږ ډېر بڼه هرکلی وکړ او له دې کبله چې دوی پوهېدل کاپتا زما مریی دی، نو خوندور خواړه به یې ورکول.

کاپتا به ویل، بڼه به داوي چې هېڅکله له دغه هېواده ولاړ نه شو او تل همدلته پاتې شو.

خو زه چې د پوځي معلوماتو د ټولولو لپاره راغلی وم دلته نه شوای پاتې کېدای او د پوځي معلوماتو له ترلاسه کولو وروسته باید بابل ته لاړ شم.

په میتاني کې هغه څه چې زموږ پام یې ډېر ځانته جلب کړ، د بڼڅو بڼکلا وه، ټولې بڼڅې بڼکلي، دنگې او مضبوطې وې او چې پوه به شوې زه مصری ډاکټر یم، ماته به راغلي او د خپلو مېړونو له ساره مزاجه به یې شکایت کاوه.

دوی به ویل، زموږ مېړونه هره شپه له موږ سره ساعت تېری نه شي کولای، له دې امله خپه یو.

ما به کتل چې د ښځو د بدن پوستکي دومره سپین دي، چې تر پوستکي لاندې یې په رگونو کې د وینې شین رنگ ښکارېده.

مصري ډاکټران له ډېر پخوا د مېړونو د مزاج د سوږوالي په معالجه کې ډېر مشهور دي او په هېڅ یوه هېواد کې هم د دوی په شان چا د جنسي کمزورۍ درملنه کولای نه شوه.

ما چې به کله یوې ښځې ته د دې ستونزې لپاره درمل ورکول چې خپلو مېړونو ته یې ورکړي، نو پوهېدم چې ښه نتېجه یې اخیستې، ښځه به له خو ورځو وروسته راغله او له ما به یې مننه کوله.

دوی به ویل او س یې مېړه هره شپه له هغې سره ساعت تېری کولای شي.

خوزه نه شم ویلای چې دغو ښځو، چې له ما څخه یې درمل اخیستل، خپلو مېړونو ته یې ورکول او که پخپلو مینانو یې خوړل، ځکه چې په میتاني کې د ښځو عادت و، چې پر خپلو مېړونو سربېره له نورو سړیو سره هم ځملي.

ما به لیدل، چې که څه هم چې ښځې لوړې او ښکلې دي، خو لږو به بچیان راوړل او پوه شوم چې خدایانو د میتاني پر ملت غضب نازل کړی، ځکه کله چې ماشومان ونه زېږي نو ډېر ژر به د ملت زیاتره برخه بوډاگان او سپین سړي وي او دغه ملت به ختم شي.

سره له دې چې د مېړونو د سوږ مزاج معالجه ښه مشهور کړم خو د میتاني ډیوه بوډا شتمن معالجه زما شهرت بشپړ کړ.

دغه شتمن بوډا د سر له خوږو کرېده او ویل یې چې تل پخپلو غوږونو کې د تندر په شان غږونه اوري.

ده ویل د میتاني ټولو ډاکټرانو ته ورغلی خو یوه یې هم درملنه نه ده کړې.

یوه ورځ ما ورته وویل چې زما کور ته راشي چې سړي معاینه کړم. کله چې کور ته راغی هغه مې کېناوه او په گوټې مې د هغه د سربېلابېلې برخې ووهلې خو ویل یې د سړیوه برخه یې هم درد نه کوي. بیا مې خټک راواخیست او د هغه د سربېلابېلې برخې مې پرې ووهلې. ده ویل هېڅ نوی درد نه احساسوي، خو د پخوا په شان یې په سر کې دننه درد شته.

په داسې حال کې چې په خټک مې د هغه د سربېلابېل ځایونه وهل، ناڅاپه هغه سړي چیغه کړه او بېخوده شو.

زه پوه شوم چې د هغه سر په همدې ځای کې ستونزه لري، چې خټک پرې لگېدلی دی.
ما هغه ځای په نښه کړ او بیا مې د میتاني ډاکټرانو ته وویل غواړم د دغه سړي د
کوپړۍ سوري کړم.

ډاکټرانو وویل که د هغه سر سوري کړې به مړ شي.

ما وویل، زه ژمنه نه کوم چې هغه به معالجه کړم خو ویلی شم، چې که د دغه سړي
تومور (دانه) د هغه له سره وباسم، نو ممکنه ده چې ژوندی پاتې شي، خو که یې سر سوري
نه شي او دانه ترې ونه ایستل شي نو ارو مړو مري.

خو طبیبانو نه منله چې د هغه په سر کې به تومور وي.

بیا مې پخپله له ناروغ سره مشوره وکړه، هغه وویل په دغه سخت او دوامداره
سرخوږي سره زه هره ورځ لس ځله مرم، که مې سر سوري کړې او زه یو ځل مړ شم نو وبه
ژغورل شم.

د هغه د سرد سوري کولو لپاره مې یوه ورځ معلومه کړه، وټاکل شوه چې خوتنه ځایي
ډاکټران هم راشي او زما معالجه وگوري، په دې شرط چې په درملنه کې به هېڅ لاسوهنه
نه کوي.

پر ټاکلې ورځ ما د طبس د دارالحیات له دود سره سم خپل ټول جراحي وسایل او په
خپله ناروغ تطهیر او پاک کړ، لږ سپین زر مې هم برابر کړل چې د سرد هډوکي له جلا کولو
وروسته یې په هغه ځای کېږدم.

بیا مې د ناروغ په رگونو کې اپیم ننه ایستل چې د درد احساس ونه کړي، له هغه
ځایه چې پوهېدم تومور همغلته دی د جمجې د هډوکو یوه برخه پوستکي مې له بېلا بېلو
لوړو غوڅ کړ او د ناروغ مازغه رابښکاره شول.

ناروغ درد نه احساساوه او حتی سترگې یې خلاصې وې، کله چې یې مازغه رابښکاره
شول طبیبانو ته مې وویل وړاندې راشی، او ټولو ولیدل چې د ناروغ په مازغو کې د یوې
مرغۍ د هگۍ په اندازه یو تومور موجود دی.

ورته مې ویل، همدا تومور دی، چې دغه سرد درد یې رامنځته کړی دی، زه به اوس
دغه تومور له مازغو جلا کړم او وروسته مې هغه جلا کړ.

په هغه وخت کې چې زه له مازغو د تومور د جلا کولو په حال کې وم کاپتا چې د
جراحی ځینې کارونه او قالب نیول یې له مازده کړي ول، د جلا شوي هډوکي قالب یې

راواخیست او په هغه کې یې سپین زر واچول چې د هډوکي په بڼه یوه ټوټه سپین زر له دې
قالبه راووتل.

له دې وروسته چې دغه قالب سوړ شو د جمجمې په سوري مې کېښود، د سر پوستکي
مې له یو بل سره نژدې کړ او ومې گانده.

بیا مې پر سر ملهم او پټی کېښوده او له ناروغه مې پوښتنه وکړه چې اوس یې
طبیعت څنگه دی؟

ناروغ ولاړ شو او ماته یې وویل بېخي سر خوږ نه لري او له څو کلونو وروسته دا
لومړی ځل دی، چې ځان اسوده او روغ احساسوي.

ما ورته وویل تر هغه وخته چې ستا د سر تپ نه وي معالجه شوی باید هغه ونه
ښوروي، تر ټولو ښه خبره دا ده چې ستوني ستغ ځملي او څو ورځې استراحت وکړي.

د هغه سري زخم ښه شو او هغه بالکل معالجه شو. له دې وروسته چې علاج یې وشو
په دې لټه کې شو، چې تېر وخت جبران کړي چې د سر خوږي له کبله یې ساعت تېری او
عیاشي کولای نه شوه.

اوس چې یې سر جوړ شوی و نو عیاشي یې پیل کړه.

یوه شپه چې د هوا د گرمۍ له امله یې د بام پر سر شراب څښل د ډېرې مستۍ له امله له
بامه پر ځمکه ولوېد، سري يې مات شو او مړ شو.

خو ټولو په تېره بیا د هېواد ډاکټرانو دا خبره ومنله چې دهغه مړینه د نشي له امله وه
او زه پکې ملامت نه یم، ځکه چې ما معالجه کړې و او د درد او مرگ له منگولو مې
ژغورلي و.

دغه معالجه په میتاني هېواد کې دومره مشهوره شوه چې اوازې یې تر بابل هم ور

سېدې.

دغه هېواد چې د بابل تر سلطې لاندې دی، څو نومونه لري، کله هغه کلده او کله
خوسه بلل کېږي، خو زه یې بابل بولم، ځکه کله چې د بابل نوم اخیستل کېږي نو ټول
پوهېږي چې هدف څه شی دی؟

بابل هغه هېواد دی چې ډېر ښیرازه او اوار دی، چې سترگې کار کوي او اړه ځمکه لیدل
کېږي، غر پکې نشته.

په مصر کې مصري ښځې غنم داسې اوږه کوي، چې پر ځمکه گوندې وهي او د

ژرندې (میچنې) یوه ډبره گرځوي، خو په بابل کې بابلي بنځې د غنمو د اوږو کولو په وخت پر دوو پښو درېږي او د ژرندې دواړه ډبرې د یو بل په مقابل لوري کې گرځوي چې دغه کار د مصري بنځو تر کار سخت دی.

په بابل کې ونې دومره کمې دي چې که څوک یې ووهي د خدایانو له غضب سره مخامخېږي.

د بابل ټول اوسېدونکي چاغ دي، غوره ډوډۍ او اوږه ډېر خوري. ما په بابل کې یو ډول عجیب مرغې ولید چې الوت کولای نه شي او دغه مرغې په ډېرو کورنو کې موجود و چې نوم یې چرگه و.

که څه هم چې د چرگې جثه غټه نه ده، داسې هگې اچوي چې اندازه یې د تمساح د هگيو په شان ده او د بابل اوسېدونکي د چرگې هگې خوري. عجیبه خبره داده چې چرگه هره ورځ هگې اچوي خو تمساح او نور مرغان په یوه خاص وخت کې هگې اچوي.

د بابل اوسېدونکي د چرگې په هگې کې بېلابېل خواړه پخوي، خوزه دغه خواړه نه خورم، بلکې په هغو ډوډیو اکتفا کوم چې پخپله یې پېژنم.

بابليان وايي چې د هغوی ښار د نړۍ تر ټولو پخوانی او لوی ښار دی، خوزه په دې خبرو باور نه کوم، ځکه چې طبس له بابل څخه لوی او پخوانی دی.

زه دومره ویلای شم چې د بابل پرتم تر طبس ډېر دی او د بابل ودانۍ او دیوالونه په طبس کې نشته.

په بابل کې د دیوالونه دومره لوړ دي چې غره ته ورته وي او کورونه څلور یا پنځه پوړیز وي.

ما په هېڅ ځای، ان په طبس کې د بابل د تجارتخانې په شان سترې تجارتخانې نه دي لیدلي.

د بابل د خلکو خدای (مردوک) نومېږي خو د (ایشطار) عبادت هم کوي، د هغه لپاره یې یوه دروازه جوړه کړې، چې د ایشطار دروازه یا ارگ بلل کېږي او دغه دروازه په طبس کې دامون تر دروازې لوړه ده.

له دغه ارگ یا دروازې څخه د مردوک برج ته یو واټ غځېدلی او دغه برج یې داسې جوړ کړی، چې شاوخوا واټ یې تاو راتاو وي.

په همدې ډول د برج څوکې ته رسېږي او دغه واک دوامه پلن دی چې څو گاهې څنگ په څنگ پکې تېرېدای شي.

ددغه برج په برنۍ برخه کې ستور پېژاند او سپېږي او هغوی د ستورو حرکتونه اندازه کوي، بدمرغې او نیکمرغې ورځې معلوموي او ټول خلک د هغوی د قوانینو پر بنسټ عمل کوي.

ویل کېږي چې دغه منجمین د کواکبو او ستورو له مخې د راتلونکو پېښو اټکل هم کوي، خو په دې شرط چې دغه سړي ته چې غواړي له خپلې راتلونکې خبر شي باید د خپلې زوکړې ورځ او ساعت معلوم وي.

ما ته د خپلې زوکړې ورځ او ساعت معلوم نه و، نو ځکه هغوی ته وره نه غلم. کله چې بابل ته ورسېد م له مټې خټې د جوړو، لوحو په وسیله مې د بابل له تجارت خانو هغومره سره زر راوايستل چې په کار مې ول او بیا د ایشټار دروازې ته نژدې په یو څو پوړیز مېلمستون کې ایسار شوم.

دامېلمستون د هغو شتمنو د اوسېدو ځای وي، چې بابل ته راځي، خو په دغه ښار کې کور نه لري، لکه ایلچي خانان چې کله بابل ته راځي په دغو مېلمستونو کې اوسېږي او د مېلمستون په ستر روان تخت سره چې څلوېښتو مریانو لېږداوه د بابل باچا ته ورځي. ددغه مېلمستون ټولې کوټې داسې دیوالونه لري چې څښتنې یې نقاشي شوې او د هېندارې په شان دي.

کله چې یې څوک پر دیوالونو لاس راګاږي هېڅ ډول ځیروالی او لوړې ژورې نه احساسوي.

ددې ودانۍ په چټکۍ چې له ځمکې ډېر لوړ دی گلان کرل شوي او تر څو چې څوک یې ونه گوري باور نه کوي او خیال کوي چې زه افسانه وایم.

دغه څو پوړیز مېلمستون چې (کوشک ایشټار) نومېږي له خپلې خدمې او مسافرو سره دومره ګڼه ګڼه لري چې د طبس د یوې محلې په اندازه نفوس پکې راغونډ شوی ښکاري.

کله چې موږ په طبس کې و، نو خلکو به ویل چې بابل د دنیا په څنډه کې پروت دی او ترې هاخوا نړۍ نشته.

له دې وروسته چې زه بابل ته ننوتم او د هغه ځای له خلکو سره مې خبرې وکړې نو ډېر

څه مې واورېدل.

هغوی به ویل بابل د دنیا مرکز دی او د بابل ختیځ لور ته د ومره ټاټوبي او ملتونه دي چې که څوک شپږ میاشتې شپه او ورځ سفر وکړي د دغو ځمکو پای ته به ونه رسېږي. ما په دغو خبرو باور وکړ، ځکه چې په بابل کې مې داسې ملتونه ولیدل چې هېڅ یو یې په مصر کې نه دی لیدل شوی او حتی داسې کسان مې هم ولیدل چې پوستکي یې زېړ و. دوی ټول سوداګر ول خپل شیان یې چې یو ډول نازک ټوکرونه ول په بابل کې خرڅول او ما له بابلیانو اوریدلي چې دغه ټوکرونه د پسونو له وړیو جوړ شوي.

دغه راز دوی ویل چې ځینې ټوکرونه یو مخصوص چینجی جوړوي، زه دې خبرې ته ډېر حیران شوم، ځکه چې تر هغه وخته مې نه و اورېدلي، چې چینجی دې ټوک جوړ کړي. بابلیان سوداګر ملت دی او ټول په سوداګری اخته دي حتی خدایان یې هم تجارت کوي. هغوی له دې کبله له جګړې کرکه کوي چې جګړه د تجارت لارې بندوي او د شیانو د لېږدولو کار وانونه له لارو بېرته ستښوي.

بابلیان وايي باید تل ټولې لارې د نړۍ ټولو سیمو ته د تجارت لپاره پرانستلې پاتې وي سوداګران باید له هره ځایه په ازاده توګه راشي او هر چیرته لاړ شي. خو له بابل څخه دفاع لپاره یې اجیر عسکر ګمارلي ول او دغو عسکرو د بابل برجونه او د ېوالونه ساتل.

د دغو عسکرو د پرېه دستورې چې د سرو او سپینو خولۍ لري په زړه پورې دي. ما په سر کې خیال کاوه چې د هغوی خولۍ له زري ټوکرو جوړې شوي، خو وروسته معلومه شوه چې خولۍ له برونزو جوړې شوي دي او پر مخ یې د سرو یا سپینو زرو یو پوښ ورکوي.

عسکرو به دخپلو تورو لاستي له سرو یا سپینو جوړول چې وښيي شتمن دي. ډېرې ښکلې جنگي ګاډۍ لري، چې ما یې ساری په نورو هېوادنو، ان په مصر کې نه دی لیدلی.

بابلیانو به ماته ویل ای مصریه! په کوم ځای کې دې دغسې ښکلې ګاډۍ لیدلې دي؟ ما به ځواب ورکړه نه؟

د بابل پاچا یو ځلمی دی چې لایې پر مخ ږیره نه وه راشنه شوې.

هغه چې کله پاچا شونو پر زڼې یې یوه ساختګي ږیره کېښودله چې وښيي ځوان شوی دی

زه کله چې بابل ته ننوتم وامي ورېدل چې د لوبو سامان او توکي يا لطيفي يې خونېږي په مصر کې د طبابت مدرسه دارالحیات دی او دغه موسسه علمي مرکز حسابېږي. خو په بابل کې د ښار علمي مرکز د مردوک علمي برج دی او ټول طبیبان او لوړ مقامه ستور پېژاندي هلته اوسي.

ما ډېر ژر د مردوک د برج له یو شمېر ستور پېژاندو او ډاکټرانو سره خبرې وکړې او معلومه شوه چې په بابل کې هومره چې نجوم ته توجه کېږي د طب علم ته دومره توجه نه کېږي.

بله دا چې په بابل کې د طب علم نظري و، نه عملي او زه کله چې د مردوک برج ته ننوتم ومې لیدل چې ډاکټران د ناروغیو د معالجې لپاره بحث کوي، له دې پرته چې پرمیو کار او مطالعه وکړي.

په داسې حال کې چې په دارالحیات کې داناتومی علم ته ډېره توجه کېدل او ډاکټر تر هغه وخته پورې چې په خپل لاس جنازه تشریح نه کړي عملي معلومات نه شي ترلاسه کولای.

ما غوښتل چې دلته د مردوک د برج ډاکټرانو ته یو لړ یادونې وکړم، خو له دې کبله چې بابل ته نوی راغلی وم، فکر مې وکړ چې هغوی به خوابدي شي او تصور به وکړي چې زه ځان پرسوم او یا راغلی یم چې هغوی سپک کړم.

خوار لسم خپر کی

د بابل له پاچا سره کتنه

کله چې په (میتاني) کې وم تر بابل پورې مشهور شوم او زما د شهرت اوازې د بابل تر پاچا ورسېدې.

له دې وروسته چې ما په بابل کې په مېلمستون کې واوړل او د مردوک برج له ډاکټرانو او متخصصینو سره مې خبرې وکړې، یوه ورځ د بابل د پاچا له لوري یوه کس ما ته راغی او ویې ویل پاچا احضار کړی یې.

کله چې زما مریي کاپتا واوړېدل چې د بابل پاچا غوښتی یم و ډار شو او ویې ویل مه څه... ځکه چې سلطان ته تگ خطرناک دی.

ومې پوښتل د څه لپاره؟

کاپتا وویل دغه پاچا فرعون نه دی او موږ یې نه پېژنو.

موږ نه پوهېږو چې د هغه خدای څه ډول فکر کوي او هغه ته څه شی تلقین کوي، ممکنه ده له دې وروسته چې تا وويني ستا د وژلو حکم وکړي.

ومې ویل کاپتا! زه یو ډاکټر یم، داسې کار مې نه دی کړی چې باید پرې ووژل شم او د بابل پاچا به مې ولې وژني؟

کاپتا وویل که غواړې هغه ته ورشي ما هم له ځان سره بوځه، ځکه که ووژل شي زه به هم در سره ووژل شم، ځکه چې ستا له وژنې وروسته زما په شان یو بېوه امریي هم ژوندی نه شي پاتې کېدای.

بله دا چې که غواړې پاچا ته ورشي ووايه چې تاته یو روان تخت راوړي، چې په درناوي د پاچا دربار ته ولاړشي. ځکه چې د مصر یو تکړه ډاکټر چې په دارالحیات کې یې زده کړې وي یو ستر سړی وي او ددې وړتیا لري چې په درناوي سره یې هر کلی وشي او درېیمه خبره داده چې نن پاچا ته مه ورځه.

پوښتنه مې وکړه د څه لپاره نن ورنه شم؟

کاپتا وويل ځکه چې د بابل ټولو تجارتخانو، دکانونو او کارگرو نن رخصتي کړې ده، ددې لپاره چې دهغوی ستورپېژاندي وايي، نن کار کول او له کوره دباندې تلل بدمرغي لري، علت يې دا دی چې نن د اوونۍ اوومه ورځ ده.

ما په حيرانۍ وپوښتل اوونۍ څه شی دی؟ مريي مې وويل: کله چې ته د مردوک برج ته ولاړې چې له ډاکټرانو سره خبرې وکړې د مېلمستون له کارکوونکو سره دخبرو په ترڅ کې پوه شوم چې دلته يې يوه مياشت پر څلورو برخو وېشلې او هره برخه يوه اونۍ بولي. اونۍ اووه ورځې وي، چې شپږ ورځې يې کار کوي او اوومه ورځ له کارونو رخصت اخلي، ځکه ستورپېژاندي چې له ستورو او خدايانو سره ارتباط لري د خدايانو له قوله وايي چې پر اوومه ورځ کار کول بد شگوم لري او شومه ورځ ده.

بايد پردغې ورځې څوک له کوره ونه وځي، بازار ته ولاړنه شي او بايد دهغوی په کورنو کې دوستان او خپلوان هم ونه ليدل شي. ما له لږ فکر کولو وروسته کاپتا ته وويل سمه خبره کوي، له دې کبله چې دلته پر اوومه ورځ کار کول او له کوره وتل خطرناک گڼي نو موږ هم که بهرنيان هم يو خو بايد ددغې سيمې د دودونو پيروي وکړو.

ځکه چې حتی د بابل خدايان هم د يوه علت او مصلحت له مخې دغه ورځ د کار کولو لپاره تاواني بولي او که موږ پردغې ورځ پاچا ته ورشو له بد شوگوم سره به مخامخ شو. وروسته مې د پاچا استازي ته وويل زه تعجب کوم چې ته ولې ما پردغې اوومه ورځ د سلطان دربار ته احضاروي، په داسې حال کې چې پوهېږې نن د کار کولو ورځ نه ده.

ولاړ شه او زما له خولې پاچا ته ووايه چې سبا به هغه ته ورشم، په دې شرط چې ماته يو روان تخت راوړې چې زه پرې سپور شم، ځکه چې زه کوچنی سړی نه يم او غوره به دا وي چې په ډېر درناوي زما هرکلی وشي.

هغه سړی ولاړ او پر بله ورځ راغی، موږ وليدل چې يو کوچنی روان تخت يې له هغو تختونو څخه راوړی و، چې سوداگر دربار ته د خپلو شيانو د وړاندې کولو لپاره پرې سپرېږي او پاچا ته ورځي.

کاپتا چې کله وليدل نو ويې ويل زه د مردوک له خدايه غواړم چې پخپلې متروکې سره چې له غټو لږمانو جوړه شوې ده تاسې ته سزا درکړي... تاسې څنگه پوه نه شوي چې زما بادار داسې سړی نه دی چې په دغه روان تخت سپور شي، ډېر ژر يې بيرته يوسئ چې مخ

مو ونه وينم.

هغو مرييانو چې روان تخت يې راوړی و، کله چې دغه خبره واوریده حيران شول، يو شمېر کسان د مېلمستون په مخکې راټول شول او په خندا يې کاپتا ته ويل، موږ غواړو ستاسې بادار وگورو او پوه شو چې ولې دغه روان تخت دهغه لپاره وړوکی دی؟ کاپتا د مېلمستون له خاونده يو روان تخت چې پېنځوس مرييانو لېږداوه د پاچا ماني ته زما د تگ لپاره کرايه کړ او زه له مېلمستونه را کوز شوم.

کله چې خلکو زه په مصري جامو کې او د سرو سپينو له اميلونو سره وليدم غلي شول او نور يې ملنډې ونه وهلې.

ځکه چې پوه شول دا داسې يو بهرنی د بابل د پاچا ماني ته ورځي چې پخپل هېواد کې هم دروند او ډېر اهميت لري.

د مېلمستون يو مریي د روان تخت تر شا زما د طبابت وسايل په يوه مخصوص صندوق کې لېږدول او زما مریي د روان تخت مخې ته پر يوه خره سپور روان و.

موږ په دغو تشریفاتو د پاچا ماني ته ورسېدو او د ښار يو شمېر او سپېدونکي تر ماني پورې په موږ پسې روان ول.

هله زه له تخته کوز شوم، د ماني مخې ته يو شمېر سپاهيانو خپلې زغرې په داسې ډول سره يوځای کړې وې چې دېوال يې ترې جوړ کړی و.

کله چې يې زه وليدم خپلې زغرې يې لېرې کړې، موږ ته يې لاره راکړه، زه د هغوی په منځ کې تېر شوم او ماني ته ننوتم.

يو بوډا چې خریل شوې پیرې او گونځې خپرې يې د پوهې او علم شاهدي ويلي ماته رانژدې شو او ويې ويل، زه له هغې غوغا څخه خبر شوی يم چې تا په ښار کې جوړه کړې ده.

د څلورو فصلونو خاوند (د بابل پاچا، ژباړن) پوښتنه کوي دغه سړی څوک دی چې کله يې خپل زړه وي زموږ لیدو ته راځي او کله چې يې زه احضاروم له راتلو ډډه کوي.

ما د هغه په ځواب کې وويل اې بوډا! ته څوک يې چې له ما سره دغه ډول خبرې کوي، هغه وويل د څلورو فصلونو د خاوند خانگري ډاکټر يم او په بابل کې د ښه نوم او

درناوي خاوند يم، خو ته څوک يې چې د سرو او سپينو د ترلاسه کولو لپاره دې غوغا جوړه کړې او کله چې د څلورو فصلونو خاوند احضار کړې رانه غلې.

زه دې لاسم نه پېژنم خو په دې پوه شه چې که د بابل پاچا سره او سپين درکړل بايد

نیمایي يې ماته راکړې، گني زه به دې پرې نه ږدم چې ته دلته طبابت وکړې
ما ورته وویل اې بودا زه هېڅکله د سرو او سپینو په اړه له هغو کسانو سره چې
پوښتنې کوي او د فلز غوښتونکي وي خبرې نه کوم.

دغه کار زما مریې پر غاړه اخلي، خو له دې کبله چې ته یو ډاکټر یې او بودا هم یې نو زه
دې دوستي تر دښمنۍ غوره بولم او غواړم چې له تا سره دوستي وکړم.
خو ددې لپاره چې پوه شې زه د سرو او سپینو د ټولولو لپاره بابل ته نه یم راغلی بلکې
د علم د زده کولو نیت لرم. نو خپل دواړه بازو بندونه چې د سرو زرو دي تا ته بښم.
له دې خبرې وروسته مې خپل دواړه بازو بندونه له منځه خلاص کړل او هغه ته مې
ورکړل.

هغه دومره خوشحال او حیران شو چې نور یې څه ونه ویل او موافقه یې وکړه چې زما
مریې کاپتا هم له ماسره پاچاته ولاړشي.
د بابل پاچا (بورا بوریاش) نومېده کله چې زه هغه ته ورغلم تصور مې کاوه چې ماشوم
دی، ځکه چې ماته یې ویل شوي ول، کله چې هغه پاچاشو نو ږیره یې نه وه او مصنوعي
ږیره یې کېښودله.

ما چې پاچا ولید نو اوس هغه ځوان شوی و.
وروسته داسې راته معلومه شوه هغه چا چې د هغه په هکله ماته مخکې معلومات
راکړي ول، پاچا یې پخوا لیدلی و.
په عامو خلکو کې دغه خبرې ډېرې وې چې د عمر تېرېدل هېروي او دا نه په زړه کوي
چې هر ماشوم لویېږي او د ځوانۍ پړاو ته رسېږي.

د (بورا بوریاش) په څنګ کې یو کوچنی زمری زما په لیدو سره وغرېد.
بودا چې ویل یې د پاچا ډاکټر دی د ننوتو په وخت کې سجده وکړه او زما مریې هم د
هغه تقلید وکړ خو یو ځل بیا زمری وغرید، زما مریې داسې وډار شو چې له ځایه پاڅېد او
چیغې یې کړې.

پاچا چې ورته وکتل ویې خنډل.
کاپتا وویل دغه قهرجن ځناور له دغه ځایه بوځي، ځکه چې ما په ټول عمر کې د هغه په
شان وحشي ځناور نه دی لیدلی.
د دغه ځناور غږ د طبس د جنگي عسکرو د هغو ګاډیو د غږ په شان دی چې مازدیګر

خپلو چونیو ته ځي.

کاپتا دغه جملې په بابلي ژبه بیان کړې او پاچا داسې خندل چې له سترگو یې اوښکې روانې وې.

بیا یې په یاد شول چې زه یې د خپلې ناروغۍ د معالجې لپاره احضار کړی يم او په مخ یې لاس کېښود، زگیروي یې وکړ.

ما ولیدل چې په مخ کې یې پرسوب لیدل کېږي او د مخ د پرسوب له امله یې یوه سترگه نه ښکاري.

بودا چې له ما څخه یې دوه بازو بندونه اخیستي ول، وویل دا همغه په ځان مین مصري ډاکټر دی چې تا پروڼ احضار کړی و، دی رانه ځي او ویې ویل چې نن راځي.

نوبښه به داوي چې خپلو عسکرو ته ووايي چې همدا اوس یې په خپلو نهزو خېټه سوري کړي.

پاچا وویل زه به یې اوس ونه وژنم ځکه ددې لپاره مې احضار کړی چې زما درد له منځه یوسي، دا خوشې وشوې چې خوب مې نه دی کړی.

دا څو ورځې کېږي چې له اوبلنو خوړو پرته مې بل شی نه دی خوړلی..

بودا لکه چې څوک ژاړي وویل اې دڅلورو فصلونو مالکه! موږ په دې څو ورځو کې د مردوک په معبد کې ستا لپاره قربانۍ وکړې او سرې جامې مو واغوستې، ډولونه مو ووهل او نڅاوې مو وکړې چې ستا په خولې کې ځای شوی درد له هغه ځایه بهر کړو.

خوتاموږ ته اجازه رانه کړه چې ستا خولې ته لاس دروړو، که دغه اجازه دې راکړې وای ستا علاج مې کولای شو، زه تصور نه کوم چې دغه بېگانه سړی دې معالجه وکړای شي.

پاچا ماته وویل ته څوک یې او په دې پوهېږي چې زما د دغه درد وجه څه ده؟

ما وویل زه سینو هه مصري ډاکټر او ابن الحمار یم، که څه هم چې لا مې ستا خوله نه ده لیدلې خو ویلای شم چې ستا درد له دې امله دی چې ستا د اسیاب یو غاښ چرک کړی دی او دغه چرک ستا د غاښ په ریښه کې پټ شوی، پرسوب یې رامنځته کړی او ستا د مخ پرسوب هم د غاښ د چرک له امله دی.

ددغه چرک د رامنځته کېدا علت دا دی چې تا خپل غاښونه پخپل وخت نه دي پاک کړي او کله چې د غاښونو ریښه خرابه شوې هغه دې نه ده ایستلې.

کله چې د غاښ ريښه خرابه او چنجنه شي بايد غاښ وايستل شي.

پاچا وويل زه هم پوهېدم چې کله د غاښ ريښه خرابه شي بايد هغه وايستل شي خو د غاښ د ايستلو درد دومره سخت وي چې د زغملو نه وي.

ما وويل په مصر کې د غاښونو د ايستلو درد سخت نه وي، که ته وغواړې زه به دې غاښ له درد پرته وباسم، خو نن دغه کار نه شو کولای، ځکه چې ستا غاښ پرسېدلی، لومړی يې بايد پرسوب کم شي او د غاښ په ريښه کې موجود چرک وايستل شي بيا له خو ورڅو وروسته بايد غاښ وايستل شي.

پاچا وويل ايا زما له غاښه دغه چرک ايستلی شي.
ما وويل هو.

زه اړيم چې ستا د غاښ چرک وباسم چې ستا د غاښونو پرسېدلی ځای سوری کړم او يا دا چې د طبس د ډاکټرانو له روډې کار واخلم چې ډېر درد ونه زغمي.

خو دا درته وایم چې د چرک د ايستلو لپاره د پرسېدلي ځای سوری کول به لږ درد ولري ځکه خدايانو چې درد رامنځته کړی پاچاهان يې ترې نه دي خوندي کړي او هغوی هم بايد د عامو کسانو په شان درد وزغمي.

ما کاپتا ته وويل چې سمدستي اوربل او برابر کړي چې زه خپله چاره پکې پاکه کړم.

کله چې هغه اور چمتو کاوه ما د بابل پر پاچا لږ شراب او ترياک وخورل

کله چې هغه شراب وڅښل او لږ وخت پرې تېر شو، نو ويې ويل خيال کوم چې تا ته نوره اړتيا نه لرم ځکه چې درد مې ښه شو.

ما ورته وويل د درد دغه تسکين موقتي دی، لږه شېبه وروسته به درد بيا سخت شي.

هغه وويل ممکنه ده بيا هم دغه درمل راکړې، چې درد مې له منځه ولاړ شي.

ما وويل هغه درمل چې زه يې په شرابو کې اچوم او تا ته يې درکوم يوازې يو ځل له تاوان پرته د استفادې وړ وي، که دويم او درېيم ځل وخورل شي نو سړی پرې روږدی کېږي او بيا به له دې پرته چې درد دې آرام کړي ته د ژوندي پاتې کېدو لپاره دغو درملو ته اړتيا لري.

نو اوس اجازه راکړه چې ستا درد کم شوی دی، زه ستا د غاښ د بېخ دانه سوری کړم او چرک ترې وباسم.

د بابل پاچا له دې وړو کي جراحي عملياتو سره موافقه وکړه، له دې وروسته چې

ماخپله چاره په اور کې پاکه کړه او بیرته مې سره کړه ورنژدې شوم ، د هغه سرمې په غېږ کې ونيو ، خوله مې یې پرانستله .

له دې سره سره چې د اپیمو د خوړولو له امله یې درد کم شوی و ، خو کله چې مې د هغه د خولې دانه سوری کړه چیغې یې ووهلې ، زمری یې پاڅېد ، لکۍ یې وښوروله خو حمله یې ونه کړه .

له هغه وروسته د بابل پاچا زگیروي ونه کړ ځکه چې درد یې له منځه تللی و او د هغه له خولې د چرک او زوې راوتونه پرېښود چې خبرې وکړي .

کله چې ما د خولې زوې او چرک وروایستل نو ویې ویل ای مصري ډاکټره ! ته ډېر گران بیه سړی یې ځکه چې زه اوس درد نه احساسوم . بوډا ډاکټر چې هلته ولاړ و وویل که ماته دې اجازه راکوله چې د خولې دانه دې سوری کړم ، د همدغه مصري په شان مې ستا د خولې چرک او زوې راایستلې او درد به دې کم شوی و .

ما وویل دغه سړی سمه خبره کوي ، که پاچا پرې ایښی وای چې د خولې دانه یې سوری کړي همدا نتېجه به یې اخیستې وای .

خو دغه بوډا جرئت نه درلود چې ټینگار وکړي ستا د خولې دانه سوری کړي ، ځکه ستا له قهره وېرېده .

په داسې حال کې چې باید یو ډاکټر جراث وکړي او د ناروغان که پاچا هم وي له کاوړه ونه ډار شي .

زه په طبس کې هېڅکله له ناروغانو نه ډارېزم .

د بابل پاچا چې له درده په کرار شوی و وویل : سینو هه که څه هم چې جرار سړی یې او په جرئت خبرې کوي ، خو د لیاقت له کبله ستا له دې سپین سترگی تېرېزم .

دلته باید هېڅوک یو پاچا د زگیروي په حال کې ونه گوري او ستا مریي زه د زگیروي په حال کې ولیدم خو زه له دې هم تېرېزم .

ددې لپاره چې ستا مریي زه خندولی یم او زما ساعت یې راتېر کړی او بیا یې کاپتا ته وویل یو ځل بیا هم ټوپ کړه او ماو خندوه .

کاپتا وویل زه دغه کار نه کوم ، ددې لپاره چې زما عمر پوخ شوی او زما له حیثیت او عزته سره نه ښایي .

پاچا وویل زه به اوس داسې کار وکړم چې ته خپل د بوډاتوب حیثیت او وقار له لاسه

ورکړې.

پاچا خپل زمري ته اشاره وکړه، زمري پاڅېد او پاچا کاپتا خپل زمري ته وښود، ځناور خپل غټ سرد کاپتا پر لور کړ او بيا ورو د هغه پر لور روان شو.

زمري چې هر څومره کاپتا ته ور نژدې کېده زما مريي هومره په شا روان و، تر هغه چې يوې ستنې ته ورسېد.

په دې وخت کې زمري خوله خلاصه کړه او وغريد، کاپتا له ډاره ستنه کلکه ونيوله او د يوې بيزو په شان چې په مصر کې ونو ته پورته کېږي ستنې ته وخوت.

پاچا داسې خنډل چې ښي لوري، کين، او مخکې او شاته به کړوپ شو او کله چې له خندا موړ شو ويي ويل چې وزی يم خواږه راته راوړئ.

يوه طبيب له دې چارې خوشحال شو، ځکه چې ډوډۍ ته د پاچا اشتها دا څرگندوله چې هغه روغ شوی او اشتهايي بېرته راگرځېدلې.

له څو شپو وروسته يې ډوډۍ ورته راوړه.

کله چې پاچا ډوډۍ خوړل پيل کړل، نو زما مريي ته يې نوره توجه ونه کړه، زمري هم د ستنې له بېخه پاڅېد او پاچاته ورغی.

له دې سره زما مريي هم له ستنې را کوز شو او په غولي يې پښه کېښوده.

ما پاچا ته وويل او من ستا د غاښ درد کرار شوی دی، خو له دې کبله چې غاښ دې خراب شوی، بيا به دې غاښ درد پيدا کړي نو بايد ويې باسي.

زه فکر کوم چې ته له خوړو سره علاقه لرې او ستا غاښونه ډېرې شېړينۍ خراب کړي دي، ځکه چې دلته له خرما څخه شړينۍ جوړوي او د خرما شيره غاښونو ته زيان رسوي.

په مصر کې شيريني له هغو خوړو څخه جوړوي چې يو ډول حشرې يې توليدوي او دغه خواږه غاښونو ته تاوان نه رسوي.

پاچا وويل حشرې خواږه جوړولای شي؟

ومي ويل هو په مصر کې يو ډول حشره شته، چې هغوی مچيو ته ورته دي خو له مچيو وړې دي.

دغه حشرې پر خرما کېنې، يو ډول خواږه ترې جوړوي چې غاښونو ته هم تاوان نه پېښوي او د بدن له مضبوطيا او کلکوالي سره مرسته کوي.

پاچا وويل ته زموږ له خوش باوري استفاده کوې او دروغ وايې، مچۍ خواږه نه شي

جوړولای.

ومې ویل یو رښتینی سړی له سختو حالاتو سره مخامخېږي، ځکه چې که رښتیا ووايي نور پرې اعتماد نه کوي.

همغه ډول چې ته باور نه کوې په مصر کې مچۍ خواړه جوړوي، که زه هم مصریانو ته ووايم چې په بابل کې داسې مرغه شته چې الوت نه کوي خو له انسان سره ژوند کوي او هره ورځ د تمساح د هگۍ په شان هگۍ اچوي زما پردې خبرې به هم هېڅوک باور ونه کړي.

که زه وکړای شم دغه هگۍ به مصر ته یو سم چې خلک یې وگوري او زما خبره ومني چې زه دروغ نه وایم.

پاچا وویل اوس راشه له ما سره ډوډۍ وخوره، ما ورته وویل په یوه شرط له تاسره ډوډۍ خورم، هغه دا چې امر وکړې د مېلمستون هغو مرییانو ته هم ډوډۍ ورکړي چې زه یې په روان تخت کې دلته راوستی يم ځکه چې هغوي هم وږي دي.

پاچا امر وکړ چې مرییانو ته هم ډوډۍ ورکړي او پر هغوی زما د خرما شراب وڅښي ځکه چې په بابل کې شراب له خرما جوړېږي.

پېنځلسم څپر کی

د راتلونکیو پېښو اټکل کول

کله چې ماغوبنتل له سلطنتي ماڼۍ څخه ووځم پاچا وویل سینو هه! موږ یو جشن لرو او دا د مصنوعي پاچا جشن دی. پر دغه ورځ باید راشې او دغه جشن وگورې ځکه چې باوري یم په مصر کې د غسې جشن نشته.

ومي ویل ډېر ښه، رابه شم.

پاچا په خندا وویل پر دغه ورځ به ستا مریې په زړه پورې وي. ومې پوښتل ولې؟ پاچا وویل ددې لپاره چې ډېر خلک به وځنډوي. مېلمستون ته دستنېدا پروخت زما د روان تخت لېږدونکو مریانو چې په خوړو او شرابو ښه ماړه شوي ول سندرې ویلې او زما ستاینه یې کوله هغه خلک چې په هغوی پسې روان ول هغوی هم د مریانو په شان سندرې ویلې او زما ستاینه یې کوله.

دې موضوع زه په بابل کې مشهور کړم او خلکو به ویل مصری ډاکټر سینو هه داسې سپړی دی چې د خپل روان تخت مریان هم مروي.

تر دې وړاندې چې د مصنوعي پاچا یا د دروغو د پاچا جشن (چې زه فېکر کوم په بابل او یابل کوم ښار کې به نه وي) پیل شي (او زه به یې وروسته کیسه وکړم) ټاکل شوې وه د بابل د پاچا غاښ و باسم نو (بورا بوریاش) احضار کړم، ما د غاښ تر ایستلو مخکې د هغه په رگ کې اپیم دننه کړل او له درد پرته مې د هغه غاښ وایست.

هله موجودو بابلي ډاکټرانو خیال کاوه چې پاچا به له دې امله ما ووژني چې د غاښ د ایستلو پروخت به ډېر درد احساس کړي، خو هغوی حیران شول او له مایې پوښتنه وکړه چې پاچا ولې درد احساس نه کړ؟

ما وویل هغه درمل چې ما د هغه په رگونو کې ورکړي و، د درد د ختمولو خواص لري او د مصر لومړی درجه درمل دي.

دغه درمل د یوه بوټي له پوستکي تر لاسه کېږي.

دغه بوټی یوازې مصري کاهنین کاروي. دهغوی دنده د دغو بوټو له پوستکو د دغو درملو جوړل دي او هېڅکله د دغو درملو د جوړولو راز عامو خلکو ته نه ورښيي.

د دې لپاره چې دغه درمل هر ډول درد له منځه وړي، که د خلکو لاس ته ورشي بیا به خلک له درده نه وېرېږي او د ټولنې نظم ورسره ګډوډېږي ځکه چې بیا به څوک له جسمي خورونې او شکنجې څخه نه ډارېږي.

پاچا وویل زه غواړم له دغو درملو لرې ولرم.

ومې ویل زه به لرې درکړم په دې شرط چې زما له لارښوونې پرته یې استعمال نه کړي.

ځکه که دغه درمل له ضروري لارښوونې پرته استعمال شي د زهرو په شان به وژونکي شي.

پاچا وپوښتل اوس چې زما غاښ دې له درد پرته را ایستی دی، ووايه څه انعام درکړم؟

ومې ویل زه سرو او سپینو ته اړتیا نه لرم ځکه چې له خپل علم څخه سره او سپین

تر لاسه کولای شم. خو زه غواړم ستا قدرت ووينم او وگورم چې څومره سپاهیان او

لښکرې لري. ځکه کله چې مصر ته ستون شم ستا د قدرت مدح به وکړم او ټول به ستاد

صفتونو په اورېدو سره حیران شي.

زه غواړم امر وکړم چې ستا ځواکونه دې پریډ وکړي چې ستا عسکر او جنگي ګاډی

وگورم.

پاچا زما غوښتنه ومنله او زه له دې کبله ډېر خوشحاله شوم ځکه چې د بابل د پاچا په

پوځي قدرت پوهېدای شوم.

له پریډ مخکې مې کاپتا ته وویل چې د بابل د پاچا عسکر او جنگي ګاډی دې

و شمېري او پوه دې شي چې د بورا بوریاش په پوځ کې څومره عسکر او ګاډی شته.

کاپتا وویل زه دوو مره عددونه له کومه کړم چې د هغو په وسیله د بابل ټول عسکر

و شمېرم، ځکه چې ویل کېږي د بابل د عسکرو شمېر د دښتو د شګو په اندازه دی.

ومې ویل احمقه! اړتیا نشته چې ټول عسکر یو یو و شمېري هر ټولی د یوې نښې

تر شا حرکت کوي او که ته هره نښه و شمارې د عسکرو شمېره هم جوتېږي.

د پریډ پر وخت پاچا مصنوعي ږیره په زنې کېښوده، ما کتل چې یوازې هغه عسکر

چې په بابل کې دي نیزې لري او هغه چې په ولایتونو کې د پریډ لپاره احضار شوي، زیاتره

یې نیزې نه لري او د ټولو سترګې معیوبې دي.

ما شپېته ځله د شپېتو ډلو عسکرو تېرېدل چې خاصې نښې يې درلودې و شمېرل او پوه شوم چې هر ټولې عسکر شپېته ځله شپېته عسکر دي. ځکه چې په بابل کې شپېته مقدس عدد دی او د پاچا جنگي گاډۍ هم شپېته ځله شپېته گاډۍ دي.

گاډۍ يې له خانگري فلزه چې او سپنه بلل کېږي جوړې کړې دي او تر هرې گاډۍ لاندې دوه ستر غشي راوتلي چې په جنگ کې ډېر خطرناک وي. خو دغه غشي زنگ وهلي ول او د ځينو گاډيو اړاېې هم د پړېدو پر وخت له خپل ځايه راوځي.

عسکرو په شپېته کسيزو لیکو کې حرکت کاوه چې پريډ ژر پای ته ورسېږي او ټولې گاډۍ د پېنځلسو گاډيو په لیکه کې د پړېدو لپاره تېرېدلې. د بابل د پاچا په عسکرو کې يوازې د مخصوص گارډ عسکر ډېر په زړه پورې ول، خو ځينې پکې دومره چاغ ول چې په اسانه تللی نه شول او د هغوی پريډ نندار چيانو ته د ساعت تېري لامل و.

کله چې شپه شوه پاچا وروغوښتم او ويې ويل سينو هه! نن دې زما لښکرو وليد ومې ويل، ستا د لښکرو نندارې نن زما سترگې تورې کړې، ځکه چې ستا عسکر د سمندر د څنډې تر شگو او د اسمان تر ستورو ډېر دي او زه ستا د لښکرو له ليدو ورسته پوه شوم چې ته د ځمکې تر ټولو پياوړی پاچا يې.

د بابل پاچا وويل سينو هه! ستا د غوښتنې منل ماته ډېر گران ول ځکه چې ما پريډ تيار کړ او بايد ترڅو ورځو پورې چې عسکر له دې ځايه بېرته خپلو ولايتونو ته ځي بايد هغوی ته خواړه ورکړم او د هغوی د خوړو لگښت به په يوه کال کې زما د يوه ولايت د مالياتو په اندازه وي.

په دې څو ورځو کې چې عسکر د لته دي ډېرې سترې رسوايۍ به رامنځته شي او ددې لپاره چې په ښځو تېری کوی، څوک يې مخه هم نه شي نيولی.

له هغه وروسته چې دوی ولاړل تر يوه کاله پورې به لارې ناامنه وي، ځکه چې دغه عسکر چې ترڅو خپلو کلیو ته رسېږي په لارو کې چې هر څوک گوري لوټوي يې.

خو له دې سره سره په دې ډېر خوشحاله يم چې خپل پوځ مې تاته دروښود او تا زما قدرت وليد.

خو اوس د اراته ووايه چې د مصر فرعون لور لري؟

ومي پوښتل چې د مصر له فرعون سره دې څه کار پاتې دی؟

د بابل پاچا وويل، زه غواړم چې د هغه لور زما خور شي، که څه هم اوس څلور سوه
بنځې لرم، خو يوه هم پکې د مصر د پاچا لور نه ده او زه ډېر غواړم داسې يوه مېرمن ولرم
چې د مصر د فرعون لور وي.

ما وويل (بورا بورياش) په دې پوه شه، له هغې ورځې چې دغه دنيا جوړه شوې د مصر
د فرعون لور تل د خپل ورور بنځه وي او که ورور ونه لري بيا مېرمنه کوي، بلکې معبد ته
ځي او کاهنه کېږي.

دغه خبره چې ته يې کوي د مصر د خدايانو له نظره کفر دی، خو زه ستا له خبرو نه
خوابدی کېږم ځکه چې ته د مصر خدايان نه پېژنې.

د بابل پاچا وويل ما فيصله کړې چې د فرعون د لور مزه وگورم او پوه شم چې له هغې
سره څملاستل څه ډول خوند لري.

که فرعون خپله لور ماته رانه کړي، زه به خپل لښکر د مصر خاورې ته دننه کړم، مصر به
وران کړم او د هغه لور به په زور د ځان کړم.

ما وويل (بورا بورياش) د مصر فرعون لا ډېر ځوان دی او نوی واده يې کړی، لور نه
لري.

که فرض کړو چې د مصر خدايانو پرديو ته د فرعون د لور ورکول منع کړي نه دي،
خو هغه لور نه لري ځکه يې تاته نه شي درکولای.

نو صبر وکړه چې هغه د لور خاوند شي او بيا د هغه له لور څخه د استفادې فکر وکړه.
پاچا وويل سينوهمه! زه نن د نندارې په ډگر کې ډېر ناست وم، د عسکرو پريډمي
وکوت او اوس ډېر ستړی يم غواړم خپل حرم سراي ته ولاړ شم او له بنځو سره ساعت تېر
کړم.

ته هم چې ډاکټري يې او هر چېرته تللی شې له ماسره راشه او زه به په هغوی کې يوه
موقتاً تاته درکړم چې خپل ساعت ورسره تېر کړي خو پام کوه چې هغه امېندواره نه کړي
ځکه که حامله شوه ستونزه به پېښه کړي او ټول به وايي چې له ما حامله شوې.

ومي ويل (بورا بورياش) دغه خبره مه کوه، ځکه د شرم خبره ده چې يو سړی خپله بنځه
په موقته توگه بل چاته ورکړي چې ورسره ساعت تېر کړي.

بورابور ياش وويل، ولې د شرم خبره ده که زما بښخې پوه شي چې زه حاضر یم یوه پکې بل چاته ورکړم چې تفريح ورسره وکړي ډېرې به خوشحاله شي، ځکه چې زه په يوازې سر له څلور سوه بښخو سره تفريح نه شم کولای.

بيا يې له ما پوښتنه وکړه چې ته خو بښخې لرې؟ ما وويل، زه بښخه نه لرم.

بورا بور ياش په حيراني وپوښتل ته ايجرا يې؟

ومي ويل نه.

د بابل پاچا وپوښتل که ايجرا نه يې څنگه له بښخو پرته ژوند کولای شي او څنگه طبابت کوي. ځکه کله چې يو سړی له بښخې سره تفريح ونه کړي فکر يې پریشان وي او خپل کار ښه نه شي کولای.

که غواړې له ژونده خوند واخلي زما په شان له بېلو بېلو ملتونو بښخې وکړه او ددې لپاره چې هره بښخه د خپلو ملي دودونو په اساس په يو ډول ساعت تېری کولای شي نو ته به هر ځل بېل بېل خوند اخلي.

سره له دې چې نه مې غوښتل حرم سراي ته ننوځم خو د بابل پاچا له ځان سره بوتلم او ما کتل چې د هغه بښخې له بېلابېلو ملتونو دي، ټولې ځوانې او ښکلې دي او هرې يوې خپلې ملي جامې اغوستي دي.

له دې کبله چې ځينې بښخې د مرييانو د پلورونکو له لوري له نورو هېوادنو راوړل شوې دي، په بابلي ژبه يې خبرې نه شوای کولای، خو ټولو خندل او هرې بښخې هڅه کوله چې د پاچا پام ځانته جلب کړي.

کله چې يې واورېدل پاچا غواړي خپله يوه بښخه موقتاً ماته راکړي چې پرې ساعت تېر کړم نو هڅه يې کوله چې زما پام هم ځانته جلب کړي.

پاچا راته وويل هرې يوې ته دې چې زړه کېږي خوښه يې کړه، خو ما ټولې غوښتلې او په هغوی کې مې يوه نه شوای غوره کولای.

پر دې سربېره د پاچا له قهر او د فيصلې له بدلونه وېرېدم، ځکه کله چې انسان له يوه هوسي پاچا سره وي بايد احتياط وکړي ځکه چې د پاچا نظر ناڅاپه بدلېږي.

له همدې امله مې وويل زه په سفر کې یم او د علم د ترلاسه کولو لپاره راغلی یم نو بښخه نه کوم، ځکه چې زموږ خدايانو ويلي که کله علم زده کوئ له بښخو کولو ډډه وکړئ.

اې د مصر خدايانو زه در څخه ښښه غواړم چې دغه دروغ مې ستاسې له خولې وويل

خو ددې لپاره چې د بابل پاچا قانع کړم بله چاره مې نه درلوده.

کله چې بښځې پوه شوې زه یوه هم نه غواړم پر ما یې ملنډې ووهلې او ویې ویل داسې بښکاري ته هم دهغو خوجه ګانو (خواجهګانو) په شان یې چې په حرم سرای کې کار کوي او له بښځو سره ساعت تېری نه شي کولای.

پاچا چې تصور کاوه ما ته د خپلې یوې بښځې په راګولو سره به ما پر خوشحاله کړي، خپه شو او ویې ویل که تا د غاښ له درده نه وای ژغورلای اوس مې امر کاوه چې تا ووژني. بیا یې زه رخصت کړم او تردې وړاندې چې ولاړ شم بیا یې د دروغو د پاچا د جشن خبره وکړه او ویې ویل پسرلی راغلی دی، د دروغو د پاچا د جشن وخت نژدې شوی او ځان له دې جشنه خوند اخیستو ته چمتو کړه.

تردې وړاندې چې د دروغو د پاچا د جشن په هکله خبرې وکړم باید د هغې موضوع یادونه وکړم چې په مایورې اړوندېږي. یوه ورځ د هغې هېندارې کتلو ته په مردوک برج کې ولاړ وم چې یو شی لوی بښکاره کوي.

دغه هېنداره چې د نړۍ په بل ښار کې نشته په بابل کې جوړېږي او یوه پنډه اوږه رڼه هېنداره ده چې د یخ د یوې ټوټې په شان څلېږي. کله چې انسان ددې هېندارې تر شا کوم شي ته ګوري نو هغه شی دومره لوی ښیي چې سړی ډاروي. پر هغې ورځ چې زه ددې هېندارې کتلو ته ولاړم یو مېړی یې راوړ، ما هېنداره په لاس کې ونیوله او له شا مې هغه مېړی پکې ولید. لږ پاتې و چې له ډاره وټښتم ځکه چې مېړی دومره لوی شوی و چې د اوبو اس ته ورته شو.

له دې وروسته چې د جسم لویوونکې هېنداره مې ولیده د برج پورتنی پورته ولاړم چې ستورپېژاندي پکې دیره دي.

له هغوی مې وغوښتل چې زما طالع وګوري.

له دې کبله چې زه نه پوهېدم په کومه نېټه او چیرته پیدا شوی يم هغوی زما د راتلونکې په اړه اټکل ونه کړای شو، خو ما ته یې وویل ته مصری نه یې.

ما وویل په دې کې شک نه شته چې زه په یوې ټوکړۍ کې وم چې په نیل کې یې حرکت کاوه او هغې بښځې چې په زوی ولي ومنلم ټوکړۍ یې له اوبو را اخیستې وه.

ستور پېژاندو، وویل سره له دې چې ته یې په نیل سین کې موندلی یې ته نه د مصر یې او نه د کوم بل هېواد، د نړۍ هر گوټ ته چې ولاړ شې هلته به پردی وبلل شې. ومې ویل ستاسې دغه خبره د منلو نه ده، ځکه په ټوله نړۍ کې به بالاخره داسې ځای وي چې هلته زېږېدلی یم. هغه ځای به زما ټاټوبی وي او زه به هغه هېواد کې پردی سپری نه بلل کېږم.

ستور پېژاندو، وویل، په نړۍ کې داسې ځای نشته چې ته پکې زېږېدلی یې. ومې ویل بیا نو زه چیرته زېږېدلی یم؟ یوه ستور پېژاندي وویل، بنایي ته د خدایانو زوی یې او له اسمانه ځمکې ته راغلی یې.

ومې ویل، زموږ په هېواد کې یوازې یو کس د خدایانو زوی وي او هغه هم فرعون دی. منجمینو وویل په هر حال ستا طالع ددې ښودنه کوي چې ته په دې دنیا کې چې هر چیرته ولاړ شې هلته به پردی یې. داسې ځای نشته چې ستا ټاټوبی وي او کله چې خبره همدا سې شوه نو ته له اسمانه راغلی یې او د خدایانو زوی یې.

بیا مې په حیرانۍ ولیدل چې ستور پېژاندو زما پر وړاندې سرونه ټیټ کړل. ما وپوښتل ولې داسې کوئ؟

هغوی ځواب راکړ موږ په یقیني توګه نه شو ویلای چې ته د خدای زوی یې خو پوهېږو چې په دې دنیا کې نه یې زېږېدلی نو د احتیاط لپاره تاته درناوی کوو چې که په رښتیا د خدایانو زوی یې، نو زموږ له لوري کومه تېروتنه ونه شي او د خدایانو پر وړاندې موږ مسول نه شو.

زه چې پوهېدم د خدایانو زوی نه یم نو د دوی دې خبرې ته ډېر هک پک شوم او داسې مې وانګېرله چې دغه ستور پېژاندي کم عقل او خرافاتیان دي.

شپاړسم څپرکی

د درواغو ویلو د ورځې جشن

کله چې پسرلی پیل شي د بابل او سېدونکي دولس ورځې جشنونه جوړوي. پر دیارلسمه ورځ د دغه جشن دستورې یا مراسم په سترو درواغویانې د درواغو د پاچا په جوړولو سره پای ته رسېږي.

په دغو دولسو ورځو کې په بابل کې خلک خپلې تر ټولو ښکلې جامې اغوندي او ځوانې نجونې د ایشتار معبد ته ځي. هلته ځانونه نارینه وو ته سپاري چې ورسره تفريح وکړي. کله چې هر سړي له یوې ښځې سره ساعت تېر کړ هغې ته ډالۍ ورکوي او ښځې دغه ډالۍ ټولوي چې کله مېړه کوي، نو تیار جیز ورته لري.

هېڅوک له دغه دستور څخه تعجب نه کوي او هېڅ نارینه هم کله چې ښځه کوي دا تمه نه لري چې ښځه یې باکره وي.

په دغو دولسو ورځو کې ټول په عیش و عشرت بوخت وي او ځانونه د پسرلي د دیارلسمې ورځې جشن ته تیاروي.

پر دیارلسمه ورځ زه په خپل مېلمستون کې ناست وم، ناڅاپه یو شمېر عسکر زما مېلمستون ته راننوتل، نارې یې کړې زموږ پاچا چیرته دی؟ زموږ پاچا را کړئ ګڼي ټول به ووژنو.

دغو عسکرو په قهرجنو چیغو د مېلمستون منزلونه ولټول او بالاخره هغه منزل ته را ورسیدل چې موږ پکې مېشت وو.

دوی نارې کړې زموږ پاچا را کړئ... زموږ پاچا مه پتوئ.

عسکرو زموږ د کوټې په مخکې شور ماکوړ جوړ کړی و او زما مریې کاپتا له ډاره د خوب تر تخت لاندې پټ شو.

ماته یې وویل فکر کوم په بابل کې بلوا شوې ده، پاچا تېښتېدلی دی او د هغه پلویان په دې ګمان چې هغه په دې مېلمستون کې دی دلته راغلي دي.

ما د کوټې دروازه خلاصه کړه او عسکرو ته مې وویل ما پېژنئ ګنه؟

زه سینو هه ابن الحمار مصری ډاکټریم، ما ستاسې د پاچا غاښ ایستلی دی، هغه زما د

خوشحالولو لپاره په همدې ښار کې خپل پوخ پريد ته مجبوره کړ او که ما په تکليف کړئ ستاسې پاچا ته به ولاړ شم او شکايت به وکړم.

سپاهيانو وويل که ته سينو هه يې نو موږ په تا پسې گرځو او غوښتل مو تا ومومو.

ومې پوښتل له ماسره موڅه کار دی؟ ويې ويل چې ستا مریي مو په کار دی.

پوښتنه مې وکړه زما له مریي سره موڅه کار دی؟

عسکرو وويل نن د درواغو پاچا د جوړولو جشن دی. زموږ پاچا امر کړی چې ستا مریي ور ولو.

ومې ويل ستاسې پاچا زما له مریي سره څه کار لري؟

ويې ويل په دې نه يو خبر خو که مریي موږ ته ونه بښي تا به لوخ کړو او له جامو پرته به دې د

پاچا مانې ته بوځو.

ددې لپاره چې وښيي گواښ يې سم دی په يو حرکت يې زما جامې وایستلې او زه يې لوخ کړم.

بيا ټولو په حیرانۍ ما ته کتل ځکه چې تر هغه وخته يې سنت شوی سړی نه ولیدلی.

يوه عسکر وويل د مردوک له خدايه پناه غواړم دغه سړی ولې داسې دی؟

بل وپوښتل ایا ټول مصري سړي هم داسې دي؟

ومې ويل هو! په مصر کې نارینه په ماشومتوب کې سنت کوي. يوه پکې وويل دغه خبره موږ

ته اهميت نه لري او بل نارې کړې موږ له تا هغه څوک غواړو چې بايد را ويې سپارې گنې....

ما ورته وويل خبره لنډه کړئ او ووايئ چې څه به وکړئ؟

عسکرو وويل يا دې مریي راوښيه او يا به تا لوخ لغړ د بابل له واټونو تېر کړو او د پاچا مانې

ته به دې بوځو.

ومې ويل زه به ستاسې پاچا ته شکايت وکړم او به وایم چې تاسې ته سخته سزا در کړي.

عسکرو وويل پخپله پاچا موږ ته ويلي چې که موږ ته خپل غلام ونه سپارې تا لوخ مانې ته

ورولو.

کاپتا چې تر تخت لاندې له ويرې رېږدېده له هغه ځايه راووت او ويې ويل زما بادار لوخ لغړ

سلطنتي مانې ته مه ورولئ، ځکه چې د يوه مشهور ډاکټر عزت ته تاوان رسېږي، زه حاضر یم له

تاسې سره هر چيرته ولاړ شم.

کله چې عسکرو کاپتا وليد د خوشالۍ چيغې يې وکړې او ويې ويل، مردوک دې تل پاتی

وي.... زموږ پاچا پيدا شو.... موږ خپل پاچا پيدا کړ او اوس هغه د پاچاهۍ مانې ته بيايو.

کاپتا سرتېرو ته حیران حیران کتل او کله چې عسکرو د هغه حیرانتيا وليده په خوشالۍ يې

نارې کړې ته د څلورو فصلونو پاچا يې.

ته زموږ شهزاده یې او موږ دې له خېرې پېژنو.

ځینو عسکرو د کاپتا پر وړاندې سرونه ټیټ کړل او ځینې نورو د شالخوا په لغتو وواهه او اړ

یې کړ چې ژر ورسره روان شي.

کاپتا وویل، زما باداره خیال کوم په داسې هېواد کې ژوند کوم چې ټول او سپېدونکي یې

لیوني دي.

زه اوس نه پوهېږم چې پخپلو دوو پښو څم که په سر روان یم او ښايي خوب وینم ځکه هغه څه

چې گورم د خوب منظرې دي او که زه یې په دغه هېواد کې اپوټه راخوړم کړم نو ته مه پرېږده چې

زما جنازه ځناور وځوري، جنازه مې موميایي کړه او په مصر کې مې ښخ کړه.

یوه عسکر په خدا وویل دلته د مړیو جنازې ځناور نه ځوري ځکه چې جنازه یې په سیند کې

اچوو او اوبه یې د سمندر لوري ته بیایي.

کاپتا وویل باداره مه پرېږده چې زما جنازه په سین کې واچوي ځکه چې زه به په بلې دنیا کې

ژوندی پاتې نه شم.

عسکرو وځنډل او ویې ویل موږ نن یو ښه پاچا پیدا کړای شو، ددې لپاره چې د خبرو په وخت

یې ژبه نه ښکلي.

کاپتا نه غوښتل له مېلمستونه ووځي خو عسکرو په لغتو او د نیزو د لرگیو په گوزارونو هغه

وځوځاوه او له ځان سره یې بوت.

له دې وروسته چې کاپتا په جبر روان شو ما په بیرې خپلې جامې واغوستې او د هغه ترشاد

پاچا د مانۍ پر لور روان شوم، زه پوهېدم چې له پاچا سره نژدې اړیکې لرم نو چا زما مخه ونه

نیوله.

کله چې مانۍ ته ننوتم په مانۍ کې گڼ شمېر کسان راټول شوي ول ټولو نارې وهلې او

عسکرو په ډېر هیجان خپلې نیزې ښورولې.

ما یقین وکړ چې په بابل کې بلوا شوې ده او که له ولایتونو عسکرونه غوښتل شي ممکنه ده

د بابل پاچا بورا بوریاش د پاچاهۍ له گدۍ کښته شي، ځکه د خلکو له احساساتو داسې

ښکارېده چې د بورا بوریاش په خلاف خپل احساسات څرگندوي.

له دې پرته چې څوک زما مخه ونیسي هغه تالار ته ننوتم چې پوهېدم د بابل پاچا هلته دی.

کله چې تالار ته ورننوتم ومې لیدل چې د مردوک د ستر معبد کاهن او یو شمېر نور کاهنان هم

هلته راټول شوي دي.

کله چې کاپتا تالار ته ننوت ناڅاپه د مردوک د معبد ستر کاهن په داسې حال کې چې د بابل

پاچا ته یې اشاره کوله وویل، دغه هلک چې لایې ږیره نه ده شنه شوې له دې ځایه وباسئ..... موږ

چمتو نه یو چې هغه خپل پاچا وبولو.

نورو ددغه کس د خبرو د تایید لپاره وویل. دغه هلک له دې ځایه وباسئ او موږ چمتو نه یو چې له دې زیات یو ماشوم پر موږ حکومت وکړي... هغه وباسئ.

د مردوک د معبد ستر کاهن زما د مرییه کاپتا لور ته اشاره وکړه او ویې ویل اوس موږ وتوانیدو یو بالغ او هوښیار پاچا پیدا کړو او هغه به خپل پاچا غوره کړو چې د عقل او د شتمنۍ په فکر پر موږ حکومت وکړي.

کله چې دغه خبرې د معبد د کاهن له خولې ووتې، هغه کسان چې هلته وو د بابل په ځوان پاچا یې حمله وکړه. په خندا او ټوکو یې د شاهي نښې د هغه له سر او ټټره لهرې کړې او جامې یې ترې وایستلې.

وروسته یې د هغه پښې او لاسونه لمس کړل او ویې ویل وگورئ دغه ځوان څومره کمزوری دی. لایې له خولې د شېدو بوی راځي او دخپل حرم سرای د ښځو ساعت هم نه شي تېرولای. دوی زما غلام ته په اشارې سره وویل، دی به حرم سرای ته استوو چې د حرم سرای د ښځو ساعت ور سره تېر شي.

کله چې له بورا بوریاش د پاچاهۍ نښې اخیستل کېدې هېڅ مقاومت یې هم ونه کړ او ما کتل چې له خپل زمري سره چې لکۍ یې د پښو په منځ کې نیولې وه د کوتې یوه کوچنۍ ته ولاړ. کله چې مې وکتل زما غلام ته یې سلطنتي جامې ورواغوستې او پر ټټر او سريې د پاچاهۍ نښې نښانې ورو لگولې نو زه نه پوهېدم چې پر خپلو پښو روان یم او که پر سر.

کاپتا یې په هغه تخت کېناوه چې مخکې د بابل پاچا پرې ناست و حاضر و خلکو یې پر وړاندې سجده وکړه او ځمکه یې ښکل کړه. ان پخپله بورا بوریاش چې لوڅ و د کاپتا پر وړاندې سجده وکړه او ویې ویل. هغه باید زموږ پاچا وي. ځکه چې تر هغه هوښیار او عادل سړی په دې هېواد کې نشته.

زما مریۍ دومره هک پک پاتې و چې خبرې یې نه شوې کولای، خو ما کتل چې د سروېښتان یې د پاچاهۍ تر نښو لاندې چې پر سريې اېښودل شوې وې جگ ولاړول.

کله چې په کوتې کې موجودو کسانو کاپتا ته درناوی کاوه هغه نارې کړې غلي شئ، ټول غلي شول او هغه وویل:

زه فکر کوم یوه کوډگر پر م کوډې کړې او داسې شيان رابښي چې حقیقت نه لري، ځکه چې ناممکنه ده دا خبره و منو چې زما په شان یو پردی کس په دغه هېواد کې پاچا شي.

حاضرینو اعتراض وکړ او په ټوکو او خندا یې وویل. داسې نه ده، ته زموږ پاچا یې، هېچا په تا کوډې نه دي کړي او موږ په هر صمیمیت او خوشحالی سره ته خپل پاچا کړی یې.

کاپتا وويل سره له دې چې زه نه غواړم ستاسې پاچا شم خو ستاسې د فيصلې پر خلاف هم عمل نه شم کولای.

ددې لپاره چې ستاسې شمېر زیات دی، خو له تاسې یوه پوښتنه کوم او غواړم چې سم ځواب راکړئ..... زه ستاسو پاچا یم کنه؟

ټولو په گډه نارې کړې هو... هو... ته زموږ پاچايي او بيایي د هغه پر وړاندې سجده وکړه.

یوه کس د زمري پوستکي واغوست او د کاپتا د تخت پر وړاندې پر ځمکه کېناست او وغږېد.

کاپتا یو ځل بیا نارې کړې غلي شئ او ټول غلي شول.

زما مرییه وویل که زه ستاسې پاچا یم باید زما حکمونه ومنئ.

ټولو نارې کړې هرڅه چې ته وایې ترسره به یې کړو.

کاپتا وويل له دې کبله چې زه نن ستاسې پاچا شوی یم نن باید جشن جوړ کړئ او ووايي چې

مريان راشي.

ځینې مرییان چې موجودل و کاپتا ته نژدې شول او هغه وويل سمدستي شراب او خواړه

راوړئ چې ویې خورم او د شرابو په وسیله ځان خوشحاله کړم او نور هم زما په شان ځانونه ماړه او

سرونه گرم کړي.

مرييانو وويل په بلې کوټه کې شراب او خواړه چمتو دي، هغه یې پورته کړ او په شور ما شور

او خنداگانو یې بل حال ته یووړ.

زه هم له هغوسره ولاړم او گورم چې هلته ډول ډول خواړه او شراب اېښودل شوي او هرڅوک

چې څه غواړي خورای او څښلای یې شي.

د بابل پخواني پاچا بورا بوریاش د مرییانو په شان یو لنگ تر ملا تاو کړی و او د خلکو په

ټولي کې یې هر لوري ته منډې وهلې.

د شرابو جامونه یې نسکورول، د موجودو کسانو په جامو به یې ټینگه قورمه اچوله او هغوی

به یې اړکول چې ښکښلې وکړي.

د سلطنتي ماڼۍ په حویلي کې یې حوضونه له شرابو او بیرو ډک کړي ول، چې هر چا کولای

شول د حوضونو په څنګ کې په موجودو جامونو کې شراب یا بییر راواخلي او ویې څښي او په

مستو او خرما او له شېدو څخه په ترلاسه کېدونکو یو ډول غوړو باندې (مقصد یې کوچ دي)

څپټې مړې کړي.

کله چې څپټې مړې او سرونه گرم شول داسې شور او ولوله په خلکو کې پیدا شوه چې مایې

ساری نه ولیدلې.

د پرگنو او رتبو توپیر نه و هر چا به له یو بل سره ټوکې کولې او چا چې تر پروانه پورې د پاچا

بورا بوریاش پر وړاندې سجده کوله نن یې هډوکي د هغه لور ته ګوزارول
بورا بوریاش به هم خنډل او بیرته به یې هډوکي د هغه چا پر لور ګوزار کړ چې دی به یې پرې
ویشتی و.

ددې شور ماشور په منځ کې ما ځان خپل مریي ته ورساوو، هغه ته مې وویل کاپتا! اوس ټول
مست او نشه دي. څوک ستا فکر نه کوي پاڅه چې د نورو له خبرتیا پرته ولاړ شو ځکه چې زه
اتهکل کوم ددغه کار پایله به ښه نه وي.

کاپتا! چې د کباب شوي خره د غوښې په خوړولو لګیا و، وویل ستا دغه خبرې ماته د یوه مچ
د بڼګېدا په شان دي.

نه زه ستا خبره منم او نه دغه نیکمرغي پرېږدم چې له دې ځایه ولاړ شم.

ته نه ګوري چې دغو خلکو په څومره مینه او شوق زه خپل پاچا ټاکلی یم؟

ایا ددغې مینې او علاقې په بدل کې له دغه ملت سره خیانت وکړم او هغوی پرېږدم.

بله دا چې ته باید له دې وروسته ماته د کاپتا نوم وانه خلې ځکه چې زه د څلورو فصلونو پاچا

یم او هر ځل چې له ماسره خبرې کوي باید ووايې، اې د څلورو فصلونو پاچا او د نورو په شان زما
په مخکې سجده وکړې.

ومې ویل کاپتا... ستا دغه پاچاهي یوازې درواغ او توکي دي، ځکه امکان نه لري دغه ملت

تاغوندي یو بهرنی مریي خپل پاچا وټاکي او زه وېرېږم هسې نه چې د دغو ټوکو نتیجه موږ ته
خطرناکه وي.

له دې مخکې چې ناوخته شي پاڅه چې ځانونه یو چېرته پټ کړو چې له دې ځایه ولاړ شو او که

پاڅېږي او راشي زه به ستا دغه سپین سترګي وښم او تا به پخپلې لکړې نه وهم.

کاپتا خپله غوړه خوله پاکه کړه او په لاس کې یې د خره په یوه هډوکي سره وګواښل او نارې

یې کړې دغه پلټ مصری له دې ځایه لېرې کړئ ګڼې مجبور به شم چې په لرګي د هغه هډوکي
ورمات کړم.

کاپتا چې دغه خبره وکړه، هغه سړي چې د زمري پوستکي یې اغوستی و، پر ما حمله وکړه.

پر ځمکه یې وغورځولم او پخپلو نوکانو یې شوکارې کړم.

لږ پاتې و چې ټول بدن مې زخمی کړي، خوله نیکه مرغه نغاري ووهل شوې او اعلان وشو

چې نوی پاچا دې د عدالت د پلي کولو لپاره ولاړ شي او مصنوعي زمري زه خوشې کړم.

د بابل عدالت خونه (محکمه) سلطنتي ماڼۍ ته نژدې وه او کله چې یې کاپتا هلته د عدالت د

پلي کولو لپاره بوت نو ددې لپاره چې له دغه مسولیته ځان خلاص کړي، ویې ویل زه د بابل د

قاضیانو په عدالت ډاډه یم، غوره دا ده چې هغوی د پخوا په شان عدالت وچلوي

خو خلکو دغه خبره ونه منله او ویې ویل چې موږ د خپل نوي پاچا له لوري د عدالت پلي کول غواړو، چې پوه شو ایا هوښیار او پوه دی، او د انصاف د اصولو پر بنسټ فیصله کولای شي؟ کاپتا مجبور شو چې قضاوت ته غاړه کېږدي او خلکو هغه د قاضي پر چوکۍ کېناوه. متروکه او زولنې یې چې د عدالت د اجرا نښې دي د هغه په مخکې کې کېښودې. لومړی هغه سړی نژدې شو چې ظلم پرې شوی و، د دغه سړي جامې شکېدلې وې او ما وکتل چې د سروېښتان یې هم سپین دي.

وروسته پوه شوم چې د سروېښتان یې له دې امله سپین شوي ول چې ایرې یې پر سر شیندلې وې او کالي یې هم په قصدي توګه شلولي ول چې په پریشانه حالت کې پاچاته راشي. ځکه کله چې څوک په بابل کې ځان مظلوم بولي، هڅه کوي له ظاهري پلوه خوار او بېوزله ښکاره شي. چې د پاچا پرې زړه وخورېږي.

سړی زما د مریې په مخکې پر ځمکه پرېوت، ځمکه یې ښکل کړه او ویې ویل، ای د څلورو فصلونو پاچا! نن ستا په شان بل څوک عادل او هوښیار نشته. ځکه خوله تا څخه د عدالت تمه لرم. زه یوه ښځه لرم چې څلور کاله ورسره یم خوامیند واره شوې نه وه، اوس نوې حامله شوې او سره له دې چې ځینو راته ویل ستا د ښځې په خېټه کې حرامي دی، خو ما نه منله تردې چې پرون مې له یوه عسکر سره ولیده.

زه ونه توانېدم دغه عسکر ونیسم ځکه چې هغه ډېر پیاوړی و او کله چې زه کور ته راغلم وتښتېد.

خو اوس مې تورهینه له درد او شکونو ډکه ده. زه نه پوهېږم دغه ماشوم چې زما د ښځې په خېټه کې دی، زما دی که د هغه عسکر.

له همدې کبله راغلی یم چې له تا وغواړم دغه ستونزه راته هواره کړې او ما له دې شکونو خلاص کړې چې پوه شم د دغه ماشوم په هکله زما دنده څه ده؟

کاپتا په وراخطایۍ شاوخوا وکتل، ځکه چې نه پوهېده څه ځواب ورکړي، ده هڅه کوله داسې ځواب ورکړي چې له عدالته لېرې نه وي، نو ناڅاپه یې مرییان راوغوښتل او ویې ویل لرګی واخلي او دغه سړی ووځي.

مریيانو سوتي راواخيستل او پر سړي اخته شول. تردې وروسته چې هغه یې وواژه سړي، خلکو ته وویل ایا زما په اړه د پاچا فیصله عادلانه وه. ظلم هم پر ما شوی و او باید وهلی شوی هم زه وای؟

خلکو چې دغه خبره واورېده له کاپتا یې توضیحات وغوښتل او ویې پوښتل، ای د څلورو فصلونو پاچا ولې دې د دغه سړي دو هلو حکم وکړ؟

کاپتا وویل یو سړی چې دومره احمق وي د وهلو وړ دی، ځکه دا دمنلو وړ ده چې یو سړی خپله کړونده چې ښه فصل کوي همداسې پرېږدي او تخم پکې ونه کړي؟ کله چې بل څوک د احسان او ترحم له مخې راځي او په دې پټې کې تخم کړي نو بیا دی راشي او شکایت وکړي چې ولې نورو دده په ځمکه کې تخم کرلی دی.

خو که ښاره ځمکه له نورو وغواړي چې پکې تخم وکړي ایا باید کړونده ملامته کړو؟ البته له دې کبله ښځه گرمه نه ده، چې له بل سړي سره یې اړیکې نیولي دي، ځکه چې دغه سړي د ښځې غوښتنه پوره نه کړای شوه او هغه یې پر یوې ښارې ښځې بدله کړې وه. خلکو چې دغه خبرې واورېدې د شاباس غېږونه یې وکرل او د کاپتا پوهه او هوښیاري یې وستایل.

بیا یو بوډا کاپتا ته نژدې شو او ویې ویل چې د څلورو فصلونو مالکه، زه ستا او ددغې ستنې پر وړاندې چې د بابل قوانین پرې لیکل شوي د عدالت اجرا غواړم او شکایت مې دادی. په دې وروستیو کې ما د کوڅې په څنډه کې کور جوړ کړ، خو هغه خټگر چې زما کور یې په ټیټکې جوړ کړ، زه یې تېر ایستلم، خراب توکي یې د کور په ودانۍ کې وکارول او کور یې ښه مضبوط جوړ نه کړ.

کله چې دغه کور وران شو او یو لاروی هم پکې ووژل شو اوس ددغه لاروي قربانيان له ما څخه تاوان غواړي، په داسې حال کې چې ما گناه نه ده کړې.

زما برخلیک څه دی او ددغه مړه شوي لاروي خپلوانو ته څه ووايم؟ کاپتا فکر وکړ او ویې ویل دغه موضوع چې تا یاده کړه ډېره پېچلې ده، بیا یې د بابل له قاضیانو څخه چې هلته موجود ول وپوښتل، په دې اړه قانون څه وایي؟

قاضیانو هغه ستنه کاپتا ته وروښودله چې قانون پرې لیکل شوی و او ویې ویل که یو کور د ټیټکه دار د سستۍ یا ټگۍ له امله وران شي او د کور خاوند ووژني باید ټیټکه دار ووژل شي. که کور له وړانیدا وروسته د کور مالک زوی ووژني باید د ټیټکه دار زوی د کور د خاوند د زوی د قتل په تور ووژل شي.

قانون د نورو د وژلو په هکله څه نه وایي، خوموږ یې داسې تعبیر و چې که د کور له وړانیدو څخه نورو ته هر ډول تاوان ورسېږي باید ټیټکه دار یې جبران کړي او باید همدومره تاوان نورو ته ورکړي.

کاپتا وویل زه نه پوهېدم چې په دې هېواد کې ټیټکه داران دومره ټگان او چلبازان دي او د کورونو له توکو غلا کوي او یا دا چې د کورنو په جوړولو کې داسې بې پامۍ کوي چې کور وړانېږي، نو زه به له دې وروسته پام کوم چې له دغسې دوکه مارو ټیټکه دارانو سره مخامخ نه شم.

خو ددغه سړي د شکایت په هکله او دا چې د وژل شوي لاروي خپلوانو ترې تاوان غوښتی دی زما عقیده داده:

د وژل شوي لاروي کورنۍ باید د تیکه دار خټگر د کور مخې ته ولاړشي او کله چې لاروی هلته تېرېږي نو دوی دې یې ووژني.

خو که ددغه لاروي خپلوانو د لومړني لاروي د خپلوانو په شان د تاوان او گرمې غوښتنه وکړه هغه کسان باید گرمه ورکړي چې دویم لاروی یې د تیکه دار د کور مخې ته وژلی دی. د اصلي مجرم په هکله زما نظر دا دی چې په دغې پېښه کې هېڅوک د هغه لاروي په اندازه گرم نه دی چې ددغه بې بنسټه او سست کور له څنګه تېریده، ځکه هېڅ هوښیار کس د هغه کور له مخې نه تېرېږي چې اډانې یې سېستې وي او ممکنه ده وران شي.

له هغه وروسته اصلي تورن همدا بوډا دی چې دلته راغلی او وایي چې کور یې وران شوی دی. دغه سړی له دې امله مجرم دی چې که له دې چې د بابل او سیدونکی دی، ټول عمر په همدغه هېواد کې اوسېدلی او بوډاشوی، خو لا هم نه پوهېده چې په بابل کې باید د کور جوړل یو تیکه دار ته ونه سپارل شي ګڼې باید په تمه وي چې په لومړنۍ میاشت کې یې کور وران شي. که خپل کور کوم تیکه دار ته ورکوي باید د هغه پر کار څارنه وکړي چې هغه درغلي ونه کړي. له دې کبله چې د تیکه دار کار یې نه دی څارلی او هغه یې نه دی کنټرول کړی، نو هغه باید غولولی او کور یې داسې ور جوړ کړی وای چې وران شي.

ځکه تر هغه چې احمقان دوکه نه شي او هغوی تاوان ونه زغمي هوښیاران به نه شي. یوځل بیا خلکو د کاپتا عدالت وستیایه او هغه سړی چې د عدالت د اجرا لپاره راغلی وپه خواشینۍ سره لېږي شو.

بیا یو چاغ سوداګر چې ګران بیه کالي یې اغوستي ول کاپتا ته نژدې شو او ویې ویل، درې ورځې مخکې زه هم د نورو په شان د ایشټار معبد ته ولاړم چې له یوې باکرې نجلۍ سره ساعت تېری وکړم.

له دې وروسته چې سره او سپین مې ورکړل د یوه عادي حاجت لپاره مجبور شوم له هغې لیرې شم او چې بېرته راستون شوم، په حیرانۍ مې ولیدل چې هغه له یوه بل سړي سره ساعت تېری کوي.

په داسې حال کې چې له مایې سپین زر اخیستي ول او له ما سره یې وعده کړې وه چې د ستنبدا په تمه مې پاتې کېږي.

کله چې مې وورته وویل زما سپین زر راکړي، ځواب یې راکړ چې تا راسره وعده کړې چې تفريح به راسره کوي او س چې هغه سړی ولاړ له ما سره ساعت تېرولای شي.

ما ورته وویل ما هغه وخت له تاسره ساعت تېری کاوه چې ته باکره وې خو اوس بکارت نه لرې.

خو دې نجلی زما خبره ونه منله او ویې ویل زه ستا سپین زر بیرته نه درکوم، ځکه هغه څه چې تا غوښتل له ما یې واخلي اوس هم له ماسره شته او هغه ترلاسه کولای شې.

ما ورته وویل چې ما له تا څخه یو روغ خټین لوښی اخیستی و او د هغه بیه مې هم درکړه او بیا د یوه کار لپاره له تا څخه لېرې شوم.

په هر حال کې لوښی زما شوی و ځکه تا دغه خټین لوښی پر ما خرڅ کړی و او دا حق دې نه درلود چې پر چا یې خرڅ کړې چې هغه یې پر ځمکه وولی او مات یې کړي.

اوس چې زه راغلی یم ته د مات شوي لوښي ټوټې ماته راکوې او راته وایې دغه لوښی دې له ما اخیستی دی.

کله چې کاپتا دغه خبرې واوریدې خپله متروکه یې په زوره وښوروله او ویې ویل: ما هېڅ چېرته داسې سړي نه دي لیدلي، چې د دغه ښار د خلکو په شان سادگان او احمقان وي او د هغو شيانو په اړه شکایت کوي چې بې اهمیت وي.

ای سوداگره! که ته د یوې تازه میوې لپاره بازار ته ولاړ شې، کله چې میوه واخلي سمندستي یې خورې کنه څو ورځې یې پرېږدې، بیا څو شپې وروسته ورستنېږې او وایې ولې دغه میوه چې ما اخیستې ده وروسته او شپته شوې ده؟

یوه ځوانه او باکره نجلی هم لکه تازه میوه داسې ده، کله چې چا واخیسته باید ژر یې وخوري.

خو که یې ځوانه نجلی پرېښوده او دې ترې ولاړ او دراستېدو پر وخت یې ولیدل چې د هغه میوه خرابه شوې یا ستا په وینا خټین لوښی مات شوی باید شکایت ونه کړي.

ته ددې پر ځای چې له دې نجلی شکایت وکړې باید د هغې احسان ومني، چې له تاسره یې مرسته کړې، ځکه چې ستا له ستېندا مخکې یې ستا لپاره خنډ لېرې کړی او که دغه خنډ پاتې وای ستا لپاره به یې ستونزه پیدا کړې وه.

خو هغې دغه زحمت بل چاته پرېښود چې ته له ستونزې پرته ورسره ساعت تېر کړې له دې معلومېږي چې ته کم عقل سړی یې او د تازه میوې په قدر نه پوهېږې، زه تا محکوموم چې له دې وروسته تل له ماتو شویو لوښو سره ساعت تېر کړې.

بیا هم خلکو د ستاینې نارې ووهلې او د کاپتا پوهه او عقل یې وستایه زما مریي قاضیانو ته په خطاب کې وویل:

نن ما په کافي اندازه عدالت اجرا کړ، اوس ستړی شوی یم، باید استراحت وکړم او که نور

شکایت کوونکي پیدا شول باید قاضیان د هغوی شکایتونه وچا جوي.

ددغه سوداگر شکایت زه متوجه کړم، چې یو پاچا یم او په حرم سرای کې څلور سوه بښځې لرم، باید ولاړ شم او ورسره ساعت تېر کړم. زه له هغوی سره د تفریح لپاره ځان ورېږولم، ځکه چې خوږو پیاوړی کړی یم او پردې سربیره، له هغه وروسته چې د څلورو فصلونو سلطان شوم، فوق العاده ځواک راپکې پیدا شوی چې حتی په ځوانۍ کې مې داسې ځواک نه درلود. خلکو په ډېرې خوشالۍ سره کاپتا د حرم سرای پر لور بوت خو په خلکو کې یوه سړي ساعت تېرې نه کوله او نه یې خندل.

هغه بورا بوریاش و، ځان یې ماته را ورساوه او ویې ویل سینوهمه! ته ډاکټر یې او حرم سرای ته ننوتی شي.

ورشه او مه پرېږده چې ستا مریي زما بښځو ته لاس وروړي، ځکه که دغه کاری یې وکړنن ما بښام به د هغه پوستکی ترې وباسم او پوست به یې پر دېوال کېږدم چې وچ شي. خو که زما د بښځو پر لور لاس اوږد نه کړي د هغه مرگ به اسانه کړم او زه وایم چې داسې یې ووژني چې شکنجه نه شي.

ما وویل، بورا بوریاش هرڅه چې ته وغواړې زه به یې ترسره کړم خو زه له دې امله ډېر خپه یم چې تا د مریانو په جامو کې وینم. زما بښنه او توری، له غمونو ډک دي، ځکه دا نه شم زغملای چې خلک دې تا سپک کړي او یا درته سپکې سپورې ووايي.

بورا بوریاش وویل نن د سترو درواغو یانې د درواغو د پاچا ورځ ده، پردغې ورځ یو کس د بابل د پاچا په توگه ټاکل کېږي خو د هغه پاچاهۍ تر یوې ورځې زیاته نه وي او د بابل ټول اوسیدونکي پر دې خبرې پوهېږي.

خو کله چې زه او ته خبرې کوو ستا مریي د حرم سرای پر لوري ځي، زه وېرېږم چې هغه زما بښځو ته لاس وانه چوي، ته ورشه او ددې پېښې مخه ونیسه.

زه او بورا بوریاش د حرم سرای پر لور وخوځېدو او په لاره کې ما د سترو درواغو د ورځې د دودونو په هکله ترې توضیحات وغوښتل.

هغه وویل هر کال پردغې ورځ د بابل خلک تر ټولو بدرنگه او ساده سړی د یوې ورځې لپاره د پاچا په توگه ټاکي او ددغه سړي پاچاهي له سهاره پیلېږي او د بابل پاچا د یوه مریي په شان د هغه خدمت کوي.

پردغې ورځ دغه موقتي پاچا هرڅه چې وغواړي ترسره کوي یې، ما چې ستا مریي ولید چې ډېر بدرنگه او احمق دی، و مې ویل چې هغه دیوه ورځني سلطنت لپاره انتخاب کړی.

ما وپوښتل له دې وروسته چې دغه ورځ پای ته ورسېږي له دغه موقتي او يو ورځني پاچا سره څه کوي؟

بورا بورياش وويل. کله چې دغه ورځ پای ته ورسېږي، هماغه ډول چې سهار ناڅاپه هغه د بابل پاچا شو په څو شېبو کې د لمر لوېدو پر وخت هغه وژني او د هغه د وژلو فرمان د بابل پاچا يانې زه ورکوم.

که دغه سړی چې د يوې ورځې پاچا کېږي په يوې ورځې کې څوک مړه او ژوبل نه کړي يا د چا بښځه او شتمني د ځان نه کړي د لمر لوېدو په وخت کې د هغه په شرابو کې زهر اچول کېږي او هغه ته يې ورکوي چې له خواړې پرته مړ شي.

خو که په دې يوې ورځې کې يې له خپل قدرته ناسمه استفاده وکړه په دې بڼه کې به يې زه په سختې شکنجې سره مړ کړم.

پخوا يو ځل په همدې ورځ د بابل حقيقي پاچا چې د نورو په شان په ساعت تېريو بوخت و، د يوې ترڅې شوروا د خوړلو له امله چې خلکو به ويل زهر پکې اچول شوي ول له دې نړۍ سترگې پټې کړې او هغه بدرنگه او کم عقله سړی چې د يوې ورځې لپار د بابل پاچا شوی و، د حقيقي پاچا له مړينې وروسته شپږ دېرش کاله د بابل پاچا.

له همدې امله زه نن د خوړو او څښاک په وخت کې ډېر احتياط کوم چې د نوموړي پاچا په برخليک اخته نه شم.

کله چې زه او بورا بورياش د حرم سراي دروازې ته ورسېدو ما وليدل چې کاپتا په داسې حال کې چې له پوزې يې وينه څاڅي او يوازينۍ سترگه يې پر سپدلې له هغه ځايه راووت.

ما وويل کاپتا په تا څه شوي، ژوبل شوي يې؟

کاپتا وويل، وگوره په حرم سراي کې يې له ما سره څه وکړل؟

ده زياته کړه کله چې زه حرم سراي ته ننوتم پوه شوم چې دوی غواړي زړې، تورې او چاغې وينځې ماته راکړي.

ما وويل چې له هغوی کرکه کوم او د يوې ځوانې او ښکلې ښځې پر لور روان شوم، خو هغې ښځې لکه زمري پر ما حمله وکړه او په خپلو بوتانو يې په سترگو او پوزې ووهلم چې سترگه مې وپرسېده او له پوزې مې وينه روانه شوه.

کله چې بورا بورياش زما دمړيې خبره واورېده داسې يې وځنډل چې پر ځمکه دلويدو له ويزې يې زما په مټ تکيه وکړه.

کاپتا وويل سينو هه زه جراث نه شم کولای چې حرم سراي ته ننوځم ځکه چې دغه بښځه ليونۍ شوې ده او که حرم سراي ته ننوځم ما به ووژني.

ته حرم سراي ته ولاړ شه او د هغې جملې سورۍ كړه چې د هغې په سر كې ننوتلی وړانكاري روح ترې راووخې او زه يې په غېږه كې ونيولای شم.

ځكه كه دغه بڼه ليونۍ نه وای نو پر ما به يې حمله نه كوله ځكه زه اوس د هغې پاچايم او دا حق لرم چې هغه خپله خور كړم.

بورا بورياش ما ته وويل سينو هه! ورشه وگوره چې په حرم سراي كې څه تېرېږي او كومې بڼې پر دغه احمق حمله كړې ده؟

نن چې د درواغو د پاچا ورځ ده، زه حرم سراي ته نه شم ننوتلای، خو ته چې ډاكټر يې هر چيرته ان حرم سراي ته ننوتی شي.

زه فكر كوم هغې بڼې چې ستا پر مريي يې حمله كړې، يوه پيغله ده چې نوې يې ماته راوستې ده او ما غوښتل چې هغه د ځان كړم خو لا هم لكه د وحشيانو غوندې ده او زه په تمه يم چې هغه ارامه شي.

مانه غوښتل چې حرم سراي ته ننوځم خو بورا بورياش دومره ټينگار وکړ، چې د هغه غوښتنه مې ومنله او حرم سراي ته ننوتم. خواجه گان پوهېدل چې زه ډاكټر يم، زما مخه يې ونه نيوله.

ما وليدل چې په حرم سراي كې بې نظمي ده او يو شمېر زړو بڼو سينگارونه كړي، چې د درواغو د پاچا د جشن پر ورځ ساعت تېر كړي.

زه چې يې وليدم له ما يې دكاپتا پوښتنه كوله او ويل يې چې زموږ چاغه وزه چېرته ولاړه او ولې يې صبرونه كړ چې له موږ سره مستي وكړي.

يوه تور پوستې بڼه چې زما د مريي په شان چاغه وه، سترې او خورندې سينې يې درلودې چې تر نښه پورې يې رسېدلې. زما خواته راغله او ويې پوښتل زما چاغه وزه بيرته راستنه كړه چې زه يې په خپلو سينو كښينوم او ټينگ يې كړم... زما فيل راستون كړه چې خپل خرطوم زما پر بدن راتاو كړي.

خواجگان تر ما گير چاپيره راتاو شول او ويې ويل ددغو زړو بڼو فكر مه كوه، ځكه چې يوه هم ليونۍ شوې نه ده، دغه حركتونه ددې لپاره كوي چې نن يې ځانونه تفريح ته چمتو كړي ول.

خو د حرم سراي په بڼو كې يوه پيغله ده چې دلته له راتگ سره سره پر ټولو غوسه ده او نن ليونۍ شوې، د درواغو پاچا يې سخت ژوبل او ټېښتې ته اړ كړ.

اوس يې هم يوه چاره په لاس كې ده او چې موږ وغواړو ورنژدې شو پر موږ حمله كوي ته بايد ولاړ شي او ددغې بڼې د ليونټوب معالجه وكړي. خواجگان مخكې شول چې لاړ را وښيي، زه يې د حرم انگر ته بوتلم چې روښانه او ځلېدونكې څښتې يې درلودې. د انگر په منځ كې يو حوض و چې له كانو جوړې د سمندري ځناورو مجسمې پكې جوړې

شوي وي، ددغو حيواناتو له خولو او به دفواري په شان بهېدلې او بېرته حوض ته توبدلې.
د حوض پر څنډه يوې ځوانې بښخې چې شلېدلې جامې يې اغوستې وې د سمندري حيواناتو پر
يوې مجسمې تكيه کړې ولاړه وه.

له ځنو او کاليو يې او به بهېدلې او داسې بښکاريده چې له حوضه را وتلې وي، يوه چاره يې
په لاس کې وه چې په لمر کې څلېدل.

کله چې زه ورنژدې شوم هغې ځوانې نجلې چې له خواجگانو سره د جنگ په وخت کې يې
کميښ شکېدلې و، يو څه وويل، خو خواجگانو ډېر شور ما شور جوړ کړی و او د فوارو د
بهېدلو غږ هم اوچت و نو ځکه زه پوه نه شوم چې دغه بښخه څه وايي.
ما خواجگانو ته وويل له دې ځايه ولاړ شئ چې انگر تش شي او دغه فواري هم بندې کړئ چې
زه ددغې بښخې غږ واورم.

خواجگان ولاړل او د اوبو فواري هم بندې شوې.
په دې وخت کې ما د بښخې غږ واورېد، هغې سندري ويلې او غومبوري يې له ډېر هيځانه
تک سره شوي ول.

هغې ته مې وويل اي بښخې غلې شه! او دغه چاقو لېرې وغورځوه دلته راشه زه به دې درملنه
وکړم ته به له شکه ليونۍ شوې يې.

بښخه ددې پر ځای چې زما خبره ومني ويې ويل اي بيزو! که زما مخې ته راشې زه به دغه چاقو
ستاپه توره يڼه کې دننه کړم ځکه چې زه ډېره غوسه يم.

ما وويل اي بښخې! چاقو لېرې وغورځوه ځکه چې له تاسره د بښمني نه لرم او نه غواړم تا ته
تاوان ورسوم.

بښخې وويل څو تنو سړيو د غسې خبرې راته کړې دي او وييلې يې دي چې ماته بد نيت نه لري،
خو زه پوه شوم چې هغوی غواړي ما دوکه کړي او استفاده راڅخه وکړي، ځکه خومې دغه چاقو
را اخيستی دی. هر سړی که ماته رانژدې شي وبه يې وژنم په تېره بيا دغه يو سترگی بوډا چې د يوه
خسک په شان پېسېدلې دی.

و مې ويل دا ته وي چې د بابل پاچا دې ژوبل کړ؟

بښخې وويل زه وم او خوشحاله يم چې د هغه له پوزې مې وينه وبهوله.

زه يې خپل خدای ته وقف کړې يم، زه بايد دخپل خدای په مخکې ونځېرم او ان د بابل پاچا
بايد له ما څخه استفاده ونه کړي.

ما ورته وويل که غواړې دخپل خدای په مخکې ونځېرې دغه خبره په ما پورې اړه نه لري، زه
يو ډاکټر يم، زما دنده دا ده چې تالېوننتوب ته پرې نه ږدم او نه غواړم چې ته په دې چاقو ځان

ژوبل کړې

که ته ژوبله شي د بابل پاچا به تاوان وکړي، ځکه چې د هغه خواجهگانو ماته وويل، ته يې په ډېره لوړه بيه د مرييانو په بازار کې اخيستې يې.

بنځې وويل زه وينځه نه يم چې څوک دا حق ولري ما د مرييانو په بازار کې خرڅه کړي. زه يوه پيغله يم چې په زور يې وتښتولم او که تالېر شعور درلودای په دې خبرې به پوه شوی وي.

بيا بنځې شاته وکتل او ويې ويل: خواجهگان د ونې سر ته ختلي دي چې زموږ خبرې واوري ايا ته په کومه بله ژبه خبرې نه شي کولای چې هغوی پرې پوه نه شي.

ما په مصري ژبه خبرې پيل کړې او ومې ويل زه مصري يم، نوم مې سينوهه ابن الحمار دی، زه يو ډاکټر يم او ته بايد له ما ونه وېرېږې. کله چې بنځې واوريډل زه په مصري ژبه خبرې کوم زما په لور راغله او ويې ويل، زه نه پوهېدم چې ته مصري يې گنې ژر به درته راغلې وم.

که له دې چې پر تاباور لرم، خپل چاقو نه شم در کولای ځکه چې دغه چاقو ته اړتيا لرم. نن شپه د بابل پاچا راځي چې له ما گټه واخلي خو زه نيت لرم چې د خپل ورمېر رگونه په دغه چاقو پرې کړم او مړه شم ځکه زه نه غواړم چې د خپل خدای پر وړاندې بې عزته شم.

که ته غواړې چې زه ژوندۍ پاتې شم او له خدايانو وېرېږې نو ما له دغه هېواده وباسه، خو په دې پوه شه چې زه به ونه کړای شم ستا انعام هغسې چې يوه بنځه يې يوه سړي ته ورکوي درکړم.

د دې لپاره چې زه خپلو خدايانو ته وقف شوي يم او هېڅ سړی بايد له ماسره ویده نه شي، مگر دا چې زما خدای ووايي چې دغه سړی وغواړه او له هغه سره له ځملاستو خوند واخله.

ما وويل زه هېڅ نيت نه لرم چې له تا گټه پورته کړم يا له تاسره ویده شم نو له همدې امله هېڅ اندېښنه مه کوه.

خو د بابل له حرم سرايه ستا وتل له عقله لېرې کار دی، ځکه چې دلته ستا د ژوند وسايل چمتو دي او تاته خواړه او نور هرشي چې وغواړې درکوي.

بنځې وويل ما په خپل هېواد کې خواړه او جامې درلودې او ددې ځای جامې او خواړه زما لپاره اهميت نه لري.

خو دا چې وايي نيت نه لرې له ماسره ځملي دا هغه موضوع ده چې کله ما له بابل وباسې پرې خبرې کولای شو، ځکه که څه هم زه خدايانو ته وقف شوي يم، خو که زموږ خدای وغواړي چې يو سړی خوښ کړم موافقه کولای شم چې له هغه خوند واخلم.

ومې ويل اي بنځې! زه نيت نه لرم چې تالېر بابل څخه وباسم او له دې ځايه دې يوسم، ځکه چې د بابل پاچا زما ملگری دی او که تالېر حرم سرايه وتښتوم د دوستي د دودونو خلاف کار به

مې کړې وي.

پر دې سربېره باید پوه شي، هغه سړی چې په یوې سترگې روند و او د خسک په شان پرسېدلی و، د بابل همېشني پاچا نه دی، بلکې د دغه هېواد د درواغو پاچا دی او یوازې یوه ورځ (نن) به پاچاهي وکړي.

د بابل همېشني پاچا چې ته یې اخیستې یې له بلې ورځ به هغه پاچاهي کوي او هغه ښایسته ځوان دی، هیله من دی چې له تاسره له ځملاستو خوند واخلي او زه فکر کوم چې ته به له هغه سره له ځملاستو خوند واخلي.

ځکه خو درته سپارښتنه کوم چې د ماشومانو غوندې فکر مه کوه او دغه چاقو ماته راکړه.

ښځې وویل که مې چاقو تا ته درکړ، ته به مې ملاتړ وکړې؟

ومې ویل زه به ستا ملاتړ وکړم چې تاوان درونه رسوي.

بیا ښځې وویل، زما نوم مینا دی او له دې کبله چې تا ژمنه وکړه چې زما ملاتړ به کوي چې څوک تاوان راونه رسوي، دغه چاقو تا ته درکوم.

ته یو مصری یې، زه پوهېږم چې درواغ به نه وایې او ما به ونه غولوي.

بیا یې په موسکا سره چاقو ماته راکړ او ما هم چاقو ترې واخیست او و خوځېدم.

کله چې روان شوم متوجه وم چې مینا د چاقو په سپارلو سره زه په یوه ستر ازموینست کې واچولم.

ځکه چې له دې وروسته باید زه د هغې ملاتړ وکړم او د بورا بوریاش د حرم په شان په یوه ستر حرم سرای کې څه ډول د یوې ځوانې او ښکلې ښځې ملاتړ وکړم؟ غوښتل مې بیرته ستون شم او چاره بیرته هغې ښځې ته ورکړم چې تر منځ مو ژمنتیا ختمه شي، خو خواجگان راباندې راتاو شول او له دې کبله یې زه ستایلم چې له هغې ښځې څخه مې چاقو اخیستی و.

دوی ویل که دغې ښځې چاقو له ځان سره ساتلی وای یایې بل څوک واژه او یایې ځان واژه خو اوس ډاډه یو چې نه ځان وژني نه بل چاته تاوان پېښولای شي.

کله چې له حرم سرای څخه ووتلم بورا بوریاش مې خواته راغی او په خندا یې پوښتنه وکړه څنگه شو؟ ایا زما خبره سمه نه وه؟ او هغې ښځې چې ستا مریی یې ژوبل کړې و، همغه ځوانه وینځه ده چې نوې یې زما لپاره اخیستې ده.

ومې ویل هو! دغه ځوانه ښځه ستا د خواجگانو د بد چلند له امله داسې غوسه شوې، چې فیصله یې کړې هېڅ یوه سړي ته به تسلیم نه شي.

غوره به دا وي چې ته څو ورځې هغه په خپل حال پرېږدي چې ورو ورو یې غوسه سره شي، راته شي او موافقه وکړي چې ته ور سره ویده شي.

بورا بوریاش وویل ته ددې بښځې درام کولو اندېښنه مه کوه. ځکه چې زه ځوانې بښځې ډېرې
بښې پېژنم او پوهېږم چې څه ډول یې باید رامې کړم.
دا لومړی ځل نه دی چې یوه پېغله او غوسه ناکه بښځه زما حرم سرای ته راځي او کله چې هغې
ته وایې چې له ما سره تفریح وکړي ډډه کوي.

ځوانې نجونې چې له ما سره نه وي ویدې شوې ډارېږي او خیال کوي چې یو سخت خطر دوی
ګواښي. خو کله چې ماته نژدې کېږي او زما ځوانې وګوري له ما سره داسې مینه کوي چې له هغه
وروسته تل شکایت کوي چې ولې زه خپل ټول وخت له هغوی سره نه تیروم.

بیا که د حرم سرای له نورو بښځو سره ساعت تېری کوم نو دوی بخیلي کوي او که زما ځوانې
بښکلا پر هغوی تاثیر ونه کړي. بیا زه درام کولو لپاره یوه ډاډمنه وسیله لرم چې هغه لرګی دی.
زه امر کوم چې ځوانه او یاغي نجلۍ پر مخې څملوي او خواجګان یې په لښتو داسې ووهي
چې له بدنه یې وینې وبهېږي او د شپې خوب ور نه شي.

دغه بښځه چې یو یا دوه ځله ووهل شي رام کېږي او هېڅکله به زما له امره سر غږونه ونه کړي.
بورا بوریاش له دې خبرې وروسته په خندا له مالرې شو او زه د مېلمستیا پر لور لاړم.
زما مریې کاپتا سره له دې چې د مینا له لاسه زخمی شو او له دې وروسته چې د مېلمستیا هال
ته راغی د ډېرو شرابو له امله یې خپل درد هېر کړ.

ډېر کسان ترې راتا و شوي ول او هغه یې اړکاوه چې ټوکې او ټکالې وکړي.
زما مریې چې د دغه کار بڼه وړتیا یې درلوده داسې خبرې او حرکتونه یې کول چې نور به یې
وځنډول.

د مېلمستیا په هال کې خلک داسې په تفریح او ساعت تېریو بوخت ول چې چا ماته توجه نه
کوله. ومې غوښتل چې ځان کاپتا ته نژدې کړم او هغه ته ووايم چې پاڅه او وتښته خو متوجه
شوم چې نورو زما مریې داسې راګیر کړی چې ما له هغه سره پټې خبرې نه شوې کولای.
پر دې سربېره کاپتا باوري شوی و چې پاچاشوی او ممکنه وه امر وکړي چې نور ما ووهي
ما نه غوښتل چې زما مریې په بابل کې ووژل شي او د هغه ژغورل مې خپله دنده بلله.
که څه هم هغه له مستۍ ځان ورک کړی و خو هر بل غلام چې د کاپتا پر ځای وای همدا کار به
یې کړی و ځکه چې ناڅاپه د بابل پاچا شوی و.

له کاپتا څخه چې تېر شو ما له مینا سره هم ژمنه کړې وه چې باید ترسره کړې مې وای.
د بابل پاچا ویلي ول. که دغه نجلۍ زما ښایست وګوري غوسه به یې سره شي او زما پر پښو
به راو لوېږي خو ما دغه خبره نه منله ځکه چې که مینا غوښتی چې ځان بورا بوریاش ته تسلیم
کړي تر اوسه به تسلیم شوې وای.

ماشک نه کاوه چې بورا بورياش به خپلو ایجرگانو ته امر کړی و. چې هغه په لښتو ووهي او
 ما نه غوښتل چې مینا د خواجگانو له لوري ووهل شي او بدن یې زخمي شي.
 ځکه چې مینا زما پر ژمنې باور وکړ او خپل چاقو یې ماته وسپاره، پردې سربېره موږ مصر
 یان دا نه شو منلای چې یوه ښکلې ښځه دې ووهل شي.
 ما دوه دندې درلودې، یوه دنده مې دا وه چې باید خپل مریي وژغورم او بله دنده مې دا وه
 چې د مینا د ژوند د ژغورلو لپاره د ملگرتیا ژمنه پوره کړم.
 د لومړنۍ دندې په ترسره کولو کې مې شک نه کاوه حتی که بورا بورياش په ماغوسه شوی
 هم وای، ځکه زما مریي کومه گناه نه وه کړې چې د بابل د اوسېدونکو په لاس ووژل شي.
 خود دویمې دندې په اړه لږ شکي وم. ځکه چې بورا بورياش ددې لپاره زه حرم سرای ته
 پرېښودم چې پر مایې اعتماد درلود او که ما مینا دهغه له حرم سرایه تښتولې وای دهغه له
 دوستۍ او اعتماد سره به مې خیانت کړی وای.
 خو مینا هم په ما اعتماد کړی و او تمه یې کوله چې زه به یې له بابل څخه وباسم، یا دا چې
 پرې نه ږدم چې په لښتو ووهل شي.
 که زه په بابل کې پاتې کېدم او له پاچا مې غوښتي وای چې مینا مه ووه نو هغه به هم زما
 غوښتنه منلې وای خو زه مجبور وم چې خپل مریي وژغورم او په بابل کې نه شوای پاتې کېدای.
 باید کاپتا مې له خان سره تښتولی وای.
 نو له دې کبله چې له کاپتا سره تښتېدم مینا یوازې پاتې کېده او پاچا به ووله.
 ددې لپاره چې پر هغې ظلم ونه شي نو مجبور وم هغه مې هم تښتولې وای. ان که د بابل پاچا د
 مینا تښتول د دوستۍ په خلاف یو عمل هم وبولي او فکر وکړي چې ما ورسره خیانت کړی دی.
 په نړۍ کې انسان تل په کارونو کې ازاد نه وي، ددې لپاره چې د انسان برخلیک ستوري
 ټاکي او کله چې انسان مجبور شي داسې کارونه وکړي چې پخپله یې کول نه غواړي.
 له همدې لامله مې شک څنگ ته کړ او هوډ مې وکړ چې هم کاپتا له مرگه وژغورم او هم مینا
 له هغه ظلمه چې ورته په تمه ده وژغورم.

اولسم خپر کی

د دوو کسانو د ژغورلو لپاره

له غرمې وروسته د سیند څنډې ته لارم او یوې کشتۍ ته چې لس پارو وړونکي یې درلودل ورنژدې شوم.

پارو وړونکو ته مې وویل زه پوهېږم چې نن د درواغو د پاچا د جشن ورځ ده او تاسې د وربشو اوبه څښلې دي، غواړئ نن تر شپې پورې تفريح وکړئ.

خو د جشن ورځې ډېرې ژر خلاصېږي، له هغه وروسته د لوږې او زحمت شپې، ورځې راځي او هغه څوک هوښیار دی چې د جشن او تفريح د ورځو له امله دوکته شي او د نورو ورځو فکر وکړي.

تاسې نن کار کولای شئ، ښه مزد به واخلي او په دې اجورې به له سبا تر دوو او نیو پورې خورئ او څښئ او له ښځو سره به خپل ساعت تېروئ. پارو وړونکو وپوښتل موږ باید څه وکړو؟

ومې ویل سره له دې چې نن د جشن ورځ ده، خو زما تره مړ شوی، ځکه چې خدايان کله وغواړي څوک مړه کړي نو بیا دا ورته مهمه نه ده چې هغه سړی په اختر کې مړ کړي که د ویر په ورځو کې.

زه مجبور یم چې د خپل تره د وصیت پر بنسټ نن شپه د هغه جنازه ولېږدوم او هغه ټاټوبي ته یې یو سم چې هلته یې نیکونه ښخ شوي دي. دا د میتاني هېواد سرحد ته نژدې ځای دی او له جنازې پرته زما کنیزه به هم له ماسره وي، ځکه چې یو ځوان سړی نه شي کولای خپل کارونه سمبال کړي او باید یوه ښځه ورته خواړه او اوبه برابرې کړي. موږ به نن شپه له دې ځایه حرکت وکړو، زه به ستاسو مزد د عادي مزد په پرتله دوه برابره درکړم.

پارو وړونکو وویل موږ چمتو یو چې تا خپل مقصد ته ورسوو خو د شپې پر مهال ددې سیند پر سر پاروونه وو.

ځکه چې د شپې مهال موزي او خطرناکې ارواوې د سیند پر دواړو غاړو یا منځ کې وي او نارې وهي چې موږ له دغو نارو او چیغو وېرېږو او ممکنه ده چې زموږ کشتی دوه شپې ومې ویل زه به همدا اوس یو پسه په معبد کې قرباني کړم چې موزي ارواوې موږ ته تاوان ونه رسوي.

کله چې مقصد ته ورسېدو زه به تاسې د سپینو هوډو کړی درکړم چې غږ به یې دومره زیات وي چې تاسې به د موزي ارواوو غږ وانه وړئ. پارو و هونکو و پوښتل ته کله راځې؟ ومې ویل څه نه شم ویلای چې کله به راشم خود شپې په لومړي ثلث کې به راوړسېږم خو په هر حال تاسې له خپل ماکو سره په همدې ځای کې ماته په تمه اوسئ او له دغه ځایه مه ښورئ. که اتفاقاً زه ناوخته راغلم همدلته په خپل ماکو کې ویده شئ خو ماکو بل ځای ته مه بیایئ. ځکه ممکنه ده زه په دویم ثلث کې یا هم سهار وختي د خپل تره له جنازې او کنیزې سره راشم او که تاسې ماکو بل ځای ته یوسئ تاسې به پیدا نه کړای شم. بیا مې هر پارو و هونکي ته د سپینو یوه یوه کړی ورکړه او ومې ویل دغه سپین زر له مخکې تاسې ته درکوم چې پوه شئ زه نن شپه حتماً راځم او خپل ماکو بل چاته په کرایه مه ورکوئ.

کله چې مقصد ته ورسېدو هر یوه ته به د سپینو څلور کړی ورکړم او ددې لپاره چې ما په لاره کې د سرو او سپینو په تمه ونه وژني ومې ویل تاسې پوهېږئ چې په بابل کې هېڅوک له ځان سره سپین او سره زرنه وړي بلکه حواله اخلي او کله چې مقصد ته ورسېدو حواله په فلز بدلوي.

زه چې هم کله خپل مقصد ته ورسېدم، خپله حواله به په فلز بدله کړم او ستاسې پاتې مزد به درکړم.

پارو و هونکو د سپینو زرو له ترلاسه کولو وروسته ډاډه شول که ما خپل مقصد ته ورسوي هر یو به پنځه کړی سپین زر ترلاسه کوي او اطمینان لري چې د شپې تر سهاره زما په تمه پاتې شي.

کله چې د سیند له څنډې ستون شوم یو کوچنی ژی مې واخیست او بیا معبد ته لاړم، هلته مې یو پسه حلال کړ او د پسه وینه مې په ژي کې واچوله او له هغه چاقو سره چې مینارا کړی و، د بورا بوریاش د حرم سرای پر لور روان شوم.

کله چې ما غوښتل حرم سرای ته ننوځم له وینې ډک ژى مې په خپلو طبي وسایلو کې کېښود چې څوک یې ونه گوري او کله چې خواجگانو ولیدم پر ما راتول شول. ما ورته وویل چې ددې لیونۍ ښځې د معالجې لپاره په درملو پسې تللی وم او تاسو باید ما دهغې کور ته ورسوئ.

خواجگانو زه دهغې کوټې ته بوتلم، ما ورته وویل ما له دې ښځې سره یوازې پرېږدئ چې د درملو په وسیله هغه موزي ارواوې چې دهغې په بدن کې دي او دا یې لیونۍ کړې ده، بېرته دهغې له بدنه راوباسم.

خواجگان ولاړل او ما مینا ته وویل نن شپه نیت لرم چې تال له حرمه وباسم او له ځان سره دې بوځم.

زه دې له دې هېواده باسې خو شرط یې دا دی چې ته به زما په امر کار کوي. مینا وپوښتل څه باید وکړم؟

وروکى ژى او چاقو مې وروښود او مې ویل زه دغه چاقو او ژى له تاسره پرېږدم او ځم سپارښتنه کوم چې زما له تگه وروسته هېڅوک دې کوټې ته رانه شي. کله چې تیاره شوه باید ددغه ژي سر خلاص کړې او لږ وینه ترې وباسې او په خپلو لاسونو، پښو او سښو یې وموښې او چاره هم خپل څنگ ته کېږدې.

زه به د شپې په سر کې ستا کوټې ته ننوځم، وبه وایم تا په دې چرې ځان وژلى دی، ته هم ځان په مړینې واچوه چې ټول باور وکړي ته ژوندۍ نه یې.

بیا به زه خواجگان قانع کړم چې تال له دې ځایه بهر باسې او بیا به تا په یو شي کې تاو کړم او له دې ځایه به دې وباسم، بهر به ستا لاسونه، پښې او سښې ووینځم او له ځان سره به دې بوځم.

مینا موافقه وکړه چې زما په پروگرام به عمل کوي او زه دهغې له کوټې راووتم، خواجگانو ته مې وویل چې هېڅوک حتی د حرم سرای ښځې او خواجگان باید د مینا کوټې ته دننه نه شي.

ځکه که څوک دهغې د کوټې دروازه خلاصه کړي او کوټې ته ننوځي هغه موزي ارواوې چې د درملو په وسیله دهغې ښځې له بدنه بهر شوې د دوی بدن ته به ننوځي او هغوی به لیوني کړي.

زه به په خپله د شپې په سر کې راشم او دهغې کوټې ته به ننوځم. خواجگانو په وحشت

سره وویل هېڅوک به ددې کوټې ته پرې نه ږدو. زه سلطنتي مانی ته لارم او زما مری لا هم د مېلمسیتا په حال کې و. یو شمېر کسان چې ډېر شراب یې څښلي و له ډېرې مستۍ د حال په یوې برخې کې ویده ول او نورو څه ناڅه مستي کوله، خو بورا بوریاش عادي او هوښیار و.

لمر د ومره ټیټ شوی و چې، زېره وړانگه یې کوټې ته لویدلې وه. ماله بورا بوریاش څخه بوښتنه وکړه چې څه وخت د درواغو د پاچا جشن پای ته رسېږي؟

هغه وویل کله چې لمر ولوېد دغه جشن به پای ته ورسېږي او ستا غلام به په هغو زهرو چې د هغه په شرابو کې اچول کېږي مړ شي.

بیاد هغه مړی په یوه لوی خټین لوښي کې اېښودل کېږي او هغه د مانی د دروازي په سر کې د هغو کسانو له مړیو سره کېښودل کېږي چې پر همدې ورځ د درواغو پاچاهان شوي ول.

ومي ویل بورا بوریاشه! زما غلام زما په شان مصری دی، هغه یې سنت کړی دی او زموږ خدايان وايي کله چې انسان مړ شي باید د هغه جنازه موميایي کړي چې په بلې دنیا کې ژوندی پاتې شي.

بورا بوریاش وویل کله چې جنازه موميایي شي پر جنازې څه کوي؟

ومي ویل له دې وروسته چې جنازه موميایي کړو هغه ښخوو. بورا بوریاش وویل زه موافقه کوم چې ستا د مړي جنازه د خپلو دودونو په اساس موميایي کړي.

خو وروسته باید جنازه موږ ته وسپاري چې هغه په خټین لوښي کې واچوو او د دروازي پر سري کېږدو.

ومي ویل، د اشرافو د جنازې موميایي کول شپېتو یا اویا ورځو ته اړتیا لري، خو د مریانو جنازه په ډېرشو ورځو کې هم موميایي کېږي. بورا بوریاش وویل ډېر ښه د هغه جنازه په ډېرشو ورځو کې موميایي کړه.

ما ځواب ورکړ دغه کار دلته نه شي پیلېدای، ځکه که زه په دې مانی کې د خپل مړي جنازه موميایي کړم، ټول کسان چې دلته دي ان تاسې به د جنازې د خطرناکو بویونو له امله مړه شئ.

او باید ووایم چې دغه جنازه باید سمدستي موميایي شي ګنې د بابل ګرمه هوا به

همدا نن شپه جنازه خرابه کړې او بیا یې نه شو مومیایي کولای.
له همدې لامله اجازه را کړې، کله چې نن شپه زما مریې مړ شو زه یې مړې له ماښې بهر
کړم چې د سیند پر غاړه په یوې لیرې پرته سیمه کې هغه مومیایي کړم او له نن شپې څخه
چې له دې ماښې څخه ووځم تر دې پورې به ما ونه گوري.
باید ته مې و هم نه گوري ځکه چې که په دغو دېرشو ورځو کې زه تا ته نژدې شم نو د
جنازې بویونه به دې مړ کړي.

بورا بوریاش وویل زه هم تر دېرشو ورځو پورې له تاسره کار نه لرم تر هغه پورې چې
بېرته راستون شي.

ځوان لمر ته وکتل او ویې ویل، دا دی لمر ولوبد، جشن پای ته رسېدلی او تر
خوشېو پورې به ستا مریې ته زهر ورکړي.

ورشه او څارنه یې وکړه چې ستا په شتون کې چې ډاکټر یې دغه سړي ته زهر ورکړي
په داسې حال کې چې موږ په دغو خبرو اخته وو، زه د ماښې د نوکرانو له حالته پوه
شوم، چې جشن پای ته رسېدلی، ځکه چې ناڅاپه ټول د کاپتا له شاوخوا لېرې شول.
خو کاپتا چې د ډېرو شرابو له امله نشه و د نوکرانو د حالت په دغه بدلون پوه نه شو.
ما ځان د بورا بوریاش ډاکټر ته ورساوه او هغه ته مې وویل چې پاچا ماته حکم کړی
چې پنخپله دغه سړي ته زهر ورکړم.

نوموړي ډاکټر زما خبره ومنله ځکه چې پردې سربېره چې فکر یې وکړ زه دروغ نه وایم
د درواغو د پاچا د جشن پر ورځ یې دومره شراب څښلي ول چې په خپلو پښو نه شوای
درېدای.

کله چې پوه شو د زهر و د ورکولو دنده پاچا ماته سپارلې نو خوشحال شو او ویې ویل
ایا پوهېږې چې باید مقتول ته کوم زهر ورکړې؟

ما وویل هو زه د زهر په پېژندلو کې د بابل تر ټولو ډاکټرانو ښه پوهه لرم.
د پاچا ډاکټر چې له ډېرې مستۍ یوه او بل اړخ ته ځنگېده وویل له دې وروسته چې
ستا مریې مړ شو زه باید هغه معاینه کړم چې یقین وکړم هغه مړ شوی دی ښه؟

ما ورته وویل کله چې هغه مړ شو زه به تا ته خبر درکړم چې راشې او هغه معاینه کړې.
د بابل د پاچا ډاکټر وویل زه ځم لږ ویده کېږم کله چې ستا مریې مړ شو راشه او ما
خبر کړه او که ویده وم راوینس مې کړه.

ومې ويل همدا کار به وکړم، چې پوه شې زما مریې مړ شوی دی.
کله چې د پاچا له ډاکټره جدا شوم په شرابو کې مې لږ اږيږم و اچول اږيږم مې دومره
واخيستل چې زما مریې د شرابو له څښلو وروسته داسې بېخوده شي چې نور فکر وکړي
هغه مړ شوی دی.

بيا له ترياکو سره ګډه شراب په لاس، او کاپتا ته ورغلم او هغه ته مې وويل ته نن د
څلورو فصلونو پاچايې او ټول دې په همدې نوم پېژني، زه هم دا خبره تاييدوم چې ته د
بابل پاچايې.

خو لکه څرنگه چې پوهېږې زه ته يم راغلی چې د تل لپاره په بابل کې ژوند وکړم او
اوس غواړم ولاړ شم خو تر تګ وړاندې يوه هيله لرم چې بايد ومنل شي.
کاپتا وپوښتل څه هيله لرې؟

ما وويل زما هيله داده چې پخپلو لاسونو يو جام شراب درباندي وڅښم چې مصر ته له
ستنيدا وروسته ټولو ته ووايم زه سينو وه ابن الحمار هغه څوک يم چې پخپلو لاسونو مې د
بابل پاچا ته شراب ورکړي دي، نور به ماته په لويه سترګه ګوري او زما عظمت به وستايي.
کاپتا وويل ما نن په کافي اندازه شراب څښلي دي نورو ته مې زړه نه کېږي خو له دې
چې ته وايې هيله داده چې پخپلو لاسونو پر ما شراب وڅښې او ما هم تراوسه پورې د
شرابو جام نه دی رد کړی څښم يې.

سره له دې چې پوهېږم بيا يې داسې مست شم چې له ځايه به نه شم پاڅېدای. بيا يې زما
د شرابو جام واخيست او په يوه ساه يې وڅښه او تش جام يې ايسته ګوزار کړ.
په دې وخت کې څراغونه ولګېدل او پر ماني چوپټيا خوره شوه ځکه چې ټول پوهېدل
د تفريح او ساعت تېري وخت تېر شو او که څوک له دې وروسته ساعت تېري او مستي
وکړي به وژل شي.

خوشبې وروسته زما مريه د پاچاهۍ تاج له خپل سره ليرې کړ او ويې ويل دغه خولۍ
زما په سر کې وړه ده، پر سر مې فشار راوړي، د سر هډوکۍ مې درد کوي او په پښو کې
هم د ستومانۍ او پرکالۍ احساس کوم، سترګې مې داسې درنې شوې چې زه فکر کوم
بايد ويده شم.

کاپتا همغلته چې ناست و اوږد وغځېد او شېبه وروسته ويده شو زه پوهېدم چې دغه
خوب چې د ترياکو له امله دی خوشبې وروسته ورو ورو درنېږي او داسې کېږي چې که

څوک کاپتا وگوري گمان کوي چې مړ شوی دی.

د مانۍ نوکرانو هغه خولۍ چې کاپتا له خپله سره لېرې کړې وه بېرته د بورا بوریاش پر سر کېښوده او د پاچاهۍ کالي یې واغوستل.

د بابل حقیقي پاچا بېرته په تخت کېناست او ویې ویل سره له دې چې نن د جشن او تفريح ورځ وه، خو زه ډېر ستومانه شوم، ځکه چې د جشن پر ورځ انسان تر نورو ورځو ډېر ستومانه کېږي.

له دې کبله چې سترې یم باید ویده شم او ډېر ژر هغه کسان چې نشه شوي او دلته ویده دي د سوتیو په زور له مانۍ وباسئ او دغه احمق (اشاره یې کاپتا ته وه) چې کله یې ساه بېخي له بدنه ووته په یوه خټین لوښي کې کېږدئ.

د مانۍ نوکرانو ویده او مست کسان په سوتیو وهل او په خوشېبو کې چې نشه کسان را بیدار او ویده راوینس شول ټول وتښتېدل.

زه کاپتا ته نژدې شوم او ومې کتل چې د مرگ ټولې ظاهري نښې پکې راڅرگندې شوې دي.

مړیانو ته مې وویل ورشئ د پاچا طبیب ته ووايست چې دلته راشي او دغه سړی معاینه کړي چې پوه شي مړ شوی دی.

مړیان ولاړل، د بابل د پاچا ډاکټر یې راووست هغه چې د مستۍ په وخت ویده شوی تر نیم ساعت زیات خوب یې نه و کړی او لا نشه وپه نیم کېنو سترگو راغی.

زه پوه شوم چې هغه په دې وخت کې د څیرې او سمې معاینې حوصله نه لري او که یې معاینه کړی هم وای بیا به یې هم تصور کاوه چې هغه مړ شوی دی.

خو د بابل د پاچا ډاکټر چې غوښتل یې ژر ستون او ویده شي زما غلام یې برسېرن وکوت او ویې ویل بې شکه هغه مړ شوی دی، په خټین لوښي کې یې کېږدئ او د مټې خاورې په خټې یې سربند کړئ.

د بورا بوریاش مړیانو زما مړیې په یوه لوی خټین لوښي کې کېښود او کله چې مړ ییانو غوښتل د مټ خټه جوړه کړي، ما پاچا ته د هغه وعده ور په زړه کړه او ومې ویل چې باید د کاپتا جنازه ماته راکړي چې یو یې سم او مومیایي یې کړم.

بورا بوریاش مړیانو ته وویل مصري ډاکټر سیندووه دا اجازه لري چې د دغه سړي جنازه له مانۍ بهر کړي او هغه مومیایي کړي او باید څوک ورته مزاحمت ونه کړي.

پاچا وویل پام کوي چې کله هغه له دې ځايه ووت تردېرشو ورځو پورې بايد په ماني گام کېږدي او که يې غوښتل ماني ته راشي په سوتيو يې وشرې، ځکه چې دغه سړی موميایي کوي. بنيایي له ځان سره خطرناکې ارواوې راوړي او ما به ووژني.

ما چې له مخکې یو روان تخت برابر کړی و د کاپتا د جنازې خټين لوښی مې واخيست. روان تخت ته مې منتقل کړ او په لاره کې مې د مټ خټې په برخه کې څو سوري جوړ کړل چې زما د مريي ساه بنده نه شي.

کله چې ډاډه شوم کاپتا د بابل د پاچا له ماني بهر شوی دی او په روان تخت کې په خټين لوښي کې دی، نو زه د بورا بورياش حرم سرای ته ولاړم، خواجگانو ته مې وویل څم چې پر مينا د درملو اغېز وگورم.

کله چې د مينا کوټې ته ننوتم گورم چې مينا زما خبره منلې او خپل مخ او لاسونه يې په وينې ککړ کړي دي او تر څنگ يې په وينو ککړه چاره هم پرته ده.

په مصنوعي وحشت سره له کوټې راووتم او خواجگان مې راوغوښتل هغو ته مې وویل ايا ليوني شوي ياست چې بيا مو دغې ښځې ته چاره ورکړې ده چې ځان يې وژلی دی.

کله چې خواجگانو وينې وليدې له ډاره ورپرېدل او چا جرئت نه کاوه چې وړاندې راشي وگوري چې ايا مينا په رښتيا مړه شوې ده که لا ژوندی ده ځکه چې ايچرگان له وينو ډارېږي او هېڅکله چمتو نه دي چې په وينو يوې ککړې جنازې ته لاس ورننږدې کړي.

ټولو حيرانه او لرزانه ننداره کوله او د هغوی ترهېدلو سترگو پوښتنه کوله چې موږ څه بايد وکړو؟

هغوی ته مې وویل په دې پېښې کې تاسې هم زما په اندازه يا ترما زيات مسوليت لرئ، ځکه چې زه ډاکټر یم او راغلی یم چې دغه لیونی ښځه معالجه کړم.

يو ځل مې ستاسې په مخکې له هغې چاقو واخيست خو نه پوهېږم چې هغې څنگه بيا چاقو تر لاسه کړ او ځان يې وواژه.

اوس يوازې لاره دا ده چې زه دغه ښځه په يوه گيلم کې تاو کړم او له دې ځايه يې بهر کړم. تاسې بايد همدا نن شپه يا سهار وختي يو بله وينځه واخلي او د هغې پر ځای يې

وساتئ او که بورا بورياش پوښتنه وکړه چې ولې ددې وينځې خبره بدله شوې ده ووايئ چې ددغې ښځې په بدن کې موزي ارواوې ننوتلې وې او خبره يې ورته بدله کړې ده.

ايچرگانو يو بل ته وکتل او ويې پوښتل موږ فلز له کومه کړو چې وينځه پرې واخلو.

ومې ویل زه به د وینځې بیه درکړم او کله چې مونږ وینځه واخیسته او حرم سرای ته مو راوسته، هغه سینگار کړی او دا ورزده کړی چې څنگه د بورا بوریاش هرکلی وکړي. زه باوري یم چې کله د بابل پاچا وگوري چې وینځه رام شوې دومره به خوشحاله شي چې د هغې د خبرې د بدلون فکر به ونه کړي. بیا مې دوه ټوټې زر چې د یوې بنکلي وینځې د بیې دوه برابره کېدل ایجراگانو ته ورکړل هغوی یو گیلیم راوړ او مینا مې په گیلیم کې تاو کړه.

له دې پرته چې د توضیحاتو لپاره معطل شم مینا مې په اوږه کړه او له حرم سرایه ووتم. ځکه چې پوهېدم کله چې یو کار باید په بېره ترسره شي هر څومره چې پرې لږ خبرې وشي ښه به وي.

ځکه د ډېرو خبرو له امله ستونزې راوړلې چې په خلکو کې وېرې او شک ته لمن وهي او ټول ایجراگان ډېر ډارن او کمزوري کسان دي. مینا مې هم روان تخت ته ولېږدوله، زه هم سپور شوم او حرکت مو وکړ چې لږ وروسته سیند ته ورسیدو.

سیند ته له رسېدا مخکې مې د روان تخت بار وړونکو ته وویل چې روان تخت پر ځمکه کېږدي او لومړی مې هغه خټین لوبښی چې کاپتا پکې و، د هغو په وسیله کشتی ته ولېږد او بیا مې د روان تخت بار وړونکو ته وویل اوس له تخته کوز شئ چې د خپل غلام روح هم له دې ځایه بهر کړم.

کله چې راغلاست ما به ونه گوري ځکه چې زه به تللی یم او روان تخت به همدلته پاتې وي او هغه تاسو وړولای شئ.

له دې وروسته چې بار وړونکي لاړل ما مینا له روان تخته کوزه کړه، هغه مې د سیند څنډې ته یوړه او خوشې مې کړه چې خپل لاسونه او پښې وویځي. له هغه وروسته له مینا سره یوځای په کشتۍ کې سپور شوم او په توره تیاره کې زموږ کشتۍ حرکت وکړ او له ساحله لېرې شو.

پارو وهونکي د مینا په لیدو حیران شول، ځکه چې مخکې مې ورته ویلي وو چې خپله وینځه هم له ځان سره سفر ته بیا یم، هغوی فکر کاوه چې دا زما وینځه ده.

په دې ډول زه په یوې شپې کې له بابله ووتم، له هغه ټاټوبي چې ښایي هلته مې د طبابت له لارې ډېره شتمني گټلې وای.

اتلسم خپر کی

مینا او له بېهوشي څخه د کاپتا وینېدل

کله چې له بناره دو سمره لېرې شوو، چې د بابل د بنار روښنایي موندلیدله مینا، په مصري ژبه خبرې پیل کړې چې پارو و هونکي پرې نه پوهېدل ویې ویل، زه نن ستا دکار له امله گنده او بوینه شوم.

ومي پوښتل د څه لپاره گنده شوي؟

مینا وویل، ددې لپاره چې تاراته وویل خپل مخ، لاسونه او پښې په وینو سره کړم. اوس چې هر څومره ځان و وینم د وینې بوی مې له بدنه نه لېرې کېږي. ومي پوښتل له دې خبرو ستا مقصد څه دی؟

مینا وویل، مقصد مې دادی چې تا دوکه کړم او اړه دې کړم چې د وینې له لامله پلټه او بوینه شم.

ومي ویل، ای پستې ښځې، زه دومره سترې یم چې ستا د خبرو حوصله نه لرم او پرېږده چې ویده شم، ځکه هغه زیار چې ما ستا د ژغورلو لپاره گاللی زما د ټول عمر ستر زحمت دی.

د مصر له دارالمماته وروسته مې د غسې زیار نه و گاللی، ځکه هغه زحمت چې ما وگاله که یوازې بدني وای دومره به سخت نه و، خو کله چې انسان د بدني زحمت تر څنګ له روحي پلوه هم تکلیف وکړي نو بیا دېر ستومانه کېږي او مانن روحي او بدني دواړه زحمتونه گاللی دي.

پر دې سربېره ستا د ژغورنې لپاره ما دېر مادي تاوان هم کړی دی.

ځکه که ته نه وای، له مادي نه وای غوښتي چې تا و ژغورم او له حرم سرايه دې وتښتوم، زه به څو ورځې وروسته د بابل د ستر ډاکټر په توگه ددغه هېواد د پاچاه ښي اړخ کې ناست وم او دومره سره او سپین به مې تر لاسه کړي ول، چې دې ما کوته ورته

ماکو به هم نه شوای وړلای

خو تا مجبور کړم چې له دې گتې تېر شم او تاله بابل و تنستوم.
هر کال به پر همدې ورځ یوه کڅوړه ایرې پر ځان اچوم چې په یاد ولرم چې نن زما د
عمر یوه سپېره ورځ وه.

مینا وویل که ته ما دومره سپېره بولې چې له امله یې په تابدې ورځې راغلې نو ښه به
دا وي چې زه ځان سیند ته واچوم، چې ته زما له شره خلاص شي.
له دې خبرې وروسته مینا و خوځېده چې ځان سمندر ته واچوي.
خو ما و نیوله او ومې ویل مینا سره له دې چې ما نن ډېر تکلیف کړی او لوی تاوان مې
زغملی، خو د ډاډگېرنې لپاره دغه وسیله لرم چې ته مې ژغورلې یې.

که ته ځان اوبو ته واچوې نو زما بد بختي به ډېره شي، ځکه چې پوه به شم له دې ټولو
هڅو سره سره مې ته ونه ژغورلای شوې زه تا ته د مصر او بابل په ټولو خدایانو قسم درکوم
چې له دې فکره تېره شه او ویده شه او که خوب نه درځي په یوې څنډه کې کېنه چې زه
ویده شم.

ښځه غلې شوه، دبېرې په یوې څنډې کې کېناسته او ما هم پر خپل سر هغه گیلیم چې
مینا مې پکې تاو کړې وه راکش کړ چې ویده شم.

سره له دې چې د پسرلي د فصل څوارلسمه شپه وه او بلبلا نو د سیند پر دواړو غاړو
سندري ویلې او د سیند په دواړو غاړو کې د لک لک اوازونه اورېدل کېدل خو د شپې په
مهال د اوبو د سر هوا سره وه.

له څو شېبو وروسته مینا هم تر گیلیم لاندې راسره یوځای شوه او ویې ویل له دې کبله
چې پوهېږم هوا سره ده نوزره مې غواړي ځان درنېژدې کړم چې زما د بدن تودخه دې گرم
کړي.

زه د مینا په غږ سره ویده شوی وم، سهار چې له خوبه پاڅېدم احساس مې وکړ چې
کشتی ولاړه ده او حرکت نه کوي.

پاڅېدم گورم چې پارو وهونکي پارو نه وهي، ومې وویل ولې پارو نه وهي.
هغوی وویل موږ له شپې تر سهاره پارو وهلی او اوس مولا سونه د پارو د لرگیو په
شان وچ شوي دي، ملاوې مو خوږېږي، نور پارو نه شو وهلاي او باید ډوډۍ وخورو.
دوی ویل هاغه د سین پر غاړه یو کلی لیدل کېږي ولاړ شه او له دې کلي څخه موږ ته

غوښه او مستې راوړه چې ویې خورو او ماره شو. ومې ویل او س د ډوډۍ خورولو وخت نه دی، زه به غرمه چې کوم کلي ته ورسېدو ستاسې لپاره خواړه برابر کړم او تاسې به ماره شئ. ماتاسې ته وویل چې باید ډېر ژر ځان خپل پلرني ټاټوبي ته ورسوم، که تاسې دلته ډوډۍ وخورئ زموږ تگ به ټکنی شي. په دې هم پوه شئ چې که زما امر ونه منئ، نو زه چې یو پیاوړی کوډگریم ټولې موزي ارواوې به وگمارم چې پر تاسې حمله وکړي او ستاسې د بدن غوښې ټوټه کړي او وبه مو خوري.

سره له دې چې بابلیان له کوډو ډارېږي خو زما له گواښه ونه وپرېدل ځکه چې پوهیدل ورځ ده، لمر ځلېږي او په دې وخت کې له موزي ارواوو څوک نه ډارېږي. بیا مې واورېدل چې یوه پکې ویل هغه یو کس دی او موږ لس تنه یو، هر کار چې وغواړو په هغه یې کولای شو.

کله چې بل پارو وهونکي دغه خبره واورېده خپل پارو یې پورته کړ چې ما په سر ووهي خو په دې وخت کې د خټین لوښي له منځه زما د مریي کاپتا غږ پورته شو. پارو وهونکو فکر کاوه چې په دغه لوښي کې زما د تره جنازه ده، کله چې پوه شول جنازه ژوندۍ شوې ده، دومره وډار شول چې یو په بل پسې یې ځانونه اوبو ته واچول او ماکو نور پارو وهونکي نه درلودل خو ما وکړای شول چې ماکو د سیند څنډې ته بوخم او هلته مې لنگر واچاو چې د اوبو بهیر کښتۍ یو نه سي.

مینا چې له خوبه پاڅېدله د سروېښتان یې جوړول، زه یې په کتو ډېر خوشحال شوم ځکه چې مینا تر هغه ډېره ښکلې ده چې ما د بورا بوریاش په حرم سرای کې لیدلې وه. کاپتا د خټین لوښي له منځه نارې کړی اولاس او پښې یې وهل، زه ورنژدې شوم او د لوښي سر مې مات کړ، ځکه چې د مټ خټه وچه شوې وه.

کاپتا له لوښي سر راوايست، حیران حیران یې شاوخوا کتل او ویې پوښتل دا کوم ځای دی او زه چېرته یم؟ زما د پاچاهۍ خولۍ چېرته ده؟ ولې د پاچاهۍ کالي نه لرم؟ فکر کوم چې لوخ یم، ساره مې کېږي او پښې مې داسې بې حسه شوې لکه چې یوه زهر لرونکي مار چيچلی یم...

سینووه... سینووه! پام کوه چې ما ونه کړوې او دوکه مې نه کړې ځکه چې د بابل پاچا یم او پاچا داسې څوک نه دی چې ټوکې ورسره وشي یا دوکه کړای شي. ما هم ددې لپاره چې کاپتا ته مې سزا ورکړې وي او د هغه پروڼۍ سپین سترگي جبران

شي، ومې ويل تا هېره کړې چې پرون کله له بابل و تلو تا دومره شراب و څښل چې نشه شوی وي هڅه دې وکړه چې په کښتۍ کې پارو و هوڼکي ژوبل کړې او تل دې همدا ويل چې د بابل پاچايي او عدالت اجرا کوي.

کله چې پارو و هوڼکي له تا په تنگ شول مجبور شول چې تا په دې لوبښي کې بندي کړي چې هغوی ژوبل نه کړي.

کاپتا سترگې پټې کړې او په چورت کې ولاړ.

له دې وروسته چې سترگې يې خلاصې کړې ويې ويل زه به نور شراب ونه څښم ځکه چې د شرابو نشې زه له حيرانوونکي خوب سره مخامخ کړم، ما کتل چې د بابل پاچايم او په خلکو کې عدالت اجرا کوم.

بيا مې وليدل چې د بابل د پاچا بورا بورياش حرم سراي ته ننوتم او غوښتل مې له يوې ناپوهې ښځې سره خبرې وکړم خو هغې پر ما حمله وکړه او زه يې ژوبل کړم. نورې پېښې هم وشوې چې اوس مې په ياد نه دي.

د دې لپاره چې سرخوږ لرم او غواړم هغه درمل را کړې چې نشه کسانو ته يې د نشې، مستي او سرخوږي د ورکېدو لپاره ورکوي.

په داسې حال کې چې زما مريي دغه خبرې کولې ناڅاپه يې د کښتۍ په منځ کې مينا وليده، خپل سريې چې له ختین لوبښي را ايستلي و، بېرته ښکته کړ، زگيروي يې پيل کړل او ويې ويل، باداره زه لاهم خوب گورم او هغه ښځه وينم چې د بورا بورياش په حرم کې وه ... اې د مصر خدايانو له ماسره مرسته وکړئ، ځکه لږ پاتې ده چې لېونی شم.

کاپتا په ختین لوبښي کې په ژړا شو او شېبه شېبه يې ويل زه لیونی کېږم، له دې وروسته به عقل ونه لرم او د نورو لیونیو په شان به مالم له ښاره وباسي.

مينا لوبښي ته نژدې شوه او د کاپتا د سر وېښتان يې ونيول، د هغه سريې راپورته کړ او ويې ويل ښه ماته وگوره ما پېژنې کنه؟

کاپتا په ژړا وويل ته همغه يې چې په خوب کې دې پر ما حمله وکړه او زما شونډه او پوزه دې ژوبله کړه ... اې د مصر خدايانو! پر ما ور حمېږئ ... او ماله دې وژغورئ.. اې د مصر خدايانو! زه پوهېږم چې تاسې پر ما په قهر شوي ياست او دغه ښځه مو زما خوب ته راوستې ده.

ددې لپاره چې کله زه بابل ته ننوتم ستاسې عبادت مې پرېښود او د بابل د خدايانو

عبادت مې وکړ، خو له دې وروسته به يوازې ستاسې عبادت کوم.

مينا خپل بوت له پښې وايست، دوه ځله خو ورو يې کاپتا پر سرواوه او ويې ويل له دې کبله چې په خوب کې دې ماته سپکاوی وکړ داستا د ناسم خوب سزا ده چې پوه شې اوس ويده نه بلکې وينې يې.

خو کاپتا نور هم وژړل او ويې ويل اوس هم ويده يم، ځکه اوس هم هماغسې احساس کوم لکه څنگه چې دې په خوب کې په بوتانو وهلم دغسې مې دادی په وينه هم وهي. ما کاپتا ته وويل اوس په رښتيا وينې شوی يې او بايد ونه ژاړې، له لوبښي راووځه چې زه دې نشه معالجه کړم.

خو کاپتا له ختین لوبښي بهر نه شور او تلاي، ما ورسره مرسته وکړه چې له وړو کي ختین لوبښي څخه راوځي.

ددې لپاره چې له رگونو يې شراب ووځي هغه ته مې مسهل (جولاب) ورکړل ځکه له دې وروسته چې شرابي د نشې له اوږده خوبه راوينې شي نو د نشې د ختمولو اغېزمن درمل جولاب دي.

له دې کبله چې زما مریي د شرابو له نشې پرته د اپيمو نشه هم درلوده نو ددې لپاره چې هغه د ترياکو له اغېزو خلاص کړم يو پړی مې د هغه پر ملاپورې وتاړه او په سين کې مې واچاوه.

زما مریي له دې وروسته چې د درملو اغېز څرگند شو د شرابو له نشې خلاص شو او ويې ويل نور د سردرد نه احساسوم خو داسې ښکاري چې لاسم له خوبه نه يم راوينې شوی، ځکه چې نور خوب هم راځي.

پوه شوم چې خوب ته لېوالتيا يې د ترياکو د نشې له امله ده چې، ژر له منځه نه ځي او يوه موده پاتې وي.

ما ورته وويل بله ورځ به د نن ورځې يوه ستونزه هم ونه لرې او بېخي به معالجه شې. له دې کبله چې ددغې ښځې د سزا له لامله او دغه راز زما د سپارښتنو د ستونزو له امله دې ښه سزاليدلې ده زه ستا سپين سترگي بښم.

کاپتا وويل ايا ما ستا پر وړاندې سپين سترگي کړې ده؟

ومي ويل، هو! ته پرون د ډېرو شرابو او د نورو د ملنډو له امله چې پر تايې وهلې داسې سپين سترگی شوی وې چې دوه ځله دې زما پر وړاندې بې ادبي وکړه.

خو ددې لپاره چې پوه شي د یوه مالک او یوه غلام ترمنځ څه توپیر موجود وي زه تا
بښم.

خو په دې پوه شه، که ما پرون د لمر لوېدو پر وخت له مرگه نه وای ژغورلی نو اوس به
په دې چاټۍ کې مړ نه نور وچاټیو سره د بابل د پاچا د ماڼۍ د دروازي پر سر وي ځکه چې
بورا بوریاش وژلې.

بیا مې پرونی پېښه ورته په تفصیل سره بیان کړه، کاپتا باور نه کاوه او تصوریې
کاوه چې زه درواغ وایم، خو د مینا شتون هغه اړکړ چې هر څه چې زه وایم پرې باور وکړي
له دې وروسته چې هغه مې پوه کړ، پرون کوم خطر ورته متوجه و، ومې ویل:
سره له دې چې موږ له بابل ټنټېدلې یو، خو لا له دې ښاره دومره لېرې شوي نه یو،
چې خپل ځان خوندي وبولو او که د بابل پاچا موږ ونیسي نو د بابل له دېواله به مو سرپه
څړۍ راخوړند کړي.

ددې کشتۍ پارو و هوښکي هم ټنټېدلې دي او موږ به له هغوی پرته پارو ونه شو
وهلای چې ځان د میتاني ټاټوبي ته ورسوو.
ته چې زما مریې یې او س باید یوه چاره ولټوي چې موږ ژر د بابل له گاونډه هم لېرې
شو.

خو له دې کبله چې موږ له پرون غرمې راهیسې څه نه دي خوړلي خوړو ته اړتیا لرو، لاړ
شه او له هغه لېرې کلي څخه زموږ لپاره خواړه راوړه. د تگ او راتگ په وخت کې خپل
عقل وکاروه چې موږ څه ډول ټنټېدلې شو او ځان د بورا بوریاش له شره ژغورلای شو.
کاپتا د مسوله دوو کړیو سره ولاړ.

دی چې کله بېرته راستنېده نو پر اوږو یې یو بار را لېږد او، ما ولیدل چې دوه منگي
شراب او یوه اندازه خواړه د هغه په پټي کې تر سترگو کېږي
ومې ویل کاپتا فکر دې وکړ چې څه باید وکړو؟

کاپتا وویل هو باداره! کله چې زه له دې ځایه خوړو پېرودلو ته روان شوم فکر مې
وکړ او په بیرته ستنیدا کې مې هم فکر وکړ، پوه شوم چې ما پرون خوب نه لیده او هغه څه
چې ما کتل په وینښه کې تېر شوي ول.

نو شراب گناه نه لري ځکه هغه څه چې ما کتلي د نشې له امله دي، ما غلطې کړې او
توبه مې وکړه چې نور به شراب نه څښم.

کاپتا دغه خبره وکړه او له دې پرته چې زما اجازې ته وگوري یو منگی یې را واخیست، د شرابو څښل یې پیل کړل او شېبه په شېبه یې د ساه اخیستلو لپاره منگی له خولې لیرې کاوه او د مصر پر خدايانو ان د بابل پر خدايانو یې سلام وایه او له دې وروسته چې دومره شراب یې وڅښل چې نور یې په خېټه کې ځای نه و، منگی یې د کښتۍ تر درازې چوکۍ لاندې کېښود ځکه دغه ځای سوړ او مناسب و او پخپله د کشتۍ پر غولي اوږد و غځېد او ویده شو.

زه له دې حرکت داسې غوسه شوم چې غوښتل مې د کشتۍ په یوه پارو هغه ووهم او سزا ورکړم. خو مینا مخالفت وکړ او ویې ویل ستا مریې ډېر د هوښیاری کار وکړ، موږ هم باید له هغه درس واخلو او شراب وڅښو چې مست او تاند شو.

ځکه چې نن د خوشحالی ورځ ده، بورا بوریاش که هره رنگه وسیله ولري او څومره ژر چې اقدام وکړي موږ ته نن نه شي را رسېدای چې ومو نیسي.

موږ باید له دې پسرلۍ ورځې استفاده وکړو چې غنم د سیند تر څنګ شنه شوي لک لکونه سندرې وایي او هیلۍ په جگو ورمېړنو الوت کوي چې لارې شي ځانونو ته خالې جوړې کړي او هگۍ واچوي.

بنایي بله داسې ښکلې او زړه را کښونکې ورځ زموږ په برخه نه شي.

دې خبرې پر ما ډېر اغیز وکړ او مې ویل، مینا! کله چې زه په بابل د منجمینو د کتو لپاره د هغو برج ته تللم له هغوی مې اوریدل چې د انسانانو برخلیک د ستورو له لوري ټاکل کېږي او موږ به ونه کړای شو چې خپل برخلیک بدل کړو.

ځکه خو زه ستا وړاندیز منم، نن ورځ به دلته په خوشالۍ تېره کړو او له دې امله چې هوا گرمه شوې ده غوره ده چې اوبو ته ور ګډ شو او ځانونه یخ کړو.

کالي مو وایستل او په سیند کې مو ولامبل.

کله چې ښه یخ شو او بېرته ما کو ته ستانه شوو، ډوډۍ مو وخوره او شراب مو وڅښل. مینا ددې لپاره چې ماته وښيي خپلو خدايانو ته څنګه ګډېږي د کشتۍ په غولي کې ونځېده، ما ورته وویل مینا! له دې زیاته مه ګډېږه.

ښځې پوښتنه وکړه ولې له دې زیات ونه ګډېږم؟

ما وویل ډېره ښکلې یې، کله چې ګډېږي نوره هم ښکلې کېږي او کله چې پخپل نظر سره چې د سیند په اوبو کې د سپوږمۍ درنا په شان ده، ماته گوري نو زه ډېر بې تابه کېږم.

(دلته د بښځې نظر د سین په اوبو کې د سپوږمې له رڼا سره تشبیه شوی هغه هم په رڼا ورځ
نوبنایي عجیبه ښکاره شوې وي، خو په دې کتاب کې تشبیهات او د مطالبو د بیان روده
مصري ده، ځکه چې لیکوال خپل ټول مطالب او پېښې له تاریخه اخیستي دي، نو باید
لوستونکي پر ژباړن نیوکه ونه کړي چې ولې یې په ژباړه کې هم د مینا نظر د سیند په
اوبو کې د سپوږمې رڼا بللې ده. ژباړونکي)

خو زه نه غواړم چې یوې بښځې ته ووايم چې هغه زما خور ده، ځکه چې یو ځل مې یو
بښځه خپله خور کړه او داسې یې بد مرغه کړم چې هېڅ مصري ډاکټر هومره نه دی بد بخته
شوی.

مینا وویل، داسې ښکاري ستاسې په هېواد کې بښځې نارینه غلطوي او هغوی
بد بخته کوي، خو زه نیت نه لرم چې تا دوکه کړم او بد بخته دې کړم.
زما خدای هم ماته ویلي چې باید ځان سړیو ته تسلیم نه کړم، مگر هغه وخت چې یو
سړی مې خوښ شي.

خو ما تر اوسه پورې داسې کوم سړی نه دی موندلی چې خوښ مې شي او ورسره
ساعت تېر کړم.

د اراته ووايه هغې بښځې چې بد بخته کړی وې د کوم وطن وه او څه ډول یې بد بخته
کړې.

ومې ویل ددې لپاره چې هغه زما خور شي زما ټوله شتمني یې رانه واخیسته، حتی
مجبوره یې کړم چې د خپل مور و پلار قبر هم خرڅ کړم او ما ونه کړای شول خپل مور و
پلار د هغوی په قبر کې ښخ کړم. مینا وویل ایا له خور کېدا ستا هدف دا دی چې غوښتل
دې له هغې بښځې سره ځمکې او گټه ترې واخلي؟
ومې ویل هو.

مینا وویل ددې لپاره چې له تا سره ځمکې له تا یې ټول شيان واخیستل او ته یې اړ کړې
چې د خپل مور و پلار قبر هم خرڅ کړې؟
ومې ویل هو.

مینا وویل دا د هغې بښځې کرڼه وه، که ستاسې په هېواد کې ټولې بښځې همدا سې دي
او ددې لپاره چې له یوه سړي سره ویده شي هر شی چې لرې هغه ترې اخلي.
ومې ویل نورې بښځې هم ددې لپاره چې کوم سړی ورسره ویده شي او یا ترې استفاده

و کړي له سړي يو شی اخلي.

په مصر کې هېڅ يوه ښځه د يوه شي له ترلاسه کولو پرته له کوم سړي سره واده نه کوي او يا نه ورسره ځملي.

مينا وويل دا ډېر وحشتناک دود دی، که زه سمه پوه شوې يم په مصر کې هر سړی چې وغواړي واده وکړي بايد شتمن وي او سره و سپين ورکړي او د کنيزې په شان ښځې واخلي گنې له ښځې به برخمن نه شي.

ومې ويل همدا سې ده خود سرو او سپينو اندازه سره توپير کوي هغه کسان چې بډای دي د ښځې د اخيستو لپاره ډېر سپين او سره ورکوي.

مينا وويل په دې ډول بايد حيران نه شو چې ولې ټولې ځان پلورونکې ښځې له مصره راځي.

ځکه هلته، چې د ښځې او مېړه ژوند يا د هغوی يو ځای کېدل په سرو او سپينو پورې تړاو لري، تر هغه چې مېړه سره او سپين ونه لري ښځه نه شي کولای، او تر هغه چې ښځه فلز ترلاسه نه کړي نارينه نه شي پيدا کولای.

په دې حالت کې نارينه او ښځې له يو بل سره علاقه نه پيدا کوي، يوازې له سرو او سپينو سره دلچسپي لري او هر څوک چې ډېر فلز ورکړي ښځه خپل زړه هغه ته ورکوي خوزه دهغه ټاټوبي يم چې هلته نارينه او ښځې د فلز لپاره له يو بل سره نه ځملي او هغه څه چې خدای وړيا ورکړي وي، نه يې خرڅوي.

زموږ په هېواد کې هېڅکله داسې نه دي اورېدل شوي، چې يوه ښځه د دې لپاره چې يو سړی له ځانه راضي کړي، هغه له ژوند او هستۍ وغورځوي او حتی د مور و پلار قبر يې واخلي.

هلته چې کله سړي او ښځې يو بل خوښ کړل مېړه او ماندينه شي، نه ښځه له سړي او نه سړی له ښځې څه غواړي او که ما ځان خپل خدای ته نه وای وقف کړی هر سړی چې ما غوښتی وای هغه به مې خوښ کړی و.

اوس چې ما ځان خدايانو ته وقف کړی، بيا هم کولای شم هر سړی چې خوښ کړم د خپل خاوند په توگه يې غوره کړم، په دې شرط چې خپل پېغلټوب خپل خدای ته ورکړم او بيا واده وکړم.

ومې ويل مينا! دنيا پراخه ده او په دې نړۍ کې ډېر خدايان شته، د خدايانو شمېر

دومره زيات دى چې تر اوسه پورې څوك نه دي توانېدلي د هر خداى نوم په ياد ولري.
خلک په هر پر او کې له وېرې ځانته نوي خدايان پيدا کوي او د هغو عبادت کوي.
له همدې کبله ته هم کولای شې له خپله خدايه تېره شې، له ما سره هغه هېواد ته ولاړه شې
چې هلته ستا خداى هېڅ قدرت ونه لري، هلته نور خدايان هم شته چې تا نه مجبوروي، خپل
پېغلتوب هغوى ته ورکړې او هلته به ته زما خور شې او زما مېرمن کېږي.

مينا وويل هر هېواد ته چې زه ولاړه شم زما د خداى قدرت پر ما اغېز کولای شي او نا
ممکنه ده چې داسې ځاى ته ولاړه شم چې هلته زما د خداى قدرت نه وي.

بيا مينا ماته نژدې شوه او زما لاس يې ونيو او ويې ويل زما خوښ يې او چمتو يم چې
ستا ښځه شم خو خپل پېغلتوب تا ته نه شم درکولای ځکه چې زما پېغلتوب زما په خداى
پورې اړوند دى.

ومې ويل گوره مينا! دغه خبره چې ته يې کوي د نورو ښکلو او ځوانو ښځو د خبرو په
شان ده هره يوه ددې لپاره چې هغه سړى وځوروي چې دا غواړي، نو يوه پلمه کوي.

يوه وايي زه در سره مينه لرم، خو له تاسره ډېر سپين او سره نشته، بله وايي پر ما گران
يې خو له دې کبله چې زما د خداى عبادت نه کوي نو ستا خور کېدای نه شم.

او ته هم وايې چې راباندې گران يې خو بايد خپل پېغلتوب خپلو خدايانو ته ورکړم.
مينا وويل، زه يوه ناپوهه ښځه نه يم، د خپل هېواد پر ژبې سربېره په مصري او بابلي

ژبو هم پوهېږم او خپل نوم په دريو بڼو ليکلى شم.
زه پوهېږم چې خلک په بېلابېلو هېوادونو کې د بېلابېلو خدايانو عبادت کوي او په

دې هم خبره يم، هغه کسان چې بډاى دي پخپلو خدايانو عقیده نه لري، خو په دوو موخو
ځان د خپل خداى معتقد بولي.

يوه دا چې عادت او دود همدا سې دى او بله دا چې بايد ځانونه خدايانو ته معتقد
وښيي چې بهرني او مريان چې په هغه خداى عقیده لري کار کولو ته اړکړي او د هغوى

له کارونو ډېره شتمني ترلاسه کړي.
ځکه که بې وزله او مريان په دې پوه شي چې شتمن په خدايانو عقیده نه لري نو د

هغوى په خلاف به بلوا وکړي.
په مصر، بابل او نورو ځايونو کې پر خدايانو د بهرنيو او غلامانو عقیده د هغوى د

ساتلو تر ټولو ښه وسيله ده.

هو مړه چې دغه عقیده مريان او بهوزلي د شتمنو فرمانبرداري کوي د متروکې او مرگ ویره دومره اغېز نه لري .

زه په دې ټولو پوهېږم خو له دې کبله چې له ماشومتوبه يې پخپل خدای باندې له عقیدې سره لويه کړې يم او تل د خپل خدای په مخکې نڅېدلې يم .

هېڅ قدرت پر خدای زما عقیده نه شي اخيستلای او که ته هم زما په شان له ماشومتوبه د غوايانو په مخکې نڅېدلې وای او د نڅا پروخت دې د هغوی د تېرو ښکرو له منځه تويونه وهلاي نو اوس به په دې پوهېدې چې زه څه وایم .

څوک چې د غسې پر خپل خدای عقیده پيدا کړي بيا خپله عقیده نه بایلي خو زه يقين لرم چې تا هېڅکله د غوسه شوي غوايي په مخکې د پېغلو او ځوانانو نڅانه ده ليدلې .

ما وويل اورېدلې مې دي چې په ځينو هېوادونو کې له غوا او غوايي سره لوبې کوي ، د غوايي په مخکې کې نڅېږي او د هغوی غوسه تحريکوي .

ما فکر کاوه چې دغه کارونه ددې لپاره دي چې تندارچيان تفريح وکړي ، خو ستا له خبرو داسې ښکاري چې دغه کار مذهبي اړخ لري او ددې لپاره د غوايي پر وړاندې نڅېږي چې په خپلې مذهبي دندې عمل وکړي او موږ هم په مصر کې د غويي عبادت کو .

خو هغه غويي چې موږ يې عبادت کوو ستا له هغو سره توپير لري ، ځکه چې موږ د يو ډول غوايي عبادت کوو او دغه غويي چې مخصوصې نښې نښانې لري په هر بشري نسل کې يانې په هرو شلو کلونو کې يو ځل پيدا کېږي .

کله چې غويي پيدا شو او ټولې خانگري نښې ولري بيا موږ ويلاي شو ، چې د خدایي نښې لري او دهغه عبادت کوو تر هغه چې مړ شي .

خو موږ هېڅکله د غويي پر وړاندې نه گډېږو او د مصر د پېغلو ، پېغلتوب غويوته نه ورکوو .

په داسې حال کې چې ته غواړې خپل پېغلتوب غويو ته ورکړې او اوس چې يو ځناور بايد ستا له پېغلتوبه خوند واخلي ولې يې سپي يا اس ته نه ډالۍ کوي ؟

مينا په دې خبره داسې غوسه شوه چې دوه سختې څپرې يې را کړې او رنگ يې تک تور شو .

ويي ويل اي ناپوه مصري ډاکټره ! د هغه شي په هکله خبرې مه کوه چې ترې خبر نه يې ، ځکه چې زما د خدای په هکله ستا معلومات د سرو او سپينو په اړه د يوه مچ د معلوماتو

په اندازه نه دي.

په داسې حال کې چې زما مخ د مینا پر خپېرې تک سور شوی و، پوه شوم چې زما ټینګار ګټه نه لري او مینا به راضي نه شي چې زما خور شي مګر تر هغه خپل پیغلټوب لومړی خپل خدای او په پیاوړې ګمان غویی ته ورنه کړي.

له دې امله د کشتۍ شاتنۍ برخې ته ولاړم او د بوختیا لپاره مې خپل درمل سنبال کړل. مینا د کشتۍ په منځنۍ برخه کې نڅا پیل کړه او زه متوجه شوم چې دغه نڅا یوازې د عبادت لپاره نه ده، بلکې تمرین کوي چې عضلات یې تل په کنټرول کې وي.

مینا داسې نڅېدلې چې یوه عادي نڅا ګره هغسې نڅېدلای نه شوه، ځکه چې کله به یې دوه لاسونه د کشتۍ په غولي کېښودل، دواړه پېښې به یې داسې اوچتې کړې چې ته به وایې د هغې بدن له لرګي جوړ دی او کله به یې ملا داسې د شالوري ته کړه چې سربېره یې ځمکې ته رسېده او پښې به یې هماغه راز پر ځمکه نښتې وې.

کله چې ما خدای ته د هغې عجیبه نڅا ولیده پوه شوم چې د مینا په هکله زما ټینګار بېځایه و او څوک چې دغه سخت کار او زیارد خپل خدای لپاره ګالي نه چمتو کېږي چې زما خور شي مګر دا چې خپل پیغلټوب لومړی هغه ته ورکړي.

څوک چې پر خپل خدای دومره عقیده لري د مذهب پر خلاف له هغې د کوم شي غوښتل ناځواني ده.

نو فیصله مې وکړه چې له دې وروسته به له هغې ونه غواړم چې زما خور شي.

له دې وروسته چې مینا ونڅېده خپل بدن ته یې مالش ورکړ او کالي یې واغوستل.

بیا د کشتۍ په مخکینۍ برخه کې کېناسته او ویې ژړل.

ما مې خپل طبي وسایل پرېښودل او د هغې خواته ورغلم، په ډېرې نرمۍ مې ورته

وویل مینا! ناروغه یې؟

هغې ځواب رانه کړ، زما لاس یې راټپل واهه او په زوټه یې وژړل. ومې ویل مینا! سره

له دې چې تا ته ډېر لېواله یم خو ډاډه اوسه چې هېڅکله به له تا ونه غواړم چې زما خور شي، نو له دې امله مه خپه کېږه او مه راڅخه وېرېږه.

مینا سر پورته کړ او په یوه حرکت سره یې خپلې اوښکې پاکې کړې، ویې ویل ته

څومره احمق یې چې خیال کوي زه له تا ډارېم.

زه له تا هېڅ ویره نه لرم او ستا له لاسه نه ژاړم بلکې د خپل تقدیر لپاره ژاړم چې زه یې

له خپل خدایه بېله کړې يم.

که زه له خپل خدایه نه وای بېله شوې دومره به نه وای کمزورې شوې چې ستا په شان یوه سړي نظر مې خپخپانده کړي.

ما د هغې لاس ونيو، داخل یې زما لاس تیل نه واهه، مخ یې راواړاو ویې ویل، سینو هه! له دې کبله چې زه دې د بابل له پاچا وژغورلم باید ددې خدمت په بدل کې ستا د ژوند شریکه شوې وای خو که یوه شوې چې زما خدای څوک دی په دې به حیران نه شي چې زه د دغه خدمت بدله نه شم درکولای.

موږ باید د خپل خدای په هکله له بهرنیانو سره ډېرې خبرې ونه کړو او په هر شي چې پوهېږو باید هغوی ته یې ونه وایو.

خو زه درته ویلای شم چې زموږ خدای د سمندرونو خدای دی او په یوه غره کې په یوه سمخه کې اوسېږي.

هر څوک چې دغه غار ته ننوځي که څه هم له هغه ځایه راوتلای شي خو دومره د نیکمرغۍ احساس کوي چې هېڅکله به له هغه ځایه را ونه وځي. له همدې امله تر اوسه پورې له دغه غاره څوک نه دي راوتلي.

ځینې وایي چې زموږ خدای چې اوس د سمندر خدای دی، د غوايي په شان دی او ځینې وایي چې د سړي په شان دی خو سړي د غوايي په ډول دی.

هر کال په هغو پیغلو کې چې مخکې یې نڅا زده کړې وي دولس تنه په قرعه کشۍ کې انتخابوي او په دغو دولس تنو کې هره میاشت هغه مهال چې سپوږمۍ د څوارلسو شپو شي یوه پیغله د خدای غار ته ننوځي.

زه هم له دغو دولسو نجونو څخه یوه وم او باید د څوارلسمې سپوږمۍ پر یوې شپه دغه غار ته ننوتلې وای، خو له دې کبله چې زه یې وتښتولم او د وینځې په توگه یې د بابل په پاچا خرڅه کړم له دغه ستر نعمته یې برخې شوم.

په ټوله موده چې اسیره وم د همدې غار په هکله مې فکر کاوه او اوس هم د همدې غار په سوچونو کې يم.

له دې پرته بله هیله نه لرم چې ولاړه شم او خپل پیغلتوب په همدې غار کې خپل خدای ته ډالۍ کړم، خو که له غاره راووتم بیا به ستا بڼه شم البته هغه کسان چې زموږ د خدای غار ته ننوځي داسې د نیکمرغۍ احساس کوي چې هېڅکله له دې غاره نه راوځي.

ومي ويل، مينا! اوس زه پوهېږم چې د کړت د ټاپو د کومې سيمې يې. (کړت ټاپو د
مديترانې په سمندرگي کې يو ټاپو دی چې پخوا يې لرغونۍ تمدن درلود. اوس د يونان
برخه ده او د افريقا په تېره بيا د مصر په شمال کې موقعيت لري ژباړن).

ځکه کله چې په سوريه کې وم هغه سمندر کچ کووونکي چې له کړت څخه راتلل ويل
به يې د کړت د ټاپو د اوسېدونکو خدای په يوه غار کې ژوند کوي او د غوايي په شان دی.
زه چمتو يم چې تا د کړت ټاپوته ورسوم او چې هر ډول دې زړه غواړي له خپل خدای
سره هغسې معامله وکړي.

مينا وويل سينو هه! په ټولو هغونارينه وو کې چې تر اوسه ما ليدلي، ته يوازېنی کس
يې چې خوښ شوی مې يې.

ځکه پر دې سربېره چې زه دې وژغورلم په تا کې داسې څه شته چې ما ستا لور ته
جذبوي خو نه پوهېږم چې هغه څه دي؟

زه غواړم له اوسه تر هغه وخته چې کړت ته رسېږو زه او ته په خوشحالي سره ژوند
وکړو او بيا هم وایم.

له دې وروسته چې خپل پېغلټوب مې خدایانو ته ډالۍ کړ که له غاره ووتلم ستا بڼه
به شم.

بيامينا په خپلو لاسونو زما مخ ونيو، خپلې مخ يې ماته نژدې کړ او خپلې شونډې يې
زما په مخ وموښلې.

ما يې مخ ښکلاوه او دومره خوند يې راکاوه چې که مې خور شوې هم وای دومره خوند
به يې نه وراکړی.

کله چې شپه شوه زما مریي پاڅېد سترگې يې وموښلې او خوله يې وازه وازه کوله ويي
ويل، اي (آمون) د مصر ستره خدایه! زه شکر کوم چې زما سر درد دې ختم کړ او اوس مې
سر د هغو مسو په شان درد نه کوي چې د سندان او څټک ترمنځ وي.

خو خېټه مې دومره وږې ده چې ته واڅو ځوان زمريان پکې گرځي او ډوډۍ غواړي
بيا له دې پرته چې له موږ اجازه واخلي ولاړ شو او له هغې ډوډۍ څخه يې لږه را
واخيسته چې ده پخپله اخيستي وه، ويې خوړه او تر خوراک وروسته به يې د مرغانو
هډوکي سيند ته اچول.

نولسم څپرکی

موږ درې ټوکماران شوو

کله چې یې لوږه کمه شوه ومې ویل کاپتا! تاغوبنښتل چې موږ ته نصیحت وکړې او وایې چې موږ څه وکړو چې ځان وژغورو. ځکه چې ښایي د پاچا عسکر په موږ پسې راوتلي وي او زموږ د نیولو تکل یې کړی وي.

کاپتا وویل که زه سم پوه شوی یم؟ نو تا وویل چې د بابل پاچا تردېرشو ورځو پورې ستا لټه نه کوي او تا ته یې ویلي چې تردېرشو ورځو پورې به د پاچاهۍ ماڼۍ ته نه ورځي.

نو هغه به ستا په فکر کې نه وي او دا خیال به کوي چې په یوې لېرې پرتې سیمې کې زما د مړي په موميایي لگیا یې.

خو ښایي هغه پارو و هونکي چې له دې کشتۍ تښتېدلي او یا د حرم سرای خواجگان به په دې موضوع د بابل پاچا خبر کړي چې په دې بڼه کې باید وډار شو او وتښتو. ځکه که بورا بوریاش ما ونیسي خپل زمري ته به مې واچوي او تا او دغه ښځه به د بابل له دیوالونو سر په څرۍ راځورند کړي.

که تازه په تریاکو نه وای بې هوشه کړی او ما خپل عقل او حواس نه وای بايللي تا ته به مې لارښوونه کړې وای.

خو ستا دغه اپیم دومره سپېره ول چې که څه هم زما سر درد ښه شوی دی خو لا هم گنګس یم.

له دې سره سره تاله دې امله چې ماته دې اپیم را کړي ول او په چارۍ کې دې کېنولی وم (او دغه چاره زما له حیثیت سره سم کار نه و) بیا هم زه تابښم.

ومې ویل دغه خبرې پرېږده او یوه چاره راوښیې چې خپل ځان وژغورو. کاپتا وویل زه پوهېږم چې ته له ما پرته د هغه پسه په شان یې چې خپله مورینې ورکه

کړې وي او پرله پسې بغارې وهي، که زه نه وای ته به له دې امله چې ځان نه شې ژغورلای وختي مړ وي.

ومې ويل ووايه څه بايد وکړو او څنگه وتښتو.

کاپتا وويل دغه کشتۍ چې لس پارو وهونکي يې درلودل ډېر لويه ده او موږ په دوو کسانو (ځکه چې دغه ښځه خو پارو نه شي وهلاي) دغه کشتۍ نه شو بېولای. موږ د اوږد بهير خلاف حرکت نه شو کولای نو مجبوره يو چې د کشتۍ له سفره تېر شو او په بدل کې يې هڅه وکړو چې دوه خره پټ کړو او پر وچه ځمکه خپل سفر ته دوام ورکړو.

په دې سفر کې به موږ ځانونه د گرځنده ټوکمارانو او مداريانو په شان کړو او شکېدلې جامې به واغوندو.

د ورځې به مزل کوو او د شپې مهال به په کليو کې فالونه نيسو، مداريتوب به کوو او په ټوکماريو به کليوال خوشحالوو.

ته بايد خپل طبابت پټ کړې او په بدل کې يې د بابل د ستور پېژاندو په شان د خلکو فالونو گوري.

زه به په ټوکو او مسخرو خلک خندوم او مينا هم په نخاسره خلک بوخت ساتلای شي. بله مهمه خبره داده چې بايد سمدستي له دې ځايه ولاړ شو ځکه چې پارو وهونکي چې لس تنه دي ډېر ژر پر خپلې ويرې برلاسه کېږي او دخپلې کشتۍ د ترلاسه کولو لټه به کوي. زه پوه شوم چې کاپتا رښتيا وايي او ممکنه ده پارو وهونکي پر موږ د حملې تکل وکړي، چې خپله کشتۍ واخلي موږ خپل کالي د سيند په خټو او چيکړو ککړ کړل، سره اوسپين مو سره وويشل او په هغو هميانيو کې مو پټ کړل چې تر جامولاندې مو ترلې وي. کاپتا وويل بايد زه د طبابت وسايل په سين کې واچوم، خو زه د طبابت له وسايلو نه شواي تېرېدلې، هغه مې په هغه گيلم کې تاوو کړل چې مينا مې پکې تاو کړې وه او کاپتا ته مې ورپه شا کړل.

چې هوا تياره شوه د کروندو له منځه روان شوو او ځانونه مو د کاروانونو لارې ته ورسول.

په دې شپه مو تر سهاره پورې مزل وکړ او سهار يوه کلي ته ورسېدو چې اوسېدونکو يې تر هغه وخته د فلزاتو رنگ ډېر کم ليدلی و، په جونگړو کې يې ژوند کاوه او ځمکه يې

په لرگي او کاني اړوله.

ما کاپتا ته وویل چې د دوو خړو پټول سم کار نه دی. ځکه چې ددې کلي اوسېدونکي به له موږ سره د بښمنې وکړي او غوره داده چې دوه خره ترې واخلو او په بدل کې مس ورکړو. موږ د مسو په ورکولو سره دوه خره پیدا کړل او کاپتا د پيټي له وړلو خلاص شو. له هغه وروسته مو د بابل پر لویه لاره حرکت پیل کړ. هره ورځ له هغه وروسته چې هوا به گرمه شوه په یوه کلي کې به مو دمه کوله او د کلي په چوک یا د سیند په څنډه به مو کلیوالو ته خپله هنرمندي کوله.

ما په هغه ډول چې د بابل په برج کې کتلي وو د کلیوالو فالونه کتل او هغوی ته مې زېږی ورکاوه چې فصلونه به مو ډېر شي او د کروندو د خړوبولو لپاره به د سیند او به ډېرې شي.

بښځې به یې زامن وزېږوي او که به ځوانانو د فال نیولو غوښتنه کوله هغوی ته مې زېږی ورکاوه چې یوه ښکلې پیغله به یې بښځه شي.

ما نه غوښتل هغوی ته حقیقتونه ووايم ځکه که مې ورته ویلي وای چې د مالیاتو د ترلاسه کولو مامورین د دوی څاروي او غلې په زور اخلي. په لرگیو یې ملاوې شنې اړوي. سین به مستېږي. د هغوی نیمايي کرونده به او به یوسي او نیم به ملخان و خوري نو هغوی چې ساده کسان ول نه یلي کېدل.

هرڅومره چې په لاره تللو او لمر ډیر پر موږ لگېد هو مره نور هم تورېدو او درې واړه لکه گرځنده توکمارانو غوندې وو.

کله چې به یوه کلي ته ورسېدو ما به خلکو ته فالونه نیول او کاپتا به په ټوکو او لطیفو هغوی خندول او یا به یې حیرانول.

کله چې به کاپتا ورته ویل چې په نړۍ کې داسې ملتونه شته چې کله په لاره ځي سرونه له تنو جلا کوي او تر تخرگ لاندې یې نیسي چې بدن یې پرې دروند نه شي او یا دا چې ورته ویل به یې په لېوانو او پسونو بدلېږي. نو ساده زړو خلکو به دغه خبرې منلې او دا پوښتنه به یې هم نه کوله چې که یو څوک سر له بدنه جلا کړي څنگه ژوندی پاتې کېږي.

موږ په دې سفر کې د خوړو لپاره هېڅ پیسې ورنه کړې او هر چیرته چې رسېدو زما فال نیونه. د کاپتا ټوکې ټکالې او د مینا نڅېدل به پیل شول او خلکو به دومره خواږه را کول چې زموږ له ضرورتو به هم زیات شول.

په دې سفر کې که څه هم ما نه غوښتل چې طبابت وکړم، خو کله چې به یوه کلي ته ننوتو او ما د نارینه وو او ښځو له وینستو ډک بدنونه کتل هغو ته به مې ویل چې څه ډول په چوڼې او زرنیځ (سلفور ارسنیک) د خپل بدن اضافي وینستان لیرې کولای شي چې له بدرنگۍ او د بدن له خارښه خلاص وي.

کله چې به مې احساس کاوه د کلېوالو سترګې معیوبه دي او که معالجه نه شي ښایي ړانده شي. نو په وړیا توګه مې ورته علاج کاوه. کله چې به ښځو چونه او زرنیځ کارول او کتل به یې چې د لس کلنو نجونو په شان یې بدن وینستان نه لري، دومره به خوشحاله شوې چې تر ټولو خوندور خواړه به یې موږ ته راګول.

ما به په خپلې معالجې کلیوال خوشالول او پردې سربېره مې په دې ډول خپله تجربه او طبي معلومات زیاتول چې مهارت مې په جراحی کې کم نه شي. د بابل په ګرم ټاټوبي کې د ډېر سفر له امله زما پښې لاسونه تناکې شول او د بدن او مخ پوستکي مې تور شو.

خو تل خوشحاله وم او د زړه له تله مې ځان خوشاله احساساوه ځکه چې مینا راسره وه او هر ځل چې به مې ورته کتل نور اته موسکي به شوه.

هر شپه چې ویدېدم مینا مې په څنګ کې ځملاستله او سهار به چې راوینس شوم تردې وړاندې چې د لمر طلایي ماکو په اسمان کې وګورم د مینا مخ او بدن ته مې کتل او هغه تر لمر هم راته ښکلې وه.

له مینا پرته ما ځان په دغه مسافرت کې د ژوند له هر ډول قید و شرطه ازاد احساساوه ان د اوس او راتلونکې لپاره مې هېڅ اندېښنه نه درلوده او داسې کار نه و چې زه یې د ترسره کولو لپاره اندېښنه وکړم.

موږ به ډېر ځله د شپې مهال یانې نیمه شپه حرکت کاوه چې د لمر له تودوڅي ځان وساتو او کله چې به ورځ شوه له دې پرته چې ځان سترې کړو په لومړني کلي کې به مودمه کوله او غرمه مهال به له خوبه پاڅېدو او کلیوال به مو پر ځان راټول کړل.

دغه کار زموږ لپاره هم تفریح وه او تر هغوی ډېر به موږ ترې خوند اخیست.

کله چې به شپه شوه او کلېوال به ویده شول موږ هم ویدېدلو په بله ورځ به روان شوو، دغه کار تر هغې ورځې روان وه چې موږ د میتاني هېواد سرحد ته ورسېدو.

د دغه هېواد سرحد ته له رسېدو وروسته دوه تنه شپانه پوه شول چې موږ بېوزله یو پر

موږ ور حمیدل او له دې پرته چې سرحد ساتونکي متوجه شي موږ ته یې لارښونه وکړه او د میتاني هېواد ته یې د ننه کړو. موږ د میتاني ښار ته ننوتو او هلته مو له خپل شان سره سم کالي واخیستل ځانونه مو ووینځل. کالي مو واغوستل او په یوه مېلمستون کې مو واړول.

له دې کبله چې زما سره او سپین زر کم شوي ول نو میتاني ته له تلو وروسته مې فیصله وکړه چې څه موده هلته پاتې شو او د طبابت په وسیله سره او سپین زر ټول کړو. دېر ژر زما مشتریان دومره ډېر شول چې زه اړ شوم ځینو ناروغانو ته ووايم چې بله ورځ راشي.

مینا د میتاني د خلکو توجه ډېره جلبوله او هر شتمن به چې و لیدله غوښتل یې چې هغه له ما وپيري. خو زه چمتو نه وم چې مینا خرڅه کړم ځکه چې د هغې وجود زما لپاره لکه لمر او خواړه داسې اړین و.

زما مریې چې په مسافرت کې ډېر ډنگر شوی و، بېرته چاغ شو، یو شمېر ځوانې او ښکلې ښځې ترې راتاو شوې او کله چې به یې ټوکې ټکالې اوږدې تفریح به یې کوله. د کاپتا یوه کیسه چې د ټولو ډېره خوښېدلې په بابل کې د پسرلي په ديارلسمه ورځ دهغه د یوې ورځې د پاچاهۍ کیسه وه او کاپتا ددې کیسې د نگلولو لپاره خاص استعداد درلود.

ښځې به له ډېرې خندا پر ځمکې تاو راتاو شولې او ویل به یې ددې سړي ژبه د یوه سین په شان چټکه او اوږده ده.

په میتاني کې تر هغه وخته ډېر خوشحال وم، مگر پوه شوم چې مینا د شپې ژاړې. زه پوهېدم چې د هغې د ژړا علت دا دی چې له خپله خدایه لېرې ده.

هغې ته مې وویل مینا زه پوهېږم چې ته ولې ژاړې؟

ما تاته ویلي و چې تابه کړت ته رسوم خولامې خپل وطن ته نه یې بېولي.

له بده مرغه اوس (کرت) ته سفر نه شم کولای ځکه چې مجبور یم د یوه کار لپاره د

هاتي هېواد ته ولاړ شم.

خو له دې کبله چې د کرت بېرې ډېرې هاتي ته راځي له هغه ځایه تا په هغوبېړیو کې

کرت ته رسولای شم.

هغه څه چې ما مینا ته ویل له حقیقته ډېر لېرې نه وو. ځکه لکه څرنگه چې د خپل

سرگذشت په پیل کې مې وویل د مصر د پوځ مشر دنده را کړې وه. چې نورو هېوادونو ته هم ولاړ شم. د هغوی د پوځي وضعیت په هکله معلومات راغونډ کړم او مصر ته د ستنېدا پر وخت دغه معلومات هغه ته ورکړم.

همدا رنگه باید هاتي هېواد ته ولاړ شم او وگورم چې ددغه هېواد پاچا خومره عسکر لري او د هغه د جنگ وسایل څه ډول دي؟

خو پر دغو خبرو سربېره ما نه غوښتل چې مینا نیغ په نیغه کړت ته بوځم او د هغې خدای ته یې وسپارم. بلکې لېواله وم چې هاتي ته د سفر په وخت کې تر یوه وخته هغه له خانه سره ولرم.

هغې ته مې وویل مینا په کال کې یو ځل له دې هېواده یو پلاوی د هاتي هېواد ته ځي چې د میتاني د هېواد قلنگ د هاتي پاچا ته ورکړي.

کله چې د قلنگ ورکولو دغه ډله روانېږي لارې امنې وي او غله پر مسافرو حملې نه کوي.

اوس ددغه پلاوي د حرکت وخت دی. باید زه له دې فرصته استفاده وکړم او هاتي ته ولاړ شم. گنې مجبور به شم چې خپل سفر تر بله کاله چې د قلنگ وړونکو د حرکت وخت رځي وځنډوم.

زه تا نه مجبوروم چې له ماسره د هاتي هېواد ته راشې ځکه چې نه غواړم له دې زیات تا له خپله خدایه لېرې کړم.

خو که ته غواړې زه به دې له دې ځایه سوريې ته بوځم چې په کشتۍ کې کړت ته ولاړه شې او که مې وکړای شول پخپل وخت ستون شوم نو د قلنگ له مامورینو سره به هاتي ته ولاړ شم گنې زما سفر به راتلونکي کال ته پاتې شي.

مینا وویل سینو هه! زه نه غواړم چې سوريې ته زما د بیولو له امله هاتي ته ستا مسافرت وځنډېږي، ځکه چې حتماً کړت ته زما د تگ په پرتله هاتي ته ستا سفر مهم دی.

ما اوریدلي چې په هاتي کې ځوانې نجونې د غوايانو په مخکې نڅېږي، زه به هلته د غوايانو په مخکې دنڅا تمرین وکړم ځکه چې یوه موده وشوه دغه ډول نڅا مې نه ده کړې او ډارېزم چې په دې نڅا کې به خپله تجربه له لاسه ورکړم.

ومې ویل زه په هاتي کې د غوايانو په مخکې له نڅا نه یم خبر خو په دې پوهېږم چې له هغه ځایه په کشتۍ کې کړت ته تللی شو.

مینا وویل هر چیرته چې ته ولاړ شې زه هم درسره ځم ان که د هاتي هېواد وي.
خو کله چې زما مریې واوریدل چې هاتي ته څو خپه او په قهر شو. ویې ویل موږ لاله
یوه خطر نه یو ژغورل شوي چې ته غواړې موږ له بل سره مو مخامخ کړې.
ایا نه پوهېږې. هغه خلک چې په هاتي کې ژوند کوي وحشي خلک دي او پردې وژني
چې غوښې یې وځوري.

که یې ونه وژني نو سترگې یې ړندوي چې پخپلو ژرندو کې یې وتړي، ژرندې پرې
گرځوي او غلې پرې اوږه کړي.

بیا کاپتا مینا ته مخ کړ او هغې ته یې وویل زما بادار لیونی شوی خو ته هم چې هاتي
ته د هغه تگ منې لیونی شوي یې.

که زه ډاکټر وای د سینو هغه د سر کوپړۍ مې سوري کوله چې له سره یې مضر براس
ووځي او بیا د غسې خطرناک فکرونه ونه کړي.

خو زه ډاکټر نه یم مگر همغه ډول چې ده زه په یوې چاټۍ کې ځای پر ځای کړی وم. زه
هم دی په یوې چاټۍ کې اچولای شم چې څو زېښوونکي یې پر سر واچوم چې هوښیار
شي.

بیا کاپتا ساندې پیل کړې او ویې ویل لعنت دې وي پر هغې ورځې چې زه وزېږېدم او
بیاله دې لیوني بادار سره مخامخ شوم... زه نوی چاغ شوی وم او نس مې غټ شوی و.
اوس بیا باید د مسافرت بد بختۍ و زغمم هغه هم د سړي خورو په هېواد کې.

کله چې پوه شوم کاپتا نه غلې کېږي نو لکړه مې راواخيسته او هغه مې په ولیو او شا
خو لکړې وواهه.

کله چې غلې شو ومې ویل کاپتا! که ستا په ځای بل هر مریې له ماسره داسې سپین
سترگي کړې وای مابه هغه خرڅ کړی وای خو له دې کبله چې ته بوډایې او یوه موده کېږي
چې له ماسره یې نو زه چمتو یم. تا از میر ته واستوم چې هلته زما کور تر هغه وساتې چې
زه بهر ته له سفره درستنېږم.

کاپتا وویل سره له دې چې مانه غوښتل هاتي ته ولاړ شم خو تا یوازې نه شم پرېښودلای
چې دغه هېواد ته لاړ شې. ځکه چې ستا یوازې تگ دې ته ورته دی چې یو نوی زېږېدلی
ماشوم د لیوانو په منځ کې واچوي.

خو دا راته ووايه چې هاتي ته د تگ لپاره باید د سمندر له لارې او په کشتۍ کې

ولاړ شو ؟

ومې ویل نه هغه کسان چې له دې ځایه هاتي ته ځي په وچې سفر کوي
 زما مرییه وویل د مصر په ستر خدای آمون دې سلام وي. ځکه چې ما قسم کړی
 و. هېڅکله به په کشتۍ کې گام کېږدم او په سمندر کې به سفر ونه کړم. خو دا چې په دې
 سفر کې اړتیا نشته چې په کشتۍ کې سپاره شو، زه به له تاسره ولاړ شم.
 بیا کاپتا د سفر د وسایلو او پيټي چمتو کړل. دی په دې کار ښه پوهېده او تر مایي
 ښه چمتو کړل.

شلم خپر کی

په هاتي هېواد کې

خلک د هاتي له نومه دومره وېرېدلي چې که زه ووایم هاتي ارام او باامنه هېواد دی څوک باور نه کوي چې زه به رښتیا وایم.

که څه هم د هاتي او سپدونکي څیره خلک او په جنگونو کې بهرحمه دي خو د دوی په هېواد کې چې ډېر غرنی دی امنیت واکمن دی. په هاتي کې که د چا شيان په لارو کې لوټ شي د هېواد پاچا د هغه د شيانو دوه چنده بېرته ورکوي.

که د غلو په حمله کې څوک ووژل شي پاچا د وژل شوي د هغې شتمنۍ په اندازه چې ده پخپل ژوند کې تر لاسه کړې ده، د هغه پاتې خپلوانو ته ورکوي. په دې ډول د قرباني پاتې کسان پخپل ژوند کې د خرڅ او خوراک اندېښنه نه کوي.

له همدې امله د هاتي د هېواد پر لارو زموږ سفر بهی له کومه جنجاله پای ته ورسېد، د پاچا جنگي گاډۍ زموږ مخکې او شاته روانې وې او هره ورځ یې موږ ته خواړه هم راکول. تر هغه چې د هاتي پلازمېنې (ختوشه) ته ورسېدو.

کله چې د نړۍ د سترو ښارونو خبره کېږي خلک د بابل، طېس او نینوا د ښارونو یادونه کوي.

ما نینوا نه دی لیدلی چې څه ډول دی خو ویلاى شم چې د هاتي پلازمېنه ختوشه ښار له ځینو اړخونو تر طېس هم ښه دی.

پر دغه هېواد داسې پاچا حکومت کوي چې هم د هېواد مشر دی، هم مذهبي مشر او هم قاضي دی.

زه فکر نه کوم چې د نړۍ په هېڅ ځای کې دې پاچا د دغه سړي په شان قدرت ولري. کله چې انسان هاتي ته ځي او سترگې یې په وچو غرونو لگېږي نو حیرانېږي چې څه

ډول ممکنه ده. دغه هېواد چې سوزنده دوی او وچ غرونه لري دومره شتمن دی.
ان سړی به له ځانه پوښتنه وکړي څه ډول خلک په دغو غرونو کې ژوند کوي او د اوبو له
کمنښته نه مري.

خو په دغه عجیبه هېواد کې په هغه موسم کې چې په مصر کې نیل مستهېري او اوبه یې
راخېژي (په مني کې ژباړن) هوا سرهېري او له اسمانه سپین رنگه بڼکې ورهېري.
دغه بڼکې ټول غرونه پوښي او بیا په گرمي کې په اوبو بدلېږي. زه پوهېږم چې تاسې به
پر دغو خبرو باور ونه کړئ. خو ما پخپلو سترگو دهاتي دنگ غرونه ولیدل چې له دغو
سپینو بڼکو ډک ول.

دغه بڼکې په ټول کال کې د دغه هېواد اوبه تامینوي. خلک په دغو اوبو هم خپل
مالونه مروي او هم یې خپله څښي. ان خپل فصلونه هم پرې خړوبوي.
څومره چې د هېواد دننه خلک ارام دي هومره خپلو گاوندیانو ته پلمې لټوي او تل
سرحدي نښې شاته کوي چې د نورو خاورې ونیسي.
د سوریې له سرحد سره یې یوه لویه کلا جوړه کړې چې دېوالونه یې له لویو ډبرو جوړ
دي.

دغه کلا پر پراخې سیمې حکومت کوي او ټول هغه کاروانونه چې له سوریې هاتي ته
راځي او له دې ځایه تېرېږي باید په دغې کلا کې پرتو دهاتي مامورینو ته قلنگ ورکړي.
هېڅ کاروان دهاتي هېواد ته له ورته وروسته حق نه لري له لویې لارې بهرشي او که
بهر شو ځان او مال یې په خطر کې لوېږي. دهغوی شتمني لوتوي. که کاروانیان مقاومت
وکړي وژني یې او که مقاومت ونه کړي هغوی اسیرانوي او مریان ترې جوړوي.
دهاتي د خلکو شتمني له دریو ځایونو تامینېږي. لومړی هغه قلنگ دی چې له
کاروانیانو او مسافرو یې اخلي، دویم پر گاوندو یو هېوادنو د حملې له لارې او د شتمني
درېیمه سرچینه د سرو زرو او مسو او دیوایرن رنگه او شین فلز استخراج دی چې اوسپنه
بلل کېږي.

زه نه پوهېږم چې دهاتي اوسېدونکي څه ډول دغه اوسپنه راباسي او وسله ترې
جوړوي. ځکه چې اوسپنه د مسو په شان نه ویلي کېږي.
ماد دوی د اوسپنې یو کان ولید، خو پوه نه شوم چې څنگه له کاني ډبرو څخه اوسپنه
ترلاسه کوي.

د ختوشه ښار د یوې غرنۍ سیمې په منځ کې جوړ شوی، د غرونو لمنې په میوه لرونکو ونو پوښل شوې او د غرونو په ښکتنۍ برخه کې د اوبو ویالې او لښتي بهیرې په ختوشه ښار کې وحشتناکې او د ننگې ودانۍ جوړې شوې، ځکه دغه ودانۍ له لویو ډبرو جوړېږي او ځینې یې دومره لوړې دي چې سړی وپروي. هېڅ بهرنی د ختوشه ښار ته ننوتلی نه شي، مګر د هغه پلاوي غړی شي چې په کال کې یو ځل د هاتې پاچا ته قلنگ راوړي.

له همدې لامله د ختوشه ښار د طبس او بابل په شان مشهور نه دی. په دې ښار کې اوسېدونکي له بهرنيانو سره خبرې نه کوي او که کوم بهرنی ترې پوښتنه وکړي او هغوی هم په بهرنۍ ژبه پوه شي نو وايي نه پوهېږو. خو له دې سره سره ملایم خلک دي او له بهرنيانو سره دښمني نه کوي. د دغه ښار د لویانو او شتمنو کسانو جامې عجیبه، ان د کتودي دوی لویې جامې اغوندي. پراخ لستونې لري چې یو سړی ځمکې ته رسېږي او د خپلو جامو په سینې کې وژر لرونکې د ایرې انځوروي.

لوړې او د تېرو څو کولو لرونکې خولۍ لري او د مصريانو په شان ډیرې خړې. ځینې اشرافان او خانان حتی د سرو ښتان هم ډیرې په شان خړي خو د سر په منځ کې یې اوږد کاکل لیدل کېږي.

د هاتې اشرافان او خانان د نړۍ د نورو هېوادنو په شان خړ او چاغ دي، مخونه یې روښانه دي او معلومېږي چې ډېر خواږه خوري.

د هاتې د پاچا پلازمینه ختوشه د طبس او بابل پر خلاف سوداګریز ښار نه دی بلکې یو صنعتي ښار دی او له سهاره تر بېگا پورې پکې د آهنگرۍ غږ اورېدل کېږي او هلته تل وسله جوړېږي.

د هاتې اوسېدونکي د نوور متمدنو ملتونو پر خلاف بهرني مزدور عسکر نه لري او ټول عسکر یې د سیمې اوسېدونکي دي.

زه فکر کوم چې د دوو خبرو له کبله بهرني عسکر نه ګماري، یو دا چې بهرنيان د ځان په شان مېرني او زړه ورنه بولي او بله دا چې فکر کوي که بهرني عسکر هر څومره مېرني او زړه ور هم وي، خو بیا هم اجیر او مزدوران دي او د یوه ځایي عسکر په شان نه په هېواد زړه خوږوي او نه همت لري.

هاتي ځايي مشران لري او هر مشر پخپل ولايت کې کورواکي لري خو د هاتي د پاچا اطاعت کوي.

په هاتي کې د عدالت اجرا کول عجيبه دي، چې متمدن ملتونه پرې باور هم نه شي کولای.

په دې هېواد کې که يو ځايي پاچا د هاتي د پاچا خلاف بلوا وکړي او لته وکړي چې پاچا وپرځوي، نو هغه بلواگر ځايي مشر نه وژني بلکې هغه يو سرحد ته استوي چې له نورو ملتونو سره په جنگ کې تجربه پيدا کړي او جنگي شخصيت خپل کړي.

په هاتي کې که يو څوک کوم کس ووژني، هغه نه په دار کوي، بلکې قاتل دنده لري چې د مقتول د وينې بيه د هغه پاتې کسانو ته ورکړي. په دغه هېواد کې که يوه مېړونه بڼه بڼه يو بل نارينه ته لېواله شي نو، نه بڼه محکوموي او نه يې مين ته سزا ورکوي. بلکې بڼه حق لري چې د مېړه له کوره ولاړه شي او د خپل مين په کور کې پاتې شي، خو مين بايد د مېړه تاوان په سرو زرو يا مالونو ورکړي.

که يوه بڼه يا سړی له واده وروسته بچيان رانه وړي دغه گډ ژوند باطلېږي. بڼه يا مېړه مجبوره کېږي چې د بچي د راوړلو لپاره بل خاوند يا بڼه انتخاب کړي، ځکه د هاتي پاچا له خپل رعيت غواړي چې د هر بچيان وزېږوي.

د دغه ملت يو حيرانوونکی دود دادی چې که يو څوک يو بل کس په يوې لېرې پرته سيمې يا وات کې ووژني چې هلته څوک ژوند نه کوي، نو د هغه د قتل بيه په گڼ ميشته سميه کې د قتل تر بيه کمه وي.

ځکه دوی باوري دي، هغه کس چې لېرې پرته او کم نفوسه سيمو ته ځي په قصدي توگه نور پاروي چې ويې وژني.

په داسې حال کې چې په کليو او ښارونو کې په اسانه څوک د بل سړي وژلو ته نه تحريک کېږي.

د دغه هېواد يو شرمونکی قانون دادی چې خور او ورو له يو بل سره واده نه شي کولای او د خور او ورور واده لويه گناه ده.

په هغو دريو خبرو کې، چې اعدام په کې جواز لري، يو يې د خور او ورور واده دی. کله چې زه هاتي هېواد ته ننوتم له ځان سره مې وويل، له دې کبله چې د دغه هېواد خلک زيار کښ دي او په سره هوا کې له ژوند سره عادت شوي دي خو دوی معيوب او

کمزوري ماشومان تر زېږېدو وروسته وژني چې په راتلونکې کې کمزوري کسان ترې جوړ نه شي.

دغه خلک ډاکټر ته اړتيا نه لري او ما اورېدلي و، چې کله که په دغه هېواد کې څوک ناروغ شي نو تر درملنې مرگ غوره بولي ځکه چې پخپلې ناروغۍ اعتراف کولای نه شي. زه پوهېدم چې د هاتي اوسېدونکي له مرگه نه وېرېږي خو له کمزورۍ وېره لري. زه متوجه نه وم چې په دغه هېواد کې هم يوشمېر اشراف شته او اشرافان او خانان په ټولې نړۍ کې ټېبل او لټان دي، له مرگه وېرېږي او د ځان درملنه کوي چې مړه نه شي. له همدې لامله ځينې خانان به په بدلو جامو کې د شپې مهال زما کور ته راغلل او ما به يې علاج کاوه.

زياتره پکې په شرابو کې د ډېر افراط له امله کړېدل، د ختوشه خانانو به ډېر شراب څښل او لاسونه به يې د ډېرو شرابو له امله رېږېدل. ناروغانو به غوښتل چې د هغوی د لاسونو د رېږېدو علاج وکړم او ما به د حمام کولو او مسکنو درملو په وسيله د هغوی علاج کاوه.

له ماسره د ښار د خانانو د ملگرتيا يو لامل دا و چې مينا به د هغوی په مخکې نڅېدلې او کله چې به هغوی زموږ کور ته راغلل، مينا ته به مې ويل چې د هغوی په مخکې ونڅېږي.

هغوی به گران بيه والۍ ورکولې او ما پخپله هم له ناروغانو سره او سپين اخیستل او په لنډه موده کې شتمن شوم.

په داسې حال کې چې هاتي ته د ننوتو پر وخت مې فکر کاوه چې له هاتي د ستنېدو پر وخت به تشې هميانۍ له ځان سره وړم.

يو کس چې له ماسره ملگري شو د هاتي د پاچا کاتب و، چې په څو ژبو پوهېده او د بهرنيو پاچاهانو لیکونه به يې ورته لوستل او ځواب به يې ورکاوه.

يوه ورځ چې هغه زموږ په کور کې شراب څښل د مينا نڅا يې وليده او خوند يې ترې واخیست.

له هغه مې پوښتنه وکړه ولې ستاسې پاچا د ختوشه ښار د بهرنيانو لپاره تړلی دی او نه پرېږدي چې څوک دغه ښار ته راشي او ولې په دغه ښار کې کاروانيان دا حق نه لري چې له لويو لارو بهر شي؟

ايا غوره نه ده چې نور ملتونه هم دغه بڼارته راشي او دهاتي د پاچا قدرت او لوړاوی وگوري. بيا ولاړ شي او نورو ته کيسې وکړي؟

کاتب وويل پر هغې ورځې چې زموږ پاچا (شوبيلو ليوما) پاچاشو ويې ويل (دېرش کاله ماته وخت را کړئ او زه به هاتي د نړۍ په کلک او قوي هېواد بدل کړم) اوس چې دغه وخت مخ پر خلاصېدو دی او فکر کوم چې ډېر ژر به نور ملتونه زموږ نوم واوري.

ومي ويل کله چې زه په بابل کې وم، شپېته، شپېته ځله مې، شپېته عسکر و شمېرل چې د بابل د پاچا له مخې تېرېږي او کله چې به يې گام پورته کاوه داسې فکر به مې کاوه چې گني د سمندر د څپو غږ اورېدل کېږي.

خو دلته مې لس ځله، لس عسکر هم يو ځای ونه ليدل چې روان دي وي، نو د څه لپاره دومره جنگي گاډۍ او نورې وسيلې جوړوئ چې له دغو وسلو استفاده نه شي کولای. کاتب وخنډل او ويې ويل موږ ددې لپاره وسلې جوړو چې پر نورو ويې خرڅې کړو او دودۍ پرې واخلو.

ومي خنډل ځواب مې ورکړ، يو ليوه هېڅکله خپل غاښونه او پنډې پر يوه سوی نه خرڅوي.

د پاچا کاتب دې خبرې ته ډېر وخنډل او ويې ويل زه به دغه خبره پاچا ته وکړم او باوري يم چې هغه به ترې خوند واخلي.

بله دا چې زموږ په هېواد کې د نورو هېوادونو پر خلاف شتمن پر بېوزلو حکومت نه کوي بلکې غښتلي پر کمزورو حکومت کوي. زه يقين لرم تردې مخکې چې ستا وينستان سپين شي. په دې به پوه شي چې څه ډول يو غښتلی حکومت چې د مشرتابه او قوماندانۍ لپاره راغلی دی څنگه پر کمزورو ملتونو حکومت کوي.

ما ځان ورته ساده او کم عقله وښود او ومې ويل همغه ډول چې تاسې خدای لری چې پر کمزورو ملتونو د حکومت کولو غوښتونکی دی په مصر کې هم فرعون نوی خدای پيدا کړی دی.

کاتب وويل زه د بهرنيو پاچاهانو لیکونه لولم او د مصر د پاچا لیک مې هم لوستلی دی. پوهېږم چې د هغه نوی خدای ډېر سوله غوښتونکی دی او وايي: د ملتونو تر منځ داسې اختلاف نشته چې په خبرو او سولې دې حل نه شي.

ان ستاسې فرعون زموږ لپاره د سرو زرو يوه څانگه رالېږلې چې د (باضافه) يانې

صليب په بڼه ده او وايي چې دا د ژوند او سولې بڼه او څېره ده.

کله چې کاتب دغه خبرې کولې خپلې گوټې يې سره متقاطع کړې چې ما پوه کړي دغه خانگه څه ډول ده او کومه بڼه لري.

(هغه مطالب چې په دغه کتاب کې يې د ملتونو د ژوند، دودونو او د هغود پاچاهانو د نومونو په هکله او منجمله د دغه صليب په هکله لولئ له تاريخي اسنادو او اقتباس شوي دي. سند او لاسوند لري او د دغه فنلنډي کتاب ارزښت هم په دې کې دی چې مستند مطالب لري او صليب هغه بڼه وه چې کابو څلور زره کاله مخکې يعنې د عيسی له ميلاده دوه زره کاله مخکې د سولې سمبول گڼل کېده. ژباړن)

بيا يې داسې وويل که ستاسې فرعون زموږ لپاره سره زر راواستوي، چې موږ د هغه رالېږلې طلا خپلو صنعتگرو ته چې وسلې جوړوي په مزد او اجوره کې ورکړو نو تر څو کلونو پورې کولای شي له سولې برخمن شي.

خو د هغه د سولې دوره به ډېره لنډه وي، ځکه کله چې زموږ پاچا پوه شو چې په کافي اندازه وسله او خواړه يې برابر کړي نو پر دغې ورځ به د مصر فرعون هم د نورو پاچاهانو په شان زموږ د پاچا تر امر لاندې وي، گڼي هغه او ټول رعيت به يې قتل عام شي. خو دا هغه مسلې دي چې د يوه ډاکټر سر پرې نه خلاصېږي ځکه چې ډاکټر د پېښو د درک کولو وس نه لري.

ما وويل له دې کبله چې ډاکټر هم د نورو په شان عقل لري او که په ټولو راتلونکو پېښو پوه نه شي حتماً يې په ځينو سره خلاصېږي.

زه اټکل کوم چې په راتلونکو وختونو کې به د مرغانو، ټپوسانو او شغلانو د خپټې د مړېدا وخت وي ځکه چې ډېر کسان به ووژل شي. څوک به ونه شي کولای چې مړي د موميایي کولو، يا په چاټيو کې د اېښودلو او يا په ځمکه کې د ښخولو لپاره راټول کړي. کاتب وخنډل او ما وويل تر دې مخکې چې د هاتي هېواد ته راشم اورېدلي مې وو، چې تاسې هغه اسيران چې په جنگونو کې يې ونيسي ړندوئ او هغه پخپلو ژرندو کې ترې چې د ژرندو ډبرې وگرځوي.

ما پر دغې خبرې باور نه کاوه، خو په دغه هېواد کې مې هغوی پخپلو سترگو وليدل او دغه چاره له يوه متمدن ملت سره نه ښايي.

دغه راز ما اورېدلي چې تاسې پخپلو سرحدنو کې د نورو ملتونو په خاورې د تېري پر

وخت زړه بوږنونکې بې رحمۍ کوي، د خلکو لاسونه پرې کوي، د سر پوستکي يې پر مخونو اړوي او ځينې کسان په سيخونو پورې نښلوي، دغه اعمال د وحشيانو دي نه د يوه متمدن ملت.

کاتب وويل موږ له دې امله د اسيرانو سترگې باسو او بيا هغوی په ژرندو کې تړو چې يو متمدن ملت يو، ځکه که د دوی سترگې رنډې نه وي ځمکه، اسمان او مرغان به وگوري اوله دې کبله چې ازاد نه دي نو خواشيني به شي، د تېښتې لټه به وکړي او زموږ لپاره به تل ستونزې پېښوي.

خو اوس چې رانده دي د تېښتې فکر نه کوي او موږ مجبور نه يو چې تل يو شمېر عسکر د هغوی د ساتلو لپاره وگمارو.

خو د نورو هېوادونو په سرحدونو کې د پولې د اوسېدونکو د لاسونو د پرې کولو او د سرونو د پوستکو د جلا کولو او د هغوی پر مخ د همغه پوستکي د راکارولو او يا په سيخونو کې د هغوی د خوړندولو کار هم يوه ښېگڼه لري.

ددې کار لامل هم زموږ تمدن دی، ځکه چې موږ نه غواړو په نورو هغو هېوادونو کې وژنه وکړو چې اوسېدونکي يې موږ ته کار کوي او قلنگ ورکوي.

دغه راز نه غواړو چې د جنگونو له امله د هغوی ښارونه او يا پټي او باغونه وران شي، ځکه که دغه ښارونه موږ ونيسو زموږ په برخه به هېڅ هم نه وي.

موږ پوه شوي يو چې د گاونډيو هېوادونو د کنټرولو او ترسلطې لاندې د راوستلو لپاره تر ټولو غوره وسيله د رعب او ويرې رامنځته کول دي. ځکه هغه ملت چې له ويرې او رعب سره مخامخ شي، هغه پوځ ته ورته وي چې له جنگه وړاندې يې ماتې خوړلې وي.

دغسې ملت نور د پردیو لاس نه شي لنډولای او د هغه له قدرته نه شي ژغورل کېدای له همدې امله موږ پخپلو سرحدونو کې د نورو هېوادونو په خاوره کې دغه ډول اعمال ترسره کوو چې خلک ووېرو او مخکې له مخکې خپل د ښمنان ناکام کړو.

ما ورته وويل ايا د نړۍ ټول ملتونه ستاسې د ښمنان دي او په نورو ملتونو کې دوستان نه لري؟

د هاتي د پاچا کاتب وويل زموږ دوستان هغه ملتونه دي، چې زموږ ترسلطې لاندې وي او موږ ته قلنگ راکړي.

دغه ملتونه پخپل حال پرېږدو او د خپلو عادتونه او دودونو د ساتلو او د خپلو

خدایانو په عبادت ورته څه نه وایو.

زموږ نور دوستان هغه ملتونه دي چې لا زموږ گاونډیان نه دي، ځکه کله چې زموږ گانډیان شول، دومره پلمې ورته لټوو، چې ورسره جنگ وکړو او د هغوی خاوره ونیسو او بیا یې اړ کړو چې موږ ته قلنگ راکړي.

له هغې ورځې چې هاتي رامنځته شوی موږ همدغه دود لرو او له دې وروسته به هم وي.

ما وویل ایاستاسې خدایان په دغو مسلو کې لاسوهنه نه کوي ځکه چې په نورو هېوادونو کې خدایان د حق و باطل او سم و ناسم توپیر کوي.

کاتب وویل موږ د سم و ناسم او حق و باطل په هکله ساده کړنه او عقیده لرو. سم او حق هغه شی دی چې زموږ له خوښې سره سم وي او ناسم او باطل هغه شی دی، چې زموږ له خوښې سره سم نه وي.

سینو هه! دا خبره ومنه چې زموږ، ستاسې او نورو ملتونو په دین کې کوم توپیر نشته، ځکه چې ستاسې او نورو ملتونو له نظره هم سم او حق هغه شی چې شتمن یې غواړي او ناسم او باطل هغه شی دی چې بېوزلي ورته گروهمن وي.

سینو هه! ته یو ډاکټري او عقل دې تر دې ډېر کم دی چې په دې موضوع دې سر خلاص شي او پوه شي چې د دنیا له پیله تر ننه پورې هر څه چې شتمنو ویلي هغه حق او سمه خبره ده، او هر څه چې بېوزلي یې وایي ناحقه خبره گڼل کېږي.

د دنیا تر پایه پورې به همداسې وي او یوازې د شتمنو ظاهري بڼه بدلېږي او په هر پړاو کې یو شی د بدایتوب نښه ده.

کله پسه او غواگانې د شتمنۍ نښې وي او کله هم سره او سپین ځینې وخت د یوه مقام او څوکۍ لرل او کله یو کسب لکه ډاکټري، کوډگري او د پاچا کتابت د شتمنۍ نښه وي.

تر هغه چې دغه نړۍ وي د بېوزلو خبره به اهمیت نه لري او هر څه چې وایي باطل به وي که شتمن د هغوی سترگې رنډې نه کړي او په ژرندو پورې یې ونه تېري نو په بله لار به یې کار ته مجبور کړي، ځکه چې دنیا همداسې رامنځته شوې ده او باید همداسې وي. بېوزلي ځکه رامنځته شوې چې بېوزله د شتمن د اسودگي وسیلې برابرې کړي او پخپله تل په بېوزلۍ او لوږه کې ژوند وکړي.

د نورو پر تمدن زموږ د تمدن گټه په دې کې ده چې موږ ټول شتمن یو او نور ملتونه د خان تابع او بهوزله کوو، چې تل زموږ لپاره زیار وگالي او خپله گټه تل د قلنگ په توگه موږ ته را کړي چې موږ په سو کالی کې ژوند وکړو.

خو زموږ د خاصې پرگنې خدایان دوه دي یو اسمان او بل ځمکه، هر کال په پسرلي کې د دغو دوو خدایانو په ویاړ جشن جوړو او د ملت لاره خلاصوو چې خلک هم جشن جوړ کړي.

ځکه په کال کې باید یو ځل د ملت مخه خلاصه شي چې جشن جوړ کړي او یوه ورځ په خوشالۍ تېره کړي.

د خلکو د ازادۍ لپاره تر ټولو ښه فصل پسرلی دی ځکه چې په دغه موسم کې ځمکه له اسمانه بلارېږي، ژوند بیا پیلېږي او انسان هم د ځمکې په شان دی.

موږ د ښځو د بلارېږد لپاره ډېر خوشحاليږو او اهمیت ورکو، ځکه هغه ملت چې پر ټولې نړۍ حکومت کول غواړي باید ډېر ماشومان وزېږوي چې قدرت یې په ځمکه کې پراخ شي.

زموږ عام خلک بیا د نورو هېوادونو د عامو پرگنو په شان ډېر خدایان لري خو موږ د هغوی عقیدو ته اهمیت نه ورکوو، نه یې د عقیدو مخه نیسو او نه یې هڅوو، ځکه چې د هغوی عقیدې له سیاسي پلوه موږ ته گټه او تاوان نه لري.

موږ د هغو خدایانو پلویان یو او خلک یې عبادت ته هڅوو چې د زور او وحشت پلویان وي، ځکه چې په زور باید پر نورو حکومت وکړو او د وحشت او ترهې په مرسته باید نور ملتونه ووېروو چې تابع شي.

که یوه ورځ موږ د زور او وحشت د خدایانو لپاره معبدونه جوړ کړو نو دغه معبدونه به د انسانانو د کوپړیو پر هډوکو ودان کړو.

که ته دغه خبره له دغه هېواده بهر نورو ته وکړې هېڅوک به یې ونه مني ځکه چې ټول لیرې پراته ملتونه فکر کوي چې موږ شپانه او پادوانان یو، چې تل په غرونو کې په بهوزلۍ کې ژوند کوو، نه د بادارۍ او نه د حکومتولۍ وړتیا لرو.

د پاچا کاتب له دغو خبرو وروسته زما له کوره ووت او د هغه له تللو وروسته مې مینا ته وویل په دغه هېواد کې له پاتې کېدا موږ شوم ځکه په هغو شیانو چې باید پوهیدلی وای پوه شوم.

که له دې وروسته په دغه ښار او دغه هېواد کې پاتې شم ښايي مړ شم او که یې زه په عادي ډول وژلای دو مړه نه وېرېدم خو په دغه هېواد کې چې کله بهرنیان وژني پوستکي یې باسي او یا هغوی په سپخونو کې ورکوي.

نو غوره ده چې ډېر ژر له دې ښاره وتښتو او ځان وژغورو. پر بله ورځ ما له خپلو ناروغانو څخه بل څه واوريډل او هغوی ویل که څوک په هاتي هېواد کې د حکومت له رسمي عقیدې پرته بله عقیده خپره کړي هغه د کوډگر په نوم نیسي او په سپخانو کې یې ورکوي.

له بده مرغه ما څو ځله داسې خبرې کړې وې چې د هاتي د حکومت له رسمي عقیدو سره یې اړخ نه لگاوه نو هر شېبه ددې امکان و، چې ما ونیسي او په سپخانو کې مې ورکړي.

نو خپلونا زو غانو ته مې وویل چې دستنېدانیت لرم او له دې کبله چې هغوی د حکومت په اداره کې نفوذ درلود ماته یې د وتلو اجازه واخیسته او وټاکل شوه چې له ځانگړې لارې تېر شم او ځان ساحل ته ورسوم.

یوویشتم خپرکی

د (کرت) د ټاټوبي په لور

له مینا او کاپتا سره یوځای روان شوم او د هاتي پلازمېنه ختوشه مو پرېښوده.
 ختوشه داسې یو ښار و چې له دېوالونو یې وینې خڅېدې او د نړۍ د راتلونکي په
 هکله فیصلې پکې کېدلې.
 موږ د هغو ژرندو تر څنګ تېر شوو چې رڼدو اسیرانو ګرځولې او هغه کسان مو هم
 ولیدل چې په سیخونو کې یې ورکړي ول. معلومه شوه، چې هغوی کوډګران ول.
 بیا د ساحل پر لور روان شو او د هاتي هغه یوازېني بندر ته ورسېدو چې بهرنیانو
 پکې په ازده توګه تګ راتګ کاوه خو د هېواد داخل ته یې دننوتو اجازه نه لرله.
 دغه بندر هم د نړۍ د نورو بندرونو په شان ډېرې شراب خانې او عمومي کورونه
 درلودل او له دغو شراب خانو او کورونو تل د سریاني موسیقۍ غږونه اورېدل کېدل.
 کله چې به د بهرنيو ماڼوګان او عمله دغه بندر ته ننوتل ځان به یې نیمکرغه
 احساساوه، ځکه چې هلته ښځې، شراب او خواړه پریمانه ول او دغه ټولې له دې دریو
 شيانو پرته بل څه نه غواړي.
 په هر ځای کې چې دغه درې شيان ورپیدا شي نو ځان نېکمرغه بولي.
 موږ څه موده په دې بندر کې ایسار شوو او هر ځل چې به کومې بهرې د کرت پر لور
 حرکت کاوه ما به مینا ته ویل، په دې بهرې کې لاره شه، خو هغې به ځواب راکاه چې
 دغه بهرې کوچنۍ ده او په سمندر کې به ډوبه شي.
 یا به یې ویل چې دغه بهرې لویه ده د سوريې د بهرنيو له ډلې څخه ده او زه چمتو نه
 یم چې په هغې کې ولاړه شم.
 بله پلमे به یې دا کوله چې ددې بهرې ماڼو سم سړی نه دی او ډارېزم چې په لاره کې
 به ما پر سمندري غلو خرڅه کړي.

ما په نوموړي بندر کې طبابت کاوه او هلته هم ناروغان راتلل، ځکه چې د مصري ډاکټرانو شهرت دغه بندر ته هم رسېدلی و.

يو کس چې ماته د معالجه لپاره راغی د بندر د عسکرو قوماندان و، دغه سړی له هغو ښځو سره په نژدېکت کې پر دغې ناروغۍ اخته شوی و ځکه دی به هغو ښځو ته ورتو چې په دغه بندر کې په عمومي ځایونو کې اوسېدلې.

ما په سوريه (ازمير) کې د اوسېدو پر وخت دغه ناروغي وپېژندله او له سرياني ډاکټرانو مې د هغې درملنه هم زده کړه.

د بندر د ساتونکو قوماندان د دې ناروغۍ له امله له ښځو سره ساعت تېری نه شو کولای.

ده وېل دغه ناروغي له يوې ښځې ورغلې او ده هم هغه په سيخانو کې ننه ايستلې او وژلې ده.

هغه سړی له خپلې ناروغۍ ډېر کرېده، ځکه چې په دغه بندر کې دود داسې و، هرې ښځې چې به د ښار په عمومي تفريح ځایونو او شراب خانو کې کار کاوه مجبوره وه چې له اجورې پرته د ساتونکو له قوماندان سره خملې خو دغه سړي د ناروغۍ له کبله له دغو ساعت تېریو څخه خوند نه شو اخيستلای.

کله چې يې ما درملنه وکړه او هغه له ښځو سره له تفريح کولو خوند اخيست، داسې خوشحاله شو چې ماته يې ويل د خپل ناروغ غړي په وزن چې اوس روغ شوی تاته سره اوسپين درکوم.

ما ورته وويل زه ستا زړ نه غواړم او که غواړې کوم شی ماته راکړې نو خپله هغه چاره راکړه چې تر ملا دې تړلې ده.

د ساتونکو قوماندان وخنډل او ويې ويل په دې چرې به ته څه وکړې ځکه چې نه سره زړ دي او نه سپين زر.

خو زه پوهېدم چې دغه چاره له همغه فلز څخه جوړه ده چې اوسپنه بلل کېږي او بيه يې د هاتي له هېواده بهر دومره ډېره ده چې د اوسپنې چاره په همدې وزن، د سرو زرو د يوې چرې لس برابره بيه لري.

کله چې زه په ختوشه کې وم، غوښتل مې يوه دغسې چاره واخلم خو دغه چاره پر بهرنيانو نه پلورل کېده او که مې ټينگار کړی وای ښايي راباندې شک شوی وای او

دابه خرگنده شوې وای چې زه نیت لرم دغه چاره له هاتي څخه د باندې یوسم. خودغې چرې د هاتي د اوسېدونکو لپاره ارزښت نه درلود.

کله چې د ساتونکو قوماندان پوه شو چې زه په رښتیا دغه چاره غواړم، او په دې هم پوهېده چې زه به پر ژر له هاتي ولاړ شم نو خپله چاره یې ماته راکړه. دغه چاره دومره تېره ده چې د سماق له ډبرو د تېرې چرې په پرتله ډیره ځړپېي او په اوسپنیزې چارې مس، سره او سپین زر پرې کولای شو.

په دې بندر کې یو خرڅای و. چې د هاتي خلکو به هلته خپلې غواوې او غویي پېول او ځوانانو به له هغو غویو سره لوبې کولې. د هغوی په مخکې به نڅېدل او پر ملاوو به یې غشي تومبل.

کله چې مینا دغه غوايې لیدل خوشحاله شوه. ځکه چې پوهېده د غویو په مخکې نڅېدلی او د خپلې نڅا تمرین کولای شي.

کله چې ما د لومړي ځل لپاره د سخوندور په مخکې د مینا نڅا ولیده داسې حیران او هک پک پاتې شوم چې بیانولای یې نه شم.

هغه غوايې چې هلته ساتل کېدل د مصر د سوېل په ځنگلونو کې تر وحشي پیلانو خطرناک دي ځکه تر هغه چې پیل و نه خورول شي پر انسان حمله نه کوي خو یو غویي ډېر خطرناک وي او کله چې انسان وگوري پرې حمله کوي.

ښکريې د چرو په شان تېره وي او په یوه گوزار سره خپل ښکړد انسان په خپته یا سینه کې تله ایستلای شي. هغه اوچتولای او پر ځمکه یې ویشتلای شي.

مینا له نریو جامو سره د غوايې په مخکې نڅا پیل کړه او په حیرانوونکي ډول یې ځان له ښکرو ژغوره.

هغې داسې چټک حرکتونه کول چې د سړي سترگو یې د نڅا حرکتونه نه شو تعقیبولای.

کله خو به دومره زړه وره شوه چې په یوه توپ سره به د غوايې پر سر ودرېده او دواړه ښکړان به یې کلک ونيول.

بیا به په یوه حرکت سره د غوايې پر ملا کېناستله او بهرته به راکوزه شوه.

کله چې د مینا نڅا خلاصه شوه ځوانانو د هغې په غاړه کې گلان واچول او هلته موجودو مانوگانو ویل چې په کرت کې یې د غوايې په وړاندې نڅا لیدلې خو کله یې

هم نه دي ليدلي چې څوک دې په داسې حرکت او زړه وړتيا وگډه پرې.
 کله چې له څرخايه ستانه شوو. زه خپه وم. ځکه چې پوهېدم همدا غويي چې هغه
 يې په مخکې ونځېدلې. يوه ځوانه بڼځه به له ځانه قربان کړي ځکه چې مينا فيصله
 کړې وه. د خپل خداي په مخکې به ځان قرباني کړي.
 د هغې خداي هم يو غويي يا غوايي ته ورته شى دى.
 بيا د کړت د ټاپو يوه بېړۍ بندر ته را ورسیده او دغه بېړۍ نه لويه او نه ډېره
 کوچنۍ وه. مانو يې هم نیک سیرته سړى معلومېده.
 مينا وويل چې له دغې بېړۍ سره به د کړت ټاپو ته ولاړه شم چې ځان خپل خداي ته
 وسپارم او غوره ده چې ته هم زما له تگه وروسته د خپل ژوند په فکر کې شې.
 زه پوهېدم چې له بابلې دې زما د ژغورولو په وخت تاوان وکړ او بيا دې هم له دې
 کبله چې نه دې غوښتل په هاتي کې مایوازي پرېږدې راستون شوې.
 ما وويل زه تا يوازي نه شم پرېښودلای چې د کړت ټاپو ته ولاړه شې. مينا وويل
 ولې نه غواړې چې ما يواځې پرېږدې. چې کړت ته لاړه شم؟ که دبېړۍ له مانو وېره
 لرې. نو هغه خونیک سیرته سړى دى او ما به په لاره کې پر سمندري غلو څرخه نه
 کړي. روغه رمتېه به مې کړت ته ورسوي.
 ومې ويل مينا! زه پوهېدم چې دبېړۍ مانو سم سړى دى خو ته پوهېږې چې زه ولې
 غواړم له تا سره د کړت ټاپو ته ولاړه شم. ځکه چې زه پر تامين شوى يم.
 مينا خپل لاس زما په لاس کېښود او ويې ويل سينو هه! زه له تا سره له ژوند کولو
 خوند اخلم. ځکه چې تا څو هېوادونو ته بوتلم او ددغو وطنونو خلک دې ماته
 راوښودل.
 زه ددغو هېوادونو په ليدلو دومره بوخته او مصروفه شوم چې خپل وطن کړت مې له
 ياده وتلى و. له همدې امله کله چې به تاته ويل چې کړت لاړه شم. ما به خپل سفر په
 بېلابېلو پلمو ځنډاوه ځکه چې له تا څخه بېلېداى نه شوم.
 خو کله چې د غويي په مخکې ونځېدم نور په ياد شول چې زما خداي زما په تمه
 دى چې ورشم او خپل پيغلتوب هغه ته ډالۍ کړم. که زما خداي زما د پيغلتوب د تر
 لاسه کولو په انتظار نه وای ما به تاته ډالۍ کړې و.
 ما وويل مينا موږ يو ځل په دې هکله خبرې کړې دي او ما وويل چې له دې موضوع

تېر شوی يم. زما علاقه د هغه څه لپاره نه ده چې ته يې فکر کوي. ځکه هغه څه چې ته يې لري نورې بڼې يې هم لري او کله چې يو سړی ترې وغواړي چې خور يې شي دغه غوښتنه مني.

غوسه پر مينا برلاسه شوه او زما لاس يې ټينگ کړ. ويې ويل. که ته د شراب خانو او د عمومي ځايونو د بڼو غوښتونکی يې ورځه او له هغوی سره مستي وکړه خو په دې پوه شه چې زه به داسې غوسه شم چې ممکنه ده تا ټپي کړم او له بدنه دې وينه وبهوم.

زه غواړم ته هم زما په شان وي او همغه ډول چې ما لا تر اوسه له کوم سړي سره تفريح نه ده کړې ته هم بايد له هيڅ يوې بڼې سره تفريح ونه کړي. ما ورته وويل. ستا خداي ته له نارينه وو سره له تفريح منع کړې يې خو زما هېڅ يوه خداي هم لا زما لپاره بنديز نه دی لگولی. مينا وويل خو که ته له کومې بڼې سره تفريح وکړې او بيا زما پر سر لاس کېږدي زه به دې ژوبل کړم.

ومي ويل مينا له دې امله ډاډه اوسه ځکه چې له بڼو سره تفريح کول داسې کار نه دی چې يو سړی دې تل ورته هيله ولري. ما يو ځل له يوې بڼې سره د تفريح لپاره خپل هرڅه له لاسه ورکړل او بهوزله شوم او دې چارې له بڼو سره له تفريح داسې زړه توری کړم چې اوس له زړه نه غواړم کوم بڼه خپله خور کړم.

مينا وويل له دې کبله چې زه يوه بڼه يم دا خبره راباندې بده لگېږي چې يو سړی ووايي له بڼو سره له تفريح کولو خوند نه اخلي. کله چې شپه شوه زه ویده شوم او ومې لیدل چې مينا د نورو شپو په خلاف په دې شپه زما کوټې ته رانه غله.

هغې ته مې نارې کړې او ومې ويل مينا! تا هره شپه د خپل بدن په تودوخې گرمولم ولې نن شپه نه راځې چې ما گرم کړې. ايا له ما څخه د نننيو خبرو له امله خپه شوې يې؟ مينا وويل نه سينو هه! زه له تا خپه شوې نه يم. خو نن شپه مې بدن دومره گرم دی چې که تاته درشم او خپل بدن در سره ولگوم له ډېرې تودوخې به بڼايي تاو سوځوم. زه ولاړ شوم او هغې ته ور غلم او بدن مې يې لمس کړ، پوه شوم چې تبه يې ده.

هغې ته مې وويل مينا فکر کوم چې ته ناروغه شوې يې اجازه راکړه چې معالجه دې کړم.

مينا هېڅکله نه غوښتل چې معالجه شي او ويل يې چې زما خدای به ما معالجه کړي.

خو ما ورته وويل. ايا ستا خدای له دې پرته چې اوبه او خواړه وخورې، ستا تنده او لوړه ختمولای شي؟ ناروغي هم همداسې ده او بايد د ډاکټر درمل وي چې ناروغي معالجه شي.

مينا موافقه وکړه او ما درمل پرې وخورل ما يو ډول مسکن درمل مې هم ورکړل، ورته مې وويل اوس ويده شه، ځکه ددې درملو له خوړلو وروسته بايد سړی ويده شي چې ناروغي يې له منځه ولاړه شي.

مينا ويده شوه خو زه ترسهاره د هغې پر بستري ناست او ويښ وم او کله چې سهار پيلېده د خوب لپاره خپلې کوتې ته ولاړم.

خود مينا ناروغي ډېره اوږده نه شوه. هغه ښه شوه او داسې ورځ را ورسېده چې موږ بايد د کړت پر لور خوځېدلي وای.

خپل مريي کاپتا ته مې وويل چې د سفر وسايل برابر کړه چې په بېړۍ کې سپاره شو او د کړت ټاپو ته چې د مينا وطن دی ولاړ شو.

کاپتا وويل ما اټکل کاوه چې ددې نجلی له امله به ته ما اړ کړې چې په بېړۍ کې سپور شم، خو مخکې تاراته ويلي و چې موږ به نور هېڅکله په کشتيو کې سپاره نه شو.

بويه زه له دغې بدبختۍ څخه خپلې جامې وشکوم، خودا کار ځکه نه کوم چې وروسته به يې بيا گندلو ته اړ شم.

بويه ما ژړلي وای خو ځکه نه ژاړم چې ډارېږم خپله دغه يوه سترگه به هم له لاسه ورکړم.

خود تسلی لپاره يوازې يو شى لرم او هغه دا چې زما د اټکل پر بنسټ به مې دا وروستی سمندري سفر وي او له دې وروسته به په بېړۍ کې سپور نه شم.

په هر حال له دې امله چې يقين مې درلود له دغې ښځې سره به د کړت ټاپو ته ځې ما د سفر وسايل تيار کړي دي.

زه د کاپتا له لوري د سخت اعتراض او شور ماشور په تمه وم، خودا چې ژر تسليم

شو حیران شوم. وروسته مټو جه شوم چې هغه له سفره دوه درې ورځې مخکې په بندر کې له یو شمېر مانوگانو او د بهرنيو له عملي سره خبرې کړي او د سمندر د ناروغۍ د مخنیو لپاره چې د څپو له امله پیدا کېږي هغه له مانوگانو ځینې سپارښتنې اوږدې دي.

مثلاً ورته ویلي یې دي. چې په بهرۍ کې تر سپرېدو یوه ورځ مخکې دې هېڅ شی نه خوري او خپل کمربند دې کلک وتړي چې نس یې ټول وي او بیا دې بهرۍ ته ننوځي. له ننوتو وروسته دې سمدستي حملي چې په دې ډول له سمندرې ناروغۍ سره نه مخامخېږي.

کاپتا تر سفر یوه ورځ مخکې ډوډۍ ونه خوړه او کله چې په بهرۍ کې سپور شو خپل کمربند یې کلک وتاړه.

د بندر د ساتونکو قوماندان زموږ د بدرگې لپاره تر بهرۍ پورې راغی او د بهرۍ پر مانو یې وسپارل.

بیا د بهرۍ عملي ستر پاروگان په لاسونو کې واخیستل او بهرۍ له بندره حرکت وکړ.

کله چې له بندره ووتو د بهرۍ مانو د سمندر د خدای او د کورت ټاپو د خدای لپاره قرباني وکړه او بیا یې امر وکړ چې بادبان پورته کړي.

کله چې بادبان اوچت شو او بهرۍ په سمندر کې کږه شوه د سمندر څپو هغې ته ټکان ورکړ او همدې د ستونزې او بدلون احساس وکړ.

پر بله ورځ چې له خوبه پاڅیدم گورم چې د سمندر په منځ کې یم او شاوخوا وچه نه ښکاري.

شین آسمان. تود لمر او د سمندر باد ډېر قوي و او زموږ بهرۍ گړندی مزل کاوه.

د کورت له بهرنيو یوه جنگي بهرۍ په دې گمان چې موږ غله یو موږ ته نژدې شوه. خو

کله چې پوه شول د کورت له بهرنيو څخه یو پخپل بیرغ موږ ته سلام وکړ او لیرې شوه.

کاپتا چې نور د سمندر له ناروغۍ نه وېرېده د بهرۍ غولي ته راغی او له عملي سر

ه یې خبرې پیل کړې. ویل یې په نړۍ کې یې ډېر عجیبه شیان لیدلي او په یوه سفر کې

چې له مصره سوريې ته روان و له سمندرې توپان سره مخامخ شو. لږ پاتې وو چې ډوب

شي.

بيا يې د نیل په اوبو کې د مصر د اوبړیو په هکله خبرې وکړې او غوښتل یې د دغو عجیبه شیانو له امله چې ده لیدلي و هغوی حیران کړي.

له دې وروسته د بېړۍ عملې او ماڼوگانو خبرې وکړې او د سمندري ژویو او ډول ډول کبانو په هکله یې خبرې وکړې چې نیم بدن یې د انسانانو په شان دی او خوندور غږ لري.

د دوی خبرو کاپتا داسې حیران کړ چې له ډاره یې فیصله وکړه چې نور به پخپلو خبرو سره د بېړۍ د عملې د حیرانو لو فکر نه کوي.

خومره چې کړت ته نژدې کېدو مینا ډېره خوشحالیدله، د سمندر نسیم یې ویښتان پریشان کول او نوره هم ښکلې کېده.

خوزه له دې امله خواشینۍ وم، چې هغه له لاسه ورکوم او له ځان سره مې وویل چې که له مینا پرته له کرته ستون شوم او مصر ته ولاړ شم مصر ته په تگ به خوشاله نه شم او خوند به رانه کړي. ځکه چې له مینا پرته ژوند راته تر یخ ښکارېده.

زه ډېر خپه وم چې له دې وروسته د مینا لاس نه شم نیولای او د هغې د بدن تودوخه نه احساسوم.

د بېړۍ ماڼو او عملې چې د کړت اوسېدونکي ول، د مینا ډېر درناوی کاوه، ځکه چې پوهېدل دا هغه پیغله ده. چې خپل پېغلتوب به د کړت خدای ته ورکړي او په دې هم پوهېدم چې هغه د غوايي په مخکې ښه گډه پرې.

کله چې ما غوښتل د کړت د خدای په هکله له ماڼو او عملې توضیحات وغواړم، هغوی به ځواب نه راکاوه او یا به یې ځان غږاوه او ویل به یې ته بهرنی یې او موږ ستا په خبره نه پوهېږو.

دوه ویشتم خپر کی

موږ په کړت کې څه ولیدل؟

یوه ورځ مې د کړت ټاپو له اوبو څخه سر رابهر کړ، د بهرې عملې د خوشحالی نارې وهلې؛ ځکه خپل وطن ته رسېدلي ول.

د بهرې ماڼو په دې خوشحالی کې، چې روغ رمت له سفره ستانه شوي د سمندر د خدای لپاره چې همغه د کړت خدای دی او په سمندر واک چلوي قرباني وکړه. څومره چې د بهرې عمله ماڼو او مینا د کړت له ټاپو او د زیتون له ونو او دهغه له غرونو خوشحالیدل هومره زه خپه کېدم.

د دې لپاره چې پوهېدم باید مینا هلته پرېږدم او له هغې پرته بهرته ستون شم. مینا چې خپل ټاټوبي لیده له بهرې خوشحالی یې ژړل، خو کاپتا په حیرانۍ سره او په وازه خوله د کړت پر وړاندې سمندر ته کتل او په ساحل کې ولاړې بهرې یې شمیرلې. له دې وروسته چې دوه ځله یې شپېته بهرې و شمېرلې متوجه شو چې همدومره نورې بهرې هم هلته شته چې نه یې دي شمېرلي، بیا یې وویل فکر کوم دلته دومره بهرې دي چې په ټولې نړۍ کې به نه وي.

کړت دخپل خدای په قدرت دومره اعتماد درلود چې ددغه هېواد په بندر کې نه کوم برج و او نه نور استحکامات، خو بندري کورونه له سمندره پیلېږي.

کله چې زه کړت ته داخل شوم داسې شیان مې ولیدل چې په نړۍ کې مې په خپلو نورو سفرونو کې نه ولیدلي. (قدرمن لوستونکي دې متوجه وي چې د کړت ټاپو په اړه د سینو هه د ژوند او برخلیک دغه برخه له تاریخي پلوه بهر په زړه پورې ده، ځکه چې کړت ددغه مصري ډاکټر په وخت کې د نړۍ د یو ستر تمدن مرکز و، خود یونان، مصر، او روم په شان د کړت د ټاپو تاریخ بهر مشهوره نه دی. ښایي بهر خلک تر اوسه نه وي خبر چې کړت ټاپو د نړۍ په تمدن کې څومره رول لوبولی دی؟ ژباړن)

معلومه ده چې زما په شان يو ډاکټر چې کله يوه بښارته ننوځي په لومړي نظر کې د خلکو خبرو ته گوري چې وگوري خلک روغ او سالم دي کنه؟ د غلته ما زياتره خلک روغ او بښکلي وليدل.

لږه موده وروسته متوجه شوم چې د کړت د خلکو په ژبه کې داسې کليمه نشته چې له امله يې خلک د مرگ په معني پوه شي او خلک داسې عياشي او ساعت تېري کوي چې هېڅکله د مرگ فکر ور سره نه وي.

که څوک مړ شي د جنازې د لېږد لپاره له ډول ډول چلونو استفاده کوي چې څوک پوه نه شي کوم سړی يا بښځه مړه شوې ده.

ما واورېدل چې مړي سوځوي او له منځه يې وړي او دا هم راته بښکاره شوه چې دوی مړي نه بښخوي، ځکه چې ما په کړت کې قبر ونه ليد، په کړت کې يوازې د دوی د پاچاهانو څو قبرونه ول چې پر سړي لويې تيرې ايښې دي.

خو کله چې خلک د دغو قبرونو له مخې تېرېزي مخ ترې اړوي چې وښيي، څه نه ويښي او تصور کوي چې په دې ډول له مرگه انکار کولای شي.

د کړت تر هنرمندانو او صنعتگرو تکړه خلک په بل ځای کې نه موندل کېږي.

د هغوی منگي او خټين لوښي تر منگيو زيات جواهرات ورتنه دي او کله چې انسان

د کړت خټين لوښي په لاس کې اخلي چې اوبه پکې وڅښي نو په کتلو يې نه مېرېږي.

د لوښي پر مخ د سمندري کبانو او گلانو پر سر د پتنگانو عکسونه ليدل کېږي او هره

ډله حيوانات خپل خانگري رنگ لري. په دې ډول چې انسان فکر کوي کولال د سفالي رنگونو پر ځای جواهرات پکې کارولي دي.

هر کولال د خپل گري او صراحي انځور په يوه خاص ډول انځور وي، پر يوه خټين

لوښي د سمندري حيواناتو، پر بل د وچې د حيواناتو او پر بل لوښي بيا د الوتونکو انځورونه ليدل کېږي.

يو شی چې ما په طبس او بابل کې ونه ليد او د کړت او سپدونکي ترې برخمن دي او پر

دې سربېره د متمدنې نړۍ يوه گټه حسابېږي د کړت ټاپو د تشنابونو ډول دی.

په بابل کې تشنابونه دومره چټل دي چې يو متمدن سړی نه غواړي ورشي.

په طبس کې له دې سره سره چې زموږ خدايانو ويلي چې تشنابونه پاک وساتئ، خو بيا

هم دومره پاک نه دي چې اړتيا يې وي، مگر په کړت کې هر تشناب د هنر، سليقي او بښکلا

بېلگه حسابېږي ځکه چې شپه او ورځ د تشناب له لگنه ترمې او به تېرېږي او دومره پاک دي چې هېڅ وخت ترې بد بوی نه لټېږي.

د کړت کورونه د بابل په شان لوړ او څو پوړيز نه دي خو د بابل د کورنو په پرتله د ژوند کولو لپاره مناسب او آرام دي.

د کړت خلک کوټې لويې او کرکې پراخې جوړوي او هر کور يو حمام او هر حمام د خان وينځلو لپاره يو لوی لگن يا تشت لري چې په نلونو کې تودې او يخې او به ورته راځي.

په سر کې ما فکر کاوه، چې دغه ډول حمامونه او تشنابونه يوازې د شتمنو په کورنو کې شته، خو وروسته مې وليدل چې د ښار د ډېرو بېوزلو کسانو په کورونو کې هم دغه ډول تشنابونه او حمامونه له گرمو او يخو او بو سره شته.

زه په دغه وخت کې پوه شوم چې د دغه ښار خلک ولې ښکلي دي ځکه چې پاک تشناب او په يخو او گرمو او بو حمام کول سړی ښکلی کوي.

د کړت ښځو په ورځ کې خپل يو خاص وخت له بدنه د اضافي وېښتانو په ليرې کولو او د مخ او وېښتانو په سينگار تېراوه.

دوی په سينگار کې دومره دقت کوي چې هېڅکله يوې مېلمستيا ته پخپل وخت نه راځي او څوک له دې لامله نه حيرانېږي.

په کړت کې د ښځو کالي د هغوی له لاسونو، پښو او سينو پرته نور بدن پټوي ځکه چې پخپلو ښکلو سينو او لاسونو وياړي او هيله لري چې خلک يې ښکلا وگوري.

د کړت ښځې خپل وېښتان ډېر ښه جوړوي، په داسې حال کې چې په طبس کې ښځې خپل وېښتان خړي او زه فکر کوم چې د ښکلا له پلوه د کړت ښځې په ټوله نړۍ کې ساری نه لري.

د هغوی اندامونه نري او د اندام د ظرافت له امله لږ بچيان زېږوي د کړت ښځې عموماً يو يا دوه بچيان لري او د بچيانو کمښت په کړت کې عيب نه دی.

د کړت سړي هم د ښځو په شان ظريف اندامونه لري خو پراخ ټټر لري او هر نارينه هڅه کوي چې خپله ملا نړۍ وښيي.

هغوی هم د ښځو په شان د خپل بدن وېښتان په ډېرې ځيرتيا سره لېږي کوي ځکه دوی غواړي چې کله د غواگانو لوبه کوي نو بدن يې ښکلی معلوم شي.

ډېر خلک پکې موزې پر پښو کوي او د موزو په گيټسونو يې د ځناورو عکسونه کښل

شوي وي.

د کړت اوسېدونکي نه غواړي نورو هېوادونو ته ولاړشي، ځکه چې په نورو هېوادونو کې د کړت په شان د سوکالۍ او پاکۍ وسایل نه شته او وایی موږ نه شو کولای د نورو ملتونو په کورونو کې چې پاک تشنابونه او حمامونه نه لري ژوند وکړو. یو عجیب شی چې ما په کړت کې ولید او په بل هېڅ هېواد کې یې ساری نه و. هغه د موسیقۍ یو ډول اله وه چې له ساز غږونکي پرته غږېدله او د موسیقۍ غږ ترې پورته کېده.

خو هغه غږ چې ترې راوات له مخکې یې په یو شي لیکلی و او ما تعجب کاوه. زه په دې پوه نه شوم چې څنگه موسیقي او غږ لیکل کېدای شي؟ بله دا چې ما د کړت له اوسېدونکو واورېدل چې دوی کولای شي د موسیقۍ نوټونه ولیکي او بیا هغه وغږوي. په دې ډول چې کله یو چا کومه سندره یا موزیک نه وي اورېدلی خو لیکلې بڼه یې پیدا کړي نو د هغه له مخې همغه موزیک غږولای شي.

له دې کبله چې زه یو ډاکټریم او یوازې د طبابت علم ته مې خاصه توجه کوله نو په دې لټه کې نه شوم چې څه ډول د موسیقۍ نوټ لیکل کېدای شي او داسې ښکاري چې نورو هم دې موضوع ته چندان توجه نه ده کړې.

ما په کړت کې هېڅ معبد ونه لید چې د هېواد د خدای لپاره جوړ شوی وي. خو په بدل کې یې د غوایانو عبادت کاوه او د هغوی په مخکې به نڅېدل.

زه پوه شوم چې د کړت ټاپو د اوسېدونکو له لوري د غوایانو عبادت مذهب ته د هغوی د علاقې له لامله نه دی. بلکې د غوایانو په مخکې له نڅا خوند اخلي او داسې ورځ به نه وي چې ددې نڅا لپاره راټول نه شي او یا پخپله ونه گډېږي.

ددغه ملت د ژوند یو په زړه پورې ټکی دا دی چې په شرابو کې افراط نه کوي.

ما په کړت کې د اوسېدونکو ترپایه ونه لیدل چې څوک دې نشه شوي وي او یادي د طبس او بابل د اوسېدونکو په شان د ډېرو شرابو له امله چا کانگې کړې وي.

په کړت کې ښځې ښکلي ځوانان خوښوي او له همدې امله ځوانان په لوڅو اندامونو د غویي په مخ کې گډېږي چې ښځو ته خپله ښکلا وروښيي.

هغه ښځې او نارینه چې د غږاگانو په مخکې نڅېږي دوه ډوله وي، یوه ډله هغه دي چې کسب یې همدا دی.

که نارینه وي باید له بنځو سره واده ونه کړي او که ښځې وي باید له نارینه ووسره ساعت تېری ونه کړي.

خو دویمه ډله هغه کسان دي چې د تفریح لپاره د غوايانو په وړاندې گډېږي او هغوی که نارینه وي له بنځو او که ښځې وي له نارینه ووسره تفریح کولای شي. زما په نظر د کړت دخلکو په دودونو او روحیه کې یوازې یو شی ناخوښ او ناسم دی، چې هغه د دوی بې ځایه هوس او تمه ده.

دغه ملت تردې حده د نویو شیانو د درلودلو لټه کوي چې هغه شی چې نن یې خلک خوښوي سبا یې له پام غورځوي او نه یې اخلي او هیڅ سوداگر ډاډه نه دی، هغه شی چې نن د کړت خلکو واخیست سبا به یې هم واخلي که نه؟

کله چې کړت ته ورسېدو په یوه مېلمستون کې مو واپول. ما بابل ته د سفر په ترڅ کې د هغه ځای مېلمستون لیدلی و. له ځان سره مې ویلي و، چې په نړۍ کې به تردې ښه کور نه وي.

خو کله چې کړت ته ننوتم او د هغو ښکلی او پاک مېلمستون او مهربان او مېلمه پال نوکران مې ولیدل نو پوه شوم چې د بابل مېلمستون ددې ځای گرد ته هم نه رسېږي.

ځکه چې د بابل په مېلمستون کې بدرنگه او ناولو غلامانو او نوکرانو کار کاوه. په داسې حال کې چې د کړت په مېلمستون کې ښکلو هلکانو او نجونو کار کاوه، چې تل موسکي ول او مېلمنو ته به یې هرکلی وایه.

کله چې به راوغوښتل شول ښه خدمت به یې کاوه. موږ مېلمستون ته له ننوتو سمدستي وروسته د هغه په ښکلي حمام کې چې گرمې او

سړې اوبه یې درلودې حمام وکړ، جامې مو بدلې کړې. مینا د خپل سرو وېښتان گارگوټي کړل، نوې جامې یې واخیستلې او ما ورته له رنګارنګ کاهو څخه جوړې غوږوالۍ او غاړه کی واخیستل.

هغه جامې چې مینا اخیستې وې د هغې سینه یې نه پټوله په داسې ډول چې ټولو دهغې سینې او لاسونو ته کتل.

له دې وروسته چې جامې یې واغوستلې ما ته یې وویل یو روان تخت کرایه کړه چې د ښار له بندره ولاړ شو او زه غواړم خپل استاد وگورم.

زموږ مېلمستون د کړت په بندريانې بندري سیمه کې و، له دغه ځایه مو یو روان تخت

کرایه کړ او پرې سپاره شوو، د بنار په لور وځوځېدو. بنار د بندر په پرتله لږ پر لورې سیمې پروت و او دومره باغونه یې درلودل چې ټیټې ودانۍ پکې پټې وې. مینا روان تخت د یوه باغ په مخکې ودر او ه او موږ باغ ته ننوتو. مینا وویل دا زما د استاد کور دی.

په کورت کې هر ځوان یا پیغله چې د غوایانو په مخکې گډېږي یو استاد لري چې د هغوی ښوونکی او ملاتړی وي او د نڅا تخنیکونه وربښي، دغه راز د هغوی له گټو دفاع کوي او اجازه نه ورکوي چې نور دهغه د شاگرد حق ضایع کړي.

د مینا استاد یو بوډا و، چې کله یې موږ کور ته ورننوتو یوه اندازه پاپيروس (د پخوانۍ زمانې کاغذ چې له مصره واردېده، ژباړن) یې په مخکې پراته ول او مطالعه کول یې.

ما وکتل چې پر دغو کاغذونو د غوایانو عکسونه کښل شوي او معلومه شوه چې دغه غویی هغه ځناور دی چې سبا به یو شمېر کسان دهغه په مخکې گډېږي او بوډا نیت لري چې پوه شي په کوم غوایي شرط تړلای شي.

کله چې بوډا مینا ولیدله خوشاله شو او هغه یې ښکل کړه ویې ویل مینا! ما فکر کاوه چې ته خدای ته تللې یې او بېرته نه یې راستنه شوې، خو لا مې باور نه کېده او فکر مې کاوه چې رابه شي، ځکه مې بل شاگرد نه و. نیولی.

هغه کوټه چې دلته ستا د اوسېدو لپاره وه، همغسې پخپل حال ده خو څه موده کېږي چې پاکه شوې نه ده او ښایي زما ښځې ورانه کړې وای او پر ځای یې جوړ کړی وای، چې په هغه حوض کې خپل کبان وروزي ځکه چې زما ښځه له کبانو سره ډېره مینه لري.

مینا وویل، ستا مېرمنې له کومه وخته د کبانو له روزلو سره لېوالتیا پیدا کړې؟ کله چې زه له دې ځایه تلم هغه خود کبانو د روزلو په فکر کې نه وه.

بوډا وویل دا مې نوې ښځه ده چې تان نه ده لیدلې او که اوس یو ځوان سړی ورسره نه وای، ما به وروستلې وې او له هغې سره مې معرفي کولې، خو اوس یو ځوان نڅاگر چې نوې یې نڅاپیل کړې له هغې سره دی او که تا ورولم حالت به یې بدل شي.

ایا غواړې خپل ملگری ماته معرفي کړې چې زه هم ورسره ملگری شم او دغه کور دهغه د خپل کور په شان شي.

مینا! وویل زما ملگری یو مصری ډاکټر دی او نوم یې (سینو هه) ابن الحمار

دی. یوازې ژوند کوي او بښځه نه لري چې ورسره تفریح وکړي.
 بوډا وویل که څه موده په دې هېواد کې تېره کړي یوازې به پاتې نه شي. ځکه چې په
 کرت کې بښکلې بښځې نه پرېږدي چې یو سړی یوازې پاتې شي.
 خوتاته وایم مینا! ایا ناروغه یې چې له یوه ډاکټر سره دلته راغلې یې او که ناروغه
 وې زه به ډېر خپه شم. ځکه کله چې راغلې زړه مې خوشحاله شو او فکر مې وکړ چې له تابه
 وغواړم سبا د غوايي په مخکې ونڅېږي او لږ سره سپین زما په برخه کړي.
 مینا وویل. زه مریضه نه یم او تر بل هر وخت روغه یم.
 له دې امله مې له دغه مصري ډاکټر سره سفر وکړ چې هغه زما ژغورونکی دی او که هغه
 نه وای. زه به په بابل کې مړه شوې وم او یا به مې ځان وژلی وای.
 بوډا وویل هیله ده چې له دغه مصري ډاکټر سره د ملگرتیا له امله دې خپل پیغلټوب له
 لاسه نه وي ورکړی. ځکه ته پوهېږي که ستا پیغلټوب ضایع شي اجازه به درنه کړي چې
 د غوايانو په مخکې ونڅېږي او خدای ته هم نه شي ورتلای.
 بیا بوډا پیغلې ته نژدې شو او د هغې سینې یې لمس کړې. ویې ویل ډارېږم چې ستا
 پیغلټوب دې له لاسه وتلی نه وي. ځکه چې کله ته له دې ځایه تللې سنې دې ډېرې وړې وې
 او اوس لږ لویې شوې دي.
 ایا غوره نه ده. تر دې مخکې چې د غوايانو په مخکې ونڅېږي تا معاینه کړو او پوه
 شو چې پیغله یې که نه؟ پیغلې په غوسې سره وویل نه غواړم د بابل د مریانو د پلورنې
 د بازارونو په شان. چې هلته بښځې معاینه کوي چې پیغلې دي کنه؟ ما هم معاینه کړې.
 زه درته وایم له دې کبله مې له دغه سړي سره سفر وکړ چې هغه وژغورلم او که هغه نه
 وای زه به هم په کرت کې نه وم.
 ته خو یوازې د خپل سخوندر او عاید په فکر کې یې او زما ډېر خبرې پروا نه کوي.
 له دې خبرې وروسته مینا وژړل او بوډا چې د هغې او بښکې ولیدې پر خپلې خبرې
 پښېمانه شو. ویې ویل مینا مه ژاړه! زه باور لرم چې ته رښتیا وایې او لا پیغله یې. دغه
 سړی ستا ژغورونکی دی او که هغه نه وای ته به هم کرت ته نه وای راستنه شوې.
 بیا یې د خبرو موضوع بدله کړه او زیاته یې کړه. را په زړه شول چې زه باید نن مینوس
 ته ورشم او له دې کبله چې هلته د تگ لپاره ځنډ بدلې یم نه غواړم چې جامې هم بدلې کړم
 او په همدغه جامو کې به لاړ شم.

تاسې په همدې کور کې پاتې شئ، استراحت وکړئ، ډوډۍ وخورئ او که ښځې مې پوښتنه وکړه چې چېرته تللی يم ورته ووايئ مينوس ته تللی دی، ما يې ځکه مزاحمت ونه کړ چې غوايي ته نخېدونکي ځوان ورسره و.

ښځې ته مې دا هم ووايه، کله چې د مينوس له کوره راووخم نو خپلو غوييو ته هم ورځم. ځکه چې يو غويي به چې لايې په لوبو کې گډون نه دی کړی، سبا ډگر ته ننوځي او زه يې بايد وگورم.

مينا وويل. زه او سينو هه هم له تاسره څو زه به هلته خپل ملگري وگورم او سينو هه به وروپېژنم.

له دې کبله چې د بودا او د مينوس د کور تر منځ واټن کم و، نو په روان تخت کې نه بلکې پلي ورغلو.

د مينوس کور ته چې ورننوتو په حيرانۍ سره مې وليدل چې هلته يوه ستره ماڼۍ ده، او وروسته پوه شوم چې مينوس د کور تپاچا دی.

زه داسې هک پک شوم چې زما د مريي کاپتا په خبره داسې راته ښکارېده چې پر سر روان يم.

هلته پوه شوم چې په کور کې د پاچا نوم مينوس دی او په کور کې د مينوس په نوم دومره پاچاهان تېر شوي چې د کور ځينې او سپدونکي نه پوهېږي چې دغه اوسنی پاچا څو يم مينوس دی.

کله چې هغه ستر تالار ته ننوتو چې مينوس پکې و، ومې ليدل چې هلته ډېرې ښځې او نارينه راټول شوي او داسې په لوړ غږ خبرې کوي او خاندې چې گڼې پخپل کور کې دي. نارينه وو ښکلي او رنگارنگ جامې اغوستې وې او ټول ښايسته وو، ښځو هم په ښکلا او ښايسته جامو کې له يوه بل سره سيالي کوله.

مينا زه خپلو ملگرو ته ورمعرفی کړم، ښځو هغه په غيږ کې ونيوله او ښکل يې کړه، نارينه يې هم په ليدو خوشحاله شول خو له دې کبله هېڅ حيران نه شول چې هغه خودا څه موده نه وه.

موږ له ډېرو نارينه وو او ښځو تېر شو چې بالاخره مينوس ته ورسېدو.

مينوس هم د نورو په شان له يو شمېر کسانو سره چې شاوخوا يې ولاړ و، خندل او هغه

هم د مينا په ليدو خوشحاله شو.

له دې وروسته چې مینا زه ورمعرفي کړم او مینوس پوه شو چې ما دغه پیغله ژغورلې ده په مصري ژبه یې له ما مننه وکړه او ویې ویل سینو هه! تا زموږ خدای ته یو ستر خدمت وکړ ځکه هغه نجلی دې راستنه کړه چې باید زموږ خدای ته ورشي او مینا به ډېر ژر زموږ د خدای کور ته ورشي.

بیا مینا له هاله بهر کړم او ویې ویل راځه چې د مانۍ کوتې دروښییم او په هرې کوتې کې د هغې کوتې د شیانو په لیدو سره خوشحاله کېدل.

ما کتل چې د مانۍ نوکرانو له دې پرته چې د مینا له اورد غیابته حیران شي د هغې په لیدو خوشحالي کوله.

مینا ددې چارې علت ماته بیان کړ او ویې ویل، دا چې هېڅوک په دې هېواد کې د بل چاله اورد غیابته نه حیرانېږي علت یې دا دی چې نه غواړي د چا د مرگ لپاره خواشینی وکړي.

کله چې یو څوک مې کېږي هېڅوک د هغه ذکر نه کوي او له همدې امله کله چې یو څوک ورک شي تر هغه یې پوښتنه نه کېږي مگر بیرته راستون شي او که راستون نه شي فکر کوي چې هغه مړ شوی دی نو باید هېر کړای شي.

ځکه دتللو کسانو په تېره بیا د مړو یادول د خپګان سبب کېږي او په دې هېواد کې څوک نه غواړي چې ځان غمونو ته وسپاري.

له دې وروسته چې مینا د مانۍ کوتې راوښودې زه یې هغې کوتې ته بوتلم چې د نورو پر سرودانه شوې وه.

له هغه ځایه ستر څرخایونه، چې غوايي پکې څرېدل او له ښاره دباندې دزیتون باغونه او کروندې لیدل کېدې.

مینا راته وویل دا زما کوټه ده.

ما وویل مینا نوته په دې کوټه کې ژوند کوي؟ مگر ته د پاچاهۍ دمانۍ اوسېدونکې وې؟

پیغلې وویل هو! دغه جامې چې دلته گوري ټولې زما دي، خوزه یې نه شم اغوستلای ځکه چې له موده لوېدلې او زموږ په هېواد کې ژر ژر جامې بې موده کېږي.

ما وویل مینا زه ستا دې خبرې ډېر حیران کړم، ځکه چې هېڅکله مې تصور نه کاوه ته هغه ښځه یې چې ستا د اوسېدو ځای به سلطنتي مانۍ وي.

مینا وویل که زموږ د پاچا نوم دې زده وای نو په دې به پوه شوی وې چې زما نوم یانې مینا د پاچا له نوم مینوس څخه اخیستل شوی دی.

ما وویل نو ولې دې دغه خبره ما ته ونه کړه چې پوه شوی وای چې ته د کورت د سلطنتي کورنۍ غړې یې؟ مینا وویل ولې ووايم؟ دلته ټول کسان یو شان دي او ما اړینه نه بلله چې تاته ووايم چې زه د کورت د سلطنتي کورنۍ یم.

پوه شوم چې مینا سمه خبره کوي او د مینوس په هال کې د خلکو د چلند څرنگوالي دغه خبره ثابتوله. ځکه چې خلکو هلته داسې چلند کاوه چې ته وای په خپل کور کې دي او گنې پوهېږي نه چې دلته د کورت پاچا دی.

زه په دې هم پوه شوم چې له هغې ورځې چې مې مینا ولیده ولې سرو او سپینو پرې اغېز نه کاوه او که به مې کوم شی ورته اخیسته او یا مې هغې ته ډالۍ ورکوله نه خوشحالیده. ځکه چې مینا له ورو کوالي عادت کړی و چې سره او سپین وگوري او هغه څه به چې ما ورکول دهغې لپاره یې اهمیت نه درلود او هغه یې نه خوشحالوله.

ما وویل مینا ته چې د کورت د پاچا خپله یې څنگه دغوايانو په مخکې نڅېږي؟ ایا دغه موضوع د هغې بڼې لپاره چې له سلطنتي کورنۍ څخه ده ناسم کار نه دی؟ مینا وویل زموږ په هېواد کې د غوايانو په مخکې کې گډېدل داسې کار دی چې ټول مشران که وغواړي پرې مشغولېدای شي او هر څوک چې په دغه کار کې وځلېږي قدرونه یې کېږي، نو دغه کار عیب نه بلکه له ویاړونو شمېرل کېږي.

بیا له مینا سره یوځای له مانۍ ووتلو او د غویو د لوبو د موسسې پر لور وخوځېدو. په کورت ښار کې د غویو د لوبې موسسه یو وړوکی ښار دی چې د ستر ښار په څنګ کې جوړ شوی دی.

په دغه ښار کې دغوايانو د لوبو لپاره څو میدانونه او د غویو د ساتلو لپاره څو لویې غوډلې جوړې شوي دي.

د غوډلو په څنګ کې څر ځایونه دي چې شاوخوا یې کتارې درول شوې دي. کله چې د کورت هوا سرېږي، غواگانې غوډلو ته بېول کېږي او په گرمۍ کې یې بېرته څر ځایونو ته بیایي.

خو هغه غوايي چې سبا یا بل سبا دغوايانو د لوبو په ډگر کې پر نڅېدونکو نجونو او ځوانانو حمله کوي په غوډله کې ساتل کېږي.

کله چې د غویو د لوبو موسسې ته ولاړو د مینا استاد هلته و او په دې سیمې کې زما په لیدو خوشحاله شو.

دغه راز هغه کاهنان چې دنده یې د غوایانو پالل او د نخېدونکو روزل و، د مینا په لیدو خوشحال شول خو دوی هم دې ته حیران نه شول چې مینا دا دومره موده چېرې وه؟ له دې وروسته چې کاهنان پوه شول زه مصری ډاکټر یم د غویو د خوړو او دا چې کله باید خواړه ورکړل شي چې ویښتان یې ځلانده وي او ډېر عمر وکړي له ما څخه پوښتنې وکړې.

په داسې حال کې چې زه پوهېدم د دوی معلومات تر ما ډېر دي، ځکه چې له سلگونو کلونو راهیسې د دوی نیکونو غوایي روزل او پالل.

له هره پړاو وروسته د پلرونو علمونه زامنو ته لېږدول کېږي او زامن پرې نوي شيان ور زیاتوي او بیا یې خپلو زامنو ته سپاري.

مینا کاهنانو ته ډېره نژدې او پر هغوی گرانه وه او له همدې امله کله چې یې ولیدله د استاد په خوښه یې موافقه وکړه چې سبا د غوایي په مخکې ونخېږي او یو غویی یې هم ورته په نظر کې ونیو.

مینا له دې انتخابه ډېره خوشحاله شوه ځکه چې پوهېدل به بس ورځ به خپل هنر نندارې ته وړاندې کوي.

له هغه وروسته مینا زما د لارښوونې مسولیت پر غاړه واخیست او ستر کاهن ته ورغلو چې د غوایي بازانو د ټولو کاهنانو مشر گڼل کېده. کله چې د ستر کاهن کوټې ته ورننوتو د کوټې د تیارې له امله مې په سر کې ونه لید او بیا مې سترگې پر هغه سړي ولگیدې چې سړي د غوایي په شان زېر رنګه و.

دغه سړي چې سړي د غوایي په شان و، موږ ته سر تیت کړ او بیا یې خپل سر چې د غوایي سړو، لېرې کړ نو زه پوه شوم چې سړو او مخ یې د عادي اښان په څېر دي.

وروسته همدغه سړي چې ستر کاهن و موږ ته موسکي شو او ښه څېره یې درلوده. خو زه یې له شکل او صورته وډار شوم، ځکه د هغه په څېره کې یو ډول بې رحمي او تاوتریخوالی لیدل کېده.

مینا چې کله غوښتل ورته ووايي چې هغه څنګه ورکه شوه؟ او ویې نه کړای شول چې د کړت د خدای پر وړاندې ځان قرباني کړي نو ستر کاهن ورته وویل، ضروري نه ده چې

توضيحات ورکړي. ځکه چې زه له دې مسلې خبريم او پوهېږم چې ته يې ټښتولې وې او نورو هېوادنو ته يې بيولې وې.

بيا يې زه وستايلم او ويې ويل سينووه! له دې کبله چې تا مينا کړت ته راستنه کړه چې وکړای شي ځان خپل خدای ته قرباني کړي ما امر وکړ چې تا ته ډېرې ډالۍ درکړي کله چې خپل مېلمستون ته ستون شوي هلته به ډېرې ډالۍ وگوري.

ما وويل ما نه مينا د ډاليو د ترلاسه کولو لپاره ژغورلې ده او نه د هغو د ترلاسه کولو لپاره کړت ته راغلی يم. بلکې دې ځای ته زما د راتلو هدف د علم ترلاسه کول دي.

زه تردې وړاندې چې کړت ته راشم سوريې، بابل او هاتي هېوادونو ته هم تللی وم او په دغو هېوادونو کې مې ډېر شيان زده کړل، اوس کړت ته راغلی يم چې دلته هم خپل معلومات زيات کړم.

د کړت د خدای په هکله مې د پام وړ شيان اورېدلي او ماته وويل شول چې تاسې يو لوی خدای لرئ چې ځوان هلکان او نجونې يې خوښېږي، خو په دې شرط چې هېڅ ډول بدني ککړتيا ونه لري.

دا يو ستر صفت دی چې د بابل او سوريې په خدايانو کې نشته، ځکه چې د بابل او سوريې خدايان اجازه ورکوي چې نارينه او ښځې په معبدونو کې له يو بل سره تفريح وکړي.

ستر کاهن وويل دلته پر لوی خدای سربېره نور خدايان هم شته چې خلک يې عبادت کوي او حتی په بندري سيمو کې د نورو هېوادنو د خدايانو لپاره هم معبدونه جوړ شوي. ته کولای شې په يوه معبد کې د امون خدای يانې د مصر د خدای لپاره قرباني وکړې خو زموږ ستر خدای بهرنيان نه پېژني او نه شي کولای چې ويې پېژني.

ځکه يوازې هغه کسان چې د هغه د پېژندلو لپاره روزل شوي او د تعليم يافته مريدانو له ډلې څخه دي اجازه لري چې هغه وگوري او تر اوسه چې چاليدلی بېرته نه دی راستون شوی چې ووايي زموږ ستر خدای څه ډول و.

تاسې ته دومره وایم چې د کړت د خدای لويوالی او نيکمرغي په لوی خدای پورې تړاو لري.

ما وويل اي لويه کاهنه! کله چې په هاتي هېواد کې وم د هغه ځای له اوسيدونکو مې اورېدلي ول، چې د هغوی خدايان ځمکه او اسمانونه دي او يو پکې هغه بل د باران په

وسيله القاح کوي او محصولات پيدا کېږي.

په همغه وخت کې مې په مبهمه توگه واوريدل چې د کړت د ملت خدای سمندر دی ځکه چې دغه ملت خپل قدرت او نيکمرغي له سمندر کچ کوونې ترلاسه کوي. ستر کاهن وويل ستا د خبرو يوه برخه سمه ده او موږ په ډېر مسلو کې خپله نيکمرغي او قدرت له سمندر کچ کوونې اخلو، خو زموږ خدای سمندر نه دی مگر د سمندر خدای هم دی.

سینو هه! په دې پوه شه چې په ټولو ملتونو کې د کړت ملت يوازېنی ملت دی چې يو ژوندی خدای، خپل ستر خدای بولي، په داسې حال کې چې نور ملتونه د مړو خدايانو عبادت کوي او ياد چې د خدايانو خبرې او بڼې يې له لرگيو او کاهو څخه جوړ کړې وي او د هغو عبادت کوي.

زموږ خدای نه يومر شوی خدای دی او نه کانی او لرگی دی بلکې ژوندی دی او تر هغه وخته چې زموږ خدای ژوندی وي هېڅ ملت نه شي کولای چې د کړت له ملت سره مبارزه وکړي او که مبارزه هم وکړي ناکام به شي.

ومې ويل اې ستره کاهنه! ما اورېدلي چې ستا سې خدای په يوه غار کې اوسي چې اوږده او تياره دالانونه لري او زه ډېر غواړم چې دغه غار او دغه کور وگورم.

خو نه پوهېږم چې ولې هغه کسان چې ستاسې د خدای د کتولپاره انتخابېږي او ياد هغه کور ته ورځي بېرته نه راځي؟

په داسې حال کې چې هغه ته اختيار ورکړای شوی وي چې له هغه کوره راستانه شي، ته ووايه چې ولې دغه کسان بېرته نه راستنېږي؟

ستر کاهن وويل له دې سره سره چې زموږ د خدای سمبول غويی دی، خو زموږ خدای غويی نه دی بلکې يو داسې موجود دی چې څوک نه شي ويلای هغه څه شی دی؟

همدومره پوهېږو چې ژوندی دی خو دا چې ولې ځينې کسان ورځي او بېرته ترې نه راستنېږي دا د دوی لويه نيکمرغي او وياړ دی.

ځکه چې زموږ د ځوانو هلکانو او نجونو لپاره تر ټولو لوی وياړ او نيکمرغي داده چې خدای وگوري او له هغه سره پاتې شي.

له همدې امله کله چې هغه وگوري داسې نيکمرغي احساسوي چې په دې دنيا کې ورته ژوند نيمگړی او خراب ښکاري.

دوی پوهېږي چې که دنیا ته بهر ته راشي ددې دنیا زیار او زحمتونه به ګالي. مینا! ایا ستا هیله دا نه ده چې د خدای کور ته ورشي او خپل پاتې عمر هلته تېر کړي؟
مینا ځواب ور نه کړ او ما وویل ایا زه د خدای کور ته د ننوتو اجازه لرم او ممکنه ده چې د هغه د کور د ننوتو لاره وګورم؟

ستر کاهن وویل هغه شپه چې سپوږمۍ په اسمان کې د څوارلسمې شپې نژدې ده او په دې شپه به مینا د خدای کور ته ځي او ممکنه ده ته هم د خدای د کور د ننوتو لاره وګوري.
ومې ویل که مینا ونه غواړي او چمتو نه شي چې د خدای کور ته ورشي بیا به څه کېږي؟

ستر کاهن وویل تر اوسه پورې داسې نه دي شوي چې یو ځوان هلک او یا پېغله د خدای کور ته ننوتو ته نه وي چمتو شوي او مینا هم تر هغه وروسته چې د غوايانو په مخکې ونڅېږي په ډېر شوق به د خدای کور ته ورشي.

له دې خبرې وروسته ستر کاهن د غوايي سر پر خپل سر کېښود او دا په دې مانا و، چې موږ پوه کړي د کتنې وخت پای ته ورسېد او مینا زما لاس ونيو او له کوتې بهر شو.
له دې وروسته چې د ستر کاهن له کوتې ووتو مینا له ما بېله شوه او ویې ویل سبا د نڅېدا ورځ ده او زه باید نن شپه د غوايي لوبې په موسسه کې پاتې شم.
له دې سره زه یوازې مېلمستون ته ستون شوم.

کله چې مېلمستون ته راغلم ګورم چې زما مریي کاپتا شراب څښلي او مست دی او ویې ویل سینو هه... زما باداره! ... دغه ځای د مغرب تاتوبی او د نیکمرغۍ مرکز دی (پخوانیو مصریانو هغه څه چې ورپسې ملتونو جنت وایه د مغرب تاتوبی باله ژباړونکی (

دلته شراب ډېر ارزانه او پرېمانه دي او هېڅ بادار خپل مریي په کوتک نه وهي چې ولې دې دومره سپین یا سره پټ کړي دي او که کوم خان خپل نوکر ته غوسه شي او له کوره یې وباسي، نو کړیوه ورځ ځان پټوي او یوه شپه وروسته بهر ته راستنېږي او بادار یې ګناه بښي.

خو ددې ځای سوداګر ډېر چالاک دي او همغه ډول چې د ازمیر سوداګریو مصری غولوي، دوی بیا ازمیري سوداګر دوکه کوي خو په دې ښار کې یو ډول وړوکی کب د زیتون په غوړو کې ږدي چې یوه موده په غوړو کې پاتې شي او دغه کب دومره خوندور

وي چې څو مړه يې و خورې نه پرې مړېږي. (د کاپتا هدف د ساردين په نامه يو ډول کب دی، چې د کرت او سپدونکو به په غوړو کې اېښوده او اوس هم دغه دود په اروپا کې شته ژباړن)

له دې خبرې وروسته زما مړيې د کوتې دروازه بنده کړه او له دې وروسته چې ډاډه شو د دروازې شاته څوک نه شته ويې ويل باداره داسې ښکاري چې په دې ښار کې کومه حيرانوونکې خبره شوې ده؟ ځکه چې ما په بندري سيمه کې اوريدلي چې د کرت خدای مړ شوی او کاهنين چې د خدای مرگ وار خطا کړي هڅه کوي يو بل خدای پيدا کړي. خو هر څوک چې دغه خبره وکړي سخته سزا ورکول کېږي او دوو تنو مانيو گانو چې دغه خبره کړې وه د کرت په ساحل کې له لويو ډبرو څخه سمندر او اختاپوس ته اچول شوي دي. (اختاپوس يو ډول سمندري حيوان دی چې اووه لاسونه لري ژباړن).

ځکه چې د کرت او سپدونکي وايي چې د هغو قدرت او نيکمرغي په ستر خدای پورې اړونده ده او که د کرت خدای مړ شي د کرت خلک به خپل قدرت او نيکمرغي له لاسه ورکړي.

کله چې کاپتا دغه خبره وکړه په زړه کې مې يوه هيله پيدا شوه او هغه ته مې وويل که داسې وي او د کرت خدای لکه چې خلک وايي مړ شوی وي نو داسې ښکاري دغه خبر سم دی. (ځکه چې له دې سره سره چې حکومتونه تل هڅه کوي له ملته خبرونه پټ کړي، خو خلک له ټولو خبرونو خبرېږي) که داسې وي نو کله چې مينا د خدای کور ته ننوځي له هغه ځايه به راوځي.

درويشتم خپر کی

د کړت د غوايانو د لوبو په ډگر کې

پر بله ورځ د مينا په مرسته چې د غوايانو د لوبو په ډگر کې يې نفوذ درلود، زه په داسې ځای کې کښول شوم چې هر ځای ډېر ښه وليدلای شم.

غوايان يو په بل پسې ډگر ته ننوتل هلته تر لسو کتارونو ډېر کسان ناست ول؛ خو ټولو ميدان ډېر ښه ليدای شو؛ ځکه چې دندار چيانو ځای داسې جوړ شوی و، چې يو کتار له بله پورته و. په دې توگه يې يو دبل مخينه نيوله.

د ځوانو هلکانو او نجونو نڅا څو ډوله وه خو تر ټولو سخته نڅا هغه وه چې بايد نخېدونکي د غوايي د دواړو ښکرو له منځه ټوپ کړي او د هغه پر ملا ودرېږي لکه چې مخکې مې ويلی ول، مينا يو ځل دغه ډول نڅا کړې وه.

ومې کتل چې د کړت شتمنو پر غوايانو شرطونه تړل. داسې برېښېدل چې پوهېږي يو غويی تر بل هغه ښه دی، خو زما له نظره ټول غوايان يو شان ول، زه يې په توپير نه پوهېدم.

مينا هم د نورو په شان د غوايي په مخ کې ونخېدله. زه وډار شوم ځکه د غوايي د ښکر يو گوزار د مينا د وژنې لپاره بس و.

خو له دې وروسته چې د هغې چالاکی مې وليده پوه شوم چې غړي او عضلې يې په کنټرول کې دي. نو مې ډار کم شو او د نورو په شان مې ورته خوشحالي وکړه. په کړت کې نجونې او هلکان لوڅ د غوايانو په مخکې گډه پېږي ځکه دغه نڅا دومره خطرناکه ده چې که جامې ونه باسي وبه وژل شي.

جامې که څه هم نرۍ وي خو ددې مخه نيسي چې وکړای شي خپل غړي او د بدن عضلې په خپل کنټرول کې راولي.

له دې سره سره چې يو شمېر ښځو ښه اندامونه درلودل خو زما په باور د مينا اندام تر

ټولو بښکلی و.

د مینا استاد باوري و، چې دا به هغسې ونه نڅېږي، چې باید وای؛ ځکه مینا ډېره موده له کرته لرې او تمرین یې هم نه و کړی.

له نڅاورو سته مینا په داسې حال کې چې بدن یې په مخصوصو تیلو غوړ کړی و راغله او ویې ویل سینووه! بل سبا سپوږمۍ په اسمان کې گرده کېږي او زه باید د خدای کور ته ولاړه شم.

له همدې لامله ملگرو مېلمنه کړې يم چې په یوه جشن کې گډون وکړم، نو له تاسره نه شم تللی خو په هغه شپه چې د خدای کور ته ځم ته هم زما د نورو ملگرو په شان د خدای د کور تر دروازې پورې راسره تلای شي.

ما وویل هر ډول چې ته وایې زه به همغسې وکړم او په دې شپه به له تاسره وم او له ننه تربلې ورځې پورې به خپل وخت د کورت په تندرې تېر کړم.

یو په زړه پورې شی چې ما خوشحالوي دادی چې څو تنو پېغلو چې ستا ملگري دي خو لا خدای ته نه دي وقف شوي ماته بلنه را کړې چې د هغو کور ته ورشم او له هغو سره تفريح وکړم.

که څه هم هغوی ستا په شان بښکلی نه دي خو چاغې دي او د هغوی چاغوالی به د دوی عیب پټ کړي.

مینا زما مټ ونيو او ویې ویل سینووه! زه نه غواړم چې کله زه له تاسره نه يم نو ته هغو نجونو ته ورشي چې زما ملگري دي.

لږ تر لږه دومره صبر وکړه چې زه د خدای کور ته ننوتم بیا ازاد یې چې هر څه دې زړه غواړي ویې کړه، ځوانو نجونو ته لاړ شه او له هغوی سره ساعت تېر کړه.

ما وویل، مینا ټوکې مې کولې له بښځو سره د تفريح کولو شوق نه لرم. اوس بندري سیمې ته ور ځم، هلته طبابت پیلوم؛ ځکه هلته د نورو ملتونو ډېر خلک شته چې ناروغان دي او زما معالجې ته اړتیا لري.

همدغه کار مې وکړ، بندري سیمې ته ولاړم مېلمستون ته ننوتم او طبابت مې پیل کړ، تر هغه چې شپه شوه او سپوږمۍ په اسمان کې راڅرگنده شوه.

دا مهال له ټولې بندري سیمې د موسیقۍ او ساز او ازونه پورته شول؛ ځکه په کورت کې ډېر عمومي ځایونه شته، ان هغه کسان چې په کورت کې بېوزله دي د شتمنو په شان

هره شپه په عیش او تفريح تېروي. دوی داسې ژوند کوي چې گني نه مري او په داسې نړۍ کې ژوند کوي چې وير او کړاو پکې نشته. زه پخپلې کوټې کې له دې پرته چې د پوه بله کړم د سپوږمۍ رڼا ته ناست وم او کاپتا زما د کوټې تر څنگ په خپلې کوټې کې اوږد غځېدلی ویده و او يايې ځان ویدېدا ته چمتو کاوه.

يو وخت گورم چې يوه ځوانه ښځه زما کوټې ته راننوته، ما وکتل چې د مېلمستون له کار کوونکو څخه ده. ما ته يې ويل سينو هه!... غواړې له ما سره ساعت تېری وکړې. ما وويل، نه... ساعت تېري ته مې زړه نه کېږي.

هغې وويل، که فکر کوي زه ستا وړتيا نه لرم د مېلمستون يوه بله نوکره به راو لېږم چې راشي له تا سره تفريح وکړي.

ومې ويل، نه... نه... زه د تفريح کولو او ساعت تېري شوق نه لرم، غواړم يوازې و اوسم. ځوانې ښځې وويل، عجيبه ده له دې سره سره چې بهرنيان د ساعت تېري لپاره وسيله لري خو قصداً غواړي چې له غمونو سره مخامخ وي او يوازې او سېږي په داسې حال کې چې د کړت خداى ښځه د سړي لپاره پيدا کړې او نارينه يې د ښځې لپاره پنځولى دی. بيا ما ته رانژدې شوه او ويې ويل، سينو هه! له ما سره تفريح وکړه؛ ځکه زه غواړم پوهه شم يو مصرى ډاکټر څنگه ساعت تېری کوي.

ومې ويل، ما پخپل حال پرېږده؛ ځکه د ساعت تېري او مستۍ حوصله نه لرم. نجلى وويل، که ته د نورو بهرنيانو په شان تاند والى نه لرې، علت يې دادى چې ځان دې دلته بندي کړى دی.

ومې ويل، زما له کوټې ووځه او چې مې درته غږ نه وي کړى دلته مه راځه. نجلى وويل، حيرانه په دې يم په هغه هېواد کې چې سړي يې لکه دغه مصرى ډاکټر داسې وي نو خلک ژوند ته څه هيله کوي؟!!

ما سترگې په سپوږمۍ کې ښځې کړې وې او خواشینی وم، ځکه پوهېدم يوازینی ښځه چې ما غوښتل هغه خپله خور کړم له ما جلا کېږي چې د خپل خداى کور ته ولاړه شي او خپل پېغلټوب هغه ته ډالۍ کړي.

په همدې سوچونو کې وم چې ناڅاپه مې پام شو په کوټه کې څوک شته او د هغو عطرو بوى ترې لټېږي چې نن مې د غوايانو د لوبو په ډگر کې بوى کړى و، سر مې اوچت کړ گورم چې مینا ده.

ومي ويل، مينا څنگه دلته راغلي؟

مينا وويل، ورو خبرې كوه زه نه غواړم څوك زموږ غږ واوري بيا زما تر څنگ كېناسته او ويي ويل، له دې كبله دلته را غلم چې د غوايانو په ډگر كې مې له خپله تخته كركه كېږي زه ددې خبرې په اورېدو حيران شوم، ځكه داراته له امكانه لېرې بڼكارېده چې د مينا په شان يوه نجلی د غوايانو له لوبې څخه له ټول تعصب سره سره د غوايانو د لوبې په موسسه كې له خپل كټه كركه وكړي.

بيا مينا وويل، زه هم ښه نه پوهېږم چې ولې په دې وخت كې دلته راغلي يم، ښايي له كټه كركې دلته راكارېلي يم.

ښايي راغلي يم چې له تا سره خبرې وكړم، خو كه ته غواړې ويده شي زه له دې ځايه ځم مگر كه خوب نه درځي زه دلته پاتې كېږم او ستا خبرې اورم، ستا درمل بويوم او كله چې كاپتا ټوكې كوي د سرو بښتان به يې راكارم.

زه فكر كوم په نورو هېوادونو كې له تا سره سفر زما فكر بدل كړی دی او نور د پخوا په شان د غوايانو له بويه او د غوايانو د لوبې له نندارې او د نندارچيانو له نارو سورو خوند نه اخلم.

ان د پخوا پر خلاف نه غواړم د خدای كور ته ننوځم. هغه خبرې چې نور يې په دې اړه راته كوي د ماشومانو د بې مانا خبرو په شان راته بڼكاري اوس مې د ملگرو لوبې نشي بوختولای، داسې برېښي چې زما عقل يې را څخه اخيستی وي او بل عقل يې لكه د هغو ملتونو عقل، چې ما كتلي دي زما په سر كې اېښی وي.

نو اوس درته وايم چې زما لاس ونيسه او له دې سره سره چې نن دې ويل چاغې ښځې دې خوښېږي او زه چاغ نه يم خو غواړم ته مې لاس ونيسي.

ما وويل، مينا! زه په ځوانۍ كې يو ساده سړی وم او هيڅ يوه ښځه مې خپله خور نه كړه تردې چې يوه ورځ يوه حريصه او بې رحمه راباندې پېښه شوه او هرڅه چې مې درلودل راڅخه يې واخيستل.

له هغه وروسته هېڅ ښځې ته لېواله نه شوم، ځكه چې له ښځو مې كركه پيدا شوه، مافكر كاوه ټولې ځوانې ښځې د هغې په شان دي. خو تر هغه وروسته چې ته مې وليدې، ستا په هوښيارۍ پوه شوم ومې ليدل چې ته سرو او سپينوزرو ته هېڅ پام نه كوي نو سر مې خلاص شو چې په دې دنيا كې داسې ښځې هم شته چې نارينه يې خپله خور كولاى

شي، له دې پرته چې د سرو او سپينو لپاره د هغه سړي خور شوې وي
په دې وخت کې د بېوزلو او کمزورو په هکله زما په زړه کې مينه پيدا شوه او بېوزله
ناروغان مې له فيسه پرته معالجه کول.

هغه کسان چې غاښو به يې درد کاوه بې له دې چې اجوره ترې واخلم د هغوی غاښ به
مې ورايست. ځکه کله چې مې ليدل ته د دنيا د مال او شتمنۍ په هکله دومره بې پروا
يې، له ځان سره مې وويل چې زه هم بايد د دنيا او دولت فکر ونه کړم خو اوس چې ته
غواړې له ما جلا شي او د خدايانو کور ته ولاړه شي، له خدايانو او انسانانو دواړو کرکه
کوم.

ځکه چې پوهېږم ستا له تگه وروسته به زما روح په شاړه ځمکه کې د يوه تور کارغه
په شان شي او تل به له غمونو سره مخامخ وي.

له دې امله درته وايم چې مينا په دنيا کې هېوادونه ډېر دي خو يوازې يو لوی سيند
شته او هغه د نيل سيند دی. نور سيندونه هم شته او اوبه هم لري خو د نيل سيند په شان
ژوند بښونکي نه دي.

دغه سيند له هر ډول بند او خنډ پرته هر کال د مصر توره ځمکه خړوبوي او که د ځمکو
د خاوندانو حرص او تمه يې پر پردي د مصر له کروندو به دومره فصلونه ترلاسه شي چې
هېڅکله به زما د هېواد خلک دا وس ونه لري چې دغه خواړه وځوري.

راځه چې د نيل ساحل ته ځان ورسو او هلته يو کور واخلو، د هيليو غږونه واورو،
چې په لوڅو کې سندرې وايي او د آمون د خدای بهرې (هدف يې لمردی ژباړن) چې په
اسمان کې حرکت کوي وگورو.

مينا راځه چې ولاړ شو او پاتې عمر له غمونو لېرې ژوند وکړو. کله چې مصر ته
ورسېدو په گډه به يو منگی مات کړو چې مېړه او ښځه شو او بيا به له يوه بله نه جلا کېږو.
له مرگه وروسته به زما او ستا جنازې موميایي کړي، د لوېديز په ټاټوبي کې به ځای
راکړي او تر ابده پورې به هلته ژوند وکړو.

مينا خپل لاسونو زما پر مخ او سترگو تېر کړل او ويې ويل، سينو هه! زه له تا سره مصر
يا بل هېواد ته نه شم تللی ځکه هېڅ يوه بهرې به ما له دې ځايه بهر نه کړي او په تېره بيا له
نننۍ نڅا وروسته ټول پوهېږي چې زه بايد د خدای کور ته ولاړه شم.

که ته وغواړې چې د خدای کور ته زما د ننوتو مخه ونيسي و به وژل شي او زه بايد حتماً

د خدای کور ته ولاړه شم او په نړۍ کې داسې هېڅ څواک نشته چې د دغه کار مخه ونیسي.

ما وویل، مینا څوک له سبا خبر نه وي او بنایي ته له هغه ځایه را ستنه شې چې تر اوسه پورې څوک ترې نه دي راستانه شوي او یا بنایي کله چې د خدای کور ته ننوځي او خپل پېغلټوب هغه ته ډالۍ کړي د نېکمرغۍ داسې احساس وکړي چې دغه دنیا هېره کړې. خو تر هغه ځایه چې زه خبر یم هغه شیان چې پر خدایانو پورې یې تړي یوازې افسانه ده او لا تر اوسه پورې په بېلابېلو هېوادونو کې داسې شی نه دی لیدل شوی چې د خدایانو په اړه زما نظر او عقیده مضبوطه کړي.

له همدې امله که ته د خدای له کوره راستنه نه شوي، زه به دغه کور ته ننوځم او تابه له هغه کوره راوباسم ان که دا زما د ژوند وروستی کار وي او بیا مړ هم شم.

مینا خپل لاس زما پر خولې کېښود او په وېره او ترهه یې شاوخوا وکتل، ویې ویل، دغه فکر دې له سره وباسه! ځکه چې د خدای کور تیاره دی او هېڅوک ان د کورت اوسېدونکي د خدای کور ته نه شي ننوتلای، مگر هغه کسان چې غوره شوي وي.

له دوی پرته نور هر څوک چې هلته ننوځي مړ به شي.

خو زه په ډاډ سره ویلای شم چې له دې کوره به بهر شم، ځکه چې پوهېږم زموږ خدای بې رحمه نه دی او ما هم په زور پخپل کور کې نه ساتي.

زه که وغواړم چې راستنه شم نو مخه مې نه نیسي، دغه خدای ډېر ښکلی دی، تل پام کوي چې د کورت اوسېدونکي په نیکمرغۍ کې ژوند وکړي.

د هغه د نیکی له امله په دغه هېواد کې غنم کرل کېږي، په زیتون کې غوړي پیدا کېږي، بهرۍ له یوه بندره بل ته ځي او د سمندرونو تورې لړې د بهرۍ د ډوبېدا سبب نه کېږي.

هر څوک چې زموږ په خدای تکیه وکړي تل به خوشحاله او نیکمرغه وي، زه باور لرم چې دغه خدای ما نه بد بخته کوي او که پوه شي چې زه د راستنېدا نیت لرم مخه مې نه نیسي.

زه پوه شوم چې مینا له ماشومتوبه داسې روزل شوې او لویه شوې چې د کورت خدای تربل هر چا مضبوط او پیاوړی بولي او بل ډول فکر هم نه شي کولای.

که ما ورته سل ځله ویلي وای چې د خدایانو په هکله ډېرې خبرې افسانې دي نه یې

منله.

ددې پر ځای چې له هغې سره د خبرو لټه وکړم د هغې لاس مې ونيو او مینا له ما ځان نه لېرې کاوه او ژړل یې.

هغې ویل سینووه! پوهېږم چې ته پر ما شک کوي چې کله د خدای کور ته ولاړه شم له هغه ځایه به رابهر نه شم او تاته به راستنه نه شم، له همدې امله نه غواړم چې ځان له تا وسپموم که هرڅه غواړي له ما سره یې تر سره کولای شي.

ما وویل مینا! زه داسې سړی نه یم چې د بښځې له خوښې پرته هغه خپله خور کړم، ځکه چې دغه ډول خوند یو اړخیز وي او زما لپاره خوند نه لري. دا کفایت کوي چې ته نن شپه دلته راغلې او که غواړي ماته کوم شی راکړي نو د وېښتانو زري پټه دي راکړه چې خوشحاله شم.

مینا کله چې دغه خبره واورېده پر خپل بدن یې لاس تېر کړ او ویې ویل سینووه! له دې کبله چې زه ډنگره یم نو ته زما غوښتونکی نه یې او نه غواړي راسره ساعت تېری وکړي؟ ایا غواړي په ډېره لنډه موده کې ځان داسې چاغ کړم چې زما چاغی ته حیران شي؟ ما وویل نه مینا! هېڅ بښځه زما له نظره تر تانبکلي نه ده، خو زه نه غواړم چې له تاسره ویده شم. ددې لپاره چې دغه تفريح به یو طرفه خوند ولري.

خو زه تاته ویلای شم چې داسې کار وکړو چې دواړه ترې خوشحاله شو.

مینا وویل دا کوم کار دی؟ ما ورته وویل زه او ته به یو منگی په لاس کې واخلو او مات به یې کړو چې له دې امله به مېړه او بښځه شو، که څه هم دلته کاهن نشته چې زما او ستا نوم د معبد په کتاب کې ولیکي خو د مصر د دودونو پر بنسټ کله چې یوه بښځه له یوه سړي سره د واده په نیت یو ځای منگی ماتوي نو مېړه او بښځه کېږي.

مینا وخنډل او ویې ویل بښه ده اوس یو منگی راوړه چې مات یې کړو.

زه له کوټې راووتم چې خپل مریي چې فکر مې کاوه ویده دی را پورته کړم او هغه ته ووايم چې یو منگی راوړه خو ومې لیدل چې کاپتا د کوټې د دروازې تر شالاست دی او ژاري.

کاپتا وویل زما باداره! زه له دې امله ژاړم چې نری زړه لرم او کله چې مې واورېدل دغه ډنگره نجلی له تاسره غږېږي او ته ځواب ورکوي ماوژړل.

زه په قهر شوم او یوه لغته مې ورکړه ومې ویل کاپتا! تا ټولې هغه خبرې واورېدې چې

په دې کوټه کې وويل شوي؟ کاپتا وويل که مانه وای اوریدلې نورو اوریدلې ومې وويل څه ډول نورو زموږ خبرې اوریدلې؟

کاپتا وويل نن شپه ځینې کسان دلته راغلي چې مینا یې څارله او جاسوسي یې کوله، ځکه چې مینا په دې مشهوره ده چې باید د خدای کور ته ننوځي نو اوس تر څارنې لاندې ده چې ونه تښتي.

زه پوه شوم چې که ستاسې د کوټې د دروازې تر شانه یم نو هغوی به دلته کېني او هغه خبرې به واورې چې په هغوی پورې اړوندې نه دي. نو ځکه زه دلته کېناستم چې نور مزاحمت ونه کړي.

کله چې دلته کېناستم له دې پرته چې ستاسې د خبرو د اورېدو نیت ولرم هغه مې واورېدې. خو څرنگه چې خبرې د ماشومتوب او رښتینې وې، نو ژر راغله او ما خو درته وويل چې زړه مې نری دی ډېره ژر ژر اراخي.

نور په کاپتا په قهر نه شوم او مې ويل له دې کبله چې اوریدلې دي چې موږ څه ویلي نو ولاړ شه یو منگي راوړه. کاپتا وغوښتل وخت ضایع کړي ویي ويل څه ډول منگي غواړې ستر وي که کوشنی؟ رنگین وي که ساده؟ ومې ويل ته پوهېږې چې هر ډول منگي ددې کار لپاره ښه وي. په دې شرط چې ژر ولاړ شي او منگي راوړې گني په لکړې به دې تللو ته مجبور کړم.

کاپتا وويل ما کولای شول چې سمدستي منگي راوړم خو له دې لامله مې ځنډ وکړ چې ته د فکر کولو لپاره فرصت پیدا کړې.

ځکه له یوې ښځې سره د منگي ماتول ډېر مهم کار دی او باید له غور او فکر وروسته وشي.

خو ته چې ډېر ټینګار کوي چې له دې ښځې سره به منگي ماتوې، زه به ولاړ شم او منگي به راوړم ځکه چې ستا له امره سر غرونه نه شم کولای.

کاپتا ولاړ، یو منگي یې راوړ چې د کبانو بوی ترې لټېده او داسې ښکارېده چې کبان پکې اچول شوي وي.

منگي یې زما په مخکې کېښود او ما او مینا منگي له دواړو لاستیو ونيو، پورته مو کړ، په گډه مو پر ځمکه وواهه او منگي مات شو.

له دې وروسته چې منگي مات شو کاپتا پر ځمکه کېناست او د مینا پښه یې پر خپل

سرکېښوده او ويې ويل، له دې وروسته ته زما خاونده يې، زما د بادار په شان پر ما امر کولای شې او ښايي تر سينو هه ډېر امرونه راباندې وکړې.

خو هيله کوم د غوسې پر وخت اېشېدلې او به راونه شيندې او د ټيټو کوريو بوتان پر پښو کړې چې کله ما پرې وهې نو سر مې مات نه شي او يا ونه پر سپرې.

زه به هروخت هماغه ډول چې له سينو هه سره وفادار يم له تا سره هم وفادار يم.

زه نه پوهېږم له دې سره سره چې ډنگره يې ولې له تا سره مې دلچسپي پيدا شوې او حيران په دې يم چې ولې مې بادار ته خپله خور کړې، ځکه چې که زه د بادار پر ځای وای هېڅکله مې داسې ډنگره ښځه نه کوله.

خو فکر کوم کله چې ماشومان راوړې چاغه به شي او زه در سره ژمنه کوم، همغه ډول چې له خپل بادار څخه لږه غلا کوم له تابه هم لږه غلا وکړم.

کاپتا چې کله خبرې کولې داسې اغېزمن شو چې ويې ژړل، مينا د هغه پر مخ او غاړې لاس تېر کړ او ويې ويل مه ژاړه.

ما کاپتا ته وويل چې د منگي مات کو دوړې بهر يوسي او ولاړ شي.

په دې شپه هم زه او مينا د نورو شپو په شان د يو بل تر څنگ ويده شو، خو ما ونه غوښتل داسې استفاده ترې وکړم، چې يو ورور يې له خپلې خور څخه کوي، ځکه پوهيدم چې مينا به ترې خوند وانه خلي او

ما هم له يو اړخيز خونده کرکه کوله.

پر بله ورځ مينا د تېرې ورځې غوندې د غوايانو په مخکې ونځېده او له کومې ناسمې پېښې سره مخامخ نه شوه خو يو ځوان هلک چې د نځېدا په حال کې يې د غوايي پر سر ورتوپ کړ چې د څاروي پر شا کېني، ترې ولوېد او غوايي په خپلو ښکرنو وواژه.

کله چې نن د اړچيانو دغه پېښه وليده پاڅېدل او نارې يې کړې، زه پوه شوم چې هغوی د خپگان نه بلکې د خوشحالي نارې وهي.

غويي يې له هغه ځوانه لېرې کړ، بيا خلک د مړي پر شا وخوا راټول شول او ښځو د ځوان په وينو خپل لاسونه سره کړل.

ما اوريدل چې پخپلو کې يې سره ويل څومره ښکلې ننداره وه. نارينه ووبه ويل چې ډېره موده وشوه د نن په شان ننداره مونه وه کتلې. بيا نارينه او ښځې خپلو کورنو ته

ولاړل

پر دغې شپې د بندر او ښار څراغونه تر نورو شپو ډېر روښانه ول، ځکه چې ښځې او مېړونه له يو بله ليرې له نورو سره په ساعت تېريو بوخت ول او په کړت کې دغه ډول ساعت تېري او تفريح روا گڼل کېده. دغه تفريح يوازې د هغې ورځې د غوايانو د لوبې او د ځوان د وژل کېدا له امله نه وه، بلکې له دې کبله وه چې ټول نارينه او ښځې پوهېدل چې نن شپه يوه پېغله د خداى کور ته ورځي.

ما د نورو پر خلاف پر دې شپه ساعت تېري او تفريح نه شو کولای ځکه چې پوهېدم مينا پر دغې شپه په زرینى گاډۍ کې سپرېږي او د خداى کور ته ورځي. ملگري به يې پر روان تخت سپاره او يا پلي په هغې پسې روان وي او پر لاره به مستي او خوشحالي کوي.

له دې کبله چې زه پوهېدم چې بايد د مينا له شا بايد په هغې پسې ولاړ شم نو دهماغې ورځې له سهاره مې يوروان تخت کرايه کړى و.

کاپتا هم له دې امله چې له مينا سره يې علاقه درلوده وويل زه هم له تا سره ځم. د ښار او د خداى د کور پر لاره له ما پرته ټول خوشحاله ول، زه ځکه خپه وم چې پوهېدم نوره به مينا ونه گورم.

کله چې د خداى کور ته ورسېدو ټول غلي شول او زه ځير شوم چې د سپوږمۍ په رڼا کې د خداى کور وگورم چې څه ډول دی.

ما د خداى په کور کې دهغه له دروازو پرته بل څه نه ليدل.

د برنزو دوه سترې او درنې دروازې يوه په بل پسې ولاړې وې.

تر دې وړاندې چې دروازې خلاصې کړي مينا يې د خداى کور ته نژدې يوه معبد ته بوتله او نورو راته وويل چې دغه معبد د خداى د کور د ساتونکو استوگنځای دی.

کله چې مينا کوټې ته ننوته نو جامې يې اغوستې وې، خو شيبه وروسته چې له هغه معبده راوته نو گورم چې لوڅه ده جامې نه لري، خود سرو بښتان يې د جالۍ په شان په يوسپين ټوکر کې تاو کړي ول.

مينا له ليرې ماته موسکۍ شوه خوزه پوه شوم چې دغه موسکايې له جبره او زما د ډاډگېرنې لپاره ده، گني مينا دومره خوشحاله نه و چې موسکۍ دې شي.

بله خبره دا چې له معبده د مينا تر راوتلو وروسته مې وليدل، سترکاهن چې د غوايي سريې اغوستی او چاره يې تر ملاتړلې وه، د مينا په څنگ کې روان دی.

د خلکو په خاموشۍ کې مینا او ستر کاهن د خدای د کور د روازې ته ورسېدل. د معبد ساتونکو هغه دروازه چې باید شلو کسانو خلاصه او پورې کړې وای خلاصه کړه او بیا یې دویمه دروازه هم خلاصه کړه.

هله یوه ساتونکي یو روښانه مشال مینا ته ورکړ بیا مینا او ستر کاهن یوه اوږده دالان ته ننوتل او ساتونکو دواړه دروازې بندې کړې.

ددې منظرې کتلو او د خدای په کور کې د مینا ورک کېدلو دومره غمجن کړم چې پر پښو نه شوای درېدلای.

پر هغو وښو مې ګونډه ووهله چې د خدای د کور په مخکې شنه شوي ول، مخ مې پر وښو کېښود او له دې سره سره چې مینا راسره ژمنه کړې وه چې که د خدای له کوره راستنه شوه له ماسره به ژوند کوي خو زه پوهېدم چې هېڅکله به یې ونه گورم.

تر هغې شېبې چې مینا په هغه کور کې ورکه شوې نه وه هیله مې وه چې وبه یې گورم، خو کله چې مې ولیدل. برونزي دروازې ورپسې تړل شوې دي، نو پوه شوم چې باید ددې پیغلې د بیا لیدو هیله ونه کړم.

کاپتا زما په څنګ کې پر وښو ناست و او زګرویده، ځکه چې هغه هم احساس کاوه چې نور به مینا ونه ویني.

خو د مینا ملګري چې له هغې سره راغلې وې، تر هغه وخته غلې وې چې کله د خدای د کور دروازه بنده شوه.

دوی د هغو کسانو په شان چې ناڅاپه لهوني شوي وي مشالونه ولګول، منګي یې خلاص کړل او د شرابو پر څښلو یې پیل وکړ.

کله چې ټول نشه شول نارینه او ښځې، د سپوږمۍ په رڼا کې نڅېدل او په دې نه شرمېدل چې د بدن لوڅ غړي یې چې بل څوک یې باید ونه گوري نارینه و او ښځوته ښکارېدل.

کله چې کاپتا ولیدل ټول نشه دي، دی هم ولاړ او یوه شېبه وروسته له یوه منګي شرابو سره راستون شو.

زه پوهېدم چې هغه دغه شراب له روان تخته راوړي دي ځکه چې موږ له ښاره روانېدو نور اته وویل شول چې د خدای په کور کې د خوړلو او څښلو لپاره څه شی نشته، موږ باید له ښاره خپل خوراک او څښاک یو سو.

کاپتا په ښار کې څو منگي شراب او یوه اندازه خواړه اخیستي او په روان تخت کې یې ایښي ول.

کله چې یې منگی راوړ ماته یې وویل سینو هه! اوس زه هم ستا په اندازه خپه یم، ځکه چې ستا په شان احساس لرم چې نوره به دغه نجلۍ ونه گورو، خوله دې کبله چې زه او ته دهغې د کتو لپاره کوم کار نه شو کولای نو غوره دا ده چې دواړه شراب وڅښو او خپل غم غلط کړو.

خو ما نه شوای څښلی او دهغو ښځو او نارینه وو په شان لېونتوب نه شم کولای چې خوشحالي او نڅا وکړم. د کاپتا مخه مې هم ونه نیوله ځکه چې لږ شرابو هغه ته گټه درلوده او هغه بوډا ورسره قوي کېږي.

مشالونه روښانه ول او سپوږمۍ څلېده. نارینه او ښځې بې له دې چې له چا وشمېږي له مشالونو لېرې کېدل او لږ لېرې یې له یو بل سره د خور او ورور په شان چلند کاوه. ناڅاپه کاپتا وویل سینو هه!.. له دې کبله چې ما لا ډېر شراب نه دي څښلي سترگې مې تېروتنه نه کوي او ویلای شم چې د شرابو له امله خیالی شيان نه گورم. ما وویل کاپتا ته څه وایي؟

زما مریي وویل غواړم دا درته ووايم هغه سړی چې توره یې تر ملاوه او د غوايي سر یې اغوستی. له سره یې دوه ښکران راوتلي ول، له مینا سره یو ځای د خدای کور ته ننوت خو له دې پرته چې د خدای د کور دروازه خلاصه شي له هغه ځایه راوتلی دی چې دغه خبره فکر کولو ته اړتیا لري.

ما شاوخوا وکتل او سترکاهن مې ولید چې د نورو په شان گډېږي. له کاپتا مې وپوښتل ته ډاډه یې چې هغه د خدای د کور له دروازې بهر شو. کاپتا وویل: کله چې تا سرپه ځمکه ایښی و او زگروېدې، ژړل دې، ما یوه شېبه د خدای د کور له دروازې سترگې نه دي بېرته کړي. زه په دې تمه وم چې مینا به له دغو دروازو راووځي، خو ناڅاپه مې ولیدل چې ددغه کس زېږ ښکر د مشالونو په رڼا کې څلېږي.

د خدای د کور دروازه نه ده خلاصه شوې نو له ځان سره مې وویل حتماً د خدای کور له دې دروازو پرته چې موږ یې گورو بله لاره هم لري چې دغه سړی ترې روانی دی.

زه ولاړ شوم او د ستر کاهن پر لوري ولاړم، د هغه لاس مې ونيوه او ورته مې وويل
مینا چېرې ده؟

ستر کاهن پر دې خبره داسې غوسه شو چې له خپل سر او مخه یې د غوا سر لېرې کړ
ويي ويل، په دې وخت چې موږ په تفريح او ساعت تېري بوخت يو، که ته د کړت يو
او سپدونکي وای او له ما دې دغه پوښتنه کړې وای او مزاحمت دې کړی وای نو ما به امر
کړی و. چې له لویو ډبرو دې د اختاپوت خولې ته واچوي.

خو له دې کبله چې ته يو بهرنی یې او د دې ځای له رواجونو خبر نه یې ستا له سزا تېرېږم

ما ورته وويل مینا چېرته ده ځواب راکړه، هغه دې چېرته بوتله؟

ستر کاهن وويل ما مینا د خدای کورته دننه کړه او هغه مې د هغه کور په تیارې کې
پرېښوده او بهر ته راستون شوم.

اوس دلته گډا او خوشحالي کوم، خو ستا یې په مینا څه؟ او ولې د هغې پوښتنه
کوي، ځکه چې ما دلته د مینا د راوستلو له امله ستا زیار جبران کړی و او تا ته مې
مېلمستون ته والی درلېږلې وې.

ومې ويل اي ستره کاهنه! ته ولې د خدای له کوره راووتې خو مینا له هغه ځایه راونه
وته، مینا هم له هغې لارې چې ته ترې راوتلی یې بهر ته راتلای شوه؟

ستر کاهن وويل اي مصريه! ته ډېرې خبرې کوي او په هغو کارونو کې گوتې وهې چې
په تا پورې اړه نه لري.

د وروستي ځل لپاره درته وایم چې له دې پوښتنو گروېږنو تېر شه گني اختاپوت ته به
دې واچوم.

زه سخت غوسه شوم او ومې ويل دغه کار په ما پورې اړه لري او زه باید پوه شم چې
مینا چېرته ده. څنگه له تالېرې شوه او هغه دې چېرته خوشې کړه چې ته ترې راستون شوې

خو په دې وخت کې کاپتا زما لاس ونيو او له ستر کاهنه یې لېرې کړم، ويي ويل اي
زما غمجنه باداره! ته لیونی شوی یې چې له دغه ښکروړ سړي سره د ټولو سړیو او ښځو
پر وړاندې جنگ کوي او د ټولو پام ځانته را اړوي.

بيا یې زما په غوږ کې وويل ته هم د دوی په شان ونخېږه او خوشحالي وکړه.

ددې لپاره چې ستر کاهن غلط شي د نورو په شان د خلکو دې ټولي ته ننوځه او داسې کار وکړه چې نور گمان وکړي ته په رښتيا خوشحاله يې.

ماورته وويل زه دغه کار نه کوم او په دروغو ځان خوشحاله نه بښيم.

زه نه غواړم د چا نظر هم راجلب کړم، بلکې که دغه سړی راته ونه وايي چې مينا چيرته ده او څه ډول هغې ته رسېدای شم زه به يې د هغې او سپنيزې چرې پر يوه گوزار مړ کړم چې په هاتي کې مې تر لاسه کړې ده. دغه چاره دومره تېره ده چې کله د چا خپتې ته ننوځي تر قبضې پورې ننوځي.

کاپتا راته وويل غلی شه... غلی شه... راځه چې ولاړ شو او لږ شراب وڅکه ځکه چې ستا سترگې په دې شپه کې لکه د کونگ غونډې څلېږي او بايد شراب وڅښې چې غوسه دې سره شي.

که ته موافقه وکړې چې لږ وڅښې زه به درته ووايم چې له کومې لارې مينا ته رسېدای شي.

ځکه چې ددغه ښکروړ سړي د وتلو لاره مې پيدا کړې ده.

کاپتا زه د نڅېدونکو ښځو او سړيو له ټولي لهرې کړم او پر ځمکه يې پر وښو کېنولم.

لږ شراب يې راباندې وڅښل او ما احساس وکړ چې نور وينن نه شم پاتې کېدای بايد ويده شم. ځکه چې دغه خوب عادي نه و، او پوه شوم چې زما مريي زما په شرابو کې ترياک اچولي ول او د بابل د پېښې غچ يې راڅخه اخيستی دی.

خو که په دې شپه کاپتا زما په شرابو کې اپيم نه وای اچولي او پر مایې نه وای خوړلي ما به ستر کاهن وژلی و، د کړت او سپدونکو به اختاپوت ته اچولی وم او يا به يې په بل ډول وژلی وم خو په دې شپه کاپتا زما ژوند وژغوره.

کله چې را وينن شوم گورم چې ورځ شوې ده، لمر راختلی دی او زه پر وښو پروت يم.

سر مې رااوچت کړ شاوخوا مې وکتل، و مې ليدل چې نارينه او ښځې لوڅ لغړ پر وښو ويده شوي ځکه چې تېره شپه تر سهاره د شرابو په څښلو او گډېدا اخته ول او ستومانۍ له پښو غورځولي ول.

له دې وروسته چې لمر راوخوت تودوخې يې نارينه او ښځې له خوبه پاڅول.

ښځو خپلې زلفې منظمې کړې او ټولې د سمندر پر لوري ولاړې چې ځانونه ووينځي.

خو له دې کبله چې دوی پخپلو کورونو کې په گرمو او بود ځان وينځلو عادت درلود نو

چې د سمندر او بوته به یې پښې نژدې کړې بېرته بېرته به ستنېدې او په سړو او بویې خانونه نه شوای وینځلای.

له دې وروسته چې ښځو د یو بل په مرسته خانونه سینگار کړل او منظمې شوې پوښتنه یې وکړه چې څوک د مینا په تمه پاتې کېږي او څوک ښار ته ستنېږي؟

ځینو ښځو وویل ښار ته ستنېږو او روانې شوې خو یوې ډلې چې د مینا همزولې او ځوانې وې وویل موږ به په تمه پاتې شو چې هغه را ستنه شي.

هره پیغله چې به په تمه پاتې شوه ویل به یې کوم سړی چمتو دی چې ایسار شي؟ او یو سړی به پخپله خوښه ورسره پاتې شو. چې هغه ښځه تنها نه وي.

زه په سر کې پوه نه شوم چې ولې هره ښځه د پاتې کېدا لپاره یوه نارینه ته بلنه ورکوي. خو وروسته متوجه شوم چې کله ښځې په نارینه وو کې یو د پاتې کېدا لپاره ونه بولي ټول نارینه به ښار ته ستانه شي او ښځې به یوازې پاتې شي.

په هغو هېوادونو کې چې تر هغه وخته ما لیدلي ول یوازې کړت داسې و، چې ښځو به ددې لپاره چې نارینه د ځان پر لوري جذب کړي له دغې لارې کار اخیست.

د غوايانو د لوبو په ډگر کې هم متوجه شوم چې نارینه او ښځې له دې سره سره چې لوڅ د غوايانو په مخکې ګډه پېږي خو خلکو به ورته دومره توجه نه کوله او د هغوی هیجان به ډېر د لوبې له امله و.

له دې سره سره چې ښکلي پیغلې او ځوانان به د کتلو وړ ول، خو د نورو هېوادونو په شان نه ول، علت یې هم دا و، چې په کړت کې نارینه او ښځې له یو بل سره په ځملاستو کې ازاد دي.

ستر کاهن په هغو کسانو کې شامل و چې باید ښار ته تللی وای، ما ترې پوښتنه وکړه چې ایا زه دا اجازه لرم چې دلته پاتې شم. تر هغه چې مینا د خدای له کوره را ستنه شي.

ستر کاهن وویل هېڅوک دلته ستا د پاتې کېدا مخه نه نیسي خو ته بهې ځایه ایسارېږي. ځکه تر اوسه داسې نه دي شوي، چې څوک د خدای کورته ولاړ شي او له هغه ځایه بېرته راستانه شوي وي.

ما ځان کمه عقله وښود او مې ویل ای ستره کاهنه! زه د مینا له ستنېدا سره دلچسپي نه لرم او نه غواړم چې هغه وگورم، بلکې دا یوه پلمه ده، ځکه زه ددې لپاره دلته پاتې کېږم چې له دغو بېساري ښایسته ښځو سره مستي وکړم. ځکه چې دا د کړت ځمکه او اسمان

ستر کاهن په هغو کسانو کې شامل و چې باید ښار ته تللی وای، ما ترې پوښتنه وکړه چې ایا زه دا اجازه لرم چې دلته پاتې شم. تر هغه چې مینا د خدای له کوره را ستنه شي.

ستر کاهن وویل هېڅوک دلته ستا د پاتې کېدا مخه نه نیسي خو ته بهې ځایه ایسارېږي. ځکه تر اوسه داسې نه دي شوي، چې څوک د خدای کورته ولاړ شي او له هغه ځایه بېرته راستانه شوي وي.

ما ځان کمه عقله وښود او مې ویل ای ستره کاهنه! زه د مینا له ستنېدا سره دلچسپي نه لرم او نه غواړم چې هغه وگورم، بلکې دا یوه پلمه ده، ځکه زه ددې لپاره دلته پاتې کېږم چې له دغو بېساري ښایسته ښځو سره مستي وکړم. ځکه چې دا د کړت ځمکه او اسمان

دی چې دغه ډول بښځې رامنځته کولی شي.
 بله خبره دا چې که مې بېگا تاته سپکاوی کړی وي بښنه غواړم، ځکه چې بېگا نشه وم
 او نه پوهېدم چې څه وایم او څه کوم، یاله چاسره خبرې کوم، خو اوس چې په هوش کې یم
 پوهېږم چې بېگانی کار مې ډېر ناسم او ناخوښ و.
 دغو خبرو پر لوی کاهن اغېز وکړ او خپل لاس یې زما پر سر کېښود، موسکې شو او
 ویې ویل ډېر ښه.

اوس چې ته غواړې له بښځو سره ساعت تېر کړې همدلته پاتې شه او زه به دې مخه ونه
 نیسم خو پام کوه چې زموږ بښځې بارداره نه شي، ځکه چې ته یو بهرنی یې او ښه نه ده چې
 زموږ بښځې بلارېې کړې اوس نو دومره انتظار وباسه چې مینا راستنه شي.
 ومې ویل ای ستره کاهنه! زه د بښځو په اړه بې تجربې نه یم، ددې لپاره چې په بابل او
 سوریې کې مې لیدلي چې باکري نجونې ددې لپاره چې جیز برابر کړي څه ډول معبد ته
 ځي؟

ما د ساده گانو غوندې خبرې کولې چې لوی کاهن فکر وکړي، زه ډېر کم عقله او احمق یم
 زما هدف هم همدا و او غوښتل مې چې هغه ما ساده سپری وبولي چې ما له هغه ځایه
 لېرې نه کړي.

له دې سره سره چې ستر کاهن ښار ته ستون شو خو ما داسې احساس وکړ چې د معبد
 ساتونکو ته یې ویلي چې ما تر نظر لاندې وساتي.

زه داسې فکر کوم چې بښځو ته یې هم اشاره وکړه چې له ما سره تفريح او ساعت تېري
 وکړي، ځکه چې کله کاهن ولاړ ځینې بښځې پر ما را چاپېره شولې او ماته یې وویل چې له
 دې ځایه لیرې شو د بوټو منځ او ځنگل ته لاړ شو او هلته وخوړو او وڅښو.

ما د هغوی بلنه ومنله او د ځنگل منځ ته ولاړو، هلته پوه شوم چې د کتر بښځې څومره
 سپین سترگې او بې شرمه دي، ځکه له ما یې هېڅ حیا نه کېده، داسې کارونه یې کول چې
 په طبس کې د عمومي ځایونو بښځو هم دغه کارونه په ډاگه نه کول.

په داسې حال کې چې زه پوهېدم دغه بښځې چې زه یې دغه ځنگل ته راوستی یم د کتر
 خانداني او وتلې بښځې دي.

کله چې بښځو ډېر په تکلیف کړم او مانیت نه درلود چې له هغوی سره تفريح وکړم ځان
 مې نشه و اچاوه او ځان مې په خوب وینو.

بښخو په کرکې سره زه خوشې کړم او ویې ویل. دغه بهرنی وحشي ځناوردی او گني
زموږ په اړه یې دومره بې پروايي نه کوله.

کاپتا راغی او زه یې له ځنگله را وایستم او ویې ویل چې د شرابو زغم نه لرې ولې ډېر
څښې چې له پښو دې وغورځوي.

کله چې بښخو زما مریې او د هغه غټه خټه ولیده ټوکې او خندا گانې یې پیل کړې
او هغه ته نژدې شوي.

له دې سره سره چې زما مریې ډېر بد رنگه او په یوه سترگه ږوند و خو له دې کبله چې
بهرنی و، نو د بښخو د کنجکاوي حس یې تحریک کړ، ځکه په ټولو هېوادونو کې کله چې
یو بهرنی گوري نو خلک لټه کوي چې هغه وپېژني.
بښخو زما مریې ځنگل ته بوت.

زه چې پوهېدم ممکنه ده، دلته د ډېرې مودې لپاره ایسار شم نو د خپل روان تخت
مزدوران مې ښار ته ولېږل چې ډوډۍ او شراب راوړي، په تېره بیا شراب دې ډېر راوړي
چې هم یې په خپله وڅښي او هم موږ ترې استفاده وکړو.

په دغې ورځ هلته د موجودو کسانو وخت په خوراک، څښاک او ساعت تېری تېر شو
او زه متوجه شوم چې له بښخو سره له ځملا ستو هم ستړي شوي دي، ځکه کله چې تفريح د
قوانینو په چوکاټ کې نه وي له کار او ژونده زیات سړی ستومانه او ستړی کوي.

بله شپه نارینه او بښخو په نڅا او سندرو ویلو تېره کړه او ما تر سهاره د هغوی
د خنداگانو او نارو غږونه اوریدل.

کله چې ورځ شوه ټول له ډېرې ستوماني څخه ویده شول او کله چې را وینس شول ځینې
یې ښار ته ستانه شول، یوازې هغه کسان پاتې شول چې لا پر تفريح نه و ماره شوي.
خو دغه کسان هم په درېیمه ورځ ښار ته ستانه شول او ځینې پکې له ډېرو شرابو
او چټیاتو او بېخوبۍ له امله پر لارې نه شو تللای ما خپل روان تخت هغوی ته پرېښود
چې ښار ته یې بوځي او د خپل روان تخت لېږدونکي مې هم رخصت کړل، ورته ومې ویل،
روان تخت ته اړتیا نه لرم.

له دویمې ورځې وروسته چې زما د روان تخت لېږدونکو شراب او خواړه ډېر راوړي ول
ما په شواروز کې دوه ځله د معبد ساتونکو ته ډوډۍ ورکوله چې ملگري یې کړم.
پر درېیمه ورځ چې ټول ولاړل ساتونکي هلته زما پر ایسارېدو حیران شول.

دوی له دې کبله حیران ول چې ټول پوهېږي یوه نجلی هم تراوسه پورې د خدای له کور
ه نه ده راستنه شوې.

هغوی پوهېدل چې د کورت ټول اوسېدونکي له دې خبرې خبر دي، نو د هغې نجلی په
تمه نه پاتې کېږي چې د خدای کور ته ننوتې وي، دوی ټول بېرته بښار ته ستنېږي خو له دې
کبله چې زه یو بهرنی وم تصور یې کاوه چې د هغوی له دودونو او رواجونو بې خبره یم. له
همدې امله د نورو تر تگه وروسته زه هلته پاتې شوم.

څلرویشتم څپر کی

له خپل مريي سره مرموز کور ته ننوتم

کله چې شپه شوه د شرابو دوه ستر منگي چې اپيم مې پکې حل کړي و، له خان سره معبد ته يوړل او کله چې ساتونکو د شرابو منگي وليدل خوشحاله او پرې راټول شول. دوی د شرابو څښل پيل کړل، زه له معبد څخه ليرې شوم او کاپتا مې څنگ ته کړ او ورته مې وويل خدايانو غوښتي دي چې زه او ته له يوه بله بېل شو ځکه چې مينا د خدای له کوره راستنه شوې نه ده، بايد زه ولاړ شم، هغه پيدا کړم او د خدای له کوره يې راستنه کړم. له دې کبله چې د خدای له کوره تر اوسه پورې څوک نه دي راستانه شوي، نو زه هم چې د خدای له کوره د مينا د راوستو لپاره ځم که بهر ته را ستون نه شوم ته بېارته ولاړ شه او زما د نه شتون لپاره چې کومه پلمه کولای شي پيدا يې کړه.

زه پوهېږم ته د پلمو په لټولو او د درواغو په ويلو کې ډېر استاد يې او خلک قانع کولای شي، مثلاً ووايه چې زه له غره د اختاپوت خولې ته ولوبېدم او ويې خورم او يا ووايه چې په سمندر کې ډوب شوم او اوبو زما جنازه يوړه.

دغسې نورې پلمې هم شته چې ته يې کولای شي او ما ستا لپاره د مټې خاورې يوه لوحه ليکلې ده او په خپل مهر سره مې مهر کړې ده. کله چې ازمير ته ورسېږي له سوداگرو زما سره او سپين اخیستلای شي او يا هغه په خپل نوم وکاروه.

ته دا واک هم لرې چې په ازمير کې زما کور خرڅ کړې او له ترلاسه شويو سرو او سپينو سره مصر ته ستون شه.

که پوهېږې چې مصر ته د ستنېدو له امله دې په دې تور نيسي چې تېښتېدلی مريي يې نو په ازمير کې پاتې شه او زما د سرو او سپينو په گټه چې له ما څخه تاته رسېږي آرام ژوند وکړه.

ته زما د جنازې د موميایي کولو غم هم مه کوه، ځکه که مينا مې پيدا نه کړای شوه په لوديزې نړۍ کې ژوند راته اهميت نه لري چې جنازه مې موميایي او پاتې شي.

کاپتا له دې سره سره چې تا ډېرې خبرې کولې او یو سپین سترگی سړی یې خو پر ما گران یې او که کله مې په لکړه سزا درکړې او وهلی مې یې د خیر لپاره و، گټه یې تاته رسېدلې، ما غوښتل ته بادبه شي، خو بیا له دې امله خواشیني یم چې په لکړه مې پر ملا او اوږو وهلی یې.

کاپتا لږ غلی شو او ویې ویل: زما باداره! له دې سره سره چې ستا د لکړو گوزارونه کله کله ډېر درانه او سخت ول خو له تا سره کینه نه لرم، ځکه همغه ډول چې تا وویل د خیر او زما د بښگنې لپاره ما وهې. ما به کتل چې زه دې وهلم خو دیوه ملگري په شان دې راسره چلند کاوه او پخپلو کارونو کې زما له نظریو استفاده کوي. په دې ډول چې ډېر ځله به مې دا احساس نه کاوه چې ستا مریی یم، بلکې ته مې خپل ملگري بللې.

زه به هغه وخت پوهېدم چې ستا مریی یم چې ستا د لکړې گوزار به مې وخور. زه ستا مریی یم او خدایانو د مریي او بادار ترمنځ توپیر پیدا کړی. اوس گورم چې د خدای له کوره د مینا د راوستو نیت لرې او غواړې د خدای کور ته ولاړ شي، خودغه مینا چې ته یې په لټون پسې ځې، زما آغلې هم ده او خپله پښه یې زما په سر اېښې وه. زه هم باید ستا په شان د هغې لټون وکړم او که مینا زما باداره نه وای او ما حتی د هغې د پیدا کولو دنده هم نه درلودای بیا مې هم دا اجازه نه درکوله چې ته یوازې دې کور ته ننوځې، ځکه د خدای کور ډېر تیاره دی.

په هغه تیاره ځای کې ته یوه نژدې ملگري او زړه سواند مریي ته اړتیا لرې. ما وویل کاپتا لومړی ځل دی چې زه گورم له ژړا او زاریو پرته خبرې کوي او ستا خبرې هم راته د هوښیارانو غوندې ښکاري.

باید زه یوازې د خدای کور ته ولاړ نه شم، ځکه هلته به په تیارو کې لاره ورکه کړم. خو له دې کبله چې ډېر باور لرم د خدای له کوره به ژوندی ستون نه شم غوره داده چې یو کس ووژل شي نه دوه.

کاپتا وویل سینو هه! که تا ما وشرې بیا هم زه له تاسره ځم او اجازه نه درکوم چې یوازې د خدای کور ته ولاړ شي.

هرڅه چې وي زه بډایم او تر تا مې تجربه ډېره ده نو په داسې شيانو پوهېږم چې که څه هم تا په دار الحیات کې تحصیل کړی خو بیا هم په هغو شيانو نه پوهېږې.

خو په دې هم پوه شه چې زه له تیارې دارېزم او پر مشال سربېره اجازه راكړه چې یو منگي شراب هم له ځان سره د خدای کور ته یوسم چې کله وډار شم لږ به وڅښم. ومې ویل ډېر ښه.

کاپتا! هرڅه چې غواړې ویې کړه او له دې کبله چې ساتونکو ته په ورکړل شویو شرابو کې مې ایپم اچولي دي، اوس یې اغیز جوت دی، هغوی ویده شوي نو غوره ده چې ځنډونه کړو او د خدای کور ته ننوځو.

کله چې معبد ته ننوتو ومې لیدل چې ټول ساتونکي ویده شوي، موږ لږ سکروټې او څو مشالونه واخیستل او د خدای د کور د کوچنۍ دروازې کیلي (کونجي) مو هم واخیسته، ځکه چې کاپتا پوهېده د خدای کور کوچنۍ دروازه هم لري.

ده لیدلي ول چې دې کور ته د مینا د ننوتو پر شپه ستر کاهن له دې دروازې وتلی و کونجي مو واخیسته، روان شو او بیا مې کوچنۍ دروازه پرانستله، د خدای کور ته ننوتو ما دورازه بنده کړه خو کیلي (کونجي) راسره وه.

کله چې دروازه بنده شوه کاپتا له ډاره رېږدېده او ویې ویل باد ډاره ژر مشال روښانه کړه، ځکه چې دلته دومره تیاره ده چې انسان پکې له ډاره رېږدي.

ما له ځان سره سکروټه وړې وه، هغې ته مې ورپوکړل او مشال مې روښانه کړ.

کله چې مې مشال روښانه کړ نو ومو لیدل چې په یوه لوی دالان کې یو چې لس لارې ترې بېلې شوې دي او بېلابېلو خواوو ته تللې دي.

ما چې دغه دالانونه ولیدل نو حیران نه شوم ځکه اورېدلي مې ول، چې د کورت ټاپو خدای په داسې کور کې ژوند کوي چې ډېرې لارې لري او د (لبیرنت) په شان دي (لبیرنت په مجازي معنی کې هغه تل خونه وي چې سړی څومره پکې وړاندې ځي نو له نویو څلور لارو سره مخامخېږي چې بالاخره سړی پکې ورکېږي. د انسان د غوږ په داخلي برخه کې هم یو ځای دی چې لبیرنت یې بولي ځکه چې تاو راتاو دی ژباړن).

ما کاپتا ته وویل باید دلته ایسار نه شو او حرکت وکړو، زه خو وایم چې پردغې لارې ولاړ شو.

کاپتا دالان ته ځیر شو او ویې ویل په دې دالان کې تگ سخت نه دی خو باید داسې کار وکړو چې وکړای شو بیرته ستانه شو.

ومې کتل چې د سترې کڅوړې له منځه یې چې پر اوږه یې وه او د شرابو منگي یې

پکې ایښی و، یوه کلاوه کلک تار را وایست او یو سريې په هغه لرگي پورې غوټه کړ چې په دېوال کې لگېدلې و. ماوویل کاپتا په دې تار څه کوي؟
کاپتا وویل دغه تار زموږ د راستنېدو لپاره پکارېږي، ځکه چې که هغه تعقيب کړو بېرته همدې ځای ته راستنېدای شو.

که څه هم د بېرته ستنېدو لپاره د کاپتا وسیله ډېر ساده وه، خو مایه یوازې سر هغه هم نه شوای ترلاسه کولای او ومې ویل کاپتا! تا ډېر ښه فکر وکړ. وروسته روان شو، چې څومره وړاندې تلو کاپتا د تار کلاوه خلاصوله، بیا له هر دهلېزه وروسته یو نوي دالان ته رسېدو او کله چې به مو کچ کړېل دالان ته رسېدو یو وخت کاپتا سر اوچت کړ او فضايي بوی کره ویې ویل سینو هه! دغه بوی احساسوي؟

ما هم فضا بوی کره او د طبس په ښار کې د مړیو د کور په شان و، چې هلته مړي موميایي کوي.

کاپتا چې رنگ یې له ډاره تې شوی و، یو غړپ شراب وڅښل او زما په اشارې سره بېرته روان شو.

ناڅاپه مو پښه پر یوه شي ولگېده او ټیټ شوم گورم چې د یوې ښځې سردی خو سرد وخت په تېرېدا سره بوی کاوه او د ورستېدا په حال کې دی.

کله چې کاپتا دغه سر ولید ویې ژړل، ځکه زه او هغه پوه شوو چې مینا هم له همدې برخلیک سره مخامخ شوې ده او هغه یې وژلې یا به یې ووژني، خو په هر صورت موږ نه شو کولای هغه ژوندی ترلاسه کړو.

له دې سره سره چې هیله مې نه کوله چې مینا به ژوندی وگورو، خو کاپتا ته مې وویل راځه چې نور هم ولاړ شو.

هغه همغسې د تار کلاوه خلاصوله او موږ مخکې تلو. یو وخت مې وکتل چې کاپتا ودرېد او په حیرانو او ترهیدلو سترگويې ځمکې ته کتل.

ما هم ځمکې ته وکتل او ومې لیدل چې دغوايې خوشایي پر ځمکه پراته دي، خو دومره لوی دي چې سړی ډاروي.

ما وویل کاپتا گوري دغه فضله څومره ډېر دي، ایا دا خبره منلې شو چې دومره لوی غويي دې موجود وي؟

کاپتا وویل نه باداره! دغسې غويي نشته ځکه که دومره لوی غويي موجود وای چې

دومره فضله وکړي نو په دغو تنگولارو کې به څنگه تېرېده؟
 ومې ویل ستا په باور دغه فضله د څه ډول حیوان دي؟
 کاپتا وویل فکر کوم دا به د یو لوی مار غایطه مواد وي، ځکه چې له سترو مارانو
 پرته بل حیوان دومره غایطه مواد نه لري.
 له دې وروسته زما مریي یو غورپ شراب وڅښل او ویي ویل خدایان دې موږ
 وساتي، د دې کار پایله به څه وي؟
 خو ما اټکل کاوه چې پایله به څه وي، ځکه کله چې یو لوی مار په دغو غارونو او لارو
 کې وي، مینا به ژوندی نه وي او ښکلي پېغله د مار خوراک شوې ده.
 کله چې لوی کاهن دغه نجلی د کرت د خدای کور ته دننه کړه، دې ته په پام سره چې
 پوهېدم په هره میاشت کې یوه نجلی د کرت د خدای کور ته ننېږي، نو فکر مې وکړ چې
 د ستر کاهن یا بل هغه چا مقصد چې په دې کور کې ژوند کوي دادی، چې له هغې نجلی
 سره ځملي او بیا هغه له منځه یوسي.
 خودوه ټکي داسې ول چې نه یې پرېښودل زما دغه فکر ژور او پیاوړی شي.
 یو دا چې یوازې یې نجونې د خدای کور ته نه بیولې او ځینې وخت یې هلکان هم ور
 وستل او که د کرت خدای یوازې د معشوقې او سکس په فکر کې وای نو هلکان به یې نه
 وروستل.
 بل ټکي دا چې په کرت کې د نارینه وو او ښځو اړیکې دومره ازاد دي چې ستر کاهن یا
 د کرت خدای له ځوانې نجلی سره د ځملاستو لپاره اړ نه و، چې هغه تیاره کور ته بوځي
 او بیا یې له منځه یوسي.
 له همدې امله مې فکر وکړ چې د خدای کور ته د مینا دننه کول له عشق او سکس پرته
 بل دلیل لري او ستر کاهن نه غواړي له دغو نجونو سره ځملي.
 هر څومره چې وړاندې تلو هغه بوی چې موږ احساس کړی و، نور هم سختېده او نور نو
 د زغملو نه و.
 داسې ښکارېده چې دانسانانو او حیواناتو سلگونو مړي خراب شوي دي او دغه سخت
 بوی یې رامنځته کړی دی.
 یو وخت هغه لاره چې موږ د مشال په رڼا کې ترې تېرېدو روښانه شوه او ما وکتل چې
 له بهره ورته رڼا راځي.

خومره چې وړاندې تلو لاره روښانه کېده تر هغه د غار بلې خولې ته ورسېدو او سترگې مو پر شنه سمندر ولگېدې، په ساحل کې د سمندر د څپو غږ واورېدل شو، گورم چې د اوبو پر سر د ژيو يو کتار يو په بل پسې تر سترگو کېږي.

موږ وليدل چې دا ژي د يوه ستر مار د بدن راوتلې برخې دي چې مړ شوی، جسد يې بويښ شوی او سري يې تر اوبو لاندې نه ليدل کېږي.

هغه وخت زه او کاپتا پوه شوو چې د کورت د خدای د وژل کېدا اواز ه سمه ده او هغه ستر مار ډېره موده کېږي چې مړ شوی دی.

ځکه که ډېره موده نه وای وتلې جسد يې بوی نه کاوه، نو همدا د کورت د خلکو خدای و چې هغه يې د خلکو له نظره پټ ساته او هره میاشت يې يوه باکره پېغله او یا ځوان چې لا له کومې ښځې سره نه وي ځملاستلی دغه تیاره دهليز ته راولي چې دغه ځنارو يې وځوري او هره میاشت يو انسان د دغه مار د خوړولو لپاره کفایت کاوه.

پېغلې او ځوانان په تیارې کې ناڅاپه د مار تر ستوني تېرېدل او تردې وړاندې چې پوه شي څه ورباندې شوي د مار خیتې ته تلل.

له دې کبله چې په وچه کې دغه ډول ځناور ژوند نه شي کولای طبیعي خبره ده چې په سمندر کې يې ژوند کاوه.

دغه مار د اوبو د څپو او یا کوم علت له کبله د کورت د ټاپو ساحل ته راغلی او د کورت خرافاتيانو په دې خیال چې هغه د سمندرونو خدای دی، پر دغه حیوان لارې بندې کړې چې تل په کورت کې پاتې شي.

دوی بیا د دغه مار د حرکت لپاره دغه کړې وېږې لارې جوړې کړې دي، هره میاشت به يې يو هلک او یا يوه نجلی وروستل چې له لوږې مړ نه شي او له خپل ځایه د وتلو فکرونه کړي.

خو کله چې مار مړ شو مجبوره شول داسې وښيي چې هغه ژوندی دی او همغسې يې يوه نجلی او یا هلک دې کور ته راوستل.

خوله دې کبله چې مار مړ شوی او نور ژوندی نه دی چې هغه ځوانان وځوري، نو باید پوه شو چې پر مینا يې څه کړي دي او له دې وروسته چې هغه دې کور ته ننوته هغه چېرته بېول شوې.

زه چې د مینا له پیدا کولو نهیلې شوی وم، هغې ته مې نارې کولې او زما غږونو په

دهلیزونو کې انگازې کولې، تردې پورې چې کاپتا په څو ټوټه ځمکه راوېښوده او وې ویل وگوره! ما پر ځمکه د وینې څاڅکي ولیدل چې وچې شوې دي او دغه څاڅکي د سمندر پر لور غځېدلي و.

کاپتا وویل گوري دغه وینې د اوبو پر لور تللې نو غوره ده چې ورپسې ورشو. کله چې د اوبو غاړې ته ورسیدو ما وکتل چې د مینا مړی د سمندر پر غاړه په اوبو کې پروت دی.

اوبه رنې وې، مړی یې ښکارېده، یو شمېر سمندري چنگاښان یې پر مړي راتا و شوي ول او غوښې یې خوړي.

ما چيغې کړې، په گوندو شوم او که کاپتا نه وای زه هم له مینا سره یو ځای کېدم. خوله دې کبله چې کاپتا متوجه شو چې ورځ شوې او ښايي ساتونکي یې د اپیمو له امله له خوبه راوېښ شي، زه یې د هغه تار په وسیله چې غځولی یې و د کورت د خدای له کوره وایستلم.

چې راووتم د معبد پر لوري ولاړم، ومې لیدل د معبد ساتونکي چې تېره شپه په شرابو کې دگډو اپیمو د خوړلو له امله ویده شوي ول همغسې ویده دي. له دې پرته چې د خدای د کور په څنګ کې دمه وکړو کاپتا زه ښار ته بوتلم خو زه داسې بېخوده وم چې په لاره کې د نشیانو غوندې روان وم.

کاپتا خلکو ته ویل چې زما د مستنۍ علت دا دی چې د مینا د راستنېدا په انتظار کې مې ډېر شراب څښلي او تر نورو ډېر د کورت د خدای د کور پر وړاندې ایسار شوي و. دغه پلمه هر چا منله، ددې لپاره چې پوهېدل زه بهرنی یم او نه پوهېږم چې هېڅوک د خدای له کوره نه دي راستانه شوي.

له دې وروسته چې مېلمستون ته راستانه شوو ما له غوسې او ډېرې نهیلۍ څخه ډېر شراب وڅښل او ویده شوم.

کله چې له اوږده خوبه راپاڅېدم متوجه شوم پر لوی کاهن چې مینا یې د خدای کور ته ننه ایستلې او بیا یې وژلې وه په غوسه نه یم. (زه پوهېدم چې په هغه وخت کې له دغه کاهنه پرته بل څوک هلته نه و، چې مینا یې وژلې وي.)

ستر کاهن مجبور و چې د پخوا په شان وښيي خدای ژوندی دی او باید ځوانان او پیغلې ورولي چې خپل پېغلتوب هغه ته والی کړي.

زما غوسه د کړت د خلکو دود او دستور ته راتله، چې ولې ځوانان او پیغلې دغه ستر مارت ته وراچوي.

زړه مې غوښتل چې پاڅېږم او د کړت په واټونو کې وگرځم، خلکو ته ووايم اې احمقانو! دغه خدای چې تاسې یې عبادت کوئ یو مار و چې له څه مودې راهیسې مړی شوی او تاسې باید له دې وروسته اجازه ورنه کړئ چې ځوانان او پیغلې مو د خدای کور ته بوځي ځکه چې هغوی وژني.

دوی یې ددې لپاره وژني چې بېرته د خدای له کوره راستانه نه شي. خو متوجه شوم چې د حقیقت بیانول ډېر سخت دي او خلک چمتو نه دي چې حقیقتونه واورې ان که د هغوی په ګټه هم وي.

د خلکو عقل له خرافاتو او چټیاتو سره داسې روږدی شوی و، چې هره چټي نظریه مني خو یو عقلي حقیقت نه مني.

تر دې ورهاخوا که زه خلک دغې تیاري کوټې ته بوځم او د ستر مار مړی وروښیم نو هغوی به ما وژني، او که خلک ما ونه وژني د کړت د دین خادمان او ستر کاهن چې له دې خرافاتو ډېره ګټه اخلي ما له منځه وړي.

ځان مې په دې ډاډه کاوه چې که د کړت د خلکو دین حقيقي وي، نو له دې کبله چې د کړت خدای مړ شوی، ډېر ژر به د کړت د خلکو قدرت او ښکمرغي له منځه ولاړه شي او یوه طبیعي بلا یا د نورو ملتونو حمله به کړت تباه کړي.

د کړت په کوڅو او واټونو کې به وینې وبهېږي او سلگونه بهرني به چې د کړت په بندر کې یې لنگر اچولی ډوبې شي.

له دې وروسته به یو وحشي ملت چې پر کړت یې حمله کړې ده د ځایي خلکو ټاټوبي ونیسي او وحشیان چې له ښکلو حمامونو او تشنابونو استفاده نه شي کولای نو هغه به له منځه یوسي او د ځینو ښارونو چټلي به ټول ځایونه ونیسي.

بیا مې له ځانه سره وویل د کړت خدای په ما پورې اړه نه لري ځکه چې زه په دې ښار کې پردی یم او باید ترې ولاړ شم.

زما او د مینا برخلیک هم لکه چې د بابل ستور پېژاندي وایي د ستورو له لوري معلوم شوی، ځکه چې د ټولو کسانو برخلیک ستوري ټاکي او له قضا او قدر سره زموږ جنگ د ازل برخه نه شي بدلولای.

ددې لپاره چې بېرته ویده شم، له کاپتا مې شراب وغوښتل، خو مریي مې د شرابو پر خای ډوډۍ رواړه، ما ورته وویل شراب غواړم، ډوډۍ نه، او که ماته شراب رانه وړې هډوکي به دې په لکړې مات کړم. کاپتا مجبوره شو چې ولاړ شي او ماته شراب راوړي. له هغه وروسته چې به مې شراب څښل ارامېدم او کله چې به مې په شرابو کې افراط وکړ شيان به راته دوه-دوه ښکارېدل، ظاهراً به مې همداسې فکر کاوه باور مې نه درلود چې داسې دې وي.

یوه ورځ مې وغوښتل په دې اړه له کاپتا سره خبرې وکړم او هغه ته ووايم چې هر حقیقت همداسې دی.

انسان چې حقیقت ويني، د هغه په شتون کې شک نه کوي، په داسې حال کې چې پوهېږي هغه څه چې دی یې ويني یو مجاز دی.

خو کاپتا حاضر نه و، چې په دې اړه له ما سره خبرې وکړي.

ماته یې وویل سینو هه! ته د ډېرو شرابو د څښلو زور نه لرې او زه ډارېږم چې مړ به شې، بیا به زه په دې پردې وطن کې څه کوم؟ ستا مړۍ به څنگه طبس ته یوسم، څنگه به یې دارالممات ته وسپارم او ورته ووايم چې ستا مړۍ موميایي کړي.

له دې سره سره چې کاپتا زه د ډېرو شرابو له څښلو منع کولم، خو اوس پوهېږم چې که په هغه وخت کې لیونی شوی نه وم او یا مې د لوی کاهن د وژلو تایید ونه کړه، له دې امله و چې ډېرو شرابو زه سست او پرکاله کولم چې له هغه وروسته مې غوښتل ویده شم.

که شراب نه وای نو له دې کبله چې تل مې د مینا په هکله فکر کاوه یا به لیونی شوی وم یا دا چې د ستر کاهن د وژلو فکر مې کاوه او په دې کې به نوزه وژل کېدم.

خو ځله مې کاپتا ته وویل چې ولاړ شي او لوی کاهن هغه مېلمستون ته راولي چې موږ پکې دیره وو، خو هر ځل به زما مرییه له دې امره سرغړاوه او بیا به پوه شوم چې زما لکړه او وسپنیزه چاره یې پټه کړې ده، چې هغه ژوبل یا مړ نه کړم او یا د ځان وژنې فکر ونه کړم. یوه ورځ له خوبه راپاڅېدم گورم چې کاپتا د کوټې په کونج کې ناست دی او ژاړي.

د شرابو منگۍ مې راواخیست، یو غږپ مې ترې وکړ او ومې ویل ولې ژاړې؟

ما له څه مودې راهیسې له کاپتا سره خبرې نه کولې، ځکه د هغه له غمجنې خبرې مې کرکه کوله او نه مې غوښتل چې غږ یې واورم، خو په دې ورځ، چې هغه وژل و مې غوښتل پوښتنه وکړم چې ولې ژاړي.

کاپتا وویل، یوه بهرې له بندر څخه سوریې ته ځي او دا وروستی بهرې ده چې له دې ځایه سوریې ته ځي.

له دې وروسته د سختو توپانونو له امله په ژمي کې تر راتلونکي کاله بله بهرې سوریې ته نه ځي.

نارې مې کړې ورځه او بندر ته لاړ شه، په دې بهرې کې سپور شه او ما دخپل منحوس وجود له شره خلاص کړه، زه نور نه غواړم تا ووينم.

کاپتا وویل له دې سره سره چې اټکل کوم له دې خبرې وروسته به مې هډوکي مات کړې، خو بیا هم درته وایم چې زه هم ستا له ژونده چې د شرابو د خم په شاوخوا کې د میاشود ژوند په شان دی، ستړی شوی یم.

ستا شراب څښلو او نشې دومره ستړی کړی، یم چې نور زما په خوله کې شراب مزه نه لري او زه چې شراب مې یوازینی هیله او خوښې وه نور شراب نه څښم.

سینو هه! کله چې د پوهې خبرې کېږي ته پر ځان ویاړې، چې په دار الحیات بڼونځي کې دې درس ویلی دی، پوه یې، زرگونه مړي دې کتلي دي، یا دې پخپل لاس د مړیو بدنونه خپرلي دي، خو لا هم نه پوهېږې چې کله څوک مړ شي بیا نه را ژوندی کېږي.

که ته هر ورځ لس منگي شراب هم وڅښې او که له سهاره تر بېگا پورې نارې سوري وکړې خو نه به هغه بڼځه را ژوندی شي چې تا خپل ژوند د هغې لپاره داسې کړی دی او نه به یې ته وويني.

یوازینی نتیجه چې ته به یې تر لاسه کړې دا ده چې ته به هم له هغې سره یوځای شي. له دې سره سره چې ته ځوان یې، خو اوس دې د ډېرو شرابو له امله لاسونه داسې رېږدي چې نه شي کولای یوه کوپړۍ سوري کړې، یا یوه خېټه خپرې کړې او یا یو غاښ له خولې راوباسي.

څومره پیسې چې دې درلودې په شرابو دې ورکړې، یانې پر او بودې لاهو کړې، په سر کې چې ما وکتل تا د هغې صراحی په شان شراب څښل چې بېخ نه لري او زه له دې کبله خوشحاله وم چې د شرابو ملگری مې پیدا کړی دی.

ان د بندر په ساقی خانو کې مې ویل، داسې بادار لرم چې د شرابو په لاره کې چې څومره سره او سپین لري له لاسه یې ورکوي.

خو وروسته متوجه شوم چې هر سهار له خوبه را پاخلېږې نو داسې شراب څښې چې

گنې د ژوند وروستی ورځ دې وي، زه و ډار شوم پر تا مې زړه وسوځېد.

زه پوهېدم چې کله ته مړ شې زه به ازمير ته ولاړ شم او د هغه ليک پر بنسټ به چې تا راته ليکلی، د بېړۍ چلونې له شرکتونو ستا سره او سپين واخلم او ستا کور به د ځان کړم. دا غلا هم نه ده، ځکه چې تا راته بښلي دي، خودا زغم مې نه درلود چې ته د ډېرو شرابو له امله مړ شې او ستا د علم او پوهې سرچينه چې د روزي گټلو وسيله ده وچه شي.

اوه... زما گرانه باداره!... په خدايانو قسم کوم، له دې سره سره، چې بښکښلې راته کوي او کله مې په لکړه وهې، خو پر ما گران يې او له تا پرته ژوند نه شم کولای.

دغه دوستي د سرو سپينو او خوړو لپاره نه ده، ځکه ما درته وويل چې زما گټه، په دې کې ده، چې ته مړ شې او ستا سره، سپين او د ازمير کور زما شي.

خو له دې کبله چې راباندې گران يې نه غواړم، زما گران بادارد ډېرو شراب څښلو او بې ځايه فکر کولو له امله په داسې مرگ ومړې چې بېرته نه ژوندی کېږي.

د کاپتا خبرو پر ما ډېره اغېزه وکړ، ځکه همغه ډول چې ده وويل زه هم متوجه وم چې لاسونه مې رېږدي او د شرابو د څښلو له امله به مړ شم.

ما فکر وکړ چې د شرابو څښلو له امله به ټول هغه علمونه چې په مصر، بابل، سوريې او نورو ځايونو کې مې زده کړي، پر او بولا هوشي، ځکه چې زه به مړ شم او له دغو علمونو به استفاده ونه کړای شم.

زه پوه شوم چې په هر شي کې افراط، ان په خوشحالي او ساعت تېري کې افراط تاوان لري او ليونتوب دی.

خو نه مې غوښتل کاپتا ته ووايم چې خبرو يې پر ما اغېزه کړې، چې مړی مې مغرور نه شي.

ورته مې وويل: ستا خبرې زما په غوږونو کې د مچانو د بڼگېدا په شان دي او زه ستا خبره نه خوښوم، خو له څو ورځو راهيسې مې فيصله کړې چې نور به شراب نه څښم، ځکه چې شراب څښل مې لاسونه رېږدوي او تل سستي احساسوم.

نو سر له ننه به شراب ونه څښم او له دې کبله چې نور نه غواړم په کرت کې پاتې شم، همدا نن له دې ځايه حرکت کوو، ورځه او له دې ځايه دستنېدا وسايل برابر کړه.

کله چې کاپتا دغه خبره واورېده، له خوشحالي يې د ماشومانو په شان ټوپونه وهل او له کوتې ووت ولاړ، چې دستنېدا وسايل برابر کړي.

پر همغې ورځ بهرې ته ولاړو او پارو و هونکو له بندره د کشتۍ د ایستلو او له
سلگونو وړو او لویو بهریو د تېرولو لپاره پاروگان خوځول.
له دې وروسته چې سمندر ته ورسېدو د کښتۍ مانو د سمندر د خدای لپاره قرباني
و کړه او بیایې د بهرې بادبان پورته کړ.
کشتۍ د باد د فشار له امله په سمندر کې کږه شوه او د کشتۍ په تنې د خپو د لگېدا
غږ واورېدل شو.
زموږ بهرې د ختیز یانې د سوریې پر لور روانه شوه او بیا د کړت ټاپو د خوب د یوې
منظرې په شان چې د انسان له وینبیدا وروسته له منځه ځي زموږ له نظره ورک شو.
اوس نو له ویر او پراخ سمندره پرته بل څه نه ترسترگو کېدل.

پېنځه ويشتم خپر کی

له کرته ستنېدل او د از میر نوي حالات

په دې ډول له دریو کلونو وروسته چې په بابل، هاتي او کرت کې وم په سوريه کې د از میر په لور روان شوم.

زه پخوا ډېر خام وم خو په دغو دریو کلونو کې د ژوند درس زه پوخ کړی وم. د سمندر باد او مستو څپو، د شرابو مستي او پخواني فکرونه راڅخه هېر کړل. کله چې به مې ډېرې پر دېوال تکیه کوله او د څپو ننداره مې کوله نو د مینا خبره او اندام مې دیوه خواړه خوب په شان سترگو ته درېدل، داسې یو خوب چې پوهېدم هېڅکله به یې په وینښه ونه گورم.

زه نیکمرغه وم چې مینا، او د غواييانو پر وړاندې مې، دهغې نڅا ولیدله او په دې هم خوشاله وم، چې ومې لیدل هغه یې د خدای په کور کې وژلې، ځکه چې بله تجربه مې تر لاسه کړې.

مقصد مې دانه دی چې ووايم د مینا په مرگ خوشحاله یم او یا مې د هغې د مړینې هیله کوله.

بلکه هدف مې دا دی چې له دغې نجلۍ سره داسنایی له امله مې د کرت ټاپو ولید. دغه راز مې د هغه ځای حما مونه او تشنابونه ولیدل او د دغې سیمې د اوسېدونکو دودونه او رواجونه او پر خپل خدای د هغوی عقیده مې ولیدله او د خپل خدای لپاره مې د هغوی سربښندنه ولیده چې یوازې یو سمندري مار و.

د دغو شيانو د لیدو له امله مې ډېره تجربه تر لاسه کړه چې له دې پرته مې دغه تجربه نه په برخه کېدله.

تر هغه وخته چې انسان نوي شيان او پېښې نه وي لیدلې ځان بشپړ گڼي خو له هغه

وروسته چې پوه شي، د هغه پر معلوماتو او علمونو سربېره په نړۍ کې ډېر نور علمونه او معلومات هم شته نو ځان ورته کوشنې ښکاري او همدغه وخت پخپل عيب پوهېږي.

له همدې امله بې علمه او بې خبره کسان ډېر ژر مغروره کېږي، ځکه چې فکر کوي، په ټولو شيانو پوهېږي او په نړۍ کې ترده لوړ او تکړه بل څوک نشته.

له همدې امله کله چې گورو يو نارينه يا ښځينه کبر لري او موږ ته په کمه سترگه گوري، بايد پوه شو چې هغه ډېر احمق او ناپوه دی او له دې کبله چې په څه نه پوهېږي، تجربه نه لري، نو ځان تر نورو لوړ گڼي.

څرنگه، چې ازمير ته ننوتم ومې ليدل چې کور مې پخپل حال دی، خو غلو مې د کور ټول سامان لوټ کړی دی.

گاوند يانو زموږ له نه شتونه استفاده کړې، کور يې په ډېران بدل کړی او مېرې زموږ په کور کې منډې وهي.

گاوند يانو چې وليدو له موږ يې کرکه کوله او اورېدل مې چې ويل يې هغه مصري دی او زموږ ټولې بد بختۍ له مصره دي.

د گاوند يانو له کرکې حيران شوم، زه په مېلمستون کې استوگن شوم، چې کاپتا څو تنه کارگران ونيسي او کور پاک کړي.

زه چې ازمير ته ولاړم نو سره او سپين مې نه درلودل ځکه درې کاله نه وم راغلی.

وروسته د سمندر کچ کوونې د شرکت پر لور و خوځېدم خو هم په شک کې وم او هم ډېر راسره ملگري و، ځکه هيله مې نه درلوده چې هغوی به زما سره او سپين چې په دغو شرکتونو کې مې پانگونه کړې وه بېرته راکړي.

خو د سمندر کچ کوونې د شرکت مالکانو بې له ځنډه زما پانگه دهغې له گټې سره يو ځای راکړه او دا هم راته معلومه شوه، په تېرو دريو کلونو کې چې زه نه وم او له دې سره سره چې څو بېرې ډوبې شوې دي بيا هم زما سره او سپين تر پخوا ډېر شوي دي.

د سمندر کچ کوونې د يوه شرکت مشر زه خپل کور ته وبللم او ويې ويل سينو هه! له دې سره سره چې پر موږ گران يې، ځکه چې پوهېږو تکړه ډاکټري يې او زموږ د ناروغانو درملنه کولای شي، خو بايد درته ووايم چې د سوريې خلک له مصريانو ډېره کرکه کوي ځکه، هغه ماليات چې فرعون يې له موږ اخلي ډېر زيات دي.

خو ځله يې مصريان په لاره کې سنگسار کړل او د مصريانو کورونو ته يې د مړه سپي

او پشيان وراچولي.

له دې کبله چې پر مورې گران يې دغه خبره مې درته وکړه، چې ځانته پام وکړې او پوه شې چې په ازمير کې څه ډول چلند وکړې.

زه په دې خبرې حيران شوم، ځکه درې کاله مخکې چې له دې ځايه تلم خلک له مصريانو سره ملگري ول او د مصريانو، د دودونو او رواجونو تقليد يې کاوه، همغه ډول چې مورې په طبس کې د سوريې د خلکو د دودونو تقليد کاوه.

کاپتا هم د هغو کوربنو خبرې تاييد کړې چې مخکې يې ماته کړې وې او کله چې د سمندر کچ کوونې د شرکت له کوره خپل کور ته ستون شوم کاپتا وويل، داسې بڼکاري چې موږ يې او شيطاني ارواوي د سريانيانو په سرونو کې ننوتې دي.

دغه خلک لېوني شوي، نور نه غواړي چې په مصري ژبه خبرې وکړي او نن چې ما غوښتل خپله تنده ماته کړم، يوې ساقې خانې ته ننوتم چې يو جام شراب وڅښم، خو څنگه چې د ساقې خانې مشريان پوه شول، زه يو مصري يم نو له هغه ځايه يې را وايستلم، ماشومان را پسې شول او زما پر لوري يې د کارغانو فضله مواد او کاني را گوزار کړل.

کله چې پوه شوم په ازمير کې له مصريانو څخه کرکه کېږي، بلې ساقې خانې ته ولاړم او داخل مې هېڅ خبرې ونه کړې، يونی مې را واخيست، په يوه جام کې مې ننيوست او شراب مې وڅښل. (مورې وويل چې په دغه کتاب کې ټول راغلي مطالب د پخوانيو ملتونو د ژوند د حالاتو، دودونو او عقيدو په هکله دي او تاريخي اړخ لري افسانې نه ده.

تاسو دلته لولئ چې کاپتا د دې لپاره چې شراب وڅښي يونی يا پايپ يې په جام کې ايښی او شراب يې څښلی دي چې دغه خبره هم تاريخي اړخ لري او مورې تصور کوو چې په پايپ يا نې سره د شرابو يا شربتو څښل يونی مود دی چې له اروپا څخه ختيځ ته راغلی، په داسې حال کې چې څلور زره کاله مخکې په ختيځ کې په دې ډول شربت او شراب څښل کېدل او دغه مود له ختيزه اروپا ته تللی دی. ژباړن.)

بيا زما مريې وويل، په ساقې خانه ډېر په تکليف وم ځکه کله چې زه د اورېشو او به (بيير) څښم او د خلکو په ټولي کې ناست يم، بايد خپله ژبه هم وکاروم او خبرې وکړم.

د ژبې تړل راته ډېر سخت ول، خو له دې سره، چې سر مې ټيټ و، او په پايپ سره مې د اورېشو او به څښلې خو اورېدل مې چې خلکو د مصر په فرعون او مصريانو پسې خبرې کولې.

دوی مصریان رټل او ویل به یې پخوا از میریو ازاد ښار و، چې مالیات یې نه ورکول،
خو نن سبا باید د دې ښار ټول او سپدونکي فرعون ته مالیات ورکړي او زموږ بچیان له
ماشو متوبه د فرعون په مریانو بدلېږي.

ما جرئت نه شو کولای چې ووايم د مصر فرعون د از میرد خلکو د ښیگنې او خیر لپاره
دغه ځای تر خپلې واکمنۍ لاندې راوستی دی. پخوا چې از میرد فرعون په ولکه کې نه و،
نو درست کال به د سوریې خلکو له یوه بل سره جنگونه کول او هغو پیشکو ته ورته ول،
چې ټولې یې په یوې کڅوړې کې اچولې وې، نه شي کولای چې وتښتي او اړوي چې له یو
بل سره ونښلي او جگړه وکړي.

سوریانیا د خپل زور خبرې کوي او وایي چې که په سوریه کې موجود پاچاهان سره
متحد شي داسې قدرت به رامنځته شي چې فرعون به ورسره مبارزه ونه کړای شي.
ایا دا خبره د منلو ده چې یوه ورځ به دغه پاچاهان سره متحد شي؟ دوی هېڅکله هم نه
شي سره متحد کېدای.

ما هغوی ته ځواب نه شو ورکولای او د دغو خبرو د اورېدو زغم مې هم نه درلود، په
بېړه مې د اورېدو اوبه وڅښلې او له ساقې خانې څخه راووتم.
له دې وروسته چې ما د کاپتا خبرې واورېدې، نو سریانې کالې مې واغوستل او له
کوره راووتم، متوجه شوم چې زما مریې سمه خبرې کړې وې.
خلکو له مصریانو داسې کرکه کوله او ورته غوسه ول، نو له همدې کبله مصریان
مجبور ول چې له ځانه سره ساتونکي وگرځوي.

له دې سره سره چې خلکو به د مصریانو پر لوري د میوې پوستکي او خوسا کبان
اچول، خو ماته چا توجه نه کوله، ځکه چې ما سریانې کالې اغوستي ول.
ما خلکو ته غوږ ونيو چې دوی ولې شکایت کوي، خو وروسته پوه شوم چې ټول د
هغو مالیاتو له کبله خپه او شکایت کوي چې فرعون یې له سوریې څخه اخلي.

دوی په دې نه پوهېدل چې فرعون د دې مالیاتو یوه ستره برخه په خپله د سوریې پر
چارو لگوي او که د مصر غنم نه وي او یا از میر او د سوریې نورو ښارونو ته د مصر غنم
ونه رسېږي نو خلک به له لوږې مړه شي.

له دې سره سره چې پوهېدم خلک د مصریانو په اړه بدبینه دي، نو پخپل کور کې مې
کتځی پرا نیست.

ځینې ناروغان ماته راغلل، ځکه کله چې خلک ناروغه کېږي او په دردونو اخته کېږي نو بیا د ډاکټر ملیت ورته مهم نه وي، بلکې ددې پر خلاف دا وایی چې ایا ډاکټر تکړه دی او کنه؟ درملنه کولای شي او کنه؟

ځینو ناروغانو به شکایت کاوه چې مصر اوس د وینې زیښونکي په شان دی او زموږ د وینې د زیښولو له کبله چاغ شوی دی، په داسې حال کې چې موږ کال پر کال بهوزله کیږو. د مالیاتو د ترلاسه کولو لپاره د مصر پلمه داده چې موږ ته یې پوځي چوڼۍ جوړې کړي، چې امنیت مو وساتي، په داسې حال کې چې د مصر له لښکرو پرته هم موږ خپل امنیت ساتلای شو.

یو لوی توهین او سپکاوی چې موږ ته شوی دادی چې موږ نه شو کولای خپل پوځي برجونه ورغوو او نوې کلاگانې جوړې کړو، په داسې حال کې چې د نوې کلا د جوړېدا او د برجونو د رغولو لگښت موږ پخپله ورکوو.

که مصر له موږ مالیات نه اخیستلای، نو موږ به نیکمرغه او سوکاله ملت و، خو مصر د ملخانو د پوځ په شان پر سوريې پروت دی او ستاسې فرعون نیت لري چې خپل خدای پر موږ وتپي.

په داسې حال کې چې موږ د هغه د خدای غوښتونکي نه یو او د خپل خدای عبادت کوو.

ما وویل مصر ددې لپاره تاسې ته اجازه نه درکوي چې خپلې کلاگانې ورغوی یا نوې کلاگانې جوړې کړئ، چې دغه استحکامات د مصر پر وړاندې جوړوئ او نیت لرئ له مصر سره وجنگېږئ.

تاسې مخکې ازاد واست، خو دا خبره مو هېره کړې ده، چې پر مصر د فرعون له ولکې مخکې تاسې له یوه بل سره جنگېد است او ستاسې پاچاهان په هر ولایت کې خپلواک ول. دوی له تاسې سره هر هغه څه کول چې د دوی زړونو غوښتل او شتمن او بهوزله دواړه د هغوی له ظلمه په تنگ شوي ول.

خو نن سبا د مصر قوانین ستاسې ملاتړ کوي او ددې مخه نیسي چې د سوريې پاچاهان پر تاسې ظلم وکړي او شتمن او بهوزله د مصر د قوانینو تر سیوري لاندې دي. ناروغانو به راته ویل د سوريې د پاچاهانو ظلم یو تور دی، چې مصريانو لگولی او جوړ کړی دی ځکه دوی غواړي چې موږ پرې کړي خپله پخوانۍ ازادي هېره کړو او د مصر مرییان شو.

خو که فرض کړو چې زموږ پاچاهانو پر موږ ظلم کاوه، بيا هم زموږ پاچاهان ول او دي موږ د پرديو تر ظلم د هغوی ظلم غوره گڼو، خو نن سبا ټول د مصر د فرعون مرييان شوي يو او له دې پرته چې موږ له هغه سره کوم اړيکې نه لرو، هغه پر موږ ظلم کوي ما وويل زه ستاسې په بدن کې د مرييانو داغونه نه وينم، تاسې ازاد ياست، تر پخوا چاغ شوي ياست او دغه چاغې ددې بڼوونه کوي چې بڼه ژوند کوي. که تاسې د پخوا په شان واست او د مصر قانون ستاسې ملاتړی نه وای، نو تل به مود يو بل بهرۍ غلا کولې، ونې به موغوځولې، د سوريې په لارو کې هېڅ يوه مسافر امنيت نه درلود.

خو نن سبا څوک ستاسې کشتۍ نه لوتي، ستاسې د مېوې ونې نه پرې کوي او له گواښه پرته د سوريې هر ځای ته چې وغواړئ سفر کولای شئ. سريانيانو زما دلايل نه منل او له دې وروسته چې معالجه به شول خپله والۍ به يې په کاوړ ماته راکړه او د تلو په وخت کې به يې ويل، له دې سره سره چې تاد سريانيانو جامې اغوستې، خو بيا هم يو مصري يې او هر مصري چې هر چېرته ژوند وکړي، يو ظالم دی، بڼه مصري نشته مگر دا چې مړ شوی وي.

د خلکو له لوري له مصريانو عمومي کرکه ډېره شوې وه او زه متوجه شوم چې نور په ازميز کې ژوند نه شو کولای.

ځکه چې که فرضاً خلکو زه نه وای وژلای دهغوی کرکې زما ژوند تريخ کړی و، داسې ښکارېدل چې يوه ميلمه په يوه کور کې وي او کور به ترې کرکه وکړي چې په دې حالت کې په دې کور کې سړی له اوسېدو څخه سخت بېزاره کېږي.

ما په ازميز کې خپلې پيسې او پورونه راټول کړل او مصر ته مې د تللو نيت وکړ ځکه، له څو کلونو وروسته په پرديو هېوادونو کې وم نو مجبور وم، چې مصر ته ستون شم او د خپل ماموريت راپور د مصر قوماندان (هورم هب) ته ورکړم.

ځکه چې ما ته يې دنده سپارلې وه چې د نورو ملتونو او پاچاهانو له پوځي حاله معلومات راغونډ کړم.

يوه ورځ سهار چې کله په ازميز کې خلک له خوبه راپاڅېدل متوجه شول، چې تېره شپه يې د يو مصري سپاهي سر پرې کړی دی. خلک له دې پېښې وروسته د فرعون له قهر ه سخت وېرېدلي ول، خپلو کورونو ته ولاړل، دروازي يې بندې کړې او له کوره راووتل.

دغه پېښه ددې سبب شوه چې د فرعون او مصريانو په اړه د خلکو غوسه سره شي، خو زه پوهېدم چې دغه ارامي موقتي ده او له دې وروسته به د مصريانو پر خلاف د خلکو غوسه او قهر نور هم زیات شي.

همداسې هم وشول او ددغه مصري عسکر وژونکي پیدا نه شول. دوه یا درې ورځې وروسته خلک له کورونو راووتل او داخل پر مصريانو نور هم په قهر ول، هېڅ مصري جرئت نه کاوه چې له وسلې پرته له کوره راووشي او سرکونو ته ووځي. له دې کبله چې ما سریانې جامې اغوستې، نو له ډاره پرته له کوره ووتم او ځینې شپې به د ایشترار معبد ته تللم چې تفريح وکړم.

ځکه چې از میر ته له ستنبدا وروسته مې دتندي احساس کاوه او د یوه تېري سړي په شان وم، چې نه پوهېږي دغه څاه، چې له هغې اوبه څښي په چا پورې اړونده ده، ما هم غوښتل چې فقط ويې څښم.

یوه شپه چې د ایشترار له معبد څخه راستنېدم ځینې سریانیان مې ولیدل. یو پکې وویل داسې ښکاري چې دغه سړی مصري دی او که مصري وي باید سم شي چې بیا زموږ معبد ته ولاړ نه شي، ځکه چې دا زموږ لپاره د شرم خبره ده چې یو سنت شوی سړی، زموږ له ښځو سره ځملي او ساعت ورسره تېر کړي.

بیا ماته رانژدې شول او ویې وویل موږ غواړو تا معاینه کړو چې پوه شو، ایا مصري یې او کنه؟ ځکه هغه کس چې سنت شوی وي باید زموږ له پېغلو سره ویده نه شي.

ما وویل ستاسې پېغلې یوازې په نوم پېغلې او باکري دي او چې کله هغوی د سنت کېدا په هکله ستونزه نه لري او څه نه وایي نو تاسو ولې شکایت کوئ؟!

کله چې سریانیانو زما خبره واورېده پر ما یې حمله وکړه او زه یې پر ځمکه وغورځولم. زما سر یې پر ځمکه وواهه، په دې ډول چې له ځانه سره مې وویل زما د عمر وروستی شېبې رانژدې شوې دي.

خو ناڅاپه یوه پکې وویل اوه... دا خو سینو هه ابن الحمار دی او د سوريې د پاچا ملګری دی.

نورو چې دغه خبره واورېده زه یې خوشې کړم، خپل مخونه یې په لمنو پټ کړل چې زه یې ونه ګورم او ویې نه پیژنم، په نارو سور و تنبېدل، زه هم له هغه ځایه پورته شوم او کور ته ولاړم.

شپږ ویشتم څپرکی

د یوه ماشوم ناروغي

دوه ورځې وروسته چې ما مصر ته د تگ لپاره کالي راغونډول، په څنگ کې مې د ناروغانو درملنه هم کوله، نو یو کس چې پر یوه اس سپورو، او د باد په څیر گړندی روان و، زما د کور په مخکې ودرېد. په مصر او سوريې کې آس ځغلول دومره دود نه دي، ځکه چې آس داسې یو یاغي ځناور دی چې لوی او فرمان نه مننونکی دی.

کله څوک پرې سپور شي نو د مخې دواړه پښې پورته کړي او سپور پر ځمکه وغورځوي، له همدې امله په مصر او سوريه کې خلک تل پر خړه سپرېږي، چې بې ازاره او فرمانبرداره دی او ان جنگي گاډۍ په خړه پورې تړي.

که آس په جنگي گاډۍ پورې و تړي خطرناک کېږي او داسې هیجاني کېږي چې تنبستي، گاډۍ هم ماتوي او سپرلۍ هم وژني.

د هغو گاډیو چلول چې په آسونه پسې تړل شوي دي ډېر سخت دي، ډېره تجربه غواړي او باید یو کس تل د آس پر ملا سپور وي چې خپله گوته د آس پوزې ته وروري چې په دې توگه آس رام شي. (د سینو هه په وخت لا د آس قیضه نه وه/ اختراع شوې، چې دغه ځناور پرې رام کړي/ او د هغه په پوزه کې د گوتې په ننه ایستو سره یې آس رام/ او فرمانبرداره کاوه. ژباړن)

کله چې ما پر آس سپور کس ته وکتل له جامو یې پوه شوم چې د سوريې د غرنیو سیمو اوسیدونکی دی او داسې ښکارېد، چې لوتمار وي، ځکه چې لوتماران، غله یا د غرنیو سیمو اوسیدونکي په آسونو سپرلۍ کوي.

هغه سړي نارې کړې، سینو هه ابن الحمار! زه له ډېر لېرې ځایه او د (آمورو) له هېواده راغلی يم او د دغه هېواد پاچا چې تا پېژني یو زوی لري چې ناروغه شوی دی.

پاچا د خپل زوی د ناروغۍ له کبله داسې غوسه دی چې د دې ونکې زمري په شان شوی او هېڅوک جراث نه کوي چې هغه ته نژدې شي.

دېر ژر دې خپل طبي وسايل را واخله او له ما سره د امورو هېواد ته روان شه او زموږ د پاچا د زوی معالجه وکړه.

که ځنډ وکړې په دې چرې سره به دې سر له بدنه بېل کړم او بې سره بدن به دې پر ځمکې ولوېږي.

ما ورته وويل که ته زما سره له تنې بېل کړې، نو ستا د پاچا زوی به معالجه نه شي، ځکه که مې سر په بدن پورې نه وي، لاسونه به مې ستاسو د پاچا د زوی معالجه ونه کړای شي.

زه د تگ او ستا د پاچا د زوی معالجې ته تيار یم، خو له دې کبله نه چې ستا له گوانښه وېرېدلی یم، بلکې د امورو پاچا زما ملگری دی او زه باید د هغه د زوی معالجه وکړم. د امورو پاچا همغه سړی و، چې ما څو کاله مخکې په سوريه کې د هغه د غاښونو معالجه کړې وه.

هغه زما ځوانه وينځه وغوښتله، غوښتل یې چې په بیه یې راڅخه وپېږي، خو ما هغه ورته والی کړه.

کاپتا ته مې وويل ولاړ شه او ماته یو راون تخت په کرایې ونیسه.

کله چې یې روان تخت راوست له آس ځغلونکي سره روان شوم تر هغه چې تريوې هوارې ځمکې تېر شوو او غرنۍ سیمې ته ورسېدو.

هلته له روان تخته کوز شوم او په یوې جنگي گاډۍ کې یې سپور کړم.

هغه اسان چې گاډۍ یې کښوله فکر کوم وحشي ول، گاډۍ یې داسې روانه کړه چې زه وېرېدم او فکر مې کاوه چې په اسمان کې د امون د خدای کشتۍ الوتې ده.

ما له وېرې نارې وهلې، خو گاډیوانو زما وېرې ته پام نه کاوه، گرځندي روان ول، او څو شېبې وروسته گاډۍ ودرېده.

زه خوشحاله شوم، فکر مې کاوه چې سفر پای ته ورسېد، خو زه یې له هغې گاډۍ کوز کړم او په بلې کې یې سپور کړم چې اسونه هوسا او تازه دمه ول.

کله چې گاډۍ روانه شوه، ما نارې وهلې او ويل مې کرار کرار ولاړ شئ خو چا مې خبرې ته پام نه کاوه.

هر ځل چې به د گاډۍ حرکت لږ ورو شو ما به وکړای شول خپل لاسونه د هغې له دېوالونو لیرې کړم.

يو ځل مې د چلونکي ملا ته سوکان ونيول، مگر هغه ماته هېڅ توجه نه کوله، هېڅ يې نه ويل چې ولې يې پر ملا وهم، هماغسې پر مخ روان و.

زه تر اوسه نه پوهېږم چې څنگه په هغې غرنۍ لاره کې په ياغي اسونو پسې تړل شوي گاډۍ نه اوښتي، نه ماته شوې او نه يې زه ووژلم.

تر دې وړاندې چې لمړد لوديځ افق ته نژدې شي په غرنۍ سيمه کې يوه ښار ته ورسېدو چې نوي دېوالونه يې درلودل او دروازې يې تړلې وې.

ساتونکو چې موږ وليدو دروازې يې خلاصې کړې او زموږ گاډۍ په همغې چټکتيا چې په غرنيو لارو کې راتله د ښار له واټونو هم تېره شوه.

په لاره کې ځينو نارينه وو او ښځو له ميوې ډکې ټوکړۍ خوشې کړې او د گاډيو له ډاره وتښتېدې، ځينې نورو بيا له اوبو ډک منگي وغورځول او مات شول.

کله چې گاډۍ د امورو د پاچا د ماڼۍ په مخکې کې ودرېده زه يې له گاډۍ کوز کړم.

د بدن غړي مې داسې ټوک ټوک ول، چې پر لاره نه تللی شوم او مريانو په غېږ کې ماڼۍ ته بوتلم.

د ماڼۍ په لوی هال کې يې لسگونه، ډوله وسلې، د زمريانو لکۍ او د مرغانو ښکې خوړوندي وې.

زه چې ورننوتم د امورو پاچا د هغه زمري په شان چې ښکاري ژوبل کړی وي پر ما حمله وکړه.

د پاچا جامې شلېدلې او پر سر يې ايرې اچولې وې.

پاچا نارې کړې، لوټمارانو! ولې ناوخته راغلاست؟ آيا قصداً مو ځنډ وکړ چې زما زوی له ناروغۍ څخه مړ شي.

د امورو پاچا خورا غوسه و، پر ما چې يې راټوپ کړ نو هغه طلايي پټۍ چې ګارکوتي بېره يې پرې تړلې وه خلاصه شوه.

خو د گاډۍ چلونکي وويل موږ نن پر غرنيو لارو داسې ګرځېدلي راغلو چې مرغان راپسې نه شو رسېدای.

ته بايد د دغه مصري ډاکټر مننه وکړې، چې هر ځل به موږ ورو تلو هغه به پر ملا سوکان راګول چې ګرځېدلي شو، داسې نارې به يې وهلې چې زموږ اسونه به يې لېوني کړل او گاډۍ به نوره هم ګرځېدې شوه.

زموږ د پلرونو هم ياد نه دي چې د زمير او امورو لاره دې دومره ژر وهل شوې وي.
په دې وخت کې د امورو پاچا زه په غېږ کې ونيولم، ښکل يې کړم، ويې ژړل او ويې
ويل، سينو هه! ته بايد زما زوی معالجه کړې او زه يې له تا څخه سلامت غواړم.
ومې ويل، لومړی اجازه راکړه چې زه ستا زوی ووينم او پوه شم چې کومه ناروغي
لري، وروسته به يې معالجه کړم.

د امورو پاچا زه له ځان سره يوې کوچنۍ ته بوتلم، په کوټه کې يو لوی منقل له اوره ډک
اېښی، او ماشوم په زانگو کې ويده دی.

خو په پشمي جامو کې يې داسې نغښتی و، چې رنگ يې تک شين شوی و، او له مخ
او بدنه يې خولې بهيدې.

ماشوم په چيغو چيغو ژړل او ما چې وليد پوه شوم چې داسې کومه ناروغي نه لري چې
د هغه د مرگ سبب شي، ځکه کله چې ماشوم د مرگ په حال کې وي داسې چيغې نه وهي.
شاوخوا مې وکتل که گورم يوه سپينه او چاغه ښځه د کوچنۍ پر غولي ناسته ده او په
ژړا خپل سر په ځمکه وهي.

دستي مې وپېژندله چې دا زما هغه وينځه ده چې د امورو پاچا ته مې ډالۍ کړې وه.
خو نورې ښځې هم د کوچنۍ شاوخوا ته راټولې شوې وې، هغو هم ژړل او ځينو خو خپل
مخونه سره او ژوبل کړي ول.

ورسته پوه شوم چې دوی د امورو پاچا له دې امله وهلې دي چې د ماشوم د ارامولو چل
نه ورته.

ما د امورو پاچا ته وويل دومره نارامي مه کوه، ځکه چې ستا ماشوم نه مري، خو زه تر
دې وړاندې چې ستا ماشوم معاینه کړم، بايد ځان پاک کړم، خو تاسې تر هر کار مخکې د
اور دغه منقل له دې ځايه لېږې کړئ.

د ماشوم مور چې پخوا زما وينځه وه وويل، که منقل له دې ځايه لېږې کړي د ماشوم به
يخ وشي.

ومې ويل نه... ماشوم د پسرلي په دې هوا کې نه زکام کېږي او نه يې يخ کېږي، تاسې
منقل لېږې کړئ او که يې ساړه وشول، يا زکام شو مسوليت يې زما پر غاړه.

ښځې زه وپېژندم موسکۍ شوه او ويې ويل آوه... سينو هه! ... دا ته يې... کله چې
نوی راغلې ما ونه پېژندې، ځکه چې تا سرياني کالي اغوستي ول.

ما وویل ددې ماشوم د معالجې لپاره داسې په بیرې را روان شوم، چې دومره وخت مې ونه موند چې سریاني جامې و باسم او مصری هغه واغوند. د آموړو پاچا په داسې حال کې چې اوښکې یې په سترگو کې ډنډې وې وویل سینو هه! دا درې ورځې کېږي، چې زما زوی څه نه دي خوړلي او که یې خوړلي وي هغه یې بېرته راگرځولي دي.

ماشوم داسې چیغې او ژړاگانې کوي چې زه یوه شېبه هم ارامه نه شم پاتې کېدای. ما وویل، دغه مریان او وینځې له دې کوټې وباسئ، ځکه یو روغ انسان چې دومره کسان وگوري هم نارې سورې به پیل کړي او ناروغ به شي، پاتې خو یو ماشوم شو. د آموړو پاچا امر وکړ چې دغه کسان له کوټې ووځي بیا، مې ځان ووینځه، وروسته مې ویل د کوټې کرکۍ خلاصې کړئ!

بیا مې پشمې توکر د ماشوم د بدن له گیر چاپېره لېږې کړل. ماشوم چې تر هغه وخته نارې وهلې او ژړل یې، سمدستي غلې شو او خپلې چاغې پېښې یې وښورولې.

ما وکتل چې ماشوم له دې سره سره چې وړوکی دی، خو دخپل پلار په شان تور او گڼ وېښتان لري.

ماشوم ته څیر شوم چې ناروغي یې معلومه کړم، ناڅاپه مې د هغه خولې ته پام شو، خوله چې مې ور خلاصه کړه، ومې لیدل چې یو کوچنی غاښ یې را شین شوی او دا هم راته معلومه شوه چې د ماشوم د ناروغي لامل هم همدا غاښ و.

د آموړو پاچا مې را وغوښت او د ماشوم غاښ مې وروښود ومې ویل وگوره! ددغې بې اهمیته پېښې له امله دې، د سوریې تر ټولو مشهور ډاکټر په وحشي آسونو پسې تړلې گاډۍ کې دلته راوستی دی.

تا په غرنیو سیمو کې پنځوس ځله د مرگ له خطرې سره مخامخ کړم، په داسې حال کې چې هر څوک لږه تجربه هم ولري، په دې پوهېدای شي چې کله د ماشوم غاښونه شنه کېږي، ماشوم بې تابې کوي او ښایي تبه هم وکړي، خو دغه تبه کوم خطر نه لري.

دا چې ستا ماشوم کانگې کړې دي دا طبیعي خبره ده، ځکه چې تا او د ماشوم مور پر له پسې غوړې شیدې ورکړي، په داسې حال کې چې د ماشوم معدې د هغو شېدو زغم نه درلود نو کانگې یې کړې دي.

اوس يې مورت ته ووايه چې له دې وروسته پام کوي، ځکه ممکنه ده ماشوم د شېدو ورکولو پر وخت د هغې سينه پر خپل غاښ ژوبله کړي.

د ماشوم خوله مې د آموړو د پاچا په مخکې خلاصه کړه او هغه يې غاښ وليد.

پاچا چې د خپل ماشوم د ناوړغۍ په علت پوه شو، ډاډه شو چې خطرناکه نه ده، نو په کوتې کې په نخاشو او د ماشوم مور وويل هېڅکله يې دومره ښکلی غاښ نه دی ليدلی.

خو کله چې دې غوښتل خپل ماشوم په پشمې ټوکنو کې تاو کړي ما يې مخه ونيوله او ومې ويل د کوشني لپاره د کتان يو ټوکر کفايت کوي چې پکې ويې نغاړئ.

د آموړو پاچا له دې کبله هېڅ خپه نه و، چې د يوې معمولي ستونزې لپاره يې زه له ازميره راغوښتی يم.

ده امر وکړ چې د هغه د دربار مشران او ملگري دې راشي او د کوچني غاښ دې وگوري.

هغوی ټول کوتې ته راتوتل او ټولو غوښتل خپل غټې، گنده او په خاورو ککړې

گوتې د ماشوم خولې ته وروړي او غاښ يې وگوري.

خو ما پاچا ته وويل چې هغوی لهرې کړي، گني کوچنی به يې په رښتيا ناروغه شي.

کله چې د پاچا درباريان او ملگري ولاړل، نو ويې ويل دغه ماشوم راته د سترگو تر

لېمو نژدې دی او گران دی او تر ټولو هغو شيانو ډېر ارزښت راته لري چې زه يې لرم.

له خو شپو راهيسې زه د هغه له زانگو سره نه يم ويده شوی.

زه چې وېرېدم زما زوی به مړ شي، بيا څوک به نه وي چې تر ما وروسته د آموړو پر

هېواد پاچاهي وکړي.

خپل لاسونه يې زما پر سر کېښودل او ويې ويل سينو هه! پوهېږې چې زما له اوږو دې

لوی بار لهرې کړ او زه دې ډېر پوروړی شوم.

بيا يې خپل کوشنی راوښود او ويې ويل تا خو ډېر هېوادونه ليدلي آيا کله دې دومره

ښکلی ماشوم ليدلی دی؟

زما د کوشني وېښتان گوري، د زمري په شان دي، چاغ نس يې يوې کوشنۍ پشکې ته

ورته دی، چاغ لاسونه او پښې يې ښيي چې په راتلونکي کې به زما په شان قوي او غښتلی شي.

ورو ورو شپه شوه، څراغونه يې روښان کړل، خو زه ډېر چټک او سخت سفر له امله ستړی

وم، نو استراحت ته مې اړتيا درلوده، د پاچا خبرې مې نه شوې اوړېدلی هغه ته مې وويل:

نن له سهاره تر مازيگره زه ستا د جنگي گاديو په منځ کې د باد په سرعت، په غرنیو لارو کې روان وم او اوس مې له ډېرې ستړیا د بدن ټول غړي خوږېږي، نو باید ډوډۍ وخورم او ویده شم.

خو ته ددې پر ځای چې خواړه راگرې او یا د خوب ځای راته جوړ کړې، پرله پسې خبرې کوي.

پاچا وخنډل او ویې ویل ما هم له څو ورځو راهیسې له ډېر خپګانه څه نه دي خوړولي، خو نن شپه به ټولې تېرې ورځې جبران کړم. بیا یې امر وکړ چې موږ ته خواړه راوړي. مریانو راته کباب شوی پسه او سپرلی راوړ او له دې وروسته چې ډوډۍ مې وخوره فکر مې وکړ چې ستړیا مې کمه شوې ده.

زه څو ورځې د آموړو له پاچا سره پاتې شوم او هغه گران بیه ډالۍ سره او سپین راګرل. زه پوه شوم چې هغه د تېر ځل په پرتله ډېر شتمن شوی دی. له پاچا مې پوښتنه وکړه چې دغه شته یې له کومه کړي، ځکه تېروار چې مې ولیدې دومره شتمن نه وې.

هغه ځواب راګر هغه ښځه چې تا راګر په ما پورې یې قدم د ښو شو او ددې سبب شوه چې زه بډای شم.

له پاچا سره د مېلمستیا په څو ورځو کې، هغې ښکلې مېرمنې یانې هغې وینځې چې ما ورکړې وه، زما ښه میلمه پالنه وکړه او زه پوه شوم، چې دغه وینځه له دې سره سره چې چاغه شوې خو بیا هم غواړي چې چاغه شي.

په آموړو کې د مصر پر خلاف نارینه چاغې ښځې ډېرې خوښوي او هرڅومره چې ښځه چاغه وي، د ډېرو خوښېږي.

له همدې کبله په آموړو ټول ان ماشومان داسې سندري وایي چې پکې چاغې ښځې ستایل کېږي.

ما دغه سندري واورېدې څو کلیمې وې، خو دوی بیا بیا تکرارولي او نه ستړي کېدل.

د آموړو پاچا نورې ښځې هم درلودې چې د قبایلي مشرانو لونې وې.

دی یوازې له دغو ښځو سره د وفادارۍ د څرګندولو لپاره د هغو کورنو ته ورته.

پاچا راته وویل چې له دغو ښځو سره له ځملاستو خوند نه اخلي، خو له دې کبله چې د

قبایلي مشرانو لونی دي، باید ورسره ځملي چې د هغه او قبایلي مشرانو ترمنځ کرکه را ونه ټوکېږي.

د آموږو پاچا پوهېده چې ما ډېر سفرونه کړي او څو هېوادونه مې لیدلي، نو ضروري یې گڼله چې ماته د ځان ډېر صفت وکړي چې زه پوه شم هغه تر نورو پاچاهانو کوشنی نه دی. هغه د ځان د ستایلو په وخت کې ماته داسې خبرې وکړې چې زه ډاډه یم، زما تر تگ وروسته به دی خپله هم پرې پېښمانه شوی وي چې ولې یې راته داسې خبرې کړې دي. د بېلگې په ډول ده ویل په ازمیر کې د هغه جاسوسان او گمارل شوي کسان مصریان ځوروي او پر هغې شپې چې پر ماحمله وشوه د هغه د گمارل شویو کسانو له لوري ژوبل شوم، خو هغوی نه پوهېدل چې زه سینو هه یم گني زه یې نه وهلم. دغه راز ده ویل هغه مصري عسکر چې په ازمیر کې وژل شوی، دده گمارل شویو کسانو وژلی دی.

د آموږو پاچا وویل د هغه له لوري د مصریانو ځورول به تر هغه دوام وکړي چې مصریان له سوريې ووځي او ولاړ شي. پاچا ویل د ازمیر او د سوريې د نورو بندرونو خلک ډارن او محافظه کاران دي، له خپلې گټې پرته بل هدف او نظر نه لري ټول سوداگر دي. له همدې کبله باید یو زړه ور کس د مصري ضد غورځنگ مشري پر غاړه واخلي او مصریان له سوريې و باسي، چې سوريه د پخوا په شان بېرته ازادي ترلاسه کړي. ماورته وویل ولې د مصریانو په اړه په زړه کې دومره کینه لرې، زه فکر نه کوم چې مصریان تر نورو ملتونو ډېر بد خلک وي.

د آموږو پاچا پر خپلې گارگوټې ټپې لاس تېر کړ او ویې ویل، زه له ټولو مصریانو کرکه نه کوم، ته هم مصري یې او دا دی له تا کرکه نه کوم. زه په ماشوموالي کې د فرعون په ماڼۍ کې اوسېدلی یم، هلته مې له مصریانو ډېر څه زده کړي دي، ما هلته لیک، لوست زده کړه او زما د ژوند مخینه داسې ده چې باید مصریان را باندې گران وي نه دا چې له هغوی کرکه وکړم.

سینو هه! ته له دې سره سره چې یو ستر ډاکټر یې او ډېر هېوادونه دې لیدلي، خو پاچاهي دې نه ده کړې، له همدې کبله ته نه شي پوهېدای چې د یوه هېواد د مشر او پاچا له نظره کینه څه مانا لري؟

يو پاچا او د هېواد مشر له هېچا سره کينه او دښمني نه لري.
کينه د يوه پاچا او هېواد مشر له نظره يو قوي او ځواکمن عامل دی چې حتی تر وسلې-
ډېره اغېزه لري.

د آموړو پاچا وويل تر هغه چې خلک کينه ونه لري، که څه هم په لاس کې به يې توره او
نيزه وي، خو پر چا يې نه شي پورته کولای.

دغه راز د يوه هېواد مشر چې پخپله له هېڅ هېواد سره کينه او دښمني نه لري، بايد په
خلکو کې کينه او دښمني پيدا کړي، چې د کينې او کرکې له لارې خپل قدرت پراخ،
مضبوط او کلک کړي.

زه هم د سوريې په خلکو کې د مصريانو پر ضد کينه اېښوم او دغه کينه او دښمني
دومره زياتوم چې د سوريې هر اوسېدونکی باور وکړي چې تر مصريانو به بل څوک
بېرحمه، ټيټ ذاتي او چلباز نه وي. دغه کينه بايد دومره زياته او پياوړې شي چې کله کوم
سريانی سړی او يا ښځه د مصريانو نوم واخلي، نوله کرکې يې وينه وايشېږي او په دې
ايمان ولري چې مصريان تر ټولو وېروونکی، خونړی او بېرحمه ملت دی.

کله چې له مصريانو سره د سوريې د خلکو کينه دې حد ته ورسېده بيا به دغه دښمني
دومره سخته شي، چې غرونه له خپله ځايه وښوروي او هغه مهال به له سوريې څخه د
مصري پوځ او واکمنانو ايستل اسانه کار وي.

ومي ويل تاسې پوهېږئ چې داسې نه ده او هغه څه چې تاسې وايست سم نه دي.
د آموړو پاچا وويل حقيقت هغه شی دی چې زه يې د خلکو په ذهن کې ځايوم او کله چې
ما يوشی د هغوی په روح کې ورننه يوست نو بيا دوی پرې باور کوي.
دوی بيا فکر کوي چې حقيقت همدا دی او دغه باور به په هغوی کې دومره کلک شي،
چې که څوک د هغه پر خلاف کومه خبره وکړي نو دوی به يې ووژني.

زه د سوريې خلکو ته دغه ذهنيت ورکوم، چې هغوی بايد آزاد ژوند وکړي او آزادي
هغه شی دی چې تر خوړو ډوډۍ، کور او ان تر ژوند ډېر ارزښت لري.

خلک زما د تلقيناتو پر بنسټ دغه حقيقت مني او له آزادۍ سره دومره مينه پيدا کوي
چې چمتو دي، د آزادۍ په لاره کې خپل ژوند له لاسه ورکړي.

هر څوک چې پر آزادۍ باور لري هڅه کوي چې نور هم قانع کړي او ډېر ژر به په ټولې
سوريې کې يوازې يوه عقیده وي او هغه د آزادۍ عقیده!

د سوريې خلک نه پوهېږي چې دغه عقیده يې خيالي ده، ځکه آزادۍ هغه شی دی چې د سوريې او نورو ملتونو لپاره نشته، بلکې هغه لاسوند دی چې په مرسته يې زه خلک غولوم چې په سوريه کې پاتې شم.

کله چې تاسې هم سوريې ته راغلاست دا خبره مو کوله چې غواړئ سوريه آزده کړئ خو په دې پلمه مو د سوريې ټول ولس پر خپلو مرييانو بدل کړی او له هغوی قلنگ اخلئ. ومې ويل نو ته پر آزادۍ عقیده نه لرې؟ د آموړو پاچا وويل نه.

ته چې يو ډاکټر يې نه شې پوهېدای چې هېڅ يو ټولواک په آزادۍ باور نه لري بلکې په دغو نومونو خلک غولوي چې خپل حکومت وکړي. زه د مصر خلک پوهوم چې بايد آزاد شي، خو دغه آزادي تر هغه پورې نه شي ترلاسه کولای چې د مصر پر خلاف متحد شي.

کله چې د سوريې خلک متحد شول نو دوی پخپل گمان د ځان لپاره آزادي ترلاسه کوي خو خبره داسې نه ده، دوی دې ته لاره هواره وي چې زه پرې حکومت وکړم. هغوی بايد د تل په شان زيار وگالي او قلنگ ورکړي، خو دومره به وي چې پخوا يې مصر ته قلنگ ورکاوه او له آزادۍ وروسته به يې زه ترې اخلم.

زه به دوی ته وایم چې تاسې د نړۍ تر نورو ملتونو نیکمرغه یاست، ځکه چې خپلواکي لرئ او هغوی به هم په دې خيالي نوم او پلمې خپل زړه خوشحالي.

سينو هه ته پوهېږي چې يو ملت د پسونو د يوې رمې په شان دی او بايد هغوی په ځينو شيانو بوخت وساتل شي چې حکومت پرې وکړای شي.

د ملت د بوختېدایو هڅه لاره داده چې ورته ووايي ته آزاد يې او ددې لپاره رامنځته شوی يې چې آزاد ژوند وکړي.

خلک ساده دي هرڅه چې واورې مني يې او هغه حقيقت گڼي، خو مهمه خبره داده چې يوه موضوع دومره دهغوی په غوږونو کې دومره وويل شي چې په روح کې يې ځای ونيسي.

ومې ويل آيا پوهېږي چې ستا خبرې څومره خطرناکې دي؟ که د مصر قوماندان پوه شي چې ته څه نيت لرې نو خپلې جنگي گادۍ به ستا د هېواد پر لور راوېږي، دغه ښار به وران کړي، تابه ونيسي او سر په خېږۍ به دې په دار وځړوي.

يا دا چې طبس ته به دې بوځي او هلته به دې په دار کړي.
د آمورو پاچا وويل د مصر فرعون پر ما اعتماد کوي، ماته يې د (حيات صليب)
رالېږلی دی.

ما د هغه د خدای لپاره يو معبد جوړ کړی او هغه تر خپلو ځينو قوماندانو پر ما ډېر
اعتماد کوي.

اوس راځه، چې يو شی دروښييم چې ساعت دې پرې تېر شي.
د آمورو له پاچا سره د ښار د دېوال لوري ته روان شوم، هلته مې يو سړی وليد چې له
دېواله يې سر په څېرې راخوړند کړی دی.
د آمورو پاچا وويل دغه په دار شوی سړی مصري دی او که يې نه منې نو د هغه ستنېدل
به دغه خبره ثابته کړي.

ومې پوښتل ولې دې دغه سړی سر په څېرې خوړند کړی دی.
پاچا وويل دغه سړی د مصر د فرعون د مالياتو محصل (يا ټولوونکی) و، او دلته
راغلی و، چې له ما قلنگ وغواړي.

له څو کلونو راهيسې زما قلنگ ځنډېدلی او بايد د دغو څو کلونو قلنگ ورکړم.
ما ورته وويل د دغه سړي خون به ستا پر غاړه وي او ته به له سخت عذاب سره مخامخ
شي، ځکه چې په مصر کې په هر شي لوبې کېدای شي خو د فرعون له محصل سره لوبې نه
شي کېدای، ځکه چې هغه د مالياتو د راغونډولو کس دی.

پاچا وويل ما ورته چل برابر کړی او ددې پر ځای چې فرعون راته غوسه شي، له مابه
خوشاله شي چې دغه مفسد محصل مې وژلی دی. ما په سوريه کې مصري واکمنانو ته
لس پخې شوې لوحې لېږلې او ورته ويلې مې دي، دغه سړی چې له سوريې څخه زما
هېواد ته راننوت نو په ښځو يې تېری وکړ.

دغه راز يې د سوريې خدايانو ته سپکې سپورې وويلې، زموږ په معبد کې يې ناسم
کارونه وکړل.

خو زموږ په قوانينو کې يې ليکلي چې که يو سړی د ښځې له خوښې پرته پر هغې تېری
وکړي او يا ورسره خپل ساعت تېر کړي، يا خدايانو ته سپکې سپورې ووايي او يا په
معبد کې گنده کارونه وکړي نو بايد ووژل شي.

خومره چې ما د آمورو له پاچا سره خبرې کولې هغه د مصري سپاهيانو قوماندان هورم

هې ته ورته ایسېده چې ما ته یې دنده سپارلې وه له نورو هېوادونو څخه پوځي معلومات را غونډ کړم.

هغه توپیر چې په دغو دوو کسانو کې و، دا و چې د آموړو پاچا د هورم هې په پرتله په عمر پوځ او تر هورم هې چلباز و.

ځکه د آموړو پاچا په داسې هېواد کې واکمن و چې پخوا ددې سیمې پاچاهان د سوریې له نورو پاچاهانو سره په جنگونو بوخت ول او هغوی یې وژل.

له گاونډیانو سره به یې دایمي اختلافات درلودل او دغه چارې پاچاهان د سیاست په ډگر کې استادۍ ته رسوي.

له دې سره سره چې د آموړو پاچا چالاکه او زړور ښکارېده، خو ما فکر نه کاوه چې هغه دې پر ټولې سوریې د پاچاهۍ کولو وړتیا ولري.

هغه ته مې وویل دا منم چې په کوشنیوالي کې په مصر کې پاتې شوی یې خود ماشومتوب له امله د مصر د فرعون پر عظمت او سترتوب نه یې پوه شوی.

تاته نه ښکاري چې فرعون ډېره شتمني لري او کولای شي نننۍ د هېواد پر لوري یو ستر پوځ راواستوي چې هېواد به دې درلوټې لوټې کړي.

ته باید پر خپل قدرت مغروره نه شې، دا خیال ونه کړې چې کولای شې د مصر له فرعون سره پنجه نرمولای شې.

کله چې پر یوې کڅوړې تېل وموښل شي، سوري یې وربند شي او بیا پکې باد پوکړای شي نو کڅوړه پر سپرې، د کڅوړې خاوند فکر کوي چې په لاس کې یې یو ستر شى دی، خو کله چې کڅوړه سوري شي او باد یې ووځي نو کڅوړه بېرته کوشنۍ شي.

ته هم د یوې کڅوړې په شان یې، له باده ډک یې، چې کله سوري شوې باد به دې ووځي. پاچا وخنډل او خپل طلايې غاښونه یې ماته راوښودل، ویې ویل که زه له باده ډکه کڅوړه یم نو د هاتې او بابل د پاچاهانو په شان متحدان لرم، چې له سوريې څخه د مصره د ایستلو لپاره زما ملگري دي.

ما ورته وویل د بابل او هاتې پر اتحاد مه تېروځه، ځکه یو شغال ښایي د حیواناتو د ښکار لپاره له زمري سره یوځای شي، خو له دې وروسته چې کوم ځناور ښکار کړي، نو د ښکار تر ټولو ښه برخه یې زمري خوري او د شغال لپاره له کولمو او لري پرته بل شى نه پاتې کېږي.

دغه دوه پاچاهان چې له سوريې څخه د مصر د ايستلو لپاره له تا سره ملگري شوي، نيت يې دا نه دی، چې ته د سوريې پاچا شي، بلکې غواړي چې دوی پخپله د سوريې ته توبی ونيسي او په دې صورت کې ستا لپاره به د آموړو له تا توبې پرته بل شی پاتې نه شي. د آموړو پاچا ډېر وخنډل او ويې ويل سينو هه! زه غواړم ستا په شان تحصيل وکړم، چې عالم شم او ستا په شان نورو هېوادونو ته سفر وکړم چې د نورو هېوادونو د ملتونو له علمونو هم خبر شم.

خو له دې کبله چې بايد خپل هېواد اداره کړم، نو نورو هېوادونو ته د سفر فرصت نه لرم.

دغه خبرې چې ما له پاچا سره وکړې، زه يې پوه کړم چې بايد د هغه له هېواده ووځم. ځکه چې که د مصر فرعون خبر شي چې د هغه د ماليې ټولوونکي يې وژلی نو پر آموړو به حمله وکړي او په داسې وخت کې په آموړو کې زما شتون مناسب نه دی. بنایي د آموړو پاچا به له مصريانو سره د ډېرې کرکې له امله ما ووژني. نو پر بله ورځ مې پاچا ته وويل خو ورځې کېږي چې ستا مېلمه يم او له دې زيات نه غواړم ستا له مېلمه پالنې ناسمه استفاده وکړم.

که ته يو روان تخت راکړې، زه به ازمير ته ولاړ شم، خو هلته به هم پاتې نه شم، بلکې مصر ته به ستون شم، ځکه چې د نيل د اوبو د څښلو هيله لرم.

ما رښتيا ويل فکر مې کاوه چې بايد مصر ته ستون شم او د پرديو هېوادنو په اړه د خپلو تحقيقاتو نتېجه د مصر د لښکر قوماندان هورم هب ته ورکړم.

د آموړو پاچا وويل هغه مرغه چې ځاله نه جوړوي هېڅکله آرام نه وي خو په نورو هېوادونو کې تر ګرځېدا او د نړۍ له سيله تېر شي او په آموړو کې پاتې شي.

او که ته غواړې دلته پاتې شي، زه به درته يو کور جوړ کړم او د دې ښاريوه ښکلي نجلی به درکړم چې هغه خپله مېرمن کړي.

ما په ټوکو ورته وويل د نړۍ تر ټولو بد هېواد آموړو دی او ستا د هېواد له ښځو د زړو وزو بوی راځي، زه نه غواړم چې په دغه هېواد کې پاتې شم.

پر دې سربېره ډېره موده وشوه چې له مصره لېرې يم، وطن رايا د شوی او غواړم ستون شم چې د نيل د غاړې د هيليو او غازانو آوازونه واورم.

د مصري خرما د ونو تر سيوري لاندې کېنم، د نيل د ماڼوگانو سندرو ته غوړ ونيسم،

د مصر گرم لمر مې پر ولیو ولگېږي او بیا دارالحیات ته ولاړشم، د مصر ځوان محصلین له خپلو طبي معلوماتو خبر کړم چې د دارالحیات علمي ارزښت وساتل شي چې د نړۍ تر ټولو ستر بڼوونځی دی.

د آمورو پاچا وویل له دې سره سره، چې نه غواړم ته له دې ځایه ولاړشي او ته هم نه غواړې چې پاتې شي، نو ستا لپاره به روان تخت برابر کړم، یو شمېر عسکر به هم در سره واستوم چې تا از میر ته ورسوي، ځکه چې د مصریانو پر خلاف د سریانیانو غوسه دومره سخته شوې چې بنایي په لاره کې تا ووژني.

ما چې په جنگي گاډیو کې سفر نه شو کولای نو په روان تخت کې د آمورو له پلازمینې روان شوم او د پاچا عسکرو از میر ته ورسولم.

از میر ته چې ورسېدم کاپتا ته مې وویل ډېر ژر، دغه کور خرڅ کړه، ځکه چې له دې وروسته د از میر او سوريې چاپېريال زموږ او نورو مصریانو لپاره خطرناک دی، موږ باید ستانه شو.

اوه ويشتم خپرکی

د هورم هب د لیدو لپاره مصر ته ستنېدل

زه مصر ته د ستنېدا لپاره د خپل سفر په اړه ډېر څه نه وایم، یوازې دومره وایم چې کله بهرې حرکت وکړ، نو هر څومره چې مصر ته نژدې کېدو ما د بې صبرۍ ډېر احساس کاوه او کرار نه شوای پاتې کېدلای او تل مې دبهرۍ پر غولي چکر واهه.

زما بېړۍ وه چې هر څومره ژر وشي مصر ته ورسېږم کله چې بهرۍ د مصر په ساحلي ښارونو کې لنگر اچاوه، نو ما د هغو ښارونو د ژوند د حالاتو په اړه مطالعه نه کوله ځکه چې ستومانه شوی وم.

ان د سوريې د غرونو رنګ چې د لمر لوېدو په وخت ارغواني کېدل زه یې نه هیجاني کولم.

په سوريې کې پسرلی شوی و، توتکیو په اسمان کې الوتونه کول، سندرې یې ویلې او کله چې مو په بندري ښارونو کې دمه کوله نو د هغو غږ به مې احساساوه چې پر سربه مې گرځېدلې.

د بعل د خدای (د سوريې د خدای) کاهنان د پسرلنيو شیانو د ټولولو لپاره په کوڅو کې نارې وهلې او مخونه یې شوګارې کول. د دوی تر شا ځوانو نجونو او ښځو ګاډۍ راکاږلې او هغه ډالۍ به یې پکې اچولې چې خلکو به د بعل خدای لپاره ورکولې.

خوله دې کېله چې زه مصر ته ستنېدم او دغو شیانو راته ارزښت نه درلود او زړه مې نه غوښتل چې ان یو ځل دې هم دغه منظرې وګورم ځکه یو ځل مې پخوا هم لیدلې وې. هغه مهال چې ما غوښتل مصر ته ستون شم، د هغه پوه په شان وم چې پر یوې ښځې مین شوی او باید د هغې ښځې لیدو ته ورشي.

یا باید همدغه بڼه دده کورته راشي او دغه پوه او عالم نور نه شي کولای د پاپيروس (مصري کاغذ چې له یو ډول بوټي جوړېده) پر پاڼو لیکلي شيان ولولي او که یې ولولي نو له هغو علمونو څه نه شي زده کولای چې پر دغو کاغذونو لیکل شوي وي او تر هغه وخته همدا سې چې دغه بڼه ويني له هغه وروسته یې حواس متمرکزې شي او کتاب ولوستلای شي.

زه هم ددې لپاره چې مصر ته روان وم د خپل هېواد لیدو ته ورتلم نو د سوريې د ښارونو د منظرو او ددې سیمې د خلکو د دودونو او رواجونو له کتو بېزاره وم. ما غوښتل ځان طبس ته ورسوم او د شپې په پیلېدا سره د ښار په کوڅو کې قدم ووهم، د خټینو کورونو په مخکې تېر شم، هغه منقلونه وګورم چې د کورنو په مخکې یې ایښي او کبان پرې سره کوي.

زړه مې غوښتل چې ژورې ساګانې وکارم او د کبانو بوی احساس کړم. د مصر د شرابو جامونه تش کړم او د نیل اوبه بوی چې د چیکرو بوی یې ځي او دا بوی زما د برزیات خوښېږي.

غوښتل مې د هر ژر مصر ته ورسېږم چې د نیل پر غاړه په شنو شویو پاپيروسونو ګامونه کېږم او د نیل سیند پر ساحل د وحشي ګلانو خوږ وږم احساس کړم. کله چې لمر راخېژي او وړانګې یې د آمون د معبد پر رنګارنګ ستونو پرېوزي، نو زه د هغه الواني وړانګې وستایم.

لکه چې پخپل برخلیک کې مې ویلي له دې سره سره چې په طبس کې بدبخته شوی یم، خو د وخت تېرېدا پر دغې بدبختۍ د هېرېدا دورې پرې ایستې وې او هغه وخت چې مصر ته ستنېدم نه مې ځان نیکمرغه احساساوه او نه بدمرغه، بلکې د وطن درد مې درلود او غوښتل مې ولاړ شم هغه ځای ووينم چې ما پکې سترګې پرانیستلې، پکې لوی شوی یم او ځان مې پکې پېژندلی دی.

کله چې د سینا صحرا ته ورسېدو، له دې سره سره چې پسرلی و، مګر بیا هم هغه باد چې د وچې له لوري پر سمندر لګېده، ګرم و او زموږ مخونه یې وسوځول، ځکه د سینا صحرا د نړۍ تر ټولو ګرمه سیمه ده.

له دې وروسته چې یوه موده مود سینا د سوررنګه سواحلو په څنډه کې سفر وکړ، هغه ځای ته ورسېدو چې د سمندر رنګ ژېړ شو.

مانوگانو پر پرې ترلی یو منگی سمندر ته ورکوز کړ او له هغې خوا یې پکې اوبه را وکښلې.

ما چې وڅښلې نو احساس مې وکړ چې اوبه خوږې دي او د نیل د سیند د چیکرو بوی یې څي.

کله چې د نیل خوږې اوله چیکرو ډکې اوبه سمندر ته رسېږي نو له تروو اوبو سره ژر نه حل کېږي.

پر دې ورځ چې کله ما د نیل اوبه وڅښلې خپل مریي کاپتا ته مې وویل د غه اوبه زما له نظره د نړۍ تر غوره شرابو خوږې دي.

خو کاپتا وویل هر چېرته اوبه شته او که د نیل اوبه هم وي د شرابو ځای نه شي نیولای. ما وویل زه ددې اوبو پر څښلو ځکه خوشحال شوم چې پوهېږم مصر ته را رسېدلي یو. کاپتا وویل، که مصر ته ورسېدو زه تصور نه کوم چې زما د ژوند حالت دې بدل شي، ځکه زه یو مریي یم، که په مصر کې یم یا په بل ځای کې نو زما لپاره توپیر نه لري.

ما وویل کاپتا زموږ اوږدو سفرونو سپین سترگی کړی یې، ان تردې پورې چې کله مې هېر شوی یې، چې گني ته زما مریي یې.

داسې ځواب را کوي چې هر څوک یې واورې فکر کوي چې دا ستا حق دی چې له ما سره همدا سې خبرې وکړي.

که په مصر کې وای نو د نیل له څنډو مې یوه لښته راوړله او پر ملا او ولیو مې څو گوزارونه درکول چې پوه شوی وای چې ته زما مریي یې او حق نه لرې چې له خپل بادار سره د غسې بحث وکړي.

کاپتا دواړه لاسونه پر زنگنو کېښودل او رکوع یې وکړه، بیایې وویل زما باداره! ته هم ډاکټري یې او هم هنرمند خطیب او وینا وال.

ته پوهېږې چې کله او څنگه له خولې خبرې وباسې او هغه څه چې تا اوس وویل ماته یې ستا لکړه او د نیل د څنډو د ونو لښتې راپرزېه کړې.

پوهېږم چې د لکړې او لښتې گوزار د سیند له چیکرو اوبو، د هیلېو له سندرو، د سرو شویو کبانو له بویونو او د طبس د معبدونو د براس له ښکلي بویه مشهور دی.

ځکه دا یو زر کاله کېږي چې مرییانو ته په لکړو او لښتو سزا ورکوي، د دغو لښتو له زوره په مصر کې هر څه پر خپل حال پاتې دي او هېڅ شی له خپل لیمخي څخه پښه نه غځوي.

له دې سره سره چې د مصر د جوړېدا زر کاله کېږي، خو هېڅ شی په کې نه دی بدل شوی.

اوس پوهېږم چې باید د لښتې او لکړې گوزارونه وخورم، ځکه اوس مې باوردی چې مصر ته رسېدلي یو.

زمونږ اوږده سفرونه چې ما ډېر څه پکې زده کړل، پای ته ورسېدل... اوه... ای د نیل د څنډو د باندونو لښتې، د مصر خدایان دې برکت درکړي، ځکه هر چاته ادب ورکولی شي چې تر خپل لېمخي پښې اوږدې نه کړي او ددې مخه نیسې چې څوک پر چاتېری وکړي. له دې خبرو وروسته کاپتا له ډېر غمه په ژړا شو او بیا د بهرۍ په یوې څنډه کې کېناست او تر هغه وخته ویده و، چې زموږ بهرۍ بندر ته رسېده.

کله چې بهرۍ د نیل سیند ته ورسېده، د بندر په څنډه کې ودرېده او زما سترګې پر مصري پنډیانو ولګېدې چې له یوه لنگ پرته یې بله جامه پر تن نه وه. ما ولیدل چې ډیرې یې خریلې دي او دلته متوجه شوم چې د سریانیانو له اوږدو جامو او ګارګوتي ډیرو مې کرکه کېده.

سوریه کې نارینه او ښځې ټول چاغ ول، په داسې حال کې چې د مصر نارینه او ښځې ټول نري اندامونه لري. پر ما باندې ان د جوالیانو د بدن د خولو بوی خوږ لګېده. همدا چې زما او کاپتا نومونه یې ولیکل کاپتا ځان د سوريې معرفي کړ، چې څوک ورته مزاحمت ونه کړي (ځکه چې کاپتا تښتېدلی و).

له بهرۍ چې راګوز شوو، ما خپلې پشمې سریاني جامې وایستلې او د مصر کتاني جامې مې واغوستلې.

له دې وروسته چې دوه ورځې مو په بندر کې استراحت وکړه په یوې بهرۍ کې سپاره شوو چې طبس ته تلل.

له هغه وروسته د نیل پر سیند زموږ سفر پیل شو.

موږ ډېره موده د نیل سیند منظرې نه وې لیدلې، نو پر همدغې ورځ مو له سهاره تر بېګا ښي او کین لوري ساحل ته کتل.

د هیلو او غازانو له اوازونو او دهغو لوڅو کلیوالو له لیدو مو خوند اخیست چې خپل غوايي به یې د قولبې لپاره بیول.

کله چې به کشتۍ په یوه بندر کې ودرېده، کاپتا به یوې ساقی خانې ته ولاړ او مصري

بیر (داوریشو اوبه) به یې خښل. ده به ساقي خانه کې ناستو خلکو ته په نورو هېوادونو کې د خپلو سیلونو کیسې کولې او هغوی به د کاپتا خبرو ته داسې حیران شول چې د مصر خدایانو ته یې پناه وروړله.

خومره چې طبس ته نژدې کېدو د نیل د دواړو غاړو او سېدونکي زیاتېدل
طبس ته نژدې کلي او بانډې له یوه بل سره نښتي ول.

یو وخت د نیل په ختیز کې درې غرونه راڅرگند شول، چې ته واد طبس ښار درې ساتونکي دي، ورپسې د ښار ستر دېوالونه او له هغه وروها خوا د آمون ستر معبد او سپېڅلی ډنډ رابښکاره شول.

کله چې ما د نیل سیند په لودیزه څنډه کې د اموات (مړیو) ښار ولید خپه او غمجن شوم.

ومې ویل د مړیو ښار هغه ځای دی، چې کله مړي موميایي شول هلته یې ښخوي.
د مصر د ټولو فرعونیانو او ملکو قبرونه هلته ول او د هغوی په هدیره کې سپین رنگه ودانۍ خپلېدې.

د مصر د هرې ملکې د قبر پر وړاندې یوه ونه کرل شوې چې دغه ونې د پسرلي په موسم کې (هغه فصل چې موږ مصر ته ننوتو) گلان کوي.

زه ځکه د مړیو د ښار په لیدو خپه شوم چې خپل مور و پلار مې رایاد شول چې د غوايي په پوستکي کې د یوه فرعون قبر ته نژدې ښخ شوي دي.

ما د هغوی قبر د یوې حریصې ښځې د مینې له امله څرخ کړی و او هغوی مې پخپل قبر کې نه شو خښولای.

ما دوی ته نوی قبر هم نه شو اخیستلای چې په بلې دنیا کې به کوره نه وي.
په سوېل کې چې د نیل سیند کېږي د فرعون مانۍ د شنو ونو په منځ کې څلېږي چې طلايي رنگ.

زه شکمن وم چې ایا د مصر د لښکرو قوماندان هورم هب به لا هم په دې مانۍ کې اوسېږي او کنه؟

کله چې زه له مصره تلم هغه یو پیاوړی سړی و، او فرعون ته ډېر نژدې و، خو هېڅوک له قضا او قدره خبر نه وي او نه پوهېږي چې هغه کس چې نن باچا ته نژدې دی سبا دغه نژدې والی له لاسه ورنه کړي؟

زموږ بهرې د طبس په بندر کې هغې سیمې ته نژدې و درېده چې زه پکې لوی شوی وم. ما ناڅاپه داسې احساس وکړ چې زه ماشوم یم او ځان مې د ماشومتوب د همیشنیو منظرو په منځ کې لیده.

د کوچنیوالي او ځوانۍ د خاطر ورا یادېدلو هم خوشحاله او هم خپه کړم. د پلار و مور په حالت ډېر خواشیني شوم، ځکه هغوی ټول عمر ځانونه له کړاو او مصیبتونو سره مخامخ کړل چې وکړای شي ماته سواد را زده کړي او ښوونځي ته مې ولېږي. خو د ځوانۍ او د یوې ښځې د وسوسې له امله ما له هغو سره خیانت وکړ او د هغوی قبر مې خرڅ کړ.

داسې و شرمیدم چې غوښتل مې مخ پټ کړم، چې طبس مې ونه گوري او ونه وایی چې دا دی هغه نمک حرامه سینو هه چې خپل مور و پلار یې په بله دنیا کې بې کوره کړل. تردې وړاندې چې طبس ته ننوځم په دې ښار کې د ژوند کولو لپاره مې خاص او معلوم پلان نه درلود، ځکه چې هلته زما ژوند کول په هورم هب پسې تړلی و چې ویې وینم او پوه شم چې هغه به زما د راپور له ترلاسه کولو وروسته څه ووايي؟

خو کله چې مې په ښار کې گام کېښود، پوه شوم چې زه به بیا هم په دې ښار کې د پخوا په شان ډاکټر شم، خو یو مشهور او ستر ډاکټر نه بلکه هغسې ډاکټر چې د بېوزلو په سیمه کې ژوند کوي او د بېوزلو او خوارو کسانو معالجه کوي.

ما دانیت نه درلود چې په پردیو هېوادونو کې تر لاسه کړي معلومات دخپل شهرت او شتمنېدا وسیله وگرځوم، بلکه نیت مې کړی و چې د بېوزلو په سیمه کې ژوند وکړم او احساس مې وکړ چې خوشحاله او هوسا شوی یم.

که زما پر ځای بل ډاکټر وای او په نورو هېوادونو کې یې دومره معلومات تر لاسه کړي وای، نو طبس ته له ستنېدا وروسته یې په یوې شتمنې سیمې کې اړول او دخپل کور پر سر به یې یوه لوحه جوړنده کړې او خپل نوم به یې پرې لیکلی چې ټول پوه شي دغه ډاکټر تر ټولو غوره دی او هغه کسان چې د معالجې لپاره ورځي باید گران بیه ډالۍ ورکړي. ما غوښتل د بېوزلو په محله کې ژوند وکړم او نوم ورکې پاتې شم او له دې امله مې ځان راضي احساساوه.

دغه موضوع ددې ښوونه کوي چې ځینې وخت موږ دخپلې غوښتنې په اړه هم تېروتنې کوو او نه پوهېږو چې څه غواړو په ټوله نړۍ کې گرځو او له یوه هېواده بل ته ځو، په سرو

او سپينو علم ترلاسه کړو، چې وطن ته له ستنبېدا وروسته د يوه شتمن په شان ژوند وکړو او خپل دغه پرتې نورو ته هم وروښيو، خو له ستنبېدا وروسته په حيراني سره گورو، هغه څه چې موږ هوسا او اراموي نو د ښار په يوې څنډه کې گمنامه ژوند کول دي.

د بندر جواليان پر موږ راتاو شول، چې له بهرې څخه زموږ بار راکنسته کړي او يوه ميلمستون ته يې يو سي.

دوی تمه درلوده چې له موږ څخه ډېره اجوره واخلي، ځکه هر چېرته دود دا وي چې کله يو مسافر کوم ښار ته ځي نو جواليان ترې ډېرې پيسې اخلي.

خو ما کاپتا ته وويل چې نه غواړم ميلمستون ته ولاړ شم او جواليانو ته ووايه چې زموږ بار، بستره له بهرې څخه نه باسي. کاپتا وويل، ايا ته نه غواړي چې په دې ښار کې پاتې شې؟

ومي وويل، ته بې له څنډه ولاړ شه او د بهرنيو په محله کې يو کور راته واخله. دغه کور تر ډېره حده بايد زما د مور و پلار پخواني کور ته نژدې وي، کور بايد نن واخلي چې زه سر له سبا هلته طبابت وکړای شم.

کاپتا په دې خبرې ډېر خپه شو، ځکه چې تصوير يې کاوه موږ به په يوه ميلمستون کې ايسار شو او مرييان به دهغه چوپړ کوي، خو نيوکه يې ونه کړه، سريې ښکته وچاو او ولاړ.

پر همغې شپه زه پخپل نوي کور کې چې پخوا د يوه مسگر کور و او د بهرنيو په سيمه کې و پر ځمکه کېناستم.

په شاوخوا کورونو کې او په چم گاونډ کې ښځو د کورنو په مخکې په منقلونو کې کبان سره کول او له ټولې سيمې څخه د سرو کړيو کبانو بوی لټېده.

چې شپه پخه شوه د عمومي ځايونو چراغونه روښانه شول او له منځه يې د سريانو موسيقي سندرې واوريدل شوې.

د مستو مانوگانو غږونه پورته شول او چې اسمان ته به مې کتل نو د ښار د چراغونو د رڼا له کبله سور بخونه شوي و.

زه له اوږدو کلونو وروسته چې د نړۍ په گوټ گوټ کې په سفر او د معلوماتو په ټولولو بوخت وم، خپل لومړني ځاي يانې خپل کور ته ستون شوی وم.

حيران وم چې په سوريې، بابل او کرت کې مې هغه ښکلې منظري وليدې، معطره تېل

مې بوي کرل، خو ولې د سرو کړيو کبانو بدبوی او د گاونډيانو دبېوزلۍ او لوږې منظرو خوند راکاوه.

د بلې ورځې پر سهار مې کاپتا ته وويل يوه ساده او بې انځوره لوحه زما پر کور ولگوه چې خلک پوه شي، دا د يوه ډاکټر کور دی.

هغو ته مه وايه چې زه يو مشهور ډاکټر یم بلکې يوازې زما نوم واخله او توضيح ورکړه چې دغه ډاکټر بېوزله ناروغان گوري، هر څوک کولای شي له خپل وس سره سم فيس ورکړي.

کاپتا وويل زما باداره! ته يو مشهور ډاکټر يې او نورو هېوادونو ته د سفرونو په ترڅ کې دې ډېر معلومات راغونډ کړي نو ولې ځان د بېوزلو ډاکټر جوړوي؟
ما وويل کاپتا! کومه خبره چې زه درته کوم، هغه ومنه، زما امر اجرا کړه گني زما له کوره بهر شه، هر ډول چې غواړې ژوند وکړه.
زه پوهېږم چې له مادې دومره غلاکړې چې نن پرې کور اخيستلای شي او يوه بښځه پرې کولای شي.

کاپتا وويل زما باداره! که ته تبه ونه لرې دغسې خبرې نه کوي.
بله دا چې زه داسې سړی نه یم چې بښځه، کرم، تل په کور کې له هغې سره جنگ وکړم، دا زما ډوډۍ و خوري او د جنگ په وخت کې مې په لکړې او لښتې ووځي.
کله چې انسان کولای شي آزاد ژوند وکړي او په هوساينه کې وخت تېر کړي، زما په نظر بښځه کول لېونتوب دی.

خو له دې کبله چې ته زما بادار يې که ته پر پوزي څملې زه به هم پر پوزي در سره څلمم خو خپله خواشيني هم نه شم پتولای ځکه ستا کار ته چې گورم نو لېوني ته پاتې کېږي.
يوازې ليونی، مرغله تر خوشيو لاندې پټوي او ته هم خپل علم او پوهه د بېوزلو تر جنډو لاندې پټوي.

ما وويل کاپتا کله چې انسان نړۍ ته سترگې رڼوي، نو که ځان وي او که بېوزله خو لوڅ لغړ وي، او په نارغيو کې هم بېوزله او شتمن توپير نه لري دواړه کړاو زغمي او بايد دواړه معالجه شي.

کاپتا وويل هغه ډالۍ چې يو شتمن يې له معالجې وروسته ورکوي د يوه بېوزله له ډالۍ سره ډېر توپير لري.

که زه له فطري پلوه مریي وای او له زوکړې سره مریي گڼل کېدای ستا دغه نظریه مې منلې و، خو له دې کبله چې لومړی ازاد وم او بیا غلام شوم دانه شم منلې چې بېوزله او شتمن د انسانانو له نظره یوشان دي.

ومې ویل کاپتا! زه بېوزله او شتمن ناروغ ته په یوه سترگه گورم او ستا د معلوماتو د زیاتولو لپاره باید ووايم چې که بې مور و بې پلاره ماشوم پیدا کړم نو هغه د خپل فرزندې اولاد په توگه روزم.

کاپتا وویل، دغه کار گټه نه لري ځکه چې بې مور و بې پلاره ماشومان په ځانگړو معبدونو کې ساتي.

هغوی ټیټ رتبه کاهنان کېږي او ځینې، خو خصیان کوي او د شتمنو کورنو ته یې لېږي چې نوکران او یاد هغوی د بنځو ساتونکي شي.

دغه خصي ماشومان (خوجگان) د خانانو په کورونو کې هغسې بڼه ژوند کوي چې که یې پلرونه ژوندي وای نو د هغوی په کورنو کې به یې نه درلود.

که ته کوم ماشوم غواړې نو واده مه کوه او له هېڅ یوې بڼې سره منگي مه ماته. ته له هغو پېغلو څخه چې له ورونو پرته بلارېږي و غواړه چې له زوکړې وروسته خپل ماشوم تا ته درکړي.

هغه به لس ځله د آمون له خدایه شکر وکړي چې ته یې ورسره مخامخ کړې او ماشوم ترې غواړې او لویوې یې.

که نه غواړې چې له یوې بې مېړه بڼې څخه د هغې زوي واخلي نو یوه ځوانه وینځه واخله چې هم درته بچی وزېږوي او هم له ماسره په کارونو کې مرسته وکړي.

ځکه چې زه بوداشوی یم او د کور کارونه راته سخت شوي دي او کله کله مې لاسونه رېږدي، که تا کومه وینځه واخیستله نو تر هغه وروسته به زه هم په کور کې کار کوم او هم به خپلې پیسې په کارو بار واچوم چې گټه راته وکړي.

ما ورته وویل زه نه غواړم چې کومه وینځه وپېرم، خو ته کولای شې د کور د کارونو لپاره یو نوکر ونیسي او ته پخپله زما په کور کې استراحت وکړې.

دا به ستا د تېرو خدمتونو او وفادارۍ انعام وي.

زه پوهېږم ته به په دغه ښار کې ساقي خانې ته ولاړ شې، او کولای شې هغه خبرې ماته هم راوړې چې ته یې هلته اورې ځکه چې له ساقي خانې پرته په هېڅ ځای کې خلک دومره

صميمي مجلس نه کوي.

د هر کسان چې هېڅکله خپل باطن نه څرگندوي، خو کله چې شراب وڅښي په خبرو راځي او هغه څه وايي چې په زړه کې يې لري.

له دې خبرې وروسته زه له کوره ووتم چې يو پخوانی ملگری پيدا کړم او د مصر د پوځ قوماندان هورم هب ولټوم.

په دې لړ کې هغې ساقی خانې ته ولاړم چې زما هنرمند ملگری توتمس به هلته ورته. ما د هغه پوښتنه وکړه.

شراب پلورونکي راته وويل، نه پوهېږم چې هغه چيرته دی او څه کوي، ځکه چې له يوې مودې راهيسې دلته نه راځي، خو تردې وړاندې چې ورک شي د پيشوگانو انځورونه يې ايستل.

ما په حيراني سره وپوښتل، ولې يې د پيشوگانو انځورونه ايستل؟

د ساقی خانې خاوند وويل هغه مجبور و، له دې لارې يې پيسې گټلې، ده په هغو کتابونو کې د پيشوگانو انځورونه ايستل چې ماشومان يې په ښوونځي کې لولي. زه له ساقی خانې را ووتم او د عسکرو کور (پوځي چوڼۍ ژباړن) ته ولاړم چې هلته هورم هب ووينم.

خو هلته چې ورغلم ومې ليدل چې د سپاهيانو په کور کې لږ کسان اوسي.

اوس د پخوا په شان عسکر په انگرې کې نه پهلواني کوي او نه ښې ولي.

په انگرې کې يو افسر ولاړ و، پوښتنه يې راڅخه وکړه چې دلته څه غواړي او ولې راغلی يې؟

ما ترې پوښتنه وکړه، چې آيا هورم هب هلته دی او که دلته نشته چېرته يې پيدا کولای شم.

شم.

صاحب منصب چې کله د هورم هب نوم واورېد سريې ټيټ کړ او زه دده له درناوي څخه

پوه شوم چې هورم هب لا هم د پوځ مشر دی.

له هغه مې پوښتنه وکړه چې ايا هورم هب لا هم د پوځ قوماندان دی کنه؟

صاحب منصب وويل هو! هغه د پخوا په شان د مصري سپاهيانو مشر دی خو اوس

دلته نشته او کوش ته تللی دی چې د هغه ځای چوڼۍ له منځه يوسي او هغه سرتېري

رخصت کړي چې په دې چوڼۍ کې دي، خو دا معلومه نه ده چې کله به راستون شي.

ما دغه صاحب منصب ته يوه کړۍ سپين زرو وړکړل او هغه د سپينو زرو ددې کړۍ په ليدو حيران شو، نور يې کبر پرېښود ماته يې وخنډل او ويې ويل، هورم هب يو ستر قوماندان دی او پرې چې پوهېږي چې عسکر څه غواړي او څه ډول چلند ورسره وکړي؟ خو فرعون د يوه پسه په شان دی، د عسکرو له حالاتو خبر نه دی او پام ورته نه کوي له همدې امله کله چې اوس هورم هب دلته نشته، نو لکه چې گوري د عسکرو کور تش دی، عسکر تللي چې خيرات ټول کړي او خپله خېټه مړه کړي.

له دې کبله چې زه تر ټولو ټيټ رتبه افسر یم، د گدايي لپاره نه شم تللی، زه له آمونه غواړم چې د سپينو زرو ددې کړۍ له امله تا بختور کړي.

ځکه خو مياشتې کېږي چې زه ساقي خانې ته نه يم تللی، چې د وربشو او به وڅښم، خو نن به شراب پلورنځي ته ځم او هلته به ښه ډېر وڅښم.

تر دې وړاندې چې يې موږ عسکري ته راوستو نو ژمنه يې راسره وکړه چې که سپاهيان شوو، ډېر سره او سپين به تر لاسه کړو او څومره ښځې چې وغواړو موږ ته به رسېږي، خيټې به مو تل له خوړو او د اورېشو له اوبو ډکې وي.

د سپاهيانو له کوره چې راووتم دارالحیات ته ولاړم، چې هلته د فرعون د کوپړۍ سوري کوونکي ووینم، خو هلته يې راته وويل چې کوپړۍ سوري کوونکي دوه کاله مخکې مړ شوي او مړي يې د اموات (مړيو) په ښار کې ښخ کړي دي.

په دارالحیات کې چې له ما سره کومې خبرې وشوې، پوه شوم چې فرعون د خپل خدای په پیروي چې اتون نومیده، هغه عسکر چې دده پلار اجیران کړي ول رخصت کوي. د فرعون استدلال دا و چې وايي په سوله او ورورگلوۍ کې به ژوند کوي او عسکرو ته

اړتیا نشته.

ددې ژوند لیک په پیل کې مې ويلي ول، چې دارالحیات د آمون په معبد کې دی او له دې کبله چې په معبد کې وم، غوښتل مې د معبد حالت هم وگورم، چې د ځوانۍ خاطرې راپه زړه کړم.

هلته مې وليدل چې کاهنانو خپل خړبيلي سرونه غوړ کړي، سپينې جامې يې اغوستې او وارخطا دي.

کله چې يې خبرې کولې شا وخوا يې کتل او داسې ښکارېده چې وېرېږي، څوک يې خبرې وانه وري.

دوی چې زه ولیدم نو په شکمنو سترگو یې تېز تېز راته وکتل او ښایي فکر به یې کړی وي چې گني زه جاسوس یم.

زه په آمون معبد کې د مصر د پخوانیو مجسمو تر مخې تېر شوم او د معبد وروستی برخې ته ورسېدم او هلته مې په حیرانۍ سره ولیدل چې یو نوی معبد یې جوړ کړی دی. کله چې زه د آمون په معبد کې وم، هغه مهال دغه عبادتخای نه و، نور اته معلومه شوه چې دغه معبد له طبس څخه زما له تلو وروسته جوړ شوی دی.

کله چې دغه معبد ته ننوتم ومې لیدل، چې دېوال نه لري بلکې یو تش انگر دی چې شا و خوا یې لوړې ستنې درولې دي، د انگر یوه خوا خلاصه ده یانې ستنه نه لري او د معبد محراب هم غلته دی.

محراب ته نژدې شوم ومې لیدل ددې پر ځای چې قرباني شوی پسه او نور سپېڅلي شیان په محراب کې کېږدي، هلته یې گلان، میوه او غنم ایښي دي.

پر محراب یې یو ډبرین حکاکي شوی انځور کښل شوی چې د آتون خدای یې د یوې دایرې په شان ښودلی، له دایرې څخه شاوخوا ته وړانگې تللې، په یوه لاس پای ته رسي او هر لاس د حیات صلیب کلک نیولی دی.

ددې معبد کاهنانو سپینې جامې اغوستې وې، سرو نه یې هم نه و خړپيلي او ټول ځوانان ول.

کله چې زه ددې معبد ته ننوتم کاهنان د محراب شاوخوا ته راټول شوي و او سپېڅلې سندره یې وېله.

غوږ مې ونيو گورم چې د سندري ټون مې په غوږونو کې اشنالگېږي او هغه مې د سوريې په اورشلیم کې اورېدلې وه.

خو ددغه معبد په ټولو شیانو کې تر ټولو عجیب شی د فرعون مجسمه وه چې د ستونو په سر کې لیدل کېده.

ما ستنې وشمېرلې، ومې لیدل چې څلوېښت ستنې دي او په هرې ستنې د فرعون داسې ډبرینې مجسمې جوړې شوې چې دده تر بدن لویې دي.

مجسمې یې داسې جوړې کړې چې فرعون دواړه لاسونه پر سینې ایښي دي، په یوه لاس کې یې متروکه او په بل کې یې سلطنتي لکړه ده. مجسمې ټولې محراب ته گوري او زه نه پوهېدم چې کوم مجسمه جوړونکي دغه طرحه ورکړې او هغه یې د خپلو شاگردانو

په وسیله جوړې کړي دي.

خو په دې پوهېد م چې مجسمه جوړونکي قصداً د فرعون د اندام ټولې نیمگړتیاوې اپوټه ښودلې دي.

مثلاً، فرعون ډنگر لاسونه او پښې لري خو په مجسمې کې یې لاسونه او پښې هومره غټ غټ جوړ کړي چې ته واده فرعون لاس او پښې ژي دي او له باده ډک شوي دي.

چې د بدن له غړو ورتېر شو مجسمه جوړونکي د فرعون خپره، هم مسخ کړې وه.

ټولو پخوانیو مجسمه جوړونکو او هنرمندانو چې د پخوانیو فرعونیانو مجسمې یې جوړې کړي، هڅه یې کړې وه، چې مجسمه د هغه له اصل سره یو شان وي.

څوک چې زرکاله وروسته هم دغه مجسمه گوري پوهېږي چې دغه فرعون څه ډول و؟ خو هغه هنرمند چې ددې معبد مجسمې یې جوړې کړې، نو دې ورته والي ته یې هېڅ توجه نه ده کړې.

کله چې څوک فرعون په لویو او کوچنیو زاویو، وتلیو غومبورو او اوږد مخ وگوري نو ترې ډارېږي.

که زما ملگری توتمس دلته وای او دغه مجسمې یې لیدلې وای نو ویل به یې چې، دا نوی هنري مکتب دی او په نوي هنر کې د خلکو او شیانو انځور او شکلونه باید د هغوی له اصل سره توپیر و نه لري بلکې هنرمند چې یو شی او یا یو کس هر ډول ویني باید انځور او مجسمه یې هم هماغسې وباسي.

یوه بل شي چې زه یې حیران کړم، دادی چې څه ډول د مصر فرعون (خلورم آمن هوتب) موافقه کړې چې د هغه مجسمې داسې جوړې شي. ایا هغه خپل ځان همداسې لیده، ځکه خو یې پر مجسمه جوړونکو نیوکه نه ده کړې او هغه یې د هغو کسانو په شان چې کفر یې کړی دی په دار نه دی پورته کړی؟

زه پوه شوم چې په نوي معبد کې لیدونکي ډېر نه دي او نن د اړچیان په دوو ډلو وېشل شوي دي.

یو شمېر هغه کسان دي چې د کتان جامې یې اغوستې او د سرو زر زنجیر یې په غاړه کې دي.

داد مصر درباریان ول، دوی پوهېدل چې فرعون نوي معبد ته توجه کوي نو د چاپلوسی او غوړه مالۍ لپاره دغه معبد ته راتلل.

دویمه ډله نندارچیان او عام خلک دي چې په حیرانۍ سره یې د کاهنانو سندرو ته غوږ نیولی و، ځکه چې د هغو په مانا نه پوهېدل او د سندري تون او اهنګ ورته عجیبه ښکاریده.

دوی له ماشوموالي راهیسې له هغو سندرو سره عادت شوي ول چې د مصر په معبدونو کې د هر مونو له جوړېدا راهیسې ویل کېدې دغه سندري د دوي په ارواوو کې داسې اخیښل شوې وې، چې که یې په خوب کې هم اورېدې نو په مانا یې پوهېدل خو نوې سندري د هغوی د روح او غوږونو لپاره ناشنا وې.

له دې وروسته چې سندري وویل شوې یو سړی چې له ظاهري څېرې کړوند گړاو له بیدیا راغلی ښکارېد، کاهنانو ته ورنژدې شو او له هغوی یې پوښتنه وکړه، ایا شونې ده یو طلسم او یا د قرباني شوي پسه او غویی سترگه چې خطر لېرې کوي ده ته په ارزانه بیه چې له ځان سره یې یوسي او له خطرو خوندي شي.

کاهنانو د هغه سړي په ځواب کې وویل، د آتون خدای طلسم او د قرباني سترگه نه خرڅوي او هغو ته اړتیا نه لري، بلکې هر څوک چې پرې عقیده وکړي، د هغه ملاتړ کوي او بې له دې چې ډالۍ ورکړي هغه ساتي.

کله چې سړي دغه خبرې واورېدې د څېرې رنګ یې بدل شو او بهرته ستون شو. ما اورېدل چې سړی له ځانه سره غرمېده، ویل یې د آتون خدای د درغو خدای دی، بیا د آمون د معبد پر لور روان شو چې د دغه معبد له کاهنانو د قرباني سترگه او یا طلسم تر لاسه کړي.

یوه عامه ښځه ځوان کاهن ته نژدې شوه ویې ویل، مگر د آتون په نوم ستاسې خدای د قرباني پسونه او غویی نه ترلاسه کوي؟ څوک ورته قرباني نه کوي چې تاسې غوښه وخورئ او چاغ شئ؟ که ستاسې خدای همغه ډول چې وایئ ځواکمن وي نو د هغه کاهنان باید چاغ او غوښن وي، نه داسې ډنگر او بې وسه لکه تاسې چې یاست.

ستاسې خواري او ناتواني دا ښيي چې خدای مو هم ناتوانه دی، په داسې حال کې چې آمون غښتلی دی، خپلو کاهنانو ته غوښې ورکوي له همدې امله ټول چاغ او غوښن دي.

یوه مشر کاهن وویل آتون له قرباني کرکه کوي، نه غواري چې د ځناورو وینه د هغه لپاره توی شي.

ته باید په دې معبد کې د آمون نوم وانه خلې، ځکه چې آمون د درواغو خدای دی او

ډېر ژر به د هغه د خدايي تخت نسکور او معبد وران شي.

بښځه دوه گامه شاته شوه ويي ويل اي امونه! خبر اوسه چې ما دغه خبره نه ده کړې بلکې دغه سړي دا خبره وکړه او ستالعت بايد پر هغه شي نه پر ما.

بښځه له نورو مېرمنو سره چې هلته وې ولاړه او کاهنانو په ټوکو او خندا ورته وويل ورځي ورځي.

اي بې ايمانه خلکو پوه شئ، چې آمون د دراغو خدای دی او ډېر ژر به د هغه ځواک د هغو وېشو په شان چې له منځه ولاړ شي چې د لور په وسيله رېبل کېږي. په دې وخت کې يو سړی ټيټ شو، يوه ډبره يې له ځمکې را واخيسته، د کاهنانو خوا ته يې وروويشته.

ډبره د يوه کاهن پر مخ ولگېده، مخ يې ژوبل شو، کاهنانو د معبد ساتونکي راوغوښتل، چې هغه سړی ونيسي، خو سړی وتښتېد او هغوی بريالي نه شول چې ويي نيسي.

په دې وخت کې زه کاهن ته نژدې شوم او په ادب مې ورته وويل، زه يو مصري يم چې يوه موده له هېواده لېرې وم.

تر دې مخکې چې له مصره ولاړ شم د (آتون) خدای نوم مې اورېدلی و، خو پام مې ورته نه کاوه، وروسته بيا له مصره د لېرې والي له امله مې ددې خدای په هکله معلومات تر لاسه نه کړای شول. اوس راغلی يم غواړم، پوه شم چې د آتون خدای څوک دی، څه وايي او څه ډول بايد د هغه عبادت وشي؟

کاهن لږه شېبه راته وکتل چې پوه شي، زه ملنډې و هم کله چې خبرې کوم. کله چې کاهنان پوه شول، زه جدي يم، يوه پکې وويل آتون يو واقعي خدای دی... ټول خدايان چې له آتون مخکې راغلي د درواغو ول او هغه چې له آتون وروسته راځي هغوی به هم د درواغو وي.

آتون ځمکه، اسمان، د نیل سیند او ټول ژوي وپنځول او تل موجود و، او وي به. اوس پخپل زوی فرعون کې څرگند شوی او بايد ټول د هغه عبادت وکړي.

دغه خدای د نورو خدايانو پر خلاف چې ټول د درواغو دي له خلکو څخه ډالی نه اخلي او دې شيانو ته لېواله نه دی.

بېوزله او شتمن ته په يوه سترگه گوري، هر څوک چې پرې عقیده وکړي هغه به پخپلې

پناه کې وساتي.

آتون د نورو جعلی خدايانو په شان نه دی چې ومري، دی په هرځای کې شته او د هغه له ارادې پرته هېڅ کار هم نه کېږي.

ما وویل دغه کانی چې اوس ددې ځوان کاهن پر مخ ولگېد او هغه یې ژوبل کړ د آتون د ارادې په اساس و، ځکه چې ته وایې هېڅ کار د هغه له ارادې پرته نه شي کېدای. کله چې کاهنانو دغه خبره واورېده یوه بل ته یې وکتل ویې ویل، داسې ښکاري چې ته پر موږ ملنډې وهي.

خو هغه کاهن چې په مخ لگېدلی و، په لوړ غږ وویل هو! دغه پېښه د آتون د ارادې له مخې وشوه، ځکه چې زه د هغه لیاقت نه لرم. دغه پېښه آتون رامنځته کړه.

دا چې آتون له دې پېښې سره مخامخ کړم علت یې دا و، چې زه پخپل روح کې له فرعون سره د ډېر محبوبيت له امله مغرور شوی وم، آتون مې هېر کړ او پر فرعون ځکه گران يم چې ډېر ښه غږ لرم او سندري ویلای شم.

کله چې فرعون پوه شو زه چمتو يم د هغه په خدای ایمان راوړم، زه یې معبد ته ولېږلم نو دې ځای ته ورسېدم.

ومې ویل، بیا نو آتون خدای دغه توانايي لري، چې فرعون اړ کړي یو کس ناڅاپه له خاورو پورته کړي او معبد ته یې راوړي چې کاهن شي.

یوه کاهن وویل زموږ فرعون د خلکو مادي او ظاهري اړخ ته توجه نه کوي، بلکې له هغه څواکه استفاده کوي چې آتون ورکړی.

دی د نورو له زړونو خبرېږي او پوهېږي چې آیا دغه کس ترقي کولای شي او کنه؟

ومې ویل، فرعون څنگه د نورو خلکو له زړونو خبرېدای شي او د خلکو زړونه

لوستلای شي، ځکه چې یوازې (اوزي ریس) دغه قدرت لري او ددې وس لري، چې د

نورو له زړونو خبر شي. (اوزي ریس د مصر یو مشهور خدای و، دغه خدای د اروپایانو په

تاریخونو کې چې د مصر په هکله لیکل شوي ډېر راغلی دی نوله همدې کبله د مصر په

خدایانو کې تر نورو ډېر مشهور دی، ژباړن)

کله چې ما دغه خبره وکړه کاهنانو پخپلو کې خبرې وکړې او مشوره یې کوله چې ماته

څه ځواب راکړي؟

یوه پکې وویل: (اوزي ریس) د دویمې، دریمې، بلکې د څلورمې درجې او هغه هم

خیالي خدای دی.

اوزي ریس نشته، یوازې د عامو خلکو خیالونو هغه رامنځته کېږي خو ددې پر خلاف
آتون موجود دی، ناڅرگند او همېشني خدای دی او فرعون په عین حال کې چې یو انسان
دی د آتون اصلیت هم لري.

ځکه خو په یوه وخت کې څو شخصیتونه درلودلای شي.

دا چې د خلکو زړونه ویلای او له هغو خبریدای شي، علت یې دادی چې په یوه وخت
کې څو شخصیتونه لري. داسې چې یو انسان د څو کسانو غوندې کېږي او همدا لامل
دی، هغه مجسمې چې هنرمندانو جوړې کړې او ته یې پر ستونو برسېره وینې داسې جوړې
شوې چې هم ښځې دي او هم نارینه.

ځکه چې د خدای اصلیت په فرعون کې شته، او هغه ددغه اصلیت له امله هم نارینه او
هم ښځینه ځواک لري.

ما مې سر په دواړو لاسونو او ومې ویل، زه د همدغې ښځې په څېر - چې اوس له دې
ځایه ولاړه - ساده سړی یم، ستاسو د خبرو په معنا نشم پوهېدای. زما عقل دا نه مني، چې
یو کس دې هممهالی هم نړوي او هم ښځه، هم نطفه دې جوړه کړي او هم دې د ماشوم
زېږولو او پاللو توان ولري. بله دا چې تاسې پخپله هم د آتون په خدای سره جوړ نه یاست.
تاسې لکه چې نه پوهېږئ هغه څوک دی او څه وایي؟ ځکه کله چې زه له تاسو پوښتنه
وکړم تاسو یې له سلا مشورې وروسته ځواب راکوئ.

کاهنانو پر دې خبرې اعتراض وکړو چې ویل نه! داسې نه ده! موږ د آتون د خدای په اړه
هیڅ شک هم نه لرو، هغه بشپړ خدای دی، هیڅ نیمگړتیا نه لري تل و او همېشه به وي.
خو موږ نیمگړي یو.

له دې کبله چې کمی لرو، د آتون خدای ښه نه شو پېژندلی، خو څومره چې فکر او
مطالعه وکړو، هغه به ښه او ډېر وپېژنو.

حتماً څو کاله وروسته، به د آتون خدای ښه وپېژنو، شل کاله وروسته به زموږ
پېژندگلوي د اوس په پرتله ډېره وي.

خو اوس یوازې یو کس آتون ډېر ښه پېژني او هغه د مصر فرعون دی، ځکه چې هغه د
آتون له ذاته دی او د آتون روح د هغه په بدن کې وي.

له دې سره سره چې دې خبرې قانع نه کړم خو پر مایې ډېر اغېز وکړ، ځکه زه متوجه

شوم چې دغه خبرې له ډېر صميميته ډکې دي.

زه پوهېدم چې د کاهنانو په دې خبرو کې ممکنه ده يو لوی حقيقت وي، هغه دا چې موږ نه خدايان يو او نه پوهېږو.

له دې کبله چې زموږ عقل کم دی او ناپوه يو، نو فکر کوو چې نور نادان او نا پوهان دي.

پوه شوم چې بنايي په نړۍ کې داسې حقيقتونه وي چې زموږ سترگې يې نه وينې، زموږ غوږونه يې نه اورې، لاسونه يې نه لمس کوي، خو له دې سره سره دغه حقيقتونه شته.

کله چې موږ د څه شي په اړه نه پوهېږو نو بايد له هغه شي منکر هم نه شو او داسې ونه وايو چې دغه شی نشته.

بنايي فرعون هم داسې حقيقت موندلی وي چې هغه ته آتون وايي خوزه چې سم درک او پوهه نه لرم، نو پر دې نه پوهېږم چې آتون څوک دی؟

له دې کبله چې خپل اشنايان مې پيدا نه کړای شول، بېرته کورته راستون شوم، ومې ليدل چې کاپتا زما د حکم پر اساس پر کور يوه لوحه څوړنده کړې او دی پخپله په کور کې ناست دی، د اورېشو يو منگی اوبه يې ځانته ايښې او غوږ پ ترې کوي. زما په کور کې څو ناروغان ناست او زما دستنېدا په تمه ول.

ما په سر کې هغه مور را وغوښتله، چې خوار ماشوم يې په غېږ کې نيولی دی. ښځې راته وويل، ورځ پر ورځ زما زوی خوار او ډنگرېږي خو ما وليدل چې نه يې مورا ونه هم ماشوم ناروغ دی.

د ماشوم مور ته مې وويل، ستا د ماشوم ناروغي له دې امله ده چې ته کافي ډوډۍ نه خوړې، که پوره خوراک وکړې نو ماشوم ته به پوره شېډې ورکړې او هغه به چاغ شي. له دې وروسته چې ښځه ولاړه يو مریي مې معاینه کړ، چې گوته يې د ژرندې تر ډېرې لاندې شوې او ژوبله شوې وه.

د هغه پر تپ مې درمل کېښودل او ومې تاپه.

بيا مې يو سپری معاینه کړ، چې کاتب و، د هغه دستونې په منځ کې د يوه موتي په اندازه يوه غده پيدا شوې وه، ده ته مې هغه درمل ورکړل چې له يو ډول سمندري موتي تر لاسه کېږي.

و مې وویل دغه غده باید ستا له ستوني وایستل شي او ته باید له هغه وروسته یوه موده استراحت وکړې، چې تپ دې ښه شي.

هغه ته مې وویل، ایا ممکنه ده چې زه ستاسې کور ته درشم او هلته ستا له ستوني څخه دغه غده راوباسم.

سړي وویل هو! وروسته مو پرېکړه وکړه چې زه به پر بله ورځ د هغه کور ته ورځم او دغه غده یې له ستوني راوباسم.

کله چې سړي غوښتل ولاړ شي دوه کړۍ مس یې له خپل جیبه را وایستل چې د فیس په بدل کې یې راکړي.

ما ورته وویل، ما لانه یې معالجه کړې چې له تا کوم شی واخلم.

هغه وویل، تا درمل را کړل، باید د هغو پیسې واخلي!

ما ورته وویل، له دې پرته چې له تا دالۍ واخلم ستا علاج به وکړم خو په بدل کې، چې زه کله کتابت ته اړ شم نو ستا له هنره به استفاده کوم.

له هغه وروسته یوې ځوانې ښځې چې هلته څېرمه یې په یوه عمومي کور کې ژوند کاوه، خپله سترگه راوښودله ویې ویل، زما سترگه خوږېږي.

ما د هغې په سترگه کې درمل واچول، ښځې غوښتل خپل فیس د هغو ښځو په شان چې ځان ارزانه خرڅوي راکړي.

ما ورته وویل، ناروغ یم او نه شم کولای چې له ښځو سره ځملم.

دغه راز مې د ښځې پر خېټه دوه دانې هم لېرې کړې چې خپلو مشتریانو ته ښه ښکاره شي.

خو پر دغې لومړۍ ورځ ما له خپلو ناروغانو څخه ان یوه کړۍ مس هم وانه خيستل.

کله چې هغوی ولاړل کاپتا ماته خواږه راوړل او ویې ویل باداره! تا نن له خپل کاره دومره گټه هم پورته نه کړه چې په دې خوړو کې داچول شوې مالگې بیه پوره کړي.

زما مریي کاپتا، دغه خواږه چې یوه سره شوې هیلۍ وه د طبس له یوه خوړنځایه را اخیستې او گرمه کړې وه.

په طبس ښار کې هیلۍ او غازان داسې سره کوي چې ما یې ساری په هېڅ بل هېواد کې نه دی لیدلی.

زموږ په ښار کې هیلۍ او غازان په یوه فلزي لوښي کې ږدي او دروازه یې بندوي، بیا

دغه لوبښی په یوه داش کې ږدي، په نتهجه کې هیلې او غاز داسې پخېږي چې د خوړو ټول مایعات په خوړو کې پاتې کېږي او نه ضایع کېږي.
دغه ډول پخلی په هېڅ یوه هېواد کې نشته او یوازې په طبس کې دغه ډول خواړه پخوي.

(د سینو هه د برخلیک په دې برخه کې ثابتېږي چې په داش کې د ډوډۍ او خوړو پخول چې موږ فکر کوو د رومیانو اختراع ده اوله هغه ځایه اروپا ته غځېدلې ده، خودا د مصریانو نوښت دی او د طبس د ښار خلکو دغه ډول خواړه پخول.)

کاپتا پر دې شپه پر ما خوندور شراب وڅښل او له دې سره سره چې پردغې ورځ مې له چافیس نه واخیستی، خوداسې خوشحال وم چې ته گني یو شتمن سوداگر مې معالجه کړی او هغه ماته د سرو زرو یوه غاړه راکړې وې.

دا خبره به هم وکړم، هغه مریې چې ما یې څو ورځې مخکې گوته معالجه کړه، کله چې یې څو ورځې وروسته گوته بېخي ښه شوه، نو ماته یې یوه پیمانه اوږه راوړل او ویل، دغه اوږه یې له یوې ژرندې پټ کړې چې د فیس په بدل کې یې ماته راکړي.

په دې مانا چې د لومړۍ ورځې طبابت گټه یوه پیمانه اوږه شول، خو ماله دغه مریې څخه اوږه وانه خيستل او ومې ویل دادې ستا وې. پر بله ورځ زما مریې چې له کوره بهرته تللی و، راستون شو ماته یې وویل سینو هه! زه تصور کوم چې نن او سبا به ډېر ناروغان ولرې، ځکه کله چې بهر ولاړم اوږ بدل مې چې خلکو سره ویل، پروڼ یو ډاکټر راغلی او د پخواني مسگر په کور کې یې اړولي او له فیس په پرتله ناروغانو معالجه کوي او پردې سربېره بېوزله ناروغانو ته د مسو کړۍ هم ورکوي.

کاپتا ویل بېوزلو یو بل ته سپارښتنه کوله چې ډېر ژر دې دغه ډاکټر ته ورشي چې هم خپله ناروغي معالجه کړي او هم له هغه څخه مس ترلاسه کړي.

دوی ویل دغه ډاکټر چې خلک یې فیس په معاینه کوي او بیا مس هم له ځانه ورکوي نو ډېر ژر کېدای شي مفلس شي، دغه کور وپلوري اوله دې ځایه به ولاړ شي.

ځینو ویل ښایي دغه سینو هه ناروغ او لیونی شوی دی، او که یې لیونتوب همدا سې پاتې وي نو هغه به په یوې کوټې کې واچوي او وینه زیښونکي به یې پر سر کېږدي چې لېونتوب یې له منځه ولاړ شي.

کاپتا زیاته کړه، ما چې دغه خبرې له خلکو واورېدې د هغوی پر حماقت مې وځنډل،

ځکه چې پوهېدم چې ته بډای سړی یې.

ما ستاد حکم پر اساس ستا ټول فلزات په کار اچولي، ته د خپلې
طلا له گټې ښه ژوند کولای شې او هره شپه د نن شپې په شان هیلې او غازان خوړلای شې.
بیا زما مریي وویل، خوزه له یوه شي وېرېږم هغه دا چې ته عادی سړی نه یې او له
همدې امله ممکنه ده، یوه ورځ هڅه وکړې چې خپل ټول سره او سپین لېرې غوزار کړې او
دغه کور له ماسره یوځای چې ستا مریي یم، خرڅ کړې.
ځکه تا یو ځل مخکې هم دغه کار کړی او خپل کور دې له ماسره یوځای پر هغې ښځې
پلورلی و چې ته پرې مین شوی وې.

که زه نه وای تښتېدلی نو اوس به د هغې ښځې مریي وای.

نو غوره ده چې په یوه کاتب یو کاغذ ولیکي چې زه سر له سبا ازاد یم او پخپله خوښه
چې هرچېرته وغواړم تللی شم، څوک نه شي کولای چې نور ما واخلي یا وپلوري.
زه له دې امله له تا څخه دغه ډول لیک غواړم چې خبرې له منځه ځي، خو لیکنه تر ابدې
پاتې کېږي ځکه چې پاپيروس (مصري کاغذ ژباړن) له منځه نه ځي.

اته ویشتم خپر کی

د راتلونکي لپاره د طبس د خلکو اندېښنه

پر هغې شپه چې کاپتا د غه خبرې وکړې زه له دې لامله، چې بې وزلي مې وړيا معالجه کړي ول خوشحاله وم او خوړو او شرابو مې خوشحالي نوره هم زیاته کړه. پسرلی و، او د اکاسي گلونو، هواله خوړو عطر و ډکه کړې وه. د نیل له بندره د سوريې د شیانو بوی راته، له عمومي کورونو د سریاني موسیقۍ غږونه پورته کېدل، کونګانو سندرې ویلې او ما خپل روح خوشحاله لیده. له همدې لامله مې کاپتا ته اجازه ورکړه چې په یوه خټین لوښي کې د خان لپاره شراب واچوي.

هغه ته مې وویل کاپتا تردې وړاندې چې ته له ماو غواړې چې تا آزاد کړم، ما په باطن کې ته آزاد کړی وې.

ستا ازادي له هغې ورځې پیل شوه چې ما او تا غوښتل له دې ښاره وتښتو، ما سره او سپین نه درلودل او تا د خپل ټول عمر بسپنه ماته راکړه چې وکړای شو وتښتو.

پر دې ورځ ما فیصله وکړه چې کله شتمن شوم، تا به آزاد کړم، بیا به تاته وایم چې له ما سره د یوه مریې په شان نه بلکې د یوه نوکر په شان ژوند وکړې هر چېرته چې غواړې ولاړ شه.

اوس درته وایم چې ته ازاد یې، خو ستا د ډاډ لپاره به سبا د کاتب په وسیله یو لیک ولیکم چې ته پر خپلې ازادۍ ډاډه شې.

خو له دې کبله چې تا وویل زه به د خپلو سرو زرو په ګټې وټې ژوند وکړم، ته راته ووايه سره او سپین ماته څه ډول ګټه رسولای شي، ایا تا زما طلاګانې د آمون په معبد کې په امانت نه دي ایښې؟

کاپتا پخپلې یوې سترګې راته وکتل او ویې ویل نه سینو هه! اوس چې ازاد یم تا ته

وايم چې ما ستا امر نه دی اجرا کړی او ستا طلا مې د آمون په معبد کې امانت نه ده ایښې، ځکه چې ستا حکم له عقله لېرې و.

زه هغه امر نه منم چې له عقله لېرې وي او له دې کبله چې ممکنه ده ناڅاپه غوسه شي د احتیاط لپاره مې ستا لکړه هم پټه کړې ده، چې پر ملا او ولیو مې ونه وهي.

خو د دې لپاره چې پوه شي ولې مې ستا امر نه دی اجرا کړی، وايم چې یوازې احمقان خپل سره او سپین په معبد کې امانت ږدي، ځکه چې په معبد کې د سرو زرو اېښودل دوه عیبه لري.

لومړی دا چې کاهنان او په پایله کې د مصر فرعون ستا له شتمنۍ خبرېږي او پوهېږي چې ته څومره زر لرې؟

یو کار چې د لېونتوب دلیل دی، دا دی چې سړی د خپلې شتمنۍ له اندازې خلک خبر کړي.

دویم عیب دا دی چې کله خپله طلا معبد ته وسپاري، چې د معبد په خزانه کې پاتې شي، باید هر کال یوه اندازه سرو یا سپینو زرو د ساتلو په بدل کې معبد ته ورکړي او په نتیجه کې کال په کال ستا سره زر کمېږي.

له همدې امله کله چې ته له کوره ووتې په ښار کې گرځېدې او خپل پخواني ملگري دې لیدل، نوزه په ښار کې وگرځېدم، چې پوه شم له طلا څخه بې له دې چې سړی زیار وباسي او یا کار وکړي، څه ډول استفاده کېدای شي چې گټه هم وکړي.

زه پوه شوم چې په طبس کې نور هېڅوک خپل سره او سپین د آمون معبد ته نه ورکوي، ځکه دوی اوس پر معبد باور نه کوي او ډارېږي چې طلا به یې له منځه ولاړه شي.

له دې کبله چې د سرو او سپینو د سپارلو لپاره پر معبد اعتماد نه شي کېدای، نو په ټول مصر کې ډاډمن ځای نشته چې انسان وکړای شي خپله طلا هلته ورکړي.

پر دې سربېره د هغو معلوماتو له مخې چې ما تر لاسه کړي د آمون خدای خپلې ځمکې خرڅوي.

ما ورته وویل دروغ وایي او د آمون خدای یعنې د آمون معبد هېڅکله ځمکې نه خرڅوي، بلکې تل ځمکې اخلي او هر کال خپل جايداد زیاتوي.

کاپتا وویل خو اوس د آمون معبد په پټه خپلې ځمکې خرڅوي او په بدل کې یې سره او سپین اخلي او پخپلې خزانه کې یې ږدي.

له دې کبله چې د آمون معبد ډېرې ځمکې خرڅې کړي او سره وسپين يې اخيستي اوس په مصر کې سره او سپين کم شوي دي.

ومي ويل آيا تا زما سره ورکړل او ځمکې دې واخيستي؟
کاپتا وويل نه باداره! ما ستا سره او سپين نه دي ورکړي، ځکه نه زه او نه ته په کرنيزو کارونو پوهېږو.

که ستا سره او سپين مې ورکړي واي نو ناظرانو، کروندگرو او هغو مرييانو به چې په کروندو کې يې کار کاوه ستا د پټيو محصولات غلا کول، دا په داسې حال کې ده، چې زه په طبس کې پخپله غلا کوم يانې نور دوکه کوم.

پر دې سربېره ما احساس وکړ چې د آمون د معبد له لوري د ځمکو خرڅول به د هغه معبد له لوري چې له سلو کلونو زيات وخت يې ځمکې اخيستي دي بې دليله نه وي.

دغه معبد پوهېږي چې په راتلونکي کې د نوي خداي پر وړاندې مقاومت نه شي کولای نو بايد له منځه ولاړ شي، ځکه خو وار له مخه خپلې ځمکې خرڅوي چې دغه ځمکې د نوي خداي په برخه نه شي. د آمون د معبد له لوري د ځمکو خرڅول خطرناک کار دی، بنايي نوی خداي ادعا وکړي چې د پخواني خداي ټولې هغه ځمکې چې پر خلکو خرڅې شوې، په هغه پورې اړه لري، او ټولې ځمکې چې د امون معبد اخيستي دي له دې پرته چې خلکو ته يې تاوان ورکړل شي، هغه به ضبط شي.

ما ورته وويل دا بېلابېلې او جزيي مسلې دي، زه له تا پوښتنه کوم چې زما سره او سپين دې څه کړل، چيرته دې ولگول چې وايې گټه به يې ماته ورسېږي.

کاپتا وويل له دې کبله چې د امون معبد خپلې کرنيزې ځمکې خرڅوي سره او سپين اخلي، لکه چې ومې ويل په مصر کې سره او سپين کم شوي دي.

دغه چاره ددې سبب شوې چې د استوگنې د کورونو او د سوداگريزو ودانيو بيه کمه شي، نو کله چې ما وليدل د کورونو بيه ټيټه شوې ده، ستا د سرو او سپينو يوه برخه مې ورکړه او تاته مې څو کورونه او تجارتي ځايونه واخيستل.

ته به دغه کورونه او ځايونه په کرايې ورکړي، هرکال به يې کرايه تر لاسه کړې، ستا کورونه به تل موجود وي او گټه به درته کوي.

له دې کبله چې زه پوهېدم د دغو کورنو د پېرودلو لپاره ستا له لوري بشپړ اختيارات لرم، نو ستا له مهره پرته مې کورنه واخيستل او که اخيستونکي د والي په توگه ماته کوم

شی را کوي، هغه په تا پورې اړه نه لري، دا پخپله د هغوی حماقت دی.
 ځکه په دې عمل کې زه له تا څخه کوم شی نه پټوم، بلکې له اخیستونکو څخه ډالی تر
 لاسه کوم او که ته هم و غواړې خپل پخواني مریي ته ډالی ورکړې هغه به هم ومنم.
 ومې ویل کاپتا زه به تاته ډالی درنه کړم ځکه په دې کار کې تا خپلې گټې ته پام کړی
 دی او اټکل کوي چې د کرایو د ترلاسه کولو او دغه راز د کورنو د جوړولو او بیارغولو
 لپاره د خرڅې د بېلولو په پلمه له ما څخه ډېره غلا وکړي.

کاپتا وویل تېروتنی یې.

که ته یو کنجوس او ظالم بادار وای ما به دغه فکر کړی و، او اټکل به مې کاوه چې په
 راتلونکې کې له دغو کورنو څخه څه ډول استفاده وکړم.

خو ته ډېر مهربانه او زړه خوږی بادار یې، هېڅ اړتیا نشته چې زه له ځان سره د غسې
 حسابونه وکړم، ځکه هر شی چې ته یې لرې زما تر لاس لاندې دي.

زه ستا شتمني خپله شتمني بولم، کله چې ستا گټو ته پام کوم، په دې مانا ده چې
 خپلې گټې ته توجه کوم، ځکه مې ستا په سرو زرو یوه اندازه غله دانه هم اخیستې ده.
 ما وویل کاپتا ولې دې غله اخیستې ده؟

کاپتا وویل دغه لانجه چې اوس د خدایانو تر منځ په مصر کې پیل شوې، حتماً د مصر
 د ملت لپاره خرابې پایلې لرلای شي.

ددې لپاره چې کله خدایان له یوه بل سره جنگونه کوي، نو لکه مشران چې له یوه بل
 سره ونښلي تاوان یې خلکو ته رسېږي.

ملت باید د مشرانو او خدایانو د لانجو لپاره قرباني ورکړي، زه فکر کوم چې د مصر
 د دغو دوو خدایانو د لانجې له امله به ګډوډي رامنځته شي، بې نظمي او ګډوډي به
 کروندې پر شاړو ځمکو بدلې کړي، پردې سربېره نن سبا چې هر څوک سره او سپین
 لري د خدایانو د لانجې له وېرې پرې ځمکه اخلي.

خلک پوهېږي چې سره او سپین غلا کېدای شي خو ځمکه ترې څوک نه شي
 اخیستلای.

هغه کسان چې ځمکې اخلي ټول، یا سوداګر، درباریان او کاهنان دي، دغه کسان له
 معبدونو ځمکې اخلي چې دغه ځمکې د معبد له منگولو تر لاسه او د ځان یې کړي.

خو په دغو کسانو کې هېڅ یو کروندګر نه دی او ځمکه نه شي کرلای چې په نتیجه کې

به د کروندگرو ټولې ځمکې شاپې پاتې کېږي.

د ځمکې محصولات لکه غنم او نوره غله به ډېره کمه شي. مصر به د خوراکي توکو له کمښت سره مخامخېږي او په دې وخت کې به هغه غله په بڼه بیه خرڅولای شو چې موږ اوس اخیستې ده.

زه پوهېږم ته فکر کوي چې غله د ډېرو په شان نه وي، چې زر کاله یې وساتو بلکې موږ کان، غله دانه خوري او مرییان غلاترې کوي خو ترڅو چې انسان تاوان ونه کړي ډېره گټه نه شي کولای.

نو د دغو اخیستل شویو کورونو یوه برخه مې د غلو دانو په گودامونو بدل کړي چې اخیستل شوي غنم او نوره غله هلته وساتو.

پام به کوو چې نه موږ کان غنم و خوري او نه یې مرییان غلا کړي. کله چې مو غله خرڅه کړه گودامونو ته به اړتیا ونه لرو، دغه کورونه به سوداگرو ته په کرایه ورکړو چې خپل شیان هلته کېږدي او یا تجارتخانه ترې جوړې کړي.

ومې ویل کاپتا! زه ستا پر خلاف، هیله من نه یم چې دغه کار دې گټه وکړي خو دا چې اوس دې معاملې کړي زه کوم شکایت نه لرم، په دې شرط چې په راتلونکې کې ما په کرار پرېږدي او د دغو کورونو د اداره کولو یا د غلو دانو د خرڅولو لپاره ما په تکلیف نه کړي.

کاپتا وویل، ما یو بل فکر هم کړی چې هغه هم ستا د شتمنېدا لپاره ډېره گټه لري. زه په کرني ډېر نه پوهېږم خو د مرییانو په پیر او پلور کې ډېر تکړه یم له همدې امله باید د مریانو یو بازار واخلو.

زه پوهېږم چې باید څنګه مرییان په ارزانه بیه واخلو او له پېرودونکو څخه یې عیبونه پټ کړو. همدغه راز، پوهېږم چې څه ډول د لرګیو او مترو کو په وسیله مریان فرمانبرداره کړو، ځکه چې پخپله مریی و م او څوک چې مریی وي د مریانو د خرڅولو په ټولو چلونو پوهېږي.

زه ډاډه درکوم چې که موږ دغه بازار واخلو په څو کلونو کې به د مصر یو شتمن کس شي. ومې ویل کاپتا له دې سره سره چې د مریانو پلور و پېر ډېره گټه لري، خو زه نه غواړم چې مرییان خرڅ کړم، ځکه چې د مریانو پلورل ډېر ګنده او له کرکې ډک کار دی.

زه په دې پوهېږم چې ډېر شتمن کسان دغه کار کوي، ټول د مریانو پیر پلور کوي او ټول مریانو ته اړتیا لري.

ماهم پخوا ته او هغه وينځه چې تا راته راوستې وه اخيستي واست، خونن سبا نه غواړم چې د مريانو پلورونکي و اوسم.

کاپتا سور او سويلی و پوست او ويې ويل، زه نه پوهېږم چې ته ولې داسې يې او ولې نه غواړې د نورو په شان په لنډه موده کې بې زحمته شتمن شې؟

که موږ د مريانو يو بازار او څو عمومي کورونه (فاحشه خانې) واخلو بڼکلي وينځي به د مريانو له بازاره عمومي کورونو ته بيا يو او هره شپه به له هره کوره ډېر سره او سپين ترلاسه کړو.

خو څه وکړم چې خدايانو داسې بادار راگرې دی، چې سليقه يې له نورو سره بېخي توپير کوي.

اوس چې نه غواړې د مريانو بازار او عمومي کورونه واخلې نو زما يو بل وړاندیز ومنه. ومې پوښتل ستا وړاندیز څه دی؟

کاپتا وويل له دې کبله چې نن دې آزاد کړی يم، زه غواړم چې له دې امله يو جشن جوړ کړم او له دې سره سره چې زما غوښتنه به ستا له نظره بې ادبي وي، خو غواړم له ما سره ولاړ شې او يو ځای د سيند پر غاړه په بندري سيمه کې د (تمساح لکۍ) په ساقی خانه کې شراب وڅښو. دا شراب هم د تمساح لکۍ نومېږي او ډېر قوي شراب دي چې تر نورو يې نشه ډېره ده.

له دې سره چې د کاپتا غوښتنه له ادبه ډېره لېرې وه او يو مری او نوکر بايد له خپل باداره ونه غواړي چې له هغه سره شراب خانې ته ولاړ شي او هلته کوم شی وڅښي، خو ما د کاپتا غوښتنه ومنله، ځکه چې پر دې شپه ډېر خوشحاله وم او فکر مې کاوه چې ساقی خانې ته تگ او هلته ساعت تېري کول په يوه مناسب دي.

پر دې سربېره مې د اهم پر زړه ول، چې کله موږ په کرت کې و، کاپتا چمتو شو چې له ماسره د خدای کور ته ننوځي په داسې حال کې چې پوهېده څوک تر اوسه پورې د خدای له کوره نه دي راستانه شوي.

زه هم بايد نن د هغه وړاندیز ومنم او له هغه سره مي خانې ته ولاړ شم، ځکه چې ساقی خانې ته تگ تر دې ډېر اسانه دی، چې انسان پوه شي داسې ځای ته ورځي چې نور ترې نه شي راستنېدای.

کله چې کاپتا وويل او ما يې وړاندیز ومانه، نو ډېر خوشحاله شو، ولاړ زما بالا پوش

او لکړه چې تر دې مهاله یې پټه کړې وه بېرته راوړه. بالا پوښ یې زما پر اوږو واچاو، له کوره راوواتو او د (تمساح لکۍ) شراب خانې ته ولاړو.

د (تمساح لکۍ) شراب خانې د بندري سیمې په مرکز کې د د کورونو په منځ کې وه او تر دې وړاندې چې شراب خانې ته ننوځو، پام مې شو چې د ساقی خانې پر سري یوه ستره وچه شوې تمساح خورنده کړې وه، چې شیشې ته ورته سترگې یې وې او تر خلاصې خولې یې تېره غاښونه ښکارېدل.

کله چې ساقی خانې ته ننوتو ومې لیدل چې پنډه د پوالونه لري، د غټو د پوالونو ګټه دا وي چې په دوبي کې کوټه یخه او په ژمي کې گرمه ساتي. د کاپتا د ننوتو له حالته پوه شوم، چې لږ تر لږه یو ځل دلته راغلی دی او له چاپېریال سره بلد و.

کله چې کپناستونو ومې لیدل چې د ساقی خانې د پوالونه او غولۍ د اشرافو د کورونو په شان په لرگو فرش شوي او پر د پوالونو د لرگیو بېلابېل انځورونه کښل شوي دي.

کاپتا چې ولیدل، زه د ساقی خانې لرگیو ته گورم، ویې ویل، دغه لرگی چې وینې له زړو بېړیو یې جوړ کړی، هر لرگی د یوې بېړۍ خوباد او باران یې رنگونه وربدل کړي دي. په ساقی خانې کې ناستو مشتریانو ماته په څېره خو غغلند وکتل او بیرته پر خپلو کارونو بوخت شول.

کاپتا امر وکړ چې، زموږ لپاره د (تمساح لکۍ) شراب راوړي او د ساقی خانې مشر ته یې وویل چې شراب دې پخپله دی جوړ کړي؟

ماته داسې ښکاره شوه چې د تمساح لکۍ شراب داسې شراب دي چې باید جوړ شي، یانې د نورو شرابو په شان نه دي، چې بې له ځنډه یې له منگیو او صراحی څخه په جامونو کې تش کړي او رایې وړي.

وروسته مې ولیدل چې د یوې ښځې دوه پیالې په لاس کې دي، زموږ خواته راغله او داسې معلومېده چې د میخانې نوکره وي.

دغه ښځه ډېره ځوانه نه وه، خو د مصر په شان هېواد کې چې ښځې لوڅې پکې گرځي، دې ښځې جامې اغوستي وې، په غوږونو یې د سپینو زرو لښتۍ او په لاسونو کې یې دوه ښکاري ول.

چې څو مړه رانژدې کیده هغه مې نوره هم ښکلې لیده، کله چې موږ ته را ورسیده ومې لیده چې نړۍ او قوسي شکل وروځې یې وې او غنم رنگه جذابي سترګې یې درلودې. ما د هغې سترګو ته وکتل، هغې د نورو ښځو غوندې چې سراړوي مخ، وانه راوه، بلکې زما سترګو ته څیره شوه.

یوه پیاله ترې ما واخیسته او بله کاپتا.

ما ورته وویل اې ښکلې ښځې نوم دې څه دی؟ ښځې وویل زما نوم (مریت) دی. ما څوک ښکلې ښځه نه بولي، خو له دې کبله چې تا په دې نوم یاده کړم، زه پوهېږم چې ته با حیا سړی یې او د یوه نوي ځوان په شان یې چې په دې ډول خبرو سره ځانته جرئت ورکوي چې وکړای شي خپل لاس د یوې ښځې پر لاس کېږدي.

ته هم ځانته جرئت ورکوي چې خپل لاس زما پر لاس کېږدي.

بیایې پوښتنه راڅخه وکړه، ایا ته ډاکټر نه یې او ستا نوم سینو هه نه دی؟

ومې ویل همدا سې ده... دې وویل که غواړې په دې ساقی خانه کې بیا موږ پخپلو لیدو خوشحاله کړې ماته د ښکلې ښځې غږ مه کوه او ما مه سپکوه.

له هغې مې پوښتنه وکړه، چې ته څه ډول پوهه شوې چې زه سینو هه یم؟

مریت وویل ستا شهرت تر تا ژر دې میخانې ته را رسېدلی دی، ان تردې چې ته ساقی خانې ته ننوتې ما وپېژندې، اوس راته معلومه شوه چې ستا شهرت بې دلیل نه و.

کله چې مریت له ماسره خبرې کولې موسکۍ وه، خو زه پوه شوم چې موسکایې له زړه نه ده او خوشحاله نه ده، بلکې دغه موسکایې د یو غم ښودنه کوي او د ښځې له سترګو هم دغه احساس کېده.

ومې ویل مریت! که تا زما ستاینه د کاپتا له خولې اورېدلې وي چې زما پخوانی غلام دی، اوس مې ازاد کړی او دلته ناست دی، نو په دې پوه شه چې په هغه اعتماد نه شي کېدای.

ځکه چې دغه سړی خپل خاص طبیعت لري، د هغه طبیعت داسې دی چې د هغه ژبه د درواغو او رښتیا ترمنځ توپیر نه شي کولای او درواغ ډېر وایي.

زه له دې سره سره چې یو ډاکټر یم خود هغه دغه مرض مې معالجه نه کړای شو، زما د لکړې ګوزارونو هم پر دې معالجه اغېز ونه کړ.

مریت له غم جمنې موسکاسره وویل سینو هه! درواغ ډېر ځله تر رښتیا ښه وي، ځکه

چې درواغ انسان ته هيله ورکوي انسان خوشحاله کوي، په داسې حال کې چې رښتيا خبره
سړی نهيلی کوي.

مثلاً، کله چې ته ماته وايي (ای ښکلې مېرمنې) له دې سره سره چې پوهېږم درواغ
وايي، زه زړه يم، خو بيا هم په دې درواغو خوشحالهېږم.

زه غواړم د تمساح لکۍ دغه شراب چې ما درته راوړي ويې څښي او ماته ووايي چې
ايا دغه شراب قوي دي، که نور هغه شراب چې په بهر کې د څښلي دي.

له دې پرته چې زه له مريت څخه سترگې واړم، د دغو شرابو يو غورپ مې وکړ
خو له هغه وروسته مې ونه کړای شول هغې ته وگورم، ځکه چې ستونی او نس مې
وسوځېد ناڅاپه، مې وينه په بدن کې واېښېدل.

کله چې ارام شوم د شرابو نشه څرگنده شوه، ومې ويل که څه هم کاپتا بهر درواغ وايي
خو هغه څه چې د دې شراب خانې د شرابو په هکله يې ويلي سم دي، ځکه چې ستا شراب
تر هغو ټولو شرابو قوي او اغېزناک دي چې ما په بهر کې څښلي دي.

دغه راز تودوخه يې هم تر هغو تورو تېلو زياته ده چې د بابل خلک يې له ځمکې څخه
تر لاسه کوي او په خراغو نوکې يې سوځوي.

(له تورو تېلو څخه د ليکوال هدف نفت يا تېل دي ژباړن.)

لکه څنگه چې يوه حقيقي تمساح د خپلې لکۍ په زور يو قوي سړی پر ځمکه ويشتلی
شي، ستا شراب هم يو مضبوط او قوي سړی له پښو غورځولی شي.

زما له خولې د څو ډولونو خوش بويه بوټو او مسالو بوی احساسېده، ځان راته تاند او
خوشحاله ښکارېده، زړه مې غوښتل له مريت سره نورې خبرې هم وکړم، هغې ته مې
وويل:

مريت زه نه پوهېږم چې دې شرابو زه دومره ښاد کړم که ستا شتون زما روح خوشحاله
کړی دی؟

همدومره پوهېږم چې خوشحاله يم، زړه مې غواړي، خپل لاس ستا پر لاسونو کېږدم
، که له دې حرکت څخه کېږي، پر ما نيوکه مه کوډ، ځکه چې ستا د تمساح لکۍ ماته دا

جرئت راکړی دی.

ښځه لږ وروسته ولاړه او ويې ويل: زه د دې ساقی خانې خاونده نه يم، دلته نوکره يم،
خو دغه شراب زه جوړوم.

یوازینی والی چې پلار ماته را کړې ده، د دې شرابو د جوړولو چل یې را زده کړی دی. دې شرابو د خلکو پام داسې ځانته را اړولی، چې ان ستا مریې چې ته وایې اوس دې ازاد کړی، ځان زما لیواله او پر ما مین بنیې چې د دې شرابو د جوړولو چل له مازده کړي. کله چې ستا مریې بریالی نه شو چې ما خپله خور کړي فیصله یې وکړه دغه ساقی خانه په سروزرو واخلي او دغه راز غواړي د دې شرابو د جوړولو چل له مازده کړي.

کله چې کاپتا دغه خبره واورېده بنځې ته یې اشاره وکړه چې، غلې شي، خوزه چې نشه وم ومې ویل مریټ! اوس چې ما د تمساح لکۍ شراب څښلي او ځان خوشحاله احساسوم، فکر کوم چې کاپتا حق لري پر تا مین شي او زه یې نه ملا متوم، چې غواړي تا خپله خور کړي.

خوزه دغه خبرې له ډېرې نشې کوم او سبا چې هوښیار شم بنایي خپله خبره بېرته واخلم او ایا دا خبره سمه ده چې کاپتا زروړ کړي دي چې دغه میخانه واخلي.

تر دې مخکې چې بنځه څه ووايي کاپتا ماته وویل سینو هه! ما نه غوښتل چې ته په دې ډول د دې شراب خانې له اخیستو خبر شي، بلکې غوښتل مې چې پخپله زه دغه خبره درته وکړم.

خو اوس چې دې بنځې دغه راز افشا کړ باید ووايم چې دغه میخانه ما په خپلو سرو او سپینو اخیستې ده، په هغې طلا چې په څو کلونو کې مې له تاپته کړې وه، ځکه چې دیوې ساقی خانې د اداره کولو وړتیا لرم، پوهیږم چې دا اسانه کار دی، ستونزې پکې نشته، د ځوانۍ ځواک هم نه غواړي.

ما په ساقی خانو کې د فلزاتو له ورکولو پرته دومره شراب او د اورېشو اوبه څښلي چې اوس دیو اخیستونکي په لیدو سره پوهیږم چې ایا هغه د خپلو شرابو بیه ورکولای شي کنه؟

ایا په پور یې ورکولای شو کنه؟ د شرابو خرڅول اسانه او خوندور کار دی، ځکه چې انسان په ساقی خانه کې ډول ډول کسان ویني، له هر یوه څخه نوې خبرې اوري.

زه یو کونجکاو سړی يم او غواړم له هر څه خبر شم نو دا زما لپاره ډېره ګټه لري.

په دې وخت کې کاپتا خپله پیاله پر سر واړوله او په خوشحالی یې وویل:

زما باداره! یوازنی کار چې هېڅکله له دوه نه لوېږي شراب خرڅول دي، ځکه تر هغه

چې نړۍ شته نو خلک به شراب څښي.

ممکنه ده فرعونیان نه وي، د مصر خدايان له خپلو گديو کښته گوزار شي او له منځه ولاړ شي خو د شرابو خرڅلاو به بند نه شي، ځکه کله چې خلک خوشحاله او نیکمرغه وي هم شراب څښي او کله چې خپه او خوابدي وي نو د خپل ویر او بدبختۍ د کمولو لپاره میخانې ته راځي او شراب یاد اورېشو او به څښي.

کله چې یو کس مینږي، خپله مینه په شراب څښلو سره پیاوړې کوي او په کور کې له خپلې ښځې سره جنجال کوي، بیا هم د زړه تنگی د کمولو لپاره شرابو ته پناه وړي. کاپتا خپلو خبرو ته دوام ورکړ او ویې ویل:

سینو هه! ښایي ته چې یو غیر عادي کس یې، زما دغه فکر خوښ نه کړې او ووايې چې انسان باید زیار وگالي او خپله روزي وگتي، خوزه وایم، هغه کسان هوښیاران دي چې له تکلیف پرته د نورو له کار و زیاره گټه اخلي.

په داسې حال کې چې نور خلک د زیار او کړاو له گاللو سره سره وړي دي او دوی آرام ژوند کوي.

زما په اند دهغو ښځو له دندې پرته چې ځان خرڅوي ترټولو آسانه کار د شرابو خرڅول دي په دې توپیر چې ځان پلورونکې ښځې پانگې ته اړتیا نه لري ځکه چې دهغوي پانگه دهغوي په بدن کې ده که لږ پسپنه وکړي د عمر په پای کې به په هغه کور کې ژوند وکړي چې په خپله یې جوړ کړی دی او سوکاله به وي.

زه ښښه در څخه غواړم چې ډېر غږېږم، دغه ډېرې خبرې له دې امله دي چې لا د تمساح لکۍ په شرابو نه یم عادت شوی، ددې شرابو یوه پیاله مې داسې مستوي چې خپله ژبه مې هم په واک کې نه وي.

زما خبرې ددې ساقی خانې په اړه وې.

دغه میخانه زما ده او زه وایم چې اوس به یې ددې میخانې له پخواني مالک سره په گډه د مریت په مرسته چلوم او گټه به یې سره وېشو.

ددې میخانې پخوانی مالک چې له دې وروسته به زما کارگر شي د مصر په زرو خدايانو قسم خوړلی چې، له نیمایي ډېره گټه به نه اخلي او له ما به غلانه کوي.

زه باوري یم چې هغه به غلا ونه کړي ځکه هغه دینداره سړی دی او ځینې کاگان یې د معبد کاهنان دي.

دوی ښه مشتریان دي او ډېر د تمساح لکۍ شراب څښي، لامل یې دا دی چې کاهنان د

آمون د معبد د تاكستان شراب څښي او هغه كسان چې دغه شراب وڅښي، بيا د تمساح په يوې يا دوو پيالو نه نشه كېږي. او بل له دې امله ددې شراب خانې ډېر ځاكان د معبد كاھنان دي. چې شراب پلورونكې فكر كوي د كسب گټه د مذهب له گټې سره اړونده كړي چې لومړۍ گټه له دويمې هغې خړوبه شي او تر ننه همدا سې شوي دي.

خو داسې ښكاري چې زه ډېرې خبرې كوم او بيا وایم چې زما د ډېرو خبرو علت دادی چې نن زما د ژوند خوشحاله ورځ ده.

باور وکړه چې زما د خوشحالی اصلي علت دادی چې گورم ته ما ته غوسه نه یې او ما د پخوا په شان خپل نوکر بولي.

دا په داسې حال کې ده چې زه نن ازاد یم او شراب پلورل مې پیل کړي او دا له دې سره سره چې ځینې فکر کوي شراب خرڅول ښه کار نه دی.

له دې خبرې وروسته کاپتا له ډېرې نشې وژړل، خپل سړيې زما پر ځنگنو کېښود، ما په زور د هغه سر له خپلو ځنگنو لېږي کړ، ومې ویل پورته شه په میخانه کې د غسې سپک کارونه مه کوډ، ځکه که مشتریان وگوري چې ددې شراب خانې نوی مالک دومره بې حیا او سپک دی، پر تا بدبینه کېږي او نور به دلته رانه شي.

له دې وروسته چې کاپتا خپل سر پورته کړ ما ترې پوښتنه وکړه زه پر یوه خبره نه پوهېږم هغه ددغې میخانې د پلورلو مسله ده.

ځکه که دغه ساقی خانه هغسې چې ته وایي ښه چلېږي نو ولې یې خاوند راضي شو، چې پر تايې خرڅه کړي او بيا د شاگرد په توگه له تا سره کار وکړي او په گټه کې شریک شي.

کاپتا چې لایې او ښکې نه وې وچې شوې وویل: سینووه! ته خاص استعداد لرې او غواړې پخپلو دلایلو چې له افسنطین درملو ترڅه دي زما خوښۍ زهرجنې کړې.

که زه درته ووايم چې زه او دغه شراب پلورونکې د ماشومتوب ملگري یو او دیو بل په غم او ښادی کې شریکان و، بیا به یې ومني. چې هغه د پخوانۍ ملگرتیا له امله چمتو شو چې خپله شراب خانه پر ما خرڅه کړي.

خو زه پوهېږم، دغه خبره هم تانه شي قانع کولای، نو مجبور یم ومنم چې زه هم پر دې دلیل قناعت نه شم کولای او باید ووايم چې ددې شراب خانې په خرڅولو کې پخوانی شراب پلورونکې یو راز لري

زه تصور کوم چې دغه راز له پخواني خدای آمون سره د مصر د نوي خدای په جنگ پورې تړاوتلري.

ځکه چې د مصر په هره بلوا کې لومړنی ځای چې حمله پرې کېږي شراب خانې دي، خلک برید پرې کوي چې وکړای شي شراب او د اوربشو اوبه وڅښي.

صراحی او جامونه ماتوي پخپله شراب پلورونکی، په نیل سیند کې ډوبوي، نوله همدې کبله ددې شراب خانې مالک ډار شوی دی.

ددې شراب خانې مالک د آمون کلک پلوی دی او دومره تعصب یې ښودلی چې نن سبا نه شي کولای له پخواني خدایه منکر شي او پر نوي خدای عقیده وکړي.

له همدې کبله هېڅوک نه مني چې هغه خپله عقیده بدله کړې وي او د نوي خدای پیروي یې پیل کړې وي.

له بلې خوا د ساقی خانې دغه مالک پوه شوی چې د آمون خدای سخت وېرېدلی دی، تردې حده چې د آمون معبد خپلې ځمکې خرڅوي ځکه فکر کوي یوه ورځ به دغه ځمکې ترې واخلي.

ما چې ولیدل، شراب پلورونکی ډار شوی نو داسې خبرې مې وکړې چې د هغه ویره او ترهه مې نوره هم زیاته کړه، ورته مې ویل، ډېر ژر ځان له دې شراب خانې خلاص کړه، ځکه که کومه ستونزه او بلوا پیل شوه خپله پانگه به په دې میخانې کې له لاسه ورکړي.

هغه هم چې سخت ډار شوی و، ومنله او ساقی خانه یې پر ما خرڅه کړه. له دې کبله چې زه پوهېدم، هغه د میخانې د اداره کولو وړتیا لري او تر هغه به بل تکړه

شاگرد پیدا نه کړم نو له هغه او مریت څخه مې وغوښتل چې په دې میخانې کې پاتې شي. ما وویل کاپتا زه نه پوهېږم چې ته به له دې میخانې استفاده وکړې کنه؟

خو په دې پوهېږم چې تا پر یوې ورځې ډېر کارونه کړي دي او که زه وای پر یوې ورځې مې دغه ټول کارونه نه شوای کولای.

بیا پورته شوو او له ساقی خانې ووتو. ما احساس وکړ چې کاپتا ډېر مست دی سم په لاره نه شي تللی او د تمساح یوې لکۍ

خراب کړی دی.

نهه ویشتم خپر کی

په مصر کې د یوې لویې فتنې سر یزې

زه د طبس ښار د بېوزلو په سیمه او د پخواني مسگر په کور کې د بېوزلو ډاکټر شوم او لکه چې کاپتا یې اټکل کړی و، هغسې ډېر ناروغان راته راتلل. ما د دغو ناروغانو له درملنې استفاده نه کوله او اپوټه یې ماته تاوان پېښاوه، ځکه چې ناروغانو ته مې وړیا درمل ورکول.

ځینې وخت خو به لا مجبور شوم هغوی ته خواړه هم ورکړم، ځکه چې کتل به مې د یوه ناروغ معالجه په دې پسې تړلې چې ښه ډوډۍ و خوري نو ډېر ځله مې د درملو پر ځای ډوډۍ پرې خوړله.

هغه ډالۍ چې ځینو ناروغانو را کولې بې ارزښته وې، خو له دې کبله چې په اخلاص یې را کولې زه یې خوشحالولم.

زه له دې کبله ډېر خوشحاله وم چې خلکو زما نوم مبارک گانه او داسې یې یادولم چې گني د نړۍ یو ستر او نیک کس یم.

کاپتا چې د بډا توب او شتمني له کبله نور زما خدمت نه شو کولای نو د کورد کارونو لپاره مو یوه بډۍ ښځه وگمارله چې هم یې له نارینه وو کرکه کوله او هم یې ژوند ته هیله نه وه.

خو له دې چې باید انسان تر هغه چې ژوندی وي کار وکړي، نو هغې هم زموږ په کور کې کار کاوه.

دغه ښځه که څه هم ډېره زړه وه، خو ښه خواړه یې پخول او ما هېڅکله د هغې د لاس له خوړو شکایت نه وکړی.

بله خبره دا چې دې ښځې د هغو بېوزلو له بده بویه کرکه نه کوله چې د درملنې لپاره

زموږ کور ته راتلل، په داسې حال کې چې کاپتا اوس له دغه بویه سخته کرکه کوله.

دغه بڼځه به تل حاضره وه، خو ما به نه لیدله او هغې ته مې (موتي) ویل.

د شپې مهال د طبس ښار د څراغو په رڼا روښانه کېده، میخانې او عمومي ځایونه به له مشتریانو ډک شول، خو هر چا چې لږ عقل هم درلود اټکل یې کولای شو چې کومه خبره کېدونکې ده.

ځکه چې د آتون په نوم د نوي خدای او د مصر د پخواني خدای آمون تر منځ مبارزه سختېدل.

دوه درې میاشتي تېرې شوې، په طبس کې خلک د دوو خدایانو د مبارزې له بالقوه پایلو اندېښمن ول او د مصر د پوځ قوماندان هورم هب هم مصر ته راستون نه شو.

د ورځې له پلوه د لمر تودوخه ډېره وه، او ځینې وخت به له ډېرې تودوخې او ستوماني څخه له کاپتا سره د (تمساح لکۍ) میخانې ته تلم، خو هلته مې هغه سوزنده او تېز شراب نه څښل، بلکې لږ د اورېشو اوبه به مې څښلې چې یوازې تنده کمه او ستوماني لېرې کړي او په دې ډول به نه نشه کېدم.

له دې کبله چې په میخانه کې گرمي کمه وه زه به هلته هوسا شوم او د مریت د ښکلا له نندارې به مې خوند اخیست.

کله چې به دهغې سترگې زما په سترگو کې ښخې شوې، احساس مې کاوه چې زړه مې چا کېکښلی دی او زړه به مې غوښتل چې دهغې لاس پخپل لاس کې ونیسم.

له دې وروسته چې څو ځله دې میخانې ته ولاړم متوجه شوم چې ددې میخانې مشتریان خاص کسان دي او هر څوک هلته نه پرېږدي.

یا دا چې د میخانې حالت داسې و، چې بهوزله کسان نه شي کولای هلته شراب او د اورېشو اوبه یا د تمساح لکۍ شراب وڅښي.

کاپتا ورو راته وویل ددې میخانې په ځایانو کې داسې کسان هم شته چې د مړیو د ښار له لوټماریو یې شتمني تر لاسه کړي ده.

خو کله چې دې میخانې ته راځي د اشرافانو په شان چلند کوي او هېڅکله به سپک سپک چلند ونه کړي.

دغه راز هغه ویل، ددې میخانې ټول مشتریان هغه کسان دي چې یو بل ته اړتیا لري

او د نورې مادې راكړې وركړې لپاره دلته راځي يواځې د تمساح لكۍ شرابو لپاره نه راځي

يواځينی گاک چې څوك ورته اړتيا نه لري زه وم. ځكه چې ما نه كوم شي اخيستل او نه پلورل.

نه مې سره او سپين پور وركول چې سود يې واخلم. نه د پورونو اخيستونكی وم. خو ټول پوهېدل چې زه د كاپتا ملگري يم. له همدې كبله به يې ميځانې ته پرېښودم. مگر له دې سره سره دې پر صميميت يې راسره نه درلود ځكه پوهېدل چې زه كومه گټه نه شم ورسولای.

ما په دې ميځانې كې د مصر او طبس د حالاتو او د هېواد د پېښو په اړه دې پر معلومات ترلاسه كول.

يوه بېلگه يې وايم. يوه شپه په ميځانه كې وم. چې د سپاندو او په اور كې د نورو سو څېدونكو خوشبويه نباتي دانو سوداگر ميځانې ته راننوت.

هغه خپلې جامې شكولې او پر سر يې ايرې تويې كړې وې. ميځانې له راننوتو سره سم يې يوه پيالې د تمساح لكۍ شراب وڅښل او ويې ويل. هيله كوم چې دغه فرعون دې تر قيامته پورې ملعون وي. ځكه دغه فرعون نه غواړي د عقل پيروي وكړي او هرڅه چې يې په مازغو كې وگرځي هغه عملي كوي.

هغه وويل ترننه پورې زما ژوند د سپاندو او نورو خوشبويه دانو پر خرڅلاو چلېده. چې له لېرې پرته هېوادونو مې راوړل.

هر كال په دوبي كې يو شمېر بېړۍ له دې ځايه د ختيځ پر لور ځي او هر كال به لږ تر لږه له لسو بېړيو څخه د ختيځ له شيانو او سوځېدونكو دانو سره بېرته راستنېدلې.

سر كال چې بېړيو غوښتل د ختيځ سمندر پر لور ولاړې شي. ناڅاپه فرعون بندر ته راغی. زه حيران شوم چې دغه سړی ولې په ټولو كارونو كې لاسوهنه كوي؟ په داسې حال كې چې دغه ډول كارونه په ده پورې اړه نه لري او بله دا چې په طبس كې دومره څارونكي او كاتبان څه كار كوي؟ ايا د هغوی دنده څارنه نه ده. چې هر كار له قانون سره سم ترسره شي؟

كله چې فرعون بندر ته راغی. مانو گانو په بېړيو كې زارۍ كولې ښځو او ماشومانو يې په ساحل كې اوښكې تويولې او خپل مخونه يې شكول. ځكه پوهېدل چې يو شمېر

مانوگان به بیرته ستانه نه شي.

ټول پوهېدل چې دوی به په سمندر کې ډوب شي خو دا یو دود دی، کومه نوې خبره نه ده. هر ځل چې بهرې روانېږي، د مانوگانو بښځې او ماشومان زاری کوي او ساندي وايي، خوداخل چې ملعون فرعون د بښځو زاری، نارې سورې او د مانوگانو زاری ولیدې، امر یې وکړ چې باید نور د ختیځ پر لور کښتۍ ولاړې نه شي. هر څوک چې سوداګر دی پوهېږي چې د فرعون دغه امر او مخنیوی د سوداګرو د نابودۍ د امر په مانا دی.

له دې سره د مانوگانو بښځې او ماشومان تباه کېږي، ځکه تر هغه چې بهرې د ختیځ پر لور ولاړې نه شي، سوداګر به ګټه ونه کړي او د مانوگانو بښځې او ماشومان به وږي پاتې شي.

هر څوک چې په مصر کې ژوند کوي پوهېږي چې باید هېڅکله د یوه مانو لپاره چې په کښتۍ سفر کوي خواشینی ونه کړي، ځکه هېڅوک پخپله خوښه نه مانو کېږي. هغه محکومین چې قاضیانو محکوم کړي او ورانکاري دي مجبورېږي، چې مانوگان شي، په دغسې حالت کې باید ولې د هغو د ډوبېدو له امله خواشینی شو؟ ایا د څو تنو هغو کسانو مړینه چې محکوم شوي او مجبور دي چې مانوگان شي ډېره د خواشینۍ خبره ده، که د سوداګر د پانګې تباه کېدل د تاسف وړ دي چې کښتۍ یې جوړه کړې او هغه یې سنبال کړې ده.

ځکه چې کښتۍ خو پخپله نه جوړېږي، بلکې باید پانګه پرې ولګول شي، جوړه شي او بیا له کافي خوړو سره د ختیځ سمندر پر لوري واستول شي.

زما زړه پر مصري سوداګرو سوځي چې دوی پخپله په لېرې پرتو سیمو کې دي، بښځې او ماشومان یې په مصر کې دي او دغې بښځې او ماشومان به هېڅکله خپل مېړونه او پلرونه ونه ويني.

هغه سوداګر چې په نورو سیمو کې دي، نورې بښځې یې کړې او وايي هغه ماشومان چې دوی زېږولي د بدن پر پوستکي ټاپي لري.

یوه شېبه دغو سوداګرو همدا سې شکایت وکړ او پر فرعون یې لعنت وایه، هغه ته یې بښراوې کولې او ویل یې چې دغه سې به ټول سوداګر له ګټې وټې وباسي. دغه راز به هغه سوداګر هم تباه کړي چې په لېرې پرتو سیمو کې دي او مصر ته شیان را استوي.

له دې وروسته چې درې پیالې د تمساح لکۍ شراب یې وڅښل هیجان یې کم شو، او پر دې یې بښنه وغوښته چې فرعون ته یې سپکې سپورې ویلې وې.
ده وویل له ډېره خپګانه یې دغه ډول خبرې وکړې او زیاته یې کړه، ما فکر کاوه چې د فرعون مور (تي) به وکړای شي، خپل زوی سم کړي او عقل وروښيي، خو هغه هم په دې فکر کې نه ده.

دغه راز ما تصور کاوه چې د فرعون د نوي معبد مخکښ (آی) به د هغه لپاره زړه سواندې نصیحت کوونکې وي خو دغه سړی هم یوازې په یوه فکر کې دی او هڅه کوي پخوانی خدای آمون له پښو وغورځوي.

تر دې مخکې چې فرعون ښځه وکړي، نو ما فکر کاوه چې دی به له دې کبله بې پروا وي چې واده یې نه دی کړی، خو چې (نفر تي تي) د هغه خور شوه بیا هم د هغه بې پروايي ختمه نه شوه.

له هغه وروسته چې نفر تي تي د مصر ملکه شوه په جامو کې یې حیرانوونکي موډونه راوايستل چې د دربار ښځې د هغې پیروي کوي او اوس د دربار ښځې د نفر تي تي په شان د خپلو سترگو شاوخوا رنگوي.

دوی د سوريې د ښځو په شان جامې اغوندي، د هغوی جامې داسې دي چې مخکښۍ برخه یې بېخي خلاصه ده.

کاپتا وویل ما د غسې جامې په هېڅ هېواد کې نه دي لیدلې، خو ایا ته باوري یې، هغه ښځې چې نوی موډ کالي اغوندي، د بدن هغه برخه چې باید پټه یې کړي د نورو دندارې لپاره لوڅه پرېږدي؟

ایا، تا پخپله د ښځو د بدن دغه برخه لیدلې ده؟

سوداګر وویل زه خور لرم، له خپلې خور څخه څو بچیان لرم، ځان یو شریف سړی ګڼم خو کله چې ما هغه ښځې ولیدې چې د بدن مخکښۍ برخه بېخي لوڅه ده، نو د هغوی له نامه ښکته برخې ته مې ونه کتل.

په دې وخت کې د میخانې نوکړې مریت خبرې پیل کړې او سوداګر ته یې وویل، که ته به بې سلیقې سړی یې، نو دا د ښځو ګناه نه ده، ځکه چې په دوبي کې له دې موډه پیروي ډېره ښه ده او ښځې ښکلې کوي.

مریت سوداګر ته وویل، هغه جامې چې ته پرې نیو کې کوي داسې نه دي، بلکې ښځې

له دغو جامو سره، پر هغه ځای د کتان یوه ټوټه تړي چې باید پټه وساتل شي.
د ډبرو تېزو سترگو نارینه هم نه شي کولای تر دغې ټوټې لاندې بدن وويني.
سوداگر غوښتل ځواب ورکړي، خو د ډبرې نشي کبله یې ونه شو کولای.
ده خپل سر په دواړو لاسونو کې ونيو او د ښځو د جامو د نوي موډ، د لېرې سمندرونو
پر لور د بېړیو د مخنیوي او د خیتڅو سیمو د شیانو له گټو څخه د سوداګرو پر راگرځېدو
یې وژړل.

په دې وخت کې د آمون د معبد یو کاهن چې سريې خریلی او معطر تېل پرې موبښلي
ول، په خبرو کې راگډ شو او په لوړ غږ یې وویل:

زه د ښځو د نویو جامو په هکله څه نه وایم ځکه چې د امون خدای د جامو او موډ په
هکله څه نه دي ویلي، خو هغه څه چې ټول شیان له منځه وړي، د ختیځ لوري ته د فرعون له
لوري د بېړیو د تگ مخنیوی دی.

ځکه که دغه بېړۍ ولاړې نه شي، نو څوک په اور کې سو ځېدو د نګې معطرې نباتي
دانې نه شي راوړلای او که دغه دانې رانه وړي نو زموږ خدای، آمون به زموږ د قربانۍ پر
وخت له ښه بویه محروم شي.

دا په داسې حال کې ده چې آمون ته ښه بوی ډېر خوند ورکوي او له آمون سره شوې دغه
دښمني د مصر د ملت لپاره ستره بد بختي ده.

له هغې ورځې راهیسې چې هر مونه جوړ شوي د چانه یادېږي، چې د مصر ملت دې
داسې بد بخته شوی وي.

زه یقین لرم له دې وروسته چې هر مصری د فرعون د نوي خدای یو پیرو هم وگوري نو
نارې به ور توکړي.

د نوي خدای پیروان پر خپلو جامو د نوي خدای ښه ټومبي چې یو صلیب دی،
ستاسې له ډلې که نن شپه هر څوک ولاړ شي او خپل لوی ضرورت (جواب چای) د نوي
خدای په معبد کې رفع کړي، زه به پرې څو پیالې د تمساح لکۍ شراب وڅښم.
دغه کار سخت هم نه دی، ځکه د آتون په نوم دغه ملعون خدای معبد دېوال هم نه لري
او که یې څوک وويني نو د معبد له ساتونکو څخه په اسانه تښتېدلی شي.

زه پخپله هم دغه کار کولای شم خو له دې کبله چې د آمون د معبد کاهن یم، نو ښه نه ده
چې ما وگوري او دا کار د آمون د سپکاوي سبب شي.

په دې وخت کې یو سړی چې پر مخ یې د کوي یا چیچک نښې وې، د میخانې له یوه گوته را ولاړ شو، کاهن ته نژدې شو او ورو یې ورسره خبرې وکړې.
کاهن دغه کس پخپل څنگ کې کېناوه او پر هغه یې د تمساح لکۍ شراب وڅښل.
سړی چې کله شرابو گرم کړ، نو په لوړ غږ یې کاهن ته وویل، زه دغه کار ته چمتو یم او ځم.
زه پر آمون عقیده لرم او دا نه شم منلای چې بل خدای دې د آمون ځای ونیسي، ځکه له هغې ورځې چې زېږدلی یم، تر نننه پورې د آمون عبادت کوم.
کاهن وویل که ته نن شپه ولاړ شې او د اتون د معبد په محراب کې خپل ضرورت رفع کړې، زه به تاوېښم.

ان که ستا جنازه مومیايي هم نه شي، بیا به هم تر مړینې وروسته د لوېدیز نیکمرغه تاتوبی ته ورسېږې، ځکه هر څوک چې د آمون لپاره مړ شي او یا که په سمندر کې مایوگان ډوب شي بیا به هم د لوېدیز تاتوبی ته ورسېږي.
نشه کاهن د ډېرې نشې له کبله په میخانه کې ناستو کسانو ته وویل، که تاسې د آمون په لاره کې قتل او غلا وکړئ، کورونه وسوځوئ او هر بد عمل وکړئ، زه به تاسې وېښم او ان که فرعون ووژلاست هم تاسې به وېښم.

کله چې د کاهن خبرې دې ځای ته ورسېدې نو د کاپتا شاگرد او د میخانې چلوونکی سړی راپورته شو کاهن یې پر سر په یوه لرگي وواهه.
کاهن پر ځمکه ولوېد او شراب پلورونکي وویل، دغه کار هم زه د آمون لپاره کوم، ځکه چې پوهېږم آمون ویلي هېڅوک باید د هغه زوی یانې فرعون ونه وژني.
ټولو مشتریانو د شراب پلورونکي خبره تایید کړه، خو له دې کبله چې شونې ده د یوه کاهن وهل ناوړه پایلې ولري، نو ما او کاپتا د نورو مشتریانو په شان غوره وبلله چې له میخانې راووځو شو.

مریت زما د بدرگې لپاره را سره روانه شوه، کله چې د میخانې تیاره دهلیز ته ورسېدو ما خپل لاس د هغې پر لاس کېښود او ومې ویل، ستا له سترگو داسې ښکاري چې ته هم ما غوندې یوازې یې او ورور نه لرې. (یانې مېړه نه لرې ځکه چې په مصر کې د ورور او خور ودونه روا ول ژباړن) زه غواړم چې یوه ورځ دې د نوي مود په کالیو کې وگورم او باوري یم، چې ته به په دې جامو کې ښایسته شې ځکه چې ستا خېټه کوچنۍ او ښوییه ده.

مریت زما لاس تېل نه واهه او ویې ویل، شونې ده زه یوه ورځ دغه جامې واغوندم او له تاڅخه چې ډاکټر یې، وغواړم، زما د بدن د ځینو غړیو په هکله نظر راکړې دا به راته ووايي چې دې ته ورته غړي دې په خپل طبي مسلک کې کتلي کنه؟ اوس زما برخلیک دې ځای ته رسېدلی دی.

باید ځینې شيان یاد کړم چې کله زما دوو سترگو لیدل نو له کرکې رېږدېدم، خوددغو پېښو د مخنیوي لپاره مې کومه وسیله نه درلوده.

زه باید هغه شيان بیان کړم چې ته، یا هغه څوک چې دغه کتاب زما له مرگه وروسته لولې نو پر هغو به باور وکړې، ځکه زه اټکل کوم دغه ډول پېښې به ستا په وخت کې هم وشي.

څرنگه، چې ددې کتاب په پیل کې مې وویل په نړۍ کې هر شی بدلېږي، یوازې د بشریت حماقت دی چې نه بدلېږي او ترکومه چې دا دنیا وي د خلکو له حماقت به استفاده کېږي.

د دوبي په نیمايي کې د مصر د سپاهیانو قوماندان هورم هب د مصر په سوېل کې د کوش له ټاټوبي راستون شو.

د گرمۍ له کبله توتکی نه الوتې او غږ یې نه اورېدل کېده.

په ډنډونو کې اوبه نه خوسا کېدلې او خلک د ورځې له پلوه له سیند څخه را وتل، یوازې هغه کسان پاتې کېدل چې مجبور ول، د طبس په بندر کې کار وکړي او یا په بېدیا کې په پټیو کې کار کوي.

خود شتمنو کسانو باغونه تل ساره او له گلانو ډک ول او تل د باغونو په لښتو کې اوبه روانې وې.

په دې دوبي کې فرعون د تېرو کلونو پر خلاف په طبس کې له خپلې مانۍ راونه ووت، چې کوز مصر ته ولاړ شي او د هغه ځای له سرې هوا استفاده وکړي.

له دې کبله چې فرعون ساره بڼه نه و تللی ټول پوه شول چې سترې پېښې کېږي.

یوه ورځ خلک خبر شول چې هورم هب راغلی او له کورونو راووتل چې د فرعون عسکر وگوري.

هغوی ولیدل له ټولو هغولارو چې له سوېله طبس ته راغځېدلې په دوو پټ تورپوستي عسکر په داسې حال کې ښار ته راننوخې چې د نېزو مسي څو کي یې ځلېدې.

تور پوستو چې تورې سترگې او سپين-سپين غاښونه يې درلودل، شاوخوا يې حيران-حيران کتل او معلومه چې د طبس د ستر او ښکلي ښار ليدو حيران کړي دي پر همدې وخت چې تور پوستي عسکر طبس ته ننوتل د فرعون جنگي بېړۍ هم بندر ته ورسېدې.

له بېړيو څخه جنگي گاډۍ او اسونه، وچې ځمکې ته ولېږدول شول او خلکو وليدل چې د گاډيو چلونکي او د اسونو پالونکي ټول د شردن ټاټوبي او سپدونکي يا تور پوستي دي.

(شردن هغه سيمه ده چې اوس يې ليبيا بولي، ژباړن)

بايد ووايم چې پخوا يې په مصر کې گاډۍ په خرو پسې تړلې، او په اسونو پسې د جنگي گاډيو د تړلو دود له شردون څخه مصر ته ورغلی دی.

کله چې تور پوستي عسکر ښار ته ننوتل د شپې مهال يې په څلور لارو کې د پيرې دروازې ودرولې او د شمال او جنوب تر منځ يې د سيند لاره بنده کړه.

دوی لاره داسې بنده کړه، چې هېڅوک د مصر د قوماندان له اجازې پرته جنوب يا شمال ته د تللو لپاره د نيل سيند له لارې استفاده ونه کړي.

پر همدې ورځ چې تور پوستي، طبس ته ننوتل خلک داسې وار خطا شول، چې په کارخانو، ژرندو، دوکانونو او بندر کې کارگر رخصت شول.

د طبس کسبگرو د خپلو هټيو په مخکې ايښې توکي له وېرې بېرته دوکانونو ته ننه ايستل او دروازې يې پسې راوتړلې.

د عمومي ځايونو خاوندانو، يو شمېر بې تربيته او پياوړي کسان وگمارل، چې که کومه خرابه پېښه وشي، نو ددې مخه ونيسي چې پر ميخانو يا عمومي ځايونو بريد ونه شي.

د طبس خلکو به يوازې په بېړنيو حالاتو کې، معبد ته د تگ پر وخت سپينې جامې اغوستې، خو اوس ټولو سپينې جامې واغوستلې او د آمون د معبد پر لور روان شول چې په حقيقت کې يو ښار دی.

د آمون د معبد د پراخوالي د بيانولو لپاره همدا کفايت کوي چې ووايو، دارالحیات د آمون د معبد يوه موسسه وه.

پر همدې ورځ چې تور پوستي سرتېري، ښار ته ننوتل او کارونه رخصت شول، نو

داسې اواز خپره شوه. چې تېره شپه دآمون خدای د سیال آتون د معبد محراب ککړ شوی دی. یو مړ سپی چا په محراب کې اچولی او د معبد د ساتونکي سربې غوڅ کړی دی. خلکو ددې خبرو په اورېدو سره ظاهراً خواشیني وښودله. خو په باطن کې ټول خوشحاله ول. ځکه چې ولس له نوي خدای سره مینه نه درلوده چې عجیبې غریبې خبرې یې کولې.

پر دې ورځ کاپتا راته وویل باداره! خپل طبي وسايل او شيان برسېره کېږده. زه اټکل کوم چې سبا یا بل سبا باید دومره کار وکړې چې د دوی خورلو لپاره به وخت پیدا نه کړې. د تور پوستي د راتگ پر ورځ ما واورېدل چې هورم هب هم ښار ته راننوتی دی. زه ولاړم چې هغه ووينم. خو هلته له رسېدا و سره راته معلومه شوه چې هورم هب تر ټولو وروسته یانې پر بله ورځ ښار ته راځي.

پر دې شپه تور پوستي عسکر په طبس کې ول. له دې پرته له چې د پوځ قوماندان موجود وي. دوی څو دوکانونه لوټ کړل او پر څو عمومي کورونو یې حمله وکړه. خو د پوځ سپین پوستو مصري ساتونکو دوی د خلکو په مخکې ووهل. مگر ددې سزا د عمومي ځایونو د مالکانو تاوان جبران نه کړای شو او د هغوی غوسه یې سړه نه کړه. پر بله ورځ مازیگر، هورم هب په یوې جنگي بېړۍ کې طبس ته راننوت او ما په بېړه ځان بندر ته ورساوه چې هغه ووينم.

ما تصور نه کاوه چې هغه به دومره په آسانی سره ولیدای شم. خو کله چې یې هغه ته خبر ورکړ چې سینو هه ستا کتو ته راغلی نو د ستي یې امر وکړ چې ما بېړۍ ته ورولي. تر هغه وخته ما د مصر د کومې جنگي بېړۍ منځ ته و. لیدلی، خو کله چې بېړۍ ته ننوتم د یوې جنگي او سوداگریزې بېړۍ تر منځ ډېر توپیر نه و.

یوازې دا چې جنگي بېړۍ د اور اچولو لپاره وسايل لري. بادبانونه یې رنگارنگ او ښکلي وي او د بېړۍ مخه او شا یې سینگار کړې وي.

کله چې مې هورم هب ولید متوجه شوم. چې د هغه د متو عضلات مضبوط شوي او د پوځ د عمومي قوماندان سینې داسې راوتلې وې چې ته واده یوې ښځې سینې دي. د هورم هب په لاس کې یوه مترکه وه. چې د سرو زرلاستی یې و. او زري غاړه یې په غاړه او پر تتر پرته وه.

کله چې د هغه مخې ته ورغلم، دواړه لاسونه مې پر زنگونو کېښودل. ورته تیت شوم.

هورم هب و خندل و یې ویل ای ابن الحمار سینو هه! په ډېر ښه وخت راغلي.
خوله دې کبله چې ډېر غټ شوی و، زه یې ښکل نه کړم او ما هم جرئت ونه کړ چې هغه
ښکل کړم.

د هورم هب تر څنگ یو چاغ او ټیټ سړی ولاړ و، چې د گرمۍ له کبله یې خولې خولې و.
زه نه پوهېدم چې هغه څوک دی او ناڅاپه او په حیرانۍ سره مې ولیدل، چې هورم هب
خپله متروکه چې د قوماندانۍ ښه ده، هغه سړي ته ورکړه.

ده له خپلې غاړې څخه زړي غاړکۍ راو کښله او هغه ته یې ورکړه او ورته یې وویل،
دغه طوق پر غاړه کړه او سر له تنه د مصر د پوځ د قوماندانۍ مسولیت پر غاړه واخله، ښه
به وي چې د مصر د ملت وینه ستا په گنده لاسونو وبهېږي، نه زما په لاسونو.

زه له پخوا د هورم هب د خبرو له لهجې سره بلد وم او پوهېدم چې هغه تل د زړه خبره
کوي، نمایشي خبرې نه کوي، ان ما اورېدلي دي، چې له فرعون سره هم داسې خبرې کوي
چې کله کله د شخړې په شان وي.

په زړه پورې دا وه چې ده هېڅکله له ماسره داسې چلند نه کاوه، نه یې له ماسره بد
چلند کړی او نه کله بده او چټي خبره راته کړې ده.

کله چې یې خپله متروکه او غاړکۍ دغه سړي ته ورکړه، نو مخ یې راواړوه، ویې ویل
سینو هه! ما چې درته وویل پر سم وخت راغلي لامل یې دا دی چې زه حاضریم ستا کور ته
ولاړ شم، ځکه چې له دې مېزاني (ساعته) وروسته د مصر د پوځ قوماندان نه یم (مېزان
چې نن یې مونږ تر ازو بولو په هغه وخت کې د د ا بود ساعت نوم و، لکه چې اوس مورې وایو
له دې ساعته وروسته مصریانو به ویل له دې مېزانه وروسته ژباړن).

که ستا په کور کې یو پوزی هم وي غواړم پرې ویده شم، د مه وکړم او تردې زیات نور
له لیونو سره خبرې ونه کړم.

بیا یې خپل لاس د همغه چاغ او ټیټ سړي پر اوږه کېښود او ویې ویل: سینو هه! دغه
سړي ته ښه څیر شه، هغه وپېژنه، ځکه دغه سړی هغه څوک دی چې له دې مېزانه وروسته
به نه یوازې د طبس بلکې د ټول مصر برخلیک ور سره وي.

دی د مصر پوځ نوی قوماندان دی او فرعون هغه زما ځای ناستی کړی دی، ځکه چې ما
فرعون ته وویل چې لیونی دی او که ته دغه سړي ته ښه څیر شې، نو پوه به شې چې فرعون
به بیا ماته محتاج شي.

د پوځ نوي قوماندان چې خولې پرې راماتې ويې ويل، هورم هبه! پر ما غوسه نشې، ځکه چې ته پوهېږې، مانه غوښتل ستا ځای ونيسم. زه د جنگ سړی نه يم او فکر کوم زما د باغ چوپتيا، او په دغه باغ کې له خپلو پيشوگانو سره لوبې کول د جنگ د ډگر تر شور ماشوره ماته غوره وي.

خو له دې وروسته چې فرعون زه د پوځ د نوي قوماندان په توگه وټاکلم، د هغه د ارادې بې احترامۍ مې نه شوه کولای، په تېره بيا دا چې ويې ويل، نه به کوم جنگ وشي او نه به وينه تويه شي، بلکې آمون به پخپله نسکور او له منځه ولاړ شي.

هورم هب وويل د فرعون يوه لوی عيب دا دی چې کله کومه هيله کوي، نو خوب وينې چې هغه هيله يې پوره شوې، بيا تصور کوي هغه څه چې ده يې فکر کړی په رښتيا عملي شوي دي.

آمون په هکله هم همدا غلط فکر کوي، خيال کوي چې له وينې بهېدو پرته د آمون خداي پرځولی شي او د آتون خداي يې پر ځای کېنولی شي.

هورم هب ورته وويل، له دې کبله چې پوهېږي پر تا پيشوگانې گرانې دي او له جنگه کرکه کوي، نو د آمون د خداي ختمول يې تاته سپارلي دي.

خو زه درته وايم چې له وينې بهېدو پرته دغه کار شونې نه دی، ته بايد ډېر کسان ووژنې چې وکولای شې د آمون خداي رانسکور کړې، خو هغه وينه چې ته يې بهوې له دې کبله چې ستا خپله وينه نه ده نو تا وان به ونه کړې.

له دې وروسته هورم هب هغه سړی پر ملا وواځه، سړی دده د لاس تر گزار لاندې کړوپ شو او بيا يې ماته وويل راځه چې له دې بهرې څخه ولاړ شو.

کله چې موږ غوښتل له دې بهرې څخه ووځو، هلته ناست سرتېري را ولاړ شول، نهزې يې څنگ ته کېنولې، هورم هب ته يې سلام وکړ.

هغه عسکرو ته په لوړ او ازو ويل: زه له تاسې سره خداي پاماني کوم خو پوهېږم چې يوه ورځ به بيرته تاسې ته راستون شم.

تر هغې ورځې چې زه نه يم راغلی تاسې د دغه سړي پيروي کوی، چې اوس مو قوماندان دی او نظم او دسپلين ته پام وکړی.

که موداسې ونه کړل نو له ستنېدا وروسته به پر ملا دومره متروکې او لرگي وخورئ چې د بدن د غوښو ټوټې مو جلاشي.

عسکرو وخنډل او هورم هب وویل، زه خپل شيان له بېړۍ څخه نه با سم ځکه چې پوهېږم دلته به خوندي وي.

بيا يې زما پر غاړه کې لاسونه را واچول او ويې ويل سينو هه! زه نن شپه غواړم خان بوخت کړم.

ومي ويل په دې ښار کې يوه ميخانه شته چې د تمساح لکۍ يې بولي يو ډول معطر شراب لري، چې په هېڅ ځای کې حتی په بابل او کرت کې يې ساری نه موندل کېږي. خو ډېر قوي دي، بايد په خوړلو کې يې احتياط وشي، ايا غواړې هلته ولاړ شو چې ته دغه شراب وڅښې؟

هورم هب وويل، هو! غواړم چې دې ميخانې ته ولاړ شم. ومې ويل، نو امر وکړه چې يو ټولي عسکر ستا د ساتلو او د بې نظمۍ د مخنيوي لپاره دغې ميخانې ته ولاړ شي.

له دې سره سره چې هورم هب نور د پوځ قوماندان نه و، نوي مشر ته يې داسې امر وکړ چې ته واهغه سړی لاهم دده تر امر لاندې دی.

هغه ته يې وويل، يو شمېر باوري سپاهيان د تمساح لکۍ شراب خانې ته واستوه چې نن او په نورو ورځو کې ميخانه وساتي او چا ته اجازه ورنه کړي چې هلته بې نظمې جوړه کړي.

زه ددې دهغه د امر له کبله خوشحال شوم، ځکه چې اټکل مې کاوه، که ناسمې پېښې وشوې، نو د تمساح لکۍ به تر بل هر ځای ژر له حملو سره مخامخ شي.

دا ځکه چې ټول پوهېږي، ددې ميخانې تر شا ځينې کوټې د هغو کسانو د معاملې ځای دی چې د امواتو د ښار له قبرونو غلاوي کوي او يا غلا کړي سره او سپين پخپلو منځو کې ويشي.

دغه راز ځينې کسان خبر ول، چې که کومه پېښه وشي نو پر دغې ميخانې به حتماً حمله وشي او کاپتا ته به سخت تاوان ورسوي.

خو ميخانې ته د هورم هب له امر سره سم د عسکرو تر رسېدلو وروسته دغه خطر له منځه ځي.

ما هورم هب ته لارښونه وکړه، هغه مې د تمساح لکۍ شراب خانې ته بوت او په يوې کوټې کې مې کېناوه.

مریت مور ته مخصوص شراب راوړل

هورم هب په یو وار پر سر واپړول او ویې ټوخل، خو خوشېې وروسته یې وغوښتل چې یو بله پیاله شراب هم ورته راوړي.

مریت بیا جام ورته ډک کړ او هورم هب هم وڅښل.

ماته یې وویل دغه ښځه ډېره ښکلې ده، ایا له تاسره ملگرې ده؟

ما ورته وویل، له دې ښځې سره زما دوستي عادي ملگرتیا ده او خصوصي اړخ نه لري.

زه په تمه وم چې هورم هب به خپل لاس د مریت لاس کې کېږدي، خو هغه په ادب سره مېرمنه رخصت کړه او له دې وروسته چې هغه ولاړه ماته یې ویل: سینو هه! سبا هغه ورځ ده چې په طبس کې به وینه وبهېږي.

فرعون فیصله کړې چې خپل خدای، د آمون پر ځای کېنوي، له دې کبله چې فرعون پر ما گران دی، نو د هغه د دغه اقدام مخه نه نیسم.

زه پوهېږم که مې د فرعون مخه نیولې وای نو هغه به داسې خپه شوی و، چې ممکنه ده له غمه مړ شي.

ته پوهېږې زه هغه کس یم، چې کله فرعون ولیعهد و، ما ستا په شتون کې هغه پخپلو جامو کې پټ کړ چې ساره یې ونه شي، له هماغه وخته پر ما گران شو.

زه پوهېږم چې د خدای د بدلولو لپاره به د فرعون اقدام ډېرې وینې توی کړي نو ځکه مې د مصر پوځ له قوماندانۍ مې استعفي ورکړه چې دخلکو د وینې بهیدا مسولیت راپر غاړه نه شي.

زه پوهېږم که دغه مسولیت پر غاړه واخلم نو په راتلونکې کې به د مصر د ملت له کرکې سره مخ شم.

سینو هه! کله چې زه او ته په سوريه کې سره بېل شو، نو له هغه تر اوسه پورې د نیل له بستره ډېرې اوبه تېرې شوې، خو وارې دغه سیند مست شوی دی، ساحل یې تر اوبو لاندې شوی او راز په دې هېواد کې ډېرې نورې پېښې هم شوې دي.

سره له دې، چې د فرعون د امر پر اساس مې د هېواد جنوب ته سفر وکړ، چې ټولې پوځي چوڼۍ ختمې کړم او ټول تورپوښتي عسکر طبس ته راوړم او اوس د مصر په جنوب کې هېڅ عسکر نشته، ټولې چوڼۍ تشې دي او دغه کار په سوريه کې هم تکرارېږي. بې له شکې سوريه به بلوا وکړي او ښایي هغه وخت به فرعون پخپل لېونتوب پوه شي.

او په دې به هم پوه شي چې هېواد له عسکرو پرته نشي ساتل کېدای.

له هغې ورځې چې فرعون فیصله کړې، دخپل خدای د غوښتنې پر اساس عمل وکړي له هغه وروسته د مصر له کانونو څخه پامور شیان نه راوځي ددې لپاره چې وایي مرییان خوشې کړئ، هغوی تنبلان دي په کانونو کې کار نه کوي.

له دې سره سره چې زه عسکر یم او له خدایانو سره مې کار نشته خو د فرعون نوي خدای اندېښمن کړی یم، ځکه گورم چې دغه خدای نیت لري د وینې بهېدا په وسیله د بل خدای ځای ونیسي.

زه د خدایانو په کارونو ډېر نه پوهېږم خو په دې پوهېږم چې خدای ددې لپاره رامنځته شوی دی چې خلک نیکمرغه کړي. نه دا چې د هغو وینه تویه کړي.

له سیاسي پلوه زه د فرعون له دې اقدام سره موافق یم، خو دا روده سمه نه ده چې دی غواړي آموڼ را نسکور کړي.

د فرعون د اقدام سیاسي گټه داده چې د آموڼ خدای په مصر کې ډېره موده خدایي کړې، ډېر چاغ شوی دی، کروندې، باغونه، تاکستانونه، پادې او ژرندې لري او کله چې فرعون دغه خدای را نسکور کړي د آموڼ د خدای ټوله شتمني به دده شي.

خو په کوم ډول چې فرعون غواړي دغه کار تر سره کړي په طبس کې به ډېره وژته او ورانې رامنځته کړي.

ما وویل هورم هب! زه له اصولي پلوه د آموڼ له پرځولو سره موافق یم، ځکه آموڼ هغه خدای دی، چې حریص او بې رحمه دی او د خلکو له آزادیو سره جوړ نه دی.

ده د خپلو کاهنانو په وسیله یې خلک داسې په ناپوهۍ کې ساتلي دي چې په دې هېواد کې هېڅوک نه پوهېږي چې څه کېږي؟

که څوک پوهېږي هغوی خپله خبره نه شي کولای، ځکه چې کاهنان به یې له منځه یوسي.

خلک تل له آموڼه په وېره کې وي.

خو آتوڼ هغه خدای دی چې تمه نه لري، سوله او ازادۍ غواړي او هڅه یې داده چې خلک له وېرې وژغوري.

هورم هب وویل زه ستا له عقیدې سره موافق نه یم او هغه خدای چې ویره او ترهه ونه لري خطرناک بولم، ځکه له وېرې پرته ملت نه شي اداره کېدای.

نوی خدای له دې سره سره چې مهربان او سوله غوښتونکی دی، مگر د مصر لپاره تر پخواني هغه خطرناک دی.

خو له دې سره د آمون د راپرځولو لپاره له تا سره موافق یم، زه هم وایم چې باید دغه خدای له منځه ولاړ شي خو په داسې ډول نه لکه چې فرعون یې غواړي هورم هب وویل، که فرعون د دغه کار اجازه را کړي، زه به د آمون خدای داسې له منځه یوسم چې حتی په دې ملت کې به د هېچا وینه هم تویه نه شي.

ما پوښتنه ترې وکړه، چې ته به څه وکړې؟

هورم هب وویل، ما په یوې شپې کې له دې پرته چې د آمون خدای کاهنان خبر شي د لومړۍ لیکې ټول کاهنان وژل او نور کاهنان مې د کانونو د استخراج لپاره معدنونه ته استول.

په دې ډول چې کله خلک سهار له خوبه راپاڅېدل نو هېڅ کاهن به یې نه و، لیدلی او دغسې به د آمون خدای له منځه تللی وای.

ځکه د آمون قدرت په کاهنانو پورې تړلی دی، که کاهن ونه لري آمون هم قدرت نه لري. خلک هم چې کله وگوري خدای نه لري، نو هر خدای دې چې وروړاندې کړې، د هغه عبادت کوي، ځکه چې د خلکو شعور په دې حد کې نه دی چې د یوه او بل خدای ترمنځ توپیر وکړي.

خو له دې کبله چې فرعون غوښتل دغه کار په ښکاره وکړي، نو نن په طبس او د مصر په ډېرو ښارونو کې حتی ماشومان هم پوهېږي چې فرعون نیت لري آمون له منځه یوسي. له همدې امله کاهنانو خلک د طبس او نورو ښارونو په معبدونو کې راټول کړي، هغوي هڅوي چې مقاومت وکړي او د خلکو د مقاومت له امله به وینه تویه شي.

له دې خبرې وروسته هورم هب د تمساح لکۍ یو بل جام شراب وغوښتل او ویې څښل. درېیم جام مست کړ سربې پر دواړو لاسونو کېښود او د مصر د ملت لپاره یې وژړل چې د بدبختۍ له کبله وژل کېږي.

ما غوښتل د هغه د ژړامخه ونیسم خو یو وخت مې وکتل چې هورم هب ویده شوی دی.

د پرشم خپرکی

د طبس په ښار کې وژنه

ما پر دې شپه په هغې خصوصي کوټه کې د هورم هېد ساتلو مسولیت پر غاړه واخیست. ځکه چې که مې خوشې کړی وای او تللی وای ممکنه ده د مصر د پوځ نوي قوماندان وژلی وای.

خو د ساقی خانې له عمومي انگره تر سهاره پورې د هغو عسکرو د شور او مستۍ غږ راته، چې میخانه یې ساتله.

کاپتا او د هغه شاگرد چې د ناوړه پېښو اټکل یې کاوه، د عسکرو د دوستۍ جلبولو لپاره یې هغوی ته د اوربشو اوبه او ډوډۍ ورکوله.

پر دې شپه نه یوازې زه ویده نه شوم، بلکې په طبس کې د فرعون له عسکرو او افسرانو پرته ټول خلک وینښ ناست ول او ما وروسته واورېدل چې پخپله فرعون هم پر دې شپه وینښ و.

ځکه خلک پوهېدل سبا به د طبس د خلکو په ژوند کې یوه ستره ورځ وي ځکه قوي احتمال لیدل کېده چې د مصري پوځ او د ښار د هغو اوسېدونکو ترمنځ به شخړه وشي چې د آمون په ستر معبد او د معبد په مخکې راتول شوي ول.

پر دې شپه د آمون د معبد کاهنانو قرباني وکړه او پر هغو کسانو چې په معبد او له هغه د باندې ول، ډوډۍ او غوښه ووېشل شوه. ما پخپله په خصوصي کوټه کې هم د خلکو نارې سوري اورېدای شوي.

کاهنانو شېبه په شېبه د آمون نوم اخیست او ویل یې هر څوک چې د آمون په لاره کې قرباني شي، حتماً به تلپاتې نیکمرغي ورپه برخه شي.

زه باوري یم چې که کاهنانو خلک نه وای پارولي نو په راتلونکې او نورو ورځو کې به

وینې نه وای بهېدلې.

ځکه که کاهنان تسلیم شوي وای، نو فرعون چې سوله غوښتونکی سړی و، له وینې بهېدایې کرکه کوله او هغوی یې نه خورول.

ښایي د آمون د کاهنانو د ځمکو، سرو او سپینو یوه برخه یې هم بیرته هغوی ته ورکړې وای چې پاتې عمر په خوشحالی کې تېر کړي.

خو کله چې یو څوک تل په قدرت او شتمنۍ کې عادت شي نو بیا داسې مینه ورسره پیدا کوي چې د قدرت او شتمنۍ په لاره کې ځانونه هم قربانوي.

کاهنان پوهېدل چې که جنگ وشي، نو خلک به له شکه له فرعون نه کرکه وکړي، ځکه چې د جنگ د پیلید په وخت کې به تور پوستو عسکرو خلک قتل عام کړي و.

که څه هم ددې وینې بهېدنې له امله به د آمون مجسمه نسکوره شوې وای، خو آمون به د وینې میثاق د خلکو په زړونو کې ځای کړی و، چې هېڅکله به یې هېرکړی نه وای او تر قیامت به یې فرعون ته سپکې سپورې ویلې.

هغه ته به یې ښېراوې کولې چې ولې یې تور پوستي عسکر د خپل ملت یاني مصریانو پر ضد درولي دي.

په حقیقت کې کاهنانو هیله کوله چې د مقاومت په وسیله او د قتل عام له لارې آمون تلپاتې خدای کړي، ان که یې مجسمه راوپرځول هم شي او معبد یې بند شي.

کله چې ورځ شوه د لمر تودوخې ډېر ژر د شپې ساډوبی له منځه یوړه او بیا په څلور لارو او چوکونو کې د نغارو غبرونه واورېدل شول.

څو جارچیان له یوه چوک بل ته تلل او د پاپيروس کاغذ له مخې یې د مصر د فرعون فرمان لوست.

د فرمان مضمون دا و، چې آمون د دروغو خدای دی باید هغه راوپرځول شي، باید تر ابدې پرې لعنت وویل شي.

ددې جعلي خدای ټول معبدونه په لبر او بر مصر کې او دغه راز د هغه ټولې ځمکې، مرییان، مالونه، سره او سپین د مصر د فرعون او د هغه د خدای آتون په واک کې راځي او له دې وروسته به بهرزه خلک هم په هغو حوضونو کې حمام کولای شي چې مخکې په جعلي خدای پورې اړوندول.

دغه راز به دوی کولای شي چې ددغو حوضونو اوبه وڅښي.

فرعون د دغه جعلی خدای ځمکې ټولو هغو کسانو ته ورکوي چې ځمکه نه لري او د آتون د خدای د شکرانې په توګه هلته فصلونه وکړي.

کله چې دغه فرمان د آتون د معبد پر وړاندې ولوستل شو، خلک په سر کې غلي شول. چې پوه شي فرعون پخپل فرمان کې څه وايي؟

کله چې فرمان هغه ځای ته ورسېد چې د آمون ټولې ځمکې، څاروي، مریان، سره او سپین د فرعون او د هغه د خدای له لوري ضبط کېږي، نو کاهنانو چیغې کړې، خلکو هم د هغوی په پیروي داسې چیغې پیل کړې چې تا به فکر کاوه، د کورونو او واټونو خښتې او ډبرې هم نارې وهي.

د تور پوستي عسکر سره او سپین رنگونه خوبېږي، له همدې امله یې پر خپلو مخونو سره او سپین رنگونه موبلي ول.

دوی چې دغه غبرونه واورېدل وار خطا شول، شاوخوا یې کتل، له دې سره سره چې شمېر یې زیات و، خو بیا هم وېرېدل چې که طبسیان پرې حمله وکړي نو مړه به شي.

خلکو داسې چیغې وهلې چې چا د فرعون د فرمان وروستی برخې وانه وړېدې او پوه نه شول چې فرعون فیصله کړې د آمون لعنتي نوم هم له منځه یوسي او په ځان یې هم د اخناتون (د آتون غوښتونکي) نوم ایښی دی.

کله چې یې د آمون د معبد په مخکې فرمان لوستل کېده زه هلته نه وم او کیسه مې وروسته واوریده، خو خلکو داسې چیغې وهلې چې غبرونه یې د تمساح لکۍ میخانې ته هم را رسېدل.

هورم هب د خلکو په غبر را وینس شو کېناست او ویې ویل سینو هه! هغه شراب چې تا بېګاهه راکړل ډېر قوي و، او تر سهاره ویده شوم.

هورم هب د خلکو د نارو سورو له امله او دغه راز په دې خاطر چې خلکو د آمون نوم اخیست، روانې پېښې چې د خوب او نشې پر وخت هېرېږي، بېرته وریاد کړې او روان شو.

زه هم په هغه پسې روان شوم او له خصوصي کوتې د میخانې انگر ته ورووتم. د میخانې د انگر په یوه ګوت کې یو شمېر هغه عسکر چې بېګا یې ډېر شراب څښلي ول دنشې له کبله پراته او لا ویده ول.

هورم هب سرد او بو په یوه ډک تش کې دننه کړ چې د خوب پر کالي یې ورکه شي

بيا يې له ميځانې څخه د اورېشو يو منگى او په او يوه ډوډۍ واخيستله او په تشو کوڅو کې د آمون د معبد پر لور روان شو.

کله چې معبد ته نژدې شوم، هغه لنډۍ او چاغ سپرې چې د مصر د پوځ نوى قوماندان، او پيت آمون نومېده پر خپل روان تخت سپور و او عسکرو ته يې داسې وويل: اې د کوش د ټاټوبي عسکرو! او اې د شردن د هېواد زړورو، فرعون امر کړى چې دغه ملعون آمون وپرځوئ او له تاسې سره ژمنه کوم چې انعام به ترلاسه کړئ!

له دې وروسته د مصري پوځ نوى قوماندان، چې ته وادنده يې پای ته رسېدلې پر خپل روان تخت وغځېد او د گرمۍ له امله مرييانو ورته پکې واهه.

د ټوليو مشرانو خپلو ټوليو ته امر وکړ چې د حملې لپاره چمتو شي.

زه او هورم هب په داسې ځاى کې ولاړ و، چې د معبد مخه او انگر موښه ليدلای شو. موږ وليدل چې د معبد انگر له سپين پوښه نارينه وو، ښځو او ماشومانو ډک دی او لا هم ځينې ماشومان له خوبه نه و، پاڅيدلي او داسې ښکارېدل چې ټولو شپه د معبد په انگر او يا د هغه مخې ته په خوب تېره کړې ده.

تورپوستي عسکر ناڅاپه روان شول، جنگي گاډۍ هم روانې شوې او غوښتل يې د آمون معبد ته ننوځي.

عسکرو د نيزو د لرگيو په زور خلک له لارې لېرې کړل چې د معبد دروازو ته ځان ورسوي.

کله چې جنگي گاډيو غوښتل معبد ته ننوځي، نو خلکو د آمون آمون نارې کړې او په يوه واريې پرې حمله وکړه.

له دې کبله چې دوى له تکړه عسکرو سره جنگ نه شو کولای نو ځانونه يې تر جنگي گاډيو لاندې واچول او د خپلو مړيو په زور يې لاره داسې بنده کړه چې گاډۍ ودرېدې، اسونه وترهېدل، لاس و پښې يې وهلې او د ښځو او ماشومانو غږونه اسمانونو ته پورته شول.

خلک داسې هيڅانې او په قهر ول چې که تورپوستو عسکرو تر وروستي کسه پورې هم وژلي وای، نو دوى له مقاومت نه اخیست.

خوله دې کبله چې افسران پوهېدل، فرعون امر کړى چې بايد وينه ونه بهول شي نو يې خپلو سرتېرو ته د شاتگ امر وکړ.

کله چې خلکو وليدل سپاهيانو شاتگ وکړ، نو له دې سره سره چې يو شمېر پکې مړه او ژبل شوي ول، خود خوشحالي نارو يې ځمکه او اسمانونه ولړزول.

ما او هورم هب چې دغه منظره ليده متوجه شو، چې افسران د پوځ د قوماندان روان تخت ته نژدې شول او هغه ته يې وويل، اې پيت امونه! موږ له وينې بهېدا پرته مخکې نه شو تللی او له بلې خوا فرعون ويلي، بايد وينه ونه بهول شي، موږ اوس څه وکړو؟

د پوځ قوماندان چې کله واورېدل فرعون خپل نوم بدل کړی، نو هڅه يې وکړه، خپل نوم هم بدل کړي او ويې ويل، زه پيت آمون نه پيژنم، زما نوم پيت آتون (يعنې له آتونه برکت اخيستونکی) دی.

د پوځ يوه قوماندان چې د زرو کسانو مشر بنکارېده او زرینه متروکه يې په لاس کې وه وويل، زه نه له آمون سره کار لرم، نه له آتون سره او نه د آتون له برکت موندونکو سره، بلکې له تا څخه پوښتنه کوم چې زموږ دنده څه ده او موږ بايد څه وکړو؟
د آمون معبد موږ ونيسو کنه؟

د پوځ قوماندان وويل، هر ډول چې فرعون امر کوي همغسې وکړئ. له دې کبله چې هغه ويلي بايد وينه ونه بهول شي، تاسې هم له وينې بهېدا پرته معبد ونيسئ او د آمون مجسمه رانسکوره کړئ!

د پوځ د قوماندان د روان تخت په څنگ کې دغه جنگي شورا داسې مهال جوړه شوې وه، چې خلکو د انگر او سرک ډبرې شکولې او تورپوستي يې پرې ویشتل.
يوه ډبره راغله او د پوځ د قوماندان د روان تخت د يوه آس پر پښه ولگېده او ورماته يې کړه او يوه کس د آس يوه سترگه هم ورړنده کړه. کله چې پيت آتون وليدل، آس يې وړوند او گوډ شو، غوصه شو، له روان تخته راکوز او يوې جنگي گاډۍ ته ور وخوت.
آتون له دې سره امر وکړ چې پر معبد حمله وکړي.

کله چې جنگي گاډيو حرکت وکړ، د گاډيو چلونکو او په هغو کې ناستو عسکرو به خلک او چت کړل او بې له ځنډه به يې په گاډيو پورې له ستوني خوړند کړل.
دوی به ويل په دې ډول د فرعون له امره سرغړونه هم نه کېږي، موږ وينه نه بهوو او څوک چې خپه کېږي وينه يې پر ځمکه نه تويېږي.

تورپوستو عسکرو له ليندو څخه کړۍ جوړې کړې او د خلکو په منځ کې يې منډې وهلې.

هر څوک چې به يې مخې ته ورغلل ترستوني به يې نيول ساه به يې وربندوله، ان هغوی له ماشومانو او ښځو سره هم داسې چلند کاوه.

خلکو له هر لوري څخه عسکر په کابو ویشتل چې عسکرو به هڅه کوله د زغرو په مرسته ځانونه ترې وساتي، خو کله چې به یو تور پوستی د خلکو لاس ته ورغی هغه به يې ټوټه کړ.

هورم هب چې د اوریشو د اوبو صراحي يې په لاس کې وه او ډوډۍ يې ترملاتلې وه د معبد په مخکې پر هغې مجسمې ودرېد چې بدن يې د زمري او سريې د قوچ و.

ده غوښتل له همدغه ځایه د جنگ ډگر ښه ولیدلای شي، ده په همدې حال کې ډوډۍ هم خورله او کله به مې چې د شرابو منگي چې مخکې ما ترې اخیستی و، ورکړیو گوټ به يې وڅښي.

د مصر د عسکرو قوماندان پیت آتون د خپلو سپاهیانو په مخکې لټه کوله چې معبد ونیسي، خو د خلکو د سخت مقاومت له امله بريالی نه شو.

د هغه د روان تخت په څنګ کې به د اوبو ترازو ژر ژر تشېده او هغه به پوه شو چې وخت ډېر ژر تېرېږي.

یو وخت مې واورېدل چې څو تنه افسرانو ته يې نارې کړې، هغوی يې روان تخت ته نژدې وروبلل او ويې ويل، زه په کور کې یوه ښایسته پیشکه لرم او نن يې د لنگون ورځ ده، نو زه باید کور ته ستون شم.

له تاسې غواړم چې ډېر ژر دغه معبد ونیسي او د آمون مجسمه رانسکوره کړئ، گني په آتون قسم، چې ستاسې له غاړو به د سرو زرو غاړکۍ لېرې کړم او ستاسې د متروکو لاستي به مات کړم.

پوځي قوماندانان پوه شول چې که معبد ونه نیسي، نو له دندې به لېرې شي، نو خپل عسکري راتول کړل او د پوځي کرنلارو پر اساس يې هغوی ته د حملې حکم وکړ.

له دې وخته وروسته نور چا د فرعون امر ته توجه نه کوله، چې وینه دې نه بهول کېږي، بلکې تور پوستو عسکرو خپلې نېزې د نارینه وو، ښځو او ماشومانو په خېټو، ټټرو او سینو کې دننه کولې.

نېزې د خلکو پر وینو تکی سري وې او د معبد په مخکې دومره وینه وبهېده، چې پخپله تور پوستي عسکر به پکې ښو پیدل او پر ځمکه لوېدل.

خو چې هر څوک به ولوېد و به وژل شو او کله چې کاهنانو وليدل چې عسکرو سخته حمله پيل کړه نو د آمون د معبد دروازې يې خلاصې کړې او خلک ترهېدلي و تنبېدل. تور پوستو عسکرو تنبېدوونکي کسان په غشو وېشتل، ځينې يې پر خاورو مړه اچولي ول او جنگي گاډۍ په تنبېدلو کسانو پسې روانې وې.

کله چې تنبېدلي کسان د نوي خداي آتون معبد ته ولاړل له ډېرې غوسې يې د نوي معبد د کاهنانو او په معبد کې ډېره وينه توی شوه.

کله چې جنگ پای ته ورسېد او وژل شوي کسان يې وشمېرل سل ځله يې سل کسان شمېرلي ول چې وژل شوي ول.

که څه هم د آمون د معبد کاهنانو د معبد خارجي دروازې خلاصې کړې، چې خلک و تنبې، خو داخلي دروازې يې بندې کړې وې او عسکر د مسي دروازو او د معبد د سترو دېوالونو تر شا ودرېدل.

دا هغه عسکر دي چې تل په بيد يا و کې جنگېدلي او له بانگسونو څخه په جوړو کورونو يې حملې کړې دي.

دوی نه پوهېدل چې څه ډول پر هغو کلاگانو حمله وشي چې پنډ او لوړ دېوالونه لري. کاهنانو او د معبد نورو ساتونکو، له پاسه پر عسکرو د وړو نېزو او غشو گوزارونه کول او ډېر شمېر عسکر د دېوال په څنگ کې ووژل شول.

په وينو باندې ډېر مچان راغونډ شوي ول، د پوځ قوماندان وويل سپاندې او عود راوړئ او ويې سوځوئ، چې د وينې کروونکي بوی له منځه ولاړ شي او مچان لېرې شي. له دې وروسته چې سپانده او عود يې وسوځول د پوځ نوي قوماندان افسرانو ته وويل، تاسې ډارېږئ، چې فرعون به غوسه شي ځکه چې هغه تاسې ته ويلې ول، د آمون مجسمه داسې رانسکوره کړئ چې وينه و نه بهېږي.

خو تاسې د هغه د حکم پر خلاف عمل کړی، د خلکو وينه مو بهولې خو د ملعون خداي آمون مجسمه مو له منځه نه ده وړې.

اوس خو دغه کار شوی او چاره نه لري، خوزه به يوازې هڅه وکړم چې فرعون په تاسې غوسه نه شي.

همدا اوس هغه ته ورځم او ممکنه ده، چې خپل کور ته هم ولاړ شم چې وگورم ايا زما پېشکې بچي زېږولي دي کنه؟

تاسې زما په نه شتون کې تورپوستو عسکرو ته خواږه او شراب ورکړئ او ورته ووايئ چې ځانونه دې نه ستړي کوي.

د هغوی هڅه بهې نته چې ده، ځکه چې موږ اوس ددې معبد د نیولو لپاره چې پریوې کلابدل شو، وسایل نه لرو.

زه یو تکړه قوماندان یم او پوهېږم، هر څومره چې ددې معبد د نیولو هڅه وکړو ګټه نه کوي.

خو زه له دې امله ګرم نه یم، ځکه فرعون ماته نه و، ویلي چې دغه کلا محاصره او بیا یې ونیسم نو ځکه ما له ځانه سره ددې کلا د نیولو وسایل نه دي راوړي.

پر دې ورځ بله کومه خاصه پېښه ونه شوه او افسرانو، تورپوستو او د شردن (اوسنۍ لیبیا: ژباړن) عسکرو ته امر وکړ چې د آمون معبد له دېوالونو لېرې شي او له هغو مریو سره هم واټن پیدا کړي چې د طبس د دوبي په ګرم لمر کې ډېر ژر پرېسېږي.

پر دې ورځ د لومړي ځل لپاره خلکو ولیدل چې کارغان او مردار خواږه له دېستو او غرونو څخه د طبس ښار پر لور راغلل چې د وژل شویو کسانو مړي وځوري، په داسې حال کې چې تر هغه وخته چانه و، لیدلي چې د غسې مرغانو پر طبس یرغل کړی وي.

له دې وروسته چې عسکر د معبد له دېوالونو لیرې شول د خوراکي توکو ګاډۍ راغلي او پر هغو یې خوراکي توکي او شراب ووېشل.

د شردن عسکرو چې تر تورپوستو هوښیاران ول، ددې پر ځای چې تر لمر لاندې پاتې شي، د معبد شا و خوا کورونه یې ونيول چې زیاتره یې د شتمنو ول.

دوی په یخوییو (مخصوص ساږه ځایونه ول، چې شراب او نور څښاک به یې پکې ایښودل ژباړن) کې یې د شرابو او نورو مایعاتو په منگیو او چاتیو بریدونه وکړل.

تورپوستي تریوه وخته په لمر کې پاتې شول، خو وروسته چې پوه شول شا و خوا کورونه نیولای او ژوند پکې کولای شي، نو پاتې کورونه دوی ونيول چې استراحت پکې وکړي.

پر دې شپه په طبس کې څراغونه روښانه نه شول او د نیل غاړه او کوڅې تیاره وې. پخپله د شردن عسکرو او تورپوستو سپاهیانو او رونه لگولي ول، پر کورنو به یې حملې کولې، چې هرڅه به یې ګوتو ته ورتلل وړل یې او ښځې او نجونې به یې خپلې خوندې کړې.

خلکو د عسکرو له وېرې خپل کورونه پرېښودل او په واټونو کې تیت و پرک شول. په دې وخت کې چې به عسکرو هر څوک ولیدل، نو پوښتنه به یې ترې کوله چې د آمون پلوی دی که د آتون.

خو هېچا جرئت نه کاوه چې ووايي د آمون پلوی دی، ټولو ځانونه د آتون پلویان ښودل. عسکرو به ورته ویل، ته درواغ وایې او موږ نن د آمون په معبد کې ولیدې، خو شېبې وروسته به یې سر ترې بېل کړ او د هغوی جامې، سره او سپین به یې ولوټل.

ټولو غوښتل له ښاره ووځي او له طبسه و تېښتي، خو دا کار د هر ستونزمن و، ځکه چې عسکرو د ښار ټولې لارې بندې کړې وې او د نیل په لاره کې یې هم جنگې بېرې درولې وې.

دوی به ویل، فرعون ویلي چې له ښاره د خلکو د تېښتې مخه ونیستې، چې کاهنان او د آمون پیروان د ملعون خدای له معبد سره او سپین له ځان سره ونه باسي.

یوه ورځ وروسته د ښار هوا د معبد په مخکې او د تنه د مړیو د بویونو له امله بیخي ککړه شوې وه، څوک نه پوهېدل چې له دغو مړیو سره څه وکړي او څه ډول یې مومیایي کړي؟

د امواتو کور (مړده خانه) چمتو نه و، چې د وژل شویو کسانو مړي ومني، یوازې یو وخت یې منل چې ستر قاضي به د مړیو په کور کې د هغوی له مومیایي کولو سره موافقه وکړه.

ددې لامل دا و، چې د هر ځله ښایي ځینې کسان خلک ووژني او بیا یې مړی په دې ځای کې مومیایي کړي، له همدې امله یو مصری ډاکټر باید دا خبره تصدیق کړي چې ژوبل شوی کس د جراحي عملیاتو له کبله مړ شوی، نه دا چې چا وژلی وي. او یا دا چې ستر قاضي باید امر وکړي چې وژل شوی کس د مړیو په کور کې مومیایي شي.

فرضاً که ستر قاضي چې د نوي خدای مخالف و، امر کړی وای چې د وژل شویو کسانو مړي دې د مړیو په کور کې مومیایي کړای شي بیا هم د مړیو کور دغه کار نه شو کولای، ځکه د مړیو حوضونه کوچني دي او دومره ځای نه لري چې سل ځله سل مړي د مومیایي کولو لپاره ومنل شي.

بله خبره دا چې د مړیو د کور کار کوونکو له نوي خدای سره مخالفت کاوه ځکه چې

اواز ه وه، نوی خدای غواړي د موميایي کولو بیه کمه کړي.

لکه چې مخکې مې توضیحات ورکړل، څو کاله مخکې تردې وړاندې چې زه خپل ستر سفرونه پیل کړم، کله چې مې د خپل مور و پلار مړي د موميایي کولو لپاره د مړیو کور ته ورورل کار کوونکو شکایت کاوه چې مزد او اجوره یې کمه ده.

داپه داسې حال کې و، چې دوی به له هر شي غلا هم کوله خو بیا یې هم ویل چې باید اجوره یې زیاته شي او دې ته خو په هېڅ ډول چمتو نه ول چې دغه لږه اجوره یې نوره هم کمه شي.

د پوځ افسرانو د فرعون له وېرې د مړیو خپلو خپلوانو ته اجازه ورنه کړه چې د مړیو جنازې پورته کړي او د مړیو کورته یې یوسي.

د یوې پخوانۍ روډې پر اساس به هر سهار د مړیو کور فرعون ته یو راپور ورکاوه چې تېره ورځ څو تنه مړه هلته ورورل شوي دي.

او که اوس فرعون پوه شوی وای چې ناڅاپه ولې دو مړه مړي زیات شوي، نو پوهېده چې د پوځ افسرانو د حکم پر خلاف ډېر شمېر کسان وژلي او د ډېرو وینې یې بهولي دي. په داسې حال کې چې جنازې د معبد او واټونو په شاوخوا کې پرته وې هره ورځ او شپه یې شمېر نور هم زیاته ده، ځکه چې تورپوستو عسکرو او د شردن سپاهیانو د وینې د بوی، د لوټماری، د خوند او د شرابو او ډوډۍ د خوړلو له لامله نظم او ډسپلین تر پېښولاندې کړی و، او افسرانو د هغو مخه نه شو نیولای.

یو شمېر غله او سړي وژونکي چې پخوا یې د آمون د گزمو له وېرې جرئت نه شو کولای چې کورونو او قبرونه ولوتي او پر بنځو تېری وکړي اوس نو د نیل غاړې له لېرې پرتو سیمو او جونگرو راوتلي ول، هر یوه پر خپله سینه د نوي خدای صلیب تومبلی و او په دې نوم چې د نوي خدای پیروان دي د کورنو په لوټمار، وژنو او د قبرونو په غلا و بوخت ول چې ان د فرعون قبرونه یې هم لوټ کړل.

د آمون د معبد کاهنانو له بالا حصاره فرعون او نوي خدای ته بېر اوې کولې او ویل یې دغه سړی لیونی دی او ترده زیات یې لیونی خدای داسې حالت رامنځته کړی چې تر پېنځوسو کلونو پورې دغه ورانۍ نه شي جبرانېدای.

هره شپه د طبس له کورنو څخه د اور لمبې پورته کېدې څوک نه و، چې دغه اورونه مړه کړي.

هغه سیمه چې زموږ کور پکې و، یانې د بېوزلو محله د ډېرو نارینه وو، ښځو او ماشومانو پټنځای و، ځکه چې خلکو اورېدلي ول، هورم هب زما په کور کې مېشت دی، له همدې امله دې سیمې ته راغلل چې د هورم هب په سیوري کې د غلو او د تورپوستو سپاهیانو او د شردن د جنگیالیو له شره خلاص وي.

له دې سره سره چې عسکرو هېڅ شي ته پام نه کاوه خو له خپل قوماندان څخه به یې سترګه سوځېده او ترې ډارېدل.

د هغه له ډاره به یې جرئت نه شو کولای چې زموږ پر سیمې حمله وکړي یا ښایي پوهېدل چې دا د بېوزلو سیمه ده، نو که یې لوټ هم کړي څه به لاس ته ورنه شي.

هورم هب زما په کور کې ورځ تر بلې ډنګرېده، له دې سره سره چې (موتي) ورته ښه خواړه پخول او د هغې خواړه یې خوښېدل خواشتمن یې نه درلوده.

هورم هب راته وویل سینو هه! که له دې توپانه وروسته د نیل سیند هم توپاني شي، نو له نظم او ډسپلین نه د وتلیو عسکرو مخه به ونه نیول شي.

ما څو کاله زیار وایست چې زما عسکر نظم پیدا کړي او د وحشي ځناورو په شان نه وي، خو دغه نوي او احمق قوماندان چې یوازې د خپلو پیشکو فکر کوي په څو ورځو کې زما عسکر د ډارونکو ځناورو په شان کړل.

اوس که زه هم وغواړم چې نظم او ډسپلین ټینګ کړم باید سلگونه عسکر ووژنم، له دې پرته بله لاره نه لرم، ځکه چې په بله لاره نظم او انضباط نه شو ټینګولای.

په دې ورځو کې چې په طبس کې عام وژنه او لوټ مار روان و، کاپتا بډای او چاغ شو او اورېدل مې چې په دې حالت خوشحاله دی.

کاپتا راته وویل باداره! که دغه حالت د نیل سین تر مستیدا (دمني ترپیله) دوام وکړي زه به د مصر لوی شتمن شم، ځکه چې عسکر لوټ شوي سره او سپین او ګرانه بیه شیان میخانې ته راوړي او د شرابو په بدل کې یې ماته راکوي.

اوس زما د میخانې څو خصوصي کوټې له غلا شویو شیانو ډکې دي او نیت لرم چې کله له طبسه وتل آزاد شي، دغه سره او سپین د بېړیو په وسیله له هېواده دباندې ولېږدوم او هلته یې خرڅ کړم. (که د افغانستان د تېرو کلونو ناوړه حالاتو ته توجه وشي دا خبره به یې ځایه نه وي چې وویل شي، زموږ ځینې مشرانو هم د کاپتا په شان فکر کاوه، خو هغه درې زره کاله پخوا اوسیده او مسلمان هم نه و ژباړن.)

هېڅ یوه تورپوستي عسکر او د شردن سپاهي، غلو او وړانکارو د کاپتال له میخانې غلا نه شوه کولای او نه یې وړیا شراب څښلای شوو.

ددې لپاره چې پوهېدل دغه میخانه د هغو عسکرو له لوري ساتل کېږي چې هورم هب دنده ورسپارلې ده.

مستو غلو او عسکرو به د شرابو تر څښلو مخکې کاپتال یا مریت ته د هغوی په ورکوله او بیا به هغوی شراب ورکول.

کاپتال هم د عسکرو ډېره بڼه پالنه کوله، ځکه چې شراب خانه یې ورته ساتله، تل به یې ماره او نشه ساتل چې د صمیمت له مخې د هغه میخانه وساتي.

د وژنو پر درېیمه ورځ په طبس کې د ډېرو مریو له امله ناروغۍ پیدا شوې او ماته دومره ناروغان راغلل چې زما درمل خلاص شول او درمل مې نه شوای چمتو او تر لاسه کولای.

ناروغانو ته مې وویل چې ستاسې د معالجې لپاره درمل نه لرم خو کولای شم داسې لارښونه درته وکړم چې که عمل پرې وکړی، ښایي درملنه مو وشي.

پر څلورمه شپه، زه ډېر خپه وم او د خپګان له کبله د کاپتال میخانې ته ولاړم. د شرابو تر څښلو وروسته هلته ویده شوم او سهار مریت له خوبه راپاڅولم.

ما هغې ته وویل، ژوند هغې سرې شپې ته ورته دی، چې انسان د ځان د ګرمولو لپاره اورو نه لري.

په دې سره شپه کې دوه بې کسه او غمجن ژوي چې د یوه بل تر څنګ پاتې شي ممکنه ده د یو بل د بدن له تودوخې استفاده وکړي او ګرم شي، ان که د هغوی سترګې په درواغو له یو بل سره دوستي څرګنده کړي.

مریت وویل سینو هه! ته څنګه دا خبره کوې، چې زما سترګې تا ته درواغ وايي؟

که ما درته درواغ ویلی او له تاسره مې مینه نه وای، بېګا له دې وروسته چې ته ویده شوې، زه ستا په څنګ کې نه ویدېدم.

زه تا ته درواغ نه وایم خو له دې کبله چې ته یو ځل یوې ښځې دوکه کړې یې او درواغ دې ترې اوریدلي، نو نه غواړې ومنې چې ممکنه ده پر یوې ښځې ګران یې، زه فکر کوم داستا خپل دی.

مریت وویل سینو هه! له هغې ورځې راهیسې چې ما ولیدلې احساس کوم چې ته پر

بښخو بې باوره یې او دغه بدگمانی دې له دې امله ده چې په سرو او سپینو یوې مینې
بښخې له تاسره خیانت کړی دی. هغې له تا څخه ستا ټول شته اخیستي دي، ته یې اړ کړی
یې چې له مصره ولاړشې او څو کاله په نورو هېوادونو کې ژوند وکړې.

خو اوس چې په دې ښار کې هرڅه بدل شوي او د کوټې چت د کوټې غولي ته راغلي،
دروازې اپوټه خلاصېږي، ایا له هغې بښخې سره حساب کتاب نه شې کولای، چې په دې
ډول له بښخو سره ستا بدبیني ورکه شي؟

ما په هغه وخت کې مریت ته ځواب ورنه کړ او کور ته راغلم چې له درملو پرته د
ناروغانو درملنه وکړم.

کله چې له میخانې راووتم او کور ته را ورسېدم نو د هغې بښخې دې خبرې بیخي بدل
کړم.

زه په هغه وخت کې د کور او شتمنۍ په فکر کې نه وم، ان د خپل پلار و مور د شتمنۍ
فکر مې نه کاوه، خو د یوه شي له کبله ډېر خپه وم او هغه دا چې نفر نفر نفر حتی زما د مور
و پلار قبر راڅخه واخیست.

زما کم بخته مور و پلار له دې وروسته چې ټول عمر یې زما د روزلو لپاره زیار
وايست، دوی بې قبره پاتې شول او دغه درد زما لپاره ډېر سخت و، هېڅ آرام یې نه
درلود، هر څومره هڅه چې مې وکړه خو دغه درد مې هېر نه شو.

په لاره کې تر کوره ژړېدم ځکه نه پوهېدم چې ایا له نفر نفر نفر څخه خپل غچ واخلم
کنه؟

زما لپاره له هغې بښخې څخه غچ اخیستل سخت کار نه و، او که مې خو تنو عسکرو ته
لږ فلز ورکړي وای هغوی تلل هغه بښخه یې وژله، خو ما نه غوښتل چې هغه بښخه ووژل شي
، ځکه چې د هغې قتل ماته د غچ اخیستو لپاره یو کوچنی او بې اهمیت قضاص و.

هر ځل چې به رایاد شول چې د مور و پلار د مړیو د مومیایي کولو لپاره مجبوره شوم،
یوه موده د مړیو په کور کې پاتې شم او له دې سره سره چې د دارالحیات فارغ التحصیل
ډاکټروم، خو ما هلته شاگردی وکړه او تر ټولو چټل او سخت کارونه مې وکړل.

ددغو ټولو بد بختیو مسوله نفر نفر نفر وه، دغه شیان چې به راپه زړه شول په بدن کې به
مې وینه واپشېدل.

زه له انتقامه تېرېدای شوم، خو په دې ډول به ستا په شان (چې دغه کتاب لولې) یو

انسان نه بلکې ستاد خدای په شان کېدم او زه ستا خدای نه شم کېدای. ځکه هغه څوک چې انسان دی روح لري او څوک چې روح لري د نورو د خورولو او کړولو له کبله کړېږي او په زړه کې له هغوی سره کینه ساتي. دغه د بښمنی نه شي هېرولای او یوازې خدایان دي، چې کړ او او زیار کتلای او ګاللی شي، خو کینه په زړه کې نه ساتي. په داسې حال کې چې ما فکر کاوه، په څه ډول له هغې بښځې څخه غچ اخیستلای شم چې د ځوانۍ په حال کې زما په شان نور ځوانان ونه غولوي، د طبس حالات نور هم خراب شول.

عسکر چې تر هغه وخته پورې خلکو پرې اعتراض کاوه داسې سپین سترګي شول، چې پخپلو افسرانو یې حملې کولې، د هغوی له لاسونو به یې متروکې اخیستلې، پر سرونو به یې وهل او د هغوی له غاړو څخه یې د سرو زرو غاړکۍ ایستلې. یو افسر لټه وکړه چې د خپل زري طوق د اخیستو لپاره جگړه وکړي، خو تورپوستي عسکر په نیزه وواهه او څو شېبې وروسته مړ شو.

پر همدې ورځ د فرعون له لوري یو کس زما کور ته راغی او هورم هب ته یې وویل، فرعون غوښتی یې، راشه او له ما سره د هغه ماڼۍ ته ولاړ شه.

هورم هب ولاړ شو، ځان یې وویښه او د سلطنتي ماڼۍ پر لور روان شو. زه د فرعون او هورم هب له مذاکراتو څخه هغه مهال خبر شوم چې وروسته هورم هب راته کیسه وکړه.

کله چې فرعون هورم هب ولید، هغه ته یې وویل، د طبس او سپدونکي د هیلو په شان وژني او پر زیاترو بښځو د تور پوستو عسکرو له لوري تېری شوی دی. او س خبره دې ځای ته رسېدلې، چې سپاهیان خپل افسران وهي، هغوی وژني او د هغوی د مخنیوي لپاره د پوځ قوماندان هېڅ هم نه کوي، زه د پخوا په شان تاد مصر د پوځ قوماندان ټاکم چې امنیت او نظم ټینګ کړي.

هورم هب وویل ای اځناتونه! تا پخپله غوښتل چې همداسې وشي او همداسې وشول. فرعون وویل، ما نه غوښتل چې داسې وشي او مانه و ویلي چې خلک ووژني، شتمنۍ یې لوټ کړي او پر بښځو تېری وکړي، بلکې ویلي مې و، چې له وینې بهېدا پرته آمون نسکور کړئ.

هورم هب وویل کله چې ته یوه کس ته وایې چې یو منګی شراب وڅښه، خو مه نشه

کېږه دا به داسې خبره وي چې له عقل سره اړخ نه لگوي.
 ځکه کله چې یو څوک یو منگي شراب وڅښي نشه کېږي او په کوم ډول چې تاغوبنښتل
 ، آمون نسکور کړي، نتېجه به یې همدا وي چې ته یې گوري.
 اخناتون وویل، اوس ولاړ شه او نظم ټینگ کړه.
 هورم هب وویل، دغه کار زه نه شم کولای، مگر دا چې د لسو ورځو لپاره ماته د ځان په
 شان بشپړ اختیار او واک راکړي.

فرعون وویل، ایا د آمون خدای به راپرځوي؟
 هورم هب وویل، د آمون پر ځول ستاد پاچاهي لپاره اړین دي، ځکه که ته هغه نسکور
 نه کړي، نو له دې وروسته به په مصر پاچاهي ونه کړای شي.
 د څو ورځو پېښو داسې حالت رامنځته کړی، چې یا باید ته حکومت وکړي او یا آمون
 پاتې شي او پاچاهي وکړي.
 فرعون وویل، نو کله چې د آمون پر معبد حمله کوي، پام کوه چې د معبد کاهنان ونه
 وژل شي.

هورم هب وویل، زه تردې وړاندې چې پر معبد حمله وکړم باید هغه عسکر سم کړم،
 چې وحشیان شوي دي.

له دې وروسته چې پر آمون د حملې واراغي، تاته به ووايم چې څه کوم؟
 فرعون د قوماندانۍ متروکه او امیل هورم هب ته ورکړل او امر یې وکړ چې د هغه
 مخصوصه گاډۍ د پوځ د قوماندان د سپرلۍ لپاره ځانگړې کړي.

تر دې مخکې چې هورم هب خپل کار پیل کړي، سل تنه پېژندل شوي عسکريي د
 جلادانو په توگه وگمارل، هر یوه ته یې توره ورکړه او د بنار پر بېلابېلو سیمو یې وويشل
 او په دې ډول هرې سیمې ته پېنځه جلادان ورسېدل.

وروسته یې امر وکړ چې سرنی ووهي او ټول عسکر احضار کړي ځینې عسکرو چې
 هورم هب ته وفادار و، له دې وروسته چې خبر شول هغه د پوځ قوماندن شوی دی، د سرنی
 د غږ په اورېدو سره د هورم هب پر شاوخوا راټول شول او هغه پېنځه سوه عسکر پیدا
 کړل.

دغو پېنځه سوه عسکرو جنگي گاډۍ هم درلودې او هورم هب ور سره روان شو.
 هر عسکر چې به یې د لوټمار په حال کې ولید پر هغه وخت کې به یې د جلادانو په

وسيله په لرگي پورې وتاړه او هر عسکر چې به قتل وکړ، بې له ځنډه به يې سرتري جلا کړ.

خومره چې هورم هب په ښار کې وړاندې تلو، د عسکرو هغه ټولي به ورسره يوځای کېدل چې له لوټ تالانه به راگرځېدل او له ده سره به يوځای کېدل.

هغه به تر شا په واټونو او څلور لارو کې چوڼۍ او پوستې جوړولې او ويل به يې چې غله او وړانکاري دې، ونيول شي او قاتلين دې بې له ځنډه ووژل شي.

هورم هب ترسهاره پورې د طبس په کوڅو کې گرځيده او خومره چې به وړاندې تلو په محلو کې به امنيت ټينگېده.

سهار چې نژدې کېده نو د غلو او وړانکارو ډلې د تورې شپې په شان کمېدلې. د هورم هب تر شا چې کوم قوماندان هغه گمارلی و، هر وژونکی چې به يې وليد و به يې واژه او غله به يې په لرگيو تړل.

کله چې ورځ شوه هورم هب د جارچي په وسيله اعلان وکړ، چې تېره شپه يوازې هغه کسان ووژل شول چې قتل يې کړی و، خو له دې ورسته که څوک غلا وکړي او يا په کومې ښځې تېری وکړي هم و به وژل شي.

د ورځې تر نيمايي پورې هم جلادانو د تورپوستو عسکرانو سرونه جلا کول، ځکه چې تورپوستي عسکر دې ته نه و چمتو چې د حالاتو بدلون ومني.

دوی دا نه منله چې د خپل سريو وخت تېر شوی خو له نيمايي ورځې وروسته تورپوستي سپاهيان هم پوه شول چې له تسلېمدا پرته بله چاره نه لري او بايد د عسکرو کور (چوڼۍ) ته ستانه شي.

له دې سره سره کله چې به عسکر چوڼۍ ته ورسېدل هغوی به يې معاینه کول، که به يې جامې په وينو وې، جلاد ته به يې وسپارل چې سرتري پرې کړي.

زه يقين لرم چې هورم هب، يوازې ددې لپاره تورپوستي عسکر نه وژل چې امنيت او نظم راوولي بلکې ددې لپاره چې يو مصري و، او له دې کبله چې تورپوستو مصريان وژلي ول، نو له غوسې به پر ځان راتا و شو او غوښتل يې چې غچ واخلي.

په دې ورځ چې کله شپه شوه پر طبس امنيت او نظم حاکم شو، خو وژنو او لوټماريو خلک داسې اغېزمن کړي ول، چې خراغونه يې روښانه نه کړل او له عمومي کورونو د سرياني موسيقي غږونه نه اورېدل کېدل.

خو ميځانې چې په دې بلوا کې نه وې ورانې شوې، پردې شپه يې ډېر څه وگټل او کاپتا سمه خبره کړې وه، چې د هغه دنده داسې کسب دی، چې هېڅکله نه رخصتېږي، ځکه چې خلک هم د خوښيو او هم د غمونو او بدبختيو پر وخت شراب څښي.

د بلې ورځې له سهاره هورم هب نجاران او بېړۍ جوړونکي احضار کړل او ډېر شمېر کارگران يې وگمارل چې د شتمنو کسانو د ورانو شويو کورونو يوه برخه ورانه کړي او زړې کشتۍ هم پرزه پرزه کړي چې د کورنو او بېړيو له لرگيو پورې، خوځنده برجونه او منجنیق جوړ کړي.

هورم هب پوهېده، چې له دې وروسته د آمون د معبد کاهنان پوه شول چې فرعون ناکام شو او د هغوی معبد او خدای يې ورنسکور نه شو کړای.

دی پوهېده چې له هغوی سره خبرې گټه نه لري، ځکه چې داسې مغروره شوي ول، چې د تسليمېدا امکان يې موجود نه وو.

له دې پرته بله چاره نه وه، چې د جنگ په رودو سره پر معبد حمله وشي او د دغه معبد د هوالونه ونړوي.

د بلې ورځې تر سهاره پورې د طبس له ښاره د کولنگ او خټک غېږونه اورېدل کېدل او څومره چې کارگرانو له ودانيو او بېړيو څخه لرگي راوړل ترکانانو او بېړۍ جوړونکو ترې پورې، خوځنده برجونه، منجنیقونه او د قوچ سرونه جوړول (د قوچ سرهغه لوی دوه درانه تيرونه او سټې وې، چې سربېره يې د قوچ يا غويي د سر په شان تراشو او لسو يا شلو کسانو به لېږداوه، چې په منډه به يې په زور سره په لويو دروازو وهل چې ماتې يې کړي او کلاگانو ته ننوځي. ژباړن)

په يوه شواروز کې يې پېنځه خوځنده برجونه، يوه اندازه پورې او څلور منجنیقونه (د پخوانيو جنگونو وسله وه چې کلاگانو او د هوالونو ته به يې اور پرې وروښت) جوړ شول او پر بله ورځ د هورم هب عسکر له پېنځو لورو د آمون پر معبد بريد پيل کړ.

د معبد کاهنانو چې د معبد د کلابندي اټکل يې نه و کړی نو هېڅ شی يې نه درلودل. خلک په دغسې وخت کې د برجونو او کلاگانو له پاسه پر حمله کوونکو جوش شوي تېل او اوبه راتويوي، خو دوی نه جوش شوې اوبه درلودې او نه گرم شوي تېل.

کله چې د قوچ د سر (لويې سټې) په وسيله معبد ولړزېد کاهنان پوه شول، چې مات به شي، نو سرنی يې وواهه چې خلک خبر کړي چې نور مقاومت پرېږدي.

دوی پوهېدل چې آمون کافي قربانۍ ترلاسه کړې او پاتې خلک باید ژوندي پاتې شي، چې په راتلونکې کې بیا د آمون خدای را ژوندی کړي.

د دوی په باور که د آمون ټول پیروان له منځه ولاړ شي، نور به د هغه د بېرته را ژوندي کولو لپاره څوک پاتې نه وي.

له دې وروسته چې کاهنانو مقاومت پرېښود، د معبد دروازې یې پرانستلې او هغه خلک چې په معبد کې ایسارېدو تنگ کړي ول، په ډېرې خوشحالی سره خپلو کورنو ته ستانه شول.

په دې ډول هورم هب له وینې بهېدا پرته معبد ونيو او د دارالحیات ډاکټران یې ښار ته واستول چې ناروغان معالجه کړي.

خو د مړیو کورته چې د معبد یوه موسسه وه ورنه غی، ځکه چې له کارگرو پرته نور ژوندي کسان باید د مرگ کورته ولاړ نه شي.

دغه راز هغه کسان هم ورتلای شي چې خپل مړي دغه کورته وړي او یا مومیایي شوي مړي ترلاسه کوي.

له دې وروسته چې د معبد دروازې خلاصې شوې کاهنانو د معبد له یو شمېر ساتونکو سره یوځای په هغه ځای کې مقاومت وکړ چې د آمون مجسمه اېښودل شوې وه.

په دې وخت کې د معبد د کاهنانو د ساتونکو او د هورم هب ترمنځ جنگ پیل شو او دغه جنگ تر مازيگره پورې روان و.

د معبد ټول ساتونکي ووژل شول، ځینې کاهنان هم ختم شول او یوازې د لومړۍ درجې کاهنان پاتې شول.

وروسته هورم هب نغاره ووهله جنگ یې بند کړ او کاهنانو ته یې وویل، زه ستاسې له خدای سره د ښمې نه لرم، ځکه چې یو عسکریم او له خدایانو سره نه دوستي کوم او نه د ښمې.

زه فکر کوم که ستاسې د خدای مجسمه په دې معبد کې ترلاسه نه شي دا به غوره وي او تاسې پخپله د هغه مجسمه له منځه وړلای شئ او په دې ډول به زه ستاسې د خدای په وژلو تورن نه شم.

زه د یوې میزاني (ساعت) په اندازه وخت درکوم، چې په دې اړه فکر او فیصله وکړئ او زه به له هغه وروسته حمله پیل کړم.

ددې لپاره چې زه عسکریم او باید د فرعون امر اجرا کړم او که تاسې یو ساعت وروسته خپله مجسمه له منځه یوړه او له معبد ه مو و ایسته نو هېڅوک به ستاسې مزاحمت ونه کړي.

موږ یوازې دې ته ځیر یو چې تاسې له معبد ه څخه سره او سپین یو نه سۍ، چې د فرعون د خدای مال دی.

کا هنانو وویل سمه ده، موږ یو ساعت وروسته تاسې ته ځواب درکوو.

کله چې یو ساعت تېر شو کا هنان له خپله ځایه راووتل او هورم هب ته یې وویل، چې ورننوځي.

هغه چې کله ورننوت نو د آمون مجسمه یې ونه لیدله او پوه شو چې کا هنانو ماته کړې او ټوټې یې له ځان سره له معبد ه د باندې وړې.

دا کار یې ددې لپاره کړی و، چې بیا ووايي آمون غیبت کړی و او په راتلونکې کې به رابښکاره شي.

هورم هب د معبد د خزانه دروازې لاک و مهر کړې، حجارانو ته یې دنده وسپارله چې پر کاڼو د آمون لیکل شوی نوم پاک کړي او پر ځای یې د آتون نوم ولیکي.

بیا یې د جارچیانو په وسیله اعلان وکړ چې آمون له منځه تللی او له دې وروسته د هغه پر ځای آتون د مصر خدای دی.

خلک چې پوه شول، جنگ او وینې بهېدل پای ته رسېدلي، نو له خپلو کورونو را ووتل او د شپې مهال طبس هغسې په څراغونو ښکلی شول که چې یو وخت د امن او ټیکاو پر مهال و.

له دې وروسته چې امنیت ټینګ شو او د آتون خدایي پیل شوه، د تور و سپین توپیر له منځه ولاړ او ما پخپله په وار وار ولیدل چې شتمنو به تور پوستي خپل کور ته ور بلل.

پر همدې شپه چې کور ته دستنېدا پر مهال په یوه بازار کې تېرېدم، دوه پېښې مې ولیدې چې هېڅکله به یې هېرې نه کړم.

یوه دا چې د اشرافي پر گنې یوه سړي په کوڅه کې یوه تور پوستي ته بلنه ورکوله چې د هغه کور ته ورشي او له هغه سره ډوډۍ وځوري.

بله دا چې د آمون د معبد یو ساتونکی مې ولید چې د واک په څنګ کې ژوبل پروت و، او د آمون نوم یې اخیست، خلک پرې را ټول شول او مازغه یې په ډبرې وړ باد باد کړل او

بنځې بیا د هغه د مړي شاو خوا ته گډېدلې.

لس ورځې مخکې که چا آمون ته سپکاوی کړی وای نو هغه به یې وژلی وای نو دغو کسانو د آمون د نوم اخیستلو په گناه یو سړی وواژه.

زه چې کور ته تلم دغه دوه منظرې مې ولیدې او سر مې په دواړو لاسونو ونيوه په سوچونو کې ډوب شوم، ځکه چې پوهېدم امکان لري یوه ورځ داسې خدای راشي، چې د خلکو جهالت او حماقت له منځه یوسي.

په همدې فکرونو کې وم او د کور پر ځای د تمساح د لکۍ د میخانې پر لور روان شوم. دا هغه شپه نه وه، چې زه دې وکړای شم، کور ته ولاړ شم، ځکه چې د بشر جهالت او د هغه سستې عقیدې سخت غمجن کړي وم، نو د تمساح لکۍ د میخانې پر لور روان شوم چې د شرابو په څښلو او له مریت سره په خبرو ځان ډاډه کړم.

کله چې هلته ورسېدم هغه عسکر چې میخانه یې ساتله او له هورم هب سره زما په ملگرتیا خبرول پر ما راتول شول ویې ویل، مریت موږ ته ویلي، چې ته باید له یوې بنځې غچ واخلي او له دې کبله چې پوهېږو ته د هورم هب نژدې ملگری یې او دغه میخانه ستاد پخواني مریي کاپتا ده، نو موږ هم چمتو یو ستا غچ واخلو.

ما له مریت څخه پوښتنه وکړه، تا دوی ته ویلي چې د انتقام د اخیستو لپاره ماته ځانونه وسپاری؟

مریت وویل، هو زه باوري یم چې که نن شپه تېره شي او تاله هغې بنځې څخه چې ته یې تېر ایستلی یې خپل غچ وانه خيست، بیا به دغه فرصت ونه لرې.

ددې لپاره چې سر له سبا به د طبس حالت عادي شي، خونن شپه لا غیر عادي ده او هر څوک چې له بل چا سره دښمني لري له هغه څخه غچ اخیستلای شي.

عسکرو ته مې وویل له ماسره ولاړ شئ، خو پام کوی، چې تاسې نن شپه د هورم هب امر ته ژمن یاست او که د امر پر خلاف کوم کار وکړئ ستاسې سرونه به له تنه بېل شي.

زه نن شپه یوازې د هورم هب امر پر تاسې اجرا کوم.

دا خبره مې ځکه وکړه چې عسکر ووېږي او زما له امره سرغړونه ونه کړي.

عسکرو وویل، ډاډه اوسه چې موږ به ستاد امر پر خلاف کوم کار ونه کړو، ځکه پوهېږو ستاد هورم هب امر دی.

و مې ویل، بله خبره دا چې باید څوک ما ونه گوري او ومې نه پېژني، تاسې هم اړ نه

ياست چې زما نوم واخلي، بلکې که له تاسې څخه کومه توضيح وغوښتل شوه ورته وواياست، چې د آتون د خدای له لوري راغلي ياست چې د هغه له دښمنانو غچ واخلي. خو اوس لږ صبر وکړئ، چې يوروان تخت راولي، زه پرې سپورشم او له تاسې سره ولاړ شم.

زما پخواني مريي کاپتا يو کس په روان تخت پسې واستاوه او يو ساعت وروسته له روان تخت سره راغی، زه پرې سپور، له عسکرو سره يوځای روان شوم او د نفر نفر کور ته ورسېدم.

هلته مې عسکرو ته وويل، په دې کور کې يوه ښځه ده، چې هلته تر نورو ښځو ډېره ښکلې ده.

تاسې به دغه ښځه په لومړي نظر د هغې له ښکلا او پرتم څخه وپېژنئ، په دې شرط چې د هغې د خړپيل شوي سر په ليدو سره پرې مين شئ.

ولاړ شئ او هغه راولئ، که يې مقاومت وکړ د نېزې په لرگي يې ووهئ چې غلې شي او مقاومت پرېږدي، خو پام کوئ چې بد چلند ورسره ونه کړئ.

که هورم هب پوه شي چې تاسې له دې ښځې سره بد چلند کړی او د هغې ښکلا موله منځه وړې نو ټول به ووژني.

د نفر نفر کور له منځه د ساز او سندرو غږ راته او ځينې نشه مشتريانو په دې عمومي کور کې نارې سوري وهلې.

کله چې عسکرو دروازه وټکوله د کور نوکرانو، نه غوښتل چې دروازه خلاصه کړي، ځکه فکر يې کاوه چې دغه عسکر له ښځو سره د تفريح په بدل کې د فلزد ورکولو وس نه لري.

خو عسکر په زور کور ته ننوتل او هغه کسان چې په دې کور کې په ساعت تېري بوخت ول، وتښتېدل.

لږه شېبه وروسته ما وليدل چې يو عسکر نفر نفر نفر په يو تور ټوکر کې تاو کړې او زما د روان تخت پر لوري راولي.

کله چې ما دغه ښځه په تور ټوکر کې وليده خيال مې وکړ، چې مړه شوې او عسکر د هغې مړې ماته راوړی دی.

خو کله چې يې ښځه زما پر روان تخت کېنوله او ما معاینه کړه، ومې ليدل چې ژوندی.

خو بې هوشه شوې، د پخوا په شان ښکلي ده او خړپیل شوی سړیې څلېږي.
هر عسکر ته مې لږ څه سره او سپین ورکړل او هغوی مې رخصت کړل، نیت مې دا و،
چې عسکر پوه نه شي، زه چیرته ځم؟
بيا مې د روان تخت مریانو ته وویل چې د پخواني خدای آمون معبد ته نژدې زما کور
دی، هلته مې ورسوئ.
زما کور هلته نه و، خو غوښتل مې مریانو ته ناسم ادرس ورکړم او بيا هغوی رخصت
کړم.
د آمون پخواني معبد ته نژدې مې په وات کې روان تخت ودراره او مریانو ته مې
وویل چې پر ځمکه یې کېږدي.
له روان تخته کوز شوم، نفر نفر نفر مې چې په تور توکر کې تاو شوې وه، له روان تخته
را کوزه کړه، د مریانو اجوره مې ورکړه او هغوی مې رخصت کړل.
له دې وروسته چې دوی ولاړل ما نفر نفر نفر چې لا بېهوشه وه، را اوچته کړه او د مړيو د
کور پر لور روان شوم.
کله چې هلته ورسېدم دروازه مې وټکوله او د مړيو د کور کارکوونکو دروازه خلاصه
کړه.
دوی ولیدل چې ما ظاهراً یو مړی وروړی، نو یې ښکښلې پیل کړې ویې ویل، په دې
ورځو کې زموږ کار کم و، چې تا هم موږ ته مړی راوړی؟
ومې ویل، دغه مړی چې ما درته راوړی، له نورو مړو سره توپیر لري، راشئ ویې
ګورئ.
د مړيو د مومیایي کولو کارکونکي مشال راوړ، کله چې یې نفر نفر نفر ته ورنژدې کړ،
خو را خوشحال شول او ویې خندل.
ما چې له کلونو وروسته د مړيو د کور خندا اورېده، دهغوی له خندا ورېږدېدم.
يو پکې نفر نفر نفر ته نژدې شو او د هغې پر سینه یې لاس کېښود، ویې ویل، پر آمون
قسم چې دغه ښځه لا ګرمه ده.
ومې ویل، که غواړئ په آسوده ډول کار وکړئ او څوک درباندي اعتراض ونه کړي د
آمون نوم مه اخلئ.
ددې لپاره چې د آمون خدای نشته او د هغه پر ځای آتون پر مصر خدایي کوي.

گوري دغه بښخه لا گرمه ده او زه يې تاسې ته پرېږدم، چې بښه يې وساتي، بدن يې داسې موميايي کړي چې ژر خراب نه شي او د هغې زري غاړکۍ او گانه ستاسې د اجوري لپاره کفايت کوي.

خود مرگ د کورنو کران پوه شول چې هغه بښخه ژوندي ده او په دې هم وپوهېدل چې زه څه وایم.

يوه پکې وويل اې ناپېژانده! که زه پوه شم چې ته د مصر د نوي خداي پيروي کوي، زه به هم د نوي خداي عبادت وکړم، ځکه له هغې ورځې چې ځان مې پېژندلی دی، همدلته اوسېږم او تل له هغو بښخو سره څملم چې بدن يې تر ژمي هم سوړ وي. هېڅکله داسې نه دي شوي چې له يوې ژوندۍ بښخې سره تفريح وکړم.

ډاډه اوسه چې اويا ځله، اويا ورځې به هغه دلته وساتو او که يوه ورځ څوک له موږ پوښتنه وکړي، چې ولې مو يوه ژوندۍ بښخه دلته ساتلې وبه وايو چې موږ مړه تر لاسه کړه، خو له دې ورسته چې موږ د مالگې او بوته کوزه کړه پوه شو چې ژوندي ده.

زه پوهېدم، د مړيو د کور کارکونکي چې ټول عمر يې له بښخو سره تفريح نه وه کړې نفر نفر بې هېڅکله پرېږدي، چې له دغه ځايه راووځي.

ځکه د هغوی له بدنه ډېر بد بوی لټېږي او هغوی په طبس کې عمومي کورونو ته نه پرېږدي چې له بښخو سره تفريح وکړي.

په دې ډول ما له نفر نفر نفر څخه د مور و پلار غچ واخيست، او اوس پوهېږم له دې سره سره چې غچ اخيستل خوند لري او داسې شراب دي چې انسان نشه کوي، خو مستي يې ډېره ژر له منځه ځي.

نه پوهېږم ولې له دې وروسته چې غچ واخيستل شي، سړی پښېمانېږي او بيا ځانته وايي، کاشکې مې غچ نه وای اخيستی.

په دې وخت کې چې ما نفر نفر نفر د مرگ د کور کارکونکو ته سپارله، ددې لپاره چې ځان ډاډه کړم نو له ځان سره مې وويل، زه دغه کار د راتلونکو ځوانانو د ژغورلو لپاره کوم، ځکه تر هغه وخته پورې چې دغه بښکلې او آزاده بښخه وي، زما په شان با حيا او ساده هلکان به بد بخته کړي، لکه چې زه يې په هلکوالۍ کې بد بخته کړی وم.

له دې وروسته چې د تمساح لکۍ ميځانې ته ولاړم مريت زما پر لور راغله، زما لاس يې ونيو، ويې ويل سينو هه! ولې غمجن يې؟

ومې ویل، ځکه چې بښځې تل زموږ د بد بختۍ سبب کېږي.
 کله چې موږ پر ځان مینان کړي، له تورو خاورو سره مو خاورې کړي او کله چې موږ ترې
 غچ اخلو بیا هم ځان بد بخته گڼو.
 مریت وویل، ستا دغه فکر له دې امله دی، چې لا دې داسې څوک نه دي موندلي چې
 وغواړي تا سوکاله او نېکمرغه کړي.
 ومې ویل، زه د مصر له خدایانو او د ټولو هغو ملتونو له خدایانو چې سفرونه مې ورته
 کړي، غواړم د هغو کسانو له خطرې دې ما وساتي چې نیت لري خلک نیکمرغه کړي.
 ځکه چې فرعون هم غوښتل د مصر ملت نېکمرغه کړي او اوس د وژل شویو کسانو
 مړیو د طبس فضا له بویونو ډکه کړې ده.
 په دې وخت کې مریت د تمساح لکۍ یو جام شراب را کړل او ویې ویل دا وڅښه... چې
 غمونه دې هېر کړي.
 ما د تمساح لکۍ شراب وڅښل، چې څنگه مې له ستوني بښکته شول احساس مې وکړ،
 چې فکر مې بدل شوی او نور مې د نفرنفرنفر فکر ونه کړ، بلکې د مریت په فکر کې وم.
 هغې ته مې وویل، مریت زه نن شپه تاته ډېره اړتیا لرم، هغه غچ چې ما له هغې بښځې
 واخیست له هغې سره یې زما حساب کتاب پاک کړ.
 مریت وویل که غواړې پوه شي پر یوې بښځې گران یې کنه؟ هغه په سرو او سپینو او
 هغو ډالینو سره و آزمایه چې په راتلونکې کې به یې ورکوي.
 ممکنه ده یوه بښځه نن له تا څخه سره او سپین وانه خلي، خو له تا سره تفریح وکړي،
 ددې لپاره چې په راتلونکې کې سره او سپین ورکړي، یا دا چې د نفرنفرنفر په شان تا اړ
 کړي چې خپل ټول شيان هغه ته ورکړي.
 د یوې بښځې د مینې د امتحان یوازېنۍ وسیله دا ده چې هغه نه یوازې اوس د تفریح په
 بدل کې له تا سره او سپین ونه غواړي بلکې په راتلونکې کې هم له تا څخه د کوم شي د
 ترلاسه کولو تمه ونه کړي.
 ایا ته پخپل ژوند کې له داسې بښځې سره مخامخ شوی یې او هغه چمتو شوې، چې له
 تا سره تفریح وکړي؟
 ومې ویل هو... زه په ژوند کې له یوې بښځې سره اشنا شوم، چې له ما یې سره او سپین
 ونه منل، خو چمتو نه شوه چې له ما سره تفریح وکړي.

مریت وویل، بیا نو پر هغې بښځې گران نه وې.

ومې ویل پر هغې خپل خدای ډېر گران و، ویل به یې چې باید خپل پېغلتوب خپل خدای ته ډالۍ کړي.

مریت پر دې شپه زه د میخانې یوې خصوصي کوټې ته بوتلم او بیا یې خپل پوزی وغورځاوه چې زه وکړای شم پرې څملم.

خو نارینه داسې وي چې کله پر یوې بښځې مین شي، نو خپل ځان هم هېروي او بدلېږي او په یاد یې نه وي چې پخوا یې ژمنې کړي، چې له هېڅ یوې بښځې سره به تفریح نه کوي.

ایا داسې څوک به وي چې ووايي، یوه ښکلې بښځې یې لیدلې، چې پر هغې بښځې گران هم وي، خو بیا پر خپلې هغې ژمنې ولاړ وي، چې مخکې یې کړې وي.

زه فکر کوم همغه ډول چې تېل کمزوری اور تېز او غرغړانده کوي یو ښکلې بښځه هم، د نارینه اور داسې زیاتوي، چې هغه په دې اور کې ټولې هغه پخوانۍ ژمنې سوځوي چې پخوا یې د بښځو په هکله کړې وي.

ما فکر کاوه چې که کومه ورځ فرعون راته ووايي سینووه! ته خپل علم ماته راکړه او یو جاهل سړی شه او زه به یې په بدل کې د پاچاهۍ تخت او تاج درکړم، نو زه به دغه معامله ونه منم، ځکه چې پوهېدم په ناپوهۍ کې ژوند کول، که انسان فرعون هم وي ارزښت نه لري.

خو که مریت راته ویل، چې سینووه! ټول علم دې ماته راکړه او له دې وروسته یو ناپوه کس شه، خو زه یې په بدل کې ټوله شپه له تاسره ویدېږم، زه به دغه معامله ومنم، ځکه چې پوهېږم تر ټولو لویه نیکمرغي له هغې بښځې سره ژوند کول دي چې پر دې نارینه گران وي او پر هغه دا گرانه وي.

پر دې شپه مې فکر وکړ چې بې ځایه مې له سمندرونو اخوا سفرونه وکړل او بې گټې سوریې او بابل ته ولاړم چې هلته نېکمرغي ترلاسه کړم.

هغه نېکمرغي چې زه ورپسې وم، نه په سمندرونو کې وه او نه په بابل، هاتي او نورو ځایونو کې، بلکې دغه نېکمرغي له یوې بښځې سره اوسېدل و، چې زما په ښار طبس کې یې ژوند کاوه.

خو دا خبره هم د کولو ده، چې انسان باید له سمندرونو وراخوا سفر وکړي، نور هېوادونه وويني، چې پوه شي، هغه نیکمرغي چې دی ورپسې دی، په بل ځای کې نشته.

بلکې د هغه پخپل هېواد کې پیدا کېږي.

تر هغه چې انسان په مزلونو کې، همغه ډول ستړی نه شي لکه چې زه په بابل کې د تېښتې پر وخت ستړی شوم د ناستې او استراحت په قدر نه پوهېږي.

د داسې ښځې د مینې تر لاسه کول، چې نارینه له زړه پرې گران وي دې ته اړتیا لري چې تر هغه مخکې انسان محرومیت وگالي.

پر بله ورځ چې زه له خوبه را وینم شوم، مریټ راته موسکۍ شوه او راته یې وویل، سینو هه! که د سرو او سپینو له امله راباندې گران وای او ستا فلزاتو ته مې اړتیا درلودای، ویل به مې، چې له دې ځایه مې خپل کور ته بوځه چې هلته آسوده ژوند وکړای شم.

خو زه فلزاتو ته اړتیا نه لرم او تا د سرو او سپینو لپاره نه غواړم له همدې امله دلته پاتې کېږم.

ومې ویل مریټ! که زه درباندي گران یم، ولې زما کورته نه راځې چې تل همغلته واوسې.

ښځې وویل، په دوو دلیلونو ستا کورته نه درځم، یو دا چې زه دغه ځای چلوم، زه د تمساح لکۍ شراب جوړوم، بل څوک دغه ډول شراب نه شي جوړولای او د جوړولو راز به یې هم چاته ونه وایم چې سوداگریز سیال ونه لرم، نو له دې ځایه نه شم تللی.

بله دا چې دا خبره تجربه شوې، چې کله یوه ښځه او نارینه له مادي اړتیاوو پرته پریو بل گران وي، نو بیا غوره ده چې له یو بله لېرې ژوند وکړي چې د دوی د مینې اور هېڅکله خاموشه نه شي.

که زه ستاسې په کور کې ژوند وکړم له یوه او یا دوو فصلونو وروسته به ستا د کور په یو شي بدل شم.

له هغه وروسته چې کله ته کور ته راځې زړه به دې نه غواړې، چې راته وگورې، خو که له یو بله لېرې ژوند وکړو تل به پر تا گرانه یم.

یو دېرشم خپرکی

اخناتون د مصر فرعون

پر دې ورځ هورم هب فرعون ته ورغی او هغه ته یې وویل د آمون خدای را وپرځول شو او له منځه ولاړ، د هغه پر ځای د آتون خدای واکمن شو. فرعون هغه په ثابته توګه د مصر د پوځ مشر کړ او هغه ته یې وویل، نیت لري سبا د آتون د معبد زیارت ته ولاړ شي، خونن شپه به په سلطنتي ماني کې د خپلو ملګرو هرکلی وکړم.

هورم هب زما په اړه له فرعون سره خبرې وکړې او ویې ویل، دا هغه ډاکټر دی، چې کله ته ولیعهد وي، له تا سره په بېدیا کې پاتې و، له هغه وروسته زه فرعون ته ور په زړه شوم. هورم هب ته یې وویل، نن شپه چې په میلستیا کې د ګډون لپاره راځي هغه هم له ځان سره راوله.

بیا هورم هب زما په هکله فرعون ته معلومات ورکړل، چې ځینې برخې یې پکې لافي وې او ویې ویل، دغه مصری ډاکټر په نړۍ کې ساری نه لري. د مصر او بهر ټول طبي علوم یې زده کړي، تر اوسه یې سلګونه ناروغان او ژوبل کسان له مرګه ژغورلي دي.

اخناتون (د دغه فرعون لومړنی نوم څلورم (آمون هوتپ) و او لومړنی نوم ددې نښودنه کوي، چې آمون پرې ګران و، خو وروسته یې په آتون عقیده پیدا شوه او خپل نوم یې اخناتون کېښود چې د آتون لېواله او خونښوونکي ته وايي. نوموړي فرعون آتون واحد او نالیدلی خدای باله او د واحد او نالیدلي خدای عبادت کاوه. ژباړن)

فرعون ډېر لېوال شو، چې ما وويني او په دې ډول ما د لومړي ځل لپاره د یوه میلمه په توګه د فرعون په میلستیا کې ګډون وکړ.

کله چې د فرعون ماني ته ننوتم د لومړي ځل لپاره مې مصري بښځې د اورې په نوي موده کاليو کې وليدې.

دغه موده ډېر بښکلې و، بښځو خپلې جامې داسې گندولې وې، چې په زړه پورې بښکارېدې، بله دا چې په دې مېلمستيا کې بښځو د سترگو شاوخوا شني کړې وې، غومبورې او شونډې يې هم سرې وې.

هورم هب فرعون ته وروستم، ما وليدل چې اخناتون لوی شوی دی، ما هغه ته بيا هم د يوه ماشوم په سترگه کتل او فکر مې کاوه چې اوس هم ماشوم دی، خو هغه لوی شوی و، مگر سترگې يې برېښنده او مخ يې ډنگرو.

اخناتون د کتان جامې اغوستې وې، چې سلطنتي کتان بلل کېده. کله چې يې زه وليدم ويې ويل، سينو هه! ما هغه وخت ليدلی وې، چې وليعهد وم.

نن هورم هب ستا د علم په هکله له ماسره خبرې وکړې ويې ويل، په مصر او نورو هېوادونو کې دې د طب زده کړې کړې دي.

بيا يې د خپل طبيعت په هکله خبرې وکړې ويې ويل، يوه موده کېږي چې زه د سر خوږ لرم.

هر وخت چې څوک د داسې مسلې په هکله خبرې کوي چې زما په خوښه نه وي، سر مې په درد شي او داسې مې کړوي چې نه ډوډۍ خوړلای شم او نه خوب راځي.

ډاکټران زما سر خوږی په مخدره توکو کراروي خو زه له دغو درملو کرکه کوم، ځکه چې پوهېږم مخدره توکي تمرکز له منځه وړي او ددې مخه نيسي چې زه په آسودگۍ د خپل خدای په هکله فکر وکړم... سينو هه!... ايا ته آتون پېژنې.

هغه پوښتنه چې فرعون له ما وکړه ډېره خطرناکه وه او بايد په احتياط سره مې ځواب ورکړی وای.

هغه ته مې وويل هو! آتون پېژنم. فرعون وپوښتل، څنگه هغه پېژنې ما وويل، آتون زما او د ټول بشریت له پوهې لور او ستر دی.

فرعون پر دې ځواب خوشحال شو او ويې ويل سينو هه! هغه ځواب چې تا ماته راکړ له ټولو هغو ځوابونو ښه دی، چې نور يې راکوي، خو اوس دا راته ووايه چې د جمعې په سوري کولو سره زما معالجه کولای شي؟

ومې ويل، اخناتونه! ستا د سر خوږ د کوپړۍ سوري کولو ته اړتيا نه لري، ځکه چې يو

ډاکټر په بل ډول هم تامعالجه کولای شي او ډاکټران تر هغه وخته د سرد کوپړۍ له سوري کولو ډډه کوي، چې له دې لارې پرته بله معالجه نه وي.

فرعون وویل هورم هب ستا داسې ستاینه کړې او زه هم د آتون په هکله ستا له خوابه داسې راضي شوی يم، چې غواړم تا ته یوه څوکۍ او مقام درکړم.

ته پوهېږې چې سلطنتي سر سوري کوونکی بوډا و، او چې مړ شو نو ځای یې خالی پاتې شو.

ما تر اوسه د هغه پر څوکۍ څوک نه دي ټاکلي، خو ته به له دې وروسته درباري سر سوري کوونکی شي او د (سپي د ستوري) له ورځې به ددې څوکۍ له امتیازاتو ګټه اخلي.

زه وایم چې دارالحیات تا په همدې نوم وپېژني (په پخواني مصر کې ورځې د اسمان د ستورو په نوم یادېدې او د سپي له ستوري هدف د هغو ستورو ټولګه ده، چې کلب اکبر یې بولي، او دا په پخواني مصر کې د یوې ورځې نوم و.) له دې خبرې وروسته هورم هب

زه له فرعون نه لېرې کړم او بل تالار ته یې د ډوډۍ خوړلو لپاره بوتلم.

هورم هب وویل، د درباري کوپړۍ سوري کوونکي ځای د فرعون په بڼي اړخ کې وي، نو زه او هورم هب هلته کېناستو.

د ډوډۍ خوړولو په وخت کې ما ولیدل، چې فرعون د هیلۍ غوښه، د غاز، پسه او غوښې غوښه او کبان نه خوري، بلکې یوه ډوډۍ یې نیمه کړې او خوري یې او د شرابو پر ځای یې د هغه په جام کې اوبه واچولې او ویې څښلې.

له دې ورسته چې موږ شو، ویې ویل، د مصر ملت ته وواياست چې د فرعون اځناتون خواره ډوډۍ او اوبه سوله او حقیقت دي.

د هغه خواره د مصر له بېوزلو او مریانوسره توپیر نه لري، خو له هغې شپې وروسته پوه شوم، بلکې ومې لیدل، چې فرعون د هیلۍ، غاز، پسه او غوښې غوښه نه خوړله، خو

منظم خوراكي رژیم یې نه درلود، کله نا کله به یې هوس وکړ، چې وچه ډوډۍ له اوبوسره و خوري او کله به یې ډوډۍ نه خوړله.

میلمانه له ډوډۍ وروسته بلې کوټې ته ولاړل، ما هلته ولیدل چې یو چاغ سړی رانژدې شو، ما په لومړي نظر ونه پېژاند، خو له دې وروسته چې د هغه سترگو ته مې وکتل ومې

لیدل چې زما پخوانی هنرمند ملګری توتمس دی.

د هغه په لیدو ډېر خوشحال شوم، هغه مې په غېږ کې ټینګ ونيو او ښکل مې کړ.

ورته مې وویل، توتمس زه ستا د کتو لپاره هغې ساقې خانې ته ولاړم چې پخوا به مې هلته لیدلې، خو هلته یې راته وویل چې توتمس نور دې ساقې خانې ته نه راځي. توتمس وخنډل او ویې ویل، سینو هه! زه د دربار مجسمه جوړونکې یم او زما حیثیت د دې مخه نیوله چې هغې ساقې خانې ته ولاړ شم.

اوس مې داسې ملگري پیدا کړي چې تل مې د خوندورو خوړو او شرابو د څښلو لپاره خپلو کورونو ته میلمه کوي او دې ته اړتیا نه پېښېږي چې د شرابو د څښلو لپاره هغې ساقې خانې ته ولاړ شم.

ومې ویل توتمس! له دې کبله چې ته درباري مجسمه جوړونکې یې، حتماً د آتون په معبد کې پر ستونو د فرعون مجسمې تا جوړې کړي دي؟

توتمس وویل موږ یو شمېر مجسمه جوړونکي یو، چې په ګډه کار کوو او له حقیقي هنر هماغه ډول چې په کرت کې ورته توجه کېږي الهام اخلو.

کله چې د آمون درواغجن خدای پر مصر واکمن و، موږ مجبور و، چې د هنرونو اصول تر پېښو لاندې کړو او د مجسمو په جوړولو او د انځورونو په طراحی کې د درواغجن خدای پیروي وکړو.

که به لږ منحرف شوو د دغه جعلی خدای کاهنانو به کافران بللو او موږ به یې وژلو. هغوی به ویل هر ډول هنر چې د آمون خدای له قوانینو سره په ټکر کې وي کفر دی. هغه هنرمند چې یوه مجسمه جوړه کړي یا انځور وباسي، خود آمون له هنري اصولو سره اړخ ونه لگوي و به وژل شي.

موږ حقیقي هنرمندانو چې د هنر په آزادۍ باوري یو له دې کبله چې له دغه ډول چاپېریال سره ځان نه شو برابرولای او د پخواني خدای د حماقت پیروي مو نه شوه کولای، نو لوږې به مو تېرولې او کله به حتی یو جام د اورېشو او به هم نه را رسېدې. خو نن سبا ازاد یو په آزادۍ سره د خپل هنر لپاره کار کوو، هر هغه شی جوړولای شو چې غواړو یې.

ما توتمس هورم هب ته وروپېژاند او هغه ته مې وویل دغه سړی چې ته یې گورې یو نابغه هنرمند دی، فرعون یې هم په قدر پوهېږي ځکه خو هغه درباري مجسمه جوړونکې دی.

هورم هب د درباري مجسمه جوړونکي په کتو خوشحاله شو، خو د خپل مقام له امله

يې ډېره خوشحالي څرګنده نه کړه او کله چې توتمس د هورم هب اندام او خپرې ته وکتل هغه ته يې وويل:

ډېر مې زړه کېږي چې ستا مجسمه وباسم او د نوي خدای آتون په معبد کې يې کېږدم، ځکه چې ته د آتون ژغورونکې او د پخواني خدای نابودونکې يې او ددې وړتيا لرې چې ستا مجسمه په نوي معبد کې کېښودل شي.

هورم هب پر دې خبره داسې خوشحال شو، چې مخ يې له خوشحالي پر قېده. زه پوه شوم چې د هغه د خوشحالي علت دا دی چې تردې ورځې پورې چا د هغه انځور يا مجسمه نه ده ايستلې او توتمس د لومړي ځل لپاره په کاني کې د هغه مجسمه جوړوي. کله چې موږ د هورم هب د مجسمې په هکله خبرې کولې، ما وليدل چې هغه ناڅاپه پورته شو، دواړه لاسونه يې پر زنگنو کېښودل او رکوع يې وکړه.

موږ هغه لوري ته وکتل چې کوم لوري ته هورم هب رکوع کړې وه، گورم چې د مصر ملکه او د اخناتون مېرمن (نفرتي تي) را روانه ده، نو موږ هم پورته شوو او د مصر د بنګلې ملکې پر لور مو رکوع وکړه.

نفرتي تي د درباري ښځو د نوي مود جامې اغوستې وې، چې موږ ته را ورسېده لاسونه يې پر سينې کېښودل.

ما وليدل چې هغه ګوته او بنګرې نه لري، ځکه چې نه يې غوښتل خپله ښکلا په ګوتو او بنګريو پټه کړي.

ملکې ماته وويل سينو هه! زما لاسونه د يو زوی د روزلو لپاره بې طاقته دي، ځکه چې فرعون زوی غواړي چې له هغه وروسته پر تخت کېږي.

زه او هغه دواړه له دې کبله اندېښمن يو چې ما زوی نه دی زېږولی او دواړه له جعلي خدای آمون څخه وېرېږو.

که څه هم هغه اوس راپرځول شوی، خو موږ پوهېږو چې په کمين کې راته ناست دی.

ما دوه لونې زېږولي، خو تر اوسه مې زوی نشته.

ما اورېدلي چې ته ستر ډاکټر يې او په بهرنيو هېوادونو کې دې ډېر معلومات راغونډ

کړي، ماته ووايه چې کله به زوی پيدا کړم.

هغې ته مې وويل: اې د فرعون مېرمنې! غوره داده چې ته د زوی د پيدا کولو په فکر

کې ونه اوسې، ځکه چې ستا د بدن وروستني غړي لږ سور لري او هغه مېرمنې چې د بدن

خلفي غړي يې لږ سور ولري که زامن وزېږوي، ممکنه ده چې د لنګون پر مهال مړې شي.
نفرتي تي وويل، له دې سره سره زه يو زوی غواړم او ته بايد داسې طبابت وکړې چې د
زوی خاوند شم.

ومي ويل اي نفرتي تي! له آتون پرته بل هېڅوک نه شي کولای له زېږېدو مخکې د يوه
ماشوم جنس معلوم کړي او ما په نورو هېوادونو کې داسې ډاکټران وليدل چې ادعا يې
کوله کولای شي د يوې ښځې لپاره هلک يا نجلی وزېږوي، خو ډېرو به تېروتنه کوله او
کله چې به يې تېروتنه ثابته شوه رحم يې ملامت او، چې د هغوی د حکمونو په اساس يې
عمل نه دی کړی.

هغوی پوهېدل، هغه لارښوونې چې دوی يې مېرمنو ته کوي دومره دقيقې او سختې
دي چې ښځو به پر ټولو عمل نه شو کولای او بيا به يې همدا دليل راوړ، چې پر خپلې
ناپوهۍ پرده واچوي.

خو زه تاته درواغ نه وایم، اعتراف کوم چې داسې درمل په تان نه شم خوړلای چې تاته
زوی درکړي.

خو له دې کبله چې تانجلی زېږولې احتمال يې شته چې زوی وزېږوي او ستا درېم
اولاد به هلک وي، مګر له دې سره سره په دې برخه کې هم در سره ژمنه نه شم کولای.

نفرتي تي چې په موسکا يې زما خبرې اورېدې، زما د خبرو تر خلاصېدو وروسته،
خپه شوه او زه پوه شوم چې زما خبرو پر کاله کړه.

کله چې توتمس وليدل چې ملکه پر کاله او خپه شوې، نو په خبرو کې راګډ شو او ويې
ويل اي نفرتي تي! ولې د نجونو په زېږولو خپه کېږې؟

ته د نړۍ تر ټولو ښکلې ښځه يې، دا به غوره وي، چې ته تل لور وزېږوي، چې ستا
لونې هم ستا په شان ښکلې وي او ستاسې ښکلا دنيا ته روښانه کړي.

ما ستا مشره لور ليدلې، پوهېږم چې څومره ښکلې ده؟

نن سبا د مصر د دربار ټولې ښځې هڅه کوي داسې ځانونه سينګار کړي چې هغې ته
ورته شي او زما ډېر زړه کېږي ستا مجسمه وباسم چې ستا له مړينې زر کاله وروسته،

خلک ستا ښکلا وگوري، هغه وستايي او د نفرتي تي نوم تل په نړۍ کې د ښکلا نوم وي.

(د مصر د ملکې دغه مجسمه چې توتمس جوړه کړې، اوس هم شته او د برلين په
موزيم کې ساتل کېږي. د مصر لومړني پاچا لومړي فواد د جرمني له حکومته وغوښتل

چې دغه مجسمه چې اروپایي لرغون پوهانو موندلې وه، بېرته مصر ته ستنه کړې، د جرمني حکومت هم دغه مجسمه مصر ته ورکړه او اوس باید دغه مجسمه د مصر په یوه موزیم کې وي ژباړن)

نفرتي تي موسکي شوه او معلومه شوه چې د درباري مجسمه جوړونکي له خبرو یې خوند اخیستی، بیا له موږ څخه لېرې شوه.

پر بله ورځ ما مریت د تمساح لکۍ له ساقي خانې را وایسته او له ځان سره مې بوتله، چې د آتون نوي معبد ته د فرعون د تګ سیل پرې وکړم.

مریت نوی موډ جامې واغوستلې.

له دې سره سره چې د یوې میخانې نوکره ګڼل کېده، خو کله چې زه له هغې سره له میخانې ووتم او د طبس په واټونو کې ورسره روان وم نو خجالت نه وم، ځکه چې مریت ډېره ښکلې او مودبه وه.

زه له مریت سره د نوي معبد پر لور روان شوم او د معبد په مخکې په هغه ځای کې کېناستم، چې د فرعون نژدې کسانو ته جوړ شوی

مریت خپل لاس زما پر اوږه کېښود او د خلکو د ټولي په سیل بوخته شوه.

زه ګمان کوم، پر دې ورځ د طبس ټول اوسېدونکي د معبد په مخکې او په هغو واټونو کې راټول شوي ول، چې فرعون پرې تېرېده او د قوچ واټ په دواړو غاړو کې (له دې چې د واټ دواړو غاړو ته داسې مجسمې جوړې وې، چې سرونه یې د قوچ ول، دغه واټ ته یې قوچ وایه) له ګلانو ډک لوښي ایښي ول، چې فرعون راشي، خلک پرې ګلان وشیندي.

له دې وروسته، چې زه او مریت پخپل ځای کې کېناستو، متوجه شوم، چې حالات غیر عادي دي او کله چې ځیر شوم وپوهېدم، چې دغه غیر عادي حالت له دې امله دی چې خلک غلي دي.

کله چې په یوې سیمې کې بېوزله خلک راټولېږي، له دې کبله چې ټول خبرې کوي او خاندې یو ډول زوږ اوږېدل کېږي، خو پر دې ورځ هلته چا خبرې نه کولې.

داسې چوپټیا واکمنه وه، چې انسان یې خپه کاوه او یوازې د کارغانو او بازانو اوزاونه اوږېدل کېدل چې په اسمان کې الوتل، ځکه چې کارغان او بازان د مړیو په خوراک داسې ماړه شوي ول، چې نه یې غوښتل له دې ځایه ولاړ شي.

کله چې فرعون پر روان تخت راغی، ما ولیدل، چې یو شمېر تورپوستي، عسکريي

شاته روان دي، چې مخونه يې په رنگونو رنگ کړي ول.

پر دغې ورځ د فرعون د بدرگې لپاره د تور پوستو عسکرو حرکت لويه تېروتنه وه، ځکه په نندارچيانو کې داسې څوک نه و، چې د تور پوستو عسکرو له لوري يې د طبس په لوتمار او وژنو کې تاوان نه وي ليدلی.

لاهم د بښخو په مخونو د اوبښکو لارې ښکارېدې، د خلکو تپونه نه و رغېدلي او ډېرو خلکو کورونه نه درلودل ځکه چې تور پوستو ورسوځولي ول.

فرعون پر دې ورځ دوه پوريز تاج پر سر ايښی و او له دود سره سم يې لاسونه پر ټټر ايښي ول، (فرعونيانو به خپل لاسونه د چليپا په ډول پر ټټر اېښودل) په يوه لاس کې يې لنډه لکړه او په بل کې يې متروکه نيولې وه. فرعون د يوې مجسمې په شان و، چې نه ښوري، دا دود دی، په رسمي وختونو کې چې فرعون د خلکو په منځ کې تېرېږي بايد ونه ښوري.

کله چې عسکرو فرعون وليد نهزې يې او چټې کړې او د خوشحالي نارې يې وکړې. درباريانو او شتمنو کسانو هم د عسکرو په شان د خوشحالي نارې وهلې، خودغه نارې د خلکو د چوپټيا په منځ کې د مچانو بنگېدا ته ورته وې، چې د ژمي په يوې ورځې کې بنگېږي.

هغو کسانو چې د خوشحالي نارې يې وهلې کله چې متوجه شول خلکو خپله چوپټيا وساتله، وشرمېدل او خولې يې پټې کړې.

په دې وخت کې د مصر فرعون اخناتون د پخوانيو دودونو پر خلاف، چې بايد فرعون د خلکو له منځه د يوې مجسمې په شان حرکت وکړي، لاسونه يې له ټټره لېرې کړل، لکړه او متروکه يې وښوروله چې خلکو ته سلامونه وکړي.

ناڅاپه خلک ولرېدل او د هغوی له ټولي د توپان د غږ په شان غږ پورته شو چې ويل يې (مونږ آمون غواړو) ... (آمون زموږ خدای دی) ... (آمون د خدايانو پاچا دی)

د خلکو شور او زوږ دومره لوړ و، چې ته واد طبس ټولې ډبرې او خښتې نارې وهي.

آمون غواړو ... اې جعلی فرعون ... ولې دې زموږ خدای نسکور کړ؟

دغو غږونو د فرعون د روان تخت لېږدونکي داسې وډارول، چې ودرېدل، خو

افسرانو بېرته حرکت ته اړکړل او روان تخت د نوي معبد د دروازې پر لور روان شو.

په دې وخت کې خلکو د زمريانو په څېر زورورې نارې وهلې او روان شول د فرعون د

روان تخت مخه یې ونيوله.

له دې وروسته حالات داسې ګډ وډ شول چې معلومه نه وه څوک په کوم ځای کې جنگېږي؟

تر کومه ځایه چې سترگو کار کاوه او د لیدو وس و، معلومېدل چې د خلکو تورپوستو او سپین پوستو ترمنځ سخت جنگ روان و، چې ډېر بې رحمانه و.

عسکرو په تورو او نېزو باندې نارینه او ښځې وژلې، خلکو په ډبرو او چاقوگانو جنگ کاوه، چې تورپوستی او سپین پوستی عسکر به لاس ته ورغی ځای پر ځای به یې وواژه.

خو له دې ټولو سره سره هېچا د فرعون پر لور ډېره نه ګوزاروله، فرعون د خپلو نیکونو په شان له لمره پیدا شوی و، چا جرئت نه کاوه چې د فرعون پر لور حتی یوه ډبره هم وولي. ما لیدل چې پخپل روان تخت کې پاڅېد، خپل مقام او شخصیت ته له پامه پرته یې عسکرو ته وویل صبر وکړئ او خلک مه وژنئ! خو عسکر په جنگ او وینې بهیدا کې داسې بوخت ول، چې د فرعون غږ یې نه اورېده.

فرعون چې پوهېده هېڅ ډول خطر یې نه ګواښي او څوک یې د وژلو هڅه نه کوي نو له وېرې پرته یې د خلکو او عسکرو ترمنځ د جنگ سیل کاوه.

د (آمون غواړو) غږ یوه شېبه هم نه ګرارهېده، خلک داسې غوسه ول چې د فرعون د نژدې کسانو او ملګرو د کمپ پر لور یعنې د هغه ځای پر لور چې موږ ناست و، را روان شول او غوښتل یې موږ ووژني.

کله چې هورم هب ولیدل، درباریان، چې ډیرې ښځې هم پکې وې په خطر کې دي نو امر یې وکړ، چې نغاړې وغږوي.

کله چې نغاړې ووهل شوې په فرعي کوڅو کې ولاړو جنگي ګاډیو حرکت وکړ.

هورم هب د احتیاط لپاره جنگي ګاډی په کوڅو کې درولې وې، چې خلک یې په کتلو سره ونه پارېږي، دغه راز که کومه بلوا وشي ډېر ژر به امنیت ټینګ شي.

د جنگي ګاډیو په مخکې د جنگ په ډګر کې غشي او لوړونه لګوي، خو پردې ورځ دغو ګاډیو غشي او لوړونه، نه درلودل او هورم هب ویلي و، هغه دې پورته کړي چې خلک ونه وژل شي.

ګاډی په چټک او منظم حرکت سره راغلې، زموږ د کېناستو ځای یې کلابند کړ او

ځينې د فرعون د روان تخت په شاوخوا کې ودرېدې. خلکو هڅه کوله چې مقاومت وکړي خو پوه شول چې د گناه یو تر اړه لاندې به وځپل شي، ځکه یې لاره پرانستله او د فرعون روان تخت حرکت وکړ.

فرعون معبد ته داخل نه شو، بلکې له معبد ټبر او ان نیل ته ورسېد، له روان تخته کوز او په سلطنتي بهر کې کېناست، خو جنگي بهر یو بدرگه کاوه او ولاړ.

کله چې فرعون ونه کړای شو، د نوي خدای معبد ته ولاړ شي او په بهر کې کېناست او ورک شو، نو خلکو د خوشحالي نارې وکړې. عامو خلکو د شتمنو په کورونو بریدونه وکړل، د هغوی شتمنۍ یې لوټ کړې او پر ښکلو ښځو یې تېرې وکړل.

له همدې کبله هورم هب مجبوره شو چې یو ځل بیا د طبس په وایتونو کې حرکت وکړي، په هرې محلي کې یو جلاد وټاکي، هر څوک به یې چې د لوټماری او قتل په حال کې لیده وژل به یې.

مازیگر مهال د جلادانو له لوري د سرونو د پرې کولو په بدل کې په طبس کې امنیت ټینګ شو.

د لمر تر لوېدو مخکې کارغان، بازان او مردار خواره را کوز شول چې په وایتونو په تېره بیا د قوچ په وایت او د نوي معبد په مخکې پراته مړي وځوري.

د مصر فرعون اخیاتون تر هغې ورځې پورې پخپلو سترگو د ملت مقاومت او وینې بهیدل نه ولیدلي خو کله چې یې دغه حالت ولید نو د طبس پر خلکو سخت غوسه شو چې د نوي خدای او هغه پر وړاندې یې مقاومت کړی و.

ده امر وکړ چې هر څوک که د آمون خدای نوم واخلي او یا د آمون خدای انځور د خپل کور پر لوبڼو انځور کړي، نو له طبسه به جلا وطن شي او کانونو ته به د اجباري کار لپاره ولېږل شي، خو خلک غلي ول او هېچا د بل کس شیطاني ونه کړه.

پر بله ورځ فرعون پوښتنه وکړه، چې د آمون څو تنه پیروان جلا وطن شول؟ مامورینو وویل څوک نه دي جلا وطن شوي، ځکه چې هېچا د آمون د خدای نوم نه دی اخیستی.

فرعون وویل نو هغه کسان چې پرون یې نارې وهلې چې آمون غواړو څوک دي؟ آیا هغوی نه نیسي او کانونه ته یې نه لېږي؟

مامورینو وویل پرون د خلکو شمېریات و، موږ ونه توانېدو چې ټول وپېژنو او نه

پوهېږو چې څوک د جعلی خدای پلویان دي.

دا وخت فرعون له ډېرې غوصې یو حکم وکړ، چې زه یې ډېر خپه کړم. هغه وویل که څوک یو کس په گوته کړي چې د آمون عبادت کوي، نو د آمون پرست شتمني، د هغه کېږي.

له دې سره سره شریف کسان چمتو نه شول چې د آمون پیروان معرفي کړي، خو اړوته یو شمېر غلو او ډاکوانو ځینې کسان په دې نوم چې د آمون عبادت کوي حکومت ته معرفي کړل او مامورینو هم یې له ځنډه د شاقه کارونو لپاره کانونو ته واستول او غلو او ډاکوانو د دغو کسانو شتمني خپله کړه.

په داسې حال کې چې په طبس کې دغه ظلم او ناروا روانه وه، د نوي معبد له پېښې وروسته پر درېیمه شپه، هغه وخت چې زه پخپل کور کې ویده وم، د فرعون له مانی یې ماته یو روان تخت را واستاوه او زه یې احضار کړم. کله چې زه مانی ته ننوتم هغه ناروغي چې کله نا کله به فرعون ورسره مخامخ شو، بیا پرې راغلې وه، او دارالحیات یو شمېر ډاکتران هم هلته موجود ول.

معلومه شوه چې ډاکتران د فرعون له معالجې وېرېدل او زه یې ددې لپاره ورغوښتی وم چې له دوی سره په معالجه کې شریک شم. دغه راز د فرعون د درملنې مسولیت ووپشل شي او پردې سربېره زه درباري کوپړۍ سوری کوونکی وم او زما شتون یې اړین باله.

زه فرعون ته نژدې شوم، د هغه نبض مې وکوت ومې لیدل چې نبض یې کمزوری دی او د اخناتون لاسونه او پښې سرې دي.

بیا مې د هغه د سترگو بانه پورته کړل، ومې لیدل چې سترگې یې ژوندۍ او ځلانده دي او د هغو کسانو په شان نه دي چې ځنکدن یې وي.

ډاکترانو ته مې وویل باید د فرعون لږ وینه وبهول شي چې په هوش راشي. د دارالحیات ډاکترانو وویل، موږ دغه معالجه نه شو کولای، ځکه چې فرعون ډنگر دی، وینه یې کمه ده او که یې وینه وبهول شي مړ به شي.

ما وویل که دغه بېخودي دوام وکړي فرعون به مړ شي، ځکه چې ورو ورو یې نبض کمزوری کېږي.

خو باید د هغه وینه داسې وبهول شي، چې کله هغه وینې شي پوه نه شي چې وینه یې

بهول شوې ده.

د دارالحیات ډاکټرانو وویل، آیاد دغه کار مسولیت منلای شې؟ ومې ویل، هو منم یې! ځکه چې باوري یم ددې بې هوشۍ دوام خطرناک دی.

ډاکټرانو وویل، هرڅه چې غواړې ترسره یې کړه.

ماد طبابت د وسایلو له صندوقه خپله ستن را وایسته او په اور کې مې کېښوده، وروسته مې له اوره را وایستله چې سره شوه نو هغه مې د فرعون په رگونو کې دننه کړه او وینو یې دارې وکړې.

خو شېبې وروسته فرعون خوله خلاصه کړه او ژوره ساه یې واخیستله، ما ډېر ژر د وینې مخه ونيوله، د فرعون لاس مې وتاړه او هغه لوبښی مې پټ کړ چې وینه پکې وه.

فرعون بېخي په هوش کې راغی، پاڅېد او کېناست.

د دارالحیات ډاکټران چې یې ولیدل ور په زړه شول چې دارالحیات د آمون په معبد کې دی او د هغې کرکې له امله چې له آمونه یې کوله امر یې وکړ، چې دغه ډاکټران له مانی وېاسي.

له دې وروسته چې دغه ډاکټران ولاړل ویې ویل، سینووه! ولاړ شه او زما بېړیو ته خبر ورکړه، چې د حرکت لپاره چمتو شي او پارو و هونکو ته خبر ورکړئ چې زه د سفر نیت لرم. له هغه مې پوښتنه وکړه، چیرته ځئ؟

ویې ویل، زه نور په دې ښار کې ژوند نه کوم، له خپلو بېړیو سره حرکت کوم او روانیږم، تر هغه پورې به ځم چې داسې ځای ته ورسېږم چې د نوي ښار د جوړولو لپاره مناسب وي.

هله به یو نوی ښار جوړ کړم، پکې مېشت به شم او بیا به طبس ته گام هم را وانخلم، ځکه چې ددې ښار اوسېدونکي د باطل او جعلی خدای آمون پیروان دي.

زه به د آتون پر وړاندې د هغوی چلند هېڅکله هېر نه کړم زه باوري یم چې په هېڅ پر او کې زما نیکونه د طبس د خلکو له لوري داسې بې عزته شوي نه ول.

له همدې لامله باید ولاړ شې او هورم هب ته ووايې، چې زه همدا نن شپه له طبسه په بېړیو کې ځم او پر هرچا چې گران وم له ماسره به ولاړ شي.

د مصر د پوځ قوماندان هورم هب چې د فرعون د حرکت وسایل یې برابرول، ماته وویل سینووه! همدا سې ښه ده، ځکه چې هم د طبس خلک خپلې هیلې ته رسېږي او هغه څه

تر لاسه کوي چې غواړي يې او هم فرعون له دې پرته چې جگړه وشي هغه څه تر سره کوي چې غواړي يې.

اځناتون له طبسه وتلو ته دومره بېرته درلوده، چې دومره صبر يې هم ونه کړ، چې سلطنتي کورنۍ سفر ته چمتو شي.

ويي ويل زه ځم او هغوی دې پخپلو بېړيو کې راسپاره شي او په ما پسې دې راشي. هورم هب يو شمېر جنگي بېړيو ته دنده وسپارله، چې د فرعون د بدرگې لپاره له هغه سره حرکت وکړي.

زه هم له فرعون سره ولاړم او په باطن کې له دې سفر سره موافق هم وم، ځکه پوهېدم چې د آب و هوا بدلون د هغه لپاره گټه لري.

د شمال پر خوا مو د نیل سیند له بهیر سره سم حرکت وکړ، طبس ته مو شاه کره او ورو ورو ترې لېرې شو.

د فرعون د بېړۍ ارغواني بادبانونه يې پورته کړل، چې حرکت نور هم زیات کړي. له لنډې مودې وروسته د طبس سلطنتي ماڼۍ، دېوالونه، ډبرینې ستنې (هدف هغه ستنې دي چې په عمودي توگه يې په ځمکه کې ښخې کړې دي او د هغو له سیوري يې د ورځې حساب کاوه چې کوم وخت دی ژباړن) او درې گوني غرونه له نظره ورک شول. خود مصر د پلازمېنې یادگار له موږ سره و، ځکه چې کله به د نیل تمساح گانو په اوبو کې حرکت کاوه، نو د هغوی اوږدې او ځواکمنې لکۍ به ښورېدلې.

دوی داسې ښکارېدل چې گني هغه مړي خوري چې نیل يې له ځان سره له طبسه راوړي. ځېنې مړي د اوبو پر سر گرځېدل او بوی يې کړی و، چې دغه ناوړه بوی ټوله فضا نیولې وه.

په کشتۍ کې يې د فرعون په کوټه کې سپانده او عود سوځول چې دغه خراب بوی ورک کړي.

لس ورځې وروسته هغې سیمې ته ورسېدو چې نور پکې مړي نه ښکارېدل، فرعون له خپلې کوټې راوت، د بېړۍ په غولي کې ودرېد او د نیل سواحلو ته يې کتل.

د نیل سیند په دواړه غاړو کې ځمکه ژېړنګه وه، کلیوال د فصلونو په ټولولو بوخت ول، کلیو ته يې وړل او مالونه يې د نیل غاړې ته راوستل چې اوبه وڅښي. شپږو به خپلې شپېلۍ وهلې.

کله چې خلکو د فرعون بېړۍ ولیده د خرما د ونوله څانگو سره له خپلو کلیو د نیل د غاړې لور ته په منډه را روان شول او څانگې یې بنسټ ولې، نارې یې وهلې او خوشحالی یې کولې.

فرعون د دې خلکو په لیدو تاند او خوشحال شو، خنډل به یې او کله به یې امر وکړ چې کشتۍ ودروي.

ساحل ته به ولاړ او له کلیوالو سره به یې خبرې کولې د بښځو او ماشومانو پر لور به یې لاسونه بنسټ ول.

کله به د نیل ساحل پر غاړه پسونه فرعون ته ورنژدې شول او د هغه لمنه به یې بویوله او یا به یې هغه وڅاڼه، فرعون به د ماشومانو په څېر خوشحال شو او خنډل به یې.

زه د اخناتون د روحیې په بدلون خوشاله شوم، خو په یوه کاريې خپه وم، هغه دا چې ویل به یې، د هغه خدای لمردی.

دی به د بېړۍ پر غولي کېناست، بدن به یې د خدای په مخکې لوڅ کړ، خودغه خدای په دوبي کې ډېر خطرناک کېده او انسان به یې له ډېرۍ گرمۍ ناروغه کړ.

فرعون هم له دې امله چې ډېر تر لمر لاندې درېده تبه به یې شوه، سترگې به یې ځلېدې، خود شپې مهال به یې حالت ښه و.

دی به د شپې هم د بېړۍ پر غولي ناست و، ستورو ته به یې کتل او ماته یې ویل، زه به د پخوانی خدای ټولې ځمکې پر هغو کړندګرو خرڅې کړم، چې تر اوسه پورې یې ځمکې نه درلودې او په لږو یې گوزاره کوله.

دوی به بیا وکولای شي چې ډېر غنم تولید کړي او ډېر پسونه او غواګانې وروزي. د ومره ډوډۍ و خوري چې بچیان یې چاغ او بښځې یې بښکلې شي او بیا له یوه بل سره کینه ونه لري.

زما خدای اتون به د بېوزله او بډای تر منځ توپیر له منځه یوسي او داسې کار به وکړي، چې نور مریان مجبور نه وي، چې د ډوډۍ خوړلو لپاره ټول عمر د خپل بادار لپاره زیار وگالي.

سینو هه! زه له طبسه ځکه راوتلی یم، چې پوهېدم طبس هغه ښار دی چې د بېوزلو او شتمنو توپیر پکې ډېر زیات دی.

ډېر کسان چې بېوزله دي، باید ټول عمر د مریانو او یا نوکرانو په توګه کار وکړي، تل

به بهوزلي وږي وي او هر څومره زيار چې گالي ټول به د شتمنو جېب ته ځي .
 زه له طبسه ځكه كركه كوم، چې اوسېدونكي يې د پخواني خداى عبادت كوي، ځكه
 چې پخوانى درواغجن خداى د بهوزلو بدبختي او شتمنولا شتمني غوښتله.
 خپل ټول اصول يې داسې برابر كړي ول، چې شتمن ورځ پر ورځ شتمن كېدل او بهوزلي
 به نور هم بهوزلي شول او په لوږې او بدبختۍ كې به پاتې شول.
 زه پوهېږم چې د طبس له خلكو بايد دا تمه ونه كړو چې داسې ژر له پخواني خدايه لاس
 واخلي، ځكه چې هغوى خوندونه، لټۍ، عياشي درك كړي او دا ټول پر پخواني خداى د
 عقيدې له برکته دي.
 زما هيله له هلكانو او ماشومانو څخه ده، ځكه يوازې دوى دي، چې په آتون به عقیده
 ولري او د مصر د ملت راتلونكى پسرلى به رامنځته كړي.
 كله چې ماشومانو او ځوانانو پر آتون عقیده وکړه، بيا به چمتو نه شي چې بېرته آمون
 ته گروهمن شي او له دې وروسته چې دغه نسل لوى شو له آتون پرته به بل خداى نه پېژني.
 ددې لپاره چې زه خلك، آتون ته گروهمن كړم، نيت لرم چې پخواني ښوونكي له
 ښوونځيو وباسم او د هغوى پر ځاى نوي ښوونكي وټاكم.
 دغه راز مې هوډ كړى، چې د مصر خط بدل كړم، ځكه چې د بهوزلو او شتمنو تر منځ د
 توپير، يولامل همدا مصري خط دى.
 ما فكر كړى چې د ليكلو لپاره ضروري نه ده، چې موږ د هر شي بڼه انځور كړو، بلكې
 په بله بڼه هر هغه شى ليكلى شو چې غواړو يې.
 د مصر ننى خط ډېر سخت دى او بهوزلي نه شي كولاى ډېر كلونه ددې خط د زده كولو
 لپاره زده كړې وكړي.
 يوازې شتمن كسان يې زده كولاى شي، له همدې امله شتمن خلك ليك لوست لري او
 تر بهوزلو غوره دي.
 خو كله چې خط آسانه شي نو ټول به ليك لوست كولاى شي او شتمن به ليك پر
 بهوزلو د برلاسي په توگه نه كاروي.
 زه د فرعون له دې خبرې ووېرېدم، ځكه پوهېدم چې نوى خط څه ډول دى او پوهېدم
 چې دغه خط اسانه، خو ډېر بدرنگه دى.
 ټول كاهنين به ترې كركه كوي، نو فرعون ته مې وويل، دغه كار مه كوه او د مصر خط

مه بدلوه.

فرعون وویل ولې؟

ومې ویل ددې لپاره چې د مصري خدایانو ټول قوانین پر همدې خط لیکل شوي او دغه خط سپیڅلی دی.

فرعون وویل کله چې نوی خط هم دود شي او خلک پرې د خدایانو قوانین ولیکي، هغه به هم سپیڅلی شي.

ومې ویل د مصري خط بدلون یو بل تاوان هم لري.

فرعون وپوښتل بل کوم تاوان؟ ومې ویل که د خط زده کول آسانه شي او هر څوک وکولای شي چې زده یې کړي نو بیا به څوک پر خپلو لاسونو کار نه کوي.

په کروندو کې به کرڼه کېږي، کانونه به نه استخراجېږي او بیا به دغه آسانه خط د هغه ملت لپاره څه گټه ولري چې له لوږې مري؟

د فرعون سترگې ددې خبرې په اورېدو سره وېرېښېدې او ویې ویل، سینو هه! زه له طبسه ددې لپاره راووتم چې غوښتل مې د پخواني خدای د دودونو له پلویانو وټینستم، خو اوس گورم چې د پخواني خدای د زړو او ناچلو عقیدو یو پلوی، له ماسره ملگری او زما په څنګ کې دی.

سینو هه! ته حقیقت نه وینې، خو زه داسې بینا یم، چې حقیقت په راتلونکو کلونو کې داسې گورم، لکه چې په رڼو او بو کې یو شی پروت وي.

کله چې ټول خلک لیک او لوست وکړای شي، نو ټول به پخپلو لاسونو کار وکړي او د وروڼو په شان به د کرنې، مالدارۍ، د کانونو د ایستلو، صنعت او سوداګرۍ کارونه سره وويشي.

په هغې دنیا کې، چې زما خدای آتون به یې رامنځته کړي، کینه به نه وي او په هغې نړۍ کې به څوک د بل چاله لاسه ډوډۍ وانهخلي، بلکې هر څوک به خپله ډوډۍ په بل چا وويشي.

په دې دنیا کې چې هر څوک به لوستي او پوه وي، د شتمن او بېوزلي تر منځ به توپیر ختم شي.

نه به بېوزله وي او نه شتمن، ځکه څوک به نه شي کولای، چې د خپلې برلاسیۍ په زور بل څوک کار او نوکری ته اړباسي.

هېڅوک به چاته ونه وایي چې اې گنده سریانیه ورک شه! یا اې ناولیه تورپوستیه ورک شه.

هر څوک به یو بل ته د ورور پر سترگه گوري او له دې کبله چې بېوزله او شتمن نه وي، نو کینه به هم نه وي او جنگ به نه رامنځته کېږي.

فرعون د دې خبرو په وخت کې داسې هیجان درلود چې سړی یې ډار اوه.

زه پوه شوم چې هغه بیا په میرگي مرض اخته شوی او هغه مې د بېړۍ په غولي کې پر پوزي ځملاوه او مسکن درمل مې ورکړل چې آرام شي.

خوله دې وروسته چې فرعون ویده او کرار شو، متوجه شوم چې که څه هم اخناتون، کله لېونی کېږي، خو د هغه لېونتوب ساري دی او زه هغه مهال د نوموړي خبرو اغېزمن کړم.

ما ډېر ملتونه لیدلي او پوه شوم، چې ټول ملتونه سره یو شان دي، ما ډېر ښارونه هم لیدلي ول او په دې هم پوهېدم چې ټول ښارونه سره ورته دي او د دېوالونو لنډوالی او اوږدوالی او یا د کورنو رنځونه د ښارونو د اختلاف لامل نه وي.

زه ډاکټریم او د یوه ډاکټر له نظره د یوه مصري او یو سریاني او یا یوه تورپوستي او سپین پوستي ناروغۍ توپیر نه لري.

دوی یو پر بل غوره نه دي، د ډاکټر دنده داده، چې درې واړه معالجه کړي.

زه د خپلې پوهې له کبله د فرعون خبرو اغېزمن کړم، له ځان سره مې وویل: که څه هم دغه سړی لیونی دی او لیونتوب یې نورو ته هم غځېږي، خو کله چې ساري لېونتوب چاته غځېږي خوندور وي.

پخپل زړه کې مې احساس کاوه، چې فرعون یو ستر حقیقت ته اشاره کوي او که څه هم د هغه حقیقت په ځمکنۍ نړۍ کې نه اجرا کېږي او یوازې په لوېدیځه نړۍ کې هغه اجرا کېدای شي. (په مصر کې لوېدیځه نړۍ د مریو نړۍ او هم د بیا ژوندی کېدا او تلپاتې ژوند دنیا وه. ژباړن) خو باید دا خبره تایید کړم چې که انسانان وکړای شي، داسې ژوند وکړي چې د بېوزلو او بډایانو توپیر به ختم شي او ابدی نېکمرغۍ ته به ورسېږي.

زه پوهېدم چې له فرعون پرته بل هېچا دغه ډول ستر حقیقت نه ویلی او له هغه وروسته به یې هم څوک ونه وایي.

زه پردې هم پوهېدم چې د بېوزلو جهالت د فرعون دغه حقیقت نه شي منلای، ډېرې وېنې به وبهېږي (همغه ډول چې په طبس کې د وینو ویالې روانې شوې) او ښایي د فرعون

لور او پرتمین حکومت له منځه ولاړ شي.

خوهغه څه چې فرعون یې وایي داسې شي دی، چې چا له هغه مخکې ورته نغوته نه ده کړې او له هغه وروسته به هم ونه ویل شي. که څوک یې ووايي د اځناتونه تقلید به یې کړي وي.

له هغه وروسته مې د اسمان ستورو ته کتل او له ځان سره مې وویل، ته هغه سړی یې چې نه پوهېږې له کوم ځایه راغلی یې او موږو پلار دې څوک دي؟
له دې وروسته چې لوی شوی وادې ورېدل، یوې ښځې او مېړه یې، چې سړی د طبس د بېوزلو ډاکټر و، ته په زوی والي ومنلې.
په سیند کې یې ستا کجاوه پیدا کړه، ته یې لوی کړې او تر اوسه هم ته د طبس د بېوزلو ډاکټر وي.

له هغو دې د سرو او سپینو تمه هم نه کوله او هغوی دې معالجه کول، بیا نو که د نوي فرعون دغه حقیقت ترقي راوړي او د شتمن او بډای ترمنځ توپیر له منځه وړي، نو تا ته یې څه تاوان رسېږي؟

په دې ډول ولې د فرعون د نوي خدای د حقیقت پلویتوب نه کوي او اځناتون نه هڅوي چې دغه حقیقت په مصر کې اجرا کړي.

سینو هه! ته په دې پوهېږې، هغه کار چې فرعون یې غواړي تر سره یې کړي، د نړۍ په هېڅ یوه هېواد کې عملي کېدای نه شي او په هېڅ ځای کې د بېوزلو او شتمنو توپیر او د مریي او بادار توپیر نه شي ختمېدای.

خو له دې کبله چې مصر ډېر بډای هېواد او ډېرې حاصلخېزې ځمکې لري، ښایي دلته دغه حقیقت پلي شي.

کله چې دغه حقیقت دلته پلي شو بې له شک به له دې ځایه ټولې نړۍ ته وغځېږي.

په ټولۍ نړۍ کې به د بېوزلو شتمنو مریانو او بېوزلو توپیر ختم شي او بیا به په ټولې دنیا کې یو نوی نړیوال کال پیل شي.

(مصريان لومړني کسان دي چې پوه شول ځمکه د لمر گېر چاپېره راټاوبړي او په هرو ۲۷ زرو کلونو کې یو ځل د یوه خاص ستوري پروړاندې درېږي او دغه اوو ویشتمه زره کلن پړاو یې نړیوال کال باله ژباړن)

زه پوه شوم چې انسان ته تر دې ښه فرصت هېڅکله نه دی ورپه برخه شوی چې وکړای

شي ځان د تل لپاره نیکمرغه کړي، ځکه چې تر اوسه پورې یو فرعون هم داسې نه و، چې ووايي د بېوزلو، شتمنو، نوکر او بادار تر منځ توپیر نشته.

ښايي په راتلونکې کې داسې مريان او نوکران پيدا شي، چې هڅه وکړي د شتمنو او بېوزلو توپیر ختم کړي، خو څوک به د هغوی خبرو ته غوږ کېنږدي او که غوږ ورته و هم نيسي نو د هغوی خبره به عملي نه شي، ځکه چې شتمن به د مزدورانو او مرييانو ځواک ختم کړي.

خو کله چې د مصر فرعون اخناتون وايي چې بايد د بېوزلي او شتمن تر منځ توپیر نه وي او له دې کبله چې خبره يې اغېزه لري قدرت، سره اوسپين ورسره دي، نو ممکنه ده، چې خپله خبره عملي کړي.

فرعون چې وايي د دغو پرگنو تر منځ دې توپیر ختم شي، بايد د بشر د نېکمرغۍ لپاره دغه يوازېنۍ فرصت له لاسه ورنه کړل شي، ځکه چې ناشونې ده، له دې وروسته دې په مصر، بابل او سوريه کې داسې پاچا پيدا شي، چې د بېوزله او شتمن د توپیر د ختمولو غوښتونکي وي.

زه د بېړۍ په څنگ کې ودرېدم او ستورو ته مې کتل، په دې فکرونو کې وم، چې د نيل ساحل د پخو شويو غنمو بوی مې احساس کړ.

ناڅاپه مې خپل مريي کاپتا ته پام شو، چې اوس په طبس کې د يوې ميخانې خاوند او شتمن کس دی، فکر مې وکړ چې که دلته وای او د فرعون خبرې يې اورېدلې وای څه به يې ويل؟

له دې سره سره چې کاپتا نه و، خو زه پوهېدم چې هغه به د فرعون د خبرو له اورېدو وروسته څه ويلی ول.

هغه به ويل سينو هه! فرضاً که فرعون وکړای شول چې د شتمن او بډای توپیر ختم کړي، نو ټول خلک به باسواده شي.

نور به نه مريی وي، نه بادار، نه به ټيکه دار وي، نه کارگر او ټول به لکه وروڼه کروندې کړي، صنعت او تجارت به وکړي.

له هغه وروسته به د بشر ټولې بد بختۍ ختمې شي او بيا به څوک د بل د خواريو له لارې شتمن نه شي.

پر داسې ورځ به بيا هم ځينې کسان هوښيار او ځينو احمقان وي..... ځينې به چالاک او

ځينې نور به سادگان وي.

هغه کسان چې هوبنيار او چالاک وي، د احمقانو او سادگانو جیبونه به تش کړي او يا به په بېلابېلو چلونو او کيسو سره هغوی اړ کړي چې د دوی لپاره کار وکړي، تل به همداسې و او همداسې به وي.

ځکه کله چې انسان پوه شي چې بل غولولای شي امکان نه لري چې ترې تېر شي. دغه راز هغه کس چې نورو ته تاوان رسولای شي هغه به تاوان او گوزار ورکوي او په انسانانو کې هغه کسان چې د تاوان رسولو خورولو او غولولو وس نه لري هغه مړي دي. همدا ستا فرعون چې غواړي د شتمن او بېوزلي توپیر ختم کړي وگوره له خلکو سره یې څه کړي دي؟

هغه حقیقت چې ستا فرعون او د هغه خدای یې پلویتوب کوي، یوازې خوډوله مرغانو او حیواناتو لکه کارغانو، مردار خورو او تمساح گانو ترې استفاده کړې او نورو ټولو ته یې تاوان رسېدلی دی.

خو له دې سره سره پر دې هم پوهېدم چې که کاپتا وای نو نیو کې به یې کولې. بله ورځ چې کله فرعون د خپل خدای او د هغه د حقیقت په هکله خبرې کولې، ما یې له نظریې سره موافقه کوله او هغه به خوشحاله شو.

له طبسه در او تلو پر پېنځلسمه ورځ د فرعون بېړۍ هغه ټاټوبي ته ورسېده چې په هېڅ خدای پورې اړونده نه وه.

دغه ځمکه د نیل په څنډو کې اواره ځمکه وه او لږ لېرې ترې څو غونډۍ وې چې ونې یې نه درلودې.

څو شپږو هلته خپل پسونه پوول.

فرعون له بېړۍ څخه راكوز شو او دغه ځمکې یې د آتون په ولکه کې ورکړې وې وېل، دلته به یو ښار جوړ کړم او نوم به یې د (آتون د افق ښار) کېږد.

(په ځینو اروپایي متنونو کې له دې کبله چې ځینو یوناني مورخانو آتون خدای په آتوم یاد کړ، نو دوی هم آتون ته د آتوم کلیمه کارولې ده. ژباړن)

د فرعون له بېړۍ وروسته په هغه پسې روانې نورې بېړۍ هم ساحل ته ورسېدې او پکې ناست کسان پلي شول.

فرعون خپل معماران راوبلل او وېې وېل دلته باید یو ښار جوړ شي او هر هغه کس ته

یې د کور لپاره یوه یوه ټوټه ځمکه ورکړه چې له ده سره ملګري ول.

په دې ښار کې د اخناتون د نقشي پر اساس باید له شماله جنوب ته پېنځه واټونه او پېنځه نور له ختیځه لویدیځ ته جوړ شي.

په هره ټوټه ځمکه کې یو کور جوړېده چې له ګاونډي سره یې توپیر نه درلود، د فرعون د امر پر اساس د هېڅ، یوه کور لوړوالی باید تر نورو کورونو زیات نه وي او په هر کور کې باید یو شان کوټې او پخلنځي جوړ شي.

فرعون غوښتل چې په دې ښار کې ټول له نورو سره ځان یو شان وبولي او د آتون له ښاره خوشحاله وي او شکر وکړي، چې دغه مساوات ورته رامنځته شوي دي.

کله چې ښار جوړېده، مالیدل چې هېڅ یوه کس، چې کور یې جوړاوه له آتونه مننه نه کوله او اپوټه یې هغه او فرعون ته ښېراوې کولې، چې ولې فرعون له طبسه لېرې کړي او داسې ځای ته یې راوستي دي چې نه پکې ابادي شته او نه میخانه.

یوه ښځه هم له هغه کوره خوشحال نه و، چې د ښځې او د بچیانو د ژوند کولو لپاره یې کور جوړاوه، ځکه چې هرې ښځې غوښتل د خپل کور په مخکې اور بل کړي او ډوډۍ پخه کړي، خو د نوي ښار په کورونو کې یې نغري په کورونو کې دننه جوړ کړي ول.

هغوی په طبس کې په هغو کوټو کې ویده کېدل، چې ځمکه یې په کلکې خټې کاگل شوې وه، خو کله چې یې ولیدل د نویو کورنو غولي یې په خښتو فرش شوي ناخوښه و.

دوی ویل خښتې له ډېرو موبیلو وروسته په غبار او گرد بد لېرې او ستونزې پېښوي. دغه راز د دې سیمې له مټنې خټې څخه هم په تنګ ول او ویل به یې چې دغه خټه له دې وروسته چې پخه شي او لوښي ترې جوړ کړو درز کوي او ماتېږي.

ددې ښار اوسېدونکو غوښتل، د خپلو کورنو په مخکې ترکاري او سبزیانې وکړي، خو فرعون د سبزیانو کرل بند کړي ول او هر کور ته یې یوه ټوټه ځمکه له ښاره بهر ورکړې وه، چې هلته سبزیانې وکړي.

د ښار اوسېدونکو شکایت کاوه، چې د دوی ځمکې له نیل سینده لېرې دي او کروندو ته له سینده د اوبو راوړل سخت کار دی.

ښځو د نوي ښار د سرکونو په منځ کې طنابونه تړلي ول، چې کالي پرې وچ کړي خو فرعون دغه کار هم منع کړی و.

فرعون ویلي ول، چې د نوي ښار اوسېدونکي، باید په کورونو کې پسونه او وزې ونه

ساتي، خو بښځو دې خبرو ته توجه نه کوله او په نويو کورونو کې يې پسونه او وزې ساتلې.

که څه هم طبس يې هېر نه کړ خو ورو ورو خلک له نوي ښار سره روږدي شول او زه متوجه شوم چې که هغوی ته وويل شي چې اوس دې طبس ته ولاړ شي نو ستونډا ته نه چمتو کېدل.

بيا د نيل سين د مستېدا وخت راغی، د مني فصل راوړسېد، موږ تصور کاوه، چې د نيل سيند د مستېدا او د اوبو د زياتېدا له امله به فرعون طبس ته ستون شي، خو هغه پخپلې بېرې کې پاتې شو او له هغه ځايه يې د آتون د افق ښار او د کورنو جوړولو کار څاره.

هره ډبره چې به پر بلې کېښودل شوه فرعون به ورته خوشحاله و او ماليدل چې کله به يې ليدل چې يو کور بشپړېږي نو خندل به يې.

فرعون د هغو سرو او سپينو يوه برخه چې د آمون له معبدې يې لوټ کړې وه، د نوي ښار په جوړولو ولگوله او د پخواني خداي ټوله ځمکه يې پر هغو بېوزلو ووېشله چې کروندو ته لېوال ول.

اخناتون د دې لپاره چې د طبس سوداگر تر فشار لاندې راولي، د هغو ټولو بېړيو سامان او شيان يې واخيستل، چې د نيل سيند پورته برخې او طبس ته تللي.

د نوي ښار جوړولو ته د فرعون د بېرې له کبله، د ډبرو او لرگيو بيه زياته شوه او که به چا يو ځل د نيل سيند له لومړني آبشاره، چې د سترو ځنگلونو په خوا کې و، د آتون د افق ښار ته چار تراش راوړل نو شتمن کېده.

د آتون افق ښار ته ډېر کارگران راغلل او د نيل تر څنگ يې په هغو جونگرو کې ژوند کاوه چې له بانگسونو يې جوړې کړې وې.

له سهاره تر بېگا پورې يې خښتې وهلې، هغه به يې پخولې، لارې به يې جوړولې او يا به يې د ځمکو اوبولو لپاره لښتي او ويالې جوړولې.

د نيل د سيند له طغيانه وروسته يې له شاوخوا سيمو څخه زرگونو ميوه لرونکې ونې نوي ښار ته راوړې، ويې کرلې او ځينو په بل کال ميوه هم وکړه چې پخپله فرعون له همدغو ونو څخه مېوه ټوله کړه.

په داسې حال کې چې کارگران، معماران او خټگران په کار اخته ول او بېړيو

چار تراش او ډبرې راوړلې، ما هم ډېر کارونه درلودل.

ځکه چې د بنار د اوبو رسولو سیستم لانه و جوړ شوی او ډېر کارگران به د خوسا اوبو د څښلو له امله ناروغان شول.

یو ښه کار چې وشو هغه د نوي بنار د بندر جوړېدل و، ځکه چې له هغه وروسته بار وړونکي د تمساح له خطر څخه خلاص شول.

تر دې مخکې چې بندر جوړ شي بار وړونکي مجبوره ول، چې اوبو ته ننوځي او ډېرې پېټې ساحل ته ورسوي، خو په دې وخت کې به یوه نارې کړې او بل به متوجه شو چې تمساح یې ملگری خوړلی دی.

د هغې منظرې لیدل چې د یوه بار وړونکي نیمایي بدن د تمساح په خولې کې دی، ډېر ډارونکی دی او تر دې مخکې چې څوک یې مرستې ته ورشي تمساح به سړی تر اوبو لاندې کش کړ چې په یوه سوري کې یې ځای کړي.

تمساح به د جوالي مړی تر هغو ساته چې خراب به شو او بیا به یې خوړ.

له همدې امله دوی مجبور شول چې د تمساح یو شمېر ښکاریان راولي، سره اوسپن زړور کړي چې د تمساح خطر کم کړي.

هغوی په لنډه موده کې تمساح گانې ختمې کړې خو له دې سره سره د بندر تر جوړېدو پورې د تمساح د ډارلو خطر موجود و.

ما اورېدل هغه تمساح گانې چې د آتون د افق په ښار کې وې، هماغه تمساح گانې وې چې د خوراک په تمه یې له طبسه تر دغه ځایه د فرعون بېرې تعقیب کړې وې.

زه په دې نه پوهېدم چې د تمساح، د فرعون ډېرې او د نوي نمرې د پیدا کېدا ترمنځ به څه اړیکې وي؟

خو له ډېرو مې اورېدلي ول، چې تمساح ډېر ځیرک حیوان دی له همدې امله له دې وروسته چې ښکاریان راغلل او یو شمېر یې ووژلې نو تمساح گانې پوه شوې چې دلته پاتې کېدل خطر لري او که پاتې شي وبه وژل شي.

دوی د آتون د افق ښار تر پرېښودو وروسته بېرته طبس ته ولاړې، ځکه چې پوهېدې چې طبس د قوماندانۍ مرکز دی، هورم هب هم لا په دغه ښار کې دی او ښایي بیا له دې ښاره د ډېرو کسانو مړي راووځي او اوبه یې خراب کړي، چې دوي یې وځوري.

کله چې د نیل اوبه له طغیان وروسته کېناستې او شاته ولاړې د مصر د پوځ قوماندان

هورم هب د آتون د افق ښار ته راغی.

فرعون هورم هب ته دنده وسپارله، چې پوځ به کموي، تورپوستي عسکر او د شردن ځواک به ړنگوي، خو زه پوهېدم چې هغه به د فرعون د دغه امر په اړه سستي کوي.

هورم هب ځکه دغه پوځ نه ړنگاوه، چې پوهېده یوه ورځ به سوريه بلوا وکړي او مصر د سوريې د بالقوه بلوا له منځه وړلو لپاره پوځ ته اړتیا لري.

خو فرعون د سوريې پر بلوا باور نه درلود او ویل به یې سوريه به بلوا ونه کړي نو غوره دا ده چې تورپوستي عسکر او شردن ځواکونه رخصت کړي، ځکه چې په مصر کې ترې کرکه کېږي او باید نور څوک دغه عسکرونه ویني.

له هغې ورځې چې هورم هب نوي ښار ته ننوت هر ځل چې به له فرعون سره د پوځ د ړنگېدا خبره کیدله، نو دواړو به په دې مضمون بحث کاوه:

هورم هب به ویل، د سوريې حالات ډېر خراب دي او مصريان هلته کمزوري دي، که کومه بلوا کېږي د سوريې مصريان به په لومړۍ ورځ له منځه ځي، نو ته باید یو پوځ ولري چې د سوريې د بلوا مخه ونیسي.

اخناتون به ځواب ورکړ، ایا تا په دې ښار کې زما د مانې انځورونه کتلي دي؟ او ایا پوهېږې چې انځورگرانو زما پر مانېو د کړت د ټاپو په شان تصویرونه ایستلي دي؟

که ته زما پر مانېو ایستل شوي انځورونه وگوري معلومه به شي چې ما هلته داسې انځورونه کښلي، چې تصور کوي کبان په اوبو کې گرځي او هیلۍ په هوا کې الوزي.

خو د سوريې په اړه زه باور نه لرم چې هلته دې بلوا وشي، ځکه ددې سیمې ټولو پاچاهانو ته مې د حیات صلیب لېږلی او په سوريه کې د آمورو د هېواد پاچا له ماسره دوو مرندې ملگرتیا کوي چې د آتون لپاره یې یو معبد جوړ کړی دی.

ایا تا د آتون ستر ارگ چې ما دخپلې مانۍ په مخکې جوړ کړی لیدلی دی؟

(د بریالیتوب د ارگ یا طاق ظفر جوړېدل چې د رومیانو له پړاوو وروسته د بریالیو کسانو د ویار سمبولونه شول، د رومیانو نونښت نه و، بلکې رومیانو دغه دود له مصر او کثرت څخه زده کړی و او په مصر او کثرت کې یې د خدايانو په ویار ارگ یا طاق ظفر جوړېدو ته ژباړن).

زه تاته وایم چې دغه ارگ وگوره ځکه چې په لیدو ارزې او معمارانو ډېر ښه جوړ کړی

مانه دي غوښتي چې آتون د خدای د ارگ جوړولو لپاره مریان له کانونه ډبرې راوباسي او کړاو وزغمي، ددې پر ځای مې دستور ورکړ چې د آتون ارگ له څښتو جوړ کړي.

هورم هب به ویل زه چې هر ځل ستا مانی ته ننوځم د آتون ارگ گورم، خو ته د آموړو له پاچا ځان ساته.

اځناتون به ځواب ورکړ، زه غواړم چې ته هغه لوحې وگوري چې نوموړي ماته را استولې دي او ته به پوه شي چې دغه پاچا څنگه د آتون مرید شوی او د هغه په اړه له ما پوښتنې کوي، چې پر آتون یې عقیده نوره هم پخه شي.

هورم هب به ځواب ورکړ، زه لوحې ته دومره اهمیت نه ورکوم، ځکه پر کومه ورځ چې کوم پاچا وغواړي بلوا وکړي هر ډول لوحه او ژمنه به تر پښو لاندې کړي.

له زور پرته هېڅ شی یو پاچا دې ته نه شي مجبورولای، چې ستا فرمانبرداره وي، اوس چې ته غواړې پوځ منحل کړې، لږ تر لږه دا موافقه وکړه، چې په سرحدونو کې یو شمېر عسکر پاتې شي، چې د مصر پر خاورې د بهرني تېري مخه ونیسي.

همدا اوس هغه قبایل چې د مصر په جنوب کې ژوند کوي، ددې لپاره چې خپل مالونه د مصر په ورشو گانو کې وپیايي، ستا خاورې ته ننوځي او د تورپوستو کورونه سوځوي.

په داسې حال کې چې دغه تورپوستي ستا متحدین دي، د هغوی کورونه هم د بانگسونو دي، ډېر ژر اوړاخلي.

اځناتون به ځواب ورکاوه، دغه قبایل چې د مصر په جنوب کې ژوند کوي له بېوزلۍ څخه دغه کارونه کوي، که وکړای شي پخپلو ټاټوبو کې خپل مالونه ماته کړي نو مصر ته نه ننوځي.

خو له دې کبله چې څرځایونه، نه لري مجبور دي، چې د خپلو مالونو د مړولو لپاره مصر ته ننوځي.

نو که د مصر په جنوب کې تورپوستي زغم ولري او موافقه وکړي چې د هغوی مالونه د تورپوستو په څرځایونو کې وڅري هېڅکله به د هغوی کورنو ته اوږورته نه کړي.

هورم هب وویل ته ماته امر کوي، چې پوځ منحل کړم او عسکر رخصت کړم چې خپلو ولایتونو ته ولاړ شي، خو ایا پوهېږې چې تر رخصتېدا مخکې باید په مصر کې کلک او

مضبوط امنیت رامنځته کړې او گزمې ودرولې.

ځکه هغه عسکر چې رخصتېږي او خپلو کورونو ته ځي، نو په لاره کې به زرگونه کورونه لوټ کړي او پر زرگونه ښځو به په زور تېری وکړي.

فرعون وویل دا ستا گناه ده چې زما له عسکرو سره دې د آتون په هکله خبرې نه دي کړي، ځکه که هغوی آتون وپېژني او پوهېدای، چې هغه سوله غواړي، د مینې او محبت خدای دی، نو پر ښځو د تېري او لوټماريو فکر یې نه کاوه.

نن سبا چې په دې ښار کې خلک آتون پېژني هېڅکله کومه پېښه نه کېږي. زما لور مريتاتون یوازې له یوې غرڅې سره گرځي او بل کوم ساتونکی او ملگری نه لري، خو څوک پرې تېری نه کوي.

زه باوري یم، پر دې سربېره چې باید عسکر رخصت شي، جنگي گاډۍ هم باید له منځه ولاړې شي، ځکه چې د جنگي گاډیو درلودل په دې مانادي چې نورو پاچاهانو ته وښیو چې موږ جنگ غوښتونکي یو. خو که جنگي گاډۍ ونه لرو نو هغوی به پوهېږي چې موږ د جنگ نیت نه لرو.

هورم هب په ملندو وویل، غوره نه ده چې جنگي گاډۍ خرڅې کړو، ځکه چې فکر کوم د آموږو هېواد او په سوريه کې هاتیان چمتو دي، چې ستا جنگي گاډۍ واخلي او یوه ورځ یې ستا پر خلاف وکاروي.

دغه بحث د فرعون او د هغه د قوماندان تر منځ څو ورځې روان و، خو بالاخره هورم هب چې مقاومت یې کاوه فرعون یې د دوو شیانو منلو ته چمتو کړ، یو دا چې د مصر په سرحدونو کې چوڼۍ وساتي او بله دا چې په مصر کې دننه دې یوه گزمه رامنځته کړي، چې په هېواد کې دننه امنیت وساتي.

فرعون وویل، زه له دې شرطونو سره موافقه کوم، چې گزمه جوړه شي، خو له گزمې دې کومه ورځ د پوځ په شان استفاده ونه شي.

ددې لپاره چې گزمه د پوځ په شان نه شي فرعون وټاکله، چې دهغوی وسلې دې یوازې نيزه او هغه هم له وسپنيزې څوکې پرته وي.

هورم هب دغه امر ومانه خو کله چې د یوې گزمې په جوړولو بوخت و، چې کورنۍ امنیت وساتي، بیا پوځ ړنگ کړي او عسکر کورونو ته واستوي، نو په دې وخت کې دوه قاصدان یو پر بل پسې له سوريې څخه راغلل.

دوی خبر ورکړ، د آمورو پاچا له دې وروسته چې په طبس کې یې د پخواني او نوي خدای تر منځ د جگړې او له طبسه د فرعون د وتلو او نوي ښار د جوړولو خبرې واورېدې، اوس نیت لري چې بلوا وکړي.

ده هڅه کړې چې د مصر دوه ښارونه چې د هغه هېواد ته نژدې پراته و، ونیسي. یو ښار پکې (مژیدو) و او اوس په مژیدو ښار کې مصري عسکر او چوڼۍ محاصره دي او له فرعون نه مرسته غواړي.

فرعون له دې خبرې وروسته هورم هب ته داسې وویل:

زه تصور نه کوم چې د آمورو پاچا دې په سوريه کې له کوم علت پرته بلوا کړې وي، زه باوري یم چې مصري مامورینو هغه سپک کړی دی او پاچا غوسه شوی دی. تر هغه چې پوه نه شم، ددې سړي بلوا د مصریانو له پارولو پرته شوې د هغه د سزا کولو لټه به ونه کړم.

خو دې پېښې متوجه کړم چې ما د سوريې په هکله هغسې پام ونه کړ چې باید کړی مې وای او را په زړه شول چې تا (هورم هب!) کله چې په اورشيلم کې وې هلته دې د آتون لپاره معبد جوړ نه کړ او اوس هغه وخت دی چې زه په اورشيلم کې د آتون لپاره یو ښار جوړ کړم چې د سوريې پلازمېنه شي.

څنگه چې مژیدو کرار شو، هلته به هم د آتون لپاره ښار جوړ کړم، ځکه چې مژیدو یو ستر سوداگریز مرکز او د کاروانونو په لاره کې پروت دی، که په دې ښار کې د آتون لپاره ښار جوړ کړو دغه ښار به ډېر اباد شي.

کله چې هورم هب د فرعون دغه ځواب واورېد، داسې غوسه شو چې د خپلې متروکې لاستې یې مات کړ او ټوټې یې د فرعون تر پښو لاندې پر ځمکه وويشت.

له هغه ځایه راووت او ماته یې وویل، دغه سړی لېونی دی، ددې پر ځای چې پوخ واستوي، چې د آمورو پاچا نسکور کړي، دی وایي نیت لري په اورشيلم کې د آتون د خدای لپاره معبد جوړ کړي او هغه د سوريې پلازمېنه کړي.

په هغو ورځو کې چې هورم هب به د افق په ښار کې و، زما د مسافرتونو په هکله یې ډېرې خبرې وکړې او غوښتل یې، پوه شي چې ایا ما د هغه د سپارښتنو پر اساس په نورو هېوادونو کې پوځي معلومات راغونډ کړي کنه؟

کله چې ما خبرې پیل کړې او راتول شوي پوځي معلومات مې ورته ویل، په ډېرې

خیرتیا سره یې ورته غوږ نیولی و.

یوه ورځ مې هغه چاره هم وروښودله چې په هاتي هېواد کې یې ماته راکړې وه.

کله چې ده دغه چاره ولیده ډېر حیران شو او ویې ویل یې سینو هه! زموږ مسي چرې ددغه چاقو پر وړاندې چې ته وایې له اوسپنې جوړ دی، د لرگي په شان ښکاري.

هورم هب د نورو ملتونو د پوځي وسایلو او عسکرو په هکله داسې پوښتنې راڅخه کولې چې زما له نظره د ماشومانو د پوښتنو په شان وې.

خو وروسته پوه شوم، چې هورم هب یو عسکر دی، ځکه دغسې پوښتنې کوي.

مثلاً ویل به یې، چې کله د بابل عسکر حرکت کوي لومړی ښی پښه مخکې کوي، که کینه؟ یا دا چې په هاتي کې هغه اسونه چې د جنگي گاډیو د ذخیرې لپاره دي، پخپله له گاډیو سره یوځای حرکت کوي که د هغوی تر شا روان وي؟

یابه یې د سوال کاوه، چې د بابل د جنگي گاډیو ارابې څو شعاع گانې لري او آیا د څرخ شاوخوا یې په فلزاتو پوښلې ده کنه فلزي پوښ نه لري؟

یو بل شی چې هورم هب ورته ډېر پام کاوه دا و، چې غوښتل یې پوه شي په هاتي، میتای او بابل هېوادونو کې د پلونو حالت څه ډول و.

هره ورځ به یو کاتب راته او هغه څه چې ما د نورو هېوادونو د عسکرو د شمېر، لارو، پلونو او بندرونو په اړه ویل، هغه به یې له ځان سره لیکل، ددې لپاره چې کله هورم هب وغواړي له دغو معلوماتو څخه استفاده وکړي.

خو هغه معلومات چې ما د نورو هېوادونو د خدایانو، مجسمو، عمارتونو او د کورت د حمامونو او تشنابونو په هکله ورکول هورم هب ورته چندانې توجه نه کوله.

کله چې هورم هب په کاور خپله متروکه ماته کړه او ولاړ، غوښتل یې چې د مصر د پوځ له قوماندانۍ استعفا وکړي، نو وروسته اخناتون چې هورم هب پرې گران و زه ورپسې واستولم او ویې ویل، هغه ته ووايه چې راشي او له ماسره پخلاشي، ځکه زه نه غواړم چې هغه له ما خپه او جلاوي.

خو له دې سره چې فرعون او هورم هب پخلا شول او اخناتون بله متروکه ورکړه، بیا هم هورم هب ونه کړای شول فرعون قانع کړي، چې د آمورو پاچا دو هلو لپاره سوريې ته عسکر واستوي.

له دې وروسته چې هورم هب ولاړ فرعون ماته وویل سینو هه! که آتون غوښتي وي چې

سوريه د مصر له لاسه ووځي، نو غوره ده چې د آتون اراده عملي شي، ځکه چې پر سوريې سلطه د مصر لپاره له تاوانه پرته بل څه نه دي ورپه برخه کړي.

ومي ويل اخناتونه! تر هغه ځايه چې زما يادېږي او له نورو مې اورېدلي دي، پر سوريې د مصر سلطه تل د مصر په گټه وه، ځکه چې مصر د سوريې له ډېرې شتمنۍ څخه استفاده کړې ده.

فرعون وويل، شتمني هغه شی دی چې ملت فاسدوي، ځکه چې ملت تنبل او بې رحمه کېږي.

د مصر ملت زيارکښ، قانع او صبرناک ملت و، خو کله چې يې سوريه ونيوله او د سوريې شتمني مصر ته ننوته نو تنبلي، عياشي او د سريانيانو ځينې ناسم او خراب عادتونه هم مصر ته راغلل.

کله چې سوريه د مصر له لاسه ووځي نور به له مصريانو څخه تنبلي، عياشي او د سريانيانو خراب عادتونه هم کډه وکړي.

له دې سره سره چې زه پوهېدم فرعون ليونی دی، خو تمه مې نه کوله چې دغه خبرې دې د يوه پاچا له خولې واوړم.

ځکه چې يو پاچا د خپل قدرت د ساتلو لپاره بايد اجازه ور نه کړي چې بل هېواد د هغه سيمې لاندې کړي.

هغه ته مې وويل: اې اخناتونه! زه يوه موده په سوريه کې وم او په ازمير او (مزیدو) ښارونو کې مې ژوند کړی.

په ازمير کې د مصري چوڼۍ قوماندان يو زوي درلود چې رامسس نومېده او دغه هلک چې په هغه وخت کې لس کلن و، د سوريې تر ټولو ښکلی هلک گڼل کېده.

ده به تل په مردکیو او لولک لوبې کولې، خو کله چې ناروغ شو ماته يې راوست، زه پوه شوم چې د معدې چينجی لري او هغه مې معالجه کړ.

په مزیدو کې يوه مصري ښځه وه چې هېڅ سړي نه شوای کولای، هغه يو ځل وگوري، ځکه که دوه ځله يې هغه ليدلې وای حيران شوی به و.

دغه ښځه يې هم يو ورځ ماته راوستله چې خېټه يې پرسېدلې وه، ما ورته وويل بايد خېټه دې سوري کړم، چې ناروغي دی معالجه شي.

يوه ورځ يې کورته ورغلم د خيټې له څيرلو وروسته مې معالجه کړه.

فرعون وپوښتل ولې ماته دغه خبرې کوي؟
 ومې ويل ددې لپاره يې تاته وایم چې هماغه مصري هلک به اوس د سرياني عسکرو
 په چرو توتې شوی وي او هغه ښکلي ښځه به د سوريې د نشه عسکرو منگولو ته لويديځې
 وي او هغوی به د ښځې ژړاگانو ته له پامه پرته، پر هغې تېری کوي.
 ايا دغه پېښې تاته اهميت نه لري او ته دا خبره منلای شې چې په سوريه کې مصري
 ماشومان او سړي ووژني او پر ښځو يې تېری وکړي؟
 فرعون ماته وکتل او ويې ويل سينو هه! ته وايه زه څه وکړم؟
 ايا حکم وکړم چې په سوريه کې بلوا شوې او لس يا سل مصريان وژل شوي دي، نو
 زما عسکر دي سل ځله سل سرياني عسکر ووژني؟
 ايا ستا په نظر دا سم کار دی؟
 ايا هغه سريانيان چې د يو شمېر وژل شويو مصري عسکرو د وژلو لپاره وژل کېږي
 ځانونه، ښځې او ماشومان نه لري؟
 که زه بدې ته په بدې ځواب ورکړم نتېجه به يې بدې نه وي؟
 خو که د بدې سزا په نيکۍ ورکړم، که څه هم له دې امله به بدې رامنځته شي، خو تر
 هغې بدې به ډېره کمه وي، چې وغواړو بدې په بدې سره جبران کړو.
 که ته زما ډاکټري يې او نه غواړې چې ستا په خبرو ناروغ شم، نو په دې اړه خبرې مه
 کوه، چې بايد په سوريه کې د مصريانو د وژلو غچ له خلکو واخلو، ځکه چې ستا دغه
 خبرې ما ډېر ځوروي.
 د آموډ د خداي په پړاو کې به يې وينه پروينو وينځله او د يوه مصري د وژلو لپاره به
 يې د نورو هېوادونو سل تنه وژل.
 له همدې امله به رخه او کينه سخته شوه، ځکه چې هغو سلو کسانو زامن ښځې او
 خپلوان درلودل او هغوی به هم غچ اخيست.
 خو آتون وايي، بايد په وينې بهېدنې سره انتقام وانه خيستل شي، ځکه چې که د
 وژنې په بدل کې وژنه وشي، هېڅکله به رخه او کينه ختمه نه شي.
 له همدې امله تاته وایم چې نور په دې اړه له ما سره خبرې ونه کړې پرېږده چې زه له
 خپل حقيقت سره ژوند وکړم، د رخې او کينې پر ځای د آتون له لوري په خلکو کې مينه
 رامنځته کړم.

دوه دېرشم خپرکی

نوی ښار چې فرعون جوړ کړ

ما نور څه ونه ویل خود مژیدو د ښار پردروازو مې د لویو ستود و هلو پر غږونو
سترگې نه شوای پټولای.

زه پوهېدم، په دې ښار کې چې هره مصری، ښځه د سریاني عسکرو لاس ته ورشي پرې
تېری به وکړي خو بیا هم کله چې ما لیدل یو لیونی دومره نیکی خبرې کوي خوشحاله وم.
ما تراوسه پورې د درباریانو د ژوند په هکله چې له طبسه دغه نوي ښار ته راغلي ول
څه نه دي ویلي.

هغوي له فرعون سره یو ځای رانه غلل، ځکه چې اخناتون له طبسه داسې گړندی را
ووت چې درباریان بریالي نه شول له هغه سره یو ځای حرکت وکړي نو ځکه وروسته د آتون
د افق ښار ته راغلل.

د درباریانو ژوند له دې پرته بل څه نه درلودل، چې تل له آتون سره نژدې ول.
کله چې به هغه وخنډل، دوی به هم خنډل او کله چې به فرعون غمجن و، هغوی به هم
ځانونه غمجن ښودل.

د درباریانو پلرونه هم د پخوانیو فرعونیانو په دوران کې همدا کارونه کړي ول او
اولادونو ته یې هم دا له پلرونو څخه په میراث پاتې ول.

که څه هم ډېری درباریانو به هېڅ خاص کار نه درلود، خو رسمي دندې یې درلودې،
هغه به یې له یو بل سره پرتله کولې او هر چا هڅه کوله وښيي چې دنده یې د درناوي وړ او
ستره ده.

ځینې وخت چې به د یوه درباري دنده د نورو په پرتله کوچنۍ ښکاره شوه داسې یې
ښودل چې که څه هم د هغه دنده ظاهراً وړه ده، خو په مانا کې یې دنده د درناوي وړه ده، او
د دغه سړي ملگرو به هم داسې ښودل چې گني ملگری یې سم وایي.

د فرعون د درباریانو دندې په دې ډول وې: د دربار د بوتونو مسول، د دربار خیمه لرونکی او نانواي، د دربار د جامو مسول یا د شرابو مسول، خو هغوی په ټول عمر کې یو ځل هم د فرعون بوتان یا چتری نه وې لېږدولي.

دغه راز یې یو ځل هم هغه ډوډۍ نه وه پخه کړې، نه یې ورته شراب په لاس کې ورکړي ول، ځکه چې ټول د دربار شخصیتونه ول او پر دغه کار شرمېدل.

دغه دندې د نورو پر غاړه وې، چې زیاتره یې مریان او نوکران ول د اخناتون په دربار کې حتی درباري سنت کوونکي هم موجود و، زه هم د دربار سرسوري کوونکي شمېرل کېدم چې د فرعون د ځانگړي ډاکټر نوم و.

زه فکر کوم د ټولو درباریانو په منځ کې یوازې ما کار کاوه، چې تل به مې د فرعون طبیعت څاره چې ناوړه نه شي.

پر هغې ورځ چې درباریان له طبسه په بهر یو کې راوړسېدل او د آتون د افق بڼار ته رانژدې شول، نو د آتون خدای سندره یې پیل کړه، چې ونښي د فرعون پر نوي خدای عقیده لري.

له هغه وروسته یې په کېږد یو کې واړول، چې د نیل پر غاړه درولې شوې وې تر هغه چې د افق د بڼار کورونه جوړېدل نو دغو خلکو به هلته خورل، څښل او له ژونده یې خوند اخیست، ځکه چې د مصر ژمی بېخې ختم شوی و، پسرلی و او مرغانو به سندرې ویلې.

د درباریانو به دومره مریان او نوکران درلودل، چې د هغوی د اوسېدو ځای پخپله یو بڼار گنل کېده، ځکه چې هغوی له مریانو او نوکرانو پرته ژوند نه شو کولای. ځینو خو به ناسته پاسته هم پخپله نه شوای کولای، باید مریانو تر لاس نیولي، پاڅولي او کېنولي وای.

خو یو شی به یې هېڅ کله نه هېراوه، هغه دا، هر چېرته چې به فرعون و، همغلته به دوی هم ول، چې اخناتون یې وگوري او نوم وڅېره یې ترې هېره نه شي. هغوی چې کله ولیدل فرعون غواړي نوی بڼار ډېر ژر جوړ شي نو خټگري یې هم پیل کړه.

ما لیدل چې د دربار ځینې ښکلې ښځې به پر ځمکه ناستې وې او څښتې به یې وهلې او ځینو درباري نارینه وو به، په داسې حال کې چې مریانو یې پرې چتری نیولې وې چې

لمړیې ونه سوځوي پر دېوالونو خښتې اېښودلې.

اصلي خټګران دغه کار سخت تنګ کړي ول، ځکه چې درباریان د کورونو په جوړېدا نه پوهېدل او اصلي خټګران او معماران مجبور ول چې دغه ودانۍ بېرته یې ونړوي او له سره یې جوړې کړي.

خو درباریانو به تل پر خپلو کارونو ویاړ کاوه او خپل تناکې لاسونه به یې فرعون ته ورنښودل چې هغه پوه کړي، د فرعون د خدای د ښارد جوړولو لپاره یې څومره زیار ګاللی دی.

له څو ورځو وروسته درباریان په خټګرۍ سترې شول او په کار کې د تنوع لپاره، د نیالګیو په اېښودلو او باغوانۍ اخته شول.

په دې وخت کې د باغوانانو وار شو، چې له دېرې غوسې به یې د مصر خدایانو ته پناه یوړه، ځکه هر څومره نیالګي او بوټي چې به یې وکړل درباریانو به وچ کړل، تنګي نیالګي به یې له منځه یوړل او د اوبو لښتې به یې خراب کړل.

باغوانانو به په ښکاره فرعون ته د درباریانو شکایت نه شو کولای چې په دغو کارونو کې د هغوی د لاسوهنې مخه ونیسي.

خو درباریانو به فکر کاوه چې له باغوانانو سره مرسته کوي، مګر په حقیقت کې یې هغوی ته ستونزې راتوکولې.

څه موده وروسته درباري مېرمنې او نارینه له باغوانۍ څخه هم سترې شول، د بوټو اغزیو به ځورول، د شپې به حشراتو تنګول او سبا به ماته راغلل چې معالجه یې کړم.

ځینې به پټ په پټه طبس ته ستانه شول، چې هلته ساعت تېري وکړي، خو ځینې چې نه شوای تلی او ځان یې باید فرعون ته ورنښودلی وای هغوی به په نوي ښار کې پاتې ول.

دوی به خپل وخت د شرابو پر څښلو او د کمسایي پر لوبو کې تېراوه.

خو د افق د ښار جوړېدل پر مخ ولاړل، کورونه ورځ په ورځ لوړېدل او له ښاره د باندې ځمکه له ګټورو بوټو ډکېدل.

زه نه پوهېدم چې د آتون د افق پر ښار، څومره سره او سپین ولګېدل خو دومره خبر شوم، چې ټول هغه سره او سپین چې فرعون د پخواني خدای له معبد تر لاسه کړي ول، د دغه ښار په جوړولو یې ولګول او بیا هم کمی احساس شو.

خو دا خبره هم باید وکړم چې د آمون ټول سره او سپین د فرعون لاس ته وره نه غلل،